

3215

ΠΕΡΙ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ,

Ἐγκρίσει τῆς Κυβερνήσεως.

ΥΠΟ

Κ. ΑΣΩΠΙΟΥ,

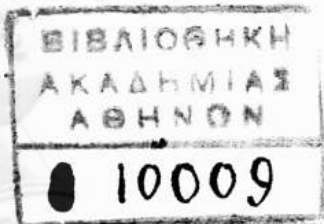
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΕΝ Τῷ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙῷ ΘΕΩΝΟΣ.

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΩΤΗ.

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΠΤΗ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ.

αριθμ. γρ. 20
28888
✶

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΩΜΑΣΙ Σ Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ, Ἀριθ. 212).

◊◊◊◊◊◊◊◊◊◊

1857.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ὡς τὰ στοιχεῖα τὰς συλλαβᾶς ἀποτελεῖ κατὰ τὰς ἐπιπλοκάς, οὕτω καὶ ἡ σύνταξις τῶν νοητῶν τρόπον τινὰ συλλαβᾶς ἀποτελεῖσι διὰ τῆς ἐπιπλοκῆς τῶν λέξεων· καὶ ἔτι ὅν τρόπον ἐκ τῶν συλλαβῶν ἢ λέξεις, οὕτως ἐκ τῆς καταλλογότητος τῶν νοητῶν ὁ αὐτοτελής λόγος.

(Ἀπολλώνιος Ἀλεξανδρεὺς περὶ Συντάξεως ἐν ἀρχῇ).

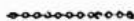
20001 ●

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας.

ΟΡΘΟΤΕΡΟΝ καὶ τελειότερον, τὸ πέμπτον νῦν, ἐκδιδόμενον τὸ παρὸν πονημάτιον, ἐλπίζω ὅτι γενήσεται χρησιμώτερον, εἰ μὲν οὐχὶ εἰς τὸν συντάξαντα, εἰς τὸν ἐκδότην καὶ εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τοῦλάχιστον εἰς τοὺς τέχνην καὶ ἐπιτήδευμα τὴν κλεψιτυπίαν πεπονημένους οἵτινες, ἀπανταχόθεν πλείονες καθ' ἑκάστην ἀναφαινόμενοι, ἐκ δεξιῶν τε καὶ ἀριστερῶν πολιορκουσι καὶ κλέπτουσι τὰ ἀλλότρια.

Πολλάκις ἔχων ἀφορμὴν νὰ ἀναπολῶ τὰ ἐργαστήρια τῶν τοιούτων τυποκλόπων, καίτοι οὔτε ποιητῆς ὢν, οὔτε μεγάλην ἀξίαν εἰς τὰ εὐτελῆ μου ἔργα δίδων, καὶ ἄκων ὅμως ἐνθυμοῦμαι τὸ τοῦ Οὐίργιλίου *Sic vos non ̄obis*.

Καὶ περὶ τούτου μὲν εἶπά τινα καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς τετάρτης ἐκδόσεως, ἴσως δὲ καὶ ἐν τῇ ἐντὸς ὀλίγου ἐκδοθησμένη Δευτέρα Περιόδῳ ἔσται ὁ λόγος· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀρκοῦμαι εἰπεῖν ὅτι τὸ τοιοῦτον οὔτε ἀπέτρεψεν οὔτε ἀποτρέψει με τῆς ἀπ' ἀρχῆς προθέσεώς μου· οὔτε ἔπαυσα δηλ. οὔτε παύσω προσπαθῶν νὰ καταστήσω, ὅσον ἔνεστιν, ὀλιγώτερον ἀτελῆ τὰ ταπεινά μου πονήματα.

Οὕτως ἐν τῷ νῦν ἐκδιδομένῳ, ἐκτὸς ἄλλων βελτιώσεων, καὶ ὁ κεφαλαιώδης πίναξ ἐπλατύνθη ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε, ὡς ἐν προγράμματι πάντων παρισταμένων τῶν περιεχομένων τοῦ βιβλίου, διὰ μιᾶς δύναται ὁ ἀναγνώστης καὶ τοῦ ὄλου ιδέαν πλήρη νὰ λάβῃ καὶ ἐπὶ τῶν κυριωτέρων νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν, καὶ εἰς ἐπιμελέτην ἀσφαλῆ ὁδηγὸν νὰ τὸ μεταχειρισθῇ, βλέπων τίνα γνωρίζει καὶ τίνων ἔτι χρῆζει πρὸς δευτέραν σπουδὴν.

Ἐκτός δὲ τούτου καὶ πίναξ ἀλφαριθμητικὸς προσετέθη, οἷος ἦτον ὁ τῆς πρώτης ἐκδόσεως, ἐν Κερκύρα, κατὰ τὸ αἰωμά, ἀλλὰ τελειότερος, συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ τροφίμου τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος Βασιλείου Βουζίκη, καθηγητοῦ νῦν ἐν τῷ Γυμνασίῳ Λαμίας.

Περαίνων τὸν λόγον εὐχομαι ἵνα ὅσοι κρίνωσιν ἄξιον χρήσεως τὸ βιβλίον τοῦτο εὐρωσιν αὐτὸ πρόσφορον εἰς τὸν δι' ὃν ἐγράφη σκοπὸν, εἰς τὴν στοιχείωσιν τῆς ἐλληνικῆς συντάξεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνταξις ἐστὶ λόγου καταλληλότης, ἐλπίζω ὅτι, ἐθισθέντες νὰ ἀποφεύγωσι τὰς γραμματικὰς ἀκαταλληλίας αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰς ἀσυνταξίας, θέλουσιν ἀποστρέφεσθαι καὶ τὰς ἐν τῷ βίῳ, προφανεῖς οὐσας ἀδικίας, ὧν ἡ μεγίστη ἐστὶν ὁ ἀναιδὴς σφετερισμὸς τῶν ἀλλοτρίων. Καὶ τότε ἔσονται ἀληθῶς κόσμιοι· ἡ γὰρ κοσμιότης ὑπειξίς ἐκουσία πρὸς τὸ φανέν βέλτιστον (Πλάτων, ἐν Ὅροις).

Ἐν Ἀθήναις, τῇ κέ Ἰανουαρίου 1857.

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ, ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ.

§. 1. **Ω**s πάντοτε καὶ ἀπανταχοῦ ἡ *Σύνταξις* ὑποθέτει πολλῶν ἑμοῦ ἔνωσιν, τάξιν ἐν τῇ ἐνώσει καὶ κατὰ τινα σκοπὸν ῥύθμισιν, οἷον συμφωνίαν πρὸς γνώμονα, οὕτω καὶ ἰδιαιτέρως *Σύνταξις* ἐν τῇ γραμματικῇ λέγεται ἢ κατὰ κανόνας καὶ ὀρθὴ πλοκὴ τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, *Συντακτικόν* δὲ τὸ περὶ αὐτῆς πραγματευόμενον μέρος τῆς γραμματικῆς, καὶ διδάσκον τοὺς κανόνας καθ' οὓς ἡ πλοκὴ αὕτη γίνεται ὀρθή. Ἔστι δὲ κανὼν μὲν παράγγελμα πρὸς ἀποφυγὴν ἀμαρτήματος, ὀρθὸν δὲ ἐν γένει τὸ πρὸς κανόνας ὁμολογουμένου καὶ παρὰ πᾶσι δεκτοῦς σύμφωνον.

§. 2. Εἰς δύο μὲν διαιρουμένης τῆς γραμματικῆς, τὸ Συντακτικόν εἶναι τὸ δεύτερον αὐτῆς μέρος, ἐὰν δὲ ὡς δεύτερον τεθῆ τὸ Ὀρθογραφικόν (Ἴδε τὸ πρὸς τοὺς *Ἀναγιώστας* ἐν τῇ τετάρτῃ ἐκδόσει), τότε γίνεται τρίτον. Ἔστω δὲ τρίτον ἢ δεύτερον, τὸ ἔργον τοῦ *συντακτικοῦ* εἶναι τριπλοῦν· πρῶτον, τὸ διδάξει τί χρησιμεύει ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου καὶ κατὰ ποίους κανόνας τίθεται· δεύτερον, τὸ δείξει τοὺς τρόπους, καθ' οὓς λόγος πρὸς λόγον συνδέεται, καὶ τρίτον, τὸ σημειῶσαι παραλλαγὰς τινὰς αἰτινες, καίτοι οἷον παραβάσεις τοῦ κανονικοῦ καὶ συνήθους φαινόμεναι, εἶναι ὅμως συγχωρηταί, ὑπὸ τῆς χρήσεως διὰ τινα λόγον επικυρούμεναι· ὀνομάζονται δὲ αὗται, ὠρισμένοι οὖσαι καὶ εἰς σύστημα ἀναγόμεναι, *Σχήματα* καὶ *Ἰδιώματα*, διάφορα τῶν ἀσυγχωρητῶν παραβάσεων αἰτινες καλοῦνται *σολοικισμοί*. Οὕτως ἀποκτάται ἡ πλήρης ἐκμάθησις τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων εἰς κατασκευὴν λόγου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν σύνταξιν.

§. 3. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ τὸ παρὸν πόνημα εἰς τρία τμήματα διαιρεῖται. Τὸ πρῶτον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πρώτου τῶν προσημειωθέντων τριῶν ἔργων, ἐπιγράφεται *Περὶ τῆς Κυρίως Λεγομένης Συντάξεως*. Τὸ δεύτερον πραγματευόμενον περὶ τοῦ δευτέρου ἔργου, ἐπιγράφεται *Περὶ Συνδέσεως τῶν λόγων καὶ τῶν Μερῶν αὐτῶν*. Τὸ τρίτον, τελευταῖον, πραγματευόμενον περὶ τῶν συγχωρητῶν παραβάσεων, ἐπιγράφεται *Περὶ Συντακτικῶν Σχημάτων καὶ Ἰδιωμάτων*. Περὶ ἑνὸς ἐκάστου τούτων ἰδιαιτέρως θέλομεν πραγματευθῆ ἔν τῷ παρόντι πονήματι, ὅσον ὁ σκοπὸς καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ ἐπιτρέπουσι, παραπέμποντες περὶ τῶν λοιπῶν εἰς τὰ πληρέστερα περὶ τούτου συγγράμματα.

§. 4. Ἐκ τῶν πολλῶν διαλέκτων τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης ἢ ἀττικῆ, καὶ διὰ τὰ πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ διὰ τὴν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν διαδόχων διάδοσιν αὐτῆς, ἔγινεν ἔν τέλει ἐπικρατεστέρα, προσλαβοῦσα, ὡς ἦτον παρεπόμενον, καὶ μεταβολάς τινας χρονικάς τε καὶ τοπικάς. Τούτου ἕνεκα, καὶ πλουσιωτέρα δὲ τῶν ἄλλων οὔσα, αὕτη συνήθως τίθεται ὡς βᾶσις τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως καὶ τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς ἐν γένει, παρασημειουμένων τῶν διαλεκτικῶν διαφορῶν.

§. 5. Ἐπίσης ὅμως δυνατόν, παντάπασι χωρισθείσης τῆς ἀττικῆς, τὸ περὶ τῶν ἄλλων διαλέκτων νὰ ἀποτελῆ τμήμα ἰδικίτερον, μέρος ἀποβλέπον τούς σχηματισμούς καὶ μέρος τὴν σύνταξιν. Καὶ ὁ μὲν Φρ. Θείρσχιος, τὴν ὁμηρικὴν διάλεκτον λαθὼν ὡς βᾶσιν, ὑπέδειξε τὰς ἐκ ταύτης διαφοράς τῶν ἄλλων διαλέκτων· ὁ δὲ Κρύγερος, τὸν συνήθη, μάλιστα δὲ τὸν ἀττικὸν, πεζὸν λόγον κυριώτερον πραγματευθεὶς, ἰδικιτέρως ἔπειτα διέλαβε τὸ περὶ Διαλέκτων, πρῶτον μὲν τὸ περὶ τὴν τεχνολογίαν, ἐσχάτως δὲ καὶ τὸ περὶ τὴν σύνταξιν. Τὸ τοῦ Κρυγέρου τεχνολογικὸν διαλεκτικόν, ὑπὸ Κωστοπούλου μεταφρασθὲν καὶ ἐκδοθὲν, καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Ἐμ. Φωτιάδου ἐκ τῆς γραμματικῆς τοῦ Θείρσχιου περὶ τοῦ Ἐπικοῦ Μέτρου καὶ Ἐπικῆς Διαλέκτου μεταφρασθὲν, εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα εἰς ἐξакρίβωσιν τῆς παρ' Ὀμήρῳ καὶ Ἴωσι διαλέκτου. Ἐν δὲ τῷ παρόντι πονήματι ἐκ τῶν ἀττικῶν μὲν τὰ πλεῖστα, δὲν λείπουσιν ὅμως καὶ ἐκ τῶν ἄλλων παραδείγματα.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Λόγου.

§. 1. **Σ**ΚΟΠΟΣ τοῦ λόγου, ἐκφωνουμένου ἢ γραπτοῦ, εἶναι τὸ ἐξηγήσασθαι τὰ αἰσθήματα ἢ διανοήματα τοῦ λαλοῦντος ἢ γράφοντος. Τὰ πρὸς τοῦτο χρησιμεύοντα εἶναι τὰ διάφορα εἶδη τῶν λέξεων, λαμβανόμενα κατὰ τὴν χρείαν, ποτὲ μὲν περισσότερα, ποτὲ δὲ ὀλιγώτερα, καὶ διαφόρως συμπλεκόμενα, ὡς τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλαβῶν καὶ λέξεων, οἷον *ἀ, βᾶ, ἄρα, κάρα, κάραβος, ἀνάκαρ, κατακάρα—ἰς, βίς, ἀρίς, καρίς, σκαρίς, ἄσκαρίς—ᾧ, ὄς, τός, ὄτος* (ᾧ-του ὄτω), *οὔτος*. Οὔτω καὶ ἔστι θεός. — θεός ἐστίν ὁ τὰ πάντα κυβερνῶν.—λέγω.—θέλω λέγειν.—θέλω λέγειν Ἀτρείδας, κτλ.

§. 2. Ὁ λόγος δυνατὸν νὰ ᾖναι μικρὸς ἢ μέγας, κατὰ τὴν περίστασιν καὶ τὴν χρείαν, προσέτι δὲ μέγιστος καὶ πολυμερέστατος. Ὁ μικρότατος δὲ πάντων καὶ τὸ στοιχείον, τρόπον τινά, εἰς ὃ οἱ λοιποὶ δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν, εἶναι ὅταν ἐξηγητῆται ὅτι πρόσωπον, ζῶον ἢ πρᾶγμα τι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ὡς *Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, ὁ λαγὺς ἐστὶν ὠκύπους, ἡ ἀλώπηξ ἐστὶ κερδαλέα, ἡ χιὼν ἐστὶ λευκή, τὸ τεῖχος ἐστὶν ὑψηλόν, ἡ ἀπλῶς ὑπαρξιν*, ὡς ἠθέλην εἶναι ὁ θεός ἐστὶν ὑπάρχων (Ἴδε κατωτέρω). Μικρότερος λόγος τούτου δὲν γίνεται.

Ἀπλῆ πρότασις.

§. 3. Ὁ μικρότατος οὔτος λόγος, εἰς ὃν οἱ λοιποὶ ἀναλύονται, καλεῖται *ἀπλῆ πρότασις*, σημαίνουσα κρίσιν τοῦ νοῦς διὰ λέξεων ἐκφερομένην. Ἔστι δὲ κρίσις δύο ἰδεῶν σύζευξις ἢ διάζευξις· ὁ *ἀνήρ ἐστὶ πλούσιος*.—ὁ *ἀνὴρ οὐκ ἐστὶ πλούσιος*.

§. 4. Ἡ *ἀπλῆ πρότασις* συνίσταται, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα δεικνύουσιν, ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ κατηγορουμένου καὶ τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ τὸ μὲν ὑποκείμενον σημαίνει τὸ πρόσωπον, ζῶον, ἢ πρᾶγμα, περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸ δὲ κατηγορούμενον

σημαίνει τὴν εἰς αὐτὸ ἀπονεμομένην ἰδιότητα ἢ ὑπαρξίν, τὸ δὲ συνδεδεικὸν τὴν σύνδεσιν καὶ σύζευξιν αὐτῶν, οἷον ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος. Ἀναιρεῖται δὲ ἡ σύζευξις αὐτῆ τῶν δύο ἰδεῶν καὶ γίνεται διάζευξις, προστιθεμένου τοῦ ἀποφατικοῦ ἢ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου οὐ. ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Ἀριστείδης οὐκ ἐστὶν ἄδικος.— τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἀληθές, κτλ.

§. 5. Τὸ ὑποκείμενον, τὸ κατηγορούμενον, καὶ τὸ συνδεδεικὸν, μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, ἀποτελοῦσι λόγον, δυνάμενον μὲν νὰ λάβῃ καὶ προσθήκας, οὐδεμίαν ὅμως ἐλάττωσιν, ἀποτελοῦσι λόγον πλήρη ὅστις περιέχει τέλειον νόημα.

Σύμπτυξις τοῦ Συνδεδεικτοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 6. Τὸ συνδεδεικὸν τίθεται κατὰ δύο τρόπους· α. κεχωρισμένον τοῦ κατηγορουμένου, οἷον Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασιν· β. ἠνωμένον μετ' αὐτοῦ, οἷον Πλάτων σωφρονεῖ.—ὁ βίος εὐδαιμονεῖ τε καὶ οὐκ εὐδαιμονεῖ (Εὐριπ. Ἀποσπ.). Ταῦτα δὲ ἴσα δύνανται τοῖς Πλάτων ἐστὶ σώφρων, ὁ βίος ἐστὶν εὐδαίμων καὶ οὐκ εὐδαίμων. Ἡ τοιαύτη σύμπτυξις δυνατὸν νὰ γένη, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ῥήματα, τῶν ὁποίων ἡ ἄπειρος πληθὺς προκύπτει ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς τοῦ κατηγορουμένου καὶ συνδεδεικτοῦ ἐννοίας. Ἴδε §. 9.

§. 7. Ἡ δὲ ἰδέα τῆς ὑπάρξεως ἐκφέρεται συνήθως διὰ τοῦ αὐτοῦ εἶναι, ἐπὶ ὑπαρκτικῆς ἐννοίας, διὰ τοῦ ὑπάρχειν καὶ ὀλίγων ἄλλων, οἷον ἰσοδυνάμων, οἷον ἐστὶ θεός=θεός ἐστὶν ὦν=ὑπάρχων.—ἐστὶ Δίκης ὀφθαλμός (Μέν).—ὑπάρχει δύναμις, μέγεθος πλοῦτου (Ἀριστοτ.). Ὡσαύτως διὰ τοῦ κυρῶ καὶ τυγχάνω, ὡς τίς ἐν πύλαισι δωματίων κυρεῖ; (Εὐρ. Φ. 1067)—ἐνδον γὰρ ἀγὴρ ἄρτι τυγχάνει (Σ. Αἴ. 9). Οὕτω δὲ καὶ διὰ τοῦ ποιητικοῦ πέλει καὶ πέλεται, ὡς κλαγγὴ γεράνων πέλει.—ἐπ.λετ' (ἐπέλετο) ἔργον ἅπασιν (Ἰλ. Γ, 3, Μ, 251). Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδεδεικὴν ἐννοίαν, ἔτι δὲ συνηθέστερον, πρὸς μετοχὴν φερόμενα, παρὰ τὴν ἀπλὴν ὑπαρξίν, καὶ τι ἄλλο προσσημαίνουσιν. Ἴδε κατωτέρω Κεφ. Ἑβδομον.

§. 8. Ἐκ τούτου λοιπὸν γεννῶνται διτταὶ προτάσεις, προτάσεις ἔχουσαι τὸ κατηγορούμενον κεχωρισμένον τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ἀγνός, ἡσυχός, κτλ, καὶ προτάσεις ἔχουσαι ἠνωμένον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ συνδεδεικτοῦ, ὡς Σωκράτης σω-

φρονεῖ, ἀγνεύει, ἡσυχάζει, κτλ. τὰς πρώτας καλοῦμεν, συντομίας χάριν, ἀνεπτυγμένας, τὰς δευτέρας συνεπτυγμένας προτάσεις.

§. 9. Εἰ καὶ κατὰ τὴν θεωρίαν ἡ συνεπτυγμένη πρότασις ἰσοδυναμεῖ ἐν γένει πρὸς τὴν ἀνεπτυγμένην, δὲν εἶναι ὅμως οὕτω καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν· διότι ἡ γλῶσσα δὲν ἔχει πάντοτε ὅρους ἐπιτηδεύου ὥστε νὰ μετατρέπη τὰ ἀνεπτυγμένα εἰς συνεπτυγμένα, καὶ ἀντιστρόφως. Οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι στρατιώτης γίνεται ἐγὼ στρατεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ εἰμι σοφὸς συμπύσσεται εἰς τὸ σοφεύω, οὔτε τὸ ἐγὼ πατρῶζω γίνεται ἐγὼ εἰμι πατήρ, οὔτε τὸ ἔρχομαι γίνεται εἰμὶ ἔρκτης, οὔτε τὸ ἐλεύθω γίνεται εἰμὶ ἐλεύστης.

§. 10. Ἀλλὰ καὶ ἔνθα ἡ γλῶσσα δὲν ἐμποδίζει, ὑπάρχουσι περιστάσεις ἐν αἷς ὁ εἷς τρόπος εἶναι προτιμώτερος τοῦ ἄλλου. Οὕτω, π. χ. πᾶν ῥῆμα δυνατὸν νὰ ἀναλυθῆ εἰς τὴν οἰκίαν μετοχὴν καὶ εἰς τὸ συνδετικὸν εἶναι, ὡς γράφει = γράφων ἐστί, κτλ. οὐδὲν ἦττον ὅμως πολλάκις ἕτερον ἐκάτερον. Οὕτω βούλεται καὶ ἐστὶ βουλόμενος, κλ. (Ἴδε *Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Σύνταξιν*, σ. 23.)

Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ.

§. 11. Ὅσάκις τὸ συνδετικὸν οἴκοθεν ἐννοεῖται εὐκόλως, παραλείπεται, ὡς *Ἑλληὲν ἐγὼ*.—σὺ γὰρ ὁ αἷτιος.—τὸ μέλλον ἀόρατον. Συνήθως δὲ παραλείπεται τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ὡς *δυσχέρεια πολλή*.—πολὸν πέλαγος (Σοφ.)· μάλιστα δὲ ἐπὶ γνωμικῶν· σοφὸν τὸ σαφές, οὐ τὸ μὴ σαφές (Εὐρ.)· ἐπὶ παροιμιῶν· *κούφη ἢ γῆ*, ὥσπερ ὁ λόγος· παροιμία ἐπὶ ἀδυνατοῦ, καὶ ἄλλως λεγομένη ἢ *γῆ ἔπταται*· ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν *ἀνάγκη, χρεῶν, θέμις*· ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων *φροῦδος, ἄξιος, δυνατός, αἷτιος, φάδιον, χαλεπὸν*· ἐπὶ τῶν εἰς τέλος ῥηματικῶν, καὶ μάλιστα τῶν οὐδετέρων· ἐπὶ τῶν οἰδόν τε, *θαυμαστὸν ὄσον, ἀμύχανον ὄσον*, καὶ τῶν ὁμοίων. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἔτοιμος παραλείπεται πολλάκις μετὰ τοῦ εἰμὶ καὶ τὸ ἐγὼ· *θρήσκειν ἔτοιμος* (Εὐρ. Φ. 976). Ἀλλὰ καὶ εἴμ' ἔτοιμος (Σοφ. Φιλ. 90).

§. 12. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἀρχῇ λόγου, ἐν ἀκολουθίᾳ δὲ λόγου παραλείπεται τὸ συνδετικόν, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ προηγουμένου κώλου, ὡς *αἱ λῦπαι αἱ μὲν χρῆσται εἰσιν, αἱ δὲ κακαί* (Πλ. Γοργ. 497), ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἐκ τοῦ ἐπομένου εἰς τὸ ἡγούμενον παλινδρομικῶς, οἷον *μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν* (Ξενοφ. Κ. Π. Α, γ'. 15).

§. 13. Παραλαμβάνεται δὲ κατ' ἀναλογίαν, ὅ ἐστι καθ' ὃ πρόσωπον καὶ καθ' ὃν ἀριθμὸν ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα τῆς προτάσεως, εἰς ἣν ἀναφέρεται, ὡς ἐκεῖνος μὲν ἐσσι φίλος, σὺ δὲ (εἶ) ἐχθρός.—σοφὸς μὲν ἐκεῖνος, ὑμεῖς δὲ ἄφρονες· ἔνθα παραλαμβάνεται κατ' ἀναλογίαν τὸ ἐστὲ ἐκ τοῦ ἐν τῷ πρώτῳ ὑπονοουμένου ἐστὶ ταῦτα γὰρ πάντα μηδικὰ ἐσσι, καὶ οἱ πορφυροὶ χιτῶνες, καὶ οἱ κάρδυνες, καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ, καὶ τὰ ψέλλια τὰ περὶ ταῖς χερσίν (Ξεν. Κ. Π. Δ', γ, 2). Ὡσχύτως καὶ κατὰ χρόνον, ὡς ὁ μὲν πατὴρ δίκαιος ἦν, σὺ δὲ ἄδικος (εἶ).

Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.

§. 14. Καὶ τὸ ὑποκείμενον παραλείπεται, ἐν συνεπείᾳ τε καὶ ἐν ἀρχῇ λόγου. Ἐν συνεπείᾳ λόγου παραλείπεται, ὅταν παραλαμβάνηται ἐκ τοῦ ἡγουμένου, καὶ τοῦτο πάλιν κατ' ἀναλογίαν, ἢ μὴ ῥητῶς λεγόμενον, ἐξάγεται ἐκ τῶν λέξεων ἐν αἷς περιέχεται· Σωκράτη δ' ἐξαιρῶ λόγον· ἱκανὸς γὰρ (Σωκράτης) καὶ ἀμφοτέρω (Πλ. Συμπ. 176).—τὸν ἰσθμὸν ἐτείχεον, καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει (Ἡρόδ. Θ', 8), τὸ τεῖχος δηλ. ἢ τὸ τειχίζειν.—πορεύσομαι εὐθὺς πρὸς τὰ βασιλεία, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (Ξεν. Κ. Π. Β'. δ', 24), ὁ βασιλεὺς δηλ.

§. 15. Ἐν ἀρχῇ λόγου παραλείπεται τὸ ὑποκείμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου, ὅταν δὲν ἀπαιτῆται ἀντιδιαστολή, ὡς σέβομαι τοὺς πρεσβυτέρους.—ἄγωμεν—Ἑλληγές ἐσμεν (Σ.Φ. 233).—τίμα τοὺς γονεῖς.—ἦν σωφροῦς (Εὐρ.) οὐχὶ δὲ ἐπὶ ἀντιδιαστολῆς ἥτις ὑποθέτει ἀντίθεσιν, ὡς σὺ μὲν μένων νῦν κείνον ἐνθάδ' ἐκδέχου, ἐγὼ δ' ἄπειμι (Σοφ. Φ. 190). Πολλάκις δὲ τίθενται καὶ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). Πρὸς μείζονα δ' ἔμφασιν προσλαμβάνουσιν ἐνίοτε καὶ τὸ μόριον γέ, ὡς οἰκτεῖρω νιν ἐγῶγε (Σοφ.)· καὶ σὺ γ', ὦ ξέγε (Σοφ.). Ἴδε περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 16. Ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου προσώπου, καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν περιστάσεων, μάλιστα δὲ παραλείπεται ἐπὶ τῶν ἐξῆς· α'. ἐπὶ πράξεων ὑπ' ἀνδρὸς γινομένων· ἰδιαίτερον ἔργον ταύτας ἔχοντος, οἷον ἐσάλλπιγξεν (δ σαλπικτήης), ἐκήρυξεν (δ κήρυξ), οἶνοχοεῦει (δ οἶνοχός), τὸν νόμον ὑμῖν ἀναγνώσεται (δ γραμματεὺς)· β'. ἐπὶ τῶν φασί, λέγουσι, καὶ τῶν τοιούτων, ὅταν ἐν γένει ἐννοῆται τὸ οἱ ἄνθρωποι· τὰς Ἀθήνας φασὶ θεοσεβειστάτας εἶναι (Σοφ.)· γ'. ἔνθα ἐννοεῖται τὸ ἀόριστον τις, ὡς ἡδὺ τὸ οἶεσθαι τεύξεσθαι ὧν ἐφίεται· δ'. ἐπὶ τῶν ὕει, νίφει, χει-

μάζει, σείει, ὁ θεὸς δηλ. ἢ ὁ Ζεὺς· « καθὼς ἡ τοιαύτη ἐνέργεια τῷ Διὶ ἀναπέμπεται » (Ἀπολλώνιος).

Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.

§. 17. Τὸ δὲ κατηγορούμενον μόνον ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ, ἐκ τοῦ προηγουμένου παραλαμβανόμενον, οὐδέποτε δὲ ἐν ἀρχῇ, ὡς ἐγὼ μὲν ἰατρός εἰμι σὺ δὲ οὐκ εἶ (ἰατρός). ὡσαύτως καὶ ὅταν μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὄν ἠνωμένον, ἀποτελῆ μετ' αὐτοῦ τὸ ῥῆμα, ὡς ὁμολογεῖς ταῦτα ; ἔγωγε (ὁμολογῶ). Ἐν ἀρχῇ λόγου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ· διότι εἰς τὸ *Σόλων ἐστὶ*, π. χ. δυνατὸν νὰ ἐννοηθῶσι μυρία κατηγορούμενα.

§. 18. Καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῦτῳ δυνατὸν νὰ παραλειφθῶσιν ἐν ἀκολουθίᾳ λόγου, ὡς ἔστι *Σωκράτης σοφός* ; ἔστι (Σωκράτης σοφός) ἢ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ὡς *κάτοπτρον εἶδος χαλκός ἐστ'*, οἶνος δὲ τοῦ (κάτοπτρον ἐστὶ).

Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.

§. 19. Καὶ ὀλόκληρος πρότασις παραλείπεται ἐπὶ εὐχῶν καὶ καταρῶν, ἐπὶ ἀπαγορεύσεων, παραινέσεων καὶ τῶν τοιούτων, ὡς ὡ πρὸς *θεῶν* (ἱκετεύω = ἐγὼ εἰμι ἱκετεύων). — πρὸς *νυν θεῶν* (Σοφ. Κ. 49) — εἰς *κόρακας* (ἀπιθι = ἔσο ἀπιών). — *μὴ δράσης* (= ὄρα μὴ δράσης = ἔσο ὄρων μὴ δράσης).

Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.

§. 20. Ἡ ἀπλῆ καὶ γυμνὴ πρότασις δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ λόγου· ὅθεν ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι πολλὰ καὶ διάφορα πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου· οὕτω, π. χ. ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν *Κῦρος ὁ νεώτερος*. — *Σωκράτης ἦν υἱὸς Σωφροτίσκου*. — *Περικλῆς ἦν ὁμοῖος Πεισιστράτῳ*. — *Πλάτων ἐστὶ δεινὸς τὴν διαλεκτικὴν*. — *εὖ οἶδα* (Σοφ.). — *κεῖνό γε πράσσει νῦν κακῶς* (Σοφ. Φ. 422). Τὰ τοιαῦτα ὀνομάζονται *προσδιορισμοὶ τῆς προτάσεως*, ἡ ὁποία ἐπαυξάνεται καὶ πλατύνεται δι' αὐτῶν.

§. 21. Οἱ προσδιορισμοὶ εἶναι ὀνομαστικοί, ὡς *ρήτωρ δεινός*, ἢ ἐπιβῆματικοί, ὡς ὀρθῶς *λέγεις*. Εἰς τοὺς πρώτους περιλαμβάνονται καὶ οἱ ἀντωνυμικοί, οἱ ἀρθρικοί, οἱ μετοχικοί καὶ οἱ δι' ἐπιβῆμάτων ἐπιθετικῶς ἐκλαμβανομένων ἐκφερόμενοι, ἐπομένως οἱ ὡς ὀνομαστικοί, οἷον οὗτος ἀνὴρ. — ἡ γυνή. — οἱ πεπαιδευμένοι ἄνδρες, κτλ. ὡσαύτως *Περικλῆς ὁ πάνυ*. — ἡ *λυδιστὶ ἀρμονία*. — ἡ *ἄγαρ σιγή*

(Σοφ. *Αντ.* 125).—*ἀλλ' ἔστιν, ἔστιν ἢ λίαν δυσπραξία, λίαν διδούσα μετοβολάς* (Εὐρ. *Ἰφ.* T. 721).

§. 22. Εἰς τοὺς δευτέρους, τοὺς ἐπιβρῆματικούς, περιλαμβάνονται καὶ οἱ διὰ πλαιῶν πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων, ἐκφερόμενοι καὶ ἐπιβρῆματικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντες, λοιπὸν οἱ ὡς ἐπιβρῆματικοί, οἷον ταύτη τῇ ἡμέρᾳ=σήμερον.—*ἐν Ἀθήναις*=Ἀθήνησιν.—*τὴν παρελθούσαν ἡμέραν*=χθές.—*τρίτην ταύτην ἡμέραν*=προχθές.—*τοῦτον τὸν τρόπον ἢ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον*=οὕτω τοιούτοτρόπως, κτλ. *τίνα τρόπον*; (Σοφ.).—*πῶς*;—*εἴ τι κάμ' οἰκτείρετε* (Σοφ. *Φ.* 1042)=*κάτι τι*=ὀλίγον, ἐπιβρῆματικῶς.

§. 23. Εἰς τὸ ὑποκείμενον ἐπίσης ἀνεπτυγμένων καὶ συνεπτυγμένων προτάσεων ἀρμόζουσιν οἱ ὀνοματικοὶ ἢ ὡς ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον ὁ δίκαιος Ἀριστείδης ἦν Ἀθηναῖος.—ὁ Μακεδὼν Ἀλέξανδρος τετίμηται.—οἱ πάλοι ἄνθρωποι ἦσαν ἄγροικοι, κτλ. ὁ γυρ ἔπαινος.—ἡ γυρ ἡμέρα (Σοφ. *Ἡλ.* 918).—*τῷ πότμῳ τῷ γυρ* (Σ. T. 271).—*οὐδὲν δίκαιόν ἐστιν ἐν τῷ γυρ γένει* (Εὐρ. *Ἀποσπ.*).

§. 24. Εἰς τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν μὲν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, ὡς ἐπὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἀρμόζουσιν ὡσαύτως οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοί, οἷον οὗτός ἐστιν ἀγαθὸς γεωργός, ἰππεύς, ἱατρός, αὐλητής, τέκτων, χαλκεύς, κτλ. Ἡνωμένον δὲ μετὰ τοῦ συνδετικοῦ ὄν, ὡς ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων, δέχεται κυρίως τοὺς ἐπιβρῆματικούς ἢ ὡς ἐπιβρῆματικούς προσδιορισμούς, οἷον *καλῶς καὶ εὖ παιδεύει*.—*ὀρθῶς ἔλεξας*.—*τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀπέθανε Σωκράτης*.—*ἔς τ' ἄρ οὗτος ἡλιος ταύτη μὲν αἴρη, τῆδε δ' αὖ δύρη πάλιν* (Σοφ. *Φ.* 1330)=πρὸς τοῦτο τὸ μέρος.—*τοῦτο μὲν*—*εἶτα δὲ* (Σοφ.)=*τόσον*—*ὅσον*.

§. 25. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων προτάσεων κλάσεις τινὲς ῥημάτων δέχονται τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἰ ἦσαν ἀνεπτυγμένοι, οἷον *χθαμαλὴ κεῖται ἡ γῆσος*.—*ζῆ ἑλεύθερος*.—*ἔρχεται ταχύς*, κλ.

§. 26. Οἱ ὀνοματικοὶ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως, *πατρίδα, ἡλικίαν, ιδιότητα, συμβεβηκός*, κλ. ὡς ὁ Ἀθηναῖος, ὁ νεώτερος, ὁ λεπτός, ὁ χωλός, κτλ. Οἱ ἐπιβρῆματικοὶ προσδιορίζουσι τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὸ ποιόν, τὸ ποσόν καὶ τὸν τρόπον, ὡς *διατρίβει Ἀθήνησιν*.—*ἐνθάδε κεῖται*.—*σήμερον δώσει δίκην*.—*βαρέως φέρω*.—*ἄγαν λυπεῖσθαι*.—*ρομαδικῶς ζῆν*, κτλ.

§. 27. Οἱ ἐπιβρῆματικοὶ οὗτοι προσδιορισμοί, ὀνόματος χαρακτηῖρα διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνοντες, μεταβαίνουν εἰς τοὺς ὀνοματικούς ἢ ὡς ὀνοματικούς, οἷον οἱ ἐκεῖ.—οἱ πάλαι.—Περικλῆς ὁ πᾶνυ.—ἡ ἄγαρ ἐπιμέλεια, κτλ. Ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ῥήματος καὶ τῆς ἐκ τούτου γινομένης προτάσεως γνωρίζεται τίνες προσδιορισμοὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων περιστάσεων ἀπαιτοῦνται, ὡς Ἀρχιμήδης ἦν μέγας γεωμέτρης.—Φίλιππος διέτριβε τότε ἐν Ἑλλάτεια.—Ἐπαμινώνδας ἐτελεύτησεν ἐνδόξως (Ἰδε κατωτέρω περὶ Ῥημάτων), κτλ.

Ἐντικείμενα τῆς Προτάσεως.

§. 28. Ὁ διὰ τῆς ἀπλῆς προτάσεως ἐκφερόμενος λόγος δυνατὸν νὰ ἐξηγῆ, ὅχι ὅτι τὸ ὑποκείμενον μόνον ὑπάρχει, ἢ ὅτι ἔχει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ιδιότητα, ἢ εὐρίσκεται εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν κατάστασιν, ἀλλ' ὅτι, ὑπάρχον, πράττει ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πρᾶξιν, καὶ πράττει αὐτὴν εἰς τοῦτον ἢ ἐκεῖνον, κτλ. Τότε λοιπὸν, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω προσδιορισμῶν, πρέπει νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ ταῦτα, ὡς κτεῖνω οἶκον, γαῦν, κτλ. ἀμηχάνων ἐράς (Σοφ.).—τὸν βίον μὴ μου ἀγέλης (Σοφ.).—οἱ ἰδιῶται ἄγουσι δῶρα τοῖς βασιλεῦσιν.—διδάσκω τιὰ τὴν ῥητορικὴν, κτλ. Ταῦτα ὀνομάζονται ἀντικείμενα.

§. 29. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει περὶ συντάξεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἀναφερομένων, ἀλλ', ἵνα λάθωμεν πληρεστέραν ἰδέαν τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ προσδιορίσωμεν ἀκριβέστερον τί χρησιμεύει εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ λόγου ἰδιαίτερος ἕκαστον εἶδος τῶν λέξεων, κατὰ τοίους κανόνας τιθέμενον ἐκπληροῖ τοῦτο, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ὀνομάτων.

§. 1. Τὰ ὀνόματα χρησιμεύουσιν εἰς τὸν λόγον ἵνα ἐξηγήσωσι τὰ ὑποκείμενα, τὰ κατηγορούμενα, τοὺς προσδιορισμοὺς καὶ τὰ ἀντικείμενα. Ὑπάρχουσι δὲ πρὸς τοῦτο ἰδιαίτεροι κανόνες.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα.

§. 2. Ἐπειδὴ τὰ οὐσιαστικὰ σημαίνουν αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον ἐπομένως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάσις, διὰ τοῦτο αὐτὰ κυρίως ἰδιάζουσιν εἰς δῆλωσιν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ὁ θεὸς ἐστὶ δίκαιος.—ὁ Φίλιππος οὐκ ἐστὶ δίκαιος. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ αἱ προσωπι-

καὶ ἀντωνυμῖαι ἐγώ, σύ· οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτα (Σοφ.). — σοφὸς σὺ μάστις (Σοφ.).

§. 3. Δυνατὸν ὅμως καὶ τὰ ἐπίθετα, καὶ αἱ μετοχαί, καὶ αἱ ἐπιθετικαὶ ἀντωνυμῖαι νὰ τεθῶσιν ὑποκείμενον τοῦ λόγου, ὡς οἱ θνητοὶ εἰσιν ἐφήμεροι.—οἱ φιλοσοφοῦντές εἰσι τίμιοι.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης, κτλ. Ἔτι δὲ καὶ πᾶν εἶδος λέξεως ἤτοι μέρος λόγου, οἷον ἢ περὶ ἐστὶ δισύλλαβος.—ὁ ἐπεὶ ἐστὶ προτακτικός, κτλ.

§. 4. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον, καὶ ἀπαρεμφάτου ἀνάλυσις καὶ δλόκληρος λόγος, διὰ τοῦ ἄρθρου λαμβάνων ἐνότητα, ὡς τὸ *μανθάνειν ἐστὶν ἡδύ*.—τὸ *εὖ λέγειν χαλεπόν*.—ὡς ἡδὺν πράττειν, ὦνδρες, ἐστ' εὐδαιμόνως (Ἄρφ. Πλ. 802). — ὅτι οὐ στήσεται *δηλόν ἐστιν* (Δημ.).—*δεινὸν ἄρ εἴη εἰ οὕτως ἔχει*—τὸ εἰ οὕτως ἔχει—τὸ οὕτως ἔχειν *δεινὸν ἄν εἴη*. — *ὅταν συνειδῆ κακὰ . . . δουλεῖ* (Εὐρ.)—τὸ συνειδέναί κακὰ . . . δουλεῖ.

§. 5. Ἐπειδὴ δὲ ἀφ' ἐτέρου τὰ ἐπίθετα σημαίνουσι τὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν ιδιότητας, διὰ τοῦτο ταῦτα μάλιστα *ιδιάζουσιν εἰς δήλωσιν τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ὁποῖον, χαρακτηρίζον τὸ ὑποκείμενον, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ διὰ τοῦ συνδετικοῦ πρότασιν καὶ λόγον πλήρη ὁ θεὸς ἐστὶν ἀγαθός*.—οἱ λόγοι ἔσσονται βραχεῖς, κτλ.

§. 6. Ἰσχύουσιν ὅμως καὶ περὶ τοῦ κατηγορουμένου τὰ περὶ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθέντα, ὅτι δηλ. καὶ οὐσιαστικὸν καὶ πᾶν μέρος λόγου, κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἔλαττον, δυνατὸν νὰ τεθῆ κατηγορούμενον, ὡς ὁ *Σόλων ἦν νομοθέτης*.—*ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος*.—*ἄλλος τὸ κείνης αἷμα*.—*σῖγα πᾶς ἔστω λεώς*, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀπαρέμφατον καὶ δλόκληρος λόγος, ὡς τὸ *αἰσθάνεσθαι ἐπίστασθαι ἐστὶ*. — τὸ *γνώθι σαυτόν ἐστὶν ἄρ τὰ πράγματα ἴδης τὰ σαυτοῦ καὶ τί σοι ποιητέον* (Δεῖν.).

§. 7. Ὡς δὲ τὰ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντα λαμβάνουσιν οὐσιαστικοῦ χαρακτήρα, διότι ἀλλέως δὲν γίνονται ὑποκείμενον, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει αὐθύπαρκτόν τι καὶ δυνάμενον νὰ γένη βάσις, οὕτως ἀφ' ἐτέρου τὰ ὡς κατηγορούμενον τιθέμενα λαμβάνουσιν ἐπιθετικὴν ἰδέαν, προσδιοριστικὴν τοῦ ὑποκειμένου· *μάτην ἐστὶ τὸ μεμνησθαι περὶ αὐτῶν* (Ἰσοκρ. *Παρηγορ. Α*.)—*μάταιον*.—ὁ *ἄνθρωπος ἐστὶ ζωὸν*—*ἔχει τοὺς ζωϊκοὺς χαρακτήρας*.—ὁ *χρυσός ἐστὶ μέταλλον*—*μεταλλικὴ οὐσία*, κτλ. τὸ μὲν δηλ. προσδιορίζει τὸ ποῖόν ἐστὶ τὸ ὑποκείμενον, καλὸν ἢ κακόν, τὸ δὲ προσδιορίζει τὸ εἶδος εἰς ὃ ἀνάγεται, ὃ

ἔστι τί πράγμα εἶναι, ἢ καὶ συμβεβηκός τι αὐτοῦ, ὡς ἦν δὲ τῆς χιόρος τὸ βάθος ὄργυιά (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 4).

Συμφωνία τοῦ Κατηγορουμένου πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 8. Τὸ κατηγορούμενον, ὅταν ἦναι κλιτόν, πρέπει νὰ συμφωνῇ ἐν γένει πρὸς τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν, ὡς ὁ Κῦρος ἦν καλός.—τῷ ἄνδρι ἦσθη βιαιοτάτω.—ἀθάνατοι μόνοι εἰσὶν οἱ θεοί.—ἡ δικαιοσύνη ἐστὶν ἀρετή.—ἡ Τόμυρις ἦν βασιλεία.

§. 9. Ἐπίθετον ὃν τὸ κατηγορούμενον δυνατὸν νὰ διαφέρῃ τοῦ ὑποκειμένου, κατὰ γένος· ἡ σοφία ἐστὶν ἀθάνατον, οἷον ἀθάνατόν τι, ἐν γένει.—ἄδικον ὁ πλοῦτος· κατ' ἀριθμὸν· οἱ παῖδες εἰσὶν ἀνιαρόν·—αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν (Εὐρ.)· καὶ κατὰ πτώσιν, οἷον ὁ Σωκράτης ἐστὶ τῶν σοφῶν (εἷς δηλ.).—ὧν εἷς γέγονεν Ἀριστείδης ὁ Ἀσσιμάχου (Πλ. Θεαιτ. 15).—ἐκ τῶν ἀλιτηρίων δέ φημι γεγενῆσθαι τῶν τῆς θεᾶς (Ἀρφ. Πλ. 445). Ὡσαύτως καὶ οὐσιαστικὸν ὃν, οἷον ὁ Ὀλυμπός ἐστιν ὄρος.—τὰ πρόβατά ἐστι πλοῦτος.—Πρωταγόρας ἐστὶ τῶν σοφιστῶν.—τῶν λαμβανόντων ἄρ' εἰσὶν οἱ μαρθάνοντες ἀλλ' οὐ τῶν ἐχόντων (Πλ. Εὐθυδ. 277).

Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.

§. 10. Τὰ περὶ γένους καὶ πτώσεως ἀνωτέρω ρηθέντα ἰσχύουσι περὶ τῶν ἀνεπτυγμένων προτάσεων, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον εἶναι κεχωρισμένον τοῦ συνδετικοῦ. Καὶ ἐπὶ τούτων δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ συνδετικόν, ἠνωμένα ὄντα, ἀποτελοῦσι τὸ ῥῆμα, ἐπικρατεῖ ὁ γενικὸς κανὼν, ὅτι τὸ συνδετικὸν ἢ τὸ ῥῆμα πρέπει νὰ συμφωνῇ κατ' ἀριθμὸν καὶ πρόσωπον πρὸς τὸ ὑποκείμενον, τὴν βᾶσιν τοῦ λόγου, ὡς ἐγὼ εἰμι ἀθλία.—ὡς περὶ σὺ λέγεις.—ὕμεῖς ἐστε φίλοι.—οἱ Ἕλληες φιλοσοφοῦσιν.

§. 11. Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν ὁμοῦς συγχωροῦνται καὶ τινες ἀνωμαλῖαι, φαινόμεναι τοῦλάχιστον ἀνωμαλῖαι, καὶ ἐξαιρέσεις. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα· ἀ συντάσσει ἐνικὸν ὑποκείμενον μετὰ πληθυντικοῦ ῥήματος, ὡς Ἀθηναίων τὸ πλῆθος οἴονται καὶ οὐκ ἴσασιν (Θουκ.)· ἅ· συντάσσει οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον μετὰ ἐνικῶ ῥήματος, ἄθλα τίθεται.—τὰ ζῶα τρέχει.—ξύλα δ' ἦν πολλά (Ξ. Ἀρ. Δ', ε, 5).—χρήματα ἄνευ τοῦ βλαβερὰ γίγνεται (Πλ.), κτλ, μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων παρ' Ἀττικοῖς· οἷον φανερά ἦσαν καὶ ἔκπωρ καὶ ἀνθρώπων ἔχρη πολλά (Ξ. Κ. Ἀρ. Δ', θ', 17), κτλ.

§. 12. Τὸ πρῶτον ἐκ τούτων συμβαίνει ἐπὶ τῶν *περιληπτικῶν* λεγομένων ὀνομάτων, ἅτινα ὑπὸ ἐνικῶ ἀριθμῶ σημαίνουσι πολλά· διὰ τοῦτο ἡ ἀνωμαλία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον· τὸ πλῆθος οἴονται=οἱ πολλοὶ οἴονται. — τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν = οἱ στρατιῶται ἀνεχώρουν.— τὸ ναυτικὸν ὥρμουν (Σοφ. Ἄρτ. 1001)=οἱ ναῦται.

§. 13. Τὸ δεύτερον ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην ἀττικὴν σύνταξιν, περὶ ἧς ἐν τῷ περὶ Σχημάτων, ὡς καὶ περὶ τοῦ ὕμνοι τέλλεται. Διάφορος δὲ τούτων ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ κατηγορούμενον, οὐσιαστικὸν ὂν ἢ ἐπίθετον οὐδέτερον, καὶ προσεχέστερον μάλιστα εἰς τὸ ῥῆμα εὐρισκόμενον, ἐφέλκει αὐτὸ κατὰ τὸν ἑαυτοῦ ἀριθμὸν, ὡς οἱ σοφισταὶ φανερά ἐστι *λόβη τε καὶ διαφθορά τῶν συγγινομένων* (Πλ. Μέν. 91).— τὸ χωρίον τοῦτο πρότερον ἐγγέα ὁδοὶ ἐκαλοῦντο (Θουκ. Δ'. 102). — τὸ πάλαι αἱ Θῆβαι Αἴγυπτος ἐκαλεῖτο.— ἔστι δὲ φύσει ἀνθρώπιον μάλιστα ἡδοαί (Θ.). Ὁ τρόπος οὗτος εἶναι ὁ σπαυώτερος.

§. 14. Φαινόμενη εἶναι καὶ ἡ ὡς πρὸς τὸ πρόσωπον ἀνωμαλία, ὅταν δηλ. ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶναι πάντοτε τρίτου προσώπου, συντάσσεται μετὰ ῥήματος πρώτου ἢ δευτέρου προσώπου, ὡς ὁ Μαίας τῆς Ἄτλατος διακοροῦμαι αὐτοῖς=ἐγὼ ὁ υἱός, κτλ.— ὁ Φαληρεὺς οὐδὲτος Ἀπολλόδωρος οὐ περιμενεῖς; (Πλ. Συμπ. 172)=σὺ ὁ Φαληρεὺς, κτλ.— ἅπαντές ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί=ἅπαντες ἡμεῖς κτλ. Ὡσαύτως αὐτοὶ ἔφητε=ὑμεῖς αὐτοί.

Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.

§. 15. Δυνατὸν δὲ νὰ ἦναι εἰς τὸν λόγον καὶ πλείονα ὑποκείμενα ἢ κατηγορούμενα ἢ ἐν ταύτῳ ὑποκείμενα καὶ κατηγορούμενα. Τότε ἡ πρότασις καλεῖται σύνθετος ἢ σύνδετος.

§. 16. Σύνθετοι λοιπὸν ἢ σύνδετοι προτάσεις ἤθελαν εἶναι αἱ ἐπόμεναι Ξενοφῶν καὶ Χειρίσοφος διεπράξαντο (Ξεν.).— Σιμμίαι καὶ Κέβης καὶ Φαιδῶνδας καὶ Εὐκλείδης καὶ Τερψίων παρήσαν (Πλ.).— ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει (Ἰλ. Ο, 37).— ὁ θεράπων ἐστὶν ὄψοφαγίστατος, βλακίστατος, φιλαργυρότατος καὶ ἀργότατος (Ξεν. Ἀπομν. Γ', γ', 4). — τὸ νέον ἅπαν ὑψηλὸν καὶ θρασύ (Μέν.).— αἱ ῥαδιουργίαι καὶ ἐκ τοῦ παραχρήμα ἡδοαὶ οὔτε σώματι εὐεξίαν ἰκαναὶ εἰσιν ἐνεργάζεσθαι, οὔτε ψυχῇ ἐπιστήμην ἀξιόλογον οὐδεμίαν ἐμποιοῦσιν (Ξεν. Ἀπομν. Β', α', 20). Ὡσαύτως

ἀναπηδήσας Ἀνδροτίων καὶ Γλαυκίτης καὶ Μελάνωπος ἐβόων, ἠγαράκτουρ, ἐλοιδοροῦντο, ἀπέλυον τοὺς τριηράρχους, ἔχειν ὡμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἠξίουν τὰ χρήματα (Δημ. Τιμοκρ. 704).

§. 17. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ σύνδεσις τῆς προτάσεως δυνατὸν νὰ ὑπάρχη εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφοτέρω, ὅ ἐστιν ὅτι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσι πολλὰ ὑποκείμενα ἐν κοινὸν κατηγορούμενον ἔχοντα, πολλὰ κατηγορούμενα εἰς ἐν ὑποκείμενον ἀρμόζοντα, ἢ πολλὰ ὑποκείμενα πολλὰ κοινὰ κατηγορούμενα ἔχοντα. Ὡσαύτως δὲ δυνατὸν νὰ ᾖναι ἡ σύνδεσις καὶ εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὡς τὸ μὲν γὰρ θάρσος ἀμέλειάν τε καὶ ραθυμίαν καὶ ἀπειθειαν ἐμβάλλει, ὁ δὲ φόβος προσεκτικωτέρους τε καὶ εὐπειθεστέρους καὶ εὐτακτοτέρους ποιεῖ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε', 5)· καὶ κατὰ τοὺς προσδιορισμούς, ἀδίκως οἰκτρῶς τε θάναε (Σοφ.).—*χθὲς καὶ πρόην.* Δῆλον δὲ προσέτι ὅτι αἱ σύνθετοι προτάσεις δυνατὸν νὰ ἀναλυθῶσιν εἰς ἀπλᾶς (ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξ. σ. 42).

§. 18. Ἐν τῇ συνδέτῳ προτάσει ἐπὶ ὁμογενῶν ἐμψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται, κατὰ τὸ γένος τῶν ὑποκειμένων, πληθυντικῶς· Σωκράτης, Πλάτων καὶ Ἀριστοτέλης ἦσαν σοφοί.—*ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ καὶ ἡ ἀδελφὴ ἦσαν καλαί.* Ἐπὶ δὲ ἑτερογενῶν τίθεται κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον. Ἐς δὲ ἐπικρατέστερον τὸ μὲν ἀρσενικὸν τοῦ θηλυκοῦ καὶ τοῦ οὐδετέρου, τὸ δὲ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου· ἡ γυνὴ καὶ ὁ ἀνὴρ ἀγαθοὶ εἰσιν (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἐννοεῖται καὶ περὶ τοῦ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐστηκότες.—*γυναῖκες καὶ παῖδια καθήμεναι.*—*συνεληλυθότες ἐκεῖσε ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ κτήνη (Ξ).*

§. 19. Ἐπὶ ὁμοιογενῶν ἀψύχων ὑποκειμένων τὸ κοινὸν ἐπιθετικὸν κατηγορούμενον τίθεται· ἁ. πληθυντικῶς κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον· τῶν δυνατῶν καὶ οἱ φθόνοι καὶ οἱ ἔρωτες δεινοί (Πλ.).—*οὐκ ἀχρηστοὶ αἱ πέρυσι πρεσβεῖαι ἐκεῖναι καὶ κατηγορίαι (Δημ.)· β'. κατὰ τὸ προσεχέστερον· καὶ νόμος καὶ φόβος ἱκανὸς ἔρωτα κωλύειν (Ξ)· γ'. κατ' οὐδέτερον γένος ἐνικῶς· μέθη γε φύλαξιν ἀπρεπέστατον καὶ μαλακία καὶ ἀργία· δ'. κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· ταραχαὶ καὶ στάσεις ὀλέθρια ταῖς πόλεσιν.—εὐγένειαί τε καὶ δυνάμεις καὶ τιμαὶ δὴλιά ἐστιν ἀγαθὰ ὄντα (Πλ. Εὐθύδ. 279).*

§. 20. Ὁ τελευταῖος τρόπος τῆς συντάξεως ἐν τοῖς τοιοῦτοις εἶ-

ναὶ ὁ συνηθέστερος. Καὶ ὁμοιογενῆ δηλ. καὶ ἑτερογενῆ ἄψυχα ὑποκείμενα, εἴτε μεσολαβοῦντος οὐδετέρου εἴτε μὴ, ὡς πράγματα θεωρούμενα, δέχονται συνήθως τὸ κοινὸν κατηγορούμενον κατ' οὐδέτερον γένος πληθυντικῶς· λίθοι τε καὶ πλίνθοι καὶ ξύλα καὶ κέραμος, ἀτάκτως ἐβρίμενα, οὐδὲν χρήσιμά ἐστιν (Ξεν.).—δόξα καὶ ἐπιμέλεια καὶ νοῦς καὶ τέχνη καὶ νόμος σκληρῶν καὶ μαλακῶν πρότερα ἂν εἴη (Πλ.).—κάλλος καὶ ἰσχὺς, δειλῶ καὶ κακῶ ξυνοικοῦντα, ἀπρεπῆ φαίνεται (Πλ. Μενεξ. 246).—φθόνος καὶ ἔρωσ ἐναρτία ἐστίν. Ἐνίοτε δὲ καὶ ἐμψύχου ὄντος· ἢ καλλιότης πολιτεία τε καὶ ὁ κάλλιστος ἀνὴρ λοιπὰ ἐστὶν ἡμῖν διελθεῖν (Πλ. Πολιτ. Η, 562). Δυνατὸν δὲ εἰπεῖν καὶ ἄνθρωπος καὶ κύων ἀγριώτατα.

§. 21. Τὸ δὲ ῥῆμα ἐπὶ πολλῶν ὑπακειμένων· α'. προτάσσεται πληθυντικῶς· ἔρχονται ἀπὸ τῶν οἴκοι τελευτῶν Ἄραχος τε καὶ Ναυάτης καὶ Ἀρτισθένης (Ξ.)· β'. ἐπιτάσσεται πληθυντικῶς· λήθη καὶ δυσκολία καὶ μαρία ἐμπίπτουσιν (Ξ.)· γ'. προτάσσεται ἐνικῶς· ἦλθε Χρυσάντας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν ὁμοτίμων (Ξ.)· δ'. ἐπιτάσσεται ἐνικῶς· ἄθλοί τε καὶ μισθοὶ καὶ δῶρα γίγνεται. — οἱ παῖδες καὶ τὸ γένος ἅπαν περιπίπτει (Λυκοῦργος).

§. 22. Μεγάλως ἡ θέσις ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ ῥήματος, πολλάκις τιθεμένου κατὰ τὸ προσεχέστερον, καὶ ἐνικὸν ὄν, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων καὶ ἄλλα πολλὰ δεικνύουσιν· Ἀθήνησι καὶ οἱ πέρητες καὶ ὁ δῆμος πλέον ἔχει τῶν γερναίων καὶ πλουσίων (Ξ. Ἀθην. Πολιτ. Α, 2). Ἐν τῷ σάρκες καὶ ρεῦρα ἐξ αἵματος γίγνεται (Πλ.) ὑπερισχύει τὸ οὐδέτερον. Ἐν τῷ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διώκων εἰσπίπτει εἰς τὸ στρατόπεδον (Ξεν.) ὑπερισχύει τὸ ἐπικρατέστερον. Τὸ δὲ Δημοσθένης μετὰ τῶν ξυστρατῆγων σπένδονται Μαρτινεῦσιν (Θουκ. Γ, 109) ἰσοδυναμεῖ τῷ Δημοσθένης καὶ οἱ ξυστρατήγοι. Ἀλλὰ σπάνια τὰ τοιαῦτα.

§. 23. Δύο δὲ ὄντων τῶν ὑποκειμένων, τὸ κατηγορούμενον τίθεται δυϊκόν, ὅταν, ἰδιαιτέρως ἑκατέρου θεωρουμένου, ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τοῦ δυϊκοῦ· ἢ τε πολιτικῆ καὶ ἢ φιλοσοφία ἀξίω λόγου ἐστὸν (Πλ.). Τίθεται δὲ πληθυντικόν, ὅταν ἀμφοτέρων συνάμα ἐννοουμένων, οὐδεμία ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδηται εἰς ἑκάτερον καὶ εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν· Ἀγάθων καὶ Σωκράτης λοιποὶ (Πλ.).— δύο ἔτι λοιπὰ ἢ τε σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ῥήματος·

σοφία καὶ τοὺς ἄνευ ψυχῆς οὐκ ἄν ποτε γενοίσθην (Πλ.).—ὦ Πρωταγόρα πρὸς σέ τοι ἤλθομεν, ἐγὼ τε καὶ Ἴπποκράτης οὗτος (Πλ.).—δικαικὴ τε καὶ ἰατρικὴ σεμνύονται (Πλ.). Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν ἔν μὲν ἦναι τὸ ὑποκείμενον ἀλλὰ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ· τῷ ἄνδρει ἐγγερέσθην φύλακε (Ξ).—τῷ ξένῳ τῷδε σοφῷ καὶ φίλῳ ἐστὸν ἐμοὶ (Πλ.).—τῷ ἀδελφῷ ἄπαιδε ἐτελευτησάτην (Ἰσαῖος). Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν δύο θεωροῦνται ὡς πολλά, τὰ δὲ πολλά οὐχὶ ὡς δύο, διὰ τοῦτο ἐπὶ δυϊκοῦ ὑποκειμένου τίθεται καὶ πληθυντικὸν ῥῆμα, ὡς ἀδελφῷ δύο ἦσαν καλοὶ (Εὐρ.).—γὼ θεασώμεθα (§. 23)· ἐπὶ δὲ πληθυντικοῦ ὑποκειμένου τότε μόνον τίθεται δυϊκὸν ῥῆμα, ὅταν τὰ πολλά θεωρῶνται ἀνὰ ζεύγη, ὡς τὸ παρ' Αἰσχύλῳ (Εὐμην. 252) λεύσσετον πάντα ἀναφέρεται εἰς τὰ δύο ἡμιχόρια, τὸ τοῦ Πλάτωνος (Θεαιτ. 152) πάντες οἱ σοφοὶ ξυμφέρεσθον, εἰς τὴν τάξιν τῶν φιλοσόφων καὶ εἰς τὴν τῶν ποιητῶν· εἰσὶ δὲ καὶ οἱ γράφοντες ξυμφέρονται.

§. 24. Διαφόρων δὲ προσώπων ὄντων τῶν ὑποκειμένων τῆς προτάσεως, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ τοὺς ἐξῆς τρόπους· α'. ἐνικῶς, κατὰ τὸ προσεχέστερον· οἶδα σαφῶς καὶ ἐγὼ καὶ σύ (Πλ.).—ἐγὼ λέγω καὶ Σεύθης τὰ αὐτὰ (Ξ).—δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας (Πλ.).—σύ τε Ἑλληρ εἶ καὶ ἡμεῖς (Ξεν.).—οὔτε σὺ οὔτ' ἄν ἄλλος δύναίτο ἀντειπεῖν (Ξ)· β'. πληθυντικῶς κατὰ πρῶτον πρόσωπον, ὅταν ὑπάρχη πρωτοπρόσωπον ὑποκείμενον· ξυμφωνοῦμεν ἐγὼ τε καὶ ἡμεῖς (Πλ.).—ἐγὼ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐλάχομεν· γ'. πληθυντικῶς κατὰ δεύτερον πρόσωπον, ὅταν δὲν ὑπάρχη πρῶτον· οὐ σὺ μόνος οὐδὲ οἱ σοὶ φίλοι πρῶτοι καὶ πρῶτον ταύτην δόξαν περὶ θεῶν ἔσχετε (Πλ.)· δ'. πληθυντικῶς κατὰ τρίτον πρόσωπον, ὅταν προτάσσηται· ἐρίκων οὔτοι οἱ ξένοι καὶ ἡμεῖς μετ' ἐκείνων (Δ.). Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς δὲ καὶ Στράτιος καὶ Στρατοκλῆς παρεσκευάζοντο ἅπαντες (Ἰσαῖος).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.

§. 1. Διὰ τῶν ὀνομάτων γίνονται οἱ ὀνοματικοὶ ἀνωτέρω ἐπικληθέντες προσδιορισμοί, ὡς διὰ τῶν ἐνάρθρων μορίων γίνονται οἱ ὡς ὀνοματικοί, οἷον ὁ χρηστὸς ἀνήρ.—ἡ σώφρων γυνή.—τὸ δυσμεταχείριστον ζῶον, κτλ. οἱ τότε ἄνθρωποι, οἱ ἐκεῖ πολῖται, ὁ μεταξὺ τόπος, οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σοφ.), οἱ ἐνθάδε, κτλ.

§. 2. Διαφέρουσι δὲ οἱ προσδιορισμοὶ τῶν κατηγορουμένων, καθ' ὅσον διὰ μὲν τῶν κατηγορουμένων συζεύγεται μετὰ τοῦ ὑποκειμένου νέα τις ἰδέα, νέον φέρουσα προσόν, διὰ δὲ τῶν προσδιορισμῶν ἐξηγεῖται προϋποτιθέμενον προσόν τοῦ ὑποκειμένου, οἷον μέρος αὐτοῦ ἀποτελοῦν· καὶ διὰ μὲν τοῦ κατηγορουμένου γίνεται λόγος τέλειος, οὐχὶ δὲ διὰ μόνου τοῦ προσδιορισμοῦ, ἕως οὗ δὲν προστεθῆ τὸ κατηγορούμενον. Οὕτω, π. χ. ἡ *Κέρκυρά ἐστι νῆσος* καὶ ἡ *νῆσος Κέρκυρά ἐστι . . .*, ἔνθα, ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι, ἵνα συμπληρωθῆ ὁ λόγος, πρέπει νὰ προστεθῆ, *μεγάλη, μικρά, δρεπανοειδής, εὐφορος*, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Τότε δὲ, καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ προσδιορισμοῦ *νῆσος*, ὁ λόγος μένει πάντοτε πλήρης, ἡ *Κέρκυρά ἐστι δρεπανοειδής*· ἐν δὲ τῷ προηγούμενῳ παραδείγματι, ἀφαιρουμένου τοῦ κατηγορουμένου *νῆσος*, ὁ λόγος γίνεται ἀτελής· διὰ τῆς συνθέσεως ἐννοεῖται εὐκολώτερον ἢ ἐνότῃς τοῦ ὑποκειμένου καὶ προσδιορισμοῦ, ὅταν ἡ γλῶσσα τὸ συγχωρῆ, ὡς ὁ ἄριστος *τεχνίτης* καὶ ὁ ἄριστοτέλης· — τὸ *αἰεθάλλον δένδρον* καὶ τὸ *αἰεθαλὲς δένδρον*. — ἡ πολλοὺς βότρνας ἔχουσα *ἄμπελος* καὶ ἡ πολὺβοτρως *ἄμπελος*.

§. 3. Οἱ προσδιορισμοὶ οὗτοι τίθενται εἰς τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ κατηγορούμενον ἢ εἰς ἀμφότερα, ὡς ὁ σοφὸς *Ἀριστείδης ἦν Σταγειρίτης*. — οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*. — *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἦν μέγας στρατηγός*, κτλ. ἢ καὶ εἰς ὅλην τὴν πρότασιν· *ἀλλ' ἦ, τὸ λεγόμενον, κατόπιν ἐορτῆς ἤκομεν* (Πλ.) = τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον.

§. 4. Δυνατὸν δὲ νὰ τεθῆ καὶ προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ, καὶ τούτου πάλιν ἄλλος, καὶ οὕτω γίνεται σειρά προσδιορισμῶν, ὡς ἐν τῇ ἀριθμητικῇ κλάσμα κλάσματος, ἢτοι σειρά κλασμάτων· *Ἀλέξανδρος Φιλίππου ἦν υἱός, υἱοῦ Ἀμύντου βασιλέως τῶν Μακεδόνων*.

§. 5. Οἱ ὀνομαστικοὶ καὶ ὡς ὀνομαστικοὶ προσδιορισμοὶ τίθενται κατὰ τρεῖς τρόπους, κατ' ἐπεξήγησιν διὰ τῶν παρεθελικῶν προτάσεων, καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς *Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν*. — *πᾶς ὅστις κλέπτει ἄδικός ἐστιν*. — ἡ μάχη τῶν *Ἑλλήνων*, κτλ.

Περὶ τῶν κατ' Ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν.

§. 6. Κατ' ἐπεξήγησιν, γενικώτερον ἐκλαμβανομένην, λέγονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν, ἄνευ μεσολαβήσεως νέου συνδετικοῦ ἢ ῥήματος, προστίθεται εἰς τὸ ὑποκείμενον νέα ἰδέα, ἥτις, ὡς μέρος αὐτοῦ θεωρούμενη, ἀποτελεῖ μίαν μετ' αὐτοῦ ἐννοίαν. Ταῦτα δὲ τὰ δύο συνάμα

συζεύγονται μετὰ τοῦ κατηγορουμένου, οἷον *Κῦρος ὁ νεώτερος ἦν γενναῖος*. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου, ὡς οὗτός ἐστι *Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ*.—οὗτός ἐστι *Πρωταγόρας ὁ κλεινός*, κτλ.

§. 7. Ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν τούτων τὰ περὶ κατηγορουμένου ῥηθέντα. Δυνατὸν δηλ. νὰ τεθῆ ὡς προσδιορισμὸς ἐπίθετον, οὐσιαστικόν, καὶ πανοτιοῦν, δυνάμενον νὰ λάβῃ ἐπιθετικὴν ἔννοιαν, ὡς *χρηστὸς ἀνήρ*.—*ἀγαθὴ γυνή*, κτλ. Ὡσαύτως *ἀνὴρ τύραννος*, *ἀνὴρ ὀπλίτης*, *ὄμιλος στρατιώτης*.

§. 8. Ὡσαύτως ἐφαρμόζονται εἰς τούτους τοὺς προσδιορισμοὺς τὰ ἀνωτέρω περὶ κατηγορουμένου καὶ ὑποκειμένου ῥηθέντα. Τίθεται δηλ. τὸ προσδιορίζον κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς πρὸς τὸ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· *Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεύς*.—*Κλεοπάτρα ἡ βασίλισσα*, κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, *βιβλίον Προδίκου τοῦ σοφοῦ*.—*ἔργον Φειδίου τοῦ Ἀθηναίου*, κτλ.

§. 9. Αἱ ἀνωτέρω παρατηρηθεῖσαι ποικιλίαι γίνονται καὶ ἐνταῦθα, οἷον *τοὺς σωτηρία καλουμένην*, ἀντὶ *καλούμενος*.—*ποτήριον τεχνήματα τοῦ τεχνίτου*.—*Διονύσιος τῶν τυράννων γενόμενος*.—*θυγατέρα δεινόν τι κάλλος καὶ μέγεθος*.

§. 10. Παρατηρεῖται δὲ καὶ ἕτεροία τις ἀνωμαλία, φαινομένη τοῦλάχιστον, τοσοῦτον κοινή, ὥστε ἀνάγκη, οἷον κανονικῆς τῆς χρήσεως ταύτης ἐκλαμβανομένης, μόνον τὸ ἐναντίον νὰ νομίζεται ἐξαιρέσεις. Τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ, ὅστις ἐπὶ θηλυκοῦ γένους εἰς τὴν ὀνομαστικὴν καὶ αἰτιατικὴν δέχεται ἀρσενικὸν ἄρθρον. Ἐν ᾧ λοιπὸν λέγεται ἢ *τέχνη*, ἢ *ἡμέρα*, ἢ *χεῖρ*, κτλ. καὶ αἱ *τέχναι*, αἱ *ἡμέραι*, αἱ *χεῖρες*, λέγεται ὅχι τὰ *τέχνα*, τὰ *ἡμέρα*, τὰ *χεῖρε*, ἀλλὰ τὼ *τέχνα*, τὼ *ἡμέρα*, τὼ *χεῖρε*· *διάκεισθον ὡσπερ εἰ τὼ χεῖρε* (Ξεν. *Ἀπομν.* Β', γ' 18).—τὼ *γυναῖκε* (Ξεν. Κ. Π. Ε', ε', 1).—τὼ *πόλεε*, κτλ.

§. 11. Αὕτη ἐστὶν ἡ σταθερὰ χρῆσις παρὰ τοῖς πεζογράφοις τῶν Ἀττικῶν. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς σπανιωτάτη ἐν τούτοις ἡ χρῆσις τοῦ τὰ, ἀντὶ τῷ, οἷον τὰ *κόρα* (Σοφ. *Ἄντ.* 769), τὰ *κοχῶνα* (Ἄρφ. *Ἰππ.* 484). Συνήθης δὲ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ τοῖν, ἀντὶ ταῖν· τὼ *θεῶ* καὶ *τοῖν θεοῖν*, συνηθέστατα περὶ Δήμητρος καὶ Περσεφόνης. Ὡσαύτως ἐπὶ δυϊκοῦ τίθεται τῷδε, ἀντὶ τὰδε· τῷδε *περιγραφά* (Αἰσχ. *Χοηφ.* 205), τὼ *παῖδε* τῷδε (Σοφ. *Ἄντ.* 501) περὶ Ἀντι-

γόνης καὶ Ἰσμήνης, καὶ τούτω τῷ τέχνῃ (Πλ. Πολιτ. Δ', 452), τούτω τῷ ἡμέρῃ (Ξ. Κ. Π. Α', Β'. 11). Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως, σ. 58.

§. 12. Ἀπαντᾶται δὲ, ἐπὶ θηλυκοῦ, αὐτά (Σοφ. Ἄντ. 770) καὶ αὐτῷ (Αἰσχ. Π. 185)· αὐταῖν (Σοφ. Κ. 446) καὶ αὐτοῖν (Ἄνδοκ. Μυστ. 113)· ταύταιν (Πλ. Πολιτικ. 260) καὶ τούτοιν (Πλ. Φιλ. 57 Ν. Ι', 898). Ἀλλὰ μόνον, ὡς φαίνεται, ταῖνδε (Σοφ. Ἡλ. 1133. Κ. 445—1290. Ἄρφ. Ἑκκλ. 1106).

§. 13. Ὡς μοναδικὰ παρίστανται ἐπὶ θηλυκοῦ τὰ ἐμῷ (Εὐριπ. Ἰκέτ. 140), μόρῳ (Πλ. Ν. Γ', 777) ματαίῳ καὶ ἀξίῳ (Εὐριπ. Ἡλ. 1064), ἀμφοτέροισι (Ἰσοκρ. Παρηγ. ΔΗ. ἀμφοτέροις, Κορ.). Τοῦτο δὲ κατὰ τὸ τοῦ Μέμνονος παρὰ Φωτίῳ (Βιβλ. σ. 224) ῥοδίους ναῦς. Τοιοῦτον καὶ τὸ θουκυδίδειον (Γ', 43) δυοῖν ῥοδίων περτηχοτόροισι. Σπανίως δὲ τίθεται ἀρσενικὴ μετοχὴ ἐπὶ θηλυκοῦ οὐσιαστικοῦ, οἷον τὸ τοῦ Πλάτωνος (Φαίδρ. 237) δύο τιρέ εἶστον ἰδέα ἀρχοντε καὶ ἀγοντε (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. ἐνθ' ἀνωτ.).

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.

§. 14. Διὰ τῶν παρενθετικῶν προτάσεων τίθενται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν διὰ τίνος παρεμπιπτούσης, καθ' ἓνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, προσδιορίζεται μέρος ἢ ὅλη ἢ κυρία τοῦ λόγου πρότασις. Οὕτω, π. χ. ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Γνωμ.), ἐνθα τὸ ὑποκείμενον πᾶς, γενικώτατον ὄν, προσδιορίζεται διὰ τοῦ ὅστις εἰς δόξαν βλέπει.—μηδ' ἄλλος (γένειτό μοι) ὅστις τὴν ἐμὴν κνίζει φρένα (Εὐριπ.)=ὁ τὴν ἐμὴν κνίζων φρένα· ναύαρχος μὲν νῦν ἐπὴν αὐτός ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυβιάδῃς ὁ Εὐρυκλείδῃ (Ἡρ. Η', 42).—καὶ ἄλλοι δὲ, οἱ ἐκείνῳ συνῆσαν (ἦσαν Σωκράτους ὀμιληταί) (Ξ. Ἀπομν. Α, Β', 48).—τὰ δίκαια καὶ πάντα, ὅσα ἀρετῇ πράττεται, καλά ἐσσι καὶ ἀγαθὰ (Ξεν. Ἀπομν. Γ', θ', 5).—μάταιος ὅς ἄλλοι γελοῖον ἡγείται ἢ τὸ κακόν (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι καὶ τὰ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνὴρ ὃν ἐζητοῦμεν.—τοῦτό ἐστι τὸ ὕδωρ ὃ πίνομεν.

§. 15. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς κυρίας προτάσεως προσδιορίζεται διὰ παρενθετικῆς προτάσεως· ἄρα λέγεις τὴν Θεῶν κρῖσιν, ἣν οἱ περὶ Κέχροπα ἔκρισαν (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ι, 10). Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς κυρίας προτάσεως· εἶγε τοὺς παλαιότατους, ὧν ἀκούομεν, προγόνους αὐτῶν ἀναμιμνήσκομεν, κτλ. (Ξεν.

'Απομν. Β', ε, 9). — 'Αθηναῖοι οἱ πρότερον, ὅτε Βοιωτοὶ μόνοι ἐγένοντο, πορθοῦντες τὴν Βοιωτίαν, φοβοῦνται, κτλ. (Ξ. ἐνθ: ἀν. ε').

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ἡ κυρία πρότασις δυνατὸν διὰ παρενθετικῆς νὰ προσδιορισθῇ ἅπας λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δημ. Ὀλυνθ. Α', §. ε') ὁ λόγος φαίνεται μάταιος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν παρῆ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς τούτου ἐπιμελούμενοι (Ἀθηναῖοι), πάντων ἂν εἶεν κράτιστοι (Ξεν. Ἀπομν. Γ', ε, 8) = εἰ τούτου ἐπιμελοῖντο.

Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.

§. 17. Διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων γίνονται οἱ προσδιορισμοί, ὅταν τίθηται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον γενική, δοτική, ἢ αἰτιατική. Τὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα προσδιορίζονται διὰ τῆς γενικῆς, δοτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 18. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα, εἴτε ὑποκειμένου, εἴτε κατηγορουμένου, εἴτε προσδιορισμοῦ τῶν ἐπέχοντα, εἶναι διττά, οὐσιαστικά καὶ ἐπίθετα.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά.

§. 19. Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι I. τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ ἢ εἰς τι καθ' ὅποιονδήποτε σχέσιν. II. τὰ ἀντίθετα τῶν προηγουμένων, τὰ σημάζοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

I. Τὰ σημαίνοντά τι ἀνήκον εἰς τινὰ, κτλ.

§. 20. Αἱ σχέσεις καθ' ἃς ἀνήκει τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι εἶναι πολλαὶ καὶ διάφοροι. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σημειοῦνται αἱ κυριωδέστεραι, ἐξ ὧν κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως παράγεται σχεδὸν πᾶσα ἄλλη. Ἀνήκει λοιπὸν ἔν τι εἰς τινὰ ἢ εἰς τι, ἐπομένως συντάσσεται μετὰ γενικῆς, πᾶν ὅ τι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ.

α. Ὡς κτημά τινος, οἷον ἀγρὸς Περικλέους. β. Ὡς ἀρχόμενόν τινος, οἷον Μακεδόνων ὑπαρχοί. γ. Ὡς ἔκγονον ἢ συγγενές τινος οἷον τέχνα πατρός. — ἀδελφὸς Πλάτωνος. δ. Ὡς ἔργον καὶ ποιήμα τινος, εἴτε πρὸς τὸν τεχνίτην εἴτε πρὸς τὴν ὕλην ἐξ ἧς, οἷον εἰκὼν τοῦ ζωγράφου. — Ὀμήρου ποιήματα. — γὰρ μαρμάρου. — ἀνδριάς χαλκοῦ. — ξίφος σιδήρου. Ὡσαύτως καὶ ἀφηρημένως ἢ ἐνέργεια τῶν

προηγούμενων, οἷον ἐργασίαι Φειδίου. — πρᾶξις ἀνθρώπου. ε'. Ὡς μέρος τινός, οἷον μέρος σώματος. — ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀνθρώπου. ς'. Ὡς περιεχόμενον τινος, οἷον οἱ ἔνοικοι τῶν Ἀθηναίων. — γῆρας τοῦ λιμέρος. — οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. ζ'. Ὡς δόγμα ἢ δῶρον τινος, οἷον αἱ χορηγίαι τοῦ Ἀλκιβιάδου. — τὰ δῶρα τῶν ἐχθρῶν. ἡ. Ὡς ιδιότης, διάθεσις ἢ συμβεβηκός τινος, οἷον λευκότης χιόνος. — ἡ εὐμέτεια τοῦ ἀνδρός. — χωλότης τοῦ Ἀγησιλάου. — Φωκίανος περιία. Ὡσαύτως δόξα ἀνδρός. — ἀδοξία γυναικός. — πλέθρον γῆς, κτλ.

§. 21. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διὰ τῆς γενικῆς προσδιοριζόμενον δυνατόν νὰ ᾔηται ἐνεργητικὸν ὡς πρὸς τι καὶ παθητικὸν πρὸς τι ἄλλο, διὰ τοῦτο δυνατόν νὰ τεθῶσι καὶ δύο συνάμα γενικαὶ εἰς τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, ἡ μὲν ἐνεργητικὴ, ἡ δὲ παθητικὴ, ὡς ἡ Πέλοπος Πελοποννήσου κατάληψις (Ἰσοκρ.). — ἡ Χειρισόφου ἀρχὴ τοῦ πατρός κατελύθη (Ξεν.), οἷον ἡ πατρικία. Διάφορον δὲ τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός. Ἐνταῦθα εἶναι ὁ ἐν τοῖς προηγούμενοις σημειωθείς προσδιορισμὸς τοῦ προσδιορισμοῦ.

II. Τὰ ἀντίθετα τῶν προηγούμενων, τὰ σημαίνοντα τὸν εἰς ὃν ἢ τὸ εἰς ὃ ἀνήκουσι ταῦτα.

α'. Τὰ σημαίνοντα τὸν κτήτορα ἢ δεσπότην τινός, οἷον κτήτωρ χωρίων. — δεσπότης τοῦ δακτυλίου. β'. Τὰ σημαίνοντα τὸν ἀρχοντά τινος, οἷον βασιλεὺς Περσῶν. — ἀρχὸς οἰωνῶν. γ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν γεννήτορα ἢ συγγενῆ τινος, οἷον πατὴρ τέκνων. — θεῖος Πλάτωνος. — Κρέοντος κηδεστής. δ'. Τὸν ἐργάτην καὶ ποιητὴν τινος, οἷον ἐργάτης τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργων. — εἰκότων γραφεύς. — νηῶν τέκτορες. Ὡσαύτως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὕλης, οἷον χαλκός ἀνδριάντος. — σίδηρος ξίφους. ε'. Τὰ σημαίνοντα τὸ ὄλον τινός, οἷον σῶμα τῆς κεφαλῆς. — ἀγέλη βοῶν. — σωρός σίτων, ξύλων, λιθῶν. ς'. Τὰ σημαίνοντα τὸ περιέχον τινός, οἷον ἄστρ ἄνθρώπων. — ἄρκτων φωλέος. ζ'. Τὰ σημαίνοντα τὸν δοτῆρά τινος, οἷον δαπαρημάτων δοτῆρες. — βραβευτὴς τοῦ δικαίου. ἡ. Τὰ σημαίνοντα τὴν ὑπόστασιν ἰδιότητος, διαθέσεως, συμβεβηκός τινός, οἷον πτέρυξ χιόνος λευκῆς, ἥτοι χιονόλευκος. — ἀνήρ μελιχίου τρόπου. — τραύματα αἵματος, ἥτοι αἱματώετα. — ἀνήρ δόξης. — ποταμὸς πλέθρου. — δένδρον πολλῶν ἐτῶν.

§. 22. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς I ἡ μὲν ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. Ἐπὶ τῆς σειρᾶς II, ἀντιστρόφως, ἡ ὀνομαστικὴ σημαίνει τὸν κτήτορα, τὸν ἄρχοντα, τὸν γεννήτορα, τὸν ἐργάτην, τὸ ὄλον, κτλ. ἡ δὲ γενικὴ τὸ κτῆμα, τὸ ἀρχόμενον, τὸ ἔκγονον, τὸ ἔργον, τὸ μέρος, κτλ. οἶκος δεσπότου καὶ δεσπότης οἴκου. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, δόξα ἀνδρός καὶ ἀγῆρ δόξης.—μειλιχίος τρόπος ἀνδρός καὶ ἀγῆρ μειλιχίου τρόπου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, δοῦλον δεσπότου καὶ δεσπότην δούλου. — ἡσυχίαν βίου καὶ βίον ἡσυχίας (Εὐρ.).

§. 23. Πολλὰ ἄλλαι σχέσεις, ἢ κατ' εὐθείαν ἢ πλαγίως ἐκ τῶν προηγουμένων προκύπτουσαι, ἐκφέρονται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον. Τὰ ἀφηρημένα, π. χ. τῶν προηγουμένων, ὅπου ὑπάρχουσι, δέχονται τὴν αὐτὴν σύνταξιν ὅθεν, ὡς λέγεται δεσπότης τῶν ὄλων, οὕτω καὶ δεσποτεία τῶν ὄλων, ὡς ἀκροατὴς μαθήματος, οὕτω καὶ ἀκρόασις μαθήματος.

Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.

§. 24. Μετὰ γενικῆς συντάσσονται αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις τῶν ἐπιθέτων

α. Τὰ οἰκειότητος καὶ ἀλλοτριότητος σημαντικά, οἷον οἰκεῖος τῆς χώρας.—οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφειστηκότων ἴδιοι (Δημ.).—οὐδὲν ἀλλοτριον ποιῶν οὔτε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος οὔτε τοῦ τρόπου (Δ.). β'. Τὰ πληρώσεως, μετοχῆς, κατοχῆς καὶ κράτους σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον ὑποψίας καὶ δείματος μεστός.—μέτοχος ἀρετῆς.—ἐγκρατὴς ἠδονῶν.—ἀρετῆς ἔρημος (Ξ).—ἐνδεὴς χρημάτων.—παρέστηκεν ἀγῶν μέγας, πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός (Εὐρ.). οὕτω καὶ ἐλεύθερος πόγων, καθαρὸς τῶν προκειμένων σημητῶν (Ἡρ. Β', 38).—καθαρός ἀδικίας τε καὶ ἀνοσίῳν ἔργων (Πλ. Πολιτ. Σ', 496).—ὄρφανός τοῦ πατρὸς καταλειφθεὶς (Δημ.).—πένης γὰρ ἦν ἀνδρῶν φίλων καὶ πιστῶν (Πλ. Ἐπιστ. Ζ', 332). γ'. Τὰ ἐμπειρίας καὶ ἀπειρίας σημαντικά, οἷον ἐμπειρος πολέμου.—ἐπιστήμων εἰμὶ τοῦδε.—γραμμάτων ἀπειρος.—ἀδαήμων μάχης. δ'. Τὰ ἐπιμελείας καὶ ἀμελείας, φροντίδος καὶ ἀφροντισίας ἢ τοῦ ὀλιγωρίας σημαντικά, οἷον ἐπιμελὴς τῶν θείων.—προμηθὴς τοῦ-

του.—ἀμελής χρημάτων. ε'. Τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας σημαντικά, οἷον ἐπιτυχῆς τῶν καιρῶν.—ἀτυχῆς συνέσεως. ς'. Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικά, οἷον μνήμων φόβου.—γράμματα λήθης μνημόσυνα (ὡς οὐσιαστικὰ καταντήσαντα).—ἀμνήμων τῶν κινδύνων.—τῆς ἐμῆς διαθήκης ἐπιλήσμων. ζ'. Τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά, οἷον φειδωλὸς χρημάτων.—ἀφειδῆς ἑαυτοῦ. ή. Τὰ χωρισμοῦ, διαιρέσεως καὶ ἀπομακρύνσεως σημαντικά, οἷον οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων.—μόνος τῶν πολιτῶν.—ὀλιγοὶ τῶν πολλῶν.—δηλον, ὅτι τῶν χρηστών τις, ὡς ἔοικας, εἶ (Ἄρφ. Πλ. 826) — ὦν δὴ ἐγὼ οἶμαι εἰς εἶναι (Πλ.).—ἀπωστός γῆς· οὕτω καὶ φυγὰς πόλεως. θ'. Τὰ ἀνταλλάγματος καὶ τιμῆματος σημαντικά, οἷον αἷματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὠρία.—δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητὴ (Ἰσ.).—οἱ φιλόσοφοι δοκοῦσιν εἶναι τοῖς μὲν τοῦ μηδενὸς τίμιοι, τοῖς δ' ἄξιοι τοῦ πατρός (Πλ.). ι'. Τὰ εἰς ἰκὸς ἐνεργητικὰ ῥηματικά, ὡς παρασκευαστικός τῶν εἰς τὸν πόλεμον (Ξεν.).—πρακτικῶς τῶν δικαίων. ια'. Τὰ ἀρχικά καὶ ὑπαρχικά, οἷον κύριος τῆς Ἀσίας.—ὑπήκοοι τῶν γονέων. ιβ'. Τὰ διαφορικά, οἷον ἐπιστήμη ἐπιστήμης διάφορος (Πλ.).—ἕτερον τὸ ἡδὺ τοῦ ἀγαθοῦ (Πλ.). ιγ'. Τὰ παραθετικά, τὰ συγκριτικά δηλ. καὶ ὑπερθετικά, οἷον κρείττων καὶ φίλων καὶ ἐχθρῶν (Ἰσ.).—νέοις τὸ σιγᾶν κρείττον ἐστὶ τοῦ λαλεῖν (Μέν.).—ἄνθρωπος πάντων θηρίων τοειδέσσιαιός ἐστιν (Ἄντ.).—μέγιστόν ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἀρετὴ (Ἰσ.).—τὸ νικᾶν αὐτὸν πασῶν νικῶν πρώτη τε καὶ ἀρίστη (Πλ.). ιδ'. Τὰ ἀνάλογα τῶν παραθετικῶν, οἷον οὐδενὸς δεύτερος.—ὑστεροὶ τῆς συμβουλῆς.—περιττὰ τῶν ἀρκούντων (Ξ.).

§. 25. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ τούτων τὰ ἀφηρημένα, ὅπου ὑπάρχουσι, συντάσσονται ὡσαύτως μετὰ γενικῆς, ὡς καὶ τὰ προεξηγηθέντα ἀφηρημένα τῶν οὐσιαστικῶν· οὕτως, ἀπάντων ἐστὶ πλησμορῆ.—μέθεξις οὐσίας (Πλ.).—ἀρετῆς μετουσία (Δημ.).—αὕτη μαρίας ἔχει κοινωτίαν τιὰ (Γγ.).—ἡγεμονία Ἑλλάδος.—ἡ πλοῦτου ἀπλοησία (Πλ. Πολιτ. Η, 562), κτλ.

Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 26. Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα εἶναι κυρίως ἐπίθετα μετὰ ὀλίγων ἀναλόγων οὐσιαστικῶν. Ἀνάγονται δὲ ἐνταῦθα αἱ ἀκόλουθοι μάλιστα κλάσεις. α'. Τὰ ταυτότητος, ὁμοιότητος, ἰσότητος καὶ συμφωνίας σημαντικά, καὶ τὰ ἐναντία τούτων, οἷον οὐ ταῦ-

τὰ γίγγεται τ' ἀγαθὰ τοῖς ἡδέσιν, οὔτε τὰ κακὰ τοῖς ἀνιαροῖς (Πλ.). — οἱ πονηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.). — λέγεται δὲ ἴση εἶναι ἡ νῆσος τῇ Κυρηναίων πόλει (Ἡρ.)· οὕτω παραπλήσιος, σύμφωνος, σύμφητος, ἀνόμοιος, ἀσύμφωνος. β'. Τὰ συγγενείας, ἐνώσεως, μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικὰ, ὡς τὸ γὰρ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ φύσει συγγενές ἐστί (Πλ.). — τῇ Ἑλλάδι περίη μὲν αἰείποτε σύντροφός ἐστι (Ἡρόδ. Β', 102). — ξύμπλους Θησεῖ. — συμμιγῆς φόρῳ (Εὐρ.). ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων, φίλοις τ' ἀμικτός ἐστί καὶ πάση πόλει (Εὐρ.). γ'. Τὰ προσεγγίσεως σημαντικὰ, οἷον πλησίον τῷ νυμφίῳ. — ἀστυγείτορες Ἀθηναίους. δ'. Τὰ ἐξηγοῦντα τὴν ἰδέαν τοῦ ἀρμόζοντος καὶ μὴ ἀρμόζοντος, τοῦ πρέποντος καὶ μὴ πρέποντος, οἷον γυναικὶ ἀρμόδιος. — ἀνάρμοστόν ἐστί τὸ αἰσχρὸν παντὶ τῷ Δεῖῳ (Πλ.). — πρεπωδέστατα γυναιξίν (Ξεν.). — μέθη φύλαξιν ἀπρεπέστατον (Πλ.). ε'. Τὰ σημαίνοντα φιλικὴν ἢ ἐχθρικὴν πρὸς τινα διαθέσειν, τὰ ὅποια περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ ὑπὸ τῶν γραμματικῶν καλοῦνται, οἷον φίλος, ἐχθρός, εὖνους, ἡδύς, ἐπωφελής, ἐπίκουρος, βοηθός, σύμμαχος, χρήσιμος, κακόνους, ἐπίβουλος, βλαβερός, ἀηδής, ἐναντίος, ἀχρηστος, κτλ' οἱ ὅμοιοι τοῖς ὁμοίοις εὐνοί εἰσιν (Ξεν.). — οὐδεὶς θεὸς δύσνους ἀνθρώποις (Πλ.). — ἀντίπαλον τῇ ὀλιγαρχίᾳ (Ξ.). — Ἀύσανδρος κακονούστατος ἦν τῇ πόλει (Λυσ.). — ἔστιν ἔχθιστα τὰ ἐναντιώτατα, ψυχρὸν θερμῷ, πικρὸν γλυκεῖ, ξηρὸν ὑγρῷ (Πλ.). — μὴ κάμνουσιν ἰατρὸς ἀχρηστος, καὶ μὴ πλέουσι κυβερνήτης (Πλ.). ς'. Τὰ εὐλειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικὰ, ὡς εὐπειθὴς τῷ ἀρχοντι. — ἀπαντα τῷ πλουτεῖν ἐσθ' ὑπήκοα. ζ'. Τὰ παθητικὰ ῥηματικὰ, οἷον ῥητόν μοι ἐστί. — μισητός Φίλιππος ταῖς πόλεσιν. — γνωτὰ κοῦκ ἀγνωτὰ μοι προσήλθεθ' ἰμείροντες (Σ. Τ. 58). — ὠφελήεα μοι ἢ Ἑλλάς. — ἡ ποθεινός (= ποθητός) φίλοις. ἢ. Ἄλλα τινὰ ῥηματικὰ ἐνεργητικὰ, ἐκ ῥημάτων μετὰ δοτικῆς συντασσόμενων γινόμενα καὶ μετοχικὴν ἔννοιαν παριστώοντα, ὡς δοτήρ τι. — ἡγεμῶν τι. — ἡγεμονεύων τινί.

§. 27. Ἐπειδὴ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν σημασίαν τῶν συντασσόμενων, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων, ἀλλάσσοντα σημασίαν ἢ ὑπ' ἄλλ' ἣν ἔποψιν θεωρούμενα, ἀλλάσσουνται σύνταξιν. Τὰ φίλος, ἐχθρός, πολέμιος, τὰ ὅποια ὡς ἐπίθετα συντάσσονται δοτικῆ οὐσιαστικοῦ χαρακτῆρα λαμβάνοντα, καὶ εἰς τὰ κτητικὰ ἢ ὡς κτη-

τικά ὑπαγόμενα, συντάσσονται γενικῆ· τῇ ἀρχῇ τῆδε δυσμενεῖς (Ξ.)· ἀνδρα δυσμενῆ χθονός (Ξ.)· ξένος βασιλεῖ καὶ ξένος βασιλέως (Ξ. Πλ.)· ἀλλότριός τιος καὶ ἀλλότριός τιρι, κτλ. Τούναντίον τὸ δοῦλος, τὸ ὁποῖον ὡς κτήματος σημαντικὸν τάσσεται εἰς τὰ μετὰ γενικῆς, ἐπιθετικὴν ἔννοιαν λαμβάνον, συντάσσεται μετὰ δοτικῆς, ὡς οἱ ἀρχοντες δοῦλοι τοῦ νόμου (Πλ.)·—δοῦλος τῷ βίῳ (Γν.).

§. 28. Ἐν δὲ τοῖς ἐκ τοῦ μίγνυμι συνθέτοις τίθεται δοτικὴ μὲν, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ ἔννοια τῆς μίξεως, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρω καὶ ἐν ἄλλοις πρᾶξεσσι δεικνύεται, αἰτιατικὴ δὲ, ὅταν ἐπικρατῆ ἡ διὰ τοῦ ἀποφατικῶς μορίου ἐξηγουμένη ἔννοια τοῦ χωρισμοῦ ἀμυγῆς ἐτέρας φύσεως·—ἀμυγεῖς βαρβάρων (Πλ.).

§. 29. Ἐπειδὴ πολλάκις ἡ αἰτιατικὴ μετὰ τῆς πρὸς ἢ ἄλλης ἀναλόγου προθέσεως ἰσοδυναμεῖ δοτικῆ, διὰ τοῦτο πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ὀνομάτων δέχονται καὶ τὴν τοιαύτην σύνταξιν, ὡς χρήσιμος, ὠφέλιμος, βλαβερός τιρι καὶ πρὸς τι· χρήσιμος τῇ πατρίδι (Ξεν.)·—χρήσιμος πρὸς πόλεμον (Πλ.)·—ἀλλη πρὸς ἀλλο γὰρ χρησιμώτερα (Εὐρ.)·—βλαβερῶ μὲν πρὸς οὐσίαν, βλαβερῶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ σώματος ἔξιν, πολὺ δὲ βλαβερωτάτῳ πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς παιδευσιν (Πλ. Φαῖδρ. 241)·—χρήσιμοι εἰς τὸ λέγειν (Πλ.)·—ἐπὶ μὲν χρηστὸν ἢ καλὸν ἢ τῆς πόλεως ἄξιον πρᾶγμα οὐδὲν οὗτός ἐστι χρήσιμος (Δημ.).

Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.

§. 30. Μετὰ αἰτιατικῆς συντάσσονται ἐκεῖνα τὰ ὀνόματα, ἐπίθετα ἢ οὐσιαστικά, τὰ ὁποῖα χρήζουσι τοῦ προσδιορισμοῦ κατὰ τι, οἷον καλὸς τὸ εἶδος·—τυφλὸς τὰ τ' ὄτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ·—ἀγρός, ποιηρὸς τοὺς τρόπους (Σοφ.), κτλ.

§. 31. Καὶ δοτικὴ τίθεται πολλάκις ἐν τοῖς τοιούτοις, ἀλλ' ἡ μὲν αἰτιατικὴ σημαίνει συνήθως τὸ κατὰ τι ὡς πρὸς τὴν ἕκτασιν, ἡ δὲ δοτικὴ τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν δι' ἧς γίνεται τι· ὅθεν λέγεται τοσοῦτος τὸ μέγεθος, τὸ μῆκος, τὸ εὖρος, τὸ βάθος, τὸ ὕψος· ὡσπύτως τὸν ἀριθμὸν, κτλ· ἀφ' ἐτέρου δὲ φύσει ἐστὶν ἄνθρωπος ζῶον πολιτικόν (Ἀριστ.)·—πολλὰ φύσει οὐκ ἐστι καλά, νόμῳ δέ (Πλ.)·—κακία καὶ ἀρετῇ τὰ ἦθη διαφέρουσι πάντες (Ἀριστ.).

§. 32. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι φύσεως συμπληρωτικῆς, ἢ αἰτιατικῆς, διὰ τοῦτο, πολλάκις ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται

ἀπαρέμφατον, ὡς ἐπιστήμων ἐστὶ λέγειν τε καὶ σιγᾶν πρὸς οὐδ' δεῖ (Πλ).—ἀγαθοὶ ἐσμεν τὸ κακὸν ἐφ' ἐτέρων ἰδεῖν.—φρονεῖν οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς (Σοφ).—οἱ παῖδες ἡλικίαν ἔχουσι παιδεύεσθαι (Πλάτων).

Τὰ Ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.

§. 33. Τὰ δεχόμενα τὴν ἐνέργειαν τῶν ρημάτων καλοῦνται, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ πονήματος εἶπαμεν, ἀντικείμενα. Ταῦτα δὲ ἐκφέρονται διὰ τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα τῶν οὐσιαστικῶν. Ἡ φύσις τῶν ἀντικειμένων εἶναι συμπληρωτική ὅθεν τίθενται εἰς τοιαῦτα ῥήματα τῶν ὀνομάτων ἢ φύσις χρῆζει συμπληρώσεως, καὶ τοιαῦτα εἶναι τὰ μεταβατικά (Ἴδε κατωτέρω). Τοῦναντίον τὰ σημαίνοντα ὑπαρξιν, ἀπλήρ ἰδιότητα ἢ κατάστασιν, ἔννοιαν αὐτοτελεῆ παριστῶντα, οὐ χρῆζουσι τοῦ τοιοῦτου πτωτικοῦ συμπληρώματος, οἷον ζῶ, ὑπάρχω, πέφυκα, ὑγιαίνω, ἡρεμῶ, κτλ.

§. 34. Τὰ ἀντικείμενα τίθενται κατὰ τινὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν. Τοῦτο κρέμαται ἐκ τῆς ἐννοίας τὴν ὁποίαν παριστᾷ τὸ ῥῆμα, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς ἀρετῆς.—χρῶμαι βιβλίοις.—μιμοῦμαι τοὺς σοφοὺς, κτλ. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, τὰ ῥήματα τῶν ὀνομάτων τὸ ἀντικείμενον ἐκφέρεται κατὰ γενικήν, δοτικήν ἢ αἰτιατικήν, λέγονται ὅτι συντάσσονται μετὰ γενικῆς, δοτικῆς ἢ αἰτιατικῆς. Εἰς τίνα δὲ ῥήματα ἰδιάζει αὕτη ἢ ἐκείνη ἢ πλαγία, τοῦτο θέλομεν τὸ πραγματευθῆ ἐν τῷ Περὶ Ῥημάτων.

§. 35. Ὡς τὰ ὑποκείμενα, οὕτω καὶ τὰ ἀντικείμενα δέχονται προσδιορισμοὺς οἵτινες, κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα ὅτι τὸ προσδιορίζον τίθεται κατὰ τὸ προσδιοριζόμενον ὅπερ εἶναι ἡ βᾶσις, πρέπει νὰ συμφωνῶσι πρὸς αὐτὰ κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτῶσιν, ὡς ἐπιθυμῶ τῆς μεγαλοπρεπεστάτης ἀρετῆς.—ὁ δῆμος εὖνοεῖ τοῖς ἐξαπατῶσι κόλαξιν.—ἀπέκτειναν τὸν χρηστὸν Φωκίωνα κτλ.

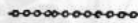
Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.

§. 36. Τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα εἰς τὴν γενικήν κλάσιν τῶν ὀνομάτων ὑπαγόμενα, τίθενται εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὰ ἄλλα, ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμός, ἀντικείμενον.

§. 37. Τὸ εἷς, μία, ἓν, ἐπιθετικὴν φύσιν ἔχον, κυρίως τίθεται ὡς κατηγορούμενον καὶ ὡς προσδιορισμός, οἷον εἷς μὲν σύ, μία δ' ἐγώ.

—εἷς ἀνὴρ οὐδεις ἀνήρ (Πλ.). Καὶ ὑποκείμενον δυνατὸν νὰ τεθῆ, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη λέξις, οἷον γεωργὸς μὲν εἷς, ὁ δὲ οἰκοδόμος (Πλ.). —τὸ ἐν οὐκ ἔστι δύο· καὶ ἀντικείμενον· ἐν γὰρ τι δοξάζει ὁ δοξάζων (Πλ.).

§. 38. Τὸ δύο συμπλέκεται μετὰ δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ, ὡς δύο τῶδε πῶλα (Ἀριστοφ.).—δύο φίλοι (Εὐρ.).—δύο ἐστὸν τιπεβίω, κτλ. καὶ δύο ἄνδρες.—δύο θεαί.—δύο παρθένοι (Εὐρ.). Τὸ δὲ δυοῖν μετὰ δυϊκοῦ συνήθως· δυοῖν παῖδου δύο νεκρῶ κατόψεται (Εὐρ.).—δυοῖν γερόντιον (Εὐρ.).—ἔδωκαν ἡμῖν δύο δυοῖν νεάνιδας (Εὐρ.). Περὶ τῶν ἄλλων οὐδεμία δυσκολία· τρεῖς δάκτυλοι.—τρία στάδια.—τὰ τρία οὐκ ἔστιαι ἄρτιον (Πλ.).—τέσσαρσι μὲν ὀφθαλμοῖς, τέσσαρσι δὲ ὡσίρ (Ξ.).—πέντε ἄρχοντες.—πέντε μνάς.—πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἔτη (Ξ.).—ὁ πενήκοντα θυγατέρων πατήρ (Εὐρ.), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

§. 1. Αἱ ἀντωνυμίαι ἐκπληροῦσιν ὡς ἐγγιστα ἐν τῷ λόγῳ τὰ τῶν ὀνομάτων, τιθέμεναι ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, προσδιορισμὸς καὶ ἀντικείμενον, οἷον ἐγὼ εἰμι ἐκεῖνος.—τοῦτο ἐκεῖνο τὸ τῆς παροικίας.—ὁ πατήρ μου.—οἱ ἐμοὶ ὀφθαλμοί.—ἕκαστος φιλεῖ εαυτόν, κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει, ἕκαστον ὅμως τούτων εἶδος ἔχει διάφορον χρῆσιν, περὶ ἧς πραγματευόμεθα ἐν τοῖς ἐξῆς.

Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 2. Τούτων αἱ ὀνομαστικαὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου τίθενται εἰς τὸν λόγον ὡς ὑποκείμενον μόνον ἐπὶ ἀντιθέσεως καὶ ἀντιδιαστολῆς· σὺ μὲν γὰρ εἶλον ζῆν, ἐγὼ δὲ καθαρεῖν (Σ. Ἄρτ. 555).—ἐγὼ ταῦτα ποιήσω.—οὐκ ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλ' ὁ τῆς πόλεως νόμος (Λυσ.).—σὺ μὲν ζῆς, ἢ δ' ἐμὴ ψυχὴ τέθνηκε (Σ. Ἄρτ. 559)· τίθενται δὲ μετὰ τὸ ῥῆμα, ὅταν καὶ αὐτὸ ἐξάιρηται· τί λέγεις σὺ; ἢ σὺ λέγεις (Πλ.).—τοὺς ἀδικούντας ἀθλίους ἔφηρ εἶναι ἐγὼ καὶ ἐξηλέγχθην ὑπὸ σοῦ (Πλ.). Ἄλλως παραλείπονται, ὡς θέλω λέγειν Ἀτρείδας.—ἀληθῆ λέγεις.—ὄρας οὐν;—λέγομεν.—ἴδωμεν, κτλ. Εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἦλλον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος.—τήνδ' ἐγὼ οὐ λύσω, καὶ ἄλλα ὅμοια, δὲν φαίνεται ἡ τοιαύτη ἀντιδιαστολή. Καὶ

εἰς τὰ τῶν Ἀττικῶν δὲ ἐγὼ οἶμαι, ἐγὼ οἶδα, ἀκούω, πυχθάρομαι, καὶ τὰ ὅμοια, εἰ μὲν ἐνυπάρχει ἀντιδιαστολῆς ἔννοια, εἶναι πολλὰ ἀσθενῆς.

§ 3. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ παραλείπονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς καὶ ἐπὶ ἀντιθέσεως· καὶ γὰρ εἰ γέρων (ἐγὼ), τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος (Σ.).— καὶ γὰρ εἰ σὺ με στυγεῖς, οὐκ ἂν δυναίμην σοὶ (ἐγὼ) κακῶς φρονεῖν ποτε (Εὐρ.). Ὡς δὲ παραλείπονται οὕτω καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἐνίοτε παρὰ ποιηταῖς· ἐγὼ γὰρ ἔγωγ' ἔκαγον ὁ μέλεος (Σ. Ἄντ. 1319).

§ 4. Ὡς παραλείπεται ἡ ἀντωνυμία ὅπου δὲν ἀπαιτεῖται ἀντιδιαστολή, οὕτω παραλείπεται τὸ ῥῆμα ἐν τοῖς διαλόγοις, κατ' ἀναλογίαν ἐκ τοῦ προηγηθέντος παραλαμβάνομενον. Οὕτω παρὰ Πλάτωνι ἐν Γοργίᾳ· Σ. Καλεῖς τι πεπιστευκέναι; Γοργ. Ἐρωγε' ἐν ᾧ ἐν τῷ προηγουμένῳ κώλῳ ἐτέθη τὸ ῥῆμα, παραλειφθείσης τῆς ἀντωνυμίας· Σ. Καλεῖς τι μεμαθηκέναι; Γοργ. Καλῶ.

§ 5. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ τίθενται ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου, οὕτω τὸ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου, διότι ἐξέλιπεν ἡ ὀνομαστικὴ τῆς τριτοπροσώπου ἢ πείσειν γὰρ αὐτὸς Ἀθηναίους, ὥσπερ καὶ νῦν ἀντιλέγειν (Θ. Ἐ, 45). Ὡσαύτως καὶ τὸ πληθυντικόν· ἔφασαν τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, αὐτοὶ δὲ σώζειν τοὺς νόμους (Θ.). Καὶ τὸ σωζόμενον δὲ τῆς τριτοπροσώπου σφεῖς, ἀλλ' αἰεποτε ἐν σενεπέῃα καὶ οὐδέποτε ἐν ἀρχῇ λόγου· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνοί τε ἀπέκρυψαν καὶ σφεῖς ἡσύχαζον, τοὺς στρατηγούς ἐν αἰτία εἶχον (Θουκ.)

§ 6. Καὶ αἱ πλάγιαί πτώσεις τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν τίθενται εἰς τὸν λόγον μετὰ ἢ ἄνευ ἀντιδιαστολῆς καὶ ἐμφάσεως· καὶ αἱ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου ἐξηγοῦσι τὴν ἀντιδιαστολὴν διὰ τῆς πληρεστέρας γραφῆς καὶ ὀρθοτονήσεως, ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, μου, μοι, με, τιθεμένων ἐπὶ τῆς ἐναντίας περιστάσεως· αἱ δὲ τοῦ δευτέρου διὰ μόνης τῆς ὀρθοτονήσεως, σοῦ, σοί, σέ, τῶν ἐγκλιτικῶν, σου, σοι, σε, τιθεμένων ὅταν τοιοῦτόν τι δὲν ἀπαιτῆται· ἐμοῦ τὰ φορτία (Ἄρφ. Σφ. 1391).—ὠρόμασέ μου τὴν πρόνοιαν δειλίαν, κλ.

§ 7. Τίθενται δὲ αἱ μὲν πλάγιαί τῶν προσωπικῶν ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας, αἱ δὲ τῶν συνθέτων ἤτοι ἀντανακλωμένων ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, ὅ ἐστιν αἱ μὲν πρώται ἀναφέρονται εἰς διάφορον ὑποκείμενον, αἱ δὲ δευτέραι εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ὡς ἐγὼ καὶ

σὲ τῶν καλλίστων καὶ ἐμαυτὴν ἠξίωκα (Ξ.).—εὐκλείαν οὐχ ὄρας ὄσσην σαυτῇ τε κάμοι προσβαλεῖς πεισθεῖς ἔμοι;—παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ, παῦσον δὲ σαυτήν (Σ. Ἡ.Ι. 988).—προσαναγκάζοντας ἑαυτοὺς φιλεῖν τοὺς ἑαυτῶν (Πλ.). Ἴδε κατωτέρω.

§. 8. Ἀλλὰ πάντα ἀνεξίτητος δὲν εἶναι ἡ τοιαύτη χρῆσις· διότι ἀπαντῶνται καὶ αἱ πλάγια τῶν προσωπικῶν ἔπου, κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα, ἔπρεπε νὰ τεθῶσιν αἱ πλάγια τῶν συνθέτων. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ὑποκείμενον προτίθεται ἑαυτὸ ὡς ἀντικείμενον σκέψεως, οἷον *ζηλῶ σέ μᾶλλον ἢ ἡμέτερον μηδὲν φροεῖν* (Εὐρ.)· καὶ ἀντιστρόφως, ὡς *μὴ σαυτὸν θ' ἄμα καμ', ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον κτείνας γένη* (Σ. Φ. 772)=σοῦ.

§. 9. Τίθενται δὲ μάλιστα αἱ προσωπικαὶ ἀντὶ τῶν συνθέτων ἐπὶ τῆς μετὰ αἰτιατικῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμῆσθαι* (Πλ.).—*δέομαι ὑμῶν ἐμὲ δοκιμάζειν, τούτους δ' ἠρεῖσθαι χεῖρους* (Λυσ.)· καὶ ἀντιστρόφως, αἱ τῶν συνθέτων πλάγια ἀναφέρονται εἰς τὸ κατ' αἰτιατικὴν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς *οὐκ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε τὸ ἐμὲ τῶν ἐμαυτοῦ πάντων ἡμαρτηκέσαι* (Πλ.). Περὶ τῆς τριτοπροσώπου ἴδε κατωτέρω §. 22.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτόσ.

§. 10. Ἡ ἀντωνυμία αὐτός, ἢ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον τιθεμένη ἢ μετὰ ὀνομάτων ἢ μετ' ἄλλων ἀντωνυμιῶν, ἀπανταχοῦ, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἔχει ἰδιαίτην ἔννοιαν, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως διαστέλλουσα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παντὸς ἄλλου.

§. 11. Καθ' ἑαυτὴν τιθεμένη ἢ αὐτὸς ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἐν τῇ τριτοπροσώπῳ ἐπέχει, ὡς εἶδαμεν, τόπον τῆς ἐγὼ καὶ σὺ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ, ἐξαρκτισθείσης τῆς ὀνομαστικῆς ἰ, καὶ εἰς ἄλλην χρῆσιν τιθεμένων τῶν πλαγίων αὐτῆς οὐ, οἶ, εἰ (ἴδε κατωτέρω)· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐβούλετο (Ξ.).—αὐτὴ δ' ἴσως τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνηται (Σ.). Ἐμφαντικώτερον δὲ καὶ διακριτικώτερον σημαίνει μάλιστα τὸ πρὸς τὸν λαλοῦντα κύριον καὶ σημαντικὸν πρόσωπον, ὡς εἶναι ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν μαθητὴν, πρὸς τὸν δούλον ὁ δεσπότης ἢ ἡ δέσποινα, καὶ τὰ ὅμοια Οὕτω παρ' Ἀριστοφάνει· *τίς οὗτος; Αὐτός. τίς αὐτός; Σωκράτης*. Τοιοῦτον καὶ τὸ περιώνυμον τῶν Πυθαγορείων αὐτὸς ἔφα, αὐτὸς οὗτος δηλ. ὁ διδάσκαλος, καὶ οὐδεὶς τῶν περιῖσταμένων μαθητῶν.

§. 12. Ἡ αὐτὴ διάκρισις παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων, ὡς ἄλλων ἰατρῶς, αὐτὸς ἔλκεσι βρῦει (Εὐρ.).—αὐτὸς τε καὶ οἱ χορευταί (Πλ.).—αὐτὸς τε καὶ συμπόται καὶ ἐταῖροι (Πλ.).—ἄπαρτίες ἐσμεν εἰς τὸ ρουθετεῖν σοφοί· αὐτοὶ δ' ὅταν σφαλῶμεν οὐ γιγνώσκομεν (Εὐρ.)=ἡμεῖς αὐτοί.

§. 13. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὡς λαμβάνουσιν αὐτὸν καὶ γυναῖκα (Ξεν.).—τὸν πέλας μὲν ρουθετεῖν βραχὺς πόρος, αὐτὸν δ' ἐνεργεῖν ὑβριν ἠδικημένον πάντων μέριστον τῶν ἐν ἀνθρώποις βάρος (Γν.). Ἀναιρεῖται δὲ ἡ διάκρισις καὶ ἀντιδιαστολή αὕτη ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων, ὅταν μετὰ τὸ ῥῆμα τιθέμεναι ἀναφέρωνται εἰς προηγούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἔδωκεν αὐτῶ.—εἶδον αὐτόν.—μετὰ ταῦτα ἀπελθεῖν αὐτόν, κτλ.

§. 14. Μετὰ ὀνομάτων συμπλεκομένη ἡ αὐτὸς ἐπίσης φυλάττει τὴν διχρητικὴν καὶ διασταλτικὴν ἔννοιαν, ὡς αὐτὸ τὸ δίκαιον.—αὐτὸ τὸ καλόν=τὸ καθ' αὐτὸ δίκαιον καὶ καλόν, παντὸς ἕτερογενεὺς καθαρῶν.—αὐτὸ ἂν τὸ δέον εἴη (Ξ).—αὐτὸ καλόν. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν πλαγίων πτώσεων· αὐτὸ τὸ ἀποθνήσκειν οὐδεὶς φοβεῖται (Πλ.).

§. 15. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων· αὐτὸς Σωκράτης ἐδάκρυσεν (Πλ.).—αὐτοῦ Σιμμίου δεώμεθα (Πλ.)· καὶ μετὰ τῶν τακτικῶν δὲ ἀριθμητικῶν συμπλεκομένων τῶν κυρίων ὀνομάτων κρατεῖ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν· διότι τὸ Νικίας τρίτος αὐτὸς (Θ.) σημαίνει ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ οὐδεὶς ἕτερος ἦτον ὁ τρίτος, ὃ ἐστὶν ἦσαν δύο ἄλλοι καὶ αὐτὸς τρίτος, ὅστις, ὡς ἀξιολογώτερος, ὀνομάζεται.

§. 16. Ἐκ τῆς διακριτικῆς τυχῆς σημασίας προκύπτει καὶ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, τὸ αὐτὸς δηλ. καταντᾶ εἰς τὴν σημασίαν τοῦ μόνος, ὡς αὐτοὶ ἐσμεν, κοῦπω ξένοι πάρεισιν (Πλ.).—οἱ γέοι εἰσι πάντα πάντων αὐτοὶ σοφώτατοι (Πλ.)=μόνοι αὐτοί. Ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καὶ προστιθεμένης τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς κατὰ προθέσεως· αὐτοὶ καθ' ἑαυτούς (Ξ).—ὄψον αὐτὸ καθ' αὐτό (Ξ)=ἄνευ τοῦ σίτου.

§. 17. Μετὰ τοῦ ἄρθρου ἡ ἀντωνυμία αὐτὸς σημαίνει ταυτότητα προσώπου ἢ πράγματος πρὸς ἑαυτὸ παραβαλλομένου ἢ πρὸς ἄλλο, ὡς τὴν Ἀττικὴν ἀνθρώποι κατώκουν οἱ αὐτοὶ (Θ.), τοῦ αὐτοῦ γένους δηλ. οὐχὶ μιγάδες, ὡς καὶ (Β', 36)· ἄριστα δὲ ἐξηγεῖ τοῦτο

Ἀριστοτέλης (*Πολιτ.* Γ', α, 13) διὰ τῆς πρὸς τοὺς ποταμοὺς καὶ κρήνας παρομοιώσεως. Ὡσαύτως δὲ καὶ μετὰ δοτικῆς, δυνάμει τῆς σημασίας ταύτης: ὁ αὐτὸς τῶ *λίθῳ* (Πλ.).—οὐ ταῦτόν τὸ βλέπειν τῶ *καθαρεῖν* (Εὐρ.).

§. 18. Μετὰ τῶν προσωπικῶν καὶ δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν συμπλεκομένη ἢ αὐτὸς ἀξάνει αὐτῶν καὶ ἀναδεικνύει προφανεστέραν τὴν ἀντιδικστολήν καὶ διάκρισιν, ἐπιταγματικὴ τότε καλουμένη, ὡς βούλομαι γὰρ ἔγωγε αὐτὸς ἀκοῦσαι σου αὐτοῦ διέεργος τὰ ἐπίλοιπα (Πλ.),—οὐ αὐτὸς παρεγένου; (Πλ.)—αὐτὰ μοι ταῦτα προὔδεδοκτο (Πλ.). Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς προσωπικῆς αὐτὸς, ᾧ *Φαίδων*, παρεγένου *Σωκράτει*; (Πλ.). Περὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτὸς ἐν ἰδιαιτέρῃ διατριβῇ ἐπραγματεύθη ὁ περιώνυμος φιλόλογος Ἐρμᾶννος, ἀλλὰ μόνον τὰ τῆς ὁμηρικῆς χρήσεως ἐκ προθέσεως ἐξετάσας.

Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία.

§. 19. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη τίθεται εἰς τὴν πρότασιν, ὡς ἀνωτέρω εἶδαμεν, ὅταν τὸ ὑποκείμενον καὶ ἀντικείμενον ᾖναι τὸ αὐτό, οἷον πείθω ἑμαυτόν.—δέδοικα ἑμαυτόν (Σ. *Τ. 767).—στήσω δ' ἑμαυτόν (Σ. Κ. 1243).—ὅπως ἑμαυτὴν κλαύσω (Σ. Ἡ.λ. 1121).—γυῶθι σαυτόν.—σῶσον σεαυτήν (Σ. Ἀντ. 553).—*Τιμοκράτης* ἔσφαξεν ἑαυτόν.—φύσει μὲν λύει σῶμα ἐκ ψυχῆς, ψυχὴ δ' αὐτὴν λύει ἀπὸ σώματος (Γνωμ.).—καταδικάζω ἑμαυτοῦ (Ξεν.).—*Σωκράτης* ἑαυτῶ πως προσέχωρ (Πλ. Συμπ. 174).—τὴν ἔχθραν ἦν οὗτος αὐτῶ πρὸς ἐμέ φησιν εἶναι (Δημ. Μειδ. §. ΝΓ').—ὑπὲρ ἑμαυτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κατηγορίαν ποιήσομαι (Λυσίας).

§. 20. Διὰ δὲ τῆς γενικῆς ἀντωνυμίας ταύτης ἐκφέρεται καὶ σχέσις κτήσεως εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως ἀναφερομένη, ὡς πρόθυμον παράσχου τὴν σαυτοῦ δύναμιν (Λυσίας Ἐρατοσθ. 14). Οὕτω πατρίδα σαυτοῦ, παιδὸς ἑαυτοῦ, τῆ γυναικὶ τῆ ἑαυτοῦ, διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς καὶ τῶν λόγων τῶν ἑαυτῶν (Πλ. Πρωτ. 347).

§. 21. Ὅταν δὲ ᾖναι πλείονες προτάσεις ἐν τῶ αὐτῶ λόγῳ συνδεδεμέναι, ὡς ἐπὶ τῆς ἀπαρεμφατικῆς καὶ μετοχικῆς συντάξεως ἢ ἄλλως ἐν ἐξερτήσει λόγου, καὶ τότε τίθεται ἢ σύνθετος ἀντωνυμία, ἥτοι εἰς τὸ ἐγγυτέρω ἢ εἰς τὸ ἀπωτέρω ὑποκείμενον ἀναφερομένη, εἰς τὸ τοῦ δευτέρου δηλ. ἢ τὸ τοῦ πρώτου λόγου, ὡς *Τήλεφος* δέ

(ἔφη) δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ (Δ.), τοῦ Νικοστράτου.—οἱ πολῖται οἴονται χρῆναι τοὺς ἄρχοντας ἑαυτοῖς (τοῖς πολίταις) πλεῖστα ἀγαθὰ πορίζειν.—οἱ μὲν (θεαταί), ὅταν ἴδωσι τοὺς ἀθλητὰς ἑαυτῶν (τῶν θεατῶν) ἔρεκα ποροῦντας (Ἰσ. Παρηγ. ΙΒ').

§. 22. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης; τίθενται καὶ αἱ πλάγαι τῆς τρίτοπροσώπου, οὐ, οἶ, ἔ, μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τῶν Ἀττικῶν συνειθιζόμεναι, καὶ μάλιστα τὸ οἶ· *συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἶ ᾤετο χρῆναι ἔχειν* (Ξ), σπανιώτερον δὲ τὸ οὐ καὶ ἔ· καὶ *περιμέροτος οὐ* (Πλ. Συμπ. 174).—*Πολέμαρχος ὁ Κεφάλου ἐκέλευσε δραμόντα τὸν παῖδα περιμεῖναι ἔ* (Πολέμαρχον) *κελεῦσαι* (Πλ.). Οὕτω δὲ καὶ τὸ σφίσι· *ἐγκλήματα ἐποιοῦντο ὅπως σφίσιρ ὅτι μεγίστη πρόφασις εἴη τοῦ πολεμεῖν*, κτλ.

§. 23. Ὡσαύτως δὲ τίθενται ἐν τοῖς τοιοῦτοις καὶ αἱ πλάγαι τῆς αὐτός, ὅταν ὁ λόγος ἐκφέρηται, ὅχι ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἀλλ' ἢ ἐκ μέρους τοῦ συγγραφέως ἢ ἐκ μέρους ἄλλου ὑποκειμένου, ὡς ὁ *Κῦρος συγκαλεῖ εἰς τὴν ἑαυτοῦ σκηνὴν τοὺς ἀριστοὺς τῶν περὶ αὐτὸν ἑπτὰ* (Ξ).—*Μειδίας ἄνδρα ἀτυχοῦντα, οὐδὲν αὐτὸν (Μειδίαν) ἠδικηκότα, συκοφαντεῖν ᾤετο δεῖν* (Δ.). Ἡ ἐκλογὴ ἐν τούτοις κρέματα ἐκ τῆς σαφηνείας, ἐκ τῆς ἐμφάσεως καὶ ἐκ τῆς εὐφωνίας· τοῦτ' οἶδε (ἔκαστος) καὶ *θαρσέει καὶ πεπίστευκε τῇ πολιτεία μηδένα αὐτὸν ἔλχειν* (Δημ. Μειδ. §. ΞΑ)· ἔνθα τὸ αὐτὸν ἀναφέρεται εἰς τὸ νοούμενον ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως (ἔκαστος), τὸ δὲ αὐτὸν ἦτον δυνατὸν νὰ ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸ μηδένα.

§. 24. Ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ μόνον τὸ τρίτον πρόσωπον ἀπαντᾷται ἐν συνθέσει, ἑαυτῶν, ἑαυτοῖς, ἑαυτούς, ὡς *ἐκδήμους στρατείας πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν οὐκ ἐξήεσαν οἱ Ἕλληνες* (Θ).—καὶ *Δεκέλειαν αὐτοῖς ἐπιτευχισθῆναι ὑπέμειναν* (Δ).—οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οὐδενὸς τούτων αὐτῷ συνεχώρησαν ὑβρίζειν ἑαυτούς (Δ.). Πρὸς μείζονα δὲ διάκρισιν προστίθεται πρὸ τῆς συνθέτου καὶ ἡ αὐτός· οἱ καλοὶ καγαθοὶ αὐτοὶ ἑαυτοῖς σύρεισι δι' ἑαυτῶν, ἐν τοῖς ἑαυτῶν λόγοις πείραν ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ διδόντες (Πλ.). Ἐπὶ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ προσώπου λείπει ἡ σύνθεσις, ἀναπληρουμένη διὰ τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐτός, ἡμῶν αὐτῶν, ὑμᾶς αὐτούς, κτλ.

§. 25. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου παρὰ

τὴν σύνθετον κοινοτέρα εἶναι ἢ χρῆσις τῆς προσωπικῆς καὶ τῆς αὐ-
τός, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐνέργεια ἀναφέρεται εἰς ἕκαστον τῶν ὑπο-
κειμένων, ὡς τοὺς δὲ καὶ λέγει ἐλάμβανε παραυτίκα ἀναστάρτας
τῶν πάντων ὁμοίως, καὶ ἠγγρόσαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐπι-
τηδείους (Θ.) — τὰ δὲ ἐντός οὕτως ἐκαίετο, ὥστε . . . ἥδιστα ἂν
εἰς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ρίπτειν (Θ).

§. 26. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐνικῷ ἀριθμοῦ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ σύνθεσις,
τίθεται πολλάκις ἡ ἀνάλυσις πρὸς ἀνάδειξιν τῆς ἐξαφανισθείσης κα-
τὰ μικρὸν διακριτικῆς ἐννοίας τῆς αὐτοῦ ἐν τῇ συνθέσει· ὅθεν λέγω
ἐμαυτὸν = λούω τὸν ἑαυτὸν μου, λούομαι, ἄνευ ἀντιδιαστολῆς, ὡς
ἤθελεν εἶναι ἐπὶ δευτέρου προσώπου τὸ λέγω σε· τὸ δὲ λέγω ἐμὲ
αὐτὸν μετ' ἀντιδιαστολῆς = λούω τὸν ἴδιον ἑαυτὸν μου, ὡς ἐπὶ δευ-
τέρου προσώπου ἤθελεν εἶναι σὲ λέγω.

§. 27. Ἀλλ' ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς παρ' Ἀττικοῦ γίνεται συνήθως
ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμοὺς κατήσχυνε καὶ ἐμὲ
αὐτὸν ὕβρισεν (Λυσ.), ἔνθα ἕτερον τὸ πρόσωπον τοῦ ὑβρίσαντος καὶ
ἕτερον τὸ τοῦ ὑβρισθέντος· σπανίως ἐπὶ ταύτοπροσωπίας· καὶ μὴ σέ-
τ' αὐτὸν καὶ πόλιρ διεργάση (Σ. Κ. 1417)· παρὰ δὲ τοῖς Ἐπικοῖς
ἐπὶ ἀμφοτέρων.

§. 28. Τὸ ἑαυτῶν ἐκλαμβάνεται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀλλήλων, ὡς ὅπου
καλοὶ κάγαθοὶ συμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἴδοις
αὐλητρίδας, ἀλλ' αὐτοὺς αὐτοῖς ἰκαροὺς ὄντας συγεῖναι, λέγοντάς
τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως (Πλ.)· καὶ παίζομεν
ἑαυτοὺς καὶ παιζόμεθα. Ἡ προφανῆς διαφορὰ δεικνύεται ἐν τῷ οὕτε
ἑαυτοῖς οὕτε ἀλλήλοισι ὁμολογοῦσιν (Πλ.).

§. 29. Καταχρηστικώτερον δὲ τίθεται οὐχὶ μόνον παρ' Ἰωσι καὶ
Δωριεῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς τῶν Ἀττικῶν ποιηταῖς, ἔτι δὲ καὶ ἐν
τῷ πεζῷ λόγῳ, ἡ ἀντωνυμία ἑαυτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου προσώπου,
ἀντὶ ἡμῶν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ δευτέρου, ἀντὶ ὑμῶν αὐτῶν, ὡς εἰ μὴ
προεξάρεστημεν, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτοὺς ἂν ἠδυνήθημεν (Δημ.)·—
ἀπογαίρεται σκαιοτάτους ἑαυτοῦς (Λυσ.).

§. 30. Ἡ δὲ ἐπὶ ἐνικῷ τοιαύτη χρῆσις, καίτοι καταδικαζομένη,
ἀπαντᾷται ὅμως· αὐτὸς αὐτὸν ἀπώλλυον (Ἄνδοκ.) = ἐμαυτόν. — δαί-
μων ἑαυτῷ πλουσίαν γῆμας ἔσει (Γν.) = σεαυτῷ. — σκέψαι κάκεινο
καὶ διέλιθε πρὸς ἑαυτόν (Ἰσοκρ.) = σεαυτόν. — ἔξεστί σοι ζῆν καρ-

πσύμενον τὰ ἑαυτοῦ (Ξ.)=σεαυτοῦ.—οὐδὲ τὴν ἑαυτοῦ σὺ γὰρ ψυχὴν ὀρᾶς (Ξεν. Ἀπομν. Α', δ', 9).

Ἡ Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων.

§. 31. Ἡ ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμία ἀλλήλων ἐμφαίνει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀμοιβαίας σχέσεως τοῦ ἐνὸς πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ πρόγονοι τὰς φρασούτητας τὰς ἀλλήλων οὐκ ἐζήλουν (Ἰσ.).—οἱ πορνηροὶ ἀλλήλοισι ὅμοιοι (Πλ.).—διέφθειραν αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους (Θ.).—λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισι ἐρρόθουν κακοί (Σ. Ἀργ. 259).—τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἀμφικείμενοι λύγδην ἔκλαιον πάντες (Σ. Κ. 1620). Ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐπαλλήλου χερσῶν (Σ. Ἀργ. 57), ἐκ διορθώσεως Ἐρμάννου=ἀλληλοφόνους χερσίν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

§. 32. Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι δηλοῦσι κτῆσιν τοῦ προσώπου εἰς 8 ἀναφέρονται. Εἶναι δὲ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ἐμός, σός, ὅς, ἡμέτερος, ὑμέτερος, σφέτερος, καὶ αἱ τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ πρῶτος καὶ σφωτῆρος, μετὰ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων αὐτῶν.

§. 33. Ἐκ τῶν κτητικῶν τούτων ἀντωνυμιῶν αἱ μὲν τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμοῦ μόνον παρ' Ἴωσι συνειθίζονται· καὶ ἐκ τοῦ τρίτου δὲ ἐνικοῦ προσώπου ἡ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας (=ἐδικός του) σπανίως ἀπαντᾶται παρ' ἄττικαῖς ποιηταῖς· ἡ σφέτερος τίθεται κατ' ἄμεσον ἢ πλάγιον, ἐπὶ τῆς μετ' αἰτιατικῆς δηλ.: τοῦ ἀπαρεμφάτου συντάξεως, ἀνανάκλασιν· ἐώρων ποιοῦντας τοὺς σφετέρους (Ξ.).—λέγουσιν ὡς οὐ δίκαιον τοὺς σφετέρους ἐνυμᾶσθαι ὑμᾶς δέχεσθαι (Θ.).

§. 34. Αἱ παρ' Ἄττικοῖς εὐχρηστότεραι κτητικαὶ ἀντωνυμίαι εἶναι ἡ ἐμός, σός, ἡμέτερος, ὑμέτερος, ἰσοδυναμοῦσαι ταῖς γενικαῖς τῶν πρωτοτύπων· ἐμός πατήρ=πατήρ μου, σός ἐταῖρος=ἐταῖρός σου, καὶ (ἀντὶ ὅς εἰμι=suus sum) αὐτοῦ εἰμι· ἐπὶ δὲ ἀντανάκλασεως καὶ ταῖς γενικαῖς τῆς συνθέτου, μετὰ διακριτικῆς ἐννοίας· γνῶμην σουτοῦ ἀποφαίνεις ἢ ἐμὲ ἐρωτᾷς; (Πλ.)=σὴν ἢ σοῦ αὐτοῦ γνῶμην.

§. 35. Ἐπιθετικαὶ οὖσαι αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι τίθενται εἰς τὸν λόγον κυρίως ὡς κατηγορούμενον καὶ προσδιορισμός· σὺς ἐγὼ εἰμι.—ἐμός πατήρ, κτλ. Ἄλλ' οὐδὲν ἥττον τίθενται καὶ ὡς ὑποκείμενον, καθάπερ καὶ τὰ ἄλλα ἐπίθετα· τὰ ἐμὰ ἐστὶ σά.—τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς.

§. 36. Ὡς δὲ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πρόσωπον τοῦ ῥήματος καθιστᾶ περιττὴν πολλάκις τὴν προσωπικὴν, οὕτως ἢ ὡς κτητικὴ χρῆσις τοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ἄρθρου καθιστᾶ πολλάκις περιττὴν τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν· ὁ πατήρ ἐκέλευσέ με ποιεῖν ταῦτα=δὲ ἐμὸς πατήρ.—οἱ γονεῖς στέργουσι τὰ τέκνα (Ξ.)=τὰ ἐαυτῶν τέκνα. Τίθεται δὲ ἀναγκαίως ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία ἢ ἡ ἰσοδύναμος γενικὴ ἐν ἑλλείψει τοῦ ἄρθρου, ἐμὸς πατήρ, καὶ ἐπὶ διακρίσεως, ἐαυτοῦ σῶμα.

§. 37. Ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν τῇ κτητικῇ περιεχομένης προσωπικῆς ἀντωνυμίας δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τοῦ κτήτορος, ὁ δὲ τοῦ μετ' αὐτῆς τιθεμένου ὀνόματος, δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν τῶν κτημάτων. Προκύπτουσι δὲ τέσσαρες συνδυασμοί· α'. εἷς κτήτωρ καὶ ἐν κτῆμα· ἐμὸν τὸ βιβλίον=ἐμοῦ τὸ βιβλίον· β'. πολλοὶ κτήτορες καὶ πολλὰ κτήματα· ἡμέτερα τὰ βιβλία=ἡμῶν τὰ βιβλία· γ'. εἷς κτήτωρ καὶ πολλὰ κτήματα· ἐμὰ τὰ βιβλία=ἐμοῦ τὰ βιβλία· δ'. πολλοὶ κτήτορες καὶ ἐν κτῆμα· ἡμέτερον τὸ βιβλίον=ἡμῶν τὸ βιβλίον. Οὕτω καὶ περὶ τῶν λοιπῶν σός, ὑμέτερος, κτλ.

§. 38. Ἐπειδὴ ὅχι μόνον τὸ καθ' αὐτὸ κτῆμα ἀλλὰ καὶ τὸ λεγόμενον ὑπὸ τινος θεωρεῖται ὡς ἀνήκον εἰς τὸν λέγοντα, διὰ τοῦτο διὰ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ἐξηγοῦνται καὶ τὰ τοιαῦτα· τὸ σὸν λέχος (Σ. Ἀντ. 573)=τὸ ὑπὲρ σοῦ ὀνομαζόμενον.—ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον (Σ. Φ. 1251)=ὄν σύ μοι ἐπαπειλεῖς.—τὸ σὸν γὰρ ἄργος οὐ δέδοικ' ἐγώ (Εὐρ. Ἡρακλ. 285).

§. 39. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης συγγενείας τῶν κτητικῶν πρὸς τὰς γενικὰς τῶν πρωτοτύπων καὶ συνθέτων ἀντωνυμιῶν (§. 30) ἔπεται ὅτι πολλάκις ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀπαντῶνται ἀμφοτέραι, ὡς κείνου τε καὶ σὴν χάριν (Σοφ. Τρ. 485).—μᾶλλον εἰλοίμην ὅπως τὰ σὰ καλῶς ἔχει ἢ ὅπως τὰ ἐαυτῶν (Ξ. Ἀν. Ζ', ζ', 44)· β'. τίθεται ἐπὶ τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας πτωτικὸς προσδιορισμὸς, ὡς εἰ ὑπῆρχε γενικὴ τῆς προσωπικῆς· ἡμέτερου αὐτῶν ἔργα (Πλ.)=ἡμῶν αὐτῶν ἔργα.—ἡ ὑμετέρα τῶν σοφιστῶν τέχνη ἐπιδέδωκεν (Πλ.)=ἡ τέχνη ὑμῶν τῶν σοφιστῶν.—τοὺς οἴκους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν (Ἰσ.).—κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἔνεκα (Θουκ. Α', 5).

§. 40. Ἡ ἐν τούτοις σημασία τῆς μετὰ τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν ἐπιτασσομένης γενικῆς αὐτῶν εἶναι κτητικὴ. Πολτάκις δὲ τίθεται καὶ μόνη ἢ ἀντωνυμία, οὐσιαστικοῦ δύνανμιν λαμβάνουσα· τὰ ὑμέτερα

αὐτῶν (Δ.). τὰ σφέτερα αὐτῶν. Διάφορος δὲ ταύτης εἶναι ἡ διακριτικὴ σημασία· ἄλλο τι ἡμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἐστι, τὸ δὲ ψυχή; (Πλ.)=οὐκ ἔχει οὕτως ὅτι ἡμῶν αὐτῶν; κτλ.—αὐτῶν ἡμῶν οἱ πρεσβύτεροι οὐκ ἄπειροι πολέμων εἰσιν (Θουκ. Β', 11).

§. 41. Κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον ἐπὶ κτητικῆς σημασίας ἀπαντῶνται, ἂν καὶ σπανιώτερον, καὶ τὰ ὁ ἐμός αὐτοῦ, ὁ σός αὐτοῦ τὸν ἐμόν μὲν αὐτοῦ τοῦ ταλαιπώρου σχεδὸν ἤδη ρομιζῶν ἐκτετοξεῦσθαι βίον (Ἄρφ. Πλ. 33).—ἐγὼ μὲν, ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἄμα καὶ τοῦμόν αὐτῆς ἤ.Ιθωρ (Σ.).—ιδῶν τὴν σὴν ἀνδρῖαν καὶ μεγαλοφροσύνην ἀραβαίνοντος (Πλ.).—τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε (Ὀδ. Β, 256)=τὰ σά αὐτῆς. Ἀντὶ δὲ τούτων τίθεται συνθέστερον ὁ ἐμαντοῦ, ὁ σαυτοῦ, ὁ ἑαυτοῦ· πορεύομαι πρὸς τοὺς ἐμαντῆς (Σ. Ἄρτ. 893).—τοῦ σαυτοῦ τέκνου (Σ. Ἄρτ. 568).—μετεπέμψατο Ἀστυάγῃς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1). Τὸ τελευταῖον μάλιστα ἀναγκαίως· διότι, ἀσυνεθίστου ὄντος ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ τοῦ ὅς ἐπὶ κτητικῆς σημασίας, δὲν λέγεται ὅς αὐτοῦ, ὡς λέγεται ἐμός αὐτοῦ (§. 33—34).

Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 42. Τὸ ὄνομα ἐξηγεῖ τὴν φύσιν τῶν ἀντωνυμιῶν τούτων, ὅτι σημαίνουσι δεῖξιν προσώπου ἢ πράγματος, καθ' ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, ἐκ μέρους τοῦ λαλοῦντος, καὶ δεῖξιν ἰδιαιτέραν καὶ δυνατωτέραν, ἄλλως δεῖξιν ἐπὶ τὸ γενικώτερον καὶ ἀσθενεστέραν δηλοῦσι καὶ αἱ προσωπικαί. Εἶναι δὲ δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι ἡ ὅδε, ἡ οὗτος, καὶ ἡ ἐκεῖνος.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ὁ ὅδε.

§. 43. Ἡ ἀντωνυμία ὅδε δεικνύει τινὰ αἰσθητῶς ἢ νοερῶς ὄρατόν, καὶ τρόπον τινὰ δακτυλοδεικτούμενον. Τίθεται δὲ εἰς τὸν λόγον πρῶτον μὲν ἐπιθετικῶς, προσδιορίζουσά τι, προτασσομένα ἢ ἐπιτασσομένα, τοῦ προσδιοριζομένου ἐνάρθως ἢ ἀνάρθως ἐκφερομένου· ὅδ' ὁ ξέτος (Σ. Κ. 1249).—ὁ πλοῦς ὅδε (Σ. Ἡλ. 541).—ὅδ' ἀρήρ καὶ ἀρήρ ὅδε (Σ.).—ἄδ' ἂ τλάμων, τόδε τοῦργρον καὶ τοῦργρον τόδε. Καὶ ἀνάρθως δὲ πολλάκις τὸ προσδιοριζόμενον, ὡς ὅδε χρόνος (Σ. Φ. 199).—καιρὸς καὶ πλοῦς ὅδε.—γυρῆ ἤδε.—τοῦδε συμμάχου.—ἀνδρὶ τῷδε.—τῆδ' ἡμέρα. Εἶτα δὲ καὶ οὐσιαστικῶς ὑποκειμένου τόπον ἐπέχουσα· ὅδ' ἐστὶ (Σ. Ἡλ. 1353).—ὅδε οὐκ Ὁρέστης ἐστ' (Σ. Ἡλ. 1480). Κατηγορουμένου δὲ τόπον ἐπέχει ἐν τῷ (ἰλ. Τ, 140)

δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὡς τὸ τῆς συνηθείας ἐγὼ εἶμαι ἐδῶ, τοῦτο δὲ=ἐγὼ εἶμι ἔτοιμος.

§. 44. Ὅταν δὲ πρέκηται περὶ λόγων, εἰς τὸ ἡγούμενον ἢ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένων, ἢ ὅδε συνήθως ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς πέμψασα Τόμυρις κήρυκα ἔλεγε τάδε (Ἡρ. Α', 206), τὰ ἐξῆς δηλ. Τὰ περὶ τοῦ ὅδε ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιόςδε, τοσόςδε, τηλικόςδε, ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ τῆδε καὶ ᾧδε· τὸ δὲ τεῖχος ἦν τῶν Πελοποννησίων τοιόνδε τῆ οἰκοδομήσει (Θουκ. Γ', 21).—ἡ γραφὴ τοιάδε τις ἦν (Ξ.).—οἱ τῆδε=οἱ ἐν τῆδε τῆ πόλι.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία οὗτος.

§. 45. Ἡ οὗτος δεικνύει ἀσθενέστερον τῆς ὅδε, ἥτοι παρόντα καὶ αἰσθητὰ ἢ διατηρούμενα εἰς τὴν μνήμην, οὐσιαστικῶς ἢ ἐπιθετικῶς, τοῦ δὲ προσδιοριζομένου ἐνάθρως ἢ ἀνάθρως ἐκφερομένου· οὗτος δ' ἐμοὶ φίλος μέγιστος (Σ. Φ. 585).—χούτος τεθρηκῶς ἦν.—οὗτος ὁ σοφός.—αὕτη ἡ τύχη.—αὕτη ἀγορά.—ρόσημα τοῦτο.—ἔστι δὲ τοῦτο τυραννίς (Πλ.).—τοῦτο γάρ εἰσιν εὐθῆραι (Δ.). Ὡς δὲ ἡ ὅδε εἰς τὸ ἐπόμενον, οὕτως ἡ οὗτος ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ προηγηθέν, οἷον οὗτος ἦν ὁ λόγος (Ἡρ.), τὰ προειρημένα δηλ.—ταῦτα μὲν σὺ λέγεις, παρ' ἡμῶν δ' ἀπάγγελλε τάδε (Ξ.). Τὰ περὶ τοῦ οὗτος ῥηθέντα ἰσχύουσι καὶ περὶ τοῦ τοιοῦτος, τοσοῦτος, τηλικοῦτος· ὁ Κῦρος, ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα, τοιάδε πρὸς αὐτὸν ἔλεξεν (Ξενοφ.). Ὡσαύτως οἱ ταύτη=οἱ ἐν τῆ προαναφερθείσῃ χώρᾳ εὕρισκόμενοι.

§. 46. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ περιστάσεις ἐν αἷς ἡ οὗτος ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐπόμενον, ὡς προεξαγγέλλουσα τρόπον τινὰ τὴν μετέπειτα ἐξηγηθησομένην ἔννοιαν, μάλιστα διὰ τοῦ οὐδετέρου τοῦτο, ἐπομένου λόγου ἐκ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἀρχομένου· Πρόξενος ἐνδηλον καὶ τοῦτο εἶχεν ὅτι οὐδὲν ἂν θέλοι κτᾶσθαι μετ' ἀδικίας (Ξ. Ἀν. Β', ζ', 18). Ὡσαύτως τίθεται καὶ τὸ οὕτω οἷον ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοῖς μὴ θέλουσιν ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκποεῖν τὰ γὰρ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσιν (Ξ. Κ. Π. Β. γ', 4).

§. 47. Ὡς δὲ ἐν τούτοις προεξαγγέλλονται τὰ ἐπόμενα, οὕτως ἐν ἄλλοις συγχεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα διὰ τῆς αὐτῆς ἀντωνυμίας· τῷ τε προοεῖν τῶν συνόντων, καὶ τῷ προποεῖν, καὶ τῷ συνηθόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φατερός εἶναι, συναχθόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις ἐπειράτο τὴν φιλίαν θηρεύειν (Ξ. Κ. Π. Ζ',

β', 2). Δεικτικώτεροι δὲ καθίστανται ἀμφοτέρωτι διὰ τῆς τοῦ ι προσλήψεως, οὐτοσί, ὀδί, ἄπερ ὁμως, μᾶλλον εἰς τὸν κοινὸν βίον ἀνήκοντα, εἶναι συχνότερα παρὰ τοῖς κωμικοῖς.

Ἡ δεικτικὴ ἀντωνυμία ἐκεῖνος.

§. 48. Ἡ ἀντωνυμία ἐκεῖνος δεικνύει ἀπωτέρω καὶ μεμακρυσμένον τι, ὡς ἐκεῖνος Εὐρύτου πέρσας πόλιν (Σ) = ἐκεῖνος ὁ Ἡρακλῆς. — ἄπεστ' ἐκεῖνος (Σ. Ἡλ. 519) = ὁ Αἴγισθος. Τίθεται δέ, ὡς ἡ οὐτος, καὶ εἰς τὸ ἐπόμενον ἀναφερομένη· παρὰ πάντα ταῦτα ἐκεῖνο ἐπι ἀκούσατε (Δ.). — ἐκεῖνοι, οἶμαι, αἰσχρὸν ἤδη, τὸ μὴ καλῶς λέγειν τε καὶ γράφειν (Πλ.).

§. 49. Ὅταν ἡ οὐτος καὶ ἡ ἐκεῖνος ἀναφέρονται εἰς δύο προηγούμενα, κατὰ φυσικωτέραν πλοκὴν, ἡ μὲν οὐτος ἀναφέρεται εἰς τὸ προσεχέστερον, ἡ δὲ ἐκεῖνος εἰς τὸ ἀπωτέρω· πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς Θεούς, μὴ μόνον θύων, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄρκοις ἐμμέρων· ἐκεῖνο μὲν γὰρ τῆς τῶν χρημάτων εὐπορίας σημεῖον· τοῦτο δὲ τῆς τῶν τρόπων καλοκαγαθίας τεκμήριον (ἴσ. πρὸς Δημόν. Δ'). Ἐνίοτε ὁμως γίνεται καὶ τὸ ἀντίθετον· δίκαιον ἦν τοὺς τὸν στέφανον οἰομένους δεῖν παρ' ἑμῶν λαβεῖν αὐτοὺς ἀξίους ἐπιδεικνύσαι τούτου, μὴ ἐμὲ κακῶς λέγειν· ἐπειδὴ δὲ, τοῦτο παρέντες, ἐκεῖνο ποιῶσιν, ἐπιδείξω ψευδομένους ἀμφοτέρα αὐτούς (Δημ. Στεφ. Τριηραρχ. 1229)· ἔνθα τηρεῖται ἡ λογικὴ μᾶλλον ἢ ἡ γραμματικὴ σχέσις, τοῦ σημαντικωτέρου προτασσομένου, διὰ τοῦ τοῦτο, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ.

§. 50. Ἡ ἐκεῖνος, εἰς ἀρχαιότερὸν τι συνήθως ἀναφερομένη, τίθεται ἐνίοτε ἐπὶ πράγματος πρὸ πολλοῦ ἐγνωσμένου· ὕπνοι ἐκεῖνοι (Εὐρ. Τρ. 1188)· καὶ περὶ ὀνομαστοῦ τινος· Καλλίστρατος ἐκεῖνος (Δ.). Ἐκ τούτου ἀποτελεῖ ἀντίθεσιν πρὸς τὴν οὐτος, ἀπήλλαγμα φόβου πρὸς τῆσδ' ἐκείνου τε (Σ. Ἡλ. 783)· διὰ τοῦ τῆσδε ἐννοεῖται ἡ Ἠλέκτρα, διὰ τοῦ ἐκείνου ὁ ἀπών, ὡς ἀποθανών, Ὀρέστης. Ὡσαύτως διὰ μὲν τοῦ οὐδετέρου ἐκεῖνο ἐξηγεῖται τὸ γνωστὸν καὶ θρυλλούμενον, διὰ δὲ τοῦ τοῦτο ἢ τόδε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τοῦτ' ἐκεῖνο, κτᾶσθαι ἐταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον (Εὐρ. Ὀρ. 802). — τοῦτ' ἐκεῖνο οὐγὼ λέγον (Ἀρφ. Ἀχ. 41). — ταῦτα ἐκεῖνα τὰ εἰωθότα (Πλ. Συμποσ. 223).

Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.

§. 51. Ἡ ἀναφορὰ ἐξ ἧς ὀνομάσθησαν αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυ-

μῖαι ἀναπολεῖ προὔφρεστῶσαν ἔννοιαν. Εἶναι δὲ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμῖαι ἢ ὅς, ὅστις, οἶος, ὅσος, ἡλίκοσ, ἀναφερόμεναι εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, εἰς ποιόν, εἰς μέγεθος καὶ εἰς ποσόν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς.

§. 52. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται εἰς ὄρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, οἷον Ζεὺς ὅς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει (Σ. Ἡ.λ. 175).—ἐμὴν μητέρ' ἢ φύσει μὲν ἦν βασιλεία (Σ. Αἴ. 1303).—ἐφην' ἄφαρτον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' αἰεὶ (Σ. Φ. 237).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις.

§. 53. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὅστις ἀναφέρεται εἰς ἀόριστόν τι καὶ γενικόν, ὡς ἀνελεύθερος πᾶς ὅστις εἰς δόξαν βλέπει (Σ.).—ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται κείνου ὅτι δοῦλος (Σ.).—μακάριος ὅστις οὐσίαν καὶ τοῦν ἔχει (Μέν.).

§. 54. Τίθεται δὲ καὶ ἡ ὅς μετὰ τοῦ ἄν ἐνίοτε ἀντὶ τῆς ὅστις, καὶ, ἀντιστρόφως, ἡ ὅστις ἀντὶ τῆς ὅς· ὅς ἄν τούτων τι δρᾷ (Σοφ. Ἄρτ. 35).—φιλεῖ τὸ πλῆθος ἐν τούτοις τοῖς ἐπιτηδεύμασι τὸν βίον διάγειν, ἐν οἷς ἄν τοὺς ἀρχοντας τοὺς αὐτῶν ὀρῶσι διατρίβοντας (Ἰσ.).—Χαλκιδῆς Νάξον ἔκτισαν καὶ Ἀπόλλωνος ἀρχηγέτου βωμόν, ὅστις τῶν ἔξω τῆς πόλεως ἐστίν, ἰδρύσαντο (Θουκ, Σ', 3).—παῦε δουλείαν λέγων, ὅστις ἀρχῶ τῶν ἀπάντων (Ἄρφ. Σφ. 517)· οὕτω καὶ ἐξ ὅτου, ἀντὶ ἐξ οὗ. Ἀλλὰ σπικνιώτερα τὰ τοιαῦτα. Ὅτι δὲ αἰέποτε τὸ ὅστις, καὶ ἀντὶ τοῦ ὅς τιθέμενον, κατὰ γενικωτέραν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται, εἰσὶν οἱ ἰσχυριζόμενοι, ἀλλὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ ἄλλα παραδείγματα δυσκόλως ἐπιβεβαιουσι τὴν γνώμην ταύτην.

§. 55. Ἡ ἀντωνυμία ὅς ἀναφέρεται ὅχι μόνον εἰς τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ποιόν, πλησιάζει δηλ. εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ οἶος· ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἄν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.).—δεῖ τοὺς θεατὰς μ' εἰδέναι ὅς εἰμ' ἐγώ (Ἄρφ.). Ἡ ὅς καὶ ὅστις, τοῦ οὕτω προτασσομένου, ἰσοδυναμοῦσι τῷ ὥστε· οὐ γὰρ οὕτω γ' εὐθήης ἐστὶν ὑμῶν οὐδεὶς, ὅς ὑπολαμβάνει (Δημ.).—τίς οὕτω μαίρεται, ὅστις οὐ σοι βούλεται φίλος εἶναι; (Ἰσ.).

§. 56. Αἱ ἀναφορικαὶ τίθενται συνήθως μετὰ τὰς δεικτικὰς· οὗτος βέλτιστος ἄν εἴη καὶ σωφρονέστατος, ὅστις κοσμιώτατα τὰς συμφορὰς φέρειν δύναται (Μέν.). Πολλάκις δὲ καὶ προηγούνται ἐπὶ τὸ ἐμφατικώτερον· ὅστις ἄν δίκαιος ἦ τρόπος τ' ἄριστος, τοῦτον εὐ-

γενῆ κάλει (Εὐρ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ παραλείπεται ἡ δεικτικὴ, καὶ τότε ἡ ἀναφορικὴ πρότασις ἐπέχει τόπον ὑποκειμένου· μακάριος ὅστις μακαρίους ὑπηρετεῖ (Γν.).—ὅτι καλὸν φίλον αἰεὶ (Εὐρ.).

§. 57. Διὰ τῆς παραλείψεως ἐγεννήθησαν τὰ ἔστιν οἶ, ἔστιν ἄ, ἔστιν ὦν, ἔστιν οἷς, ἔστιν οὖς=εἰσὶ τινες οἶ, εἰσὶ τινες ὦν, κτλ' τὰ ὁποῖα διὰ τὴν εὐκολίαν ἐκληπτέα ἰσοδύναμα τοῖς τινές, τινά, τινῶν, τισί, τινάς· Πελοποννήσιοι ὤκισαν τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἔστιν ἄ χωρία (Θ.).=τινά.—πλήν Ἰώνων καὶ Ἀχαιῶν καὶ ἔστιν ὦν ἄλλων πόλεων.—ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς τῶν (Θ.).

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἷος.

§. 58. Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία οἷος ἔχει πρὸς τὴν τοιοῦδε καὶ τοιοῦτος, ὡς ἔχει πρὸς τὴν ὅδε, οὗτος καὶ ἐκεῖνος, ἡ δὲ καὶ ἡ ὅστις πρὸς αὐτάς ταύτας καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον πᾶς· ἀναφέρεται δηλ. ἐκείνη πρὸς ἐκείνας, ὡς αὐταὶ πρὸς ταύτας, οἷον τοιοῦδε ὁδοιπόρον, οἷος δὴ σύ (Ἰλ.).—ὦν τοιοῦτος, οἷός ἐστιν (Δ.). Καὶ προτασσομένη τίθεται τῆς τοιοῦτος ἢ οἷος, ὡς οἷα ἕκαστα ἐμοὶ φαίνεται, τοιαῦτα μὲν ἔστιν ἐμοί, οἷα δ' αὖ σοί, τοιαῦτα δ' αὖ σοί (Πλ.).

§. 59. Παραλείπεται δὲ καὶ ἡ δεικτικὴ εἰς ἣν ἡ οἷος ἀναφέρεται, ὡς παραλείπονται αἱ εἰς ἃς ἀναφέρονται ἡ δὲ καὶ ἡ ὅστις· εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἀνὴρ, οἷος ἔμπειρος πολέμου (Δ.)=τοιοῦτος οἷός ἐστιν ὁ ἔμπειρος πολέμου=εἴ τις ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἔμπειρος πολέμου.—οὐδὲν οἷον τὸ αὐτὸν ἐρωτᾶν (Πλ. Γοργ. 447)=οὐδὲν τοιοῦτον, οἷον τὸ ἐρωτᾶν αὐτόν=τοῦτό ἐστι τὸ ἄριστον.—οὐδὲν γὰρ οἷον ἀκούειν αὐτοῦ τοῦ νόμου (Δημ. Μειδ. 529)=τοῦτό ἐστι τὸ προτιμότερον.

§. 60. Ἡ ἀντωνυμία οἷος, τῆς τοιοῦτος προτασσομένης, συντάσσεται καὶ μετ' ἀπαρεμφάτου ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς δὲ καὶ ὅστις τοῦ οὕτω προηγουμένου (ἀν. §. 55)· τοιοῦτος ἦν, οἷος μὴ βούλεσθαι πολλοὺς ἀποκτινύναι (Ξ.).—οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος, οἷος χρηματίζεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η', Ζ', 31).—καὶ οὐχ ἔστιν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη, οἷα αὐτόν τινα καλὸν κάγαθόν ὑπάρχειν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 84).

§. 61. Οὐ προηγουμένης δὲ τῆς τοιοῦτος, ἄνευ μὲν τοῦ συνδέσμου τὲ ἢ οἷος μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται συνήθως ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πρὸς τι ἐπιτήδειος· οὐ γὰρ ἦν ἡ ὥρα, οἷα ἄρδειν τὸ πεδίον (Ξ. Κ. Π. Β', γ'. 13)· μετὰ δὲ τοῦ τὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ δυνατός, ὡς οὔτε γὰρ φέρειν ὄπλα, οὔτ' ἐγγχος οἷός τ' ἦν (Εὐρ. Ἐκ. 15).—καὶ

ὕμεις τί οἶοί τε ἔσεσθε ἡμῖν συμπράξει περὶ τῆς διόδου; (Ξ. Ἀν. Ε', δ', 9).—οὐχ οἶόν τε (Ξ. Κ. Π. Β', ε', 3)=ἀδύνατον ἢ οὐ συγχωρητόν.—οὐχ οἶόν τε μένειν (Ξ.), κτλ.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ὄσος.

§. 62. Ἡ ὄσος, κατ' ἀριθμὸν ἐνικὸν ἐπὶ μεγέθους τιθεμένη, ἀναφέρεται εἰς τὴν τόσος, τοσοῦτος καὶ τηλικούτος· οἶον οὐ τι τόσος γε, ὄσος Τελαμώνιος Ἀίας (Ἰλ.).—τοσαύτην εὐρειαρ εἰς τὴν πατριδα ἐμαντῶ σύροϊδα, ὄσης παρ' ὑμῶν εὐχομαι τυχεῖν (Δ)· καὶ προτασσομένη, ὡς ὄσην εὐροιαρ ἔχωρ ἐγὼ διατελῶ τῇ τε πόλει καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξει μοι παρ' ὑμῶν (Δημ.).

§. 63. Πληθυντικῶς δὲ τίθεται καὶ εἰς ἔνδειξιν ἀριθμοῦ· οἱ γορευτὲς τοὺς παῖδας ἐποίησαν τοσαῦτα καλὰ ἰδεῖν καὶ τοσοῦτων ἀγαθῶν μετασχεῖν, ὅσα οἱ θεοὶ παρέχουσι τοῖς ἀνθρώποις (Ξ.).—ὡς πάνθ' ὅσ' ἄρ' θεὸς θέλη χῆ τύχη κατορθοῖ (Ἄρφ.)· οὕτω καὶ ἡ ὀπόσος· τὸ παρέχον πάντα ὅποσα ροητὰ ζῶα (Πλ.). Καθὼς δὲ ἡ ὄς καὶ ἡ οἶος, οὕτω καὶ ἡ ὄσος ἐκφέρει ἐνίοτε ἔννοιαν τοιαύτην, ὅποια συνήθως ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὥστε· γεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὄσον ἀποζῆν (Θουκ. Α', 2)=ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἀποζῆν.

Ἡ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία ἡλίκος.

§. 64. Ἡ ἡλίκος, ἐπὶ μεγέθους καὶ ἡλικίας τιθεμένη ἐν τῷ λόγῳ, ἀναφέρεται εἰς τὴν τηλικούτος καὶ τοσοῦτος· τηλικαύταις συμφοραῖς περιέπεσεν, ἡλικαῖς οὐδεὶς ἄλλος οἶδε γενομένης (Ἰσ.).—τηλικαῦτα ἐψεύσατο, ἡλικά οὐδεὶς ἀνθρώπων πρόποτε (Δ.). Τίθεται δὲ καὶ καθ' ἑαυτήν, ὡς ὄρᾳς μὲν ἡμᾶς ἡλικοὶ προσήμεθα βωμοῖσι (Σ. Τ. 15)=ποῖοι τὴν ἡλικίαν, γέροντες.

§. 65. Αἱ ἀναφορικαὶ ἀντωνυμίαι σπανίως ἀπαντῶνται κατὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν καὶ ὁμαλὴν σύνταξιν, πολλὰς καὶ μεγάλας ποικιλίας δεχόμεναι κατὰ πτώσιν, ἀριθμὸν καὶ γένος, δι' ὧν ὁ λόγος περιπλεκόμενος πολλάκις γίνεται ἀσαφὴς καὶ δύσκολος· χρεμῶντος ὄντος οἶου λέγεις ὑβρίζον (Ξ.)=οἶον λέγεις.—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν (Ἰσ.)=ἃ ἔχομεν.—θησαυροποιὸς ἀρήρ, οὗς δὴ καὶ ἐπαινεῖ τὸ πλῆθος (Πλ.).—πάρεστιν αὐτῷ φόβος, ἦν αἰδῶ καλοῦμεν, κτλ. Περὶ τούτων γίνεται λόγος ἐν τῷ τρίτῳ Τμήματι.

Ἡ Ἄοριστος ἀντωνυμία τίς.

§. 66. Ἀοριστῶδές τι καὶ ἀπροσδιόριστον σημαίνουσα ἡ ἀντωνυ-

μία τις, καθ' ἃ καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, ἀπροσδιόριστον ἀφίνει καὶ τὸ οὐσιαστικὸν οὐτινος τίθεται προσδιορισμός· ἄνθρωπός τις—γυνή τις. ἢ στρογγυλότης σχῆμά τί ἐστίν, οὐχ' οὕτως ἀπλῶς σχῆμα (Πλ.). Τὴν αὐτὴν ἀοριστίαν μεταδίδει καὶ εἰς τὰ ἡμέρας ἐβδομήκοντά τινος (Θ. Ζ', 87).—ποῖόν τινα οἶει καρπὸν θερίζεις; (Πλ.)—πόσον τι πλῆθος συμμάχων; (Ξ.)=πόσον περίπου; ὡς πόσον; κτλ.

§. 67. Ὡς κατηγορούμενον τὸ τις δηλοῖ μέγα τι καὶ σημαντικόν· ἤχρεις τις εἶναι, τοῖσι χρήμασι σθένων (Εὐρ). Ὡσαύτως καὶ ὡς ἀντικείμενον τοῦ λέγειν, ὡς ἦν τί σοι δοκῶ λέγειν (Εὐρ.)=κάτι τι, σημαντικόν. Τούτων δὲ τὸ ἐναντίον ἐκφέρεται διὰ τοῦ οὐδεὶς, οὐδὲν καὶ μηδέν, ὡς φρονοῦσι δήμου μεῖζον, ὄντες οὐδένες (Εὐρ.).—οὐδὲν λέγειν οἶμαι σε (Ἀρφ.).

§. 68. Ὡς ὑποκείμενον τιθέμενον τὸ τις λαμβάνει οὐσιαστικῶν χαρακτήρα, καὶ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ παρ' ἡμῖν κάρεις, οἷον ὅπου τις ἀλγεί, κείσε καὶ τὸν νοῦν ἔχει (Γν.).—ἔτω τις ἐφ' ὕδωρ, ξύλα τις σχισάτω (Ξ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ γαλλικὸν *on* καὶ εἰς τὸ γερμανικὸν *man*.

Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμιαί.

§. 69. Εἰς τὴν εὐθεϊαν ἐρώτησιν ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ γινομένην, οὐτινος ἄλλος λόγος δὲν προηγεῖται, τίθενται αἱ ἀντωνυμιαί τις, πότερος, ποῖος, πόσος, πηλίκος.

§. 70. Ἡ τις τίθεται, περὶ προσώπου, περὶ πράγματος, περὶ αἰτίας καὶ τῶν τοιούτων ὄντος τοῦ λόγου· τις οὗτος; τις οὗτός ἐστ' ἀδε.λφές; (Σοφ.)—τίς ἄρσ' ἐλαρκέσει θεῶν ἢ θεῶν; (Αἰσχ. Ἔπτ. 90).—τουτὶ τί ἦν; (Πλ.)—τί ποθεῖς; (Ἀρφ.)—*vñn* τί ἤκεις; (Πλ.) καὶ προτασσομένου τοῦ ῥήματος· δειμαίνεις δὲ τί;

§. 71. Ἡ πότερος τίθεται ἐπὶ τῆς ἐννοίας τοῦ τις ἐκ τῶν δύο; οἷον πότερος ἄρ' ὕμῶν ἐνθάδ' ὠνομασμένος Πυλάδης κέκληται; (Εὐρ.)—πότερος (δεσμὸς) ἰσχυρότερός ἐστίν, ἀνάγκη ἢ ἐπιθυμία; (Πλ.) Ὡσαύτως καὶ κατὰ διπλῆν ἐρώτησιν πλείονα ἐρωτήματα εἰς τὸ αὐτό, ἄνευ συνδέσμου, ἐνόησαν· τις τίνος αἰτίας ἐστι; (Δ)—ἐπειδὴν τις τίνα φιλή, πότερος ποτέρου φίλος γίγνεται, ὁ φιλῶν τοῦ φιλουμένου ἢ ὁ φιλούμενος τοῦ φιλοῦντος; (Πλ.) Καὶ τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α, 170) τις, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; γραπτέον, καθ' Ἐρμᾶν-

νον, *τις πόθεν εἰς ἀνδρῶν*; = *τίς ἀνδρῶν καὶ πόθεν*; Συνηθέστερον δὲ τὸ οὐδέτερον *πότερον*, ἢ *πότερα* ἐρωτηματικῶς ἐπὶ δύο ἢ πλειόνων, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐπὶ ἐνὸς κώλου ὡς *πότερα δὲ κερτομῶν λέγεις τάδε*; (Σ. Φ. 1235)· ἔνθα παραλείπεται τὸ ἄλλο κῶλον, ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον, τὸ ἐναντίον δηλ. τοῦ *κερτομῶν*.

§. 72. Ἡ *ποιος* τίθεται ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ *ποιας λογῆς*, ὡς *ποιον καὶ τί πεπορθός*; (Πλ.)—*ποιον κτήμα τῶν ἄλλων*; (Ξ.)—*ποιον ἄλλο κτήμα*;—*τίνας τε καὶ ποῖαι φύσεις ἐπιτήδειαι εἰς πόλεως φυλακὴν*; (Πλ.) Μετὰ τοῦ *τις* λαμβάνει τὴν ἀλλαχοῦ ἐξηγηθεῖσαν ἔννοιαν (§. 66). Ἡ διαφορὰ δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Πλάτωνος χωρίῳ (Γοργ. 448)· *καὶ οὐδεὶς ἠρώτα ποια τις εἴη ἡ Γοργίου τέχνη, ἀλλὰ τίς, καὶ ὅτινα δέοι καλεῖν τὸν Γοργίαν*.

§. 73. Ἡ *πόσος* τίθεται ἐπὶ πλήθους καὶ μεγέθους· *πόση στρατιά*; (Πλ.)—*πόσον οὖν γίγνεται*; (Πλ.)—*πολὺ ἢ ὀλίγον*;—*πόσης οἴεσθε γέμει . . . σωφροσύνης*; (Πλ.) κατὰ δὲ πληθυντικὸν καὶ ἐπὶ ἀριθμοῦ· *γενεαῖς πόσαις*; (Πλ.)—*ὀπόση πόσους σώφρονας ὄντας ἱκανὴ τρέφειν*; (Πλ.)

§. 74. Ἡ *πηλικός* τίθεται καὶ αὐτὴ ἐπὶ μεγέθους, πλήθους καὶ ἐπὶ ἡλικίας· *πηλικόν τί ἐστι τὸ χωρίον*; (Πλ.)—*πηλικὴ τις ἐκάστη ἢ γραμμὴ*; (Πλ.)—*πηλικὴν τινα φῆς αὐτὴν εἶναι*; (Πλ.)—*πηλικός ἦσθα ἐπὶ τῶν Μηδικῶν*;

§. 75. Διὰ τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν, ἐξ ἄλλης προτάσεως ἐξαρθωμένην, εἶναι αἱ ὅστις, ὀπότερος, ὀποῖος, ὀπόσος, κτλ, αἱ ὅποια εἶναι σύνθετοι ἐκ τῆς ἀναφορικῆς καὶ ἐρωτηματικῆς· ἐκ τῆς δὲ καὶ *τίς* γίνεται ὅστις· ἥτις εἶ *λέγειν σ' ἐχρήν αὐτίκα μάλα* (Ἄρφ.)—*ἐξ ἀρχῆς σε ἠρόμην ὀπότερος τοῦτον τοῖν ἀνδρῶν ἀμείνων πεποιήται τῷ Ὀμήρῳ* (Πλ.).

§. 76. Πολλάκις ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὴν πλαγίαν ἐρώτησιν αἱ ἀπλαῖ ἐρωτηματικαὶ ἀντωνυμίαι· *ἠρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν* (Ξ.)—*ἠρώτα τί βούλοιντο* (Ξ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ ἀμφοτέραι· *οὐκ ἄρα ἡμῖν οὕτω φροτιστέον τί ἐροῦσιν οἱ πολλοὶ ἡμᾶς, ἀλλ' ὅτι ὁ ἐπαῶν περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων* (Πλ.)· καὶ ἀντ:στρόφως ἐνίοτε αἱ σύνθετοι ἐρωτηματικαὶ ἐπὶ εὐθείας ἐρωτήσεως· *ἀλλὰ τίς γάρ εἶ; ὅστις; πολίτης χρηστός* (Ἄρφ.). Ἀλλὰ περὶ τῆς ἀορίστου καὶ περὶ τῆς ἐρωτηματικῆς ἀντωνυμίας καὶ περὶ ἐρωτηματικῶν λόγων

ἐν γένει μένουσι πολλά τὰ ἐρευνητέα. Περὶ τῶν *συνδυαστικῶν* καὶ λοιπῶν ἀντωνυμιῶν ἴδε *Συντακτικῶν Περίοδον Δευτέραν*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἄρθρου.

§. 1. Ἡ ἀρχαιοτέρα χρῆσις τοῦ ἄρθρου ἦτον ἀντωνυμική, καὶ ὡς ἀντωνυμία, *δεικτική* καὶ *ἀναφορική*, ἀπαντᾷται πάντοτε σχεδὸν παρ' Ὀμήρῳ τὸ ἄρθρον, ἰσοδυναμοῦν τῷ *ὄδε* ἢ *οὗτος*, *ἐκεῖνος*, *αὐτός*, *ὅς*.

§. 2. Παρ' Ἀττικοῖς ἔμεινεν ἡ τοιαύτη ἀντωνυμική χρῆσις ἐπὶ ὀλίγων, ὠρισμένων περιστάσεων· ἅ. ἐπὶ ἀντιθέσεων διὰ τῶν ὁ μὲν, ὁ δέ· ὁ μὲν γὰρ *θηητός*, ἡ δὲ *ἀθάνατος* (Ἰσ.)—οὗτος μὲν, αὕτη δέ. Τὰ αὐτὰ δὲ ἐκλαμβάνονται καὶ ἀορίστως· *ψυχὴ ἢ μὲν τοῦν ἔχει*, ἢ δὲ *ἄνοιαν* (Πλ.). Ἐπιδεικνύεται δ' ἔτι μᾶλλον ἡ ἀοριστία, προστιθεμένης καὶ τῆς ἀορίστου *τις*· *ἦδομαι τινες αἱ μὲν ἀγαθαί*, αἱ δὲ *κακαί* (Πλ.)· ἅ. ἐπὶ αὐτῶν τούτων, χωρὶς ἑκατέρου τιθεμένου, τοῦ ἐνὸς δηλ. ἄνευ τοῦ ἄλλου· ὁ γὰρ μέγιστος αὐτοῖς *τυγχάνει δορυξένων* (Σ).—ὁ δ' *εἰς τοῦθ' ὕβρειος ἐλήλυθεν* (Δ.), ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ προηγηθέν. Ὁμοίως ἐπὶ τῶν πλαγίων· *τῆς γὰρ πέφυκα μητρός* (Σ).—*τοῖς δὲ ἄλλη γῆ ἐστι* (Θ. Α΄. 81). Μετὰ τοῦ καὶ τίθεται ἡ ὅς· *καὶ ὅς εἶπεν ἐρυθρίασας* (Πλ.)· οὕτω καὶ ἡ δ' ὅς. Λέγεται ὁμῶς· *γ'· καὶ τόν· καὶ τὸν κελεῦσαι δοῦναι* (Ξ)· ὡσαύτως· *δ'· τὸν καὶ τόν, τὸ καὶ τό· καὶ μοι κάλει τὸν καὶ τόν* (Δ).—*ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι* (Δ)· ἐξαιρέτως δέ· *έ. τὸ οὐδέτερον τό, εἴτε ἀναφερόμενον εἰς τὸ προηγούμενον· ὡς τό γ', οἶμαι, οὐχ οὕτως ἔχει* (Πλ.), εἴτε προεξαγγελτικὸν τοῦ ἐπομένου ὄν· *τό γε κατανοητέον ὅτι πολιτικὴ τις αὐτῶν οὐδεμία ἐφάνη* (Πλ.).

§. 3. Ὡς ἀναφορική ἀντωνυμία τὸ ἄρθρον ἔμεινε μόνον παρ' Ὀμήρῳ, παρ' Ἡροδότῳ καὶ παρ' Ἰώσιν ἐν γένει, ἐκ δὲ τῶν Ἀττικῶν λόγων οἱ τραγικοὶ μεταχειρίζονται αὐτὸ οὕτως, ἀλλὰ σπανίως· *δαιμόνων ἀγάλασθ' ἱερά, τῶν ὁ πωτλήμων ἐγὼ ἀποστέρησ' ἔμαντόν* (Σ. Τ. 1379).—*ἡ κατθάνη κτείνουσα τοὺς οὐ χρῆν καταεῖν* (Εὐρ. Ἄνδρ. 811).

Ἄρθρική χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.

§. 4. Τοῦ ἄρθρου ὡς ἄρθρου χαρακτηριστικὸν εἶναι τὸ χωρίζειν ταντὸς ἄλλου τὸ μεθ' οὗ τίθεται καὶ εἰδικεύειν αὐτό, παριστάμενον

ὡς ὅλον ἔχον ἐνότητα, ὡς ἓν, ὡς ὠρισμένον. Ἔστι δὲ ὠρισμένον τὸ κεχωρισμένον καὶ διακεκριμένον τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Λέγοντες ἄνθρωπος ἢ ἄνθρωπός τις ἐννοοῦμεν ἀόριστον ἄτομον τῆς τάξεως τῶν ὄντων ἅπερ καλοῦνται ἄνθρωποι, ἀντιθετικῶς πρὸς ἄλλων ὄντων τάξεις. Λέγοντες ὁ ἄνθρωπος ἐννοοῦμεν ὠρισμένον ἄτομον διαστελλόμενον τῶν ἄλλων ἀτόμων τῆς αὐτῆς τάξεως τῶν ὄντων, τῶν ἀνθρώπων.

§. 5. Ὁρίζεται δὲ τὸ δεχόμενον τὸ ἄρθρον κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· α. ὡς γνωστὸν ἐκλαμβανόμενον· παροῦργος καὶ δεινός ἄνθρωπος (Δ.)=ὁ ἄνθρωπος, ὁ Φίλιππος.—ἐπειδὴ οἱ πολέμοιο ἦλθον (Ξ.)· β'. ὡς ἴδιον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκειμένου· εἰς ὀλιγαρχίαν κατέστησαν τὴν πόλιν (Θ.)· ἡ πόλις ἀνήκει εἰς τοὺς καταστήσαντας.—τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχήν (Θ.).—ἀπιούσα πρὸς τὸν ἄνδρα (Ξ.)=τὸν ἑαυτῆς (σ. 32. §. 36)· γ'. ὡς προκείμενον τοῦ λόγου. εἴ τις οἶδε τὸν αὐτόχειρα (Σ.), τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος, τὸν θς ἐζητεῖτο· —τοῦτ' αὐτὸ ἠκόλασις ἐστίν (Δυσ.)· δ'. ὡς προσήκον καὶ ἀπαιτούμενον εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσιν· οἱ τύραννοι τοῖς χρήμασιν ἐξωροῦνται τοὺς κινδύνους (Δυσ.)· ε. ὡς προηγουμένως ὀνομασθέν· ἐπιπλεῖ χιῶν ἀπλετος, ὥστε ἀπέκρυψε καὶ τὰ ὄπλα καὶ τοὺς ἀνθρώπους κατακειμένους, καὶ τὰ ὑποζύγια συνεπέδησεν ἢ χιῶν· καὶ πολλὸς ὄκνος ἦν ἀρίστασθαι· κατακειμένων γὰρ ἀλεινόν ἦν ἢ χιῶν ἐπιπεπτωκνία (Ξ.)· ς'. διὰ διαφόρων προσδιορισμῶν χαρακτηριζόμενον· Σωκράτης ὁ φιλόσοφος.—ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν.—τέχνη ἢ ἡμέτερα.—περὶ τῶν νόμων οὗς παρεγραψάμεθα (Δ.)· ζ'. παριστάμενον ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λεγόμενον· οἱ δανειζόμενοι ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις (Δ.). Οἱ μεγάλοι τόκοι ἦσαν ὠρισμένοι ἐν Ἀθήναις, οἱ ἐπίτριτοι, π. χ. ἐν οἷς ἐπληρόνετο τόκος τὸ τρίτον τοῦ κεφαλαίου, 33 $\frac{1}{3}$ τοῖς ἑκατόν, κτλ, ὡς καὶ οἱ μικροί, οἱ ἐπόγδοοι (Ἴδε Εἰσαγωγὴν εἰς Πίνδαρον §. 156)· ἠ. ὡς ἐκάστοτε ἰδιαιτέρως ἀναφαινόμενον· ὁ βουλόμενος.—ὁ αἰεὶ ἐθέλων τε καὶ δυνάμενος (Πλ.).—ὁ Κῦρος ὑπισχεῖται δώσειν τρία ἡμιδαρειακά τοῦ μηνὸς τῷ στρατιώτῃ (Ξ.).

§. 6. Εἰς ταύτας δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῇ πᾶσα ἄλλη περίστασις· α. ὁ τετρημένος πίθος ἐστίν ἢ τοιαύτη βοήθεια τοῖς ἀπόροις (Ἀριστοτ.)· β'. πολλοὺς ἔξομεν τοὺς ἐτοίμους συναγωνιζομένους (Ἰσ.).—ὄσσην ἔχεις τὴν δύναμιν (Ἀρφ.).—οἶον δ' ἔχεις τὸ πρόσωπον

(Ἄρθρ.)—Ξερίας τὰ Λύκαια ἔθυσε, καὶ ἀγῶνα ἔθηκε, τὰ δὲ ἄθλα ἦσαν σιληγγίδες χρυσαῖ (Ξ)· γ'. ἀπέτισε τὰς πεντακοσίας δραχμάς (Δ.).—αὐθις δὲ ὁ ἠγησόμενος ἔσται οὐδεὶς (Ἰσ.). Ὡσαύτως δ'. παρὰ τίνος τοὺς ἡμᾶς ; (Πλ.).—δεινὸν μὲν τοίνυν προσδοκᾶν οὐδὲν δεῖ τὸν ἐμέ (Πλ.). Πρὸς ἐμφατικὴν δὲ διάκρισιν τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν τὸν ἐμὸν εἴλου βίον (Σ.).—τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον (Σ.).

§. 7. Ὡς ὀρίζεται ἄτομον κλάσεως, οὕτω καὶ κλάσις ὀλόκληρος ὄντων· ἀηδέστατα ὁ τύραννος βιώσεται, ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδίστα (Πλ.).—πονηρὸν ὁ συκοφάντης ἀεὶ (Δ.)· καὶ εἶδος· ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος θέλει μετέσχε μοίρας (Πλ.)· καὶ γένος· πότερον καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῶν ζώων ἐστὶν ἢ οὐ ; (Πλ.)

§. 8. Τὰ κύρια ὀνόματα, οἰκοθεν ὄντα ὠρισμένα, οὐ χρῆζουσι τοῦ ἄρθρου· Ξεροφῶν ἐτόλμησε σχίζειν ξύλα (Ξ.). — Μίρωσ ναυτικὸν ἐκτίησατο (Θ.). Δέχονται δὲ τὸ ἄρθρον· α'. ἐπὶ περιωνύμου τινός· ἴν' αἱ Μυκῆναι γροῦεν, ἢ Σπάρτη θ', ὅτι χῆ Σκύρος ἀνδρῶν ἀλκιμῶν μήτηρ ἔφν (Σ.)· β'. ἐπὶ ἐπαναλήψεως τοῦ προηγηθέντος· ἐαυτὸν δ' ἐκέλευεν ἀποστέλλειν ὁ Θεμιστοκλῆς (Θ. Α', 90), ὕπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ προηγηθὲν Θεμιστοκλέους γνώμη.

§. 9. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα κατατάσσονται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὰ οὐρανός, ἥλιος, σελήνη, γῆ, ἀήρ, θάλασσα, ἄνεμος, ἄδης, βασιλεὺς, περὶ βασιλέως τῶν Περσῶν λεγόμενον, κτλ. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον θετέα καὶ τὰ ὀνόματα τῆς συγγενείας, πατήρ, μήτηρ, ἀδελφός, γοεῖς, πρόγονοι, παῖδες, γυναῖκες, κτλ. ὅταν ταῦτα, ἰδιάζοντα εἰς τοὺς περὶ ὧν ἢ εἰς τοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος, οἰκοθεν χωρίζονται τῶν ἄλλων ὁμοειδῶν. Ὡσαύτως καὶ τὰ ὀνόματα πόλις, πατρίς (ἴδε Συντακτικὸν Περίοδον Δευτέραν).

§. 10. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀφηρημένων ἐννοιῶν τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἐκφέρονται ἐνάρθρως μὲν, ὅταν παρίστανται ὡς πρόσωπα, τρόπον τινά, ἢ ὡς πράγματα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχοντα, ὡς ὄντα ἐνότητα ἔχοντα καὶ ὠρισμένα· ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φνυγὴ σώζει τὰς ψυχὰς (Ξ.). — φύσεως κακίας σημειῶν ἐστὶν ὁ φθόρος (Δ.)· ἀνάρθρως δέ, ὅταν παρίστανται ὡς ἐννοιαὶ ψυχικῆς καταστάσεως σημαντικαί, κατὰ διαφόρους περιστάσεις ἀναφαινομένης· φόβος μνήμη ἐκπλήσσει (Θ.).—τοῦ ζῆν ἀπὸ λύπης ἀρχόμεθα (Πλ.).—ἴνα δέος ἔρθα καὶ αἰ-

δός (Πλ.). Ἐνάρθρως δὲ καὶ ἀνάρθρως ἐκφέρονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν· ἀρ' οὖν οὐ τὸ μὲν ὄλον ἢ ῥητορικὴ ἀν-εἴη τέχνη; (Πλ.)—ῥητορικὴ πειθοῦς ἐστὶ δημιουργός (Πλ.). Οὕτως ἢ τεκτονικὴ καὶ τεκτορικὴ, ἢ ὑφαντικὴ καὶ ὑφαντικὴ.

§. 11. Καὶ τὰ ὀνόματα τῶν τάξεων, τῶν εἰδῶν, κτλ, τῶν ἐμ-ψύχων ὄντων ἐκφέρονται ὡσαύτως ἐνάρθρως (§. 7) καὶ ἀνάρθρως· χρωῶνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθο-λογῆσαι (Πλ.). Ὡσαύτως λύπη παροῦσα πάντοα' ἐστὶν ἡ γυνή (Πλ.).—ἐπὶ πᾶσι δὲ ἀσθενέστερον γυνή ἀνδρός (Πλ.).—ὁ ἀνθρωπος ἀνα-θρεῖ καὶ λογίζεται τοῦτο ὃ ὅπωπεν (Πλ.).—ἀνθρωπος θειότατον, ἡμερώτατόν τε ζῶον γίγνεσθαι φιλεῖ (Πλ.). Ἐπὶ ἀτόμου δὲ ἀείποτε ἐνάρθρως· ὁ ἀνθρωπος ἢ ἀνθρωπος, ὁ ἀνὴρ ἢ ἀνήρ, κτλ.

Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 12. Ἄν καὶ ἡ φύσις καὶ ἡ χρῆσις ἐν γένει τοῦ ἄρθρου. περι-λαμβάνεται ἐν τοῖς προηγουμένοις, διακριτέα ὅμως, τῆς ἀκριθείας χάριν, φαίνεται δευτέρα τις κατηγορία τῆς τούτου χρήσεως, καθ' ἣν χωρίζει μὲν, ὡς καὶ ἀνωτέρω, ἀλλ' ἐν ταύτῳ συγκεφαλαιοῖ πολλὰ καθ' ἕκαστα. Οὕτω, π. χ. οἱ ἀνθρωποὶ δηλοῖ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρώ-πων, εἴτε ὅλου τοῦ εἴδους, εἴτε ὠρισμένης τάξεως, ὀριζομένης δι' ἄλ-λης λέξεως, οἱ πλούσιοι, οἱ σοφοί, κτλ· ἐν ᾧ ἀνθρωποὶ σημαίνει πολλοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ κεχωρισμένους· οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἑλληγες, οἱ Θραῖκες, οἱ εὐπατρίδαι, οἱ ἔχοντες (οἱ πλούσιοι), οἱ στρατιῶται, τὰ ἀγαθὰ, τὰ κακά, κτλ. Ἐν πᾶσι τούτοις καὶ τοῖς ὁ-μοίοις χωρίζει τὸ ἄρθρον τὴν τάξιν ἐκάστην πάσης ἄλλης, συγκε-φαλαιοῦν εἰς ἓν ὅλα τὰ ταύτην συγκροτοῦντα ἄτομα· ἄνευ δὲ ἄρθρου δηλοῦνται ἄτομα τῆς τάξεως, οὐχὶ τάξις.

§. 13. Ἐνταῦθα ἀνάγεται ἡ ἔναρθρος χρῆσις τοῦ πᾶς· τοὺς πάν-τας ξυμμάχους παρακαλέσαντες (Θ.).—ἧ καὶ Μεσσήνιοι ἐκλήθη-σαν οἱ πάντες (Θ.).—ὥστε αἱ πᾶσαι ἐβδομήκοτα ἐγένοντο (Θ.)= τὸ ὄλον, τὸ κεφάλαιον=ὄλαι ὄλαι. Κατ' ἀκριβοῤῥημοσύνην δὲ τού-των ἐκληφθέντων, τὸ μὲν τοὺς πάντας Ἀργεῖους λαβεῖν (Σ. Φ. 47) ἤθελεν ἐξηγεῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος σημαينوμένην ἐνέργειαν, ἀναφε-ρομένην εἰς τοὺς Ἀργεῖους, συλλήβδην λαμβανομένους, εἰς τὸ σύνο-λον αὐτῶν· τὸ δὲ τῶν ἀγαθῶν πάντων (Ξ. Κ. Ἄν. Γ', ἀ. 20) ἐξη-γεῖ μὲν τὸ αὐτό, ἀλλ' ἐπιμεριστικῶς. Ἄλλ' ἤθελεν εἶναι ἴσως παρα-

μεγάλη αὐστηρότης περὶ τὴν γλῶσσαν τὸ ἀπαιτεῖν ἀπανταχοῦ καὶ πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀμετάτρεπτον χρῆσιν.

§. 14. Καὶ ὄχι μόνον διὰ τοῦ πληθυντικοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ἐκφέρεται τὸ τοιοῦτον· τό τε πλῆθος αὐτῶν οὐκ ἄρα γαρ δεῖ φοβεῖσθαι (Θ.).—ἐπεισαν τὸν δῆμον (Πλ.). Καὶ ταῦτα μὲν κυρίως περιληπτικά, ἀλλὰ, περιληπτικὴν ἔννοιαν λαμβάνοντα, τοιαύτην ἔννοιαν ἐξηγοῦσι καὶ πολλὰ οὐδέτερα ἐπίθετα, τὸ ναυτικόν, τὸ ὀπλιτικόν, τὸ τοῦ ἀνδρὸς ῥητορικόν, τὸ μουσικόν, ὡσαύτως τὸ ἡμέτερον=ἡμεῖς, κτλ.

§. 15. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ καλόν=τὸ κεφάλαιον τοῦ καλοῦ, ἡ ἀδικία=τὸ ὄλον τῶν ἀδίκων πράξεων, ἐν ᾧ ἀδικία εἶναι μία τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐκάστοτε γινομένων ἀδίκων πράξεων· φρονήματος δεῖ=χρειάζεται φρόνημα· τοῦ φρονήματος δεῖ=χρειάζεται τὸ ὄλον τοῦ φρονήματος. Οὕτω τὸ ὕδαρ δυνατόν νὰ σημάνη ὠρισμένον τι μέρος ὕδατος, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ὑδάτων οὕτως ὁ Ἐκτωρ, λέγων οἴσετε πῦρ (Ἰλ. Ο, 717), ζητεῖ μέρος ἀόριστον τῆς οὐσίας ἣτις καλεῖται πῦρ, ὁ λέγων φιλοσοφικῶς τὸ πῦρ ἐστὶ καυστικόν, κτλ, συγκεφαλαιοῖ τὰ διάφορα μέρη τῆς οὐσίας ταύτης εἰς ἓν, θεωρῶν αὐτὴν ὡς οὐσίαν διακεκριμένην, ἐνότητά ἔχουσαν, κτλ.

Οὐσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου.

§. 16. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐξηγηθείσης ιδιότητος τὸ ἄρθρον λαμβάνει τὴν ἰδικιτέραν δύναμιν τοῦ μετατρέπειν εἰς οὐσιαστικὸν τὸ μεθ' οὗ τίθεται, μὴ ὄν ἐκ φύσεως τοιοῦτον· ἀ. ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· ὁ λέγων οὐδὲ ρουθετεῖν ἔξεστί σε (Σ. Ἡλ. 595) δὲν σημαίνει τὸ ρουθετεῖν ὡς ὄλον καὶ κεφάλαιον, ἀλλ' ὡς μίαν περίστασιν κατὰ διαφόρους καιροὺς ἀναφαινομένην, ἐν ᾧ ὁ λέγων τὸ ρουθετεῖν, ἐνάρθρως, σημαίνει αὐτὸ ὡς ὄλον, ὡς πρᾶγμα ἐκτὸς ἡμῶν ὑπάρχον· τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖς ἅπαντ' ἐνταῦθ' ἐνι (Σ. Τ. 598), οἶον ἢ ἐπίτευξις.—τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ προορᾶν ἄγαμαί σου (Ξ.).—τὸ ἀμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδὲν θαυμαστόν (Ξ). οὕτω καὶ ἐπὶ ὀριστικῆς μυριάκις γὰρ εἰρήκαμεν καὶ τὸ γιγνώσκομεν καὶ οὐ γιγνώσκομεν τὸ ἐπιστάμεθα καὶ οὐκ ἐπιστάμεθα (Πλ. Θεαιτ. 196)· β'. ἐπὶ ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν· ὁ σοφός, ὁ πλούσιος, ὁ ἄρχων, ὁ βουλόμενος, οἱ ἔχοντες· πλούσιον δὲ νομίζοιμοι τὸν σοφόν (Πλ.).—οὐδὲν τὸ σοφόν μοι ἐγένετο

(Πλ.)—τὸ σόφισμα, τὸ τέχνασμα.—πολ. ἢ ἦν ἀφθορία τῶν ἐθελόντων κινδυνεύειν (Ξ.)· γ'. ἐπὶ ἐπιβρῆμάτων· τὸ πάλαι, τὸ πρόσθεν, τὸ ὀπίσω, οἱ ἐγγυτάτω γένους, οἱ πάνυ τῶν στρατιωτῶν (Θ.)· δ'. ἐπὶ πλαγίων ἐκ προθέσεων ἐξερτωμένων, κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου ὀνόματος· τὸ ἐπ' ἐμοί.—τὸ κατ' ἐμέ.—τὰ εἰς τὸν πόλεμον· ε'. ἐπὶ ὀλοκλήρου λόγου· ἐν εἴ τι λείπεται τὸ ἦν πείσωμεν ὑμᾶς, ὡς χρῆ ἡμᾶς ἀφείναι (Πλ.)—τί σοι ἄλλο ἐννοεῖ τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ οὐκ ἔχω ὅτι χρήσωμαι τοῖς λόγοις; (Πλ.) κτλ.

Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.

§. 17. Τὸ κατηγορούμενον, χωριστὸν ὃν τοῦ συνδετικοῦ, δὲν δέχεται ἄρθρον, ὅταν σημαίῃ ὅτι τὸ ὑποκείμενον εἶναι ἐν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν κλάσιν τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην· ὁ Σιμωνίδης ἐστὶ σοφός.—ὁ ἀνὴρ ἐστὶν ἔτοιμος. Δέχεται δέ, τοῦναντίον, τὸ ἄρθρον· α'. ὅταν ἐξηγῆ ὀλόκληρον τὴν τάξιν περιληπτικῶς, ὥστε κατηγορούμενον καὶ τάξις εἶναι τὸ αὐτό· οἱ ἀδίκως τὰ χρήματα ἀφαιρούμενοι καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς δι' αἰσχροκέρδειαν (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ ὅταν ἐξηγῆ ὡς ὅλον εἰδικὸν τὸ κεφάλαιον προνομιασμένων ἢ προσεγνωσμένων προσώπων ἢ πραγμάτων· οὗτοι οἱ ταύτην τὴν φήμην κατασκευάσαντες οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι (Πλ.), ἔνθα περιέχεται καὶ ἡ ἔννοια οἱ ἄλλοι δέ εἰσιν οἱ μὴ δεινοί· β'. ὅταν, καὶ καθ' ἑνικὸν ἀριθμόν, ἐξηγῆ τὸ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἀνήκον εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκφερομένην τάξιν· οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος.—οὗτός ἐστιν ὁ προδότης.—ὁ δὲ καὶ ξυγκολάζων εἰς δύναμιν τοῖς ἄρχουσιν ὁ μέγας ἀνὴρ ἐν πόλει καὶ τέλειος οὗτος ἀναγορευέσθω (Πλ.). Ὡσαύτως ἐπὶ ἀντικειμένου, μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων καλεῖν καὶ ὀνομάζειν· τὸν καλὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν (Αἰσχ.).—τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομάζοντες τῇ πόλει (Αἰσχ.). Τὰυτα παρεμφαίνουσιν ὅτι οὐδεὶς ἄλλος προδότης, οὐδεὶς ἄλλος μέγας, καλὸς στρατιώτης, ἀδωροδόκητος, κτλ. Ἐν γένει δὲ τίθεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου, ὅταν ἰδιαιτέρως εἰδικεύηται τὸ ὑπ' αὐτῶν ἐξηγούμενον.

Θέσις τοῦ ἄρθρου.

§. 18. Ἐπὶ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, ἄνευ ἐπιθέτου ἐκφερομένου, προτάσσεται τὸ ἄρθρον· ὁ ἀνὴρ, ὁ στρατιώτης. Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ

ἐπιθέτον προτάσσηται τοῦ οὐσιαστικοῦ· ὁ χρῆστος ἀνήρ, ἡ σώφρων γυνή, κτλ· ἐπαναλαμβάνεται δέ, ὅταν προτάσσηται τὸ οὐσιαστικόν· ὁ χρόνος ὁ πολὺς, τὴν γυναικα τὴν σώφρονα, τὰ πράγματα τὰ μεγάλα, κτλ· ὡσαύτως τὰς ἡδονὰς θήρευε τὰς μετὰ δόξης (Ἰσ.)=τὰς ἐνδόξους.—τὰ τείχη τὰ ἑαυτῶν τὰ μακρὰ ἀπετέλεισθαι (Θ.). — τῷ δήμῳ τῷ τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.), κτλ. Ἐνίοτε δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιθέτου τόπον ἐπεχόντων προσδιορισμῶν, προτασομένων· αἱ ἄλλαι αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδογαί (Πλ.).—ἐν τῇ τοῦ Διὸς τῇ μεγίστῃ ἑορτῇ (Θουκ. Α΄, 126)· διότι ταῦτα ἐκλαμβάνονται, τρόπον τινά, ἰδιαιτέρως· ἐν τῇ τοῦ Διὸς, ἐν τῇ μεγίστῃ δηλ. τοῦ Διὸς ἑορτῇ. Ἴδε περὶ τῶν λοιπῶν Σ. Π. Β΄.

§. 19. Ἡ τοιαύτη θέσις τοῦ ἄρθρου διαστέλλει πρᾶγμα πρᾶγματος ἢ πρόσωπον προσώπου, ἐνότηता διακεκριμένην ἄλλης ἐνότητος· τοῦναντίον δέ, ὅταν τίθηται μετὰ τοῦ ἐπιθέτου καὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ, διαστέλλει τοῦ αὐτοῦ πράγματος ἢ προσώπου διάφορον κατάστασιν· οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἐπὶ τοῖς πλουσίοις πολῖταις διαστέλλονται οἱ πλούσιοι πολῖται τῶν μὴ πλουσίων, διὰ δὲ τοῦ ἐπὶ πλουσίοις τοῖς πολῖταις διαστέλλονται οἱ πολῖται ἐπὶ καταστάσεως πλουσίων καὶ ἐπὶ καταστάσεως μὴ πλουσίων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ προτασομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐνάρθρου, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνηται ἐπὶ τοῦ ἐπιθέτου· ἔχει τὸν πέλεκυν ὀξύτατον, ἐν ᾧ τὸ ἔχει τὸν ὀξύτατον πέλεκυν παρέχει ἄλλην ἔνοιαν, οὐχὶ δηλ. τὸν ἑλαττον ὀξύν, κτλ.

Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου.

§. 20. Ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ἐννοῆται ἐκ τῆς συναφείας, παραλείπεται, ἀναπληροῦντος τοῦ ἄρθρου· ὁ ἐμὸς πατήρ καὶ ὁ τοῦ φίλου.—περὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν τῶν γυναικῶν (Ἀρφ.). Συνηθέσθαι δὲ κατήντησάν τινες τοιαῦται παραλείψεις, εὐνόητοι γινόμεναι, διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν· Νικίας ὁ Νικηράτου (υἱός), εἰς τὴν Φιλίππου (χώραν), τὰ τῆς πόλεως (πράγματα), τὰ κατὰ Πausanias κτλ. Τοιαῦτα δὲ καὶ, τὰ περιγραφικώτερα, τὰ τῆς τύχης, τὰ τῶν Θεταλῶν, τὰ τῶν βαρβάρων, τὰ τῆς πόλεως, τὸ τῆς πόας.

§. 21. Τὸ ἄρθρον συνδέει πολλάκις καὶ δλόκληρον ἀναφορικὸν λόγον μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ· ἀνόμοιός ἐστι τῇ ἢ φῆς σὺ σκληρότητι (Πλ.). Ἐνίοτε δέ, παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ, δλόκληρος ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἐπέχει τὸν τόπον τοῦ οὐσιαστικοῦ, ἐνότηता λαμβάνων

διὰ τοῦ ἄρθρου· τὸν δὲ ἔφη δεσπότης τούτου εἶναι (Λυσ.)=τὸν εἰπόντα. — προσήκει μισεῖν τοὺς οἶός περ οὗτος (Δ.)=τοὺς ὁμοίους τούτῳ.—τῶν ὅσοι ἀγαθοὶ κριθῶσιν (Πλ), κτλ. Περιττὸν λοιπὸν νὰ ἐκλάβωμεν τὸ ἄρθρον ἐν τούτοις ἐπὶ ἀντωνυμικῆς χρήσεως, ὡς παρὰ τινῶν γέγονεν.

§. 22. Τῆς αὐτῆς ἀρχῆς εἶναι καὶ ὁ παρ' Ἡροδότῳ, Θουκυδίδῃ, Πλάτῳ καὶ παρὰ τοῖς μετέπειτα συνήθης τρόπος τῆς ὑπερθέσεως, διὰ τοῦ ἐν τοῖς, μετὰ τινος ὑπερθετικοῦ· ἐν τοῖς πρῶτοι δὲ Ἀθηναῖοι τὸν σιδήρον κατέθετο (Θ. Α', 6. Ἴδε καὶ Ζ', 24. 71).—ὁμολογεῖται ὁ Ἐρωσ ἐν τοῖς πρεσβύτατος εἶναι (Πλ. Συμπ. 178), κτλ. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν φαίνεται ὅτι ὑπενόητο ἐν τούτοις ἡ μετοχὴ τοῦ ῥήματος ἢ τὸ κατηγορούμενον· ἐν τοῖς καταθεμένοις τὸν σιδήρον πρῶτοι Ἀθηναῖοι κατέθετο. Ὡσαύτως ἐν τοῖς πρεσβυτάτοις οὔσι πρεσβύτατος, κτλ. (Ἴδε Ἡρ. Ζ', 137. Πλ. Σ. 173. Κρίτ. 43. 52, κτλ.) ἔπειτα ὅμως, ἐπιῤῥηματικῶς ἐκληθὲν τὸ ἐν τοῖς=πρὸ πάντων, μάλιστα, ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ θηλυκῶν· οὕτως ὦμῃ ἢ στάσις προῦχώρησε καὶ ἔδοξε μᾶλλον, διότι ἐν τοῖς πρώτη ἐγένετο (Δ.Γ', πά).

§. 23. Ἡ παρ' ἡμῖν χρῆσις τοῦ ἄρθρου εὐκολύνει βέβαια ὀπωσοῦν τὴν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ πολυπλοκωτέραν χρῆσιν αὐτοῦ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ἐν τῇ Δευτέρῃ Περιόδῳ τοῦ Συντακτικοῦ, καὶ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ΣύNTAXIN, εὐρίσκονται πλείονα περὶ τούτου, ἀλλὰ τὸ πᾶν κρέμαται ἐκ τῆς μετὰ προσοχῆς καὶ ἐπιστασίας ἀναγνώσεως τῶν ἐνδόξων συγγραφέων καὶ ποιητῶν.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.

§. 1. Κοινοὶ Προσδιορισμοί, εἰς πᾶσαν τάξιν ῥημάτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, ἀρμόζοντες, εἶναι μάλιστα οἱ ἀκόλουθοι ἑπτὰ· I. ὁ τόπος· II. ὁ χρόνος· III. τὸ ποιόν· IV. τὸ ποσόν· V. τὸ κατὰ τι· VI. τὸ αἴτιον· VII. τὸ ἠθικόν αἴτιον.

I. Ὁ Τόπος.

§. 2. Κατὰ τέσσαρας τρόπους θεωρεῖται ὁ τόπος· α. ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· β'. ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα· γ'. ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμαῖται· δ'. ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ.

Α'. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 3. Τοῦτο λέγεται καὶ ἡ ἐν τόπῳ στάσις, καὶ διὰ τούτου γίνεται ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ ἐρώτημα ποῦ. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τοιοῦτον διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων. Εἶναι δὲ τοιαῦτα μάλιστα τὰ ἐκ γενικῆς ἔχοντα τὴν ἀρχὴν, ὡς αὐτοῦ, ἀλλαχοῦ, ἑασταχοῦ ὡς ἔκηλος αὐτοῦ μίμνε (Σ.).— ἐπίσχεσ αὐτοῦ, ἔξετε (Σ.).— οὐ με χρῆ θαρσεῖν (Σ.). τὰ ἐκ δοτικῆς ὀρμώμενα, δοτικοφανῆ καλούμενα ὑπὸ τῶν γραμματικῶν οἴκοι, Μεγαροῖ, Ἴσθμοῖ. Τοιαῦτα καὶ τὰ αὐτόθι, ἀλλαχόθι.

§. 4. Ὡσαύτως ἐκφέρεται ὁ τόπος διὰ τῶν πτώσεων, ἐξ ὧν ὀρμῶνται τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα, οἷον διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου ὡς ὁ ἐπὶ σκοπῆς, οἱ ἐπὶ νηῶν· διὰ δοτικῆς ἥτις συνήθως μὲν εἶναι ἐμπρόθετος, ὡς ἐν τῇ Ποτιδαίᾳ, ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ, ἐν τῷδ' αἰε μενεῖτε, ἐν ᾧ καθέστατε (Εὐρ.), κτλ· ἀπρόθετος δὲ ἐπὶ τῶν δῆμων τῆς Ἀττικῆς Μελίτη, Μαραθῶνι, κτλ· κατηγορίαι κατ' Ἀθηναίων γεγόνασιν ἐκ τῆς Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι ναυμαχίας (Σ.). Λέγεται ὅμως καὶ ἐν Μαραθῶνι, καὶ ἐν Σαλαμῖνι, καὶ αἰεποτε ἐν Ἀθήναις ἢ Ἀθήρησιν· καὶ διὰ αἰτιατικῆς ἐμπροθέτου· κατ' οἴκους μένειν. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου· οὐκ ἦεν Ἄργεος (Ὀδ. Ι, 251).

Β'. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 5. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ἐκφέρεται ὡσαύτως· ἀ. διὰ τῶν καταλλήλων ἐπιβρῆμάτων, τῶν κινήσεως σημαντικῶν· ἐκεῖσε, χαμαῖζε, πεδίονδε, Ἀθήναζε, κτλ· β'. διὰ αἰτιατικῆς μετὰ τῆς εἰς, πρὸς, ἐπὶ, ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ· διέβησαν εἰς Σικελίαν (Θ.).— ἐφυγον πρὸς τὴν γῆν (Ξ.).— σεῦται . . ἐπὶ οἴκους (Σ.).— εἴμ' ἐπὶ ναῦν (Σ.). Παρὰ δὲ ποιηταῖς τίθεται ἡ αἰτιατικὴ καὶ ἀπρόθετος· ἔρπειν στίβον (Σ.). Ἐκφέρεται δὲ καὶ δι' ἐπιθέτου· Σαλάσσιον ἐκρίψατε (Ἄρφ.). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόσε.

Γ'. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμᾶται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 6. Ὁ τόπος ἐξ οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα ὀρμᾶται ἐκφέρεται ὡσαύτως δι' ἐπιβρῆματος καὶ διὰ πλαγίας ἀπροθέτου ἢ ἐμπροθέτου. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐπιβρῆματα εἶναι τὰ εἰς θέν· δευρο ἀφίκετο οἴκοθεν (Πλ.).— τῶν Ἀθήναζε καὶ τῶν Ἀθήρηθεν συμβολαίωρ (Δ.). Ἐκ

τῶν πλαγίων τίθεται ἡ γενικὴ ἀπροθέτος μὲν παρὰ τοῖς ἀρχαίζουσι ποιηταῖς· εἰ μὴ τότε δε ἀγοιγτο ρήσου της δε (Σοφ.), ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ μετὰ τῆς ἐκ ἢ ἀπὸ προθέσεως· ἐξ ἄδου (Σοφ.). — ἐκ Λακεδαιμόνος. — ἐκ Τεργέας (Ξ). — ἀπὸ τοῦ Ἰλλισοῦ (Πλ.). — ἀπὸ Συρακουσῶν. — ἀπὸ Κερκύρας (Ξ). Διὰ τούτων ἀποκρινόμεθα εἰς τὸ ἐρώτημα πόθεν.

Δ'. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.

§. 7. Ὁ τόπος δι' οὗ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα περᾶ ἐκφέρεται παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις καὶ ἀρχαίζουσι ποιηταῖς καὶ διὰ γενικῆς ἀπροθέτου· ἐργονται πεδίοιο (Ὁμ.). — ἡμερεύοντας μακρᾶς κελεύθου (Αἰσχύλ.). Ἐν δὲ τῷ πεζῷ λόγῳ ἢ διὰ γενικῆς μετὰ τῆς διὰ προθέσεως· δι' οὐρανοῦ πορεύεται (Πλ.). — ἐπορεύθησαν διὰ τοῦ πεδίου (Ξ). ἢ δι' αἰτιατικῆς ἐχούσης τὴν κατά· κατά γῆν καὶ κατά θάλασσαν. Ἐπιβῆματα ἰδιάζοντα πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχουσιν.

II. Ὁ χρόνος.

§. 8. Ὁ χρόνος, τὸ πότε δηλ. γέγονεν, ἢ γίνεται ἢ γενήσεται τι ἐκφέρεται· α'. δι' ἐπιβῆματος χρονικοῦ· κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ (Πλ.). — ἦν σὺ νῦν λέγεις (Πλ.). — ἤξει δὲ αὐτίκα (Πλ.). β'. διὰ γενικῆς, μάλιστα ἐπὶ φυσικῶν διαιρέσεων τοῦ χρόνου· οἱ λαγὼ τῆς νυκτὸς νέμονται (Ξ). — ἡ οἰκία χειμῶνος μὲν ἐνῆλιός ἐστι, τοῦ δὲ θέρους εὐσλιός (Ξ). γ'. διὰ δοτικῆς μὴνός ἐκτη φθινοῦτος (Αἰσχ.). δ'. δι' αἰτιατικῆς· τρίτην ἤδη ἡμέραν (Πλ.) = προχθές.

§. 9. Ἡ γενικὴ τίθεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνάρθρως, ὅταν ᾖναι ἄνευ ἐπιθετικοῦ προσδιορισμοῦ· ἐσπέρας, ἦρος, ὀπώρας (Ἄρφ.)· ὁμοίως καὶ μετὰ τῆς ἐπὶ προθέσεως· ἐφ' ἠθης (Ἄρφ.). — ἐπὶ Θησέως· ἐνάρθρως δὲ σημαίνει χρονικὸν μέτρον· Μαγνησία προσφέρει περτήκορτα τάλαντα τοῦ ἐνιαυτοῦ (Θ.). = ἐκάστου ἐνιαυτοῦ. — ὁ ὀπλίτης δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας (Θ.). Μετὰ τῶν ἀριθμητικῶν σημαίνει τὸ ἐντὸς ὠρισμένης περιόδου· οὐκ ἀφικνεῖται ἐτῶν μυρίων (Πλ.). Οὕτω καὶ πολλοῦ γὰρ αὐτοῦ οὐχ ἐόρακά πω (= ἐώρακα) χρόνον (Ἄρφ.). Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ἐμπροθέτως· διὰ πολλοῦ χρόνου. Ἄλλοι δὲ προσδιορισμοὶ ἔναρθροι τίθενται μάλιστα μετοχαί· τοῦ ἐπιγυρομένου θέρους. — τῆς ἐπιούσης ἡμέρας, ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοῦ θέρους.

§. 10. Ἡ δοτικὴ τίθεται ἀπροθέτως, ὅταν σημαίνεται μόνον ἡ

ἐποχή καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα ἔγινε· τῇ προτεραιᾷ, τῇ ὑστεραῖα, κτλ. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀττικῶν ἑορτῶν *Παραθηναίους, Διονυσίους, Ἐλευσινίους*· οὕτω καὶ *ρουμινίαις, τῇ ἑορτῇ*, κτλ. Τίθεται δὲ ἐμπροσθέντος, ὅταν δηλοῦται ἡ περίοδος ἐντὸς τῆς ὁποίας γίνεται τὸ πρᾶγμα· ἐν *ἐβδομήκοντα ἔτεσιν οὐδ' ἂν εἷς λάθοι ποτηρὸς ὦν* (Λυσ.). Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἐμπρόθετον καὶ ἀπρόθετον τῆς ἐν τούτοις δοτικῆς ὑπάρχουσι πολλαὶ ποιικιλίαι, περὶ ὧν παραπέμπω εἰς τὴν *Δευτέραν Περίοδον τοῦ Συνακτικοῦ*.

§. 11. Ἡ αἰτιατικὴ δέχεται καὶ τὴν περὶ πρόθεσιν, ὅταν σημαίνεται τὸ ὡς ἔγγιστα· περὶ *δείλην*. — περὶ ἔτη *μάλιστα πέντε καὶ ἐξήκοντα* (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἀμφὶ μέσους πῶς *νύκτας* (Ξεν.).

§. 12. Ὁ χρόνος ἐκφέρεται προσέτι καὶ διὰ τῶν χρονικῶν μετοχῶν· *παῖς ὦν*. — *μαθόντες καὶ ἐθισθέντες καὶ μελετήσαντες* (Ξ.)· καὶ διὰ χρονικοῦ ἐπιθέτου· *σκοτιαίους διελθεῖν τὸ πεδίον* (Ξ.). — *τεταρταίους ἀφικνεῖσθαι* (Πλ.).

§. 13. Ἡ ἄλλη σχέσις τοῦ χρόνου, καθ' ἣν δηλοῦται ὅχι πότε συνέβη τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ πόσον χρόνον διήρκεσεν, ὡς αἱ *σπονδαὶ ἐνιαυτῶν ἔσονται* (Δ.), κτλ., ἀνάγεται κυρίως εἰς τὸ ποσόν, περὶ οὗ κατωτέρω.

III. Τὸ ποιόν.

§ 14. *Ποῖον ἢ ποιότης* ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ πράγματι σταθερῶς ἐνυπάρχουσα ἰδιότης. Τοῦτο ἐκφέρεται μάλιστα διὰ τῶν ποιότητος λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· *καλῶς ἔχειν* (Ξεν.). — *εὐδαιμόνως ζῆν*. — *διάγειν πρεπόντως* (Πλ.), κτλ. — *ἀλλήλοισι ὁμονόως μάχεσθαι* (Ξ.).

§. 15. Μετὰ τούτου συνδέεται ὁ τρόπος, σημαίνων τὴν ἐν αὐτῇ τῇ πράξει ἐξηγουμένην ποιότητα· τοῦτο ἐκφέρεται· α. διὰ τῶν τροπικῶν λεγομένων ἐπιβρῆμάτων· ὡς γὰρ οὕτως δόξαι (Πλ.). — οὕτως ὅπως δύναμαι *λέγειν* (Πλ.). — οὐδ' ὀπωστιοῦν (Πλ.) = *nullo pacto*. Ὡσαύτως *ἀγεληδόν, βοτρυδόν*, κτλ. β. διὰ τῶν *πλαγίωρ πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων*· τούτῳ τῷ τρόπῳ (Πλ.). — ἐν τρόπῳ *βοσκήματος* (Πλ.). — *κατὰ τρόπον*. — *καθ' ἡσυχίαν* (Ξ.). — *σιτίου τρόπον* (Πλ.). — *κυρὸς δίκην*. Ὡσαύτως διὰ τῶν *τροπικῶν λεγομένων μετοχῶν· παίζων οὐδὲν ἤτιον ἢ σπουδάζων* (Σωκράτης) *ἰλυσιτέλει* (Ξ.).

IV. Τὸ ποσόν.

§. 16. Καὶ τόπος, καὶ χρόνος, καὶ βαθμός, καὶ ἀριθμός, καὶ

πάν πρᾶγμα ἐν γένει, αὐξομειώσεως δεκτικόν, ἀνάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ποσοῦ. Ἐκφέρεται δὲ τοῦτο· *α*. διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων, ἀπροθέτων ἢ ἐμπροθέτων· *β*'. δι' ἐπιβρῆμάτων.

§. 17. Ἐκ τῶν πλαγίων πτώσεων τίθεται πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡ αἰτιατική· ἀπέχει ἡ Πλάταια τῶν Θηῶν σταδίους ἑβδομήκορτα (Θ.).—παρὰ πάντα τὸν πόλεμον.—πολὺν χρόνον μ' ἐπέσχον (Σ.).—τοσοῦτον μόνον διαφέρεις (Πλ.).

§. 18. Καὶ ἡ δοτική τίθεται ἐν τούτοις, τῇ παρὰ Λατίνους ἀπερεκτικῇ ἢτοι ἀφαιρετικῇ ἰσοδυναμοῦσα, καὶ ὡς ὄργανον παριστῶσα τὸ μέτρον· ἐνιαυτῷ πρεσβύτερος (Ἄρφ.).—πόλι λογίμη ἢ Ἑλλὰς γέγονε ἀσθενεστέρα (Ἡρ.).

§. 19. Ἡ γενική τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ τιμήματος· τῶν πόρων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τὰγάθ' οἱ θεοί (Ξ.).—τοῦτο δ' ἐστὶν θ' τῶν ἀναλισκομένων χρημάτων πάντων Φίλιππος ὠνεῖται (Δ.).—τῶν δ' ἐμῶν παίδων φυγὰς ψυχῆς ἂν ἀλλαξαίμεθα, οὐ χρυσοῦ μόνον (Εὐρ.).

§. 20. Ἐπιβρῆματα δὲ πρὸς τοῦτο εἶναι τὰ ὀκθοῦς ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ ποσοῦ· ὥστε μὴ λίαν στένε (Σ.).—σφόδρα πείθει (Σ.).—πάνυ καλῶς. Συχνότατα δὲ τὰ ἐκ πλαγίων πτώσεων ἔχοντα τὴν ἀρχήν, ὀλίγον, πολὺ, μέγα, κτλ.

§. 21. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ ποσάκις ἐκφέρεται διὰ τῶν ποσότητος καλουμένων ἐπιβρῆμάτων, ἅπαξ, δὶς, τρίς, πολλακίς, κτλ· ἢ ἅπαξ ἢ καὶ πλειονάκις περιεληχθέντα περὶ τὴν γῆν (Πλ.).—ἢ πλείων ἐλαττονάκις ἢ ἐλάττων πλειονάκις (ἀριθμὸς) γίγνεται (Πλ.).

V. Τὸ κατὰ τι.

§. 22. Ἡ σχέσις αὕτη ἐκφέρεται· *α*. δι' αἰτιατικῆς, ἀπροθέτου μὲν τὰ πολλά, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ προθέσεως· κάμνειν τοὺς ὀφθαλμούς (Ἡρ.).—ἀλγεῖς τοὺς πόδας (Ξ.).—διαφέρει γυνὴ ἀνδρὸς ἰὴν φύσιν (Πλ.).—δειροὶ μάχην (Δισχύλ.).—θαυμαστός τὸ μέγεθος (Πλ.), κτλ.—σοφὸς πρὸς τι.—ἐνδοξὸς εἰς τὰ πολεμικά (Πλ.).—ξαρθὸς κατὰ τὴν κόμην (Πλ.). Ὡσαύτως τίθεται καὶ δοτικῇ ἐν τούτοις, ἐπὶ δυναμικῆς μάλιστα ἐννοίας· ἄμαχοι καὶ πλήθει καὶ πλούτῳ καὶ τέχνῃ καὶ βίῳ (Πλ.). Ἴδε σ. 22, §. 32.

VI. Τὸ αἷτιον.

§. 23. Τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐπὶ μὲν τῶν μεταβατικῶν ῥημάτων εἶναι αὐτὸ τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως· οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτεί-

χισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ (Θ.). ἐπὶ δὲ τῶν παθητικῶν εἶναι ὡσαύτως τὸ ποιοῦν τὴν ἐνέργειαν αἴτιον, διὰ γενικῆς ἐμπροθέτου συνήθως ἐκφερόμενον· ὑπ' ἄλλου τιμωρηθῆναι (Πλ.).—ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τινος.

§. 24. Τὸ πειστικόν, προτρεπτικόν ἢ ἀναγκαστικόν αἴτιον, ὑπ' οὗ κινούμενον τὸ ποιητικόν αἴτιον ἐνεργεῖ, ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς ὑπὸ προθέσεως, ἀνάρθρως τὰ πολλά· ὑπὸ λύτης ὑβρίζει· β'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· διὰ τοῦτο δεσπότης ἐπικούρου προσδέονται (Ξ. Κ. Π. Ζ', ἐ, 61)· γ'. διὰ δοτικῆς ἀπροθέτου φόβῳ ἔπραττον.—οὐκ ἀγροικία ταῦτα πράττω.—εὐνοία καὶ φιλία τῇ ἐμῇ (Ξ.).—τῷ Πανσαρίου ἔχθει (Θουκ.). δ'. διὰ τῶν αἰτιολογικῶν μετοχῶν· δαίμων ἐμαυτῷ γέγονα γήμας πλουσίαν (Γν.).

§. 25. Τὸ ὀργανικόν αἴτιον, γενικώτερον ἐκλαμβάνομενον, περιλαμβάνει ὑλικά τε ὄργανα καὶ ἠθικά μέσα, οἷς χρώμενον ἐνεργεῖ τὸ ποιητικόν αἴτιον· οἱ μὲν ῥάβδῳ κρούοντες, οἱ δὲ καὶ βακτηρία (Ξ.).—οὐδεὶς ἔπαινον ἠδοῖαίς ἐκτίσασατο (Γν.). Ἡ ὀργανικὴ αὕτη δοτικῆ λαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὴν ἐν πρόθεσιν· ἐν πέλταις, ἐν ἀκορτίοις, ἐν τόξοις διαγωνίζεσθαι (Ξ.). β'. διὰ γενικῆς μετὰ τῆς προθέσεως διὰ· δι' ὀφθαλμῶν ὄραν.—καταχεῖν τῆς ψυχῆς διὰ τῶν ὄτων, ὡσπερ διὰ χώνης, τὰς ἀρμονίας (Πλ.). γ'. διὰ τῶν ὀργανικῶν λεγομένων μετοχῶν· ἀκορτίσας καταβάλλει τὸν ἔλαφον (Ξ.).

§. 26. Ποιότης καὶ τρόπος (§. 14—15) τόσον εἶναι προσεχῆ ὡσεὶ πολλάκις εἶναι δυσδιάκριτον ἂν τὰ πρὸς τοῦτο τιθέμενα ἐπιβῆματα, καλῶς, κακῶς, κτλ, σημαίνουσι τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο· γυναικειῖς εὖ καὶ πιθανῶς (Ἄρφ.). Ὡσαύτως πολλά λεπτὴ οὔσα διαφεύγει ἢ διαφορὰ τοῦ ποιητικοῦ καὶ τοῦ συνδραμόντος προτρεπτικοῦ αἰτίου· ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ, οὐκ ἄλλον βροτῶν (Σ.).—λέγονται Ἀθηναῖοι διὰ Περικλέα βελτίους γεγονέναι (Πλ.).—τέχραι δὲ πᾶσαι διὰ σέ καὶ σοφίσματα ἐσθ' εὐρημέγα (Ἄρφ.), κτλ. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τρόπου καὶ ὀργάνου· ἀκοντίζοντες=τῷ ἀκοντίζειν καὶ=διὰ τῶν τόξων.

§. 27. Τὸ τελικόν αἴτιον ἐκφέρεται· ἄ. διὰ γενικῆς μετὰ τοῦ χάριν, ἔνεκα ἢ ἔνεκεν, προθετικῶς ἐκλαμβάνομένων· χάριν πλησμορῆς (Πλ.).—κοιτωνίας χάριν (Πλ.).—κολακεύουσιν ἔνεκα ἀργυρίου (Ξ.).—δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ ἔνεκεν (Ξ.). ἔτι δὲ καὶ ἔνεκα τοῦ τοιούτου πάντες δρῶμεν χάριν (Πλ.). β'. διὰ δοτικῆς μετὰ τῆς προθέσεως ἐπὶ· οὐκ ἐπὶ τέχρη ἔμαθες, ὡς δημιουργὸς ἐσόμενος,

ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ (Πλ.)· γ'. δι' αἰτιατικῆς μετὰ τῆς προθέσεως πρὸς· πρὸς ποῖον ἔργον; (Ἄρφ.)· δ'. διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων· ταῦτα δὲ ἐκαλλωπισίμη, ἵνα καλὸς παρὰ καλὸν ἴω (Πλ.)· ε'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων· δίδωσι βουκόλοισιν ἐκθεῖναι βρέφος (Εὐρ. Φ. 25). — οἷρόν μοι ἐγχεῖς πιεῖν (Ἄρφ. Σφ. 616)· ς'. διὰ τῶν τελικῶν λεγομένων μετοχῶν ἤκω φράσων τοῦτο ἀγγελῶν θ' ὑμῖν (Ἄρφ.). — ἐπερησόμενος οὖν ᾠχόμεν ὡς τὸν θεόν (Ἄρφ. Πλ. 32).

VII. Τὸ ἠθικὸν αἷτιον.

§. 28. Οὕτως ὀνομάζομεν ἐνταῦθα ἐκείνην τὴν περίστασιν καθ' ἣν ἐξηγεῖται ὅτι ἔκ τινος ἐνεργείας προκύπτει τι ἠθικῶς ἐνδιαφέρον τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα διὰ τῆς δοτικῆς τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας καὶ τῆς ἀντωνυμίας αὐτός. Διὰ τοῦτο πολλοὶ τῶν νεωτέρων φιλολόγων ἠθικὴν δοτικὴν ὀνομάζουσιν αὐτήν. Ἀποβλέπει δὲ ἡ χρῆσις τῆς τοιαύτης δοτικῆς τὰ ἐξῆς μάλιστα τρία· α'. τὴν βούλησιν· β'. τὸ αἰσθηματικόν· γ'. τὸν νοῦν.

§. 29. Κατὰ τὸ πρῶτον σημαίνει ἡ δοτικὴ αὕτη τὸ πρόσωπον ζητοῦν ἐπιθυμίας ἐκπλήρωσιν· ἀλλὰ μοι ἐσθιέμεν καὶ πιπέμεν (Ὀμ.)· ὅπερ ἂν εἴη παρ' ἡμῖν γὰ μοῦ τρώγῃς καὶ γὰ μοῦ πίρης. — τί σοι παράσχω δῆτα τῷ τεθρηκότι; (Εὐρ.) — ἀλλ' ἱμάτιον γοῦν χρῆσον ἡμῖν τουτωῖ καὶ στρόφιον (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ μή μοι θεοὺς καλοῦσα βουλεύου καθῶς (Αἰσχύλ.) = μή, παρακαλῶ, κτλ. Αὕτη ὀνομάζεται δοτικὴ χαριστικὴ παρὰ τῶν ἡμετέρων γραμματικῶν.

§. 30. Κατὰ τὸ δεύτερον, τὸ αἰσθηματικόν, ἡ δοτικὴ σημαίνει τὸ πρόσωπον τὸ αἰσθανόμενον ἔκ τινος ἐνεργείας εὐάρεσον ἢ δυσάρεσον αἰσθημα· ἡ μήτηρ ἐὰ σε ποιεῖν ὅτι ἂν βούλη, ἵν' αὐτῇ μακάριος ἦς (Πλ.). Τοιαῦτα ἤθελαν εἶναι τὰ παρ' ἡμῖν γὰ τῆς ζήσης, γὰ τῆς προκόψης. — ἡ γυνὴ ἄχθεται ὅτι οὐ τῶν ἀρχόντων αὐτῇ ὁ ἀνὴρ ἐστίν (Πλ.) = ὅτι δὲν τῆς ἐγίνεν ἄρχων. — ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμῖν ὁ ξένος; (Σ. Κ. 81) — ποῦ, τέκνον, εἶ μοι (Σ. Κ. 845) = ποῦ μου εἶσαι; Πολλάκις δὲ καὶ εἰρωνικῶς οὕτως ἡμῖν οἱ ῥήτορες δεξιότ' εἰσιν (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ ἔστι μοι βουλομένῳ, ἠδομένῳ, ἀσμένῳ, ἀχθομένῳ, κτλ. Παρὰ δὲ ποιηταῖς καὶ θέλοτι· θέλοτι κάμοι τοῦτ' ἂν ἦν (Σ. Τ. 1356).

§. 31. Ὡς πρὸς τὸ τρίτον, πρὸς τὸν νοῦν, ἡ δοτικὴ δηλοῖ τὸ

πρόσωπον πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν κρίσιν εἶναι σύμφωνον τὸ πρᾶγμα·
τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι (Σ. Φ. 1030) = ὡς πρὸς ὑμᾶς. — *τὴν οὐκ εἰμί σοι*
χολός, δυσώδης ; (Σ. Φ. 1032) — ὁ ἐσθ. λόγος εὐγενῆς ἐμοὶ γ' ἀνὴρ
 (Εὐρ.). — ἐκ τούτου τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁ-
 μοίως ἀγαθαὶ ἔσονται (Πλ.). Ἐνταῦθα ἀνάγονται τὰ τίμια τι. —
ἄξιον τῆ πόλει (Ἀρφ.) — ἐμοὶ τε εἰπεῖν καὶ σοὶ ἀκοῦσαι ἄξιον (Πλ.)
 = πρέπον, ἀρμόζον· ἔθεν ἄξιός τιρὶ τιος = ὡς πρὸς τινα, ἐκ μέρους
 τινός, ἄξιος τούτου· ἄξιος θανάτου τῆ πόλει (Ξ.) = ἄξιος θανάτου
 ἐκ μέρους τῆς πόλεως, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ ἑλληνικὰ ῤήματα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ διαι-
 ρηθῶσιν εἰς δύο τάξεις ἀνίσους, ἐξ ὧν ἡ μία περιλαμβάνει τὸ εἶ-
 ναι μετὰ τῶν ὀλίγων συγγενῶν αὐτῶ ῤημάτων, ἡ δὲ ἄλλη πάντα
 τὰ λοιπά, συγκείμενα ἐκ τῆς ιδέας τοῦ εἶναι καὶ τῆς ιδέας ἐνὸς κα-
 τηγορουμένου (σ. 2. §. 6).

Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἷον ἰσοδυνάμων.

§. 2. Τὸ εἶναι ἐκλαμβάνεται κατὰ ἔννοιαν συνδεδεικὴν καὶ κατὰ
 ἔννοιαν ὑπαρκτικὴν, αἵτινες πρέπει ἀκριβῶς νὰ διαστέλλωνται.

Τὸ εἶναι κατὰ συνδεδεικὴν ἔννοιαν.

§. 3. Κατὰ συνδεδεικὴν ἔννοιαν ἐκλαμβάνεται τὸ εἶναι, ὅταν χρη-
 σιμεύῃ ὡς ἀπλοῦν συνδεδεικὸν ἤτοι σύνδεσμος τοῦ ὑποκειμένου καὶ
 κατηγορουμένου· ὁ Ἀριστείδης ἐστὶ δίκαιος, καθ' ἃ ἐν τῷ περὶ Ἀπ. λῆς
 Προτάσεως ἐξηγήσαμεν (σ. 1).

§. 4. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἡ διὰ τοῦ εἶναι γινομένη κρίσις ἐμ-
 φαίνει μόνον ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποκείμενον ἐννοεῖται μετὰ τῆς
 δεῖνος ἢ δεῖνος ιδιότητος, οὐδεμίᾳ δὲ κρίσις γίνεται περὶ ὑπάρξεως,
 ἥτις εἴτε πρῦποτίθεται εἴτε καὶ ὅλως παραλείπεται· εἰς τὸ ὁ κύκλος
 ἐστὶ στρογγύλος περιέχεται ἡ ἰδέα ὅτι ὁ κύκλος δὲν ἐννοεῖται ἄνευ
 στρογγυλότητος, εἰ δὲ καὶ ὤντως ὑπάρχει ὁ κύκλος ἢ ὄχι τοῦτο
 ἀδιάφορον.

§. 5. Ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης τὸ εἶναι συντάσσεται μετὰ δύο ὀνο-
 μαστικῶν, ὡς μέχρι τοῦδε τὸ εἶδαμεν, ἐξ ὧν ἡ μία παριστᾷ τὸ ὑπο-

κείμενον, ἢ δὲ τὸ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας τρόπους· ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν ἄνθρωπος.—ὁ Φαίδων ἐστὶ Φαίδων, κτλ.

§. 6. Καὶ περιγραφικῶς ἐνίστε τὸ συνδετικὸν τοῦτο εἶναι ἐκφέρεται διὰ τῶν ῥημάτων *τυγχάνω* καὶ *κυρῶ* καὶ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μετοχῆς ὡς· ὁ θάνατος *τυγχάνει* ὡς *δυοῖν* πραγμάτων διάλυσις (Πλ.).—*κὰρ* θύρατος ὡς *κυρῆ* (Εὐρ).

§. 7. Καὶ κατὰ παράλειψιν τῆς μετοχῆς ὡς τιθέμενα ταῦτα ἐπέχουσι τὸν τόπον τοῦ εἶναι· ὁ θεατῆς *τυγχάνει* εὖρους (Ἄρφ.).—οὗτος ὁ τῆς Πολυνείκους αὐτοκασιγνήτας ρύμφας ὁμόγαμος *κυρεῖ*; (Εὐρ. Φ. 139)—οὗτός ἐστιν ὁ τῆς αὐταδέλφης τῆς γυναικὸς (γυναικαδέλφης) τοῦ Πολυνείκους σύλλεκτρος ὁ ἀνὴρ; ἔνθα εἶναι καὶ ὁ προσημειωθεὶς (ἀν. σ. 14. §. 4) προσδιορισμὸς προσδιορισμοῦ. Τοῦτου δὲ δυνάμει τίθενται καὶ μετ' ἄλλων μετοχῶν· *τυγχάνει* ἔχων.—*κυρεῖ* εὐθύρων (Σ.).—*εἰρηκῶς* *κυρεῖ* (Σ.), κτλ. ὡς ἂν εἴη ἐστὶν ἔχων.—*ἐστὶν* εὐθύρων, κτλ.

§. 8. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουσι κατὰ τὴν σύνταξιν ταύτην πρὸς τὸ εἶναι, διπλὴν ὀνομαστικὴν καὶ ταῦτα δεχόμενα, περὶ ὧν ἴδε Σ. Π. Β'.

§. 9. Ὡς, κατὰ παράλειψιν τοῦ ὑποκειμένου τις, προῦκυψαν τὰ ἔστιν ὄς, κτλ. (σ. 37, §. 57)· κατὰ παράλειψιν τοῦ οἰκείου προσδιορισμοῦ (σ. 47, §. 20), τὰ *Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου*, *Πηλεὺς ὁ Αἰακοῦ*, *Περσίδης ὁ Κυψέλου*, *Ἰππίας ὁ Πεισιστράτου*, *Διὸς Ἄρτεμις*, *Μαιάνδριον Μαιανδρίου*, *Ἀντισίωρος τοῦ Τισαμενοῦ*, τοῦ *Θερσάνδρου*, τοῦ *Πολυνείκους* (Ἡρ. Γ', 52), κτλ' οὕτω, καὶ κατὰ παράλειψιν τοῦ κατηγορουμένου, ἐπὶ σαφῶν καὶ γνωστῶν, γίνονται ἄλλαι συνήθεις παραλειπτικαὶ πλοκαὶ λόγου· *Νικόστρατος ἦν Θρασυμάχου*, υἱὸς δηλ.—*Αἰσωπος Ἰάδμοτος ἐγένετο*, δούλος δηλ.—*Τροία ἦν τῶν Ἀχαιῶν*, κτῆμα δηλ. Ὡσαύτως εἶναι ἀδελφῶν *τυράνων*, γίγνεσθαι πατρὸς καὶ μητρὸς, *φῦναι*, κτλ. Ἐν τούτοις προστίθεται ἐπίσης καὶ ἡ πρόθεσις ἔκ. Συχνάκις δὲ παραλείπεται ἐπὶ τοῦ εἶναι, κτλ. τὸ *ἶδον*, *ἔργον*, *σημεῖον* καὶ τὰ ὅμοια, κατὰ τὴν περίστασιν.

Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.

§. 10. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ἐννοίας τοῦ εἶναι ἡ δι' αὐτοῦ γινόμενη κρίσις ἀποβλέπει μόνον τὴν ὑπαρξιν, περὶ δὲ ἰδιότητος οὐδεμία κρίσις, οὐδεὶς λόγος· ἐστὶ θεός.—ἐστὶ δίκαιος.—ἐστὶ πρόνοια.

Ἡ διαφορὰ τῆς ἐννοίας καὶ συντάξεως ἀμφοτέρων δεικνύεται προφανῶς ἐν τῷ ἐξῆς τοῦ Σοφοκλέους (Κ. 386) ὅτ' οὐκέτι εἰμί, τηρικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.

§. 11. Ἐπὶ τῆς σημασίας ταύτης τὸ εἶναι ἀνάγεται εἰς τὸ δεύτερον εἶδος τῶν προτάσεων, τῶν συνεπτυγμένων (σ. 3, §. 8), περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὸ κατηγορούμενον. Δυνατὸν λοιπὸν καὶ τοῦτο νὰ ἀναλυθῆ, ὡς τὰ λοιπὰ ῥήματα· ὡς τὸ σωφρονεῖ Σωκράτης=Σωκράτης ἐστὶ σώφρων, ὡς τὸ ὑπάρχει τόδε=τόδε ἐστὶν ὑπάρχον, οὕτω καὶ τὸ ἔστι θεός=θεός ἐστὶν ὢν=ὑπάρχων=ὑπάρχει θεός· οὕτως ἔστι λόγος.—ἦν πόλεμος, κτλ.

§. 12. Ὅταν δὲ ἡ ἐννοια τῆς ἀπολύτου ὑπάρξεως (ἔστι θεός) μερικεύηται, ὅταν δηλ. ἐξηγηθῆται ὅτι ἡ ὑπαρξίς τούτου ἢ ἐκείνου ἀρμόζει εἰς τὸ δεῖνα ἢ δεῖνα πρόσωπον, τὸ πρόσωπον ἐκφέρεται διὰ δοτικῆς· ἔστι μοι χρήματα=ἔχω χρήματα· οὐκ ἔστι χρήματα ἡμῖν (Ξεν.).—ἔστιν ἀνθρώποισιν, ὧ ξέροι, κακά (Εὐρ.)—φύσει ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἐθέλουσι ποιεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων (Δ.).

§. 13. Ἐπὶ ταύτης τῆς σημασίας δυνατὸν νὰ ἔχη καὶ τινα προσδιορισμὸν τὸ ὑποκείμενον, συμπληρωτικὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ἦν ἐκεῖ πόλις μεγάλη, τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἦν ἐκεῖ μεγαλόπολις, καὶ παρέχει ἐννοίαν διάφορον παρὰ ἐὰν ἐκληθῆ τὸ μεγάλη ὡς κατηγορούμενον, ἢ ἐκεῖ πόλις ἦν μεγάλη· οὕτως ἔστι λευκά ἴα ἦτοι λευκόδια, καὶ τὰ ἴα ἐστὶ λευκά. Ὡσαύτως ὑπάρχουσι δὲ καὶ ἄλλαι ὁδοὶ πόλεμον ἡμῖν (Θουκ. Α', 122).—πολλοὶ καὶ ἀγαθοὶ φίλοι ὑπάρχουσιν ἐμοί (Ξ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ τοιαῦται βραδυνῆτες ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ βασιλέως ἐγείσιν (ἰσ. Περικ. ΑΘ').—εἰσὶ καὶ ἐν Μούσῃσιν Ἐρινυές (Ἐπίγρ.)=καὶ μεταξὺ τῶν Μουσῶν.

§. 14. Ἐπὶ τῆς ὑπαρκτικῆς ταύτης σημασίας τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τοῦ εἶναι προτάσσεται τοῦ λόγου, καὶ τονίζεται ἐπὶ τῆς παραληγούσης, ἔστιν, οἷον ἔστι θεός.—ἔστι νόμος, κτλ· καὶ οὔτε ἐγκλίνεται οὔτε παραλείπεται, τοῦλάχιστον ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου (ἴδε κατωτέρω), ἐν ᾧ ἐπὶ τῆς συνδεδεικῆς σημασίας καὶ εἰς τὰ πάθη τῆς ἐγκλίσεως ὑπόκειται καὶ δυνατὸν νὰ παραλειφθῆ, καθ' ἃ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξηγήσαμεν· ὁ λόγος ἐστὶν ὁ αὐτός.—τὸ τρίγωνόν ἐστιν ὀρθογώνιον.—ἀληθές ἐστι τοῦτο.—ἀληθές τοῦτο· τὸ δὲ ἔστι

τις λόγος δὲν γίνεται οὔτε λόγος τις ἐστίν οὔτε λόγος τις. (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ, 23—).

§. 15. Ἡ παράλειψις τοῦ εἶναι ἐπὶ ὑπαρκτικῆς σημασίας γίνεται σπανίως, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων· πάντα δὲ βωμούς, οὐ κατ' Ἀδμήτου δόμους (εἰσι), προσήλθε καὶ ἐξέστεψε καὶ προσήυξατο (Εὐρ. Ἀλκ. 171). Μάλιστα δὲ ἐν τῇ πλοκῇ οὐδεὶς ὅστις οὐ, ὡς Ἐλένην γὰρ οὐδεὶς (ἐστιν) ὅστις οὐ στυγεῖ βροτῶν (Εὐρ. Ἐλ. 931)=οὐδεὶς οὐ μισεῖ. Καὶ ἐπὶ ὑποτακτικῆς ἐγκλίσεως ἀπαντᾷται ἐνίοτε ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀναφορικῶν ἢ ἀναλόγων μορίων προηγουμένων· οὕτω παρὰ Πλάτωνι (Πολιτ. Β', 370) ὧν ἂν αὐτοῖς χρεία (ῆ), παρὰ Θεόγνιδι (252. 370. Βεκ.) ὄφρ' ἂν γῆτε, καὶ ἠέλιος (ῆ), κτλ.

§. 16. Τὰ ἄλλα ῥήματα δι' ὧν ἡ ὑπαρξις ἐκφέρεται εἶναι, ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἶδομεν, κυρεῖν, τυγχάνειν, πέλειν καὶ εἶ τι ἕτερον (Κεφ. Α', §. 7). Αὐτόθι δὲ ὡσαύτως ἐσημειώσαμεν ὅτι τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐκλαμβάνονται καὶ κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν. Οὕτω π.χ. καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ (Σ. Κ. 726).—ὅς ἂν μάλιστα φίλιετος κυρῆ βροτῶν (Εὐρ. Ἰππολ. 142).—ἡ δὲ ἀκοῆς ἠδονὴ τυγχάνει καλή (Πλ. Ἰππ. Μ. 45).—οὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει (Σ. Ἄντ. 333). Καὶ κατ' ἄλλον δὲ τρόπον ἐκλαμβάνονται τὰ ῥήματα ταῦτα· πρὸς μετοχὴν δηλ. φερόμενα, ἐκτὸς τῆς ὑπάρξεως, δηλοῦσι καὶ τοιάνδε ἢ τοιάνδε περίστασιν, ὡς εἰ μὴ ἐκύρουν ἐγὼ φυλάσσω (Σ. Ἡλ. 1320)=εἰ μὴ ἐγὼ κατὰ συγκύρησιν ἐφύλασσω· ἀλλὰ περὶ τούτου θέλομεν ὁμιλήσει πλατύτερον ἐν τῇ ὅσον οὐπω ἐκ νέου ἐκδοθησομένη δευτέρᾳ Περιόδῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Διαίρεσις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῥημάτων,
ἐκτὸς τοῦ εἶναι.

§. 1. Ἐν γένει δυνατὸν εἰπεῖν ὅτι τὰ διάφορα ῥήματα δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ὀνομάτων τῶν ὁποίων τὴν ἔννοιαν περιέχουσιν· ἐπιμελοῦμαι ἀρετῆς, ὡς ἐπιμελῆς ἀρετῆς, ἀπειθεῖν τοῖς νόμοις, ὡς ἀπειθῆς τοῖς νόμοις, ὀξύνω τὸν νοῦν, ὡς ὀξὺς τὸν νοῦν.

§. 2. Ὑπάρχουσιν ὁμοίως καὶ διαφοραὶ· διότι, ἐν ᾧ λέγεται οἰκοδόμος οἰκίας, σωτὴρ πόλεως, κτλ. λέγεται οἰκοδομῶ οἰκίαν, σώζω

πόλις, κτλ. Τινὰ δὲ συντάσσονται μετὰ μιᾶς καὶ ἄλλης πτώσεως, ἐπιτυγχάνει τινός καὶ ἐπιτυγχάνει τινί, κατὰ μείζονα ἢ ἐλάττονα διαφορὰν ἐννοίας. Ἀνάγκη λοιπόν, πρὸς ἀκριβεστέραν τοῦ πράγματος ἐξέτασιν, νὰ καταταχθῶσι τὰ ῥήματα εἰς τὰς προσηκούσας τάξεις, καὶ νὰ σημειωθῶσι τὰ ἐκάστη αὐτῶν ἰδιάζοντα.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, ἔστω ἡ κατάληξις ὁποιαδήποτε, τὰ ἑλληνικὰ ῥήματα διαιροῦνται εἰς ἐνεργητικά, παθητικά καὶ οὐδέτερα. Ὀνομάζομεν δὲ ἐνεργητικά τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν, οἷον παίζω, κόπτω, ἴσθημι· παθητικά τὰ σημαίνοντα πάθος, οἷον πέπαιχται, κόπτομαι, ἐστάθη· οὐδέτερα τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα, οἷον ζῶ, ὑγιαίνω, σωφρονῶ.

§. 4. Μεταξὺ τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν κεῖνται τὰ μέσα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς τὸ αὐτὸ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιστρέφουσιν, ἐπομένως ἐνέργειαν μετὰ πάθους ἢ πάθος μετὰ ἐνεργείας συνάμα, οἷον ἐρεδύσατο, ἐλούσατο, ἐκαλύψατο. Ἡμιτελῆ δὲ μέσα εἶναι τὰ ἀποθετικά, ὡς ἀγροικεῦμαι, μάχομαι, ἀγωνίζομαι, τὰ πλεῖστα τῶν ὁποίων κατήνησαν ὡς ἐνεργητικά εἰς μαί, οἷον ἐργάζομαι, δέχομαι, ἐπιμελοῦμαι, κτλ.

§. 5. Περὶ πάντων τούτων θέλομεν διαλάβει νῦν ἰδιαιτέρως, ἀρχίζοντες ἐκ τῶν οὐδετέρων, τῶν ὁποίων ἡ σύνταξις εἶναι ἀπλουστερά καὶ εὐκολωτέρα, ὀλίγον μακρυνομένη τῆς τῶν συστοίχων ἢ συγγενῶν ὀνομάτων, τῶν ὁποίων περιέχουσι τὴν ἰδέαν ἥσυχός εἰμι καὶ ἥσυχάζω, πλουτῶ καὶ πλούσιός εἰμι, πλήρῆς ἐστί καὶ γέμει, κτλ.

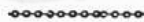
Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

§. 6. Οὐδέτερα ὀνομάσαμεν τὰ σημαίνοντα κατάστασιν ἢ ἰδιότητα μόνον, καὶ τοιαῦτα εἶναι βέβαια τὰ οὔτε ἐνέργειαν οὔτε πάθος σημαίνοντα, ὡς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων οὐδέτερον γένος λέγεται τὸ οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν.

§. 7. Τῆς σημασίας μόνον ἐνταῦθα θεωρουμένης, ἡ κατάληξις δυνατὸν νὰ ᾔηται ὁποιαδήποτε· τὸ ζῶ, βιωῶ, ἠρεμῶ, ἥσυχάζω, εὐδω καὶ τὰ ὅμοια εἶναι ῥήματα οὐδέτερα· τὸ ὑγιαίνω, σωφρονῶ, μωραίνω, ἀνοηταίνω, πλουτῶ, πλήθω, γέμω, εὐπορῶ καὶ τὰ τοιαῦτα, εἶναι ἐπίσης οὐδέτερα, καὶ οὐδὲν ἤττον οὐδέτερα κατὰ τὴν σημασίαν εἶναι τὰ κάθημαι, κεῖμαι καὶ τὰ ὅμοια.

§. 8. Τῶν οὐδετέρων ῥημάτων τὰ μὲν κατάστασιν ἢ ιδιότητα ἀπόλυτον σημαίνοντα τίθενται εἰς τὸν λόγον ἄπτωτα, ἢ δέχονται τοὺς προεξηγηθέντας κοινοτέρους προσδιορισμούς, ποῦ, πότε, πῶς, κατὰ τί, διὰ τί, κτλ. ζῆ ὁ δεῖνα. — ζῶμεν ἐν ταῖς πόλεσιν (Πλ.). — τότε μὲν εὖ ζῶντες, νῦν δὲ οὐδὲ ζῶντες (Πλ.). — ζῶσι κοσμίως, ἐντίμως, εὐδαιμόνως. — οἱ καλῶς καὶ ὀσίως βίωσαντες (Πλ.), κτλ. οὕτω θάλλει καὶ ἰσχύει (Σ.). — εὐήμερεῖ. — εὐδελ. — ἐργήγορον. — πάντα εὐδαιμονεῖν. — πάντα δυστυχεῖν (Πλ.). οὕτω καὶ ζήτω ιδιώτης. — ζῆ ἐλεύθερος. — μέν' ἡσυχος (Ἀρφ.), κτλ. (σ. 6, §. 25).

§. 9. Τὰ δὲ σημαίνοντα σχετικὴν κατάστασιν ἢ ιδιότητα, δέχονται καὶ πλαγίαν πτώσιν, ἣτις συμπληροῖ τὴν διὰ τοῦ ῥήματος ἐμφαινομένην σχέσιν· προξενῶ ὑμῶν ἀεὶ (Ἀρφ.) = εἰμι πρόξενος ὑμῶν. — γέμομεν ἐλπίδων, λόγων, κακῶν, αἰσχροτήτος, σωφροσύνης κτλ. (Πλ.). — εὐπορῶ λόγων, ῥημάτων, ὀνομάτων, ἀπάντων, κτλ. (Πλ.). — πεινήσας χρημάτων πεπλοῦτηκας (Ξ.). — πλουτεῖν φιλων (Ξ.). — ἀλλὰ καὶ παισὶ πληθύειν (Σ.). — ὠσχύτως ἔοικε τῷ φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἀδίκος; — τοῦτο ἔοικεν ἀτόπῳ (Πλ.), κτλ. ὠσχύτως δυνάμει τῶν προθέσεων· πρόκειται τῆς χώρας ὄρη μεγάλα (Ξ.). — οἱ πολέμοι ὑπερκάθηται ἡμῶν (Ξ.). — τοῖς πράγμασι τὰ ὀνόματα ἐπίκειται (Πλ.). Ἴδε κτωτέρω, σ. 63, §. 5.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐνεργητικὰ ὀνομάσαμεν τὰ ἐνέργειαν σημαίνοντα. Ἡ ἐνέργεια, τὸ ἐναντίον οὖσα τῆς ἡρεμίας, ὑποθέτει πάντοτε κίνησιν καὶ μετοβολὴν καταστάσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐνέργεια αὕτη ἦτοι μένει ἐν αὐτῷ τῷ ποιούντι ὑποκειμένῳ, ἢ ἐξέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς πρόσωπον ἢ πρᾶγμα διάφορον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἐνεργητικὰ διαίρετέα εἰς δύο, εἰς ἐνεργητικὰ ἀμετάβατα καὶ ἐνεργητικὰ μεταβατικά· εἰς τὰ πρῶτα ἀνάγονται τὰ παίζω, πηδῶ, βαίνω, καὶ τὰ ὅμοια· εἰς τὰ δεύτερα τὰ τύπτω, κρούω, πατῶ, σφάζω, κτλ.

Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.

§. 2. Τὰ ἀμετάβατα ἐνεργητικὰ ῥήματα δυνατόν νὰ ὑποδικιρεθῶσιν εἰς τὰς ἀκολούθους τάξεις·

α. εἰς τὰ φυσικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ, ὡς ἄδω, ἀλαλάζω, βοῶ, γελῶ, θρηγῶ καὶ τὰ ὅμοια· β'. εἰς τὰ τεχνικῆς ἐνεργείας σημαντικὰ ἥτοι ὄργανικά, ὡς κιθαρίζω, κιθαρωδῶ, κυμβαλιζῶ, σαλπίζω, κτλ· γ'. εἰς τὰ μιμητικά, ὡς αἰγυπτιάζω, ἀττικίζω, δωριάζω, δωρίζω, ἐλλληνίζω, μηδίζω, κτλ· δ'. εἰς τὰ ἐφετικά, ὡς γελασεῖω, φαγητιάω, θαρατῶ, κτλ· ε'. εἰς τὰ ὄρας καὶ χρόνου σημαντικὰ, ὡς διαχειμάζω, ἐαρίζω, θερίζω, ἀπειριαντίζω καὶ ἀπειριαντῶ, κτλ· ς'. εἰς τὰ κινήσεως σημαντικὰ, ὡς βαίνω, βαδίζω, περιπατῶ, πλέω, ρέω καὶ τὰ ὅμοια.

§. 3. Τὰ ῥήματα τῶν πέντε πρώτων τάξεων οἴκοθεν σημαίνουσιν αὐτοτελές τι· διότι ἄδω=ποιεῖσθαι ὦδῆν, κιθαρωδῶ=παίζων τὴν κιθάραν ἄδω, δωρίζω=λαλῶ ἢ μιμοῦμαι τὴν δωρικὴν διάλεκτον ἢ τὸν δωρικὸν τρόπον, φαγητιῶ=ἐπιθυμῶ φαγεῖν, διαχειμάζω=διάγω τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἢ τίθενται εἰς τὸν λόγον ἀπτῶτος, ἢ δέχονται τοὺς προσήκοντας ἐκ τῶν προσεξηγηθέντων κοινῶν προσδιορισμῶν.

§. 4. Οὕτω λοιπὸν λέγεται ἄδειν τε καὶ μυθολογεῖν (Πλ.).—τῶν ἄδόντων ἐν τοῖς χοροῖς (Πλ.).—γελῶσι δ' ἐχθροί (Σ.).—γελᾶν ἐλευθέρως (Σ.).—εἴτε παίζω εἴτε μή (Πλ.).—κιθαρίζειν εὖκ ἐπισταμαι (Ἄρφ.).—μηδίσας ἔφυγεν (Ξ.).—μαθητιῶ γάρ (Ἄρφ.).—τὸ θύριον κλανσιᾶ (Ἄρφ.).—ἤχει αὐτοματί.—χειμάσαι πυρὶ ἀφθόρω καὶ θερμοῖς λουτροῖς (Ξ.), κτλ.

§. 5. Ὡσαύτως καὶ τὰ τῆς ἕκτης τάξεως· βαδίζειν καὶ τρέχειν (Πλ.).—βαίνειν ἐν ῥυθμῶ (Πλ.).—ἡσυχῇ βαδίζοντες (Ξ.).—βραδέως θέειν (Πλ.).—ἡ πορηρία θάττον θαράτου θεῖ (Πλ.).—περιπατεῖ ἐν μετρίῳ σχήματι (Πλ.).—ἔτυχον ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐγὼ τότε περιπατῶν (Πλ.). Ἀλλὰ ὡς κινήσεως σημαντικὰ δέχονται ἰδιαιτέρως καὶ τοὺς προσδιορισμοὺς πόθεν καὶ πόσε, κατὰ τοὺς προσεξηγηθέντας τρόπους· βαδίσας Μεγαρόθεν (Πλ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (Πλ.)—καὶ βὰς ὑπὸ γῆς ἔρθεν εἰς Ἄργος (Σ.).—ἀποχώρησον δόμων (Ἄρφ.).

§. 6. Καὶ ἐκ τῶν τῆς πέμπτης τάξεως εἰσὶν ἃ δέχονται πτωτικὸν ἀντικείμενον δυνάμει τῆς περιεχομένης ἐννοίας· τί δ' ἐργασείεις; (Σ. Φ. 1001)—ἀπαλλάξείοις τοῦ μηδικοῦ πολέμου (Θ. Α', 95. Ἰδε καὶ Γ', 85).—ὀψείοις αὐτῆς καὶ πολέμοιο (Ἰλ. Ξ, 37)=ὀπι-

κῶς ἔχοντες = ἰδεῖν ἐφιέμενοι. Παρὰ δὲ Λουκιανῶ καὶ Ἀθηνιῶ = Ἀθηνῶν ἐπιθυμῶ, ἐπὶ τὸ κωμικώτερον.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.

§. 1. Τὰ μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ ῥήματα σημαίνουσι ἐνέργειαν πηγάζουσαν ἐξ ἑνὸς καὶ τελευτῶσαν εἰς ἕτερόν τι διάφορον τοῦ ἐνεργούντος ὑποκειμένου σημεῖον ὅθεν ἀπαιτοῦσιν ἀπαραιτήτως τὸ ποιοῦν καὶ τὸ δεχόμενον τὴν ἐνέργειαν. Τὸ πρῶτον ὀνομάζεται, ὡς εἰς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, ὑποκείμενον, τὸ δεύτερον ὀνομάζεται ἀντικείμενον· τὸ πρῶτον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ κοινὸν πρὸς πᾶσαν ἄλλην τάξιν ῥημάτων, τὸ δεύτερον ἔχουσι τὰ μεταβατικὰ ἰδιάζον.

§. 2. Ἐκ τῶν μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν τινὰ μὲν ἀπαιτοῦσιν ἕν μόνον ἀντικείμενον, οἷον *τυγχάνει ταφῆς* (Πλ.).—*πειθαρχεῖν τοῖς νόμοις δεῖ* (Ἄρφ.).—*ὁ λαγὼς τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίπτει, τὰ δὲ κύει* (Ξ).· τινὰ δὲ ἀπαιτοῦσι δύο, ὡς *λύσον με δεσμῶν* (Εὐρ).—*αἱ σειρήνες τὰς χεῖρας οὐδενὲ προσέφερον* (Ξ).—*οἱ Πέρσαι διδάσκουσι τοὺς παῖδας δικαιοσύνην* (Ξ). Ἐκ τούτου λοιπὸν οἴκοθεν διαιροῦνται εἰς δύο κλάσεις, εἰς τὰ δεχόμενα ἕν μόνον καὶ εἰς τὰ δεχόμενα διπλοῦν ἀντικείμενον. Καλοῦμεν δὲ, συντομίας χάριν, *μονόπρωτα* μὲν τὰ πρῶτα, *δίπρωτα* δὲ τὰ δεύτερα.

§. 3. Ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ἀντικείμενον πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων, αἱ δὲ πλάγια εἶναι τρεῖς, γενική, δοτική καὶ αἰτιατική, ἔπεται ὅτι καὶ τὰ *μονόπρωτα μεταβατικὰ* πρέπει νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς τὰ ἐκφέροντα τὸ ἀντικείμενον διὰ γενικῆς, εἰς τὰ ἐκφέροντα αὐτὸ διὰ δοτικῆς, καὶ εἰς τὰ δι' αἰτιατικῆς. Τοῦτο δὲ λέγεται, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων, ὅτι τὰ δεῖνα ῥήματα συντάσσονται μετὰ γενικῆς, μετὰ δοτικῆς, μετὰ αἰτιατικῆς.

Μονόπρωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐκ τῶν μονοπρώτων μεταβατικῶν ἐνεργητικῶν, περιλαμβανομένων τυχὸν καὶ ταυτοσήμεων ἀποθετικῶν ἢ καὶ μέσων, μετὰ γενικῆς συντάσσονται·

α. τὰ μεθέξεως καὶ μεταλήψεως σημαντικά· *μετέχειν, μεταλαμβάνει*

βάγειν, μεταλαγχάνειν, κοινωρεῖν τιος· ἀμείνορος μοίρας μεταλαμ-
 βάγειν (Πλ. Φαίδρ. 248) = μετοχὴν λαμβάνειν· β'. τὰ ἐπιμελείας,
 ἀμελείας, κτλ, σημαντικά· ἐπιμελεῖσθαι, κηδεσθαι, ἀμελεῖν τιος·
 ὠσαύτως φροσιτίζειν, ἀφροσιτιστεῖν, ὀλιγωρεῖν τιος, κτλ' τῆς ψυ-
 χῆς οὐκ ἐπιμελεῖ οὐδὲ φροσιτίζεις· γ'. τὰ ἐπιτυχίας καὶ ἀποτυχίας
 σημαντικά· τιμῆς τυγχάνειν, ἀτυχεῖν τῶν δικαίων, κτλ' δ'. τὰ μνή-
 μης καὶ λήθης σημαντικά· τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν. — τῆς σωφροσύ-
 νης ἐπιλαθέσθαι (Ξ.)· ε'. τὰ φειδοῦς καὶ ἀφειδίας σημαντικά· φεί-
 σασθέ μου (Πλ.). — ψυχῆς ἀφειδήσατε (Σ.)· ς'. τὰ ἀρχικά· γαστροῦς
 ἄρχειν. — ἄρχουσί γε αἱ τέχναι καὶ κρατοῦσιν ἐκείνου ὀδπέρ εἰσι
 τέχναι (Πλ.). — ἄλλων δεσπόζειν. — πάντων κυριεύειν· ζ'. τὰ παρα-
 θέσεως ἰδέαν ἔχοντα· πλεονεκεῖν καὶ μειονεκεῖν τιος. — τῶν καθ'
 αὐτοῦ ἀνθρώπων ἀριστεύσατας. ὠσαύτως καὶ τὰ ἀνάλογα τούτων·
 Πανσανίας ὑστέρησε τοῦ Λυσάνδρου, κτλ. Σκλεύουσι δὲ ἀμφοτέρω
 ταῦτα (ς'. ζ'.) μεταξύ τῶν οὐδετέρων καὶ τῶν κυρίως ἐνεργητικῶν·
 ἢ τὰ ἐφρετικά, ἐκτὸς τοῦ φιλῶ· τὸ ἀνόμοιον ἀνομοίω ἐπιθυμεῖ (Πλ.).
 — γλιχόμενος τοῦ ζῆρ (Πλ.)· θ'. τὰ ἀπολαυστικά· σχολῆς ἀπολαύ-
 μεν· ι'. τὰ ἐνάρξεως καὶ λήξεως σημαντικά· ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων.
 — οὐ μὲν δὴ λήξω θρήνων στυγερῶν τε γῶν (Σ.)· ιά. τὰ τῶν αἰ-
 σθήσεων, ἐκτὸς τοῦ ὀρῶ· θιγγάνειν, ὀσφραίνεσθαι, ἀκούειν, αἰ-
 σθάρεσθαι τιος.

§ 5. ὠσαύτως εἰς τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα προσίθενται καὶ
 πολλὰ ῥήματα ἐκ προθέσεων σύνθετα, καὶ ἄλλων μὲν, ὡς τῆς ἀπό, ἐκ
 ἢ ἐξ, πρὸ καὶ ὑπέρ, μάλιστα δὲ τῆς κατά, καὶ τούτων δυνάμει ἐν-
 ταῦθα ἀναγόμενα· οὐδενὸς χρῆ πράγματος τὸν εὔ ποιοῦντ' ἀπο-
 γινῶναι ποτε (Μ.). — τῆς ἑαυτοῦ ιδέας ἐκβαίνειν (Πλ.). — προκινδυ-
 νεύειν τοῦ πλήθους (Ἄνδ.). — ὑπερορᾶν τῶν καθεστῶτων (Ξ.). —
 χρῆ μὴ καταφροεῖν τοῦ πλήθους (Ἰσ.). — οὐδεὶς αὐτοῦ αὐτοῦ κα-
 τηγόρηκε πώποτε (Δ.). — μὴ μου κατείπης πρὸς τοὺς ἄλλους (Πλ.)·
 οὕτω καταγιγνώσκειν, καταδικάζειν, καταδικαιῶν, καταψηφίζεσθαι,
 καταψεύδεσθαι, καταλαλεῖν, καταγελαῖν, καταπτύειν τιός, κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς
 συντασσόμενα.

§ 6. Εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα μεταβατικά ἐνεργητικά
 ἀνάγονται·

α. τὰ συμφωνίας σημαντικά· ὁμοροεῖν ἀλλήλοις.—ὁμολογῶ σοι (Ἄρφ. Πλ. 94).—τὰ ἔργα οὐ συμφωνεῖ τοῖς λόγοις (Πλ.)· β'. τὰ μίξεως καὶ ἐπιμιξίας σημαντικά· μεμιγμένα ἀλλήλοις (Πλ.).—ὁ Δημοκρήδης Πολυκράτει ὠμίλησε (Ἡρ.)· γ'. τὰ προσεγγίσεως σημαντικά· ὅμοιον ὁμοίω ἀεὶ πελάζει· δ'. τὰ περιποιητικὰ καὶ ἀντιπεριποιητικὰ· ἀρήγειν, ἀμύνειν, ἀλέξειν, βοηθεῖν, φθορεῖν, ἐπιβουλεύειν, μέμφεσθαι τινι καὶ τὰ ὅμοια· ε'. τὰ εὐπειθείας καὶ ὑποταγῆς σημαντικά· πειθαρχεῖν πατρί (Σ.).—τιμαῖς ὑπέκειν (Σ.). Οὕτω καὶ τὰ ἐναντία· ἀπειθεῖν τῇ πόλει.—ὁ δήμου ἔρωσ ἀντιστατεῖ μοι (Πλ.)· ς'. τὰ ἐρίσεως σημαντικά· ἐρίζειν, ἀμφισβητεῖν, στασιάζειν, πολεμεῖν τινι, κτλ.

§. 7. Ὡς πολλὰ ῥήματα δυνάμει τῆς προθέσεως μεθ' ἧς εἶναι συνθεθειμένα δέχονται τὴν γενικὴν (§. 5), οὕτω καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δέχονται τὴν δοτικὴν· πολλάκις ἐντετύχηκα Ἀσπασίᾳ (Πλ.).—ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν (Ξ.).—συντυχάνειν πρεσβυτέρῳ (Ξ.). Οὕτω καὶ ἐγκυρεῖν, ἐγκαλεῖν, ἐπιτιμᾶν, ἀντιλέγειν· οὕτως ἐγχειρεῖν, ἐμβύλλειν τοῖς πολεμίοις (Ξ.).—ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασιν (Ξ.).—οὔτε ἱκανὸς ὢν εἰς πᾶσιν ἀγρίως ἀντέχειν (Πλ. Πολιτ. ς', 396), κτλ.

Μονόπτωτα μεταβατικὰ ἐνεργητικὰ μετὰ αἰτιατικῆς
συντασσόμενα.

§. 8. Πάντα τὰ ἄλλα ῥήματα τὰ μὴ περιεχόμενα εἰς τὰς δύο ἀνωτέρω τάξεις συντάσσονται μετὰ αἰτιατικῆς. Καὶ ἐν ᾧ τὰ ἄλλα σημαίνουσι τάσιν μᾶλλον πρὸς τὸ ἀντικείμενον φροντίζω τινός, φθονῶ τινι, κτλ, σαλεύοντα πολλάκις μεταξὺ ἐνεργητικῶν καὶ οὐδετέρων, ὑπερέχειν τινός, ἀρέσκειν τινί, κτλ, ταῦτα σημαίνουσιν, ἀπ' ἐναντίας, ἀμιγῆ καὶ καθαρωτέραν τὴν ἐνέργειαν, παριστῶντα διὰ τοῦ ἀντικειμένου ἢ ὅπως νέον τι παραγόμενον, ὁ θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον, ἢ προϋπάρχον μὲν ἀλλ' οὕτως ἢ ἄλλως διατιθέμενον, βάλλω τὸν λίθον, πλέω τὴν θάλασσαν, κτλ. Διὰ τοῦτο, εἰ μὲν οὐχὶ τὰ μόνα, ὡς παρὰ τινων ἐλέχθη, δυνατὸν ὅμως τὰ ῥήματα ταῦτα νὰ ὀνομασθῶσι τὰ κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν μεταβατικά.

§. 9. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι πολυειδῆ· σωματικῆς ἐνεργείας, νίπτω, λούω, σκάπτω, πατῶ· ροητικῆς ἐνεργείας, ροῶ, κρίνω, οἶδα· ἠθικῆς διαθέσεως, τιμῶ, θαυμάζω, θεραπεύω, κτλ· ρεκρὸν λούειν

(Πλ.).—*γράφει πᾶν ὅσον νοεῖς* (Πλ.).—*ρικᾶ φρόνησις τὴν ἠδοιήν* (Πλ.).—*οἱ δοῦλοι τοὺς δεσπότας θεραπεύουσιν* (Πλ.).

§. 10. Καὶ τὰ πλεῖστα δὲ τῶν δύο ἀνωτέρω τάξεων, μεταβολῇ ὀπωσοῦν σημασίας, ἔλκονται ἐπὶ τὴν μετ' αἰτιατικῆς σύνταξιν τῶν ὀπλων κείνων ἀνὴρ ἄλλος κρατύνει νῦν (Σ. Φ. 365) = ἔχει τὸ κράτος, κυριεύει, ὀρίζει ἐν τῇ συνηθείᾳ.—*ᾧ κρατύνων, Οἰδίπους, χώρας ἐμῆς* (Σ. Τ. 14).—τὸ (= ὅπερ) *πιόλειν κρατύνει* (Δίσχ. Ἰπ. 669).—*κρατυνάμενοι αὐτῆν* (Ἄντανδρον Θ. Δ', 52).—*μέμφομαί τινα καὶ ἐροχλεῖν τινα ὑπαρτιάζειν τινα καὶ ὑπαρτιάζειν τινα*, κτλ. Ἰδιαιτέρον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐν τούτοις συντακτικῶν ποικιλιῶν εὐρίσκεται ἐν τῇ Σ. Π. Β'.

§. 11. Συνηθέστατον τοῖς ἀρχαίοις τὸ θέτειν σύστοιχον αἰτιατικὴν μετὰ πάσης κλάσεως ρημάτων, εἴτε καθαρῶν μεταβατικῶν, καὶ ἄλλως αἰτιατικὴν δεχομένων *φυλακὰς φυλάττειν* (Ξ.).—*δικάζειν δίκας* (Ἄρφ.), ἢ μόνον ἐπὶ τῆς τοιαύτης πλοκῆς δεχομένων αὐτὴν ὡς *ἄρχειν ἀρχάς* (Ξ.).—*δουλείας δουλεύειν* (Πλ.).—*πολεμεῖν πόλεμον*.—*ζήσεις βίον κράτιστον* (Μ.).

§. 12. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων συντίθεται πολλάκις εἰς μίαν λέξιν προσδιορίζον καὶ προσδιοριζόμενον, *οἴκου δεσπότης καὶ οἰκοδεσπότης, παχὺς τὰ σκέλη καὶ παχυσκελής, χρηστὸς τῷ ἦθει καὶ χρηστοθήης, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ρημάτων τὸ ἀντικείμενον μετὰ τοῦ ῥήματος* *ναυπηγεῖν, τροχοποιεῖν, σκυτοτομεῖν, πλιθουργεῖν, σκυλοδεψεῖν*, κτλ. Πολλὰ δὲ τούτων, ἀποβαλλομένης τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνθέσεως, καὶ γενικώτερον ἐκλαμβανόμενα, δέχονται νέον ἀντικείμενον *οἰκοδομεῖν πύργον, ναόν* = κτίζειν *οἰκοδομεῖν οἶκον*.—*ὁ δεσπότης βουθυτεῖ ὄν καὶ τράγον καὶ κριόν* (Ἄρφ. Πλ. 819—20) = θύει.—*γεωλεῖν νέας*.

§. 13. Ἡ σημερινὴ γλῶσσα, εὐκολίαν καὶ σφάνειαν διώκουσα, καὶ ἀποβχλοῦσα τὴν περὶ τὰς τοιαύτας διαφορὰς λεπτολογίαν, μετέφερε πάντα σχεδὸν τὰ μεταβατικὰ ῥήματα εἰς τὴν μετὰ αἰτιατικῆς σύνταξιν *ἐπιθυμῶ τὴν δόξαν, πολεμῶ τοὺς ἐναντίους*, κτλ. Συντάσσει μετὰ γενικῆς τὰ ἀποθνήσκει τῆς πείνης, *μυρίζει χωματίλας*, κτλ. Μεταχειρίζεται δὲ αἰτιατικὴν μετὰ τῆς εἰς ἢ τῆς ἠκρωτηριασμένης *μὲ* (μετά· μετά χαρᾶς· μετ'· μετ' ἐκείνον· μετ' ἐσένα θέλω νᾶμαι, καὶ εἰς μιὰ ῥημιὰ καλεῖμαι· μετὸν ἀδελφόν), ὅπου παρὰ τοῖς ἀρ-

χαίσις ἔγει χώραν ἢ δοτική· προσῆλθε μητρὶ καὶ φυταλμίῳ πατρὶ (Σ.)=ἐπλησίασεν εἰς τὴν μητέρα καὶ εἰς τὸν γεννήσαντα πατέρα.—
δὲρ ὁμοιάζει μὲ τὸν φρονίμον καὶ ἀγαθὸν ὁ ἄδικος.=οὐκ ἔοικε τῷ
φρονίμῳ καὶ ἀγαθῷ ὁ ἄδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.

§. 1. Τὰ διπτῶτα ἐνεργητικὰ μεταβατικὰ ῥήματα ὑποδιαίρου-
νται εἰς τέσσαρας τάξεις· ἁ. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συν-
τασσόμενα· β'. εἰς τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς· γ'. εἰς τὰ μετὰ
διπλῆς αἰτιατικῆς· δ'. εἰς τὰ μετὰ δοτικῆς καὶ γενικῆς.

ἁ. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.

§. 2. Μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντάσσονται· ἁ. τὰ πληρω-
τικὰ καὶ κενωτικὰ, τῆς μὲν αἰτιατικῆς σημαίνουσης τὸ λαμβάνον
τὴν πλήρωσιν ἢ κένωσιν, τῆς δὲ γενικῆς τὸ ἐξ οὗ αὐταὶ γίνονται·
ζεύγη καὶ ὑποζύγια σίτου γεμίσαυτες (Ξ).—τούτων κενώσαυτες τὴν
ψυχὴν (Πλ). Ὁμοίως καὶ τὰ τῆς αὐτῆς ιδέας ἐχόμενα· γεύω, ἐσιῶ
τινά τιος, κτλ. Ὠσαύτως χωρίζω, λύω, παραλύω, ἀπαλλάττω,
κωλύω, ἀποτρέπω, παύω, κτλ. ἐγὼ σε παύσω τοῦ θράσου (Ἄρφ.
Πλ. 129).—οἶμαι ταύτης ἀπαλλάξαι σε τῆς ὀφθαλμίας (Ἄρφ.)·
ἐμπροθέτως δὲ τὸ ἐλευθερῶ ἐπὶ προσώπων συνήθως· ἐλευθεροῦν τὰς
πόλεις ἀπὸ Ἀμύντου (Ξ).· β'. τὰ μεθέξεως καὶ ἀπολαύσεως ἐν γέ-
νει σημαντικά, τῆς αἰτιατικῆς ἐνταῦθα σημαίνουσης τὸ μέρος, τῆς δὲ
γενικῆς τὸ ὅλον ἐξ οὗ ἢ μέθεξις· μετέχειν τάφου μέρος (Αἰσχύλ.).—
μετέλαχος τύγης Οἰδιπόδα μέρος (Εὐρ. Ἰκετ. 1077).—οὐκ ἐλάχιστον
μέρος ἀπελαύσαμεν αὐτῆς (Ἰσ).· γ'. τὰ μνημορευτικὰ ἀναμνηστικῶς
τινά τιος· δ'. τὰ ἀνταλλακτικὰ καὶ τιμήματος σημαντικά· ἀμείβειν
τιός τι.—πλείστον τιμᾶν τι. Ἐνταῦθα ἀνάγονται καὶ τὰ πωλήσεως
καὶ ἀγοράσεως σημαντικά, καὶ ἐν γένει τὰ δεχόμενα τὴν ἔννοιαν τοῦ
τιμήματος· ἐ. τὰ ἀπαιτοῦντα τὸ ἔνεκα τίος γίνεται τι, ὅπερ ἀνά-
γεται εἰς τοὺς γενικωτέρους προσδιορισμούς (σ. 48.—).· θανμάζειν,
ἐπαινεῖν τινα τῆς ἀρετῆς, ψέγειν τῆς καχίας, κτλ.· ς'. τὰ ἔχοντα
τὴν ἔννοιαν τοῦ μαρθάνειν παρά τιός τι· μαρθάνειν, πυρθά-
νεσθαι, ἀκούειν τιός τι, κτλ.· λεπτίρου πυρθάσει (Πλ.). Ταῦτα

δὲ καὶ μετὰ τῆς παρὰ προθέσεως ἐκφέρονται· ταῦτα παρ' αὐτῶν πυρθάνου (Πλ.).

§. 3. Πολλὰ ῥήματα ἀνάγονται ἐνταῦθα δυνάμει τῶν προθέσεων κατὰ τὴν ἰδέαν τινός τι.—προτάσσειν τινός τι.—προτιμᾶν τινός τι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ διὰ τῆς ἀπὸ καὶ ἔκ' ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόρον τῶν ἀμφικτυοικῶν ἱερῶν (Δ).—ἐκκέκρουκας με τῆς ἐλπίδος (Πλ.). Ἀλλ' ἐν τούτοις συνήθως ἐπαναλαμβάνεται ἡ πρόθεσις καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τῶν ἄκρων (Ξ).—ἐξαγαγεῖν ἐκ τῆς οἰκίας τὰ θρόποδα (Δ.), κτλ.

β'. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 4. Ἐνταῦθα ἀνάγονται· α'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἰδέαν τῆς δόσεως ἐν γένει, τῆς μὲν αἰτιατικῆς παριστώσης τὸ διδόμενον, τῆς δὲ δοτικῆς τὸν εἰς ὃν δίδεται· τὰ ἀγαθὰ διδόναι τοῖς δικαίοις (Πλ.).—πᾶσιν ἀνθρώποις ἐκπορίζειν ἀγαθὰ (Ἄρφ.). Οὕτω καὶ νέμειν, παρέχειν, κομίζειν, ἄγειν, φέρειν· δῶρα τῷ θεῷ φέρειν (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τὰ δεικνύναι, δηλοῦν, ἀγγέλλειν, φράζειν, λέγειν τινὶ τι πάντα ταῦτα σοὶ λέγει (Ἄρφ.)· β'. τὰ ἔχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τοῦ προσαρμόζειν καὶ προσάπτειν τι πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· προσαρμόζειν ἕκαστον ἑκάστῳ (Πλ.).—εὐδαιμονίαν τοῖς φύλαξι προσάπτειν (Πλ.). Οὕτω περιάπτειν, προσπαταλεῖν τινὶ τι, κτλ· γ'. τὰ ἐναντιώσεως σημαντικά· ἴσους ἴσοισι πολεμίοις ἀντιτιθεῖς (Εὐρ.).—ἐμοὶ γὰρ ἀντίθηκας ἀνθρώπων τίν' ; (Ἄρφ.)· δ'. τὰ μίξεως σημαντικά· κόπρον τῇ γῆ μίγνυται (Ξ.)· ε'. τὰ ὁμοιώσεως καὶ ἰσώσεως σημαντικά· ἐμὲ θεῷ οὐκ εἴκασεν (Ξ).—ἀπισοῦν ἑαυτὸν τοῖς κλινηρῶσι (Πλούτ.).

γ'. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.

§. 5. Μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντάσσονται· α'. τὰ παιδευτικά· σὺ με τοῦτο ἐπαίδευες (Ξ).—τὰ ἄλλα ἐπαίδευσας τὴν γυναῖκα (Ξ)· β'. τὰ ἐνδύσεως καὶ ἐκδύσεως σημαντικά· ἀμφιέσας τὸ ἱμάτιον τὸ ἐμαντοῦ τοῦτον (Πλ.).—τὴν ἐσθῆτα ἀπέδυσαν αὐτόν. Ταῦτα δὲ παρὰ κολουθοῦσι καὶ τὰ στερητικά καὶ τὰ αἰτητικά· τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς (Φίλιππος) ἀποστερεῖ (Δ).—αἰτήσας νέας ἐβδομήκοντα καὶ στρατιὴν καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους (Ἡρ.).—τὰ εἰς τροφήν δέοντα ἐξετάζετε τοὺς ἐφ' ὑμῖν (Ξ).—ὁ μὲν αὐτὸν χάριν ἀπαιτεῖ (Πλ.).

γ'. τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ λέγειν ἢ ποιεῖν τι, ἀγαθόν, κακόν ἢ ἀπλῶς τι εἰς τινα· πᾶς τις τὸ γυναικεῖον φύλον κακὰ πόλλ' ἀγορεύει (Ἄρφ.).— ἡ γῆ τοὺς ἄριστα θεραπεύοντας αὐτὴν πλεῖστα ἀγαθὰ ἀντιποιεῖ (Ξ.).— κακόν τι μ' ἐργάσεσθε (Ἄρφ.).— τίνα δέδρακε δῆτα ταῦτα; (Ἄρφ.).— αὐτὴν οὗτ' εἶπα οὗτ' ἐποίησα οὐδέν (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ περὶ τινός τι λέγειν· εἰ χρὴ δεσπότας εἰπεῖν τόδε (Εὐρ.). δ'. τὰ ἰκετευτικά καὶ προτροπικά μετὰ τῶν ὁμοίων· ἰκετεύω σε τόδε (Εὐρ.).— τὸν ταῦθ' ἡμᾶς προτρέποντα (Πλ.). Οὕτω καὶ πείθειν τινὰ τι, καὶ ἄγειν τινὰ τι· ναὺς μὲν γὰρ οὐκ ἄξει σε ταύτην τὴν ὁδόν (Ἄρφ. Εἰρ. 125). Ἀλλὰ ταῦτα συνηθέστερον ἐκφέρονται ἐμπροσθέντος· προτρέπειν τινὰ εἰς τι ἢ ἐπὶ τι, ἄγειν εἰς τι, κτλ. κάμῃ κατὰ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄγε (Πλ. Σοφ. 237).— εἰς τὰ τοιαῦτα ἄγειν τοὺς λόγους (Πλ. Γοργ. 494).

§. 6. Ἄλλη σειρά ξημάτων μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων εἶναι τὰ διὰ μὲν τῆς μιᾶς ἐκφέροντα τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, διὰ δὲ τῆς ἄλλης προσγινομένην αὐτῷ μεταβολὴν καταστάσεως, ὡς ὁ δὲ μ' ἐποίησε τυφλόν (Ἄρφ.).— χρήσιμον ἐξ ἀχρήστου καὶ σκληροῦ (τὸ θυμοειδές) ἐποίησεν (Πλ.). Ὡσαύτως στρατηγὸν ἀποδεικνύναι τινὰ, κτλ' ἢ ἀπονεμόμενον αὐτῷ τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον προσὸν ἢ ὄνομα· τὸ κλέπτειν ἀγαθὸν ἐνόμιζον (Ξ.).— τῶν ἐμῶν οἰκετῶν πιστότατον ἠγοῦμαί σε καὶ κλεπτίστατον (Ἄρφ.).— τὴν τιμὴν ταύτην μισθὸν καλοῦντες (Πλ.).— ὠνόμασέ μου τὴν πρόοιαν δειλίαν (Ἄρφ.).

δ'. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.

§. 7. Ἐνταῦθα ἀνάγονται ἔλλειπτικάί τινες φράσεις καὶ φράσεις ἄλλαι συνεπτυγμέναι· α'. ἐπὶ τῶν μεταδοτικῶν, κατὰ γενικὴν μὲν τιθεμένου τοῦ ὅλου ἐξ οὗ ἢ μετάδοσις, κατὰ δοτικὴν δὲ τοῦ προσώπου εἰς ὅ, καὶ ἐξυπονοούμενου τοῦ μεταδιδόμενου μέρους· μεταδίδωμι τῷ βουλομένῳ τοῦ ἐν τῇ ἐμῇ ψυχῇ πλούτου (Ξ.).— μεταδίδου τοῦ βάρους τοῖς φίλοις. Ὡσαύτως, προστιθεμένου καὶ τοῦ τιμῆματος· ταύτης τῆς δραχμῆς αὐτῷ μεταδοῦναι τῶν κικλῶν (Ἄρφ. Ἀ, 925). β'. ἐπὶ τῶν σημαίνοντων μετὰ τινος ἄλλου συμμέθεξιν· μὴ μετεχουσῶν ἀνδράσι γυναικῶν κοινῇ τῆς ζωῆς ταύτης (Πλ.). γ'. ἐπὶ τῶν παραχωρητικῶν· τίς δ' ἂν οἰκέτη παραχωρήσειε πολίτης τῶν ἑαυτοῦ; (Δ) δ'. ἐπὶ δικαστικῶν τινῶν φράσεων· Σμίκρωνι δέκα

τα.λάντων ἐτιμήσατο, καὶ Σκληρωι τοσοῦτων ἐτέρων (Δ.)=τιμὴν ἤτοι τίμημα ἐποίησατο.

§. 8. Καὶ ἐν τούτοις ἀπαντῶντα ποικιλίαι συντακτικαί, ἐκ τῶν προηγουμένων ἐξηγήσιμοι· ἄ. τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν, διαφορᾷ ἐννοίας, νὰ συντάσσεται μιᾷ ἢ δυοὶ πτώσεσιν· ἔοικέ τι καὶ εἰκάζω τινὰ τινι· προσπελάζω τινὰ τινι καὶ προσπελάζω τινί, ὅσον προσπελάζω ἐμαυτὸν τινι, προσέρχομαι.—μιγνύειν τινί τι καὶ ἀθροῦσι προσέμιξαν τοῖς βαρβάροις· ἔσμιξαν καὶ ἐν τῇ συνθεσίᾳ· Ἑ. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα δυνατὸν νὰ συντάσσεται αἰτιατικῇ καὶ δοτικῇ ἢ διπλῇ αἰτιατικῇ, κατὰ τὴν διάφορον ἔννοιαν· αἱ μεγάλαι μεταβολαὶ λύπας τε καὶ ἠδονὰς ποιοῦσιν ἡμῖν (Πλ.)=ἐμποιοῦσι, φέρουσιν.—οὐκ οἶδα ὃ τι χρῆμά με ποιεῖς (Ἄρφ.).—δικαιοτέρους ἐποίει τοὺς πλεσιάζοντας (Ξ).

§. 9. Καὶ ἄνευ δὲ διαφορᾶς σημασίας τὸ αὐτὸ ῥῆμα δέχεται μίαν ἢ δύο πτώσεις, κατὰ τὴν χρείαν, παραλειπομένου τοῦ μὴ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίου· ἄλλους ταῦτα παιδεύειν (Πλ.).—τὴν Ἐ.Ι.λάδα πεπαίδευκεν οὗτος ὁ ποιητής (Πλ.)· οὕτω καὶ Βάχχαις συμμετασχῆσω χορῶν (Εὐρ.).—ἔνυμμετλοῶ καὶ φέρω τῆς αἰτίας (Σ.). Ὡσαύτως ἀπολαύειν τῶν ἀγαθῶν (Πλ.), καὶ ταυτὶ τὰ βέλτιστα ἀπολέλαιν· Εὐριπίδου (Ἄρφ.).

§. 10. Ὡσαύτως τὸ ἀπροθέτως ἐκφερόμενον δυνατὸν διὰ προθέσεως νὰ ἐκφέρηται πληρέστερον καὶ ποικιλώτερον· ποιεῖν τὴν πόλιν ἀγαθὰ, καὶ ποιεῖν πολλὰ χρηστὰ περὶ τὴν πόλιν (Ἄρφ.).—ἀλλάξασθαι τινός τι καὶ ἀλλάξασθαι κάλλος ἀντὶ κάλλους, καὶ νόμισμα ἀντὶ νομίσματος (Πλ.). Ὡσαύτως πωλεῖν, πωλεῖν σιτία, πωλεῖν ἀργυρίου, τὴν σοφίαν ἀργυρίου τῷ βουλομένῳ πωλεῖν (Ξ).—μετέχειν, μετέχειν τινός, μετέχειν τι, μετέχειν τινός τι, καὶ, ἄλλοιοτρόπως πληρέστερον, ὅπως ἂν ἴσον ἕκαστος ἡμῖν μετάσχη τοῦδε τοῦ πλούτου μέρος (Ἄρφ. Πλ. 225. Ἴδε καὶ 1144). Ἴδε πλείονα περὶ τούτου ἐν Σ. Π. Β'.

§. 11. Ἐπὶ τῶν συνθέτων ῥημάτων ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν ἐνίοτε μὲν συμπέπτει δύναμις τοῦ ῥήματος καὶ τῆς προθέσεως· ἀντῶν τινι καὶ ἔναρτῶν τινι, ὁμολογεῖν τινι καὶ συνομολογεῖν τινι, μιγνύειν τινὶ καὶ συμμιγνύειν τινί, ἀρμόζειν τινὶ καὶ προσαρμόζειν τινί. Ἄλλοτε ὑπερισχύει ἡ δύναμις τοῦ ῥήματος· κάτειπέ μοι (Ἄρφ. Πλ.

86) = εἰπέ μοι ἀκριβῶς ἐν καθ' ἑν. Ἄλλοτε δὲ ἡ δύναμις τῆς προθέσεως· μὴ πρὸς τῶν θεῶν ἡμῶν κατείλης δέσποτα (Ἄρφ. Εἰρ. 372)
 = εἰπῆς καθ' ἡμῶν, κατηγορήσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ἐκ τῶν παθητικῶν ῤημάτων τὰ μὲν, εἰς μαῖ λήγοντα, ἔχουσι καὶ εἰς ᾧ ἐνεργητικοῦ τύπον, εἰς ὃν δύνανται καὶ νὰ τραπῶσι, πατοῦμαι, πατῶ, τύπτομαι, τύπτω, καὶ ταῦτα εἶναι τὰ πλεῖστα, τὰ δὲ ἔχουσι μὲν παθητικὴν σημασίαν, ἀλλὰ, εἰς ᾧ λήγοντα, δὲν τρέπονται εἰς μαῖ, φθίνω, πάσχω. Τὰ πρῶτα, διακρίσεως χάριν, καλοῦμεν Παθητικὰ Κύρια, τὰ δεύτερα Ἀυτοπαθῆ.

Παθητικὰ Κύρια.

§. 2. Ἐτεροπαθῆ ὄντα τὰ κύρια παθητικὰ αἰτοῦσιν, ἐκτὸς τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τὸ αἷτιον τοῦ πάθους. Τοῦτο δὲ ἐκφέρεται κατὰ δύο μάλιστα τρόπους· 1. κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον· 2. κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον.

§. 3. Ἡ συνήθης ἐν τούτοις πρόθεσις εἶναι ἡ ὑπό· ὑπὸ τῶν σέων (=σητῶν) κατακόπτεσθαι (Ἄρφ.). — πατεῖσθαι ὑπὸ τοῦ γέροντος (Ἄρφ.). — ὀρθοῦσθαι ὑπὸ μικροτέρων (Σ.). — σῶν ὑπ' ἀνδρῶν ἠδε φρουρεῖται πόλις (Σ.). — κἀγὼ γὰρ ἰκανῶς ὑπὸ σοῦ τεθεράπευμαι (Πλ.). — μεμισσημένος καὶ καταπεφρονημένος ὑφ' ἀπάντων (Ἰσοκρ. Φιλ. νζ').

§. 4. Εἰς δῆλωσιν τοῦ αἰτίου τοῦ πάθους ἐπὶ τῶν παθητικῶν τίθεται καὶ ἡ πρόθεσις παρά, καὶ μετ' ἄλλων μὲν ῤημάτων, ὡς γελάσθαι κασιγνήτου πάρα (Σ.). — παρ' ὑμῶν ἠχεῖται κτύπος (Σ.). — παρ' ἡμῶν οὐδὲν ἀδικήσει (Εὐρ.). — ὀφείλεται παρὰ τοῦ ἐχθροῦ τῷ ἐχθρῷ κακόν τι (Πλ.). — ἐπέμφθη αὐτῷ ἐπιστολὴ παρὰ Διογυσιου (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τῶν ῤημάτων ὁμολογεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, βεβαιοῦσθαι καὶ τῶν ὁμοίων· χαλεπὰ δὲ καὶ παρ' ἡμῶν ὁμολογεῖται (Πλ.). — τοῦτο αὖ παρὰ σοῦ ἐπιδεικνύσθω (Ξ. Κ. Π. Ε', ε', 20). Ἀείποτε δὲ τίθεται ἐπὶ προσώπων ἐν τῷ πεζῷ λόγῳ ἡ παρά, καὶ πολλὴ συχὴ αὐτῆς ἢ χρῆσις ἐπὶ τῶν παθητικῶν παρὰ τοῖς μεταγε-

νεστέροις. Ἡ πρόθεσις αὐτὴ τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ῥημάτων εἰς δήλωσιν τῆς ἕκ τινος ἀρχῆς· ἔμπορος ἦκων ἐκ Θεσσαλίας παρὰ πλείστον ἀνδραποδιστῶν (Ἄρφ.). Ἀλλὰ τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν περὶ Προθέσεων λόγον.

§. 5. Σπανιώτερον τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἢ πρόθεσις πρὸς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ τοῦτο ἐπὶ προσώπων· πρὸς τῆς δ' ὑβρίζει μητρόσ (Σ. Ἡλ. 790).—πρὸς ἀνδρὸς ἠδικημένη (Εὐρ.).—πρὸς πάντων ἀνθρώπων λεγομένη (Πλ.).—πρὸς τιος ἐπαιεῖσθαι, κτλ. Ἡ δὲ ἕκ, συνηθεστέρα οὖσα πρὸς τοῦτο παρ' Ἰωσι, σπανίως τίθεται παρ' Ἀττικοῖς ἐπὶ τῶν παθητικῶν, καὶ συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δόσεων· σημαντικῶν· τοῦτο δέ μοι ἐκ Θεοῦ δέδοται (Πλ.), ἀλλὰ καὶ παρ' ἐκείνου δίδοσθαι (Πλ.), καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου δίδοσθαι (Πλ.), κτλ. Ἡ δὲ ἀπὸ σημαίνει τὸ πορρωτέρω αἴτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν (=ἐκ μέρους), καὶ μάλιστα μετὰ τῶν ῥημάτων λέγεσθαι καὶ πράττεσθαι ἀφ' ἐκάστων ἐλέγοντο (Θουκ. Γ', 36)=ἀπὸ μέρους.

§. 6. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ τινὰ ῥήματα τὰ ὁποῖα, συγκριτικὴν ἔνοιαν ἔχοντα, δέχονται τὴν γενικὴν ἀπρόθετον δυνάμει τῆς περιεχομένης συγκρίσεως, ὡς ἠττάσθαι τιος=ἦττονα εἶναι τινός, ὅθεν=νικάσθαι..—ἀγρυνπρίας ἠττάσθαι.—αἰσχροῦ ἠττάσθαι (Ξ.). Κατ' ἀναλογίαν δὲ καὶ τὸ νικάσθαι ὁμοίως αἰσχροῦν νόμιζε, τῶν ἐχθρῶν νικάσθαι ταῖς κακοποιήσας, καὶ τῶν φίλων ἠττάσθαι ταῖς εὐεργεσίαις (Ἰσ. Δημ. δ').

2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον.

§. 7. Ἡ μετὰ τῶν παθητικῶν δοτικὴ ἐπὶ μὲν προσώπων δηλοῖ τὸ ἐνεργεῖν αἴτιον· τοῖς παλαιοῖς ποιηταῖς δεδήλωται (Θ.).—πολλὰ θεραπεῖται τοῖς ἰατροῖς εὐρηνται (Ἰσ.).—τετάχθω ἡμῖν ὁ τοιοῦτος ἀνήρ (Πλ.). Ἐπὶ δὲ πραγμάτων πολλῶ μᾶλλον τὸ δυναμικὸν μέσον, τὸ δι' οὗ ἢ πλούτῳ ἢ πλήθει ἢ ἄλλῳ τῳ τοιοῦτῳ ἐπαίρεσθαι (Πλ.).—νόσῳ ἐφθάραται Ἀθηναῖοι καὶ χρημάτων δαπάνη (Θ.).—οἱ Πλαταιῆς ἐπολιορχοῦντο ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῷ σίτῳ ἐπιλιπόρτι ἐπιέζοντο (Θ.).

§. 8. Τὸ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ προστιθέμενον συνήθως ὑποδεικνύει ὅτι ἀπαντᾷται καὶ γενικῆ ἀπρόθετος, νικάσθαι τιος, καὶ δοτικὴ ἐμπρόθετος, ὑπὸ τῷ πατρὶ τεθράφθαι. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'.

§. 9. Θέλοντες νὰ μετατρέψωμεν τὸ ἐνεργητικὸν εἰς παθητικὸν

κατὰ πρῶτον τρόπομεν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐνεργητικοῦ εἰς ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ κατ' ὀνομαστικὴν, δεύτερον φέρομεν τὸν ἐνεργητικὸν τύπον εἰς παθητικόν, καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἐνεργητικοῦ ὑποκείμενον τρόπομεν εἰς γενικὴν προθετόπτωτον ἢ δοτικὴν ἀπρόθετον· οἱ Ἕλληνας ἐμίσουν τὸν Φίλιππον, ὁ Φίλιππος ἐμισοῦτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.—ἐγὼ γέγραφα τὴν βίβλον, ἐμοὶ γέγραπται ἡ βίβλος.

§. 10. Ὅταν δὲ τὸ ἐνεργητικόν, ἀναγόμενον εἰς τὰ δίπτωτα, ἔχη διπλὴν αἰτιατικὴν, τότε ἐπὶ τοῦ παθητικοῦ τρέπεται εἰς ὀνομαστικὴν ἢ τὸ ἔμφυχον δηλοῦσα, μενούσης, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνεργητικοῦ, τῆς πραγματικῆς αἰτιατικῆς· τὸν ἄνδρα Λάμπρος μὲν ἐπαίδευσε μουσικῆν, Ἀρτιφῶν δὲ ῥητορικῆν, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ Λάμπρου μὲν μουσικῆν ἐπαιδεύθη, ὑπ' Ἀρτιφῶνος δὲ ῥητορικῆν (Πλ.).

§. 11. Τὸ προσωπικὸν ὑποκείμενον ἀρέσκει πολὺ τοῖς ἀρχαίοις· ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ προσωπικῆς δοτικῆς καὶ πραγματικῆς αἰτιατικῆς συντασσομένων ἐνεργητικῶν, ἐν ᾧ δυνατόν νὰ τραπῆ καὶ ἡ αἰτιατικὴ εἰς ὀνομαστικὴν, τρέπεται χαριέστερον ἢ δοτικὴ· Νικίας παρήγει τοῖς Ἀθηναίοις τοιάδε (Θ. Σ', 8). — τοῖς Ἀργείοις καὶ ξυμμάχοις ταῦτα παρηρέθη (Θ. Ε', 69). — ἐπέτρεψαν τοῖς ἐννέα ἀρχουσι τὴν φυλακὴν (Θ.). — οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακὴν (Θ. Α. 126).

§. 12. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσομένων· ὁ μὲν ἐνεχυράζει τὰ χρήματά μου, ἐγὼ ἐνεχυράζομαι ὑπὸ τοῦδε τὰ χρήματα, κτλ. ὑπὸ γὰρ τόκων χρήστων τε δυσκολοτάτων ἄγομαι, φέρομαι, τὰ χρήματ' ἐνεχυράζομαι (Ἄρφ. Ν. 241). — ἀπὸ δὲ στεφάνων κέκαρσαι πύργων (Εὐρ.) = στεφάνη πύργων ἀποκέκαρται σου, κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

Παθητικά Αὐτοπαθῆ.

§. 13. Οὐδὲν ἐξωτερικὸν αἷτιον τοῦ πάθους δεικνύοντα, ἀλλ' οἷοθεν αὐτὸ σημαίνοντα, τὰ αὐτοπαθῆ παθητικά, περὶσσανται κυρίως ὡς ἐμπαθοῦς καταστάσεως δηλωτικά. Τίθενται λοιπὸν ὡς καὶ τὰ ἀπλῶς κατάστασιν δηλοῦντα. Ὡς λέγεται ὑγιαίνω, οὕτω καὶ νοσῶ, πάσχω, ἀθυμῶ· ἐν νέοις ἀνθεῖ τε καὶ φθίνει πάλιν (Σ.). — φθίνει μὲν ἰσχυρὸς γῆς, φθίνει δὲ σώματος (Σ.). Δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ μέρος εἰς ὅπερ τὸ πάθος πίπτει· ὁ ἄνθρωπος τὸν δάκτυλον ἀλ-

γεῖ (Πλ.). — ἐν τούτῳ ροσεῖ, κτλ. Ὡς δὲ λέγεται κεφαλὴν ἀλγῶ, οὔτῳ καὶ κεφαλαλγῶ, οὔτῳ ποδαλγῶ ἢ ποδαγρῶ, κτλ.

§. 14. Ὅταν δὲ τύχη νὰ ἐξηγηθῇ καὶ τὸ δῶσαν ἀφορμὴν εἰς τὸ πάθος αἴτιον, τοῦτο ἐκφέρεται κατ' αἰτιατικὴν μετὰ τῆς προθέσεως διὰ διὰ τὸ πάθος ἀλγεί (Πλ.), ὕπερ ἐν τοῖς μεταβατικοῖς ἤθελεν εἶναι τὸ προτρεπτικὸν αἴτιον· διὰ τὸν ἔρωτα ἐποίησε ταῦτα, ἔνθα διαστέλλεται τὸ ποιητικὸν τοῦ προτρεπτικοῦ. Πολλάκις δὲ δέχονται τὰ ῥήματα ταῦτα τὴν σημασίαν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν κυρίως παθητικῶν· θνήσκειν ὑπό τιος = κτείνεσθαι. — γόσω, λιμῶ, ἀποθνήσκειν, κτλ. Τίθενται προσέτι τὰ ῥήματα ταῦτα συνεπτυγμένως ὑπὸ τὸ εἶδος τῶν μεταβατικῶν· δέδοικα τὸν νόμον (Πλ.). — δειμαίνω τὰν σὰν ἀλκάρ (Εὐρ.). — τὸ σὸν φρίσσω στόμα (Σ.), κτλ. Ἴδε Σ. Π. Β'.

oooooooooooo

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΡΙΓΟΝ.

Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.

§. 1. Τὰ μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἴτε εἰς ὀλόκληρον τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον, εἴτε εἰς μέρος εἴτε εἰς πρᾶγμα αὐτοῦ ἐπιστρέφουσαν ὑποδιαιροῦνται εἰς τρία· α'. εἰς ἀντανακλώμενα· β'. εἰς ἀλληλοπαθῆ· γ'. εἰς διάμεσα.

Μέσα Ἀντανακλώμενα.

§. 2. Τὰ ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα, σημαίνοντα ἐνέργειαν ἀμέσως καὶ κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον ἐπιστρέφουσαν, ἰσοδυναμοῦσι τῷ συστοίχῳ μεταβατικῷ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ συνθέτῳ ἀντωνυμίᾳ· λοόμαι = λούω ἑμαυτόν = τὸ ἑαυτοῦ σῶμα. — ἐστεφάνωσατο = ἐστεφάνωσεν ἑαυτόν = τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν. — ἐκτενίζοιτο = ἐκτένιζον ἑαυτούς = τὴν ἑαυτῶν κόμην. — δαπανῶνται = δαπανῶσι τὰ ἑαυτῶν χρήματα. Οὕτως ἐν τῇ συνηθείᾳ· λούεται = λούει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ τὴν κεφαλὴν· ζύεται = ζύει τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἢ μέρος αὐτοῦ· πλύεται, ράπτεται = πλύνει, ράπτει τὰ ἑαυτοῦ ἱμάτια· ἐξοδεύεται = ἐξοδεύει τὰ ἑαυτοῦ χρήματα, κτλ.

§. 3. Τὰ ἐκ μονοπτώτων ἐνεργητικῶν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν ἀντανακλώμενα μέσα ῥήματα γίνονται μάλιστα ἐκ τῶν αἰτιατικῆ συντασσομένων, καὶ ἀναφέρονται τὰ πλεῖστα εἰς τὰ σωματικὴν ἐνέργειαν δηλοῦντα· λοῦσθαι, ρίζεσθαι ἢ ρίπτεσθαι, γυμνάζεσθαι,

ἀπομόρηνυθαι, ἀπομύττεσθαι, ἀλείφεσθαι, χρίεσθαι, καλλωπίζεσθαι, στεφανοῦσθαι, κτλ. Ὡσαύτως ἀπάργχεσθαι, σφάττεσθαι, κρεμάννυσθαι, κοιμᾶσθαι, τάττεσθαι, τρέπεσθαι, ἐγείρεσθαι, πορεύεσθαι, κτλ. (Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 246) οἱ μὲν γυμνασάμενοι καὶ χρισάμενοι, οἱ δὲ καὶ λουσάμενοι παρήλθον (Ξ). — ὑπὸ τῆς φειδωλίας ἀπεκείρατ' οὐδείς πώποτ' οὐδ' ἠλείψατο (Ἄρφ. IV. 826). — Ὀδυσσεὺς φύλλοισι καλύψατο (Ὀμ.). — σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ (Ὀμ.). — ἐκαλλωπισάμην (Πλ.) = ἐστολίσθην. — στεφανωσάμενος καλὰ μῶ λευκῶ (Ἄρφ.). — διαλύσαντες τὴν σκηρὴν ἀνεπαύοντο (Ξ). — οἱ ἔφηβοι κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 9). — οἱ μὲν ῥιπτοῦντες ἑαυτοῦς, οἱ δὲ ἀπαρχόμενοι (Ξ). — ἐγειρόμενον καὶ ἐξανιστάμενον (Πλ.). — ἐπὶ τὰ μείζω ἐπινοεῖς τραπέσθαι (Πλ.).

§. 4. Εἴτε διακρίσεως λόγῳ εἴτε πληρεστεράς ἐκφράσεως χάριν, πολλὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων δέχονται καὶ αἰτιατικὴν, καὶ τότε τὸ μέσον ῥῆμα ἰσοδυναμεῖ τῷ συστοίχῳ ἐνεργητικῷ καὶ τῇ γενικῇ τῆς συνθέτου ἥτοι ἀνταρακλωμένης ἀντωνυμίας· ρίπτεσθαι τὰ σώματα = νίπτειν τὰ ἑαυτῶν σώματα. — τὰ σώματα διεσώσαμεθα (Ξ). — καθαίρεσθαι τὴν χεῖρα, κλαύσασθαι τὰ πάθη, καταρῥήγνυσθαι, περικαταρῥήγνυσθαι τοὺς πέπλους (Ξ). — περιεσπάσατο τὴν τιάραν (Ξ). — ἀποκρύπτεσθαι τὴν οὐσίαν. — ὄσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε (Δημ. Φ. Α', 17). — παῖδας παίδων καταλείπεσθαι (Εὐρ.). — ἐν χεροῖν φέρεσθαι. — κτερίζεσθαι τὰς κόμας, κτλ.

§. 5. Οὕτω δὲ συνήθως ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ ἐκ τῶν ἠθικωτέραν ἔννοιαν ἐξηγούντων ἐνταῦθα ἀναγόμενα· ἀποφαίνεσθαι, ἀποδείκνυσθαι γνώμην, ἐπιδείκνυσθαι ἀρετὴν, παιδεῖαν, εὐνοίαν· δυσμέρειαν ἐνεδείξατο (Δ.), καὶ, ἀντιθετικῶς, ἐνδείκνυσθαι τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ βίαν κρείττω τῶν νόμων οὖσαν (Δ.). — μεταβάλλεσθαι τοὺς τρόπους (Ἄρφ.). — ἀποκλάεσθαι περιαν (Ἄρφ.), κτλ.

§. 6. Ἐκ δὲ τῶν διπτῶτων μεταβατικῶν τὰ μὲν ἔχοντα αἰτιατικὴν καὶ γενικὴν, γινόμενα μέσα, ἢ συγχωνεύοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν αἰτιατικὴν κρατοῦσιν ἀμετάβλητον τὴν γενικὴν, ἢ, ἀντιστρόφως, συγχωνεύουσι τὴν γενικὴν, κρατοῦντα τὴν αἰτιατικὴν· μήτε ὕπνου μήτε ἀφροσύνης ἐμπιπλάσθαι (Ξ.) = ἑαυτὸν ἐμπιπλάναι. — πολέμου ἐκόρεσθεν (Ἄρφ.). — κακῶν ἀπέχεσθαι (Ξ). — πολλῶ μᾶλλον ἐξόμεθά σου (Ἄρφ. Π. λ. 10). Ὡσαύτως ἀπώσασθαι τὴν δουλοσύνην (Ἡρ.)

= ἀφ' ἐαυτῶν.—ἀχαριστῶς ἀποπέμψασθαι εὐεργέτας (Ξ).—προσβάλλοντας τοὺς Ἀργεῖους ἀπεκρούσαντο (Ξ). Ὡς δὲ τὸ ἀποκρούομαι=ἀποκρούω ἀπ' ἐμαυτοῦ, οὕτω τὸ παρέχομαι=παρέχω ἐκ τῶν ἐμαυτοῦ Ἰππὸν εἰς χιλίαν τῶ βασιλεῖ παρεχόμενον (Ξ). οὕτω καὶ συμβάλλεσθαι λογίζεσθαι πότερος ἀριθμῶ πλείω συμβέβληται ἡμῶν.—οὗτος τὰ πλείονος ἄξια συμβέβληται Ξ).

§. 7. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ αἰτιατικὴν καὶ δοτικὴν ἔχοντα μεταβατικὰ ἐνεργητικά, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσιν ἢ τὴν αἰτιατικὴν ἢ τὴν δοτικὴν Ἐρωτι οὐδὲ Ἄρης ἀνθίσταται (Πλ.).—ἀντιταξίμενοι τούτοις πολυπλασίους ἐνικᾶτε (Ξ)=ἀντιτάξαντες ὑμᾶς αὐτούς.—οὔτε ὑπεκστήσεται σοὶ ὁ δοῦλος (Ξ. Ἀθ. Πολ. Α. 1)=δὲν θέλει σοὶ προσηκωθῆ. Ὡσαύτως βίον πορίζεσθαι=πορίζειν ἐαυτῶ οὕτω προσάγεσθαι τινα, κομίσασθαι ἐπιστολήν.—ποιεῖσθαι σύμμαχον.—εὐρίσκεσθαι τι=εὕρημα ποιεῖσθαι.—τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; (Σ), κτλ.—αἴρωμαί τι=αἴρω ἐμαυτῶ ἦτοι ἀπ' ἐμαυτοῦ.—αἴρεσθαι πόλεμον.—οἱ παῖδες φέρονται σῖτον μὲν ἄρτους, ὄψον δὲ κάρδαμον (Ξ. Κ. Π. Α. Β', 8)=φέρουσιν ἑαυτοῖς ἦτοι μεθ' ἐαυτῶν οὐ τὸ ἀντίθετον καταλείπειν.—σῖτον καὶ ποτὸν προσφέρεισθαι (Ξ. Κ. Π. Δ', Β', 41)=τροφὴν καὶ ποτὸν λαμβάνειν. Αὕτη εἶναι ἡ συχνοτέρα χρῆσις τῶν μέσων τούτου τοῦ εἴδους.

§. 8. Τὰ δὲ διπλῆ αἰτιατικῆ συντασσόμενα μεταβατικὰ, μέσως ἐκφερόμενα, συγχωνεύουσι τὴν προσωπικὴν αἰτιατικὴν παιδεύεσθαι σωφροσύνην, ἐνδύεσθαι χιτῶνα, κτλ. Ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιατικῶν καὶ ἀφαιρετικῶν δυνατὸν νὰ μείνωσι καὶ αἱ δύο αἰτιατικά: Ἀρίστιππος αἰτεῖται Κῦρον ξένου καὶ μισθόν (Ξ)=αἰτεῖ ἐαυτῶ.—τὴν σὴν ἀρχὴν ἀφαιρούμεθά σε (Πλ.).

Β'.) Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.

§. 9. Τὰ ἀλληλοπαθῆ μέσα ὑποθέτουσι πλείονα ὑποκείμενα ἀμοιβαίως ἐπ' ἄλληλα ἐνεργούντα, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἐξηγεῖται ἢ φύσις αὐτῶν ἐπιφανέστερον. Ὡς τὸ οἱ ἄνθρωποι φιλοῦνται σημαίνει ὅτι ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων φιλεῖ ἐαυτόν, οὕτω τὸ αὐτὸ δυνατὸν νὰ σημαῖν φιλοῦσιν ἀλλήλους, ὅταν τὸ φιλεῖν ᾖναι ἀμοιβαῖον.

§. 10. Πολλαχῶς ἀναπληροῦσα ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα τὸ ἀμοιβαῖον τοῦτο τῆς ἐνεργείας δὲν ἔχει παραπολλὰ τοιαῦτα μέσα, ὡς ἐν τῶ πρώ-

τω εἶδει, τῶν ἀνταρακλωμένων· κατηγοροῦσιν ἀλλήλων, περιέβαλλον ἀλλήλους, πληγὰς ἐπέτειναν ἀλλήλοις, ἀλληλοκτονεῖν, κτλ.

§. 11. Ἐκφέρονται δὲ οὕτω συνηθέστερον· α. τὰ ἀμοιβαίαν μίξιν καὶ συμπλοκὴν σημαίνοντα· ἐπιμίγνυντο ἐν αὐταῖς (Θ.). — ἐλοιδοροῦμεθα (Ἄρφ.). — ὥστιζόμεθα (Ἄρφ.), καὶ προστιθεμένης τῆς ἀλληλοπαθοῦς ἀντωνυμίας· ἐπιμίγνυσθαι ἀλλήλοις (Ξ.). — ἐπιμίγνυσθαι παρ' ἀλλήλους (Θ.). Ὡς δὲ εἶναι ἡ ἀμοιβίχ μίξις, οὕτω καὶ ὁ ἀμοιβαῖος χωρισμός· διελύθησαν κατὰ πόλεις (Θ.). — διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων (Θ.). β. τὰ ἐρίσεως σημαντικά, οἴκωθεν δηλοῦντα ἐνέργειαν ἀμοιβαίαν· διαφέρεσθαι, διαφέρεσθαι ἀλλήλοις, κτλ· γ. τὰ συμβιβασμοῦ σημαντικά· συνεβιβάσθησαν ἐπὶ τούτοις (Θ.). οὕτω καὶ διαλύεσθαι πόλεμον, ἔχθραν, κτλ· δ. τὰ σημαίνοντα διαγομῆν πρὸς ἀλλήλους· διενείμαρτο τὴν ἀρχὴν (Πλ.). — μερισάμενοι τὸ ἐμὸν χωρίον.

γ'. Μέσα Διάμεσα.

§. 12. Οὕτως ὀνομάζομεν τὰ σημαίνοντα ἐνέργειαν ὑπὸ ἄλλου μὲν, ἀλλὰ δι' ἐπιμελείας καὶ φροντίδος τοῦ ὑποκειμένου γινομένην καὶ εἰς αὐτὸ ἐπιστρέφουσαν. ἔχει δὲ ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα ὀλίγα τοιαῦτα μέσα, διὰ τοῦ συστοίχου μεταβατικῆς ἐξηγοῦσα τὰ ἄλλα· οἰκοδομοῦμαι = διὰ τοῦ οἰκοδόμου οἰκοδομῶ, ναυπηγοῦμαι = διὰ τοῦ ναυπηγοῦ ναυπηγῶ, ἀλλὰ καὶ ἐναυπήγει Ἀγησίλαος (Ξ.), ἀντὶ ἐναυπηγεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ κατ' ἀνοχὴν τοῦ ὑποκειμένου ἐπ' αὐτοῦ γινόμενα· τύπτομαι (Ἄρφ. Νεφ. 494) = je me laisse battre.

§. 13. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα δεικνύουσι τὴν δύναμιν καὶ χρῆσιν τῶν τοιούτων ῥημάτων· ἐκέλευον ἀπογράφεσθαι πάντα (Ξ.) = διὰ τοῦ γραμματέως ἀπογράφειν τὸ ἑαυτῶν ὄνομα. — οὐδὲ δαρείασθαι οὐδαμόθεν ἐστὶν ἀργύριον (Ξ.). — εἴ τις βούλοιο σκυτέα διδάξασθαι τινα (Ξ.). — ἢ αὐτὸς μαθεῖν τὸ δίκαιον, ἢ υἱὸν ἢ οἰκέτην διδάξασθαι (Ξ.). — σώματος εἰκόνα στήσασθαι (Ξ.). — μήτε ἀρεῦ πόνου σίτον παράθησθε (Ξ.).

§. 14. Ἡ φύσις καὶ ἡ δύναμις τῶν ῥημάτων τούτων ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον, ἀντιπαρτιθεμένων τῶν συστοίχων ἐνεργητικῶν, ἀπογράφειν, δαρείζειν, διδάσκειν, παρατιθέμαι, κτλ· ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐνεργητικὰ δηλοῦσιν ἀλλῶ ποιεῖν τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνον, τὰ δὲ μέσα δι' ἄλλου τοῦτο ποιεῖν τῷ ὑποκειμένῳ.

Ὡσαύτως *μισθοῦν* καὶ *μισθοῦσθαι*, *ἐγγυᾶν* καὶ *ἐγγυᾶσθαι*, κτλ. Ἴδε *Σ. Π. Β'*.

§. 15. Ἡ ἐξακριβωσις τῶν μέσων ῥημάτων ἀπαιτεῖ μεγάλην σπουδὴν· διότι οὔτε ἀπανταχοῦ ἐπιδέχεται ἡ φύσις τοῦ πράγματος τοιοῦτον ῥῆμα, ὡς *ἐσθίω*, *πίνω*, *περιπατῶ*, *πρέω*, *πεινῶ*, *διψῶ*, *βλισταίνω*, *εὐδω*, κτλ· οὔτε, καὶ ὅπου οὐδὲν τοιοῦτον κώλυμα ὑπάρχει, δοκιμάζει αὐτὸ πανταχοῦ ἢ χρῆσις τῶν ἐνδόξων συγγραφέων. Οὕτω λέγεται π. χ. *ἐνδιδόναι*, *φιλεῖν*, *ἀναλαμβάνειν*, *φυλάττειν*, *λυπεῖν*, *εὐφραίνειν* ἑαυτὸν, κτλ· ἀλλὰ καὶ *γράφει* καὶ *εὐφραίνει*.

§. 16. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ περιστάσεων ἔνθα τὸ μέσον συνειθίζεται τίθεται πολλάκις ἐνεργητικόν, εἴτε διότι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ δειχθῆ ἐπιφανέστερον ἢ μεσοῦτος, *εἰσπράττειν* ἀντὶ *εἰσπράττεσθαι*, *προσπορίζειν* ἀντὶ *προσπορίζεσθαι*, κτλ· εἴτε πρὸς εὐκολωτέραν ἀνάδειξιν τῆς ἀντιθέσεως τίθεται, ὡς ἀνωτέρω (§. 15), τὸ ἐνεργητικὸν μετὰ τῆς συνθέτου ἀντωνυμίας· *γυμνάσαι* ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἵππους (Ξ). Ἄλλοτε δὲ μετὰ τοῦ μέσου προστίθεται, ὡς ἐκ περισσοῦ, κατὰ τὸ φαινόμενον, καὶ ἡ σύνθετος ἀντωνυμία· οἱ στρατιῶται *προθύμους* αὐτοὺς *ἐν τοῖς κινδύνοις παρείχοντο* (Πλ), καὶ τοῦτο πάλιν πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως. — οἱ δὲ (φασίν) *ἑαυτὸν ἐπισφάξασθαι*, *σπασάμενον τὸν ἀκιδάκην* (Ξ. *Αν. Δ'*, ἡ, 29).

§. 17. Ἐκτὸς δὲ τούτων τὸ αὐτὸ μέσον δυνατὸν νὰ ἀνάγηται εἰς ἓν ἢ ἄλλο εἶδος· *διδάσκομαι τὸν παῖδα*· *ἀ.*—ἐγὼ αὐτὸς διδάσκω τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα· *β'*—διὰ διδασκάλου ποιῶ τὸν ἑμαυτοῦ παῖδα διδάσκεισθαι· ἢ εἰς μίαν ἢ εἰς ἄλλην τάξιν τοῦ αὐτοῦ εἶδους· *προσφέρωμαι*—προσφέρω ἑμαυτὸν καὶ—προσφέρω ἑμαυτῷ. Μόνον ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματεία δυνατὸν νὰ ἐξακριβώσῃ τὰ τοιαῦτα. Ἴδε ἐν τούτοις *Σ. Π. Β'*, καὶ *Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξεως*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.

§. 1. Ὡς *αὐτοπαθῆ* ὀνομάζονται τὰ πάθος μὲν σημαίνοντα, ἀλλὰ εἰς ᾧ λήγοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον παθητικὸν εἰς *μαῖ*, οἷον *πάσχω*, *φθίνω*, κτλ· οὕτως ἀποθετικὰ καλοῦνται τὰ εἰς *μαῖ* λήγοντα, ἐνεργειαν σημαίνοντα καὶ μὴ ἔχοντα τύπον εἰς ᾧ, *ἀκροῶμαι*, *ἀσπάζομαι*, κτλ. εἶναι λοιπὸν ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν οἷον ἐνεργητικὰ εἰς *μαῖ*.

§. 2. Ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς τὰ μέσα, ἐκ τῆς παραθέσεως πρὸς ἄλλων γλωσσῶν παρόμοια ῥήματα, καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων τεκμηρίων εἰκάζεται ὅτι τὰ ἀποθετικὰ ῥήματα ἀνέκαθεν ἦσαν πλήρη καὶ ἐντελῆ μέσα, ἔχοντα καὶ τύπον εἰς ᾧ ἐπὶ μεταβατικῆς σημασίας, αἰδέσασθαι καὶ αἰδέσαι, ὀσφρήσασθαι καὶ ὀσφρῆσαι, ἀπολογήσασθαι καὶ ἀπολογῆσαι, κτλ. Μετέπειτα δὲ, ἀποβαλόντα τὸν ἐνεργητικὸν τύπον, ἔγιναν ἀποθετικά.

§. 3. Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς ταύτης τινὰ μὲν τούτων διέσωσαν μᾶλλον ἢ ἔλαττον προφανῆ τῆς ἀρχαίας μεσότητος ἔχνη, *καυχῶμαι, προφασίζομαι, κτλ.* τινὰ δὲ ἄλλα, διὰ τῆς τριβῆς καὶ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων, μετέπεσαν κατὰ μικρὸν εἰς τοσοῦτον διάφορον σημασίαν, ὥστε δυσκόλως τὰ νῦν γνωρίζονται τοιαύτης μεσότητος ἔχνη, *δέχομαι, ἀκέομαι, κτλ.*

§. 4. Καὶ τὰ πρῶτα δὲ καὶ τὰ δευτέρα συντάσσονται κατὰ τὰ ἀνάλογα μέσα καὶ ἐνεργητικά ἢ καὶ κατὰ τὰ οὐδέτερα καὶ παθητικά, εἰς ἕπερ κατὰ τὴν σημασίαν ἀντιστοιχοῦσι. Τὰ *καυχᾶσθαι, παρρησιάζεσθαι, σκέπτεσθαι* καὶ τὰ ὅμοια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *ἐπαινεῖσθαι, ἐπιδείκνυσθαι, καλύπτεσθαι*· τὸ *προφασίσασθαι* εἰς τὸ *προβαλέσθαι*, τὸ *προκαθέζεσθαι* εἰς τὸ *προῖστασθαι*, τὸ *ἀποδιοπομπεῖσθαι* εἰς τὸ *ἀποπέμπεσθαι* καὶ *ἀπωθεῖσθαι*· τὰ *κτῆσασθαι, λήσασθαι, κτλ.* εἰς τὰ *πορίσασθαι, προσαγαγέσθαι, κτλ.*

§. 5. Οὕτω δὲ καὶ τὰ ἀγωνίζεσθαι, μάχεσθαι, πλεκτηίζεσθαι, κτλ, ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *μίγνυσθαι, συμπλέκεσθαι, κτλ.* τὰ *ἐπι κηρυκεύσασθαι, διακηρυκεύσασθαι, κτλ.* εἰς τὰ *ἀπογράφεσθαι, οἰκοδομεῖσθαι, κτλ.* ἴσως καὶ τὰ *ᾠνοῦμαι* καὶ *πρίαμαι* εἰς τὰ *μισθοῦμαι* καὶ τὰ ὅμοια.

§. 6. Ἀφ' ἑτέρου μέρους τὰ *κεῖσθαι, καθῆσθαι, κτλ.* ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ οὐδέτερα *μένειν, ἠρεμεῖν, κτλ.* τὸ *πένεσθαι* τινος εἰς τὸ *ἀπορεῖν* τινος· τὰ *φθέγγεσθαι, αἰγυπτιάζεσθαι* (Ἀρφ. Θ. 922), *ὀρχεῖσθαι, κτλ.* εἰς τὰ *βοᾶν, ἐλληγίζειν, σκιρτᾶν, κτλ.*

§. 7. Τὰ *ἐπιμελεῖσθαι* καὶ *κῆδεσθαι* τινος ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰ *φροντίζειν* τινός· τὸ *γλίχεσθαι* τοῦ ζῆν εἰς τὸ *ἐπιθυμεῖν* τοῦ ζῆν· τὸ *καταιτιῶμαι* τινος (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 24) = *κατηγορῶ* τινος· τὸ *μέμφεσθαι* τινι εἰς τὸ *ἐπιτιμᾶν* τινι· τὸ *μιμεῖσθαι* τινα εἰς τὸ *ζηλοῦν* τινα· τὸ *δέχεσθαι* τινος ἢ *παρά* τινός τι εἰς τὸ *λαμβάνειν*

τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ πυρθάνεσθαι τινός τι· εἰς τὸ μαρθάνειν τινός ἢ παρά τινός τι· τὸ χαρίζεσθαι τινί τι εἰς τὸ διδόναι ἢ παρέχεσθαι τινί τι (ἐκ τῶν ἰδίων)· τὸ ἐργάζεσθαι τινα κακὰ εἰς τὸ ποιεῖν τινα κακὰ· τὸ ἐπεξέρχεσθαι τῷ πατρὶ φόνου εἰς τὸ τιμᾶν τινι θανάτου.

§. 8. Ὡς δὲ τῶν μέσων, οὕτω καὶ τῶν ἀποθετικῶν ἀπέκλινάν τινα πρὸς τὰ παθητικὰ κατὰ τε δύναμιν καὶ σύνταξιν· ἀπεχθάνεσθαι τι-
 ρι, βεβιάσθαι, ἀποκεκρίσθαι, δεχθῆναι, ἐωρῆσθαι. τῆς κεκτημένης
 =κατεχομένης (Θουκ. Ζ', 70) καὶ κεκτημένης=κατεχομένης, τῆς
 δεσποίνης, κτλ. Περὶ τούτων, περὶ τῶν τύπων τῶν ἀποθετικῶν, ὡς
 καὶ τῶν μέσων, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β' καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Ἑγκλίσεων.

§. 1. Ἐκ τῶν ἐγκλίσεων τοῦ ῥήματος αἵτινες ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς πτώσεις τοῦ ὀνόματος ἡ ὀριστική, ὑποτακτική, εὐκτική καὶ προσηγορευτική, ὀρισμένον πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν παρεμφαίνουσαι, καλοῦνται παρεμφατικάι, ἀντιθετικῶς πρὸς τὴν ὀριστόν τι, οὔτε πρόσωπον δηλ. οὔτε ἀριθμὸν οἴκοθεν παρεμφαίνουσαν ἀπαρέμφατον, καταχρηστικῶς ὀνομαζομένην ἐγκλίσειν, ὡς καὶ ἡ ὀνομαστική καταχρηστικῶς ὀνομαζέται πτώσις.

Αἱ Παρεμφατικάι Ἑγκλίσεις.

§. 2. Ἡ χρῆσις τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων εἶναι διττή· α'. ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· β'. ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως.

Α'. Αἱ Παρεμφατικάι Ἑγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

1. Ἡ Ὀριστική Ἑγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 3. Ἡ ὀριστική ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη καὶ ἄνευ ἀμέσου συνδέσεως πρὸς ἄλλον, παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαίνόμενον φετικὸν καὶ ὄντως ὑπάρχον ἢ μὴ ὑπάρχον, ἢ ὡς τοιοῦτον τοῦλάχιστον.

§. 4. Τίθεται λοιπὸν εἰς τὸν λόγον· α'. ἐπὶ ἀπολύτου καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως· ἔστι ταῦτα.—οὐκ ἔστι ταῦτα· β'. ἐπὶ ὑποθετικῆς περιστασίας, ὡς φετικῆς ἐκλαμβανομένης· καὶ δὴ καὶ ἀποβαίνομεν (Ξ.)=ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι, κτλ· γ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων ὡσαύτως φετικῶν,

δι' ὧν ἐρωτᾶται περὶ τοῦ ὄντος ἢ μὴ ὄντος, περὶ τοῦ γενομένου ἢ μὴ γενομένου, περὶ τοῦ ἔσομένου ἢ μὴ ἔσομένου· ζῆ ἀνήρ; (Σ.) ἐνταῦθα ζητεῖται ἀπόκρισις ραὶ ἢ οὐ. — ἄρ' ἔφυν κακός; (Σ.) — ποιήσεις ἢ οὐ; ἢ περὶ τῶν διαφορῶν παρεπομένων τοῦ ὑπάρχοντος· τίς ποῖος; πότε; πῶς; ποίε ἔσει οἴκοι; (Ξ.) — πῶς ἔχεις; (Πλ.) δ'. ἐπὶ ἐρωτήσεων διὰ τοῦ μέλλοντος μετὰ τοῦ οὐ μὴ, αἴτινες ἐξηγοῦσιν αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν· οὐ μὴ λαλήσεις; (Ἄρφ.) = μὴ λαλήσης· ἐ. ἐπὶ εὐχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· εἴθε σοι τότε συνεγενόμην (Ξ.)· ἐπὶ ἀπειχῆς δὲ μετὰ τοῦ μὴ· μήποτ' ὄφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ).

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 5. Ἡ ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, καθ' ἑαυτὴν δηλ. τιθεμένη παριστᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημαινόμενον ὡς βεβαίως μὲν οὐχ ὑπάρχον, ἀλλὰ προετοιμαζόμενον, τείνον εἰς πραγματοποίησιν καὶ τρόπον τινὰ προσδοκώμενον.

§. 6. Τίθεται εἰς τὸν λόγον· ἀ. ἐπὶ τῶν αὐθυποτάκτων λεγομένων· ἴωμεν—μὴ φοβώμεθα· τούτων δὲ πολλάκις προτάσσονται τὰ ἴθι, ἄγε, φέρε· ἴθι ἀναλογισώμεθα (Πλ.). — ἄγε σκοπῶμεν. — φέρε σκεψώμεθα (Πλ.). Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τίθεται καὶ τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ σπανίως ἄνευ τοῦ φέρε, ἄγε ἢ τοιούτου τινός· φέρε δὴ τὰς μαρτυρίας ἡμῶν ἀναγνώ (Δ.). — φέρε δὴ εἶπω πρὸς ὑμᾶς (Δ.). — φέρε κομίσω (Ἄρφ.). — φέρε κατέχω (Ἄρφ.).

§. 7. Τίθεται· β'. καθ' ἑαυτὴν ἢ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις ἐπὶ ἐρωτήσεων περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι. Τοῦτο δὲ παρίσταται ὑπὸ ἀδιάφορον εἶδος· 1. ὡς ἀδεια ἢ γνώμη περὶ τοῦ πρακτέου· εἶπω τι τῶν εἰωθῶτων; (Ἄρφ.) — δέξεσθε ἡμᾶς ἢ ἀπίωμεν; (Πλ.) μετὰ τοῦ βού. λει, ἢ βού. λεσθε πολλάκις· βού. λει θῶ; — βού. λεσθε ἀπῶμεν; 2. ὡς ἀπορία περὶ τοῦ δέοντος γενέσθαι· τί φῶ; τί δρῶ; πῶς λέγωμεν; — πῶς ποιῶμεν; (Πλ.) — ποῖ φύγωμεν; (Αἰσχ.) 3. ὡς ἀγαράκτησις· σοὶ γ' ἐγὼ σιωπῶ; κτλ.

§. 8. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν, τὸ δέον γενέσθαι παρίσταται ὡς γενησόμενον, ἐπομένως τίθεται καὶ μέλλον τῆς δριστηκῆς πολλάκις ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐρωτήσεων· τί οὐν ποιήσομεν; πότερον εἰς τὴν πόλιν πάντας τούτους παραδεξόμεθα ἢ τοὺς μὲν, τοὺς δ' αὔ; (Πλ.) Ἄλλοτε δέ, ὅταν συμβουλευῆται τις καθ' ἑαυτὸν ἢ μετ'

ἄλλου περὶ τοῦ εὐθέως πρακτέου, τίθεται ἐνεστῶς ὀριστικῆς· πῶς οὖν
ὦ Ἀλκιβιάδην ποιούμεν; (Πλ.).

§. 9. Τίθεται γ'. ἡ ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν ἐπὶ ἀορίστου κατὰ
δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον μετὰ τοῦ μὴ ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀντὶ
προστακτικῆς· μὴ εἴπης.—μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσης· δ'. διὰ τοῦ
οὐ μὴ, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας· οὐ μὴ σε καταλίπω (Πλ.)=οὐ δέοι
μὴ σε μόνον καταλίπω=οὐκ ἐγκαταλείψω σε, ὅπερ διάφορον τοῦ
ἀνωτέρω (§. 4) οὐ μὴ λαλήσεις;

3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 10. Ἡ εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ τίθεται· α'. εἰς ἐξήγησιν εὐ-
χῆς, ἥτις δυνατὸν νὰ πληρωθῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐπὶ τοῦ μέλλον-
τος, ἢ καὶ νὰ μείνῃ ἀνεκπλήρωτος· ξυνερέγκοι ταῦτα (Θ.).—ἀλλὰ
βουληθείης (Πλ.).—ἐκτελοῖτο δὴ τὰ χρηστά.—μὴ ζῶν μετ' ἀμου-
σίας (Εὐρ. Ἡρ. Μ. 676).—μὴ μοι γένοιθ' ἂ βούλομ', ἀλλ' ἂ συμ-
φέρει (Μ.). Ἐπὶ ταύτης τῆς ἐννοίας προτάσσονται καὶ τὰ μόρια εἰ, εἰ
γάρ, εἴθε (αἰ, γάρ, αἴθε, παρ' Ὀμήρῳ)· εἰ γάρ γένοιτο (Ξ.).—εἴθε
μὴ ποτε γνότης δε εἶ (Σ. Τ. 1068). Ὡσαύτως καὶ μετὰ τοῦ οὕτως,
ἐν εἴδει ὄρκου, τρόπον τινά· οὕτως ὄναισθε τῶν ὄντων ἀγαθῶν ἡμῶν
(Δ. Κατὰ Ἀφόβου, Β', 842)=νὰ χαρῆτε τὰ ἀγαθὰ σας.

§. 11. Τίθεται β'. ἡ εὐκτικὴ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ τοῦ μορίου ἄν,
εἰς ἐνδεξιὴν τοῦ δυνατοῦ γενέσθαι· γένοιτ' ἄν.—δύναιο ἄν. Τοῦτο
δὲ καλεῖται λόγος δυνατικὸς, καὶ εἶναι κυρίως ὑποθετικοῦ λόγου ἀπό-
δοσις κατὰ παράλειψιν τοῦ ἡγουμένου μέρους=εἰ ἐξείη, γένοιτ' ἄν,
καὶ=δύναιο ἄν, εἰ βούλοιο.—ἄψαιτό τις ἄν=εἰ τύχοι, ἄψαιτό τις
ἄν· οὕτω βουλομένην ἄν, ἐροίμην ἄν, κτλ. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος, εἰκα-
σίαν καὶ δισταγμὸν ἐξηγῶν, καλεῖται εἰκαστικὸς καὶ διστακτικὸς·
ἵσως ἄν τις ἐπιτιμήσεις τοῖς εἰρημένοις (Ἰσ.).

§. 12. Τίθεται γ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις ἐπὶ ἐρωτήσεων δι' ὧν ἐρω-
τᾶται, οὐχὶ τὸ ἐσόμενον, ὡς διὰ τῆς ὀριστικῆς, οὐχὶ τὸ δέον γε-
νέσθαι, ὡς διὰ τῆς ὑποτακτικῆς, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν γενέσθαι· ἄρα
ἐθέλησεις ἄν Γοργίας ἡμῶν διαλεχθῆναι; (Πλ. Γοργ. 447) ὅπερ
προσεγγίζει εἰς ἰκεσίαν. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο οὐδὲν ἕτερον ἢ
δ ἀνωτέρω δυνατικὸς λόγος ἐν ἐρωτήσεσι. Τοιοῦτον καὶ τὸ πῶς ἄν
βούλομαι; (Εὐρ. Μ. 97) ὅπερ προσεγγίζει εἰς εὐχὴν.

§. 13. Τίθεται δ'. ἡ εὐκτικὴ ἐγκλίσις καθ' ἑαυτὴν πρὸς μετρίω-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α')

τέραν ἐξήγησιν τῶν τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ συμπερασμάτων· οὐκοῦν ἡ ῥητορικὴ δημηγορία ἄν εἴη (Πλ.)· ἢ ἐπὶ γρωμικῶν· ἀνὴρ ἄριστος οὐκ ἄν εἴη δυσγειῆς (Γν.)· ἔ. πρὸς μετριωτέραν ἐξήγησιν τῆς προστακτικῆς· χωροῖς ἄν εἴσω (Σ. Ἡ. 1491). Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα (δ'. ε.) διάφορα εἶδη τοῦ *δυσρητικοῦ λόγου*. Ἡ εὐκτικὴ ἔγκλισις εἶναι ἰδιαίτερον πλεονέκτημα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης δι' ἰδιαίτερου τύπου ἐξηγούσης καὶ ἄλλο τι, μάλιστα δὲ καθαρὰν εὐχὴν.

Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 14. Ἡ προστακτικὴ ἔγκλισις τίθεται· ἄ. ἐπὶ προσταγῆς· ἄπτε, παῖ, λόχρον, κάκφερε το γράμματεϊον (Ἄρφ. Ν. 18).—δεῦρ' ἐλθέ (Ἄρφ. Ν. 58)· β'. ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ὃ ἐστὶν ἐπὶ προσταγῆς τοῦ μὴ ποιῆσαί τι· καὶ τὰ μὲν ποιεῖ, τὰ δὲ μὴ ποιεῖ (Πλ. Πρωτ. 325). Καὶ συνήθως μὲν τίθεται προστακτικὴ, ἐνεστῶτος ὄντος τοῦ χρόνου, ὑποτακτικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου (ἀν. §. 9). Ἀπαντᾶται δέ, ἀλλὰ σπανιώτερον, καὶ ἀόριστος προστακτικῆς· καὶ σὺ μὴ πρότερον ἔμβαλε τοῖς πολεμίοις (Ξ. Κ. Π Ζ', ἄ, 17). Ὡς ἐπὶ δευτέρου, οὕτω τίθεται προστακτικὴ καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου προσώπου· εὐγε μέντοι ἐπιστάσθωσαν (Ξ. Ἀν. Α', δ', 8).—*ἱερὰ μὴδὲ εἷς ἐν ἰδίαῖς οἰκίαις ἐκτήσθω* (Πλ. Ν. 1, 907).

§. 15. Τίθεται· γ'. ἡ προστακτικὴ ἐπὶ συμβουλῆς· τοὺς μὲν θεοὺς φοβοῦ, τοὺς δὲ γονεῖς τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου, τοῖς δὲ νόμοις πείθου (Ἰσ. Δημόν. Δ'). Ὡσαύτως καὶ περὶ τοῦ μὴ πρακτέου· μὴ κατοκρεῖ μακρὰν ὁδὸν πορεύεσθαι πρὸς τοὺς διδάσκειν τι χρησίμους ἐπαγγελλομένους (Ἰσ. ἐνθ. ἀν.)· δ'. ἐπὶ προτροπῆς· θάρρει, ἔλπιζε.—*ἄσσοι ἴτε* (Ἰλ. Α, 335),—*ἢ παῖδες Ἑλλήνων ἴτε, ἐλευθεροῦτε πατρίδα, ἐλευθεροῦτε δὲ παῖδας, γυραῖκας θεῶν τε πατρῶων ἔδη, θήκας τε προγόνων* (Αἰσχύλ. Πέρσ. 402). Τοιαῦτα καὶ τὰ ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου (Λουκιαν.)· ἔ. ἐπὶ εὐχῆς καὶ κατάρτας· χαῖρε, εὐτύχει, ἔρρωσο· ταῦτα χάρισαί μοι (Ξ).—*ἔρρ' εἰς κόρακας* (Ἄρφ. Πλ. 604)· ς'. ἐπὶ ἰκεσίας· μῆνιν ἄειδε, θεά (Ἰλ. Α, 1).

§. 16. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω γίνεται δῆλον ὅτι συνέθη· καὶ εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἐγκλίσεων ὅτι καὶ εἰς τὰ τῶν πτώσεων· ὀνόμασαν δηλοῖ γραμματικοὶ ἀμφοτέρως ἔκ τινος σημασίας ἦν περ ἐνόμισαν μόνην, ἢ, τοῦλάχιστον, κυριωτέραν, ἐν ᾧ παρὰ ταύτην ἔχουσι καὶ ἄλλας. Οὔτε ἡ γενικὴ, π. χ. μόνον γένη ἐξηγεῖ, οὔτε ἡ δοτικὴ μόνον

δόσιν, ἀλλὰ καὶ, τὸ ἐναντίον, ἀφαίρεσιν τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ (Ὀδ. Α, 9. Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ. σ. 199. §. 47). Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὰ ὀνόματα Ὀριστική, Προστακτική, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Αἱ Παρεμφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου
καὶ ἐξαρτήσῃ

§. 1. Ἐν συνδέσει λόγου αἱ παρεμφατικαὶ ἐγκλίσεις φυλάττουσιν ὡς ἔγγιστα τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἣν καὶ καθ' ἑαυτὰς τιθέμεναι. Αἱ δὲ διάφοροι αὐτῶν ποικιλίαι προκύπτουσι καὶ ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ ἐκ τῆς φύσεως τῶν δι' αὐτῶν ἐκφερομένων λόγων.

Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσῃ.

§. 2. Ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις τίθεται ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα ἁ. ἐπὶ τῶν γνωστικῶν, εἰκαστικῶν, λεκτικῶν, ἐκθετικῶν, ἀγγελτικῶν καὶ τῶν τοιούτων λόγων, ἐν οἷς τὸ δεύτερον κῶλον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκεῖνο χρῆν γινῶναι ὅτι κερδαλέωτερόν ἐστι (Ξ).—γνώσει κακοῦ θυμοῦ τελευτῆν ὡς κακὴ προσήγγεται (Σ).—λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ), κτλ.

§. 3. Γενικώτερον μὲν ἰσχύει τοῦτο, ὅταν ἐν τῷ κῶλῳ τῆς κυρίας προτάσεως ὑπάρχῃ ἐνεστώσῃ ἢ μέλλων, παρωχημένου δὲ ἡγουμένου ἢ καὶ ἱστορικοῦ ἐνεστώτος, τίθεται εὐκτική· ἐπεὶ ταῦτα ἐκηρύχθη, ἔγνωσαν οἱ στρατιῶται ὅτι κερδὸς ὁ φόβος εἶη (Ξ).—οἱ Ἴνδοι ἔλεξαν ὅτι πέμψῃσι σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς (Ξ. Κ. Π. Β'. δ', 7). Ἀλλὰ πολλάκις, παραμελουμένης τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν, τίθεται ὀριστικὴ καὶ παρωχημένου ἡγουμένου, ὡς εἰ προηγεῖτο ἐνεστώσῃ ἢ μέλλων· ἦδειν ὅτι ἐψεύδου.—ἦκεν ἀγγέλλων τις ὡς Ἐλάτεια κατεῖληπται (Δ. Στεφ. 284).—ἦδει Ἄφροδος ὅτι ἐξελεγχθήσεται (Δ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Εὐκτικῆς.

§. 4. Τίθεται β'. ἢ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου, εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ὑποθέσεως, ὅταν τὸ ἐπόμενον παρίσταται ὡς ἀναντιρρήτος συνέπεια τοῦ ἡγουμένου· εἰ θεοὶ εἰσιν, ἔστι καὶ ἔργα θεῶν.—εἰ μὲν θεοῦ υἱὸς ἦν Ἀσκληπίος, οὐκ ἦν αἰσχροκερδῆς, εἰ δὲ αἰσχροκερδῆς, οὐκ ἦν θεοῦ (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου μέρους τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου τίθεται ὀριστικὴ, ὅταν οὐδεμίαν ἀμφι-

βολία πκρεμφαίνηται· εἰ θεοὶ εἰσι.— εἰ τοῦτο πεποίηκα.— εἰ γενήσεται.— εἴ τι ἔσται, κτλ.

§. 5. Τίθεται γ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ ἀναφορᾶς, ὅταν ὁ ἀναφορικὸς λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ εἰς χαρακτῆρα ὠρισμένων ἰδιοτήτων· Ζεὺς δὲ ἐφορᾷ πάντα (Ξ.).— ἢ χρηστός ἀγῆρ πολλῆς ἐστὶν ἄπασιν, ὅστις γ' ἐστὶ τοιοῦτος (Ἄρφ. Εἰρ. 909).

§. 6. Τίθεται δ'. ἡ ὀριστικὴ ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου εἰς τὰ ἐξαρτώμενα κῶλα, ἐπὶ χρόνου, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ὠρισμένου χρόνου σημεῖον· τότε ἠρίκα ἡμῖν ὠμολόγουν (Πλ.).— ὅτε θεοὶ μὲν ἦσαν, θνητὰ δὲ γένη οὐκ ἦν (Πλ. Πρωτ. 320).— νῦν ὅτε βεβηκῶς τυγχάνεις (Σ.)· ἐ. ἐπὶ αἰτίας· ποιητέα ταῦτα, ἐπεὶ ὑμῖν δοκεῖ.— ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουε καλὸν κἀγαθὸν αὐτὸν εἶναι (Ξ.).

§. 7. Τίθεται ε'. ἡ ὀριστικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ θετικῶν ἐρωτήσεων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν δηλ. περιστάσεων καθ' ἃς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ πόθεν ἦκει· ἐρωτῶ σε πόθεν ἦκει.— τί ἔστι τοῦτο; λέξον μοι τί ἔστι τοῦτο.— μή μ' ἀρέρη τίς εἰμι (Σ.).— ὄρα τί ποιεῖς, ᾧ παῖ (Σ.).— ὅστις ποθ' ὑμῶν Λάϊον κάτουδεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο, τοῦτον κελεύω· κτλ. (Σ. Τ. 225).

Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου
καὶ ἐξαρτήσει.

§. 8. Ἡ ὑποτακτικὴ καὶ ἡ εὐκτικὴ, ὁμοιάζουσαι καθ' ὅτι ἀμφότεραι δὲν παριστῶσιν ὡς θετικῶς ὑπάρχον τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήματος σημερινόμενον, καθάπερ ἡ ὀριστικὴ, διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων καθ' ὅτι ἡ μὲν ὑποτακτικὴ παριστᾷ αὐτὸ ὡς ἐκ τῆς πείρας προσδοκώμενον, ἡ δὲ εὐκτικὴ ὡς ἐν τῷ λογισμῷ ὑπάρχον.

§. 9. Ἀμφότεραι αὗται αἱ ἐγκλίσεις τίθενται ἐν συνδέσει λόγου· 1. ἐπὶ ὑποθέσεως· 2. ἐπὶ ἀναφορᾶς· 3. ἐπὶ χρόνου· 4. ἐπὶ τέλους· 5. ἐπὶ ἐρωτήσεων. Ἡ δὲ εὐκτικὴ ἰδιαιτέρως προσέτι καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων, ὅπερ ἔχει κοινὸν μετὰ τῆς ὀριστικῆς (§. 3).

1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου,
ἐπὶ ὑποθέσεως.

§. 10. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων μετὰ τῶν μορίων, ἐάν, ἄν, ἢν, ἐν τῷ ἡγουμένῳ κῶλῳ, ὅταν ἡ ὑπόθεσις

παρίσταται ὡς δυνατὴ καὶ προσδοκωμένη, ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος. Καὶ τότε ἐν τῇ ἀποδόσει τίθεται ὀριστικὴ μὲν, ἐὰν παρίσταται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀμφίβολος ἢ συνέπει· ἐὰν γιγνώσκη ὧν δεῖ, ἀγαθὸς ἂν εἴη προστάτης (Ξ).— ἄπας λόγος, ἂν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ).— οὐκ ἀποδέξομαί σου, ἐὰν τοιαῦτα φλυαρῆς (Πλ.). Ἡ διαφορὰ τοῦ εἰ γράφει καὶ ἐὰν γράψῃ πολλάκις γίνεται ἀνεπαίσθητος· ἐὰν φῆ.— εἰ δ' αὖ φήσει (Δ.).

§. 11. Ἡ εὐκτικὴ δὲ τίθεται ἐν τῷ ἡγουμένῳ κώλῳ τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου μετὰ τοῦ εἰ καὶ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ ὑπόθεσις ᾖ ναὶ προβληματώδης καὶ ἐν τῷ λογισμῷ, μὴ προσδοκωμένη ἐκ τῆς πείρας· εἰ τοῦτο εἴη, ὅπερ ἴσα δύναται τῷ τεθέντος ὅτι ἠθέλει εἶναι τοῦτο· ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν· εἰ ἅπαντες μιμησαίμεθα τὴν Λακεδαιμονίων ἀρχίαν καὶ πλεονεξίαν, ἅπαντες ἂν ἀπολοίμεθα (Ισ.). Ἀλλὰ ἡ ἀπόδοσις ποικίλλει πολυειδῶς.

2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.

§. 12. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἀναφορᾶς μετὰ τῶν πτωτικῶν τε καὶ μοριακῶν ἀναφορικῶν, ἐχόντων τὸν σύνδεσμον ἄν, δεῖς ἄν, δεῖς τις ἄν, οἶος ἄν, ὅσος ἄν, ὡς ἄν, ὅπου ἄν, κτλ, ὅταν ὁ λόγος, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος, ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, ἀναφέρηται εἰς μίαν μόνην ἀόριστον περίστασιν ἐκ τῶν πολλῶν δυνατῶν τοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος· συμμαχεῖν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὗς ἂν ὀρώσι παρεσκευασμένους καὶ πρᾶττειν ἐθέλοντας ἃ χρὴ (Δ).— αὐτ' ἂν σοι λογιζομένῳ φαίηται βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ἐπιτέλει (Ισ.)· οὕτω καὶ ὅσοι ἄν, ὅσῳ ἄν, καθ' ὅσον ἂν δύνωμαι, ὅπῃ ἂν ἠγῆται, κτλ. Ἡ ἀοριστία ἐπιδεικνύεται ἐναργέστερον διὰ τοῦ δεῖς ἄν, κτλ, ἢ διὰ τοῦ ἀπλοῦ ὅς. Πολλάκις δὲ ἡ διαφορὰ καταντᾷ πολλὰ μικρὰ ὧν λέγη, ὧν ἂν εἴπῃ (Δ.).

§. 13. Ἡ εὐκτικὴ τίθεται ἐν συνδέσει λόγου ἐπὶ ἀναφορᾶς, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος, μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορικῶν, ἄνευ τοῦ ἄν, προσέτι δὲ καὶ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς πρόσωπα ἢ πράγματα πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθέντα, ὁσάκις ἢ περίστασις ἔφερον. Οὕτω λοιπὸν τὸ ὅσους εἶδεν = ὅσους εἶδεν ἅπαξ. — ὅσους ἴδοι = ὅσους κατὰ διαφόρους

καιρούς εἶδεν.—*ὄσους ἄν ἴδῃ*==*ὄσους ἴδῃ εἰς τὸ ἐξῆς·* καὶ οὗς μὲν ἴδοι . . . ἐπήγει· εἰ δέ τινας αἰσθητο (Ξ). — *ὄν ἔλοιεν τῶν ταύρων ἔσφαττον* (Πλ.).—*καὶ οἱ μὲν ὄνοι, ἐπεὶ τις διώκοι, προσδραμόντες ἄν εἰστήκεσαν, καὶ πάλιν, ἐπεὶ πλησιάζοι ὁ ἵππος, ταῦτ' ἀποίουν* (Ξ. Ἀρ. Α', ἐ, 2).

3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.

§. 14. Περὶ τῶν χρονικῶν λόγων ἰσχύουσι τὰ περὶ τῶν ἀναφορικῶν. Τίθεται ὑποτακτικὴ ἐν τῷ χρονικῷ λόγῳ μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων, *ὄτε, ὄποτε, ἐπεὶ, κτλ,* προσλαμβανόντων τὸν ἄν, καὶ γινομένων *ὄταν, ὄποταν, ἐπὶ ἄν, ὅταν, ἀρκτικῷ χρόνου ὄντος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς τὸ παρὸν ἢ μέλλον· ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὐτοῦ φύσιν ὄταν λιπὼν τις δρᾷ τὰ μὴ προσηκότα* (Σ). — *τοῦτο καὶ νῦν ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὄποταν στρατοπεδεύωνται* (Ξ).—*ἕως ἄν σώζηται τὸ σκάφος, τότε χρῆ καὶ ναύτην καὶ κυβερνήτην καὶ πάντ' ἄνδρα ἐξῆς προθύμους εἶναι· ἐπειδὴν δὲ ἡ θάλαττα ὑπέρσχη, μάταιος ἡ σπουδὴ* (Δ).

§. 15. Τίθεται δὲ εὐκτικὴ, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, μετὰ τῶν αὐτῶν χρονικῶν μορίων, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ὁ λόγος ἀναφέρεται εἰς πρᾶξιν πολλάκις ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ἐπαναληφθεῖσαν, *ὄσάκις ἢ περίστασις ἔφερεν, καὶ ὄχι εἰς ὄρισμένον σημῆσον χρόνου· ὄτε ἀφίκετο*==*ὄτε ἔφθασεν.* — *ὄποτε ἀφίκουτο*==*ὄτε καὶ ὄτε, κατὰ διαφόρους καιρούς, ὄσάκις ἔφθασεν.* — *ὄταν ἀφίκηται*==*ὄταν φθάσῃ· ὄποτε' εὖ πρᾶσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴ τι δυστυχῶς* (Εὐρ. Ἰκ. 897).

4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.

§. 16. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, μετὰ τῶν μορίων *ἵνα, ὡς* (καὶ ὄφρα παρὰ ποιηταῖς), *ὄπως, ἵνα μὴ, ὡς μὴ, ὄπως μὴ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ μόνου τοῦ μὴ, ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος· βασιλεὺς αἰρεῖται, οὐχ ἵνα ἑαυτοῦ καλῶς ἐπιμελήται, ἀλλ' ἵνα καὶ οἱ ἐλόμενοι δι' αὐτὸν εὖ πράττωσιν* (Ξ).—*ἕάν τις σοι κάμνη τῶν οἰκετῶν, παρακαλεῖς ἱατρὸν, ὄπως μὴ ἀποθάνῃ* (Ξ).—*διηγησόμεθα ὡς μᾶλλον δὴ· ἵνα γέ-*

νηται (Ξ). Εἰς τὸ ὡς καὶ ὅπως προστίθεται ἐνίοτε καὶ ὁ ἄν, οὔτε ὅμως εἰς τὸ ἵνα οὔτε εἰς τὸ μόνον μή.

§. 17. Ἡ εὐκτική τίθεται μετὰ τῶν αὐτῶν μορίων, παρωχημένου χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὄντος: *Μένων ἐπεθύμει ἄρχειν, ὅπως πλείω λαμβάνοι, ἐπεθύμει δὲ τιμᾶσθαι, ἵνα πλείω κερδαίνοι φίλος τ' ἐβούλειο εἶναι τοῖς μέγιστα δυναμένοις, ἵνα ἀδικῶν μὴ διδοῖη δίκην* (Ξ. *Αν. Β', ζ', 21*).—ὅπως ἀσφαλῶς θηρόφῃ, ἰππέας τε προσέλαβε πολλοὺς καὶ πελταστάς (Ξ).

§. 18. Πολλάκις δέ, καὶ παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, ἔπεται ὑποτακτικὴ, ἥτοι διότι, καὶ τῆς παυσάσης τῆς πράξεως, ὁ σκοπὸς ὅμως, δι' ὃν ἡ πράξις ἐγένεν, εἶναι εἰσέτι ἐκτελέσιμος, ἢ ἀπλῶς παραμελουμένης τῆς τοιαύτης συνδέσεως καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος, ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῆς εὐκτικῆς, εἰς τὸ διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφερόμενον ἐνεστῶς καὶ μέλλον' οὕτω κατὰ τὸ πρῶτον· *παρήλθομεν, ὅπως μὴ ραδίως περὶ μεγάλων πραγμάτων χεῖρον βουλευέσθε* (Θ. *Α', 73*)· κατὰ τὸ δεύτερον· *ἐπίτηδες σε οὐκ ἤγειρον, ἵνα ὡς ἡδιστα διάγῃς* (Πλ.).—*Ἀβροκόμας τὰ πλοῖα κατέκαυσε, ἵνα μὴ Κῦρος διαβῇ*. Ἐνίοτε δὲ τίθενται ἀμφοτέραι εἰς τὸν λόγον· *Τιμόθεος δαριζέται* (ἱστορικὸς ἐνεστῶς) *χιλίας δραχμὰς παρ' Ἀρτιφάνους, ἵνα διαδοῖη τοῖς Βοιωτοῖς τριηράρχους καὶ παραμένωσιν, ἕως ἂν αὐτῷ ἡ κρίσις γένηται* (Δ).· ἐξ οὗ φαίνεται ὅτι ἐν τούτοις ἢ μὲν ὑποτακτικὴ τίθεται, ὅταν τὸ τέλος θεωρῆται ὡς μᾶλλον εἰς τὸ βέβαιον προσεγγίζον, ἢ δὲ εὐκτικὴ ὅταν ἐννοῆται ὡς ἀμφίβολον. Ἴδε περὶ τούτων *Σ. Π. Β'*, καὶ *Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως*.

§. 19. Πρὸς τοὺς τελικοὺς λόγους συγγενέουσιν οἱ τροπικοί, ὅταν δηλ. τὸ ὅπως σημαίνῃ τὸ τίτι τροπῷ, ὅποια ἦτον ἢ ἀπ' ἀρχῆς αὐτοῦ σημασίᾳ· καὶ τότε ὁλόκληρος ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος ἐπέχει τόπον ἀντικειμένου· *Σεύθης κελεύει Ξενοφῶντα προθυμεῖσθαι ὅπως διαβῇ τὸ στρατεύμα* (Ξ).—*ἐπεμελεῖτο Κῦρος ὅπως μήποτε ἀνίδρωτοι οἱ στρατιῶται ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον εἰσίοιεν* (Ξ).

§. 20. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν ρημάτων ἅτινα τάσιν καὶ σπουδὴν πρὸς τι σημαίνουσιν, *βουλευέσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάζειν, παρασκευάζειν, πράττειν, μηχανᾶσθαι*, κτλ. Ἐν τούτοις

τίθεται ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς συνηθέστερον βουλευεται (Κῦρος) ὅπως μήποτε ἔτι ἔσται ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, ἀλλ', ἦν δύνηται, βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου (Ξ. Ἀν. Α', α, 4).—οὐ μικρὰν πρόνοιαν ἔχειν δεῖ, ὅπως κύριος ἔσται ὁ νόμος καὶ μήτε συγχυθῆσεται μήτ' αὐ μεταποιηθήσεται (Δ. Ἀριστοκρ. 640). Μετὰ τὸν μέλλοντα ἔρχεται εἰς χρῆσιν ὁ δεύτερος ἄριστος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ πρῶτος ἄριστος, ἐνεργητικὸς τε καὶ μέσος, τῆς ὑποτακτικῆς.

§. 21. Καὶ τὰ φόβου σημαντικὰ ῥήματα τὴν αὐτὴν σύνταξιν δέχονται· δέδοικα μὴ ἐπιλαθόμεθα τῆς ὁδοῦ (Ξ).—ἔδειςαν οἱ Ἕλληες μὴ οἱ Πέρσαι προσαγάγοιεν πρὸς τὸ κέρασ. Ἀλλὰ ὡς λέγεται Ἀριστεὺς συνεβούλευε τοῖς ἄλλοις ἐκπλεῦσαι, ὅπως ἐπὶ πλείον ὁ σῖτος ἀντίσχη (Θ), κτλ. (§. 18), οὕτω καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίεσαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ). Εἰς γενόμενον δὲ ἀναφερομένου τοῦ φόβου, τίθεται ὀριστικῆ· φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἡμαρτήκαμεν (Θ). Περὶ τῶν ἐν τούτοις παραλείψεων ἴδε Σ.Π.Β'.

5. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων.

§. 22. Ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν ἐν αἷς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡς τί εἶπω; πῶς εἶπω; πῶς ἀποδρῶ; κτλ. (σ. 80. §. 7), οὕτω καὶ τί βούλει ἵνα εἶπω; Ἐπειδὴ δὲ μόνον οἱ ἀποροῦντες ἐρωτῶσι, διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἀπορηματικοί, οἱ διαβουλευτικοὶ καὶ οἱ τοιοῦτοι λόγοι, καίτοι ἄνευ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τύπου, εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνάγονται καὶ τὴν αὐτὴν δέχονται σύνταξιν· ἀπορῶ τὴν τ' ἀδελφὴν ὅπως ἐκδῶ καὶ τὰλλα ὁπόθεν διοικῶ (Δ).—οὐκ ἔχω ὅπως σοι εἶπω ἂ τοῶ (Πλ.).—βουλεύομαι πῶς σε ἀποδρῶ (Ξ).—οἱ κάπηλοι φροντίζουσιν ὅτι ἐλάττονος πριάμενοι πλείονος ἀποδῶνται (Ξ).—οὐδὲν Σωκράτει διοίσει, ἂν μόνον ἔχη ὅτω διαλέγηται (Πλ.)=μετὰ τίνος νὰ διαλέγηται. Ἐνίοτε τίθεται καὶ μέλλων τῆς ὀριστικῆς, παριστῶν τὸ πρᾶγμα ὡς γερησόμενον· οὐκ ἔχετε ὅτι ποιήσετε (Δ), ὡς καὶ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.

§. 23. Καὶ ἡ εὐκτικὴ ὁμοίως τίθεται ἐπὶ ἐρωτήσεων ἐν ταῖς αὐταῖς περιστάσεσιν, ὡς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, παρωχημένου χρόνου ἡγούμενου· οἱ Ἐπιδάμνιοι τὸν ἐν Δελφοῖς θεὸν ἐπηρώτων εἰ παραδοῖεν Κορινθίους τὴν πόλιν (Θουκ. Α', 25). Τοῦτο, ἐνεστῶτος ἡγου-

μένου, ἤθελεν εἶναι καθ' ὑποτακτικὴν ἑρωτῶμεν εἰ παραδῶμεν, ἢ, κατὰ μέλλορτα τῆς ὀριστικῆς, παραδώσομεν.— Ἀλκιβιάδης ἠπόρει ὅτι χρῆσαιτο τοῖς παροῦσι πράγμασιν (Ἰσ.), κτλ.

Ἡ Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.

§. 24. Ἄνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς μετὰ τῶν λεκτικῶν, διηγηματικῶν καὶ ἐν γένει ἐκθετικῶν ρημάτων ἐξηγουόμενοι λόγοι, ἐνεστῶτος μὲν ἡγουμένου καὶ μέλλορτος, ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν λέγουσιν ὅτι τέθνηκε· παρῶχημένου δὲ ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν ἔλεγον ὅτι εἶη. Παρετηρήσαμεν προσέτι ὅτι ἐνίοτε, καὶ παρῶχημένου ἡγουμένου, ἐκφέρονται ὡσάυτως καθ' ὀριστικὴν ἠγγελεν ὅτι Ἐλλάτεια κατείληπται (Δ. Στεφ. 284. Ἴδε ἄν. §. 3). Ἐνίοτε δὲ τίθενται καὶ ἀμφοτέραι αἱ ἐγκλίσεις αὗται ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ· ἔλεγον ὅτι Κῦρος μὲν τέθνηκεν, Ἀριαῖος δὲ πεφευγὼς εἶη (Ξ.).

§. 25. Ἐπειδὴ ἡ εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου ἀναφέρεται συνήθως εἰς τὸ παρελθόν, ἔπεται ὅτι ἡ τῆς ὀριστικῆς χρῆσις ἐν τούτοις εἶναι ὡς ἐξαιρέσις. ἔχει δὲ ἡ ἐξαιρέσις αὕτη τὸν αὐτὸν λόγον ὅν ἔχει ἡ χρῆσις τῆς ὑποτακτικῆς, παρῶχημένου ἡγουμένου, ἐπὶ τῶν τελικῶν λόγων, ἐπὶ τῶν φόβου σημαντικῶν, ἐπὶ ἐρωτήσεων, κτλ. Παραμελεῖται δηλ. ἡ σχέσις τῆς συνδέσεως, καὶ ὁ λόγος θεωρεῖται ὅχι ὡς ἐξαρτώμενος, ἀλλ' ὡς αὐθυπόστατος.

§. 26. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον λέγεται τῇ ὑστεραία ἦκεν ἄγγελος λέγων ὅτι μελοπιῶς εἶη Σύνεργεσις τὰ ἄκρα (Ξ. Ἄν. Α', 6, 21), καὶ ἦλθον ἄγγελοι ὅτι (οἱ Ἐπιδάμνιοι) πολιορκοῦνται (Θ. Α', 26). — ἀρέκραγον οἱ παρόντες ὅτι ζῆ ὁ ἀνήρ (Ξ. Ἄν. Ε', 4, 10), καὶ τοῦτον μὲν ἀρέκραγον πάντες ὡς ὀλίγας παῖσειεν (αὐτόθι, 12). — Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς βασιλέα μέγαν εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἄν. Α', 8, 11)· καὶ ἔγνω ὁ Ἀρχίδαμος ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι οὐδέν πω εἰδῶσουσιν (Θουκ. Β', 12).

§. 27. Μεταφερόμενος ὁ λόγος ἐκ τῆς εὐκτικῆς εἰς τὴν ὀριστικὴν καὶ ζωνρότερος γίνεται καὶ ὡς βεβαιότερος ἐκφέρεται τὸ Σύνεργεσις μελοπιῶς εἶη εἶναι ἀγγελία τοῦ ἀγγέλου, διὰ τοῦ Ἐενοφῶντος διαβιβαζομένη, τὸ ὅτι πολιορκοῦνται εἶναι οἱ λόγοι τῶν ἀγγέλων· τὸ ὅτι ζῆ ὁ ἀνήρ εἶναι ἡ αὐτὴ φωνὴ τῶν ἀνακραγόντων, οἵτινες παρίστανται ὡς αὐτοπροσώπως λέγοντες ζῆ ὁ ἀνήρ· καὶ ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχε τὸ ὅτι· ἐγὼ εἶπον ὅτι ἀληθῆ λέγεις (πλ. Χαρμ. 106).

§. 28. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον λέγεται οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς ξυμμάχους ἐδεδίασαν σφῶν μὴ ἀποστῶσιν (Θ. Ε', 14) = οἱ Ἀθηναῖοι ἐδεδίασαν περὶ τῶν συμμάχων μὴ ἀποστῶσιν = ἐδεδίασαν μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι· ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι χωριζόμενοι ἐκ τῆς ἱστορικῆς διηγήσεως, παρίστανται εἰς τὸ μέσον, ὡς φοβούμενοι μὴ ἀποστῶσιν οἱ σύμμαχοι. Ὡσαύτως εἰς τὸ ἠπόρουν τί ποτε λέγει ὁ Θεός (Πλ.) παρίσταται ὁ Σωκράτης περιερχόμενος καὶ ἀπορῶν τί λέγει ὁ Θεός, κτλ· ὁμοίως εἰς τὸ οἱ Πλαταιῆς ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι (κατακαύσουσι παρ' ἄλλοις) τοὺς Θηβαίους (Θ. Β', 4), οἱ Πλαταιῆς παρίστανται βουλευόμενοι· εἰς τὸ ἠρόμην Ἄφοβον εἴ τινας παρήσαν (Δ.) παρίσταται ὁ Δημοσθένης ἐρωτῶν τὸν Ἄφοβον παρήσαν τινας ;

§. 29. Οἱ δὲ χρόνοι ἐν τούτοις ῥυθμίζονται κατὰ τὸ ὑποτιθέμενον χρονικὸν σημεῖον τῆς ὑπάρξεως τῶν τοῦ λόγου κώλων ἐκφερομένων. Εἰς τὸ ἦδειν ὅτι ἐψεύδου ἀναφέρονται ἀμφοτέρω ὀριστικῶς εἰς τὸ παρελθόν καὶ σύγχρονα· εἰς τὸ ἐτόλμα (Ἀνδροτίων) λέγειν ὡς ὑπὲρ ὑμῶν καὶ δι' ὑμᾶς ἐχθροὺς ἐφ' ἑαυτὸν εἴλκυσε, καὶ νῦν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ἐστὶ κινδύνοις (Δ.), τὸ μὲν εἴλκυσε ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ ἐστίν, εἰς τὸ ἐνεστώς. Ὡσαύτως εἰς τὴ Σιμμίου λέγοντος, πάνυ ἐθαύμαζον εἴ τι ἔξει τις, κτλ. (Πλ.), ὁ λόγος ἐκ τοῦ παρελθόντος μεταφέρεται εἰς τὸ μετέπειτα μέλλον.

§. 30. Καὶ ὁ δυνητικὸς λόγος τίθεται πολλάκις ἐν συνδέσει ἀπαραλλάκτως μεταφερόμενος ἐκ τοῦ ἀπολύτου λόγου· ἀπεκρίνατο Κλεάνωρ ὅτι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιεν ἢ τὰ ὀπ.λα παραδοῖεν (Ξ.), ὅπερ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ὅχι ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ Ξενοφώντος, ἀλλὰ κατ' εὐθείαν ἐκ προσώπου τῶν διὰ τοῦ Κλεάνωρος ἀποκρινομένων, ἤθελεν εἶναι πρόσθεν ἂν ἀποθάνοιμεν ἢ τὰ ὀπ.λα παραδοῖμεν· οὕτω καὶ ἐπὶ ἀναφορᾶς· χρῆ τοὺς μέγα φρονοῦντας μὴ τοῖς τοιοῦτοις ἐπιχειρεῖν, ἃ καὶ τῶν τυχόντων ἂν τις καταπράξοιεν (Ισ.)· ἐπὶ ὁμοιωσεως· Μαρία τὸν Μειδίαν ἠσπάζετο, ὡσπερ ἂν γυνὴ γαμβρὸν ἀσπάζοιτο (Ξ. Ἑλλην. Γ', α, 14). Ἀλλὰ ἡ ἐξακρίβωσις τῶν τοιούτων ἐκβαίνει τῶν ὀρίων τοῦ πονήματος τοῦδε. Περὶ Προστακτικῆς ἐν συνδέσει λόγου ἴδε Σ. Π. Β'.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπρὸσώπων Ῥημάτων.

Περὶ Ἀπαρεμφάτου.

§. 1. Καὶ ἡ ἀπαρέμφατος ἦτοι τὸ ἀπαρέμφατον δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ ὡς καθ' ἑαυτὸ τιθέμενον εἰς τὸν λόγον, καὶ ὡς ἐν συνδέσει καὶ ἐξαρτώμενον, οἷον τὸ αἰδεῖσθαι ἐν τούτοις οὐκ ἔνεστιν, καὶ δέομαι συγγνώμην ἔχειν, κτλ. Ἀλλὰ καὶ ὡς εὐκολώτερον καὶ ὡς συμφωνότερον πρὸς τὰ ἐν τῇ Β'. Π. θέλομεν θεωρήσει τὸ ἀπαρέμφατον ἄ. ὡς ἐγκλισιν ῥήματος ῞. ὡς ὄνομα.

Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλισις Ῥήματος.

§. 2. Ὡς ἐγκλισις ῥήματος τὸ ἀπαρέμφατον συντάσσεται μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, δέχεται ὑποκείμενον ὅπερ προσδιορίζει τὴν ἀόριστον αὐτοῦ φύσιν, κατηγορούμενον ἐπὶ τοῦ εἶναι καὶ τῶν ὁμοίων, ἀντικείμενον καὶ προσδιορισμός.

Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.

§. 3. Αἱ κλάσεις τῶν ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται εἶναι μάλιστα

ἄ. Τὰ ἐφεικτὰ καὶ τὰ ἐκ τούτων προκύπτοντα· οἱ ἀγαθοὶ ἐπιπονεῖν ἐθέλουσιν (Ξ.). Οὕτω καὶ αἰροῦμαι, προθυμοῦμαι, κελεύω, κτλ. παρακαλῶ, προτρέπω, ἰκετεύω, πείθω, κτλ. ἐπινοῶ, λογίζομαι, βουλεύομαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· κωλύω, ἀποτρέπω, κτλ. ῞. Τὰ σημαίνοντα φύσιν, δύναμιν, ἰκαρότητα, ἔθος πρὸς τι καὶ τὰ ὅμοια· πέφυκεν ἄνθρωπος ὑπερφρονεῖν οὕτω δύναμαι, τολμῶ, ἀναγκάζω, διαπράττομαι, εἴωθα, κτλ. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐναντία τούτων· ἀδυνατῶ, δέδοικα, αἰσχύνομαι, κτλ. γ'. Τὰ δοξασίας, εἰκασίας καὶ τῶν τοιούτων σημαντικὰ· νομίζω, συμφέρειν (Πλ.) — τοὺς ἄλλους ἠγεῖται πολιτικοὺς ποιεῖν (Ξ.). — πιστεύω διαλύσειν τὴν διαβολήν, κτλ. δ'. Τὰ λεκτικὰ μετὰ τῶν ἑμοίων· ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). — εὖ πεπορθῆναι ὠμολογεῖν (Ξ.). — ὠμόμοχε δικάσειν κατὰ τοὺς νόμους (Πλ.), κτλ.

§. 4. Ἐν πᾶσι τούτοις δυνατὸν νὰ θεωρηθῆ τὸ ἀπαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ κρέματα· ἐπιθυμῶ αὐτοκράτωρ γίγνεσθαι (Ξ.) = ἐπιθυμῶ τῆς αὐτοκρατορίας.

—βούλομαι ἀναγνώραι=βούλομαι τὴν ἀνάγνωσιν.—ἐγὼ τὸν ποταμὸν διαβῆναι=τὴν τοῦ ποταμοῦ διάβασιν.—ἀπαλλάττειν τιὰ ὀφθαλμίας καὶ ἀπαλλάττειν τιὰ (τοῦ) ζῆν.—παραινῶ σοι ταῦτα καὶ παραινῶ σοι πείθεσθαι, κτλ. Ἀλλὰ οὔτε ἡ σημασία εἶναι κατὰ πάντα ἢ αὐτή, οὔτε ἡ χρῆσις ἀνυπόθετος.

§. 5. Ὡς τὰ ἀνωτέρω ῥήματα, οὕτω καὶ τὰ τριαύτην ἔννοιαν ἐξηγούντα ἐπίθετα συντάσσονται μετ' ἀπαρεμφάτου· δυνατὸς εἰπεῖν.—δεινὸς λέγειν.—Θεμιστοκλῆς ἰκανώτατος ἦν εἰπεῖν καὶ γινῶναι καὶ πράξει (Λυσ.).—ἐπιτήδειος ταῦτα παθεῖν (Δ.).—ταπεινὴ ὕμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἂ ἐγνώτε (Θ.).—μαλακὸς καρτερεῖν πρὸς ἡδονάς.—ἄξιος θαυμάσαι=ἄξιοθαύμαστος. Ἐν τούτοις τὸ ἀπαρέμφατον ἐκπληροῦ τὰ τῆς αἰτιατικῆς (σ. 22, §. 32). Οὕτω δὲ καὶ ὁ χρόνος βραχὺς ἀξίως διηγήσασθαι τὰ πραχθέντα (Πλ.)=ὡς πρὸς τοῦτο. Ἀλλαχοῦ δὲ τὰ τῆς γενικῆς· ἄξιος τιμᾶσθαι (Πλ.).—τὴν βουλήν κυρίαν ἐποίησαν τῆς εὐταξίας ἐπιμελεῖσθαι (Ισ.). Ὁμοίως τὸ νόσημα μείζον ἢ φέρειν (Σ.), κτλ.

§. 6. Δυνατὸν δὲ καὶ μετὰ πάσης ἄλλης κλάσεως ῥημάτων νὰ συνταχθῇ τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ ἄνευ τούτου πλήρη σύνταξιν δεχομένων καὶ μάλιστα μετὰ τῶν σημαίνοντων διδόναι ἢ προσφέρειν τι ἐπὶ ἐπὶ τινι σκοπῷ· παρέχω ἐμᾶντὸν τέμνειν καὶ καίειν (Πλ.).—οἱ Φιλιάσιοι τὴν πόλιν φυλάττειν τοῖς Λακεδαιμονίοις παρέδωκαν (Ξ.).—ὅσοι περιῆσαν τῶν Θηβαίων παρέδωσαν σφᾶς αὐτοὺς τοῖς Πλαταιεῦσι χρῆσασθαι, ὅτι ἂν βούλωνται (Θ. Β', 4).

§. 7. Εἰς ταῦτα τὰ τελευταῖα κυρίως ἀρμόζουσα ἡ προσηγορία τελικὰ ἀπαρέμφατα ἐφημερόσθη ἔπειτα γενικώτερον καὶ εἰς πάντα τὰ ἄλλα ὅσα ἢ σημερινὴ γλῶσσα διὰ τῆς ὑποτακτικῆς καὶ τοῦ μορίου νὰ συνήθως μεθερμηνεύει (§. 3. α. β'), ὡς εἰδικὰ καλοῦνται τὰ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἐρμηνευόμενα (§. 3. γ'. δ').

Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 8. Ὄταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ αὐτὸ πρόσωπον ὅπερ καὶ εἰς τὸ ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται, καλεῖται ταῦτοπροσωπία· ὅταν δὲ ἄλλο ἦναι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ ἄλλο τὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τότε καλεῖται ἑτεροπροσωπία. Ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας τίθεται

τὸ ἀπαρέμφατον ἄνευ ἰδιαιτέρου ὑποκειμένου· *ὁμολογῶ ἀδικεῖν*.—*σὺ μὲν εἶλον ζῆν, ἐγὼ δὲ καθθανεῖν* (Σ). Μόνον δὲ ἐν συνεπέᾳ λόγου τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου, διὰ τινος ἀντωνυμίας, ἀνανεούσης τὸ ἐν τῷ ῥήματι τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τοῦτο κατ' ὀνομαστικὴν· *ἐγὼ ἤθελον τούτῳ ταύτην ἦτις εἶη μεγίστη πίστις δοῦναι, ἢ μὴν ἐγὼ τοῦ πατρὸς ἀκούειν* (Δημ. πρὸς Κάλιππον, 1239).—*φασί τινες οὐκ ἐνούσης ἐν τῇ ψυχῇ ἐπιστήμης σφεῖς ἐπιθέσθαι* (Πλ.).

§. 9. Γίνεται δὲ μάλιστα τοῦτο, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος ἐξαρτῶνται δύο ἀπαρέμφατα διάφορον ἔχοντα ὑποκείμενον, καθ' ἕτεροπροσωπίαν καὶ ταυτοπροσωπίαν· ὡς (δραχμὰς Τιμόθεος) *ἰδίᾳ ἔφη δαρεῖσαι τὸν πατέρα Ἀρτιμάχῳ καὶ οὐκ αὐτὸς λαβεῖν* (Δημ. πρὸς Τιμόθ. 1197).—*εἰ οἴεσθε Χαλκιδέας τὴν Ἑλλάδα σώσειν ἢ Μεγαρέας, ὑμεῖς δ' ἀποδράσεσθαι τὰ πράγματα, οὐκ ὀρθῶς οἴεσθε* (Δημ. Φιλ Γ', 130). Τοιοῦτον δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδη (Δ', 28) *οὐκ ἔφη αὐτὸς (στρατηγεῖν), ἀλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν*. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 12.

§. 10. Ἄλλως δὲ ἐπὶ ἕτεροπροσωπίας. Αὕτη ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο περιστάσεις. Ἡ πρώτη περίστασις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, καὶ τότε δὲν τίθεται ἰδιαιτέρον ὑποκείμενον, ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου ὡς καὶ ἀνωτέρω (§. 8)· *δέομαί σου παραμεῖναι*.—*ἐπέταξεν τῷ Θηραμένει ἀνελεῖσθαι τοὺς ναυαγούς* (Ξ).—*πείθω σε λέγειν*.

§. 11. Ἡ δευτέρα περίστασις εἶναι ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἦναι πάντῃ διάφορον καὶ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως. Τότε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατ' αἰτιατικὴν· *ἀξιῶ ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν* (Πλ.).—*ἠύχοντο Ξερίας καὶ Πανσίωρα ὡς δολίους ληφθῆναι* (Ξ).—*ἰδεῖν σε βούλομαι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν υἱὸν τὸν μόνον* (Ἄρφ. Πλ. 249)—*θέλω νὰ σὲ ἴδῃ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ὁ μονογενὴς υἱός μου*.

§. 12. Τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ταυτοπροσωπίας ἐνίοτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου κατ' αἰτιατικὴν, ὅταν διακρίνη αὐτὸ ἑαυτὸ ὡς θεωροῦν καὶ θεωρούμενον, καὶ μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων· *οἶμαι ἐμὲ παρὰ σοῦ πολλῆς καὶ καλλῆς σοφίας πληρωθῆσεσθαι* (Πλ.).—*φημί*

δεῖν ἐκείρους μὲν ἀπολείσθαι, ὅτι ἠσέθησαν, ἐμὲ δὲ σώζεσθαι, ὅτι οὐδὲν ἡμάρτηκα (Ἄνδ.).

Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 13. Χωριστὸν κατηγορούμενον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐπὶ τοῦ εἶναι, γίγνεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων. Τίθεται δὲ κατ' ὀνομαστικὴν ἢ αἰτιατικὴν, καθάπερ εἶναι ἢ ὑποτίθεται καὶ τὸ ὑποκείμενον· νομιζῶ οὐδὲν χείρων εἶναι τῶν ἄλλων.—αἰτίαν ἔχω μισόδημος εἶναι (Πλ.).—οὐδεὶς ὕστεροι γνώμη (ἔφρασαν) φανῆναι (Θ.).—ἐγὼ γὰρ Ἀθηναίους φημι σοφοὺς εἶναι.—ἀνάγκιδας ἠγείτο εἶναι αὐτούς (Ξ.).—τὴν πόλιν ὄντως ἠγήσω πολέμου ἐργασήριον εἶναι (Ξ.).—οἵτινες αὐτόχθορες εἶναι φασίμεν (Ἰσ. Συμμ. ΙΖ').

§. 14. Ὄταν δὲ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ᾖ τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (§. 10), τότε, ἔλξως καὶ ἀφομοιώσεως νόμῳ, τίθεται συνήθως τὸ κατηγορούμενον ὁμοιοπτῶτως αὐτῷ· ἐδέοντο Κύρου ὡς προθυμοτάτου γενέσθαι (Ξ.), καὶ πάντοτε σχεδὸν οὕτως, ὅταν προηγῆται γενικὴ μετοχῆς δοξαστικοῦ, λεκτικοῦ ἢ τοιούτου τινὸς ῥήματος· τῶν δοκούντων σοφῶν εἶναι (Πλ.).—τῶν φασκόντων δικαστῶν εἶναι (Πλ.). Μένει δὲ ὡς ἀμετάβλητος φράσις τὸ εἶναι τι τῶν δοκούντων τι εἶναι (Πλ. Γοργ. 472).—ἀνδρὶ οἰομένῳ τι εἶναι (Πλ. Μενεξ. 247).

§. 15. Οὕτω καὶ ἐπὶ δοτικῆς· εὐδαίμοσιν ὑμῖν ἔξεστιν γίγνεσθαι (Δ.).—Κῦρος ἀνεγέλασεν ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ Ἐρωτος φάσκορτι εἶναι (Ξ.). Ὡσαύτως καὶ μὴ ἀναγκάσης ἐμὲ κυκὴν γενέσθαι (Εὐρ.), ὅπερ συμπίπτει τῷ ἀνωτέρῳ γενικῷ κανόνι, ὅτι τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας τίθεται κατ' αἰτιατικὴν (§. 11).

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν· ἐψηφίσασθε ἐξελεθεῖν βοηθήσοιτες (Δ.).—ἀνευ ἐκείνων ἔφασαν γρόντες το. λμῆσαι (Θ.).—οὐ τοῦ βελτίονος σώματός ἐστιν ἐκόντος τὰ σχήματα σχηματίζειν; (Πλ.).—συνέθη τῷ Χαβρίᾳ ἐκπλεῖν μίαν γαῦν ἔχορτι (Δ.).—ἄλλως πῶς πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἢ ὠρουμένους ὄρκοι ἤδη κατέχουσιν ἡμᾶς (Ξ.).

§. 17. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἐπὶ προσδιορισμῶν, τῶν μετοχικῶν μάλιστα, ποικίλλει πολλάκις ἐν τούτοις ἢ χρῆσις. Δυνατὸν π. χ. καὶ γενικῆς ἠγουμένης νὰ ἔπηται κατ' αἰτιατικὴν τὸ κατηγορούμενον ἢ ὁ προσδιορισμός· ἐδέοντό μου προστάτην γενέσθαι

(Ξ).—δέομαι ὑμῶν καταψηφίσασθαι Θεομητήστου, ἐνθυμουμένους, κτλ. ὡσαύτως καὶ δοτικῆς ἡγουμένης συμφέρει αὐτοῖς φίλου μᾶλλον ἢ πολεμίους εἶναι (Ξ).—ἔξεστιν ὑμῖν, λαβόντας ὄπλα, κτλ. (Ξ).—καὶ Ξερία τῷ Ἀρχάδι ἤκειν παραγγέλλει λαβόντα τοὺς ἀνδρας (Ξεν Ἀν. Α', Β', Ι).

Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 18. Τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου τίθεται κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· ἐπιθυμεῖν ἀρετῆς.—χρησθαι βιβλίοις.—πατεῖν τὴν δίκην.—παραλύειν τιὰ τῆς ἀρχῆς.—διδόναι τιὰ χρήματα, κτλ. Περὶ ἄλλων χρήσεων τοῦ ἀπαρεμφάτου καὶ περὶ τῶν εἰς αὐτὸ προστιθεμένων μορίων ἴδε Σ. Π. Β.

Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.

§. 19. Εἰ μὲν τὸ ἀπαρέμφατον διὰ τοῦ ἄρθρου δὲν γίνεται τέλειον οὐσιαστικὸν ὄνομα, πλησιάζει ὅμως τοσοῦτον εἰς τὴν τούτου φύσιν, πᾶσαν αὐτοῦ χρῆσιν, κατὰ πᾶσαν πτώσιν καὶ κατὰ πάντα τρόπον ἐκπληροῦν, ὥστε δυσκόλως διακρίνεται.—τὸ λέγειν, ὁ λόγος· τὸ ἀρχειν, ἡ ἀρχή.

§. 20. Ὡς τοιοῦτον ἐκλαμβανόμενον τὸ ἀπαρέμφατον τίθεται εἰς τὸν λόγον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, προσδιορισμός. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὡς ὄνομα τιθέμενον τὸ ἀπαρέμφατον δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, κτλ.

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον
καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.

§. 21. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ὄνομα· οὐχ οὕτως ἡδὺ ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα, ὡς ἀνιαρὸν τὸ ἀποβάλλειν (Ξ).—τοῦτό ἐστι τὸ ἀδικεῖν τὸ πλεόν τῶν ἄλλων ζητεῖν ἔχειν (Πλ.).—τὸ δίκην δίδόναι πρότερον πάσχειν τί ἐστὶν ἢ ποιεῖν; (Πλ.)

Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.

§. 22. Τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντικείμενον εἰς τὸν λόγον, ὡς καὶ τὸ ῥηματικὸν, κατὰ τὴν φύσιν τῆς τῶν ῥημάτων τάξεως εἰς ἣν ἀνήκει· τοῦ διαλέγεσθαι ἀμελεῖν (Πλ.).—πιστεύω τῷ κοσμίως ζῆν (Δ.).—τὸ τελευτῆσαι πάντων ἢ πεπρωμένη κατέκρινε

τὸ δὲ καλῶς ἀποθανεῖν ἴδιον τοῖς σπουδαίοις ἢ φύσις ἀπένευμεν (Ισ.).—τὸ ἀρχικοὺς εἶναι ἀνθρώπων παιδεύεις αὐτούς; (Ξ).

Τὸ Ὀνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμὸς.

§. 23. Καὶ ὡς παντοῖος προσδιορισμὸς τίθεται εἰς τὸν λόγον τὸ ὀνοματικὸν ἀπαρέμφατον, ἀπροθέτως τε καὶ ἐμπροθέτως· ἀήθης τοῦ κατακοῦειν τιός (Ξ) — οἱ ἔμποροι τὰ πελάγη διαπερῶσιν ἔνεκα τοῦ πλείω ποιῆσαι τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν (Ισ.).—αἱ καλῶς πολιτευόμεναι δημοκραταὶ προέχουσι τῷ δικαιοτέραι εἶναι (Δ.).—Σωκράτης ἐθανυάζετο ἐπὶ τῷ εὐθύμως ζῆν (Ξ).—τὸ προσταλαίωσιν τῷ δόξαντι καλῶ οὐδεὶς πρόθυμος ἦν (Θ. Β', 53).—Κῦρος πάντων τῶν ἡλικῶν διαφέρων ἐφαίρετο εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἂ δέοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 1).

Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὀνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.

§. 24. Καὶ ἐπὶ τῆς ὀνοματικῆς χρήσεως δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον ἴδιον ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, κατὰ τοὺς προεξηγηθέντας κανόνας, κατ' ὀνομαστικὴν μὲν ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας, κατ' αἰτιατικὴν δὲ ἐπὶ ἑτεροπροσωπίας· ἀντὶ τοῦ ἐπελθεῖν αὐτοῖ (Θ.).—τὸ εἶναι Φίλιππον πάντων, ἕνα ὄντα, κύριον πολλῶν προέχει (Δ.).—διὰ τὸ τοὺς πολεμικοὺς προεἰσεληλυθέναι (Δ.). Ὡσαύτως ἢ πόλις σφῶν τετελείσται, ὥστε ἰκανὴ εἶναι, κτλ. (Θ. Α', 91).—ἡ τῆς ψυχῆς φιλία διὰ τὸ ἀγνή εἶναι καὶ ἀκορευτοτέρα ἐστίν (Ξ. Συμπ. Η', 15).—διὰ τὸ ξένος εἶναι, οὐκ ἂν εἶη ἀδικηθῆναι; (Ξ. Ἀπομν. Β', α', 15).

Περὶ Ἄρθρου ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.

§. 25. Ἐπὶ γενικῆς καὶ δοτικῆς τίθεται συνήθως τὸ ἄρθρον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, ὡς μετὰ τῶν ἀνωτέρω πολλὰ ἄλλα δεικνύουσι παραδείγματα· τοῦ δραπέτευειν δεσμοῖς οἱ δεσπότες τοὺς οἰκέτας εἰργουσι (Ξ).—πρὸς τὸ μετρίων δεῖσθαι πεπαιδευμένος (Ξ. Ἀπ. Α', β', 1). Ἐπὶ ὀνομαστικῆς δὲ, ὑποκειμένου τόπον ἐπέχοντος τοῦ ἀπαρεμφάτου, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, ἀντικειμένου τόπον ἐπέχοντος, δυνατὸν νὰ τεθῆ ἢ νὰ παραλειφθῆ τὸ ἄρθρον.

§. 26. Τίς ἢ διαφορὰ τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνάρθρου χρήσεως ἐν τοῦτοις τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δυσκαποφάσιστον (Ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συγτάξ. σ. 484). Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ ἐνταῦθα τὸ ἄρθρον, τὰ τοῦ

ἄρθρου ἐκπληροῦν, ἀναδεικνύει τὸ ἀπαρέμφατον ὡς τὸ κύριον μέρος τῆς προτάσεως, περὶ οὗ καταφάσκειται ἢ ἀποφάσκειται τι· τὸ ζῆν, τὸ διαλέγεσθαι, τὸ θάνατον δεδιέναι, κτλ. Ὡσαύτως κατ' αἰτιατικὴν πειρῶ κατεργάσασθαι τὸ εἰδέναί ἢ βούλει πράττειν (Ξ. Ἀπομν. Γ', ς', 18).

§. 27. Παραλείπεται δὲ τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ᾖ ἡ ἀποκείμενον τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων· δεῖ λέγειν.— οὐ δεῖ ἀνταδικεῖν (Πλ.), κτλ. (Ἴδε κατωτέρω), καὶ ἔνθα ὡς κυριώτερον μέρος τοῦ λόγου ἀναφαίνεται πολλῶ μᾶλλον τὸ κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐστίν, συμπληρούμενον διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου· οἰκονόμου ἀγαθοῦ ἐστίν εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον (Ξ. Οἶκον. Α', 25). Τοῦτο δὲ προσεγγίζει εἰς τὴν ἰδέαν τῶν ἀπροσώπων, ὡς εἰ ἦν προσήκει ἢ προσήκόν ἐστι τῷ ἀγαθῷ οἰκονόμῳ εὖ οἰκεῖν τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. Οὕτω καὶ οὐχ ἡδὺ πολλοὺς ἐχθροὺς ἔχειν (Δ.)=δυσαρεστεῖ (Ἴδε κατωτέρω §. 30), κτλ. Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ ἄρθρον ἐπὶ ἀπαρεμφάτου καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς, καὶ τότε τὸ ἀπαρέμφατον ἀντλαμβάνει τὴν καθαρὰν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν· βούλομαι δηλώσαι, κτλ. (σ. 91, §. 4).

Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.

§. 28. Ἀπρόσωπα ῥήματα ὀνομάζονται τὰ μόνον κατὰ τὸν τύπον τοῦ τρίτου προσώπου σχηματιζόμενα, ἢ ἐν χρήσει ὄντα τοῦλάχιστον, προσωπικὸν δὲ ἦτοι ἐμψυχον ὑποκείμενον οὐ δεχόμενα. Τὰ ῥήματα ταῦτα εἶναι ἐκ τῆς φωνῆς ᾧ καὶ ἐκ τῆς φωνῆς μαῖ. Ἐκ τούτων δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν τοῦ πρέποντος ἢ μὴ πρέποντος, τοῦ ἀναγκαίου ἢ μὴ ἀναγκαίου, κτλ· δεῖ, προσήκει, χρή, κτλ· τὰ δὲ δευτέρω ἐξηγοῦσιν ἔννοιαν λεγομένου, ὀριζομένου, ἀποφασισμένου τινός, κτλ· λέγεται, ἄδεται, ἐνδέχεται, πέπρωται, κτλ.

§. 29. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ῥήματα ταῦτα δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ δύο ἐπόψεως· α'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον· β'. ὡς ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημέτην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

Α'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενον λόγον.

§. 30. Ἐπὶ τῆς πρώτης ταύτης περιστάσεως λόγος ἐκ τῶν ἀπροσώπων ἐξαρτώμενος εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, ἐπομένως τὸ ἀπαρέμφατον εἶναι αὐτῶν ὑποκείμενον· δεῖ λέγειν, οἶον εἰπεῖν τὸ λέγειν

ἐστὶ δέον. — τὸ γέρον ἐκ θεοῦ καλῶς χρῆ φέρειν. Καὶ τὰ εἰκός, ἀγαθαῖον, χαλεπόν, κτλ, μετὰ τοῦ ἐστίν, ἰδέαν ἀπροσώπου ἐξηγοῦσιν (Ἰδε Σ. Π. Β'. σ. 395), ὅθεν καὶ δέχονται τὴν σύνταξιν αὐτῶν (Ἰδε ἀνωτέρω §, 27)· οὕτω καὶ λέγεται βροντῆσαι, πέπρωται φαρεῖν, κτλ.

§. 31. Καὶ ὑποκείμενον δὲ ὄν τοῦ ἀπροσώπου τὸ ἀπαρέμφατον δέχεται ἴδιον ὑποκείμενον. Τοῦτο δὲ τίθεται κατ' αἰτιατικὴν δεῖ αὐτοὺς παρεῖναι (Ξ.) = τὸ αὐτοὺς παρεῖναι = ἡ αὐτῶν παρουσία ἐστὶ δέον. — χρῆ ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἀποφαίρεσθαι (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ ὅταν τὸ ἀπρόσωπον, ἀπ' ἄλλου ῥήματος ἐξαρθώμενον, ἐκφέρηται καὶ αὐτὸ κατ' ἀπαρέμφατον· διὸ θυμοειδῆ καὶ πρᾶόν φαρμεν ἐκάστοτε εἶναι δεῖν τὸν ἀγαθόν (Πλ.)· οὕτω δὲ ἐκφερόμενον τὸ ἀπρόσωπον καὶ ὑποκειμένου τόπον ἐπέχον τίθεται καὶ ἐνάρθρως ὀρθῶς ἔχει τὸ δεῖν εἶναι τοιοῦτον (Πλ.).

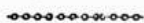
§. 32. Ὅταν δὲ μετὰ τὰ ῥήματα, *φημί, ἠγοῦμαι, οἶμαι*, ἔπωνται τὰ ἀπαρέμφατα χρῆναι, δεῖν, κτλ, ταῦτα ἀποτελοῦσιν ὡς ἐν ῥήμα, ἠγοῦμαι-χρῆναι, οἶμαι-δεῖν· καὶ τότε ἡ δύναμις τοῦ προσωπικοῦ ἔλκει τὴν τοῦ ἀπροσώπου, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον τίθενται κατ' ὀνομαστικὴν, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ λείποντος τοῦ ἀπροσώπου· εἰ οἴεσθε χρῆναι ὑμεῖς ἀπολέσαι (Λυσ.) = εἰ οἴεσθε ἀπολέσαι. Οὕτω καὶ ἐπὶ κατηγορουμένου· Ἀλκιβιάδης ὑβριστῆς ᾤετο δεῖν εἶναι (Δ.).

§ 33. Ἰπάρχουσι δὲ καὶ ῥήματα τὰ ὁπῖα, ὡς προσωπικά καὶ ὡς ἀπρόσωπα ἐκλαμβανόμενα, δέχονται τὴν τῶν προσωπικῶν καὶ τὴν τῶν ἀπροσώπων σύνταξιν, κατὰ ταῦτοπροσωπίαν δηλ. ἢ ἑτεροπροσωπίαν· ἐδόκει Ξεροφῶντι, βροντῆς γενομένης, σκηπτὸς πεσεῖν εἰς τὴν πατρίαν οἰκίαν (Ξ. Ἀν. Γ', α, 7). — δοκεῖς ἂν ἢ πόλις ἢ στρατόπεδον ἢ Λησιὰς ἢ κλέπτας πρᾶξαι ἂν τι δύνασθαι, εἰ ἀδικότερ ἀλλήλους; (Πλ. Πολ. Α', 351) — ὁμολογῆται ὁ ἰατρὸς σωματῶν εἶναι ἄρχων (Πλ.). — ὁμολογεῖται τοὺς ἀπὸ Διὸς εὐγενεστάτους τῶν ἡμιθέων εἶναι (Ἰσ.).

Β'. Τὰ Ἀπρόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.

§. 34. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης τὰ ἀπρόσωπα συντάσσονται κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην ἔννοιαν· δεῖ χρημάτων = ἔστι δεῖα

(=ἔλλειψις) χρημάτων. — ἐνδεῖ μοι χρημάτων = ἔστι μοι ἐνδεῖα χρημάτων. — μεγάλου τιπός ἔδει σωτηρός τε αὐτῇ (Πλ.). — μεταμέλει μοι τούτου = γίγνεται μοι μετάνοια τούτου, κτλ. — αὐτὸν γὰρ σε δεῖ Προμηθέως (Αἰσχύλ. Προμ. 86) = πὲρ αὐτὸν ἔχει χρεια Προμηθέως; οὕτω παρὰ Σοφοκλεῖ (Φ. 646) ὅτου σε χρεια καὶ πόθος μάλιστα ἔχει. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἡ γενικὴ γίνεται καὶ ὀνομαστικὴ νῦν τοίνυν ὑμῖν μελησάτω τῶν πεπραγμένων (Λυσ. κατὰ Νικομ. §. 30) καὶ ἐμοὶ μελήσει τοῦτο (Ἀρφ. Πλ. 229)· τὸ πρῶτον = ἔστι μοι μέλησις ἢ τοι φροντίς τούτου ἢ περὶ τούτου, τὸ δεύτερον = τοῦτο ἔστι μοι φροντίς, κτλ. Ἴδε πλείονα περὶ Ἀπροσώπων ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 557.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τὸς Ῥηματικῶν.

Περὶ Μετοχῆς.

§. 1. Δυνάμει τῆς ῥηματικῆς φύσεως συντάσσεται ἡ μετοχή, ὡς καὶ πᾶσα ἔγκλισις ῥήματος κατὰ τὸ ἴδιον ῥῆμα ζῶν ἐπὶ γῆς. — φοιτῶν εἰς τὰ διδασκαλεῖα. — ψόγου ἀφροντιστῶν. — πολεμῶν τῇ κακίᾳ. — λέγων ταῦτα. — ὡσπερὶ ὑπὸ ἀγαθοῦ πύκτου πληγείς (Πλ.). — λουόμενος τὴν κεφαλὴν. — δύνανται κεκτημένοι (Δημ.), κτλ.

§. 2. Δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς φύσεως τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ τριχῶς μάλιστα· α'. ἐπιθετικῶς· β'. κατηγορηματικῶς· γ'. παρρηθετικῶς.

Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.

§. 3. Ἐπιθετικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχὴ συμπλεκομένη μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς καὶ πᾶν ἐπίθετον· ὁ θερμοῦντων ἥλιος, ἡ λάμπουσα ἀκτίς, τὸ καῖον πῦρ.

§. 4. Ὡς δὲ τὰ καθ' αὐτὸ ἐπίθετα λαμβάνουσιν ἐνίοτε οὐσιασικὸν χαρακτῆρα, οὕτω καὶ ἡ μετοχὴ, ἐνάρθρως μὲν μάλιστα, ὡς ὁ διώκων, ὁ τυχών, οἱ ἔχοντες, οἱ πολιτευόμενοι, κτλ· ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνάρθρως· ἐρῶν ἐρωμένη ἀπειλεῖ. — διαφέρει μαθῶν μὴ μαθόντος. Συχνότατα δὲ οὐσιαστικῶς ἐκλαμβάνεται ἡ μετοχὴ ἐπὶ τοῦ οὐδετέρου γένους, ἀφρημένην ἔνοιαν ἐξηγοῦντος· τὸ δεδιός = ὁ φόβος, τὸ ποθοῦν = ὁ πόθος, τὸ βουλόμενον = ἡ βούλησις, κτλ.

§. 5. Ὡς τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ἐπὶ τῆς ὀνομαστικῆς χρήσεως δὲν ἀποβάλλει τὴν ῥηματικὴν αὐτοῦ φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μετοχή· ὅθεν λέγεται ὁ τῆς ἀρετῆς ἐπιμελόμενος, ὁ τοὺς θώρακας ποιῶν, ὁ γράμματα εἰδώς, οἱ τὸν θάνατον δεδιότες ἄνθρωποι, ὡς ἤθελεν εἶναι καὶ τὸ τοὺς ἀνθρώπους τὸν θάνατον δεδιέναι, κτλ.

§. 6. Δέχεται δὲ ἡ μετοχή ἐνίοτε καὶ ὀνομαστικὴν σύνταξιν παρὰ ποιηταῖς· ὁ κείνου τεκῶν (Εὐρ.)=τοκεύς, κτλ. Τοιοῦτον παρὰ πεζοῖς τὸ οἱ προσήκορτες=οἱ συγγενεῖς, καὶ μάλιστα τὸ ἀνωτέρω (§. 4) σημειωθὲν οὐδέτερον γένος τῆς μετοχῆς· τὸ ἀποβὰν τῆς ξυμφορᾶς (Θ. Β', 87).—τὸ τοῦ κρείττορος συμφέρον (Πλ.).

Β'. Ἡ Μετοχή κατηγορηματικῶς.

§. 7. Ὡς κατηγορηματὴν ἢ κατηγορούμενον τίθεται εἰς τὸν λόγον ἡ μετοχή, κατὰ πρῶτον, μετὰ τοῦ εἶναι καὶ τῶν συγγενῶν ῥημάτων· εἰμι τυράνῳ εοικώς.—τόμος ἐστὶν ὁ βοηθῶν.—οὐδαμοῦ τὰ μὴ ὄντα ὄντα ἐστίν (Πλ.).—*τῶν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις* (Σ. Ἡλ. 794).—*λαρθάνει ὦν*.—*εὐλαβοῦ μὴ φανῆς κακὸς γερῶς*=μὴ κτείννας γένη (Σ. Τραχ. 1129).

§. 8. Τίθεται, δεύτερον, ὡς κατηγορούμενον ἡ μετοχή μετὰ τινων ἰδιαιτέρων κλάσεων ῥημάτων, αἵτινες αἰτοῦσι τὴν μετοχήν, ὡς αἱ προσημειωθεῖσαι αἰτοῦσι τὸ ἀπαρέμφατον (σ. 91, §. 3). Εἶναι δὲ τοιαῦτα ῥήματα μάλιστα· α'. τὰ ἐνάρξεως, λήξεως καὶ συνεχείας σημαντικά· ἤρχόμεθα πρῶτον ἀθροίζορτες (Ξ.).—*οὐ ποτε λήγει κινούμενον* (Πλ.).—*πολεμοῦσα τὸν αἰὶ χρόνον διάγει* (Πλ.). β'. τὰ καρτερίας, ἀνοχῆς καὶ ψυχικοῦ παθήματος σημαντικά· *εἴ τις καρτεροῖ ἀναλίσκων ἀργύριον φρονίμως* (Πλ.).—*οὐ γὰρ ἂν ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας ὄρων τοὺς ἀτακτοῦντας* (Ξ. Κ. Π. Ζ', β', 6).—*ἤδεται λέγων αἰεὶ* (Εὐρ.).—*ὅστις ἰσχυρῶς χρήμασιν ἤδεται, εὖ ἴσθι τοῦτον καὶ δαπανῶντα ἰσχυρῶς ἀνιάσθαι* (Ξ. Κ. Π. Η', γ', 44).

§. 9. Εἶναι προσέτι τὴν μετοχήν αἰτοῦντα ῥήματα· γ'. τὰ αἰσθήσεως, γνώσεως καὶ κατανοήσεως σημαντικά· *τῶν δ' οὐκέτ' ἀκούω, ἀλλ' αὐτὸς ἤδη παρῶν ὄρῳ Λακεδαιμορίους ἤκορτας* (Ξ.).—*πληγὰς οἶδα λαμβάνων* (Ξ.).—*κατενόησαν οὐ πολλοὺς τοὺς Θηβαίους ὄντας* (Θ. Β', 3). δ'. τὰ δείξεως, δηλώσεως καὶ τῶν τοιοῦτων σημαντικά· *ἀνανδρίας ἔνεκα δειχθήσεται τοῦτο πεπονηκώς* (Δ.).—*τοῦτο τὸ γράμμα δηλοῖ ψευδῆ τὴν διαθήκην οὔσαν* (Δ.). ε'. τὰ ἔχοντα τὴν

ἔννοιαν τοῦ ἀγγέλλειν· ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν γ' ἀγγέλλεται; (Σ. Τρ. 73). Σπανιώτερον δὲ τὰ ἔχοντα τὴν ἔννοιαν τοῦ νομίζειν, λέγειν καὶ τῶν τοιούτων· πᾶσι ταῦτα δεδογμένα ἡμῖν νόμιζε (Πλ. Πολιτ. Ε', 450).—πότερόν σε φῶμεν νῦν σπουδάζοντα ἢ παίζοντα; (Πλ.)· οὕτω καὶ τίθημι σε ὁμολογοῦντα, κτλ.

§. 10. Πολλὰ τῶν προηγουμένων ῥημάτων δέχονται καὶ ἄλλην σύνταξιν, καὶ μάλιστα τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τὴν μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι· οὕτω π. χ. τὰ γνωστικά· οἶδα μαρτυρησέσθαι μοι (Ξ).—οὐκ οἶσθα ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι; (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 28)· οὐχὶ δὲ ἀδιαφόρως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν. Περὶ τούτων παραπέμπω εἰς τὴν Σ. Π. Β', σ. 415· μάλιστα δὲ εἰς τὴν Εἰσαγ. Ἑλληρ. Συγγρ. σ. 605—609, ἔνθα κατὰ πλάτος περὶ τούτου γίνεται λόγος.

Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρενθετικῶς.

§. 11. Παρενθετικῶς ἢ μᾶλλον παραθετικῶς καὶ παρατακτικῶς τίθεται εἰς τὸν λόγον ἢ μετοχὴ μετὰ πάσης κλάσεως ῥημάτων, ὅταν μετὰ τοῦ ῥήματος μὲν τῆς προτάσεως ἀποτελῆ ἓνα λόγον πλήρη, ἀλλὰ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη ἀποτελῆ ἀνεξάρτητον λόγον, χρησιμεύοντα εἰς πληρέστερον προσδιορισμὸν τῆς κυρίας προτάσεως.

§. 12. Τίθεται δὲ ἡ μετοχὴ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον· α. εἰς δήλωσιν ἀναφορᾶς· δοῦλος ὢν ἔφασκες εἶναι δεσπότης = σὺ δὲ εἶ δοῦλος = σὺ εἶ δοῦλος, καὶ ἔφασκες εἶναι δεσπότης. Αὕτη καλεῖται ἀναφορικὴ μετοχὴ· β. εἰς ἐξήγησιν χρόνου· ταῦτα ποιήσαντες ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἐτράποντο (Ἡρ.)· χρονικὴ μετοχὴ· = ἐπεὶ ἐποίησαν ταῦτα· γ. εἰς δήλωσιν αἰτίας· ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες τὸν ἄνδρα τόνδε (Σ. Φ. 1035)· αἰτιολογικὴ μετοχὴ· τὸ τελικὸν αἴτιον δηλοῦται διὰ τοῦ μέλλοντος, καὶ μάλιστα μετὰ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων· ἦκε δουλωσόμενος (Θ. Α', 48).—καὶ κατήρχεν ἦδη (Κῦρος) ἀραπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενσόμενος ἢ διακοντιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων (Ξ. Κ. Π. Α', ιδ', 5), κτλ. τελικὴ μετοχὴ· δ. εἰς δήλωσιν τοῦ πόρου καὶ τρόπου· λιγίζόμενοι ζῶσιν (Ξ. Κ. Π. Γ', β', 25).—ἀλλὰ θαρρόσας λέγε (Πλ.), κτλ. τροπικὴ μετοχὴ = μετὰ θάρρους εἰπέ· ε. εἰς δήλωσιν ὑποθέσεως· ταῦτ' ἔχων ἀπαρτ' ἔχω (Σ)· ὑποθετικὴ μετοχὴ· ς. εἰς δήλωσιν ἐναντιώματός τιος πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐκφερόμενα·

πολλοὶ μὲν ὄντες εὐγενεῖς εἰσι κακοὶ (Εὐρ.)=καίπερ ὄντες· ἐναντιωματικὴ μετοχή.

§. 13. Πολλὰ τῶν τοιούτων μετοχῶν, πρὸς ἀνάδειξιν μείζονα τῆς ἐννοίας αὐτῶν, παραλαμβάνουσι καὶ διάφορα κατάλληλα μόρια· ἢ χρονικὴ τὰ ἐνταῦθα, δὴ, εἶτα, κτλ· ἢ αἰτιολογικὴ τὰ ἄτε, οἶα, κτλ· ἢ ἐναντιωματικὴ τὰ καί, καίπερ, κτλ. Ἴδε περὶ τούτων Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως.

Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.

§. 14. Κιτὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσαν χρῆσιν ἡ μετοχὴ συμφωνεῖ πάντοτε πρὸς τὸ ὑποκείμενον, κατηγορούμενον, ἀντικείμενον, κτλ, εἰς προσδιορισμὸν τῶν ὁποίων τίθεται, ἢ τῶν ὁποίων τὸν τόπον ἐπέχει· βουλευσας καὶ τὸν βουλευτικὸν ὄρκον ὁμόσας (Σωκράτης) οὐκ ἠθέλησεν ἐπιψηφισαί (Ξ. Ἀπ. Α', α, 18).—ἤδεσαν αὐτὸν τεθηγκότα (Ξ).—ἤδει ἑαυτὸν ἤτορα ὄντα (Ξ), κτλ.

§. 15. Ἄλλ' ἐκτὸς ταύτης ὑπάρχει καὶ ἕτεροία τις χρῆσις τῆς μετοχῆς, ἐν ἣ ἰλείπει πᾶσα τοιαύτη συμφωνία· σεισμοῦ γενομένου, διελύθησαν.—ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθέν, τὰ κάρνα μουξέπιπτεν (Ἄρφ. Ἀποσπ.). Ἐπὶ τῆς τοιαύτης χρήσεως αἱ μετοχαὶ καλοῦνται ἀπόλυτοι,

Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.

§. 16. Εἰ καὶ κατὰ πᾶσαν πτῶσιν τίθεται ἀπολύτως ἡ μετοχὴ ἢ ἀπόλυτος ὅμως γενικὴ εἶναι ἢ συχνοτέρα καὶ περιφημοτέρα παρὰ γραμματικοῖς. Ὡς κανόνες περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς δρίζονται· α'. τὸ διὰ τῆς μετοχῆς σχηματιζόμενον κῶλον, ὅπερ σύγκειται ἐκ διπλῆς γενικῆς, πρέπει κατὰ τι νὰ προσδιορίζῃ δλόκληρον τὸ κῶλον τῆς κυρίας προτάσεως· β'. πρέπει νὰ ἦναι ἕτεροπροσωπία ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τῶν δύο κῶλων· θεοῦ θέλοντος, οὐδὲν ἰσχύει φθόνος (Γν.). Ὡσαύτως τούτων λεχθέντων (ὑπ' ἄλλου προσώπου), ἀπῆλθον ἐγώ· τοῦτο δὲ εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον ἀναφερόμενον πρέπει νὰ γένη ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθον ἐγώ.

§. 17. Ἐκ τῆς χρονικῆς σημασίας δρμηθεῖσα ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου γενικῆς ἐπεξετάθη καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς ἄλλας ὄσων ἡ μετοχὴ εἶναι δεκτικὴ, καὶ μὴ ἀπόλυτος οὔσα· ἀναχωρησάντων τῶν Πελοποννησίων, οἱ Σπαρτιαῖται ἐβοήθουν (Θ. Δ', 8).—τούτων οὕτως ἐχόντων (Πλ.)=εἰπέ. —νοσήματος μὴ ὄντος, οὐδὲν δεῖ φαρμάκων (Πλ. Λύσ. 228)=ἐὰν ἢ ὅταν μὴ ἦ.

§. 18. Εἰ καὶ ἀνωτέρω παρατηρήσαμεν ὅτι ὡς κανὼν 'περὶ τὴν χρῆσιν τῆς ἀπολύτου γενικῆς ὀρίζεται ὅτι πρέπει νὰ ἦναι διάφορον τὸ ὑποκείμενον τῆς κυρίας προτάσεως καὶ τὸ τῆς μετοχῆς, ρηματικῶς ἐκλαμβανομένης, πολλάκις ὅμως ἀπαντᾶται ἀπόλυτος, γενικὴ ἔχουσα ὑποκείμενον τὸ τῆς κυρίας προτάσεως ἢ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς' βοηθησάντων ὑμῶν προθύμως πόλις προσλήψεσθε (Θ.).—καὶ εἰς αὐτὴν διαβεβηκότος ἤδη Περικλέους ἠγγέλιθη αὐτῷ (Θ. Α', ριδ';, κτλ.

Ἡ Ἀπόλυτος Δοτικὴ.

§. 19. Σπχνιωτέρα εἶναι ἡ χρῆσις τῆς ἀπολύτου δοτικῆς. Τίθεται δὲ καὶ αὕτη μάλιστα· ἅ. εἰς δὴ.λωσιν χρόνον' περιύοντι τῷ θεῖρει οἱ Κορίνθιοι ἐστρατοπεδεύσαντο ἐπὶ Ἀκτιῷ (Θ. Α', 30)—περιύοντι δὲ τῷ ἐνιαυτῷ, χαίρουσι πάλιν οἱ ἔθροιοι φρουρὰν (Ξ. Ἐλλην. Γ', 6', 24)· ἅ. εἰς δὴ.λωσιν τοῦ δι' οὗ Ἐλληνισπορτον ἴκορτο νότῳ τρίτον ἡμαρ ἀέντι (Θσόκρ.).

§. 20. Ἐκ τῆς ὀργανικῆς ταύτης σημασίας φαίνεται ὅτι ἔλαβε τὰς πρῶτας ἀρχὰς ἡ ἀπόλυτος δοτικὴ διότι ὅχι μόνον τὸ Κῦρος ἐξελαύρει συντεταγμένῳ τῷ στρατεύματι παρτί (Ξ. Ἄρ. Α', ζ', 14)· τὸ ἠύλιξεσθε ἐγκεχαλινωμένοις τοῖς ἵπποις (Ξ. Ἄρ. Ζ', ζ', 6), κτλ, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνωτέρω περιύοντι τῷ ἐνιαυτῷ, κτλ, ἐνταῦθα κυρίως ἀνάγεται—τῷ τελευτῶντι ἐνιαυτῷ, καὶ, χυδαϊκώτερον, μὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἀλλαχοῦ δὲ ἡ μετοχικὴ δοτικὴ τίθεται δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπορομμένοις προσελθῶν (Ξ).—ἡμέραι ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἐαλωκυία ἐπτά, ὅτε, κτλ. (Θ. Γ', 29) = εἶχε τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ.

Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατικὴ.

§. 21. Ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ ἐκ προσωπικῶν ῥημάτων γινομένη, μετὰ τῶν μορίων ὡς καὶ ὡσπερ τίθεται, κατὰ πρῶτον, εἰς δεῖξιν ἀληθινῆς ἢ ὡς ἀληθινῆς αἰτίας· ὡς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατείας οὖσαν, τάδε δὲ ἐορτήν, ἐμοὶ μὲν οὐ δοκεῖ διαλύειν τὴν δε τὴν παρήγυριν (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 10).—τούτων δὲ φανέντων, οὐδὲν ἔτι ἄλλο οἰωριζόμενοι ἐπορεύοντο, ὡς οὐδένα λήσοντα τὰ τοῦ θεοῦ σημεῖα (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 1).—πολλοὶ τῶν ἀδελφῶν ἀμελοῦσιν, ὡσπερ ἐκ πολιτῶν μὲν γιγνομένους φίλους, ἐξ ἀδελφῶν δὲ οὐ γιγνομένους (Ξ. Ἀπ. Β', γ', 3) = οὕτως ὡς εἰ, κτλ.

§. 22. Τίθεται, δεύτερον, ἡ ἀπόλυτος αἰτιατικὴ, γινομένη ἐκ τῶν προεξηγηθέντων ἀπροσώπων ῥημάτων, ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιστάσεων,

ἐν αἷς ἐκ τῶν προσωπικῶν συνειθίζεται γενική· οὐχ οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταὶ οὔτινες, ἀγρυπνήσαι θέον, ἠτιῶνται τούτου (Ξ. Κ. Π. Α', ἐ, 7) = τοῦ ἀγρυπνήσαι. — τοὺς σκώπτειν δυναμένους εὐφραεῖς καλοῦσι, προσῆκον τῆς προσηγορίας ταύτης τυγχάνειν τοὺς ἄριστα πρὸς ἀρετὴν πεφυκότας (Ἰσ.)

§. 23. Ὡσαύτως ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν ἀναχωρεῖν, κυρωθὲν δὲ οὐδέν, οἱ Μακεδόνες ἐχώρουν ἐπ' οἴκου (Θ. Δ', 125)· ἀλλ' ἐπὶ τούτων, τῶν ἐκ τῆς παθητικῆς φωνῆς, συνηθέστερος ὁ παρακείμενος προστεταγμένον, ἐπιτεταγμένον, εἰρημένον, κτλ' ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξεσόμενον, παρὰ Λυσία. Ἴδε καὶ περὶ τούτων Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.

Ἡ Ἀπόλυτος Ὀνομαστική.

§. 24. Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ τίθεται μὲν καὶ κατ' ἄλλον τρόπον, μάλιστα δὲ ὅταν δι' αὐτῆς ἀρχίζων ὁ λόγος διακόπτεται μετέπειτα διὰ τινά αἰτίαν καὶ τρέπεται εἰς ἄλλην σειράν· Αἴαν πάλαι δὴ σ' ἐξερωτήσαι θέλων σχολή μ' ἀπεῖργεν (Εὐρ. Ἀποσπ.). — ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, εἶπεν ὁ Κριτίας (Ξ). Ἡ ἀπόλυτος ὀνομαστικὴ εἶναι ἢ κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἀπόλυτος μετοχή, ἀναγομένη εἰς τὰ ἀνακόλουθα, αἱ δὲ λοιπαὶ εἰσιν οἷον προσδιορισμοί.

Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τὲος ῥηματικῶν.

§. 25. Ἐκ τῶν εἰς τὸς καὶ τὲος ῥηματικῶν ἅπερ προσεγγίζουσιν εἰς τὸν μετοχικὸν χαρακτῆρα, τὰ μὲν εἰς τὸς, δηλοῦντα μάλιστα τὸ δυνατόν γενέσθαι, ἐκφέρουσι τὸ αἴτιον τοῦ πάθους κατὰ δοτικὴν ἀπρόθετον ὡς καὶ τὰ παθητικά, καὶ μάλιστα ὁ παθητικὸς παρακείμενος. ἄλωτὰ γίγνεται ἐπιμελεῖα καὶ πόρφ ἅπαντα (Μ.). — οὐκ οὐκ δεῖ προθεῖναι ἐλπίδα οὔτε λόγῳ πιστήν, οὔτε χρήμασιν ὠνητήν (Θ. Α', ρμ').

§. 26. Τὰ δὲ εἰς τὲος, δηλοῦντα τὸ θέον γενέσθαι, ὡς αἱ παρὰ Ῥωμαίοις μετοχαὶ εἰς ndus δέχονται διπλὴν τινά σύνταξιν, ὁμαλὴν καὶ ἀνώμαλον. Κατὰ τὴν πρώτην συντάσσονται, ὡς καὶ πᾶν ἄλλο ἐπίθετον· τιμητέος ὁ ἀνήρ. — ἢ γε σιωπῆ ἀσκητέα καὶ ἢ τάξις διαφυλακτέα, κτλ. Κατὰ τὴν δευτέραν τὴν, φαινομένην τοῦλάχιστον, ἀνώμαλον σύνταξιν, τίθενται κατ' οὐδέτερον γένος καὶ ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου· πρακτέον, παρασκευαστέον = δεῖ πράττειν, παρασκευάζειν· οὕτω γευστέον (= κολυμβητέον), πειρατέον, εὐχτέον, κτλ. ἰτέον ἢ ἰητέον, π.λευστεῖον, π.λουτητέον, οὐκ ἀποδειλιατέον (Πλ.) φειστεῖον, κτλ.

§. 27. Ἐπειδὴ τὰ κατ' οὐδέτερον γένος τιθέμενα ταῦτα ῥηματικά ἰσοδυναμοῦσιν ἀπροσώπῳ μετ' ἀπαρεμφάτου, ἔπεται ὅτι δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν. Αἱ μετ' αὐτῶν λοιπὸν τιθέμεναι πτώσεις εἶναι ἀντικείμενα, τιθέμενα κατὰ τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου ῥήματος· ἀντιληπτέον τῶν πραγμάτων.—ἐπιχειρητέον τῷ ἔργῳ (Ξ).—οἰστέον τὴν τύχην (Εὐρ.)=δεῖ φέρειν τὴν τύχην, κτλ.

§. 28. Ἡ δὲ τὸ ὑποκείμενον παριστῶσα πῶσις ἐν τούτοις τίθεται· ἁ. κατὰ δοτικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπροσώπου· οὐ ταχέως αὐτοῖς βουλευτέον (Θ.)=οὐ προσήκει αὐτοῖς ταχέως βουλεύσασθαι· ὅθεν καὶ φημὶ δὴ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν (Δ. Ὅλ. Γ', 14)=προσήκει ὑμῖν βοηθῆσαι τοῖς πράγμασιν· β'. κατ' αἰτιατικὴν, δυνάμει τοῦ περιεχομένου ἀπαρεμφάτου· οὐ δουλευτέον τοὺς τοῦν ἔχοντας τοῖς κακῶς φρονοῦσιν (Ἰσ. Εὐαγ. β')=οὐ δεῖ τοὺς νουνεχεῖς δουλεύειν τοῖς ἄφροσιν.

§. 29. Τὰ εἰς τέον ῥηματικά, ὡς καὶ τὰ εἰς τός, ἐκφέρονται πολλάκις κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν, ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπέστερον· ἐπιχειρητέα, παραδοτέα, διακριτέα, τιμωρητέα, κτλ. (Θ).· συνεκποτέ· ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα (Ἄρφ. Πλ. 1086). Ἀλλὰ καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ ἄλλων συντακτικῶν ποικιλιῶν τῶν ῥηματικῶν τούτων ἴδε πλατύτερον Σ. Π. Β', σ. 438—445, καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 568—574.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.

§. 1. Χρόνοι τοῦ ῥήματος ἐν τῇ γραμματικῇ ὀνομάζονται οἱ ἰδιόζοντες αὐτῷ σχηματισμοὶ πρὸς δήλωσιν τοῦ τμήματος τοῦ φυσικοῦ χρόνου, τοῦ παρόντος, τοῦ παρελθόντος, ἢ τοῦ μέλλοντος, καθ' ὃ ὑποτίθεται τὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ῥήματος σημαίνόμενον· γράφω, ἔγραψα, γράψω. Εἶναι δὲ οἱ χρόνοι ἐκ τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ῥήματος· ὅθεν παρὰ Γερμανοῖς χρόνου σηματικὴ λέξις ὀνομάζεται τὸ ῥῆμα (Zeitwort).

Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.

Ὁ Ἐνεστώς.

§. 2. Ὁ ἐνεστώς δηλοῖ ἐν γένει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, τὸ παρὸν ἢ ὡς παρὸν παριστάμενον.

§. 3. Τίθεται λοιπὸν· ἁ. εἰς δήλωσιν καταστάσεως ἢ πάθους

ἢ ἐνεργείας συγχρόνου τῇ στιγμή καθ' ἣν ὁ λαλῶν ἢ γράφων ἐξηγεῖται. Καὶ ἡ κατάστασις λοιπὸν καὶ ἡ ἐνέργεια παρίσταται ἢ ὡς ἀρχομένη ἀνατέλλει ὁ ἥλιος· ἢ ὡς ἠρχισμένη, ἀναπτυσσομένη, διαρκουσα καθ' ἣν στιγμήν ὁ λόγος γίνεται καὶ οὕτω πύσασα· ζῆ εὐδαι, γράφει, κινεῖται· οὕτω καὶ πιέζεται, τήκεται, κτλ· β'. εἰς δήλωσιν τοῦ ἀπολύτως, αἰωνίως καὶ ἀπεριορίστως ὑπάρχοντος, συνεχομένου καὶ τούτου πρὸς τὴν στιγμήν τοῦ παρόντος· ἔστι θεός.— ὁ θεός τε καὶ τὰ τοῦ θεοῦ πάντα ἄριστα ἔχει (Πλ.)· γ'. εἰς δήλωσιν τοῦ κατ' ἔθος ἐπὶ ὀρισμένου χρόνου ἐπαλαμβανομένου· πολλοὶν εἰς Δήλον οἱ Ἀθηναῖοι πέμπουσιν (Πλ.), κατ' ἔτος δηλ. δ'. εἰς δήλωσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μὲν γενομένου, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ζωηρότερον ὡς παρόντος παρισταμένου· Τισσαφέρης διαβάλλει τὸν Κῦρον πρὸς τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ πείθεται τε καὶ συλλαμβάνει τὸν Κῦρον ὡς ἀποκτενῶν (Ξ. Ἄν. Α', α, 7). — Διόνυσος δὲ τίθει ποθ' ἢ Κάδμου κόρη (Εὐρ.). Οὗτος καλεῖται ἱστορικὸς ἐνεσῶς· ε'. εἰς δήλωσιν τοῦ ἀνευδοιάως προσδοκωμένου· γίγναι γὰρ ἀτὴρ μέγιστος (Ἄρφ. Ἰπ. 178) ἢ τοῦ ἀφεύκτως καὶ πάραυτα γενησομένου· εἴησιν τοιοῦτόν τι εἶναι, δεῖξάτω καὶ παρασχέσθω, κἀγὼ καταβαίω (Δ. Παραπρ. 251)· ς'. εἰς δήλωσιν τοῦ σκοπομένου· παῖδ' ἀποκτείνεις (Ὅμ.)· οὕτω πείθω = προσπαθῶ πείσαι· διδόναι = προσφέρειν, μάλιστα ἐπὶ μετοχῆς· Λακεδαιμόνιοι διδόντες εἰρήνην καὶ συμμαχίαν (Θ.). Περὶ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἦκω, οἴχομαι, κτλ, ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ περὶ Παρακειμένου.

Ὁ Παρατατικός.

§. 4. Ὁ παρατατικός εἶναι πρὸς τὸ παρελθόν ὅτι ὁ ἐνεσῶς πρὸς τὸ παρόν, κατὰ πᾶσαν ὡς ἔγγιστα χρῆσιν αὐτοῦ τιθέμενος· ἀσημαίνει κατάστασιν ἣτις ἠρχίζεν ἢ ὑπῆρχεν, ἢ ἐνέργειαν ἣτις ἐγίνετο κατὰ τι σημεῖον τοῦ παρελθόντος κατὰ συνέχειαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀνεπτύσσετο συγχρόνως πρὸς τινὰ ἄλλην· ἀνέτελλεν ὁ ἥλιος· ἐπὶ Κέκροπος καὶ τῶν πρώτων βασιλέων ἢ Ἀττικῇ κατὰ πόλεις ὤκειτο καὶ αὐτοὶ ἕκαστοι ἐπολιτεύοντο καὶ ἐβενλεύοντο (Θ. Β', 15)· β'. τὸ ὡς σταθερὸν ἔθος καὶ ὡς ἕξις προσώπου τινὸς ἐπὶ τινος χρόνου τοῦ παρελθόντος παριστάμενον· ὅστις ἀφικεῖτο τῶν παρὰ βασιλέως πρὸς Κῦρον, πάντας οὕτω διατιθεὶς ἀπεπέμπετο, ὥστε, κτλ (Ξ. Ἄν. Α', α, 5)· γ'. τὸ πολλάκις ἐπαλαμβανόμενον· Σωκράτης ὥσπερ ἐγίγνωσκεν, οὕτως ἔλεγεν (Ξ.). — καὶ

αὐτῷ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅτε πόλεμος καταλάβοι (Θ.).
 — *Σόλων ἐν ἅπασιν οἷς ἐτίθει νόμοις (Δ).* — τὰ πολλὰ διημε-
 ρεύομεν μετ' αὐτοῦ (Πλ.). — nous passons ordinairement le jour
 avec lui: δ'. εἰς δῆλωσιν τοῦ σκοπομένου· Φίλιππος Ἀλόνησον
 ἐδίδου (Αἰσχ.) = ἤβούλετο διδόναι· ε. εἰς διήγησιν ἱστορικῶν γεγο-
 ρότων· ἔρθα κυρίως ἀρμόζει ὁ ἀόριστος· ἐπεμπορ ἄγγελον (Θ.). —
 παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ.), κτλ. Ἴδε κατωτέρω
 ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

Ὁ Παρακείμενος.

§. 5. Ὁ παρακείμενος παριστᾷ τὸ τετελεσμένον ὡς πρὸς τὸ πα-
 ρόν, καὶ συνήθως ὡς σωζόμενον ἀποτέλεσμα· εὐρήκαμεν δὲ πάλαι
 ἐζητοῦμεν. — τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς
 χρῆζην καταλελοίπασιν (Ισ.) = ἔχουσιν ἀφειμένας. — οἰκήματα ῥ-
 κοδόμηται (Ξ.). — ἀριστῶν ἐστεγαρωμένους (Ξ.). Ἴδε καὶ κατωτέρω
 ἐν τῷ περὶ Ἀορίστου.

§. 6. Ὡς δὲ πολλοὶ ἐνεστῶτες προσέλαβον καὶ παρακειμένων ση-
 μασίαν, οἷον φεύγω = φεύγω καὶ = εἰμὶ φυγὰς ἤτοι ἐξόριστος, νικῶ =
 νικῶ καὶ = νενίκηκα ἤτοι εἰμὶ νικητής· καθ' αὐτὸ δὲ παρακειμένου ἔλα-
 βον τὰ ἦκω = ἐλήλυθα, οἴχομαι, κτλ. οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, πολλῶν
 ῥημάτων παρακείμενοι μετέπεσαν εἰς σημασίαν ἐνεστῶτος. Τούτων
 δὲ τῶν ῥημάτων οἱ ἐνεστῶτες ἤτοι εἶναι ἄχρηστοι, τοῖς Ἀττικοῖς, παρ'
 οἷς λέγεται δέδοικα καὶ δέδια, ἐγρήγορα, εἴωθα, κτλ. ἀντὶ δεῖδω, κτλ.
 ἢ ἔχουσιν ἄλλην σημασίαν· ἴστημι = σταίνω, ἔστηκα = στέκω· κτῶμαι
 = ἀποκτῶ (acquérir), κέκτημαι = ἔχω ἰδιοκτησίαν (posséder)· κέ-
 κτησέ τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσασο, κτλ. (Ἡρ. Ζ', 29) = jouissez
 donc vous seul du bien que vous avez acquis etc.

Ὁ Ὑπερσυντελικός

§. 7. Ὁ ὑπερσυντελικός παριστᾷ κατάσασιν ἢ ἐνέργειαν τελειω-
 μένην ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ τινος ἄλλης· ἐδήωσαν τῆς Ἀττικῆς τὰ
 τε πρότερον τετιμημένα καὶ εἴ τι ἐβεβλαστήκει, καὶ ὅσα ἐν ταῖς
 πρὶν ἐσοβαῖς παρελέλειπτο (Θ. Γ', 26)· καὶ περιφραστικῶς οὕτω
 δύο ἢ τρεῖς δρόμους περιεληλυθότε ἦσθη, καὶ εἰσέρχεται Κλειρίας
 (Πλ. Εὐθυδ. 273). Ἐν τῷ ἐξῆς παραδείγματι ἐναργέστατα δεικνύε-
 ται ἡ διαφορὰ τοῦ παρακειμένου καὶ ὑπερσυντελικοῦ· ἢ γε μὲν Ἰδρα

ἢ ἐμὴ ἀρέσκειο μὲν δῆπου καὶ πρόσθεν εἰσιέναι τῷ δεομένῳ τι ἐμοῦ, ἀρέσκειαι δὲ καὶ νῦν (Ξ. Ἑλλ. 14).

§. 8. Οἱ ὑπερσυντελικοὶ τῶν προσεσημειωμένων ξημάτων, τῶν ὁποίων οἱ παρακείμενοι κατήντησαν ὡς ἐνεστῶτες, ἐκλαμβάνονται, φυσικῶς τῷ λόγῳ, ὡς παρατατικοί· ἐδεδοίκειν=ἐφοβούμην.— αὐτόθι ἔωθέρ τι εἰστίκει σκοπῶν (Πλ.).— αἰ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθημεν φοιτᾶν (Πλ. Φαίδ. 59).— ὁ θυρωρὸς ὅσπερ εἰώθει ὑπακούειν (Πλ. αὐτόθι)=le jeblier qui nous introduisait ordinairement.

Ὁ Ἀόριστος.

§. 9. Ὁ ἀόριστος τίθεται εἰς διήγησιν παρελθόντων πραγμάτων, εἴτε καθ' ἱστορικὴν συνάφειαν, εἴτε καὶ καθ' ἑαυτὰ θεωρουμένων, ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρόν· ὡς ἠθροίσθη Κύρῳ τὸ Ἑλληνικόν, ὅτε ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν Ἀρταξέρξην ἐστρατεύετο, καὶ ὅσα ἐν τῇ ἀνόδῳ ἐπράχθη καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο καὶ ὡς ὁ Κύρος ἐτελεύτησεν, ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ δεδήλωται (Ξ. Ἀρ. Β', 1).— οὐμὸς πατήρ Κέφαλος ἐπέσθη μὲν ὑπὸ Περικλέους εἰς ταύτην τὴν γῆν ἀφικέσθαι, ἔτη δὲ τριάκοντα ᾤκησεν (Λυσίας).— ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις (Πλ.).

§. 10. Ἐκ τοῦ πρώτου παραδείγματος τοῦ προηγουμένου παραγράφου δεικνύεται ὅτι ἐν τῇ διηγῆσει μεταξὺ τῶν ἀορίστων παρεμβάλλονται καὶ παρατατικοί. Ἄλλ' ἕκαστος τούτων φυλάττει τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, ὁ μὲν ἀόριστος παριστῶν τὸ πρᾶγμα συνεπτυγμένον καὶ ὡς ἄπαξ τελεσθέν, ἄνευ διαρκείας, ὁ δὲ παρατατικὸς κατὰ παράτασιν, πλατύτερον καὶ περιγραφικώτερον, οὕτω πάντῃ τετελεσμένον, ἀλλ' ἐν παρατάσει· τὸ ἐστρατεύετο δηλοῖ τὴν στρατείαν ἀκόμη ἐν κινήσει, τὸ δὲ ἐγένετο, ἐτελεύτησε, κτλ. παρίστανται ὡς εἰς ἓν σημεῖον συγκεντρωμένα, ὡς γενόμενα. Ἐν τῷ ἀορίστῳ θεωρεῖται τὸ πρᾶγμα ὡς ἐκ τοῦ τέλους τῆς χρονικῆς γραμμῆς, ἐν δὲ τῷ παρατατικῷ ὡς ἐκ τῆς ἀρχῆς· ἐτελεύτησεν ὁ Σωκράτης, ἐτελεύτα ὁ Σωκράτης.

§. 11. Θαυμασίως ἀναφαίνεται ἡ διαφορὰ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι τοῦ Θουκυδίδου· τὰς τε οὖν προσβολὰς ἠντιρεπίζοντο, καὶ ἄλλως ἐνδιέτριψαν χρόνον περὶ αὐτῆν (Θ. Β'. 18). Οὕτω καὶ (Θουκ. Α', 94) Πανσαρίας ἐκ Λακεδαιμόνος στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξεπέμφθη μετὰ εἴκοσι νεῶν ἀπὸ

Πελοποννήσου· ξυπέλεον δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τριάκοντα ναυσίη, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων πλῆθος· ἔνθα παρεντίθεται καὶ ὁ παρατατικός, σημερινῶν τὴν διχροῦσαν ἐνέργειαν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῆς στρατείας τῶν Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ αὐτόθι, ἐν τῇ συνεχείᾳ τῆς διηγήσεως, μεταξὺ πολλῶν ἀορίστων παρεντίθενται παρατατικοὶ ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ· ἐστράτευσαν, κατεστρέψατο, ἐξεπολιόρησαν, ἤχθορτο, ἠξίουρ, μετεπέμφορτο, ἐπυρθάνορτο.

§. 12. Ἄλλ' οὐδὲν ἥττον τίθεται ὁ παρατατικός καὶ καθ' ἑαυτὸν ἔνθα κυρίως ἤρμοζεν ἀόριστος· ἀδεῶς καὶ γενναίως (Σωκράτης) ἐτελεύτα (Πλ.). Γίνεται δὲ τοῦτο συνηθέστερον ἐπὶ τῶν δηλούντων ἔναρξιν πράξεως ἢ πράξεων, καὶ μάλιστα ὅπου ἀπαιτεῖται χρονοτριβὴ καὶ κόπος· διέβαινον τὰ ὄρια (Ξ. Κ. Π. Β', α, 1). — τοῦτο ποιήσαντες οἱ Πλαταιῆς ἔς τε τὰς Ἀθήνας ἀγγελίαν ἔπεμπον καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπέδουσαν, τὰ τ' ἐν τῇ πόλει καθίστατο (Θ. Β', 6). — παρελθόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον τοιάδε (Θ. Α', 72)· τὸ αὐτὸ δὲ ἀλλαχοῦ κατ' ἀόριστον· παρελθόντες δὲ οἱ Κορίνθιοι εἶπον τοιάδε (Θ. Α', 67).

§. 13. Καὶ κατὰ τοῦτο μὲν διαφέρει ὁ ἀόριστος τοῦ παρατατικοῦ. Σημερινῶν δὲ τὸ γενόμενον μόνον ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ ἀσχετῶς πρὸς τὸ παρὸν ὁ ἀόριστος διαφέρει καὶ τοῦ παρακειμένου ὅστις φέρει τὸ γενόμενον εἰς τὸ παρὸν, ὡς ἀποτέλεσμα σωζόμενον συνήθως θεωρῶν αὐτό· ἔκτισται ἢ οἰκία καὶ ἐκτίσθη ἢ οἰκία.—ῥοδοδόμηται καὶ ῥοδοδομήθη. — πάντα πέφρακται, κτλ. (Ἄρφ. Σφ. 351) = tous les trous sont bouchez.

§. 14. Ἀλλά, παραμελουμένης ἐνίοτε τῆς ἀκριβολογίας ἢ τοιαύτη διαφορὰ δὲν τηρεῖται, τιθεμένου καὶ ἀορίστου ἔνθα κυρίως ἤρμοζε, κατὰ τὰ προηγούμενα, παρακειμένος. Οὕτω, π. χ. παρὰ Θουκυδίδη ἀναγινώσκειται (Α', 93) τούτῳ τῷ τρόπῳ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν ἐτείχισαν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, καὶ ὅμως τὰ τεῖχη, τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τειχίζειν, ἐσώζοντο ἐπὶ Θουκυδίδου, ὅστις παρακατιῶν λέγει· καὶ δῆλη ἢ οἰκονομία ἔτι καὶ νῦν ἐστίν· ὅτι κατὰ σπουδὴν ἐγένετο· οἱ γὰρ θεμέλιοι παρτοίων λίθων ὑπόκεινται. — θησαυροὺς κατέλιπον (Ξ. Ἀπ. Α', ζ', 14) — φανήσομαι οὐδένα μὲν πῶποτε ἀδικήσας, πλείους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων εὖ πεποιηκῶς ἢ σύμπαρτες οἱ πρὸ ἐμοῦ βασιλεύσαντες (Ἰσ.). Ὡσαύτως καὶ

ἐκ τοῦ ἐναντίου· τίθεται δηλ. πρρακείμενος σημαίνων τὸ προφανῶς οὐ σωζόμενον· ἃ σοι τύχη κέχρηκε, ταῦτ' ἀφείλετο (Μέν.).

§. 15. Τίθεται προσέτι ὁ ἀόριστος, κατὰ τινὰ ἀνώμαλον φαινομένην χρῆσιν· ἄ. εἰς δῆλωσιν τοῦ συνήθως γινομένου ἐπὶ τοιούτων περιστάσεων ὁποίας ἐξηγῆι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἄπαξ γενόμενον ἐκφερόμενον· τὰς τῶν φαύλων συνουσίας ὀλίγος χρόνος διέλυσε (Ἰσ.), κτλ· ἐν τῷ ἐπομένῳ παραδείγματι δεικνύεται ἡ χρῆσις αὕτη ἐπιφανέστερον, παρατιθεμένου καὶ τοῦ ἐρεσιῶτος· ὁ τύραννος ταῖς μὲν πρώταις ἡμέραις προσγελά τε καὶ ἀσπάζεται πάντας, ὑπισχρεῖται τε πολλὰ καὶ ἰδιὰ καὶ δημοσίᾳ, χρεῶν τε ἠλευθέρωσε καὶ γῆν διένειμε δῆμῳ τε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν καὶ πᾶσιν ἕλεώς τε καὶ πρῶτος εἶναι προσποιεῖται (Πλ. Πολιτ. Η', 566).

§. 16. Τίθεται· β'. ὁ ἀόριστος, οἷον κατ' ἀνώμαλον χρῆσιν, ἐπὶ πρώτου προσώπου εἰς δῆλωσιν ὅχι προγενεστέρας ἐνεργείας ἢ καταστάσεως, ἀλλὰ διαθέσεως ἐν τῇ στιγμή τοῦ παρόντος ἀναφαινομένης· ὦ γαθέ, καὶ αὐτὸς ἑμαυτοῦ νῦν δὲ κατεγέλασα (Πλ.)=καταγελάσαι με δεῖ. Ἀλλ' ἡ διάθεσις αὕτη νοεῖται ὡς πρώην ἐτοιμαζομένην· οὕτως ἐγέλασα, ἐπήνεσα, ἥσθην, ἐδεξάμην, ἀπέπτυσσα, κτλ, πρὸς δραματικοῖς. Τοιοῦτόν τι φαίνεται καὶ τὸ παρ' ἡμῖν παρὰ τινων ἐν τοῖς χαιρετισμοῖς ἐθιζόμενον, σ' ἐπροσκύνησα, ὅπερ οἷον τετελεσμένον ἐκφέρει τὸ νῦν γινόμενον.

§. 17. Τίθεται· γ'. ἐπὶ ἀποφαιτικής ἐρωτήσεως διὰ τοῦ τί οὐ; ἥτις, θαυμασμὸν δηλοῦσα διὰ τί μέχρι τοῦδε δὲν ἐγινε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, παρεμφάνει προσταγὴν ἔντονον ἵνα γένη· τί οὐχὶ καὶ ἐμοὶ αὐτῷ ἔφρασα; (Πλ.)=φράσον.—τί οὐκ ἀπεκρίνατο; (Πλ.)=ἀποκρινάσθω—τί οὐκ ἐκαλέσαμεν;=καλέσωμεν· Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ δι' ἐνεστῶτος ἐνίοτε· τί οὐ καλοῦμεν; (Ἀρφ.).—τί οὐ βαδίζομεν παρ' αὐτόν; (Πλ. Πρωτ. 316).

§. 18. Ὅχι ἀνώμαλος, ἀλλὰ κανονικὴ φαίνεται ἡ χρῆσις τοῦ ἀορίστου ἐν τοῖς ἐβασίλευσεν, ἴσχυσεν, ἐτυράνησεν, ἐβούλευσεν, ἠγήσατο, κτλ· διότι, εἰ καὶ τὸ ἐβασίλευσε δὲν σημαίνει ἐτελείωσε τὸ βασιλεύειν, ὡς τὸ ἐτελεύτησε σημαίνει ἐτελείωσε τὸ ζῆν, σημαίνει ὅμως ἐτελείωσε τὸν ἰδιωτικὸν βίον καὶ μετέβη εἰς τὸν βασιλικόν· κατέστη εἰς τὴν βασιλείαν Ἀρταξέρξης (Ξ. Ἀν. Α', α, 3), κτλ·

ὅπερ εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀορίστου ἀνάγεται. Ἴδε πλατύτερον περὶ τούτου *Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξ.* σ. 523—524.

Ὁ Μέλλων.

§. 19. Ὁ μέλλων σημαίνει ἀπλῶς μέλλουσιν ἐνέργειαν ἢ κατάστασιν· εἰ τοῦτο ποιήσωμεν, ραδίως τὰ ἐπιήδεια ἔχομεν, ὅσοι χρόνον ἐν τῇ πολεμίᾳ ἐσόμεθα.—ἔσται ποτέ, ὅτε δεήσει (Ξ.).—ἀπολωτὸν τὸν ἄνθρωπον (Ἄρφ. Π.λ. 68).—τί διαφέρουσιν, . . . εἴ γε πεινήσουσι καὶ διψήσουσι καὶ ριγώσουσι καὶ ἀγρυπνήσουσι καὶ μοχθήσουσι ἐκόντες; (Ξ. Ἀπ. Β', α, 17).—χρηστός ἔσει, εἰ κέρδη ρομίχης δι' ὧν εὐδοκίμησεις, ἀλλὰ μὴ δι' ὧν εὐπορήσεις (Ισ.).

§. 20. Ὁ μέλλων τῆς ὀριστικῆς ἐκπληροῖ πολλάκις τὰ τῆς προστακτικῆς, ἐκφέρων ὡς ἀφεύκτως γενησόμενον τὸ δέον γενέσθαι πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἂν θέλῃς. Κατὰ ἀποφατικὴν ἐρώτησιν ἐκφέρει ἔντονον καὶ αὐστηρὰν προσταγὴν· παῖδες οὐ σκέψασθε; (Πλ.)—οὐκ ἀποδειώξεις σαυτὸν ἀπὸ τῆς οἰκίας; (Ἄρφ. Ν. 1298). Ἀπαγόμενοι ἐκφέρεται ὡσάύτως διὰ τοῦ μέλλοντος καὶ τοῦ ὅπως μὴ σκόπει ὅπως μὴ ἔξαρτος ἔσει ἂ νῦν λέγεις (Πλ. Εὐθύδ. 283) καὶ διὰ τοῦ οὐ μὴ (σ. 79, §. 4).

Ὁ Περιφραστικός Μέλλων.

§. 21. Διὰ τοῦ ῥήματος μέλλω καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου κατὰ μέλλοντα, ἐνεσιῶτα, σπανίως δὲ κατ' ἀόριστον, σχηματίζεται περιφραστικός μέλλων, δηλῶν τὸ νῦν μελετώμενον ἵνα τελεσθῇ· οἶσθα οὐδ' ὁ μέλλεις νῦν πράττειν; (Πλ. Πρωταγ. 312)—ὡς ἐγὼ ἄρα ἐξαπατήσας ὑμᾶς μέλλω ἄγειν εἰς Φῶσιν (Ξ. Ἀν. Ε', ζ', 7).—μέλλω ὑμᾶς διδάξειν (Πλ.).—εἰ μέλλει κακὸς γενέσθαι (Πλ.). Τὸ μέλλοντέλεστον τοῦτο, διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς ἐξηγούμενον, μεταφέρεται ἐκ τοῦ ἐνεσιῶτος εἰς τὸ παρελθόν· ἐνεθυμοῦντο οἱ Ἑλληες οὐκ ἀγορὰν οὐδεὶς ἔτι παρέξειν ἡμέλλειν (Ξ. Ἀν. Γ', α, 2).—ἐμέλλησαν ἐκπλεῖν (Ισ.). Ἐκ τούτου δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦ θέλω ἐπὶ μελλοντικῆς ἐννοίας λαμβανομένου, θέλω λέγει, θέλω εἰπεῖ, θέλω τρώγει, θέλω γάγει. Προφανῶς δὲ διάφορος ἢ βουλευτικὴ ἐννοία· θέλει γὰρ φάγη.

Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων.

§. 22. Ὁ μετ' ὀλίγον μέλλων, εἴτε διὰ μετοχῆς καὶ τοῦ ῥήμα-

τος εἶναι, εἴτε διὰ τύπου ἰδιαιτέρου σχηματιζόμενος, οἷον πεποιηκώς ἔσομαι, ἐπὶ τῶν ἐνεργητικῶν, εἰργασμένος ἔσομαι ἐπὶ τῶν ἀποθετικῶν, διεφθαρμένος ἔσομαι, τετελεσμένον ἔσται, πεπράξεται, λελύσεται, κτλ, ἐπὶ τῶν παθητικῶν, σημαίνει· ἅ. τὸ ἐν τῷ μέλλοντι τελειωμένον καὶ ἔτοιμον, ὡς ἄμεσον συνέπειαν προγενομένης πράξεως· παρὰ τούτων δίκην εὐληφότες ἔσεσθε (Λυσ.).— εἰ παρελθὼν εἰς ὅτισσούν δύναίτο διδάξαι καὶ πείσαι τίς παρασκευὴ χρήσιμος ἔσται τῇ πόλει, πᾶς ὁ παρὼν φόβος λελύσεται (Δ. περὶ Συμμορ. 178)· β'. προγεγεστέρας πράξεως διαρκούν ἀποτελεσμα· τῆς δυνάμεως ἡμῶν ἐς ἀέδιον τοῖς ἐπιγιγνομένοις μνήμη καταλελείφεται (Θ. Β', 64). Ἐνίοτε δὲ φαίνεται παριστῶν ὁ χρόνος οὗτος τὸ πάραυταπραχθησόμενον· φράζε καὶ πεπράξεται (Ἄρφ. Πλ. 1027). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 464, §. 65.

Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.

§. 23. Οἱ χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων φυλάττουσι μὲν ἐν γένει τὸ ἐν τῇ ὀριστικῇ αὐτῶν σημαίνόμενον, ἀλλὰ κατὰ τὴν φύσιν τῶν διαφόρων ἐγκλίσεων. Τὸ ἄγωμεν, π. χ. σημαίνει κίνησιν κατὰ διάρκειαν, ὡς καὶ τὸ ἄγομεν, ἀλλ' εἰς προσδοκώμενον χρονικὸν σημεῖον· τὸ πίωμεν σημαίνει διάρκειαν πόσεως, οὐχὶ δὲ γινομένην, ἀλλὰ γενησομένην· τὸ πίωμεν σημαίνει πόσιν κατὰ συντέλειαν οὐχὶ κατὰ διάρκειαν, ἀλλ' εἰς χρονικὸν σημεῖον ἐσόμενον καὶ οὐχὶ ὑπάρξαν ὡς εἶναι τὸ ἐπίομεν. Ὡσαύτως ἐὰν κάμη καὶ ἐὰν κάμη. — ὅπως μὴ κωλυόμεθα, καὶ ὅπως μὴ κωλυθῶμεν, κτλ.

§. 24. Οὕτω λοιπὸν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις, ἐξ ἰδίας φύσεως εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένη, καὶ οὐ χρήζουσα διὰ τοῦτο οὔτε ἱστορικῶν οὔτε καθ' αὐτὸ μέλλοντων χρόνων, καὶ τὸν ἴδιον ἐνεστώτα καὶ ἀόριστον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρει, τὸν μὲν κατὰ παράτασιν καὶ διάρκειαν, τὸν δὲ κατὰ συντέλειαν καὶ ὡς ἐν ὀρισμένῳ σημείῳ, εἰ καὶ πολλάκις, συμπιπτούσης τῆς χρήσεως, ἀναιρεῖται πᾶσα σχεδὸν διαφορὰ. Ἀλλὰ καὶ τὸν ἴδιον παρακείμενον εἰς τὸ μέλλον ἐφέλκεται ἡ ὑποτακτικὴ, τὸ τέλειον ἐν τῷ μέλλοντι δι' αὐτοῦ σημαίνουσα· ἄττ' ἂν κεκλόφωσί μου (Ἄρφ. Ἰππ. 1148)—ὅσα θέλουσι μοῦ ἔχει κλεμμένα.

§. 25. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον, καὶ περὶ ἐνεστώτος καὶ ἀορίστου τῶν ἄλλων ἐγκλίσεων· εἶθε λαμβάνοιμι καὶ εἶθε λάβοιμι, ὅπως λαμβάνοιμι καὶ ὅπως λάβοιμι, φράζε καὶ φρά-

σον, γράφειν καὶ γράψαι· ὡσαύτως καὶ περὶ μετοχῆς, ὁ γράφων, ὁ γράψας, κτλ. Ἀλλὰ, εἰ καὶ ἀπανταχοῦ τηρεῖται ἡ διαφορὰ τοῦ ἐνε-
στῶτος καὶ ἀορίστου ὡς πρὸς τὸ διαρκές τε καὶ μὴ, ἐπὶ μὲν τῆς εὐ-
κτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ παρελθόν, ὡς καὶ ὁ μέλλων· οἱ δὲ Βοιωτοὶ
οὐκ ἔφασαν παραμενεῖν, εἰ μὴ τις αὐτοῖς τὴν καθ' ἡμέραν τροφήν
δώσει (Δημ. πρὸς Τιμόθεον, 1188) = ἐμελλε δώσειν, ὅπερ ἐπὶ ἐνε-
στῶτος ἤθελεν εἶναι οὐ φασὶ παραμενεῖν, εἰ μὴ τις δώσει· ἐπὶ τῆς
προστακτικῆς ἀναφέρονται εἰς τὸ οὐπω μὲν ὄν ἀλλὰ γενησόμενον ἢ
τὰ νῦν ἢ μετέπειτα· ἐπὶ ἀπαρεμφάτου συμμεταφέρονται κατὰ τὸ
ῥῆμα τῆς κυρίας προτάσεως ἐξ οὗ αὐτὸ κρέμαται· βούλομαι γράφειν
ἢ γράψαι, βουλήσομαι γράφειν ἢ γράψαι, ἠβούλετο γράφειν ἢ
γράψαι, ἐβουλήθη γράφειν ἢ γράψαι, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετο-
χῆς· ἐργαζόμεναι ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν· ἐργασάμεναι
ἡρίστων, ἀριστῶσιν, ἀριστήσουσιν. Ἀλλὰ περὶ τούτων καὶ τῶν τοι-
ούτων ἴδε Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

§. 26. Ὁ δυνητικὸς σύνδεσμος ἄν, ὅχι μόνον ἐπὶ τῆς ὑποτακτι-
κῆς καὶ εὐκτικῆς τιθέμενος ἀξάνει τὴν ἀοριστιάν των ἐγκλίσεων τού-
των, ὅπως ἄν εἰδῆς (Αἰσχύλ), ὡς ἄν ποταθείην (Σ. Ἀποσπ.), κτλ·
ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὀριστικῆς μετατρέπει τὴν θετικὴν εἰς ὑποθετικὴν
ἔννοιαν· ἔλεγον = ἔλεγχ, ἔλεγον ἄν = ἤθελα λέγει· ἔδωκεν ἄν = ἤ-
θελε δώσει. Ὡσαύτως ἐπὶ ἀπαρεμφάτου· δυνηθῆναι καὶ δυνηθῆναι
ἄν, πολεμήσαι καὶ πολεμήσαι ἄν· καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ὡς ἀλόγεος ἄν
τοῦ χωρίου (Ξ). — ὡς ἐν ἄλλοις οὐκ ἄν δηλώσαρτες τὴν γνώμην
(Θ. Γ', 37). Ἀλλὰ τὰ περὶ τοῦ ἄν εἶναι τοσοῦτον πολὺπλοκα ὥστε ὁ
περιώνυμος Ἐρμᾶνος δὲν ἐδίστασε τέσσαρχ δλόκληρα βιβλία νὰ συγ-
γράψῃ περὶ τοῦ μορίου τούτου, οὐδὲ καὶ ταῦτα ἱκανὰ φανέντα. Ἴδε
ἐν τούτοις Σ. Π. Β', καὶ Εἰσαγ. Ἑλλ. Συντάξεως σ. 428.

.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.

Περὶ Ἐπιρρήμάτων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τὰ ἐπιρρήματα δυνατὸν νὰ ἐξετα-
σθῶσιν ὑπὸ τὰς ἐξῆς πέντε ἐπόψεις· α'. ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐ-
πιρρήματα· β'. ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά· γ'. ὡς τῶν
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ἐπιθέτων προσδιοριστικά· δ'. ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά·
 ε'. ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

Α'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα.

§. 2. Τὰ ἐπιρρήματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιρρήματα προσ-
 διορίζουσι τὰ ῥήματα, καθάπερ τὰ ἐπίθετα προσδιορίζουσι τὰ οὐσια-
 στικά. Προσδιορίζουσι δὲ αὐτά· I. ὡς πρὸς τὸν τόπον· α'. ἐν στάσει·
 οἴκοι μένειν (Ξ).—οἴκοι καθῆσθαι (Ξ).—ἐπὶ δὲ ἐκεῖ ἦσαν.—ῥῆες
 Ἀθήνησιν οὔσαι (Ξ).· β'. ἐν κινήσει πρὸς τι· ἄλλοσε ἄγειν (Ξ).—
 μήπω ἐκεῖσε ἴωμεν (Πλ.).—ὁπότε ἔλθου Ἀθήνας (Ξ).· γ'. ἐν κινή-
 σει ἐκ τινος· ἐκεῖθεν ἐπαρήχθησαν εἰς τὴν Χίον (Ξ).—ξυλλεγόμε-
 νοι ἄλλοι ἄλλοθεν (Ξ).—Ἀθήνηθεν εἰς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι
 (Ξ).—ἐμπόρων ἀφικνουμένων πάντοθεν (Πλ.).· II. ὡς πρὸς τὸν χρό-
 νον· εἴτε τήμερον εἴτε αὔριον δοκεῖ ὑπερβάλλειν τὸ ὄρος (Ξ).—χθὲς
 αὐτὸν διέφυγον (Πλ.).—τότε μὲν ἐξέφυγεν, ὕστερον δὲ συνήγαγεν
 ἐκκλησίαν (Ξ).—ὄψ' ἐ κοιμηθῆναι καὶ πρῶτ' ἀναστῆναι (Ξ. Ἀπ. Α', α', 3).

§. 3. Τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι· III. τὰ ῥήματα ὡς πρὸς τὸ
 ποιῶν καὶ τὸν τρόπον καλῶς χρῶνται (Ξ).—κακῶς καὶ στατιστι-
 κῶς ἔχειν (Δ).—τὸ κατοῦν δ' ὁ παῖς περιεῖσι τὴνάλως ἔχων
 (Φιλ.).—τὴν ἄλλως φέρουσαν ὁδὸν—ματαίως.—συνέβαιεν ἐκείως
 (Δ).—ἠγοῦ τῷ στρατῷ ἠρέμα (Ξ).—ἦσυχῆ βαδίζοντες (Ξ).—ἄν-
 τις ἐπισταμένως τοῦτο πράττει (Ξ).—διατρώξομαι ὁδᾶξ τὸ δίκτυον
 (Ἄρφ. Σφ. 164).—πῦξ πατάξας (Ἄρφ. Β', 548).—λάξ ποδὶ κινή-
 σας (Ἰλ. Κ, 158).· IV. ὡς πρὸς τὸ ποσόν· σφόδρα πείθεσθαι (Ξ).
 —λίαν δεδοικέναι (Ξ).—ὀλίγον ἐπισχόντες (Πλ.).—οὐ πολὺ τι
 διαφέρειν (Πλ.). Ὡσαύτως πολλάκις συνερχόμεθα (Πλ.).—ἀκήκοας
 μυριάκις ἀγῶ βούλομαι (Ἄρφ. Ν. 728).

Β'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς ἄλλων ἐπιρρημάτων προσδιοριστικά.

§. 4. Τὰ ἐπιρρήματα τίθενται ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλων ἐπιρρη-
 μάτων προσδιορισμόν· κᾶσ' οὐχ ἐκάς που (Ξ).—ἄλλοθί που εἶναι
 τὴν ψυχὴν (Πλ.).—ἐνταῦθά που (Πλ.).—ἔξω μέ που καλύψατε
 (Ξ).—ἄλλοθεν πόθεν (Πλ.).—οὐδαμόθεν ἄλλοθεν (Πλ.).—ἦδη ποτέ
 (Ξ).—ἔτι ποτέ (Ξ).—πάλαι ποτέ (Ἄρφ.).—ἀεὶ ποτε (Ξ).—τότε
 πρῶτον (Ξ).· καὶ τὸ μὲν τότε ἀναφέρεται εἰς ὄρισμένον (παρελθόν ἢ
 μέλλον) χρόνον σημεῖον, τὸ δὲ ποτέ εἰς ἀόριστον· πάλιν αὔθις (Ἄρφ.).
 —ὀλίγον ὕστερον (Ξ).—οὔτω πρῶτ' (Ξ).—οὔτω δυσκόλως (Ξ).—

πάνυ βραδίως (Ξ.).—οὕτω πανταχῶς (Πλ.).—ταχὺ πάνυ, τὰχὺ πάμπαν (Ξ.).—λίαν ταχύ (Ξ.).—ὡμῶς ἄγαν (Ξ.).—τοσοῦτον μόνον (Ξ.), κτλ. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω δὲ χρονικὰ εἶναι καὶ τὰ νῦν τάδε (Ἡρ. Ζ', 104)=ἀκριβῶς τώρα.—εὐτυχεῖς τὰ νῦν τάδε (Εὐρ. Ἡρακλ. 641).—τοῦτ' ἐκεῖ νῦν (Εὐρ. Ἰ. 554)=ἀκριβῶς ἐκεῖ, ὡς λέγεις.

Γ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά.

§. 5. Ἀπραλλάκτως τὰ ἐπιρρήματα προσδιορίζουσι τὰ ἐπίθετα, καθάπερ καὶ τὰ ἐπιρρήματα πικτελιῶς κεραί (Ξ. Ἑλλην. Β', α, 28).—πικτελιῶς λευκά (Ξ.).—ἡ τραγωδία ὅλως σοφὴν εἶναι (Πλ.).—πάντη ἀνοσιώτατον (Πλ.).—πάντη πάντως αὐτοῖς ὁμολογούμενοι λόγοι (Πλ.).—πάνυ ἄλκιμοι (Ξ.).—πάνυ ταπεινοί.

Δ'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς τῶν οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.

§. 6. Ὡς προσδιορίζουσι τὴν τῶν ἐπιθέτων ιδιότητα, οὕτω προσδιορίζουσι καὶ τὴν οὐσίαν τῶν οὐσιαστικῶν τὰ ἐπιρρήματα αἱ λίαν ἀνεπισημοσύναι (Ξ. Οἰκ. Κ. 21).—ἡ ἄγαν ἐλευθερία εἰς ἄγαν δουλείαν μεταβάλλει καὶ ιδιώτη καὶ πόλει (Πλ. Πολ. Η, 564).—διὰ τὴν ἄγαν ἀναρχίαν (Πλ.).—ἦν χιῶν πολλὴ καὶ ψύχος οὕτως ὥστε τὸ ὕδωρ ἐπήγνυτο (Ξ.).—τὴν οἰκοι πολιτείαν (Πλ.).—διατρίψομεν τὴν τήμερον ἡμέραν (Ξ.).—οἱ πάλαι πρόγονοι (Ξ.).—οἱ πάλαι σοφοί.—τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν=τῶν παλαιῶν σοφῶν.

§. 7. Ἐν τούτοις τὰ ἐπιρρήματα ἐπέχουσι τόπον ἐπιθέτων ἀκλίτων. Γίνονται δὲ οὐσιαστικά, ὅταν, παραλειπομένου τοῦ προσδιοριζομένου οὐσιαστικοῦ, καταλαμβάνωσι μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸν τόπον αὐτοῦ οἱ ἐκεῖ, τὰ ἐκεῖ (Ξ.), τὰ οἰκοι (Πλ.), οἱ πάλαι, οἱ πάνυ.—τῶν νῦν οἱ τότε μυρίῳ πρὸς εὐδαιμονίαν διέφερον (Πλ. Πολιτικ. 272). Ὡσαύτως ἐνθουσιαστικοὺς ποιεῖ ἡ φρυγιστὶ ἀρμονία (Ἀριστοτ.), καὶ ἡ μιξολυδιστὶ καὶ ξυγτολυδιστὶ . . . ἡ ἰαστὶ καὶ λυδιστὶ . . . ἡ δωριστὶ καὶ φρυγιστὶ (Πλ. Πολιτ. Γ', 398). Οὕτω καὶ τὸ ἄνω, τὸ κάτω, τὸ πέραν, τὸ σήμερον, τὸ αὔριον, τὸ λίαν, τὸ φανερώς, κτλ.

§. 8. Ὡς δὲ ἐν τοῖς προηγουμένοις τὰ ἐπιρρήματα, μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἐπέχουσιν ἐπιθέτων τόπον, οὕτως ἐν ἄλλοις, ἀντιθέτως, τὰ ἐπίθετα ἐκπληροῦσι τὰ τῶν ἐπιρρημάτων θαλάσσιον ἐκρήφατέ με (Σ.).—ὄρθιος ἤκων (Πλ.).—ἦδε μοι (νόσος) ὀξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖ ἀπέρχεται (Σ. Φ. 808). Ὡσαύτως καὶ πότερον ἐκῶν

ἢ ἄκων περὶ αὐτῶν λέγει; (Πλ.)—εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ἴοιεν (Πλ.).
—μὴ φεύγειν τοὺς πόρους, ἀλλ' ἐβελουτήν ὑπομένειν (Ξ.).

Ε'. Τὰ Ἐπιρρήματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.

§. 9. Κατὰ τρεῖς τρόπους ἀπαντῶνται τὰ ἐπιρρήματα μετὰ πτώσεως συντασσόμενα' α. δυνάμει τῆς ἐπιθετικῆς αὐτῶν ἀρχῆς· ἀξίως ἡμῶν αὐτῶν (Δ.).—πολυωφελῶς μὲν πόλει τῇ Ἀθηναίων, τυχηρῶς δὲ ἡμῖν αὐταῖς (Ἄρφ. Θ'. 304).—ὕγιενῶς ἔχουσιν τὰ σώματα (Πλ.) Οὕτω καὶ ὁμολογουμένως τοῖς εἰρημένοις (Ξ.). β'. κατὰ προθετικὴν δύναμιν· εἴσω τοῦ ἐρύματος ἦλθεν (Ξ.).—ἐκτός τῶν ὄρων (Πλ.).—πρὶν ὄρας (Πίνδ.). γ'. κατὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν· εἴμι δὲ ποῖ γῆς; (Ἄρφ. Πλ. 605)=εἰς ποῖον μέρος γῆς;—πανταχοῦ τῆς γῆς (Πλ.).—ἢ ἕκαστος ἐτύχχατε τοῦ γάπου ὦν (Ξ. Ἀν. Σ', ε, 22).—ὄψέ τῆς ὄρας (Α.).—ὡς ἔχει τάχους (Ξ.).—ἄνδρες χρημάτων εὖ ἤκορτες (Ἡρ.).—πολλάκις τοῦ μηνός (Ξ.), κτλ.

Περὶ Ἐπιφωνημάτων.

§. 10. Τὰ ἐπιφωνήματα δυνατὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς δύο· α. εἰς τὸ κλητικὸν ὦ· β'. εἰς τὰ πάθημα ψυχῆς ἐξηγοῦντα, λύπην, χαράν, κτλ. τὰ παθητικά.

Α'. Τὸ κλητικὸν ὦ.

§. 11. Τὸ κλητικὸν ὦ τίθεται μετὰ τῆς κλητικῆς ἐπὶ τακτικῆς καὶ ἀταράχου ὁμιλίας, εἰς ἔνδειξιν τοῦ πρὸς ὃν ὁ λόγος ἀποτείνεται, καὶ συνήθως μὲν ἐπὶ ἐμψύχων· ἔστι τὸ τολμᾶν, ὦ φίλ' ἀνδρὸς οὐ σοφοῦ (Γν.).—ὦ μῶρε, θυμὸς ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον (Σ.). Ὁ λεξικογράφος Ρέιμερος τὸ παραβάλλει κατὰ τοῦτο πρὸς τὸ γαλλικὸν monsieur. Ὅταν δὲ ὁ λόγος ἐκφέρηται ἐπὶ τὸ ἐμπαθέστερον, τίθεται τὸ κλητικὸν ὦ καὶ ἐπὶ ἀψύχων· ὦ γῆ καὶ ἦλιε καὶ σύνεσις (Αἰσχ.).—ὦ γῆρας, ὡς ἐπαχθὲς ἀνθρώποισιν εἶ (Γν.).

§. 12. Ἡ θέσις τοῦ κλητικοῦ ὦ ποικίλλει. Ἐπὶ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ προτάσσεται τοῦ ἐπιθέτου ἐπὶ μείζονος ἐμφάσεως· ὦ καλοὶ παῖδες.—ὦ κάκιστε ἀνθρώπων, κτλ. Ὡσαύτως καὶ ὅταν προστίθεται εἰς τὸ σὺ· ὁ χρυσός, ὦ σοφὲ σὺ, καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι (Πλ.). Προτάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπὶ ἐλάττονος ἐμφάσεως· ὦ γάος ἀγρόν' ἢ ἔνθα οὐσιαστικὸν καὶ ἐπίθετον ἀποτελοῦσι, τρόπον τινά, μίκν λέξιν· ὦ Ζεῦ πατρῶε.—ὦ δαῖμον ἀγαθέ (Ἄρφ.)=ἀγαθοδαῖ-

μον. — ὦ παῖ καλέ (Πλ.)· οὕτω φαίνεται καὶ τὸ ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. Τίθεται προσέτι καὶ ἐν τῷ μεταξὺ πάτερ ὦ ξεῖνε (Ὀμ.)— ἔρεβος ὦ φαινότατον (Σ.).— Μυκηνίδες ὦ φίλοι (Εὐρ.).— θανμάσι' ὦ Κρίτων (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως ὦ πρὸς θεῶν (Πλ.).— ὦ πρὸς Διός (Πλ.). Ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 769.

§. 13. Εἰς κλητικὴν μετὰ τοῦ ὦ δυνατὸν νὰ προστεθῆ καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ὡς προσδιορισμός· ὦ ἄνδρες οἱ παρόντες (Πλ.). Ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ καί· ὦ Κύρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι (Ξ.)=καὶ ὑμεῖς οἱ ἄλλοι Πέρσαι.

§. 14. Ἡ δὲ κλητικὴ ἄνευ τοῦ ὦ, τίθεται ἐπὶ κελεύσεως· παῖ λαβὲ τὸ βιβλίον καὶ λέγε (Πλ.)· ἐπὶ παραιέσεως· γύναι, γυναῖξιν κόσμον ἢ σιγὴ φέρει (Σ.)· ἐπὶ θαυμασμοῦ· ἄνθρωπε τί ποιεῖς; (Ξ)· ἐπὶ ἀγανακτήσεως· ἐμβρότητε, εἶτα νῦν λέγεις; (Δ.) Ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ τοῦ ὦ τίθεται ἡ κλητικὴ ἐπὶ ὕβρει ἢ ἐπιπλήξει· ἀγαθῆς γυναικός ἐστιν, ὦ Νικοστράτη, μὴ κρείττον' εἶναι τὰνδρός, ἀλλ' ὑπήκοον (Γν.).— ὦ βλασφημῶν περὶ ἐμοῦ (Δ.). Τιθεμένου δὲ ἡ ἐννοουμένου τοῦ σὺ ἢ ὑμεῖς, τίθεται καὶ ὀνομαστικὴ ἔναρθρος ἐπὶ προστακτικῆς· ἴθι μὲν οὖν σὺ ὁ πρεσβύτατος (Πλ.).—ὁ παῖς ἀκολουθεῖ (Ἄρφ.).— παρατηρεῖτε τοῦτον· οἱ πλησίον (Ξ. Ἀπομν. Γ', ιδ', 4).

§. 15. Τὸ ἐπικρατῆσαν ἔθος τοῦ δι' ὑποστιγμῆς χωρίζειν τὴν κλητικὴν τοῦ λοιποῦ λόγου, οὕτωςι, ὦ παῖ καλέ, ἐννόησον (Πλ.), ἀποδοκιμάζεται παρὰ τινων νεωτέρων φιλολόγων· διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, λέγουσι, πρέπει νὰ χωρισθῶσι τὰ φύσει ὄντα ἡνωμένα, ὡς εἶναι τὰ ἐγκλινόμενα πρὸς τὰ ἐγκλιτικά· ἴθ', ὦ τέκνον, μοι σπεῦδε (Εὐρ. Ὀρ. 124).— σὺ δ' ὦ τέκνον, μοι λείπε πωλικούς ὄχους (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 613). Ἄλλ' οὐδὲν κωλύει νὰ συμπεριληφθῆ καὶ τὸ ἐγκλινόμενον ἐντὸς τῆς παρενθέσεως· σὺ δ', ὦ τέκνον μοι, κτλ.

§. 16. Κατόπιν τοῦ κλητικοῦ ὦ δυνατὸν ἴσως νὰ ταχθῶσι τὰ ἐκ ῥημάτων ἔχοντα τὴν ἀρχὴν παρακλευστικά· ἄγε, φέρε, κτλ· ἄγε νῦν, ἄγε πᾶς (Ἄρφ. Εἰρ. 504).— φέρε, τί οὖν; (Ἄρφ. Πλ. 94) — ἄγε δὴ πειθώμεθα (Πλ.). Ῥηματικῆς φύσεως εἶναι προφανῶς καὶ τὸ ἀμέλει· ἀ=θάβρει· ῥ.=ὄντως, βεβαίως· ἀμέλει οὐδὲν ἂν γένοιτο θαυμαστόν (Πλ.). Τοιοῦτον καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἔλα, ὡς ἔλα=ἐλθέ, καὶ ἔλ' ἄς ὑπάγωμεν.— ἔλα ἄμετε· τούτου τὸ ἐναντίον ἀπέλα ἀπαντᾶται παρὰ Ξενοφῶντι (Κ. Π. Η, γ'. 32), οἷον ἔλα (ἐλαύνω) ἀπο=

ἄπελθε. Παρὰ δὲ Πινδάρῳ (Ἰσθμ. Δ', 38) καὶ ἔλα νῦν μοι πεδόθευ, ὅπερ, εἰ μὲν δὲν εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ παρ' ἡμῖν ἔλα (=ἐλθέ), οὐδὲ ὅμως παραπολὺ ἀπέχει. Ἴσως δὲ καὶ τὸ χυδαῖκόν ἐστι παρεμορφώθη ἐκ τοῦ ἔστι, κατ' ἀμυδρὰν ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἔσκε, ὡς ἡ μυλλοσκῆ ἐγινε μολίτσα (Κορ. Ἄτ.) καὶ ἡ κορίσκη, κορίτσα, καὶ ἡ σκιρίσκη ἴσως τσιρίτσα, κτλ (Ἴδε Ὄρθογραφικῶς σελ. 83).

Β' Τὰ Παθητικὰ Ἐπιφωνήματα.

§. 17. Παθητικὰ ἐπιφωνήματα εἶναι τὰ πάθημα ψυχῆς σημαίνοντα, ἐπιβρόήματα παρὰ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν καλούμενα, σχελιασμοῦ, ὦ, ἰώ, ἰού, οἴμοι· θανατισμοῦ, φεῦ, βαβαί, παπαί· ἐκπλήξεως, ᾶ, αἷ· θειασμοῦ, εὐοί, εὐάν, κτλ.

§. 18. Πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπιφωνημάτων χρησιμεύουσιν εἰς πλειόνων ψυχικῶν παθημάτων δήλωσιν· τὸ ᾶ, π. χ. εἶναι θανατιστικόν· ᾶ, μέγα τολμήεις κηρὸς ἀνεπλάσατο (Ἐπίγρ.)· ἐπιτιμητικόν ἢ μεμπτικόν· ᾶ, ᾶ, ἄδικος, ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν (Εὐρ. Ὀρ. 162). Ὡσαύτως δὲ καὶ χαρᾶς σημαντικόν· εἶπε δέ τοι χαίρων ὁ γεωπόνος ᾶ, κτλ. (Ἐπίγρ.)· ἐφρεκτικόν ἢ κωλυτικόν· ᾶ, ᾶ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν βέλος ἀφῆς (Σ.). Τὸ ὦ εἶναι θανατιστικόν· ὦ, τί λέγεις; (Πλ.)—ὦ, τίς ὁ τεχνίτης τόδ' ἀτέπλασεν; (Ἐπίγρ.)· σχελιαστικόν· ὦ, πόλλ' ἐγὼ μοχθηρὸς (Σ.)· καὶ χλευαστικόν· ὦ, γένναϊος, κτλ (Πλ.). Τὸ οἴμοι ἐκλαμβάνεται σχελιαστικόν· οἴμ' ὡς τεθνήξει (Ἄρφ. Ἀχ. 565)· χαρᾶς σημαντικόν· οἴμ' ὡς ἦδομαι (Ἄρφ. Ν. 763). « Τὸ οἴμοι καὶ ὦμοι ποτὲ μὲν ἐπ' εὐφροσύνη κείμενον εὔρηται, ποτὲ δὲ ἐπὶ λύπης· καὶ ἐπ' εὐφροσύνη μὲν ὡς ἐνταῦθα· ἐπὶ δὲ λύπης ὡς τὸ οἴμοι τάλας » κτλ. (Σχολιαστ. αὐτόθι). Ὡσαύτως τὸ αἷ καὶ αἷ αἷ εὐρίσκεται σχελιαστικόν, δυσφορικόν, μεμπτικόν, ἐκπληκτικόν, κτλ. Οὕτω καὶ φεῦ, ὡς εὔ λέγεις (Πλ.).

§. 19. Οἱ ἀρχαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἐκδότηι ἐν πολλοῖς τούτων ἠλλάσαν καὶ τόνον καὶ πνεῦμα, κατὰ τὴν διάφορον σημασίαν. Οὕτω, π. χ. ἔγραφαν ᾶ ἐπὶ σχελιασμοῦ (Ἰλ. Ρ, 443. Ἄρφ. Πλ. 1052), καὶ ᾶ ἐπὶ θανατισμοῦ (Ἄρφ. Πλ. 127)· τὴν σήμερον ὅμως γράφουσι καὶ ἐπὶ τῶν τριῶν χωρίων ᾶ. Τὸ αὐτὸ δὲ ᾶ ἢ ᾶ ἐκλαμβάνεται καὶ ἐπὶ χλευασμοῦ· δαसुनόμενον δὲ ᾶ ᾶ ἢ ᾶ ᾶ ἐπὶ γέλωτος, γελαστικόν=χά χά. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 22 περὶ τοῦ ὦ καὶ ὦ.

§. 20. Τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα, ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ἢ, μᾶλλον εἰπεῖν, ἐκ τῶν πρωτογόνων λέξεων τῆς γλώσσης ὄντα, ἰσοδυναμοῦσι ὀλοκλήρῳ προτάσει· βαβαί=θαυμάζω=ἐγὼ εἰμι θαυμάζων· οἴμοι=ἀλγῶ, κτλ.

§. 21. Τοιαῦτα δὲ ὄντα τίθενται, κατὰ πρῶτον, τὰ ἐπιφωνήματα ταῦτα εἰς δῆλωσιν τοῦ πκτήματος, ἀλλ' ἀσχέτως πρὸς τὸν λοιπὸν λόγον, ὅστις ἀκολουθεῖ ὡς εἰ οὐδὲν τοιοῦτον προὔπηρχε, καθάπερ ἐν τῇ ποιήσει τίθενται πολλάκις μὴ ἀποτελοῦντα μέρος τοῦ στίχου· βαβαί, καλός γε καὶ φοινικιοὺς (Ἄρφ. Ὀρ. 272. Ἴδε καὶ *Eip.* 248). — *ιού, ιού, ἐξολεῖτε μ' ὦ ἄνδρες* (Ἄρφ. *Eip.* 318). — *φεῦ, ὡς εὔ λείγεις* (Πλ.). Ὡσχύτως τίθενται ἐπιφερομένης ὀνομαστικῆς ἢ κλητικῆς, ἐξηγούσης τὸν οἰκτειρόμενον, ταλκνιζόμενον, κτλ' οἴμοι τάλας (Ἄρφ.), ὄμοι ἐγὼ παράποτος (Ὀμ.). — *φεῦ, φεῦ, μᾶτερ ἄθλια, φεῦ τέκνον* (Σ. Ἄρτ. 1299). — *ὦ τλήμων ἐγὼ* (Ἄρφ. Πλ. 777).

§. 22. Ἐκ τούτου γίνεται δῆλον ὅτι, διακρίσεως χάριν τοῦλάχιστον, ἀπαιτεῖται διάφορος γράφη εἰς τὸ κλητικὸν ὦ χρυσέ, ὦ πλουτέ, κτλ, καὶ εἰς τὸ ὦ χρυσός, ὦ ἔβειρος, κτλ. Ἐν πολλοῖς ὁμοῦς τοσοῦτον συμπίπτει ὁ θναυμασμός καὶ ἡ ἐπίκλησις ἢ προσφώνησις, ὥστε ἀποβαίνει δυσκαποφάσιτος ἡ γράφη· ὦ τάλας καὶ ὦ τάλις, κτλ' οὕτως ὦ πρὸς θεῶν καὶ ὦ πρὸς θεῶν (Ξ. Ἄρ. Ζ', 6', 15. Βουτυμ. Διεξοδ. Γραμματ. Β', σ. 303).

§. 23. Τίθενται προσέτι τὰ παθηματικὰ ἐπιφωνήματα γενικῆς ἐπιφερομένης ἥτις ἐξηγεῖ τὸ τίπος ἔρεκα τὸ ψυχικὸν πάθος προξενεῖται, κατὰ τὰ ἀλλαχοῦ ἐξηθέντα (σ. 66, §. 2)· οἴμοι τῶν κακῶν (Ἄρφ.). — *ιὸν ιὸν τῶν ὀφρέων, ιὸν τῶν κοφίλων* (Ἄρφ. Ὀρ. 305). — *φεῦ τῆς ἀνοίας* (Σ. Ἡλ. 290). — *ὦ τῆς τύχης, ὦ τῆς μωρίας*, κτλ. Τίθενται δὲ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον. Ἴδε περὶ τῶν Ἐπιφωνημάτων Σ. Π. Β', σ. 516. *Εἰσαγ. Ἑλλλην. Συντάξεως*, σ. 765, καὶ *Κοραῆ Πρόδρομον*, σ. 28'.

§. 24. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοί, ἀποσπᾶσαντες τὰ ἐπιφωνήματα ἐκ τῶν ἐπιβρῆμάτων μεθ' ὧν οἱ Ἕλληνες τὰ συγκατηρήθησαν, τὰ κατέταξαν εἰς χωριστὸν μέρος λόγου, interjectionem αὐτὸ καλέσαντες· «sed accedit superioribus interjectio» (Ruintil.). Τούτους ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι, εὐρίσκοντες αὐτὰ διαφόρου φύσεως παρὰ τὰ ἐπιβρῆματα. Ὁ μακρῆτις Κοραῆς μετέφρασε (ἐνθα

άνωτέρω) τὴν *interjectionem* παρέμβλημα. ἤθελε φανῆ κατ' ἀρχάς ὅτι, ὡς ἡ *praepositio* λέγεται *προθέσεις*, οὕτω καὶ ἡ *interjectio* κατ' ἀναλογίαν ἔπρεπε νὰ λέγηται *παρένθεσις*. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ *jacio* εἶναι *βάλλω* καὶ οὐχὶ *τίθηναι*, *ροπο*, καὶ ἐπειδὴ αἱ μὲν *προθέσεις* τίθενται εἰς τὸν λόγον ἡσύχως καὶ ἀταράχως, ὡς παρατίθεται εἰς τὸν ἄνθρωπον κοσμίως ἢ τράπεζα, τὰ δὲ ἐπιφωνήματα παρεμβάλλονται, ὅπως τὸ πάθος φέρει, καθάπερ παραβάλλεται καὶ παραβρίπτεται εἰς τὰ θηρία ἢ τρυφή, διὰ τοῦτο καταλληλότερον φαίνεται τὸ *παρέμβλημα* ἢ καὶ *παρεμβολή*.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.

§. 1. Περὶ τῆς ἐν τῇ συντάξει χρήσεως τῶν ἀποφατικῶν μορίων, οὐ καὶ μὴ, ὡς γενικὸς κανὼν ἐπικρατεῖ ὁ ἐξῆς. Τίθεται μὲν τὸ οὐ ἐν γένει ὅπου ἡ ἀπόφασις ἦτοι ἄρνησις οἴκοθεν ἐνυπάρχει εἰς τὸ πρᾶγμα, τίθεται δὲ τὸ μὴ ὅπου αὐτὴ ἔρχεται ἐξωθεν. Τὸ μὲν οὐ ἀναιρεῖ πραγματικῶς τὸ μεθ' οὗ τίθεται, τὸ δὲ μὴ ἦτοι διὰ τοῦ λογισμοῦ ὑποθέτει τὸ ἀνύπαρκτον τοῦ πράγματος, ἢ τείνει εἰς ἀναίρεσιν ἢ κώλυσιν αὐτοῦ· οὐκ ἔστιν.—οὐκ ἐγένετο.—μὴ τι ἀληθές ἦ (Πλ.).—μὴ τι νεώτερον ἀγγέλλεις;—μὴ λέγε.—μὴ ψεύσης.—μὴ γένοιτο. Τὸ περὶ τῶν ἀπλῶν μορίων λεγόμενον ἐννοεῖται καὶ περὶ τῶν ἐκ τούτων γινομένων, οὔτε, οὐδέ, μήτε, μηδέ, οὐδεῖς, μηδεῖς, κτλ. μετὰ τῆς προστιθεμένης σημασίας τῶν προσλαμβανομένων μορίων.

§. 2. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὐ· *ἀ*: ἐν ἀπολύτῳ ἀπογίμνει ἥτις εἶναι ἀντίθετος τῇ ἀπολύτῳ καταφάσει· οὐ δύναμαι.—οὐκ ἀξιῶ.—οὐκ ἔστι παρὰ ταῦτ' ἀλλὰ (Ἄρφ.).—οὐχ ἠγοῦμαι.—ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα (Σ.).—οὐδ' ἀμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν (Ξ Κ. Π. Α', δ', 11).

§. 3. Τίθεται· *β'*. τὸ οὐ ἐπὶ ἀνεξαρτήτων ἐρωτήσεων αἵτινες, θετικὴν ἀπόκρισιν ἀπαιτοῦσαι μάλιστα καὶ ἀποκρούουσαι διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ τρόπου τὴν ἀπόφασιν, περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς ἀπολύτου καταφάσεως στοιχεῖα· οὐχὶ σὺ γε αὐτίκα μάλα εὐδαίμων ἐγένου; (Ξ Κ. Π. Η', γ', 46)—οὐ καὶ σὺ αὖ ὁμοιολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι; ἀλλ' ἀνάγκη ἔφη (Ξ Κ. Π. Ε', ε', 13). Οὐδὲν ὁμως τὸ κωλύον ὥστε καὶ παρ' ἐλπίδα τοῦ ἐρωτῶντος νὰ ἦναι ἐν τούτοις καὶ

ἀποφατική ἀπόκρισις· οὐκ αἰσχροὺν ἤγει δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; οὐκ (Σ. Φ. 108).

§. 4. Τίθεται· γ'. τὸ οὐ ἐν τῇ παρ' ἐπικοῖς συνήθει χρήσει τῆς ὑποτακτικῆς καθ' ἣν προσεγγίζει εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ὀριστικῆς· οὐπω τοίους ἴδον ἀρέρας οὐδὲ ἴδωμαι (Ἰλ. Α, 262) = οὐδὲ ἰδεῖν δυνήσομαι = οὐδὲ ὄψομαι.

§. 5. Τίθεται· δ'. τὸ οὐ ἐν τῇ ἀπολύτῳ χρήσει τῆς εὐκτικῆς, τῇ προσεγγιζούσῃ εἰς τὴν σημασίαν τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα = οὐκ ἔσι γενέσθαι.—οὐκ ἂν διείποιμι (Σ. Τρ. 22), κτλ. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ ὅταν, περὶ παρελθόντος τοῦ λόγου ὄντος, τίθωνται παρωχημένοι τῆς ὀριστικῆς· οὐκ ἂν τὰδ' ἔσθη τῆδε, μὴ θεῶν μέτα (Σ. Αἶ. 950)· καὶ ὡς ἐν τῷ οὐκ ἂν γένοιτο ταῦτα περιέχεται ἡ ἔννοια οὐ γενήσονται, οὕτως ἐν τῷ οὐκ ἂν ἔσθη περιέχεται ἡ ἔννοια ἔσθη. Ἴδε περὶ Ὑποθετικῶν Λόγων. Τὸ αὐτὸ δὲ καὶ κατ' ἐρώτησιν.

§. 6. Ἐν ἀπολύτῳ ἀποφάσει δὲν τίθεται οὐδέποτε μὴ ὅθεν δὲν λέγεται μὴ λέγω, ὡς λέγεται οὐ λέγω. Τίθεται δὲ μὴ ἐπὶ ἐρωτήσεως, ὅταν περιμένηται ἀποφατική ἀπόκρισις· μὴ καὶ σὺ ἠδέα ἄττα καλεῖς κακὰ καὶ ἀγίαρὰ ἀγαθὰ; (Πλ.) Σπανίως δὲ καταφατικῆς ἀποκρίσεως περιμενομένης· πῶς μὴ ψεύσομαι; = ἀνάγκη ψεύσασθαι. Τίθεται, δεύτερον, μὴ ἐπὶ ἀπευχῆς περὶ πραγμάτων παρελθόντων· μὴ γῆς ἐπὶ ξένας θαρεῖν ἔχρηζες (Σ. Κ. 1712).—μὴ ποτ' ὤφελον λιπεῖν τὴν Σκῦρον (Σ. Κ. 969).—ὃ μὴ ποτ' ἐγὼ τάλας ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι (Σ. Κ. 540) = εἴθ' ὤφελον μὴ δέξασθαι = εἴθε μὴποτε ἐδεξάμην παρὰ τῆς πόλεως.

§. 7. Ἐπὶ ὑποτακτικῆς καὶ εὐκτικῆς ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ, ἐξαιρουμένων τῶν προσεσημειωμένων περιστάσεων (§. 4—5), τίθεται πάντοτε μὴ· ἐπὶ αὐθυποτάκτων· μὴ φοβηθῶμεν· ἐπὶ ἐρωτήσεως· μὴ λάβω; μὴ εἶπω; Ὡσαύτως μὴ γένοιτο.—μὴ ζῶην μετ' ἀμουσίας (Εὐρ).—πῶς μὴ τὸ ὄν λέγοι; (Πλ.) κτλ.

§. 8. Ἐπὶ ἀπαγορεύσεως, ἀποτροπῆς καὶ τῶν τοιούτων τίθεται πάντοτε μὴ· μὴ ποίει τάδε, μὴ βούλου, κτλ. Ὡσαύτως μὴ φθορήσης, μὴ θανατώσης, μὴ δίκην δικάσης, κτλ. Οὕτω καὶ μὴ πλουτεῖν ἀδίκως, μὴ κλέπτειν, μὴ ἀρπάζειν, κτλ.

§. 9. Ἐν δὲ συνδέσει λόγου τίθεται τὸ οὐ ὅπου ἢ σύνδεσις εἶναι μόνον ἐξωτερικὴ καὶ συμπλεκτικὴ. Οὕτω, π. χ. ἐπὶ τῶν διηγημα-

τικῶν καὶ ἐκθετικῶν ἐν γένει λόγων, ἐν οἷς τὸ ὅτι καὶ ὡς χρησιμεύουσι μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν τῶν δύο κώλων, ἀλλὰ δὲν ἐξαρτᾶται ἀναγκαίως ἐκ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον, ἔστω τὸ τελευταῖον τοῦτο καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, μετὰ ἧ ἄνευ τοῦ ἄν, ἕπως ἡ ἔννοια ἀπαίτει· λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται (Ξ). — λέγων ὅτι οὐπω δὴ πολλοῦ χρόνου ἡδίορι οἴνω ἰπιτύχοι (Ξ). — καὶ οὐχὶ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἵεναι (Ξ). — μέγα τεκμήριον ὡς οὐκ ἄν ἀπέκτεινε Φρύγιχον (Δυσ.). — Ἡράκλειτος λέγει ὡς δις εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἄν ἐμβαίης (Πλ.). Ὡς τὼς οἶδα ὅτι οὐ, μαθάνω ὅτι οὐ, κτλ.

§. 10. Πολλῶ μᾶλλον ὡς ἀθυπόστατος θεωρητέος ὁ λόγος ἐπὶ ἀντιθέσεως, ἔνθα ἔπεται τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τοῦ οὐ, ὡς εἰ καθ' ἑαυτὸ ὑπῆρχε· σὸν ἄρα τοῦργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται (Σ). — ἐγώ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος (Σ)· ἐπὶ ὁμοιώσεως· σὺ δὲ ταύτης ἄπειρος εἶναι φαίνει, οὐχ ὥσπερ ἐγὼ ἔμπειρος (Πλ.). Καὶ ὑπονουμένου τοῦ ἐνδὲς κώλου· καὶ παράδειγμα τὸδε τοῦ λόγου οὐκ ἐλάχιστόν ἐστι (Θ. Α', 2) (ἀλλὰ μέγιστον). — καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι (Θ. Γ', 10). — οὐ περὶ βραχέων (Θ. Α', 78)· ἐπὶ συνεπείας· συνείθισθε ἤδη τὰδικήματα αὐτοῦ ἀκούειν, ὥστ' οὐ θαυμάζετε (Αἰσχ.)· ἐπὶ ἀποκρίσεως δι' αὐτοῦ τοῦ περὶ οὐ ὁ λόγος μορίου· οὐκ αἰσχροὶν ἠγεῖ δῆτα τὰ ψευδεῖν λέγειν; οὐκ· κτλ. (Σ).

§. 11. Τίθεται, δεύτερον, ἐν συνδέσει λόγου τὸ οὐ, αἰτίας ἐπιφερομένης διὰ τοῦ ὅτι, ὡς, διότι, ἐπεὶ· τοὺς πολλοὺς λέληθεν, ὅτι οὐκ ἴσασι τὴν οὐσίαν ἐκάστου (Πλ.). — καὶ (εἶχε λέγειν) ὡς Λακεδαιμόνιοι διὰ τοῦτο πολεμήσειαν αὐτοῖς, ὅτι οὐκ ἐθελήσειαν μετ' Ἀθηναίων ἐλθεῖν ἐπ' αὐτόν. — δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι (Πλ. Πρωτ. 353). — ἐπὶ οὐ μοι ζῶντι γ' αὐθις ἔξετον (Σ). Τίθεται δὲ μὴ, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου κρέμαται ὅλως διόλου ἐκ τοῦ τὸ αἴτιον ἐξηγούντος· ἐπεὶ μηδὲν ἀντιπίπτει (Πλούτ.). Ἀλλὰ περὶ τούτου ἴδε Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ 7δ6.

§. 12. Ἐπὶ ὑποθετικῶν καὶ τελικῶν λόγων τίθεται μὴ· ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε (Σ). — εἰμὴ φυλάξεις μικρ', ἀπολείς τὰ μείζονα (Ξ). — ἵνα μὴ ἐθιζώμεθα (Πλ.). — παρήλθομεν ὅπως μὴ χεῖρον βουλεύσησθε (Θ). — ὅπως τὰ ὅπλα μὴ αἰσθησιν παρέχοι (Θ. Γ', 22).

§. 13. Ἀπόρροια τῶν ὑποθετικῶν λόγων εἶναι οἱ περιορισμοὶ καὶ ὑπεξαιρέσεις σημαίνοντες· εἰ μὴ κωφός γ' εἰμι (Πλ.). — εἰ μὴ τι σὺ

ἄλλο λέγεις. Εἰρωνικῶς δὲ τίθεται πολλάκις τὸ εἰμῆ' εἰμῆ' ἀδικῶ (Πλ.)· ὡσαύτως καὶ τὸ εἰμῆ' ἄρα. Κατὰ παράλειψιν τοῦ προηγηθέντος ῥήματος προῦκυψε τὸ εἰδὲ μῆ' ὄψον ἔχουσαι, εἰδὲ μῆ' (ὄψον ἔχουσι), κάρδαμον. Ἐκ τούτου δὲ ἀπεξέστη καὶ τὸ ἡμῖν οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν εἰμῆ' ὄπλα (Ξ.)=παρὰ ὄπλα.

§. 14. Κατὰ τὴν ἐξηγουμένην δὲ ἔννοιαν ρυθμίζονται καὶ οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· εἰς ὠρισμένον τι καὶ βέβαιον ἢ ὡς τοιοῦτον ἀναφερόμενοι δέχονται τὸ οὐ· Πρωταγόρα, ὃν οὔτε γιγνώσκεις, κτλ. (Πλ.). — ὅταν τοιαῦτα λέγῃς, ἃ οὐδεὶς ἄν γήσειεν ἀνθρώπων (Πλ.). Πάντοτε δὲ οὕτως, ἀρνήσεως ἡγουμένης ὡς ἐπὶ τῶν οὐδεὶς ἐστὶν ὅς, οὐκ ἐστὶν ὅς, οὐκ ἔσθ' ὅπως, κτλ. Δέχονται δὲ τὸ μῆ' εἰς ἀόριστόν τι, ἀβέβαιον καὶ ὑποθετικὸν ἀναφερόμενοι· κωφὸς ἀνήρ τις, ὅς Ἡρακλεῖ στόμα μῆ' παραβάλλει (Πίνδ.)=εἰ μῆ' τις παραβάλλει.— βουληθεὶς τοιοῦτον μνημεῖον καταλιπεῖν ὃ μῆ' τῆς ἀνθρωπίνης φύσεώς ἐστὶν (Ἰσ. Πατηγ. ΚΕ'). ἔνθα διὰ τοῦ μῆ' ἐξηγεῖται ὁ σκοπὸς τοῦ μέλλοντος καταλιπεῖν τὸ μνημεῖον Ξέρξου, διὰ τοῦ οὐ ἤθελεν ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξίς τοῦ πράγματος, βεβαιουμένη καὶ παρὰ τοῦ διηγουμένου Ἰσοκράτους.

§. 15. Ὡσαύτως καὶ οἱ χρονικοὶ λόγοι· ὅτ' οὐκέτ' εἰμῆ, τηλικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ; (Σ.)—ὅτε οὐδὲν, ἦν ἐρευνῶσι π.λέον (Σ.).—εἰ τότε δωροῖθ' ὅτ' οὐδὲν ἢ χάρις χάριν φέρει (Σ.).—ὅποτε μῆ φαίεν (ἀγαθόν τι δεδρακέναι), ἀπάγοντες ἀπέκτεινον (Θ. Γ'. 59)—ἐπεὶ μῆ ἀνταράγοιεν, ἀναχωροῦντες ἡσύχαζον (Θ. Η'. 38). Ὡσαύτως Ζηνὸς δ' οὐκ ἄν ἔγωγε Κρονίονος ἄσσορ ἐκοίμην, ὅτε μῆ αὐτός γε κελεύου (Ἰλ. Ξ. 247)=εἰ μῆ, κτλ.

§. 16. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τῶν ἐξαρτωμένων ἐρωτήσεων· δέχονται μὲν τὸ μῆ', ὅταν ἀναφέρονται εἰς ἀόριστόν τι, τὸ δὲ οὐ, ὅταν, εἰς ὠρισμένον, ὡς ἤθελεν εἶναι ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ· ὡσαύτως Ἀθηναῖζε ἀφικοίμην, ἐπατηρώτων Σωκράτην ὃ μῆ' ἐμειμήμηι (Πλ. Θεαίτ. 143).—ἐρήσουσται εἰ οὐκ ἐναντιώτατορ ἔχθρα φιλία (Πλ.).—ὅτε τις ἔροιτο ὅτι οὐκ ἀπέρχεται (Θ.), κτλ.

§. 17. Ὡς ἐξαίρεσις τῶν προηγουμένων φαίνονται χωρὶς τινὰ τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ἐν οἷς ἀπαντᾶται οὐ ἂντι μῆ'· εἰ τοὺς θαρόντας οὐκ ἔῃς θάπτειν (Σ. Αἶ. 1131).—ἐὰν δ' οὐ φάσκη (Λυσ.). Ἀλλ' ἐν τούτοις τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικῶ ἄλφα ἐμπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν

ἔννοιαν μετὰ τοῦ ῥήματος· οὐκ ἔᾱς=κωλύης, οὐ γάσκη=ἀρνήται· ὠσαύτως τὸ θαυμάζω εἰ οὐ, κτλ=θαυμάζω ὅτι οὐ, κτλ· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν τελικῶν. Ἴδε Σ. II. Β', σ. 527.

§. 18. Ἐπὶ τοῦ τελικοῦ ἀπαρεμφάτου λεγομένου, ὡς ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, τίθεται μὴ· ἐδέοντο μὴ περιορᾶν (Θ.).—προσεῖπον μὴ ναυμαχεῖν (Θ.).—μὴ ὀκνεῖν δεῖ (Θ.).—*χρῆν ὑμᾶς ἢ μὴ κακῶς λέγειν ἢ μὴ ξυρεῖναι* (Λυσ.).—*ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη κείσομαι, ὡς μηδὲν ἄν ἔτι κακὸν παθεῖν* (Ξ.). ὠσαύτως δὲ τὸ μὴ δέχεται· τὸ ἀπαρέμφατον καὶ ὅταν, καθ' ἑαυτὸ διὰ τοῦ ἄρθρου ἐκφερόμενον, παριστᾷ ἔννοιαν αὐθυπόστατον· τὸ μὴ ἀλλοθι διατρίβειν ἀλλ' ἐν τούτῳ εὖ ἔχει (Πλ.)· τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτο μ' ἀλγύνειν ἄν (Σ)· οὕτω καὶ τοῦ μὴ καταπετρωθῆναι (Ξ.).—*διὰ τὸ μὴ εἶναι* (Θ.).—*ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν καὶ μὴ βλάπτεσθαι* (Θ.). ὠσαύτως καὶ ἀνάρθρως· *τίνα δ' αἴσχιον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν;* (Ξ.)

§. 19. Ἐπειδὴ τὸ εἰδικὸν ἀπαρέμφατον λεγόμενον (σ. 92, §. 7) ἰσοδυναμεῖ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι, λέγουσιν εἶναι=λέγουσιν ὅτι ἐστίν, ἢ δὲ ὀριστικῇ μετὰ τοῦ ὅτι δέχεται ἐπὶ ἀρνήσεως τὸ οὐ (§. 9), τούτοις ἐπόμενον ἦτον ὥστε καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως νὰ δέχηται ὠσαύτως τὸ οὐ· *λέγουσιν ὅτι οὐκ ἔστι καὶ λέγουσιν οὐκ εἶναι*. Καὶ ὅμως, ἂν καὶ δὲν λείπουν τοιαῦτα παραδείγματα (Ἴδε κατωτέρω §. 22), ἢ συχνότερα καὶ ἢ συνήθης χρῆσις ἐκφέρει τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τούτοις διὰ τοῦ μὴ· *λέγουσι μὴ εἶναι*.

§. 20. Οὕτω μετὰ τὰ ῥήματα λέγειν, γάναι, εἰδέναι, ἐπίστασθαι, ὄρᾶν, δοκεῖν, νομίζειν, οἴεσθαι, μετὰ τὰ ῥήματα δεικνύναι, δηλοῦν, ὄρᾶν, πυνθάνεσθαι, ὑπισχεῖσθαι, ἀπειλεῖν, βουλεύεσθαι, μεταγινώσκειν, μετὰ τὰ ὀμνύναι, ὁμολογεῖν, ἀρνεῖσθαι, μετὰ τὰ χρῆ, ἀνάγκη, εἰκόσ, ἀδύνατον, δίκαιόν ἐστι, κτλ, ἐπὶ τοῦ ἐκ τούτων ἐξαρτωμένου ἀπαρεμφάτου τίθεται μὴ· *πῶς ἄν τολμῶμεν λέγειν τὸ καλὸν μὴ καλὸν εἶναι;* (Πλ.)—*ἔφασαν μὴ ἀδικήσεσθαι* (Ξ).—*ἐπιστάμεθα μὴ πῶποτ' αὐτὸν ψεῦδος λακεῖν* (Ξ.).

§. 21. Ὡς λόγος τῆς τοιαύτης διαφορᾶς ἐπιφέρεται ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ἀπαρεμφάτου ἡ ἔννοια κρέμαται πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ὃ ἐστὶν ἐκ τῆς γνώμης τοῦ λέγοντος, νομίζοντος, κτλ, ἐπομένως ἢ ἄρνησις ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1)· ἐπὶ δὲ τῆς

ὄριστικῆς μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς θεωρεῖται οἷον ἀθυπόστατος καὶ ἀνεξάρτητος ἐκ τοῦ ἡγουμένου κώλου, χρησιμεύοντος τοῦ μορίου μόνον εἰς ἐπιπλοκὴν καὶ σύνδεσιν τῶν δύο λόγων, ἐπομένως ἡ ἄρνησις ἐνυπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (§. 1). Οὕτω λοιπὸν, κατ' ἀκριβοῦρημοσύνην, τὸ μὲν φημὶ ταῦτα μὴ οὕτως ἔχειν ἐκφέρει τὴν περὶ τοῦ προκειμένου κρίσιν ἐπὶ τὸ μετριώτερον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ λέγοντος, τὸ δὲ φημὶ ὅτι ταῦτα οὐχ οὕτως ἔχει ἐξηγεῖ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ἐπὶ τὸ βεβαιότερον, ὡς ὄντως ὑπάρχουσιν καὶ οὐδαμῶς ἐκ τοῦ ἡγουμένου ἐξαρτωμένην—ταῦτα οὐκ ἔχει οὕτω, καὶ λέγω τοῦτο.

§. 22. Ἄλλ' οὐδὲν ἦπτον καὶ μετὰ τὰ ἀνωτέρω ῥήματα ἀπαντώνται ἀπαρέμφατα τὸ οὐ ἔχοντα ἡγοῦμαι γὰρ αὐτοὺς οὕτι διαπράξασθαι (Πλ. Πρωτ. 317)—οὐδ' ἀνθρωπορ νομισαίμι ἐμαυτὸν εἶναι (Πλ.)—κινδυνεύει οὐχ οὕτως ἔχειν (Πλ.)· μάλιστα δὲ μετὰ τὰ λεκτικά· φημὶ δ' οὐ σε μαρθάνειν (Σ. Φ. 1389).—φημὶ αὐτὸν οὐ διαμερεῖν (Ξ.). Ἴδε περὶ τούτων *Εἰσαγ. Ἑλλῆν. Συγτ. σ. 791*—.

§. 23. Εἰ μὲν οὐχὶ ἅπαντα, τὰ πλεῖστα τοῦλάχιστον τῶν τοιούτων χωρίων δυνατὸν ἴσως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς δύο γενικωτέρας περιστάσεις τὰς ἐξῆς· α'. ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου λόγος ἀποφάσκηται ἐπὶ τὸ βεβαιότερον καὶ ἀνεκδοιάστως, ἐπομένως ἰσοδυναμῆ τῷ διὰ τῆς ὄριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 21)· φησὶ δεῖν οὐδὲν τοιοῦτον προσφέρειν τῷ φαρμάκῳ (Πλ. Φαίδ. 63).—μηδὲν δύσοιζ' οὐ πολεμῶν δρᾶσαι τάδε (Εὐρ. Π. 805)· οὕτως ἴσως καὶ τὸ αἰσθόμενος οὐκ ἂν πείθειν (Θ. Ε', 4).

§. 24. Τίθεται β'. οὐ ἐπὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὅταν ἡ ἄρνησις πίπτῃ εἰς μίαν μόνην ἔννοιαν. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ὅταν εἰς κῶλον ἀποφατικὴν ἀντιτίθεται κῶλον καταφατικὸν ἰσοδύναμον· κοῦτε ἀπόρρητα ἔφη αὐτὰς (τὰς γυναῖκας) ἐκφέρειν, σὲ δὲ καμὲ τοῦτο δρᾶν αἰεὶ (Ἀρφ. Ἑκκλ. 442), ἢ καὶ ἀντιστρόφως· καὶ ταῦτ' ἀποφέρειν (ἔφη) πάντα κοῦκ ἀποστερεῖν (αὐτόθι 449).—ὦμοσε δ' οὐκέτι λοιπὸν ὑπὲρ πελάγους πόδα θεῖναι, ἀλλὰ μένειν ἐπὶ γῆς (Θεόκρ. κά, 59). Ἐνίστε δέ, τιθεμένου τοῦ ἐνός μόνου κώλου, ἐξυπονοεῖται τὸ ἄλλο (ἀν. §. 10)· ἐγὼ οἶομαι σὺν ὑμῖν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 23).—ἡγησάμενος οὐκ ἔτι ἐμὸν ἔργον εἶναι παρεῖναι ἐν ταῖς συνουσίαις (Πλ. Πρωτ. 335), κτλ. Ἴδε κατωτέρω ἐν τέλει τοῦ κεφαλαίου.

§. 25. Ἡ μετοχή δέχεται τὸ μὴ ἄ. ἐπὶ πλοκῆς λόγου οἴκοθεν ἀπαιτούσης τὴν τοιαύτην ἄρνησιν, ὡς ἐπὶ προστακτικῆς· *ῥηφίσασθε τὸν πόλεμον μηδὲν φοβηθέντες* (Θ.). ἐπὶ ἀπαρεμφάτου ἀπαιτοῦντος τὸ μὴ τί ἐστιν, εἰ χρὴ μὴ κελευσθεῖσαν λέγειν; Β'. ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν ὑποθετικῆν· *φίλοι γε οὐκ ἂν εἶεν μὴ περὶ πολλοῦ ποιούμενοι ἑαυτοὺς* (Πλ.)=εἰ μὴ.—*οὐκ ἔστι μὴ ρικῶσα σωτηρία* (Πλ.), κτλ.

§. 26. Δέχεται, τὸναντίον, τὸ οὐ, ὅταν ἐξηγῆ ἔννοιαν θετικῆν· *οἶνος οἴεσθαι τοῦν ἔχειν ποιεῖ τῶν πιτόντων τοὺς πολλοὺς οὐκ ἔχοντας* (Πλ.)=ἐν ᾧ οὐκ ἔχουσι.—*τί ταῦτ' αἰτίας μ' οὐδὲν ὠφελουμένη;* (Σ.)—*καὶ γὰρ ἐμοὶ πολέμιός ἐστιν οὐκ ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος* κτλ. (Ξ.).—*οἱ οὐ δυνάμενοι* (Θ. Β', 25).—*οἱ οὔτε ἀγαθοὶ οὔτε κακοὶ πως ὄντες* (Πλ.).

§. 27. Τὰ ἐξῆς παραδείγματα σαφηνίζουσι τὸ πρᾶγμα καλλιώτερον· *ὁ μὲν λαβὼν ἀργύριον ὑπερεπήγεσεν, ὁ δ' οὐ λαβὼν*, κτλ. (Ἄρφ. Ἐκκλ. 186).—*εἰώθατε τὰ οὐκ ὄντα λογοποιεῖν ὡς ἔστιν ἡμῖν ἐτοῖμα* (Ἄνδ.).—*οὗτος γὰρ ἐδόκει καὶ πρότερον πολλὰ ἤδη ἀληθεῦσαι τοιαῦτα, τὰ ὄντα τε ὡς ὄντα καὶ τὰ μὴ ὄντα ὡς οὐκ ὄντα* (Ξ. Ἄρ. Δ', δ', 15).

§. 28. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωμένων ῥημάτων (§. 20) συντάσσονται καὶ μετὰ μετοχῆς, καθάπερ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν παρετηρήσαμεν, κατηγορουμένου τόπον ἐπεχούσης (σ. 100, §. 7. σ. 101, §. 10). Καὶ τότε δέ, ἰσχύοντος τοῦ ἀνωτέρω κανόνος, δέχονται οὐ, ἐπὶ θετικῆς, καὶ μὴ, ἐπὶ ὑποθετικῆς ἐννοίας· *φανερὸς γέγονεν οὐ συγγενῆς ὢν* (Ξ.).—*καὶ οὐτ' ἐτιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἠτύχησα* (Ξ. Κ. Π. Η, 7).—*ἵστε μὲν με οὐδένα πω κίνδυνον προξενήσαντα ὑμῖν ἐθελοῦσιον* (Ξ. Ἄρ. Γ', ε', 14).—*ὄρῳ οὐ δυναμένους* (Ξ.).—*ἠγγεῖλε τὴν πόλιν οὐ πολιορκηθεῖσαν* (Ξ.). Ὡσαύτως εὖ ἴσμεν μὴ ἂν ἦσσαν ὑμᾶς ληπτηροὺς γερομένους τοῖς ξυμμάχοις (Θ.).—*ὡς μηκέτ' ὄντα κείνον ἐν γάει ῥόει* (Σ.)=ὡς εἰ μὴ ἦν.—*ὡς μηδὲν εἰδὸτ' ἴσθι μ' ὢν ἀριστορεῖς* (Σ.).

§. 29. Ἡ αὐτὴ χρῆσις τῶν δύο ἀποφατικῶν μορίων οὐ καὶ μὴ ἐπικρατεῖ ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν, ἐπὶ τῶν ἐπιθέτων, ἐπὶ τῶν ἐπιρρήματων καὶ ἐπὶ τῶν ἐμπροσθέτων πτώσεων· τίθεται δηλ. μὴ ἐπὶ ὑποθετικῆς καὶ οὐ ἐπὶ θετικῆς ἐννοίας· *δεινὸν δ' ἐστὶν ἢ μὴ μπειρία* (Ἄρφ. Ἐκκλ. 115).—*γράφας τὴν τῶν γεφυρῶν οὐ διάλυσιν* (Θ. Α,

137).—κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως (Θ. Ε΄, 50):—οὕτοι φίλα τὰ μοι φίλα (Εὐρ. Τρ. 465).—οὐ δίκαια δρᾶς (Ξ.).—οὐ φίλα τει ἐρέω (Ἡρ.).—μὴ ἐμποδῶν (Θ.).—μὴ καλῶς (Εὐρ.).—οὐκ εἰκότως (Θ.).—οὐκ εὐκαίρως (Ἰσ.).—ἀ μὴ μετὰ νόμων ἤμαρτεν (Θ. Γ΄, 62).—ἐπὶ κακουργίᾳ καὶ οὐκ ἀρετῇ ἐπετήδευσαν (Θ. Α΄, 37).

§. 30. Οὕτω λοιπόν, δεχόμενοι τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρέσεις καθ' ἃς ἐν τῷ ἐξαρτωμένῳ λόγῳ τίθεται οὐ ἀντὶ μὴ, δεχόμεθα φαινομένης μόνον ἐξαιρέσεις· διότι, εἴτε τὸ οὐ, τὰ τοῦ στερητικοῦ ἄλλα ἐκπληροῦν, ἀποτελεῖ μίαν ἔννοιαν μετὰ τῆς ἀποφασκομένης λέξεως (§. 17), εἴτε ἐκφέρει τὸν δι' ἀπαρεμφάτου λόγον ἰσοδύναμον τῷ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι (§. 23), εἴτε τελευταῖον ἀποφάσκει ὅχι ὅλον τὸν λόγον, ἀλλὰ μίαν μόνην ἔννοιαν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀντιθέσεων (§. 24), πάντοτε ἀποφάσκει, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ φύσιν, οἴκοθεν, οὐχὶ ἔξωθεν καὶ δυνάμει ἐξαρτήσεως.

§. 31. Δεχόμενοι δὲ ἀφ' ἑτέρου ὡς ἑλλειπτικὰς τὰς φράσεις ἐν αἷς, ἐπὶ τοῦ ἀπολύτου λόγου, τίθεται μὴ εἶπω;=βούλει ἵνα εἶπω; μὴ γένοιτο=βουλοίμην ἵνα μὴ γένοιτο, κτλ. ἐλευθεροῦμεν διὰ τούτου παντελῶς τὸν καθ' αὐτὸ ἀπόλυτον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου μὴ, ὡς διὰ τοῦ προηγουμένου (§. 30) ἐλευθεροῦμεν τὸν ἀληθῶς καὶ ὄντως ἐξαρτῶμενον λόγον ἀπὸ τοῦ μορίου οὐ. Καὶ οὕτως εὐρίσκεται κατὰ πάντα ἰσχύων ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τοῦδε θεθεὶς κανὼν, ὅτι τὸ μὲν οὐ ἐν γένει τίθεται ὅπου ἢ ἀπόφασις ἐνυπάρχει οἴκοθεν εἰς τὸ πρᾶγμα, τὸ δὲ μὴ ὅπου ἔρχεται ἔξωθεν (§. 1).

§. 32. Ταύτας τὰς ἀρχὰς ἀποδεχόμενοι δυνάμεθα, μετὰ μείζωνος ἢ ἐλάττονος ἰσχυρίσεως, πολλὰ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων χωρία νὰ προσελκύσωμεν εἰς τοὺς ἀνωτέρω τύπους· πῶς διέξῃς ἢ πόθεν μηδὲν ποῶν; (Ἄρφ. Π.λ. 906)=εἰ, ὡς λέγεις, μηδὲν ἐποίεις =ἐποίεις· τὸ οὐδὲν ποιῶν ἤθελεν εἶναι =δς ἢ ἐπεὶ οὐδὲν ἐποίεις. —λύσετε δὲ οὐδὲ τὰς Λακεδαιμονίῳ σπονδάς, δεχόμενοι ἡμᾶς μηδετέρων ὄντας ξυμμάχους (Θ. Α΄, 35)=ὡς εἰ μηδετέρων εἴμεν σύμμαχοι, ἐπὶ ταύτῃ τῇ ὑποθέσει· τὸ οὐδετέρων ὄντας ἤθελεν εἶναι =οἵτινες ἢ ἐπεὶ οὐδετέρων ἐσμέν σύμμαχοι.

§. 33. Δυσκολώτερον τὸ πάλαι δὲ μὴ παρῶν θαυμάζεται (Σ. Τ. 289), ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ᾔηται οὐ παρῶν. Ἀλλ' ἴσως καὶ τοῦτο=θαυμάζεται εἰ μὴ οὗτος πάρεστι. Τὸ τοῦ Θουκιδίδου καὶ ἐς μὲν ἀκρά-

σιν τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν ἀτερπέστερον φανεῖται (Θ. Α', 22) = ἀτερπέστερον φανεῖται τοῖς ἀναγινώσκουσιν, ὅταν μὴ εὖρωσι τὸ μυθῶδες, ὡς ἤλπιζον, καί, κατὰ τὸν Ἄρτουγγ = τοσοῦτον μᾶλλον ἀτερπές, ὅσον ἔλαττον μυθῶδες τὸ οὐ μυθῶδες ἤθελε φανερώσει τὸ ἀπολύτως καὶ καθ' αὐτὸ ἀψευδές, ἀπ' οὐδεμιᾶς τοιαύτης ἐξωτερικῆς σχέσεως ἐξαρθώμενον. Τὸ τοῦ Ἡροδότου (Α', 32) ἢ δὲ ἡμετέρη εὐδαιμονίη οὕτω τοι ἀπερίριπται ἐς τὸ μηδέν, κτλ = εἰς τοσοῦτον ὥστε μηδὲν εἶναι.

§. 34. Τὰ τελικὰ ἀπαρέμφατα δέχονται τὸ μὴ (§. 18), ἐπομέως καὶ ὅταν σημαίνωσι συνέπειαν τῶν προηγουμένων τοσοῦτον προβέβηκεν ὥστε μὴ ζητεῖν αὐτὴν ἐν αἰσθήσει (Πλ. Θεαιτ. 187). Καὶ ὅμως παρ' Εὐριπίδῃ ἀπαντᾶται οὐμὸς γάμος ὦνησεν Ἑλλάδ' οὐ κρατεῖσθ' ἐκ βαρβάρων (Εὐρ. Τρ. 932). Φαίνεται ὅτι ἐνταῦθα ἐτέθη τὸ οὐ εἰς ἐνδειξιν ὅτι ἡ συνέπεια δὲν ἀφίεται ἀμφίβολος, ἀλλ' ἐκφέρεται ὡς γενόμενον = ὦνησεν εἰς τὸ ἀκράτητον ὑπὸ τῶν βαρβάρων τὴν Ἑλλάδα εἶναι = διὰ τὸν ἐμὸν γάμον ἢ Ἑλλάς οὐ κρατεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Ἄλλο τοιοῦτον παράδειγμα ἐκ τοῦ Πλάτωνος ἴδε ἐν Εἰσαγωγῇ Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 794.

§. 35. Καὶ τούτου ὅμως τεθέντος, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὑπάρχουσι καὶ χωρία τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφελῶσιν εἰς δευτέρας φροντίδας. Ἴσως δὲ καὶ ζήτημα δυνατὸν νὰ κινηθῇ. Ἄν παρὰ τὴν ἐπίπονον κατὰταξιν πασῶν τῶν ἐξαιρέσεων εἰς ἐλάττονας ἢ πλείονας περιστάσεις (Σ. Π. Β'. σ. 527. σ. 531) καὶ τὴν εἰς τὸν προσήκοντα τρόπον, πιθανῶς ἢ ἀπιθάνως, ἄνευ ἢ μετὰ βίας, ἀναγωγὴν τῶν διαφορῶν χωρίων, δὲν εἶναι ὀρθότερον νὰ δεχθῶμεν καὶ ἐν τούτοις, ἐπίτινων τοῦλάχιστον, ἐξαιρέσεις, ὁποῖας ἀπανταχοῦ ἅπαντα γλῶσσα ἔχει. Περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν ἀποφατικῶν μορίων, περὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν οὐ μὴ καὶ μὴ οὐ, κτλ, ἴδε Σ. Π. Β'. καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Προθέσεων.

§. 1. Ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτῶν θεωρούμεναι αἱ προθέσεις ἦσαν τοπικὰ ἐπιβρήματα. Ὡς πρὸς τὴν ἐν συντάξει χρῆσιν, ἀνὰ πληροῦσι

τὰ τῶν πτώσεων, ἐξηγοῦσαι σχέσιν ὀνόματος πρὸς ὄνομα· ἴδτε μετὰ πατρός.—*βελτίους ἐποίει τοὺς πολίτας ἀντὶ χειρόνων* (Πλ. Γοργ. 515). Ἐὰν λοιπὸν ὑποθέσωμεν γλῶσσαν δεκατρεῖς πτώσεις ἔχουσαν, ὡς ἡ *Φινικὴ*, αὐτὴ ἔχει μικροτέραν χρείαν τῶν προθέσεων, δι' ἰδιαιτέρου τύπου ἐξηγοῦσα ὅτι ἄλλαι διὰ προθέσεως. Ἔτι ὀλιγώτερον χρήζει τῶν προθέσεων γλῶσσα εἴκοσι πτώσεις ἔχουσα. Ἐὰν δὲ, τοῦναντίον, ὑποθέσωμεν γλῶσσαν ὅλως ἄπτωτον, ἡ γλῶσσα αὕτη δὲν δύναται σχεδὸν νὰ κινηθῆ ἄνευ προθέσεων, ὡς συμβαίνει ἐν ταῖς πλείσταις γλώσσαις τῶν νεωτέρων ἐθνῶν.

§. 2. Τίθενται δὲ αἱ προθέσεις εἰς τὸν λόγον κατὰ δύο τρόπους, ἐν συντάξει, χωριστὰ δηλ. τοῦ ὀνόματος πρὸς ὃ φέρονται, ὡς ἐπὶ γῆς, ἐπὶ τῶν ὠῶν, ἐν οὐρανῷ, κτλ, καὶ ἐν συνθέσει, κατ' ἐπιβρῆματικὴν ἔννοιαν, ἐπίγειος, ἐπώαζειν, ἐνουράριος, κτλ· πολλάκις δὲ καὶ προθετικὴν ἀποσκιρτᾶν τινας.—*ἀρᾶ ἐνεχέσθω* (Πλ.).—ὁ ποταμὸς διαρρέει τὴν πόλιν. Συνήθως δὲ προτάσσονται ἐν συντάξει οὖσαι, καὶ πάντοτε ἐν συνθέσει, καὶ ἐκ τούτου τὸ ὄνομα πρόθεσις, ὅπερ ἐν ἄλλαις γλώσσαις δὲν ἀληθεύει.

§. 3. Ὡς πρὸς τὰς πτώσεις μεθ' ὧν συντάσσονται, αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς μονόπτωτους, μετὰ μιᾶς μόνης πλαγίας συντασσομένης, εἰς διπτῶτους μετὰ δύο πλαγίων συντασσομένης, καὶ εἰς τριπτῶτους, καὶ μετὰ τῶν τριῶν συντασσομένης.

Προθέσεις Μονόπτωτοι.

§. 4. Προθέσεις μονόπτωτοι εἶναι ἐπτά, ἡ ἀντί, ἡ ἀπό, ἡ ἐξ ἢ ἔκ, ἡ πρό, μετὰ γενικῆς συντασσομένης, ἡ ξὺν ἢ σὺν καὶ ἡ ἐν, μετὰ δοτικῆς συντασσομένης, καὶ ἡ εἰς ἢ εἰς μετὰ αἰτιατικῆς.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.

§. 5. Ἡ πρόθεσις ἀντί σημαίνει· 1. ἀνταλλαγὴν· *πεζὴν δύναμιν ἔχων, ἀρθ' ἢς ἀλλήν οὐκ ἄν δέξαιο* (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 10)· 2. ἀντικατάστασιν· *βουλεύεται ὅπως βασιλεύσει ἀντ' ἐκείνου* (Ξ. Ἀρ. Α, α, 4).—*ἀντὶ μὲν δούλου πολιτῆς γεγένηται, ἀντὶ δὲ πτωχοῦ πλούσιος, ἀντὶ δὲ ὑπογραμματέως νομοθέτης* (Λυσίας)· 3. ἀμοιβήν· *ἀντὶ τῶν πολλῶν πόνων σμικρὰ ἀπολαῦσαι* (Πλ.).—*ἀντὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς ἀξιοῦν* (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 15)· 4. προτίμησιν· *τὸν καλὸν θάνατον ἀντὶ τοῦ αἰσχροῦ βίου αἰρεῖσθαι* (Ξ.)· 5. αἴτιον· *τὸν Μίρων τιμωρούμεθα, ἀρθ' ὧν ἡμᾶς ἠγάγκασε τοὺς δασμοὺς τε-*

λεῖν ἐκείνους (Πλ.).—*ἀντὶ τοῦ*; (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 31)=*τίνας ἐνεκα*. Πάντα δὲ τὰ σημαίνόμενα ταῦτα εἶναι προφανῶς ποικιλία τοῦ πρώτου ὅπερ προῦκυψεν ἐκ τῆς πρωτίστης σημασίας τοῦ ἀντικρύ, σωθείσης εἰς τὸ ἐπίβλημα ἄντα καὶ εἰς τὸ λατινικὸν ante.

§. 6. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ἀντὶ σημαίνει: 1. ἀντικατάστασιν· 2. τὸ ἐναντίον. Καὶ τῆς μὲν πρώτης σημασίας ἐπικρατούσης, συντάσσονται τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα γενικῇ ἀντιτιθέται τὴν τῶν Ἀθηναίων ἐμπειρίαν τῆς σφετέρως μελέτης (Θ. Α', 35)· τῆς δὲ δευτέρας ἐπικρατούσης, συντάσσονται δοτικῇ τῇ ἀληθείᾳ ἀντιλέγειν (Πλ.).—ἀντιτάττεσθαι τινὶ ἢ πρὸς τινα (Ξ.).—ὁ δὲ Ἄρχιππος ἠντιδίκει ἢ μὴν τὸν Ἑρμῆν ὕγιᾶ τε καὶ ὄλον εἶναι (Λυσίας Ἄνδοκ. Ἄσεβ. §. 12)=ἀντιδικὸς ὡς ἔλεγεν, ἀντιδικαζόμενος· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ συνηθέστερον. Συντάσσονται δὲ τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα ξήματα καὶ δυνάμει τῆς ἰδίας αὐτῶν σημασίας, οὐδεμίαν ῥοπήν ἐχούσης τῆς προθέσεως πρὸς τὴν σύνταξιν· ἀνταδικεῖν ἀλλήλους (Πλ.) = ἐξ ἀμοιβῆς ἀδικεῖν.—ἀρθυβρίζειν.—ἀνταγοράζειν σῖτον (Ξ.), κτλ. Καὶ τὰ ἀντέχεσθαι τινος, ἀντιλαμβάνεσθαι τινος, κτλ, δέχονται τὴν γενικὴν ὡσαύτως δυνάμει τῆς σημασίας· διότι καὶ ἀπλᾶ ὄντα οὕτω συντάσσονται· λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ Κναξάρου (Ξ. Κ. Π. Ε', ε, 7).—ἀντελάβετο τοῦ τρίβωρος τουτουῦ (Πλ. Πρωτ. 335).—τῆς γνώμης ἀεὶ τῆς αὐτῆς ἔχομαι (Θ. Α', 140).—τῆς θαλάσσης μᾶλλον ἀντελχορτο (Θ. Α', 13).

2. Ἡ Πρόθεσις ἀ π ὁ.

§. 7. Ἡ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει: 1. χωρισμόν· ἀπὸ δ' αὐχένος ὄμων ἐέγραβεν (Ὀμ.)· 2. ἀπομάκρυνσιν· ἀπὸ σκοποῦ· 3. τὸ σημείον ἐξ οὗ ὀρμαῖται τι καὶ ἔχει τὴν ἀρχήν· α. ἐπὶ τόπου ἐν γένει· ἐνθα δὲ εἰσιν αἱ διώρυχες ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ ῥέουσαι (Ξ.).—ἀφ' ἡλίου ἀνίδντος (Ξ.)· β. ἐπὶ πατρίδος· ἀπὸ Ζάγκλης (Θ.)· γ. ἐπὶ καταγωγῆς· οἱ ἀπὸ Δημαράτου (Θ.)· δ. ἐπὶ πλῆθους· τῶν ἀπὸ δήμου τις (Θ.)· ε. ἐπὶ προσώπου· ἀπ' ἐκείνου ἔρχομαι (Πλ.)· ς. ἐπὶ θέσεως· ἀφ' ἵππων, ἀπὸ νεώς, ἀπὸ ἀρμάτων, ἀπὸ πύργων μάχεσθαι (Ξ.)· ζ. ἐπὶ χρόνου· ἀπὸ τούτου, ἀπὸ γενεᾶς, ἀπὸ παίδων, ἀφ' οὗ (Ξ.)· η. ἐπὶ ἀφορμῆς· ἀπὸ στάσεων ἐκπίπτοντες (Θ.)· θ. ἐπὶ συμφωρίας· ἀπὸ σημείου ἐνὸς ἐπιστρέφαντες (Θ.)· ι. ἐπὶ ὀργάνου· ἢ ἀπὸ τόξων μάχη.—ἀπὸ κνάμον ἀρχοντας καθίστασθαι

(Ξ.)· *ιά. ἐπὶ ὕλης· ἀπὸ κέδρου (Ἡρ.)· β'. ἐπὶ πόρου καὶ μέσου ἀπὸ σιδηρείας ὁ βίος (Ξ.)·—ἀπὸ τοῦ συκοφαντεῖν ζῆν (Πλ.)·—ἀπ' ἐλαχίστων ὀρμᾶσθαι (Ξ.)·—ἀπὸ μικροῦ ἐθέλω διαπραῖξαι (Ἄρφ.).*

§. 8. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ἀπὸ σημαίνει μάλιστα χωρισμόν, ἀπομάκρυνσιν καὶ ἀποβολήν· ἀπέρχεσθαι, ἀποσχιρτᾶν, ἀπομαρθάνειν· αἰτησιν δέ, δόσιν καὶ λῆψιν ὀφειλομένου δηλοῖ ἐν τοῖς ἀπαιτεῖν, ἀποδιδόναι, ἀπολαμβάνειν· ἀπανταχοῦ δ' ἐπικρατεῖ, διαφόρως τρεπομένη, ἢ ἔννοια τοῦ ἐξ ἄλλων χωρισμοῦ. Ἐκ τούτης δὲ προήλθεν ἡ σημασία τῆς τελειώσεως· ἀποτελεῖν, ἀπεργάζεσθαι, ἀπερημοῦν, ἀποδεικνύναι=ἀπεργάζεσθαι, παρασκευάζειν, παρέχειν (Ξ. Κ. Π. Α', β', 5 Β', 4, 23. Η, 4, 35)· οὕτω δὲ καὶ ἀπαριθμεῖν=τελευταῖαν τὴν ἀρίθμησιν· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κύριος διπλάσια ἀπρηρίθησεν (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 42)=ἐπλήρωσεν, κυρίως δὲ=ἐμέτρησεν· οὕτω δὲ καὶ ἀπογεγραμμένοι ἢ=τελέσαντες τὸ ἀπογράφεσθαι, ἢ=διὰ τῆς ἐν καταλόγῳ ἀπογραφῆς κεχωρισμένοι τῶν ἄλλων. Τὰ μετ' αὐτῆς συντιθέμενα συντάσσονται ἢ δυνάμει τῆς προθέσεως, ὡς ἀπέχειν τινός, ἀποχωρεῖν ἀπὸ τινος καὶ ἔκ τινος, ἢ δυνάμει τοῦ ῥήματος· ἀπέρχεσθαι εἰς Αἰακεδαίμονα, ἀποδιδόναι τινὶ τι, ἀπαιτεῖν τινά τι. Δυνάμει τῆς τῷ ῥήματι διδομένης σημασίας συντάσσονται καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς· Παῦλος τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος (Πρ. Ἀποστ. ΙΗ', 18)=ἀποχωρισάμενος καὶ χαίρειν εἰπών·—ἀποτάσσει τῷ σατανᾷ; τὸ ἐναντίον τοῦ συντάσσεσθαι τῷ Χριστῷ.

3. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.

§. 9. Ἡ πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ σημαίνει ἐν γένει τὴν ἔκ τινος περιφρείας, πλατυτέρας ἢ στενωτέρας, ἐξαγωγήν· *ά. ἐπὶ τόπου· ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς (Πλ.)· β'. ἐπὶ προσώπου· ἐξ ἐμοῦ· γ'. ἐπὶ ἀποστάσεως· ἐκ βελέων, ἐκ ποδῶν, ἐξ ὀφθαλμῶν, ἐξ ἀνθρώπων ἐγένετο =ἐξηφάνισται· δ'. ἐπὶ ὕλης· ἐκ πέτρας. Ὡσαύτως τίθεται ἢ ἔκ, ὡς ἢ ἀπὸ, εἰς δῆλωσιν τοῦ τῆς ἀρχῆς σημείου· τοπικῶς, χρονικῶς, αἰτιολογικῶς, μεταβολικῶς, ἐκ προηγουμένης συμφωνίας, ἐκ κανόνος, κτλ. ἐκ δεξιᾶς, ἐξ ἀριστερᾶς, ὁ τόπος ἀπότομος ἐκ θαλάττης, δ ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ παιδῶν, ἐκ πολλοῦ, ἐκ τούτου=ἐκ τούτου τοῦ χρόνου=ἐκ τούτου τοῦ αἰτίου, ἐκ πολλοῦ=ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καὶ ἐκ πολλοῦ προορᾶν=ἐκ μακροῦ τόπου = μακρόθεν, ἐκ πένητος, πλούσιος ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων γελᾶν, ἐκ τῶν ξυγκειμένων*

ποιεῖν, ἐκ τῶν ἔργων κρίνειν. Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς τοπικῆς προκύπτει ἡ χρονικῆ, ἐκ τῆς χρονικῆς ἡ αἰτιολογικῆ σημασία, κτλ.

§. 10. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ἐξ ἧ ἔκ ἐπικρατεῖ μάλιστα ἡ ἔννοια τοῦ ἔξω· ἔκδημος, ἐξίέναι, ἐκβάλλειν, ἐκπέμπειν· ἡ ἔννοια τῆς ἀποστάσεως, ἐκ ποδῶν. Ἐκ ταύτης δὲ ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ *λίαν*· ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 7)· τοῦ ἐντελῶς· ἐξοπλίζεσθαι, ἐκπληροῦν, ἐκπονεῖν, ἐκπλεωσ· ἡ σημασία τῆς καταγωγῆς, ἔκγονος. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς μεταβολῆς ἐν ταύτῃ· ἐξελληγίζω, ἐκβαρβαρόω, κτλ. Καίτοι δὲ ὁμοιάζει ἐν πολλοῖς τῇ ἀπό, διαφέρει ὅμως ἐν ἄλλοις· ἐκμανθάνειν=ἐντελῶς μανθάνειν, καὶ ἀπομανθάνειν=λησμονεῖν, οὐπερ ἡ σημερινὴ γλῶσσα ἔχει τὸ ἐναντίον· ἀπέμαθεν=ἐτελείωσε τὸ μανθάνειν, ἐξέμαθεν=ἐλησμόνησεν.

4. Ἡ πρόθεσις πρὸ.

§. 11. Ἡ πρόθεσις πρὸ σημαίνει· 1. τὸ ἐμπρός· πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προφαίνεται (Αἰσχύλ.).—πρὸ ποδῶν (Πλ.).—φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας (Ξ.). 2. τὸ πρότερον· οἱ πρὸ ἡμῶν γεγονότες (Ἰσ.).—πρὸ ἡμέρας (Πλ.). 3. ὑπεράσπισιν· πρὸ δεσποτῶν θνήσκειν (Εὐρ.). πρὸ τινος βουλεύεσθαι· 4. προτίμησιν· πρὸ τούτου τεθνάναι ἂν πολλάκις ἔλοιτο (Πλ.).—κάλλιον πρὸ τοῦ φεύγειν ὑπέχειν τὴν δίκην (Πλ.).—τοὺς ἐπαινοῦντας πρὸ δικαιοσύνης ἀδικίαν (Πλ.).

§. 12. Καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσιν ἐπικρατοῦσι τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα, ἅπερ οὐδὲν ἕτερον ἢ ποικιλίαι τοῦ πρώτου· προαύλιον, πρόθυρον, πρόδομος, πρόστων, πρόλογος, πρόρρησις, προστασία, προτίμησις, πρόκειμαι, προέρχομαι, προτάττω, προαγορεύω, προασπίζω, προαιροῦμαι, προνοῶ· ἑαυτοῦ τε κήδεταὶ ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ (Ξ. Κ. Π. Η, γ', 15). Οὕτω καὶ ἐν τοῖς προβολῇ, πρόγονος, πρόεδρος, πρόβατον· ὡσαύτως καὶ πρόθυμος, προπετής· τοιοῦτον βέβαια καὶ τὸ προδότης. Καὶ τὸ τῆς σημερινῆς δὲ γλώσσης πρὸ τῆς συγκομιδῆς τοῦ καρποῦ συμφωνητικὸν προστοίχιον μᾶλλον ἢ προστύχιον ἐνοητέον.

5. Ἡ πρόθεσις ἐν.

§. 13. Ἡ μετὰ δοτικῆς συντασσομένη πρόθεσις ἐν σημαίνει τὸ ἐν τινι περιφερειᾷ εἶναι, πλατυτέρα ἢ στενωτέρα· ἐν οὐρανῷ, ἐν γῆ, ἐν Σπάρτῃ, κτλ. Τοῦτο δέ, διαφόρως ποικίλλον, ἐξηγεῖ· α. τὸ ἐν-

τός· ἐν ὄκω· β'. τὸ ἐπάνω· ἐν ὄρεσιν· γ'. τὸ κάτω· ἐν τοῖς ὑψηλοῖς δένδροσιν (Πλ.)· δ'. τὸ μεταξύ· ἐν φίλοις· ε'. τὸ ἐνώπιον· ἐν δῆμῳ· ς'. τὸ πλησίον· ἢ ἐν Μυκάλη μάχῃ· ζ'. τὸν χρόνον· ἐν ἡμέρᾳ, ἐν θέρει, ἐν τῷ παρόντι, ἐν τῷ τοιούτῳ—ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων καταστάσει.—ἐν τοιούτοις ὄντες πράγμασιν (Ξ. Ἄν. Β', α, 3). Ὡσαύτως καὶ κατὰ διαφόρους ἄλλους τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς ποικίλλον, ἐξηγεῖ διάφορον ὑπάρξεως κύκλον, πολιτικόν, ἐπιστημονικόν, τεχνικόν, ἠθικόν, κτλ· ἐν ὀλιγαρχίᾳ, τῶν ἐν τέλει, ἐν φιλοσοφίᾳ, ἐν ἀρετῇ, ἐν τέχνῃ, ἐν ἐλλείψει, ἐν χρηστῷ τρόπῳ, κτλ. Παραλειπτικά δὲ εἶναι τὰ ἐν ἄδου τόπῳ δηλ. ἐν Ἀρίφρονος, οἰκίᾳ δηλ. Ὡσαύτως ἐν Κλωπιδῶν (Ἄρφ.), δῆμῳ, κωμικῶς, ἀντὶ Κρωπιδῶν.

§. 14. Ἡ πρώτη σημασία, τὸ ἐν τινι εἶναι, ἐπικρατεῖ καὶ ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως ταύτης κατὰ διαφόρους τροπὰς· ἐνοικεῖν, ἐμμένειν, ἐνδύειν, ἐναυλος, ἐννομος, ἐντιμος, ἐναντιος, κτλ· οὕτω καὶ ἐνθα (ἐν θά=da γερμ.). Ἡ σύνταξις τούτων βαίνει κατὰ τὴν ἐν συνθέσει ἐπικρατοῦσαν ἐννοίαν· ἐμφερῆς τινι=ὅμοιος.—ἐγγε.λᾶν ἐμοί (Σ. Ἡ.λ. 270).—οὐ γὰρ ἂν τοσοῦτον ἐνέκραγες ἡμῖν (Ἄρφ. Π.λ. 224).—ἐμπίπτειν τινί, ἐμπίπτειν ἀλλήλοισι. —ἐρίστασθαι τοῖς ποιουμένοις (Θ. Ἡ, 39) = ἀνθίστασθαι· ἢ δυνάμει τοῦ μετ' αὐτῆς δνόματος ἢ ῥήματος, ἀνευ ῥοπῆς τῆς προθέσεως ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν· ἐμπειρος γεωμετρίας (Πλ. Πολιτ. Ζ'. 529) = ἐν πείρᾳ γεωμετρίας.—τοῦμπαλιν ὧν βούλονται (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 32)=τὸ ἐναντίον τῶν ἃ βούλονται.—ἐνθυμεῖσθαι, ἐννοεῖν τι = ἐν θυμῷ, ἐν νῷ τιθέναι τι.—ἐμπεδοῦν ὄρκους (Ξ. Ἄν. Γ', β', 10)=βεβαιοῦν, κυροῦν.—τὴν τοῦ βίου ὁδὸν ἐρίστασθαι (Πλ.)=εἰσέρχεσθαι. Ὡσαύτως ἐμφαγεῖν καὶ ἐμπιεῖν.—ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν (Ξ)=εἰσέβαλεν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σύν.

§. 15. Ἡ μετὰ δοτικῆς, ὡς ἡ ἐν, συντασσομένη πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν σημαίνει σύνδεσιν καὶ συνάφειαν· τῆς γῆς σὺν ἀνδράσι κάλλιον ἢ κερῆς κρατεῖν (Σ.).—σὺν τοῖς ὄπλοις.—σὺν τῷ σῷ ἀγαθῷ ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 13). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· σὺν τῷ νόμῳ (Ξ.)· καὶ ἡ τῆς βοηθείας· σὺν θεῷ, κτλ. Ἔστι δὲ τὸ μὲν ξὺν συγγενές τῷ ξυγός=κοινός· ὡς

δὲ τὸ σὺν προῦκυψεν, ἀφαιρεθέντος τοῦ κ (ξὺν=κύν, σύν), οὕτως, ἀφαιρεθέντος τοῦ σ, προῦκυψε τὸ λατινικὸν cum, οἷον κύν.

§. 16. Ἡ σημασία τῆς συναφείας, ἐνώσεως καὶ συμπλοκῆς ἐπικρατεῖ καὶ ἐν συνθέσει· συμπορεύεσθαι τινι, σύμπλους τινί.—ὁ ἔππος τοῦτο (τὸ ὄπλον) συμφέρει (Ξ. Κ. Π. Δ', γ', 17)=φέρει ὁμοῦ.—συγκροτεῖν τῷ χεῖρε. Ὡσαύτως καὶ ἡ τῆς βοηθείας· συμπράττειν, συνεργεῖν, συνήγορος, σύμφορον, κτλ. Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει καὶ ἡ σημασία τῆς ἐν τάξει καὶ ἀρμονίᾳ πλοκῆς· συντάττειν, συντιθέσθαι, συγγράφειν, ὅθεν καὶ συγγραφή τὸ ἔγγραφον συμφωνητικόν, syngrapha· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ=document, Urkunde γερμανιστί.

7. Ἡ Πρόθεσις εἰς ἢ ἔς.

§. 17. Ἡ πρόθεσις εἰς ἢ ἔς, μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη, εἶναι ἢ ἀντίθετος τῆς ἐξ ἢ ἐκ· διότι ἡ μὲν ἐξ ἢ ἐκ σημαίνει τὴν ἐκ τινος ἀρχήν, ἡ δὲ εἰς ἢ ἔς σημαίνει τὸ εἰς τι τέρμα· ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν (Ξ.). Ἐκ τούτης προκύπτει ἡ σημασία τοῦ τέλους· πολλὰ δεῖ μοχθεῖν τὸν ἡξοντ' εἰς ἔπαινον εὐκλεῶς (Γν.)· ἡ τοῦ ἐναντίου· στρατεία εἰς Ποτιδαίαν (Πλ.)· ἡ τοῦ ἔσω· εἰς φρέαρ ἐμβάλλειν (Πλ.)· ἡ τοῦ ὡς πρός· εἰς χρήματα.—εἰς γε τὸ ἴδιον (Ξ.).

§. 18. Ἐκ τῶν ἀψύχων μεταφέρεται ἡ πρόθεσις αὕτη εἰς τὰ ἔμψυχα, ὅταν μετὰ τοῦ προσώπου ἐνοηθῆται καὶ ὁ τόπος· εἰς Δελφούς (Ἄρφ.).—εἰς ὑμᾶς εἰσελθῶν (Λυσ.)=εἰς ὑμᾶς τοὺς δικαστάς, εἰς τὸ δικαστήριον.—εἰς Πέρσας πορεύεσθαι (Ξ.)=εἰς τὴν χώραν τῶν Περσῶν. Ἐπὶ προσώπων δέχεται πολλὰς ποικιλίας· εἰς τοὺς πρώτους ἀγειν, ἀληθῆς εἰς φίλους, λέγειν εἰς ἄπαντας, κτλ.

§. 19. Τὸ προμνημονευθὲν τέρμα σημαίνει ἡ πρόθεσις αὕτη, διαφόρως τρεπόμενον· ἐπὶ ἀριθμῶν· ἐς εἴκοσι μάλιστα (Θ.)=οὐ πλείονες τῶν εἴκοσι.—εἰς δώδεκα τὸ βάθος (Ξ.).—εἰς τοὺς τριακοσίους (Ξ.). Ὡσαύτως ἐπὶ χρόνου· ἤκετε εἰς τὴν τριακοστὴν ἡμέραν (Ξ.)· τοῦτο εἶναι τὸ τέρμα τῆς προθεσμίας—εἰς δύναμιν=ὅσον ἐκτείνεται ἡ δύναμις.—εἰς ἀργύριον λογιζέσθαι=ὡς ἀργύριον, ὡς νόμισμα λογαριάζεσθαι.—εἰς καιρόν=ἐγκαίρως.—εἰς κάλλος ζῶν=εὐπρεπῶς.

§. 20. Κατὰ βραχυλογίαν δὲ εἶναι, μετὰ τῶν ὁμοίων, τὸ ἐς τὴν Σαλαμίνα ὑπέκκειται ἡμῖν τέκνα τε καὶ γυναῖκες (Ἡρ. Η', 60)=εἰς Σαλαμίνα ἀχθέντα ὑπέκκειται ἐν Σαλαμίनि. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἀν-

τίθετον τοῦ κάππεσον ἐν Ἀήμνω (Ἰλ. Α, 593)=εἰς Ἀήμνον πεσῶν ἐκείμην ἐν Ἀήμνω· οὕτω καὶ εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον παρεῖναι (Ξ). ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Β', α, 9) γέροντος δὲ εἰς τὴν ἀριστερὰν κοτὶς δὲ ἢ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν, ἢ εἰς=ἐν, ἢ πολλῶ μᾶλλον=διὰ, διὰ τὴν ἀριστερὰν, καὶ διὰ τὴν δεξιάν. Παραλειπτικά δὲ τὰ εἰς διδασκάλου, εἰς παιδοστρίβου, κτλ.

§. 21. Ὡς ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς ἐξ ἢ ἐκ ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ ἐξω, ἐξάγω, ἐκπίπτω, κτλ, οὕτως ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς εἰς ἢ ἐς ἐπικρατεῖ ἢ ἔννοια τοῦ εἶσω ἢ ἔσω· εἰσάγω, εἰσπίπτω, ἐξοικίζω καὶ εἰσοικίζω, ἐξαναγκάζω καὶ εἰσαναγκάζω· οὕτως ἐκπλους καὶ εἰσπλους, εἴσοδος καὶ ἐξοδος, κτλ· οὕτως εἰσορῶ, εἰσδύομαι, κτλ.

Προθέσεις δίπτωτοι.

§. 22. Προθέσεις δίπτωτοι, μετὰ δύο πτώσεων συντασσόμεναι, εἶναι τέσσαρες, ἢ ἀνά, ἢ διὰ, ἢ κατὰ καὶ ἢ ὑπέρ. Ἐκ τούτων δὲ ἢ μὲν ἀνὰ συντάσσεται γενικῇ καὶ δοτικῇ, ἢ δὲ διὰ, κατὰ καὶ ὑπέρ γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ.

1. Ἡ πρόθεσις ἀνά.

§. 23. Αἰτιατικῇ συντασσόμενη ἢ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω, ἐπὶ μεγάλης ἐκτάσεως· ἀνὰ τὰ ὄρη πλανᾶσθαι, τρέχειν (Ξ). — ἀνὰ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν εἰρήνη ἔσται (Ξ)· τὸ δὲ ἀνὰ τὸν ποταμὸν πλέειν (Ἡρ.) = πρὸς τὰς πηγάς· 2. χρόνον· ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν (Ξ)· 3. διαρέμειν· ἀνὰ ἕκαστον ἔτος (Πλ)· ἐκ τῆς ἔννοιας τῆς τοπικῆς ἐκτάσεως προκύπτει ἢ τῆς δυναμικῆς· ἀνὰ κράτος=ὄσον φθάνει ἢ δύναιμις=ὄλαις δυνάμειν.

§. 24. Ἡ μετὰ δοτικῆς σύνταξις τῆς προθέσεως ἀνά, ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ἐν, ἀπαντᾶται μόνον παρ' ἐπικοῖς (Ἰλ. Α, 14) καὶ παρὰ λυρικοῖς (Πίνδ. Π. Α', 6)· ἐκ τούτων δὲ μετεφέρθη καὶ εἰς τὰ λυρικά τεμάχια τῶν ἀττικῶν τραγικῶν· ἀνά τε ναυσὶν καὶ σὺν ὄπλοις (Εὐρ. Ἰφ. Αὐλ. 754).

§. 25. Ἐν συνθέσει ἢ ἀνὰ πρόθεσις σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀναπηδᾶν ἐπὶ τὸν ἵππον· 2. τὸ ὀπίσω· ἀναποδίξαι, ἀναχωρεῖν, ἀνατίθεσθαι=ἀπρόσβριν, ἀλλάσσειν θέσιν τοῦ λίθου ἐπὶ τῆς παιδιᾶς, καὶ =ἀλλάσσειν γνώμην, rétracter· 3. τὸ πάλιν· ἀναμάχεσθαι, ἀναβιώσκεισθαι, ἀναδιδάσκειν τὰ δράματα=ἐκ νέου παριστᾶν, κτλ. 4. ἐπίτασιν· ἀναβοᾶν, ἀναγελαῖν, ἀνακαλεῖν=μεγαλοφῶνως καλεῖν,

προτρέπειν· ἀνακαλεῖσθαι κύνας = καλεῖν ὀπίσω. Ἑκτασιν δὲ σημαίνει ἐν τοῖς ἀνοίγειν, ἀναπεταρνύναι, κτλ' οὕτω καὶ ἐν τῷ ἀναστομοῦν = ἀνοίγειν στόμα ἢ δίοδον (Ξ. Κ. Π. Ζ', ιέ, 15)· οὕτω παρ' ἰατροῖς ἀναστομωτικά, τὰ δύναμιν τοῦ ἀναστομοῦν ἤτοι ἀνοίγειν ἔχοντα.

2. Ἡ πρόθεσις διὰ.

§. 26. Ἡ πρόθεσις διὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ διὰ μέσον· τοπικῶς διὰ τῆς ἀγορᾶς πορεύεται (Λ.). ἐπὶ προσώπων· διὰ βασιλέων πεφυκῶς = καταγόμενος, οἷον διαβάς· ὀργανικῶς· διὰ τινος διαγινώσκειν· χρονικῶς· διὰ βίων εὐτυχεῖν· τροπικῶς· ἢ ἀρετῇ βαίνει διὰ μόχθων (Εὐρ.).—διὰ πένθους τὸ γῆρας ἄγων (Ξ.).

§. 27. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ μετὰ τοσοῦτον διάστημα τοπικὸν ἢ χρονικόν· διὰ δέκα ἐπάλλεσων (Θ. Γ', 21).—διὰ τετρακοσίων ἐτῶν = μετὰ τετρακόσια ἔτη· διὰ χρόνον· διὰ τέλους = μέχρι τέλους. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ ὀργάνου καὶ μέσου, ἐπὶ ἐμφύχων τε καὶ ἀψύχων· λέγειν δε' ἐρμηνέως (Ξ. Α', Β', γ', 19).—δε' ἐαυτῶν κτᾶσθαι (Ξ. Κ. Π. Ἀν. α, 6).—διὰ λόγου μαρθάρειν (Ξ.).—αἱ διὰ καρτερίας ἐπιμέλειαι (Ξ.).

§. 28. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει τὸ αἴτιον· διὰ τοὺς ἀδίκως πολιτευομένους ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ δημοκρατία γίγνεται (Λυσ.).—διὰ τὴν ἄμετρον ἔξιν (Πλ.).—διὰ τὸ ἐργᾶν τοῦ ἔργου· παρὰ δὲ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὸ διὰ μέσον, ὡς μετὰ γενικῆς· φεύγειν διὰ κῦμ' ἄλιον (Αἰσχύλ.).—διὰ πόρτιον κῦμ' ἄλμας ἐπόρευσας ἐμᾶν ἄρασαν (Εὐρ. Ἴππολ. 753).—διὰ τοὺς εὐμαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται (Ξ. Κ. Π. Ε', β', 35) = οἱ εὐμαχοί κρινουσι τὰς μάχας.

§. 29. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις διὰ σημαίνει· 1. διάβασις· διέρχεσθαι, διατρέχειν, διαγγέλλειν· 2. διάρκειαν μέχρι τέλους· διαμένειν, διατελεῖν, διαβιοῦν, διαγίγνεσθαι· 3. χωρισμὸν καὶ ἀπόστασιν· διαβάλλειν, διέχειν· 4. διαρομὴν καὶ σκορπισμὸν, διαδίδοναι, διαπέμπειν, κτλ. Ἐξαιρουμένων τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐρίζειν, δοτικῆς συντασσομένων, ὡς διαφέρεσθαι τινι, διαπολιτεύεσθαι τινι, κτλ. καὶ τῶν λαμβανόντων τὴν ἔννοιαν τῆς διαφορᾶς καὶ ἀποστάσεως, γενικῆς συντασσομένων, διαφέρειν τινός, καὶ διέχειν τινός, κτλ, ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατεῖ ἢ κατ' αἰτιατικὴν σύντα-

Ξις' *διάγειν, διαιρείν, διακριβοῦν*, κτλ, ὡς καὶ τὸ *διαδέχεσθαι*. Ἐν δὲ τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 18) τῷ *ρυκτερινῷ ἀγγέλω τὸν ρυκτερινὸν διαδέχεσθαι*, παθητικῶς, καθ' Ἑρμᾶνον ἔστι δ' ὅμως καὶ = *ἔπεσθαι ἐκλαβεῖν τὸ διαδέχεσθαι*· τὰ δὲ *διαμάχεσθαι, διαμιλλᾶσθαι*, κτλ, δέχονται δοτικὴν δυνάμει τῆς αὐτῶν σημασίας.

3. Ἡ Πρόθεσις κατὰ.

§. 30. Ἡ πρόθεσις κατὰ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ *ἀνωθεν πρὸς τὰ κάτω*, ἐξηγουμένου ἢ τοῦ ἐνὸς σημείου, ὡς *ἐρρίπτεον ἑαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω* (Ἡρ. Η, 53) = *en se précipitant du haut du mur*. — *τὸν γέκυρ κατὰ τοῦ τείχεος κατακρεμάσαι* (Ἡρ. Β', 121), ἢ τοῦ ἄλλου, ὡς *μύρον κατὰ τῆς κεφαλῆς καταχέειν* (Πλ.). — *ἐλείβετο αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρεϊῶν* (Ξ. Κ. Π. Σ', δ', 3), ἢ καὶ ἀμφοτέρων, *χειμαρῖοι κατ' ὄρεσφι ρέοντες ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετορ ὕδωρ* (Πλ. Δ, 452).

§. 31. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω κατὰ πολλοὺς τρόπους, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς, ἐννοουμένου· κατὰ κόρης *τύπτειν*. — *καθ' ἱερῶν ὀμνύναι*. — *μὴ κατ' ἀνθρώπων σκόπει μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζῶων πάντων καὶ φυτῶν* (Πλ.). — *κατὰ σκοποῦ τοξεύειν* = ἐπάνω. — *ψεύδεσθαι κατὰ τοῦ Θεοῦ* (Ξ.) = *περί*. — *καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον* (Δ. Φ. Β', 68). — *οἱ κατὰ Δημοσθένους ἔπαινοι* (Αἰσχ. Κτησ. 60), μάλιστα μετὰ τῶν λεκτικῶν ῥημάτων τοῦτο. Συνήθως δὲ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐναντίον· *κατ' ἐμοῦ μάρτυρας παρασχέσθαι* (Πλ.), κτλ. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ κάτω· *ἀφανίζεσθαι κατὰ τῆς θαλάσσης* (Ἡρ.). — *κατὰ τῆς γῆς δῦναι ἢ καταδῦναι* (Ξ. Κ. Π. Ε. ε', 9). — *τὸν κατὰ γῆς* (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 5) = τὸν ὑπὸ γῆς, τὸν τεθαμμένον.

§. 32. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει·
 1. *διατριβὴν ἔν τινι ἢ περὶ τι*· *κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀψευθεῖν νόμος γέγραπται* (Δ. Λεπτ. 459)·
 2. *διεύθυνσιν πρὸς τι*· *παρήεσαν αἱ παρθένοι κατὰ πατέρας* (Ἡρ.). — *οἱ Ἕλληνας ἐρίκων τὸ καθ' αὐτούς* (Ξ.) = τὸ καθ' αὐτοὺς βλέπον, τὸ καταντικρῦ των.

§. 33. Ἐκ τῆς πρώτης σημασίας, τῆς τοπικῆς, τῆς ἔν τινι διατριβῆς, προκύπτει ἡ χρονικὴ σημασία· *κατὰ τὸν πρότερον πόλεμον* (Ἡρ.). — *οἱ καθ' ἑαυτοὺς ἄνθρωποι* (Ξ.) = οἱ σύγχρονοι. Ἐκ δὲ τῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει ἡ τῆς συμφωνίας· *κατὰ μοι-*

ραν, κατὰ τοὺς τόμους, κατὰ τὸ εἶδος, κατὰ Πλάτωνα· ἐκ τούτου δὲ κατὰ κράτος=συμφώνως τῇ δυνάμει=ὅσον δυνατόν· κατὰ χώ-
ραν=ἐκαστον ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ. Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ
καθ' ὃ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ· κατὰ τὴν τροφήν τῶν καίδων τοσαῦτα
ἐλεγον (Ἡρ.)· καὶ τῆς συγκρίσεως· κρείετων ἢ κατὰ ἄνθρωπον (Ξ.)·
ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τοῦ χωρισμοῦ, μετὰ τῶν ἀντανακλωμένων
ἀντωνυμιῶν· αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ (Ἰσ.)=καθ' ἑαυτὸ καὶ τῶν ἄλλων κε-
χωρισμένον θεωρούμενον. Ἐκ τῆς τοῦ χωρισμοῦ προκύπτει ἡ τῆς δια-
ρεμήσεως σημασία· κατὰ μίαν καὶ δύο λαμβάνειν (Δ.).

§. 34. Ἐκ τῆς αὐτῆς σημασίας τῆς διευθύνσεως προκύπτει καὶ ἡ
τῆς προσεγγίσεως· ἐπὶ ἀριθμῶν· κατὰ ἐξήκοστα ἕτεα καὶ χίλια (Ἡρ.),
πρὸς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν ἔκλιναν. Ὡσαύτως καὶ ἡ τοῦ σκοποῦ· κατὰ
θεῖαν ἤκειν (Θ. Σ', 31).—κατὰ τί;=πρὸς τί; διὰ τί;

§. 35. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις κατὰ σημαίνει· 1. τὸ κάτω· κατα-
βάλλειν, καταπηδᾶν, κατακλίειν· ἐπιστροφήν δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐξο-
ρίας ἐπάνοδον ἐν τῷ κάθοδος· ἢ κάθοδος τῶν Ἡρακλειδῶν· 2. τὸ
ἐναντίον· καταφεύδομαι· 3. τὸ ἐξ ὀλοκλήρου· καταπιμπράναι, κα-
τασβεννύναι, καταφαγεῖν· κατακλεισάμενος (Ξ.). Οὕτω καὶ κατα-
βόστρυχος=πλήρης βοστρύχων, κατάδρυμος=πλήρης δρυμῶν.

§. 36. Εἰ καὶ πολλὰ ῥήματα ἐκ τῆς προθέσεως ταύτης σύνθετα
συντάσσονται συνήθως μετὰ γενικῆς προσώπου καὶ αἰτιατικῆς πρᾶ-
γματος, κατηγορεῖν τιος, καταδικάζειν τινός τι, κτλ, ἀπαντῶνται
ὅμως καὶ ἄλλως συντασσόμενα· καταφρονεῖ με καὶ Θήβας ὅδε (Εὐρ.
Βάκχ. 503. Θ. Σ', 34. Η', 82).—οὐκ ἠδομένως πράττοντά με κα-
τέγνωσ (Ξ. Κ. Π. Η', δ', 9. Ἴδε καὶ Ἀρφ. Ἰππ. 46)=ἐφώρσασα.—
ὕμᾱς ἐγίοι καταπολιτεύονται (Δ. περὶ τῶν ἐν Χερῶν. 102).—οὐκ
ἐάσεις καταγελάσαι ἡμῶν (Ἡρ. Ζ', 9. Ἴδε καὶ Γ', 155).—καθυβρί-
ζειν τιρί (Σ. Α'. 153).—τοῖσι μὲν κατακέκριτο θάνατος (Ἡρ. Ζ', 146).

4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.

§. 37. Ἡ πρόθεσις ὑπέρ, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει·
1. τὸ υπέρνω, ἐπὶ τοπικῆς θέσεως· ὁ θεὸς ἔθηκε τὸν ἥλιον ὑπὲρ
γῆς (Πλ.).—ὑπὲρ τῆς κόμης γήλοφος ἦν (Ξ.).—ὑπὲρ τῶν πρόσθεν
διακοτιζέειν (Ξ. Κ. Π. Σ', γ', 34)· 2. υπέρσπιον· ἀποθνήσκειν ὑ-
πὲρ τῶν δικαίων (Ἰσ.).—ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ (Ξ.)· 3. τὸ περι οὗ ὁ λό-
γος· δικάσειν ὡμομόκατε ὑπὲρ ὧν ἡ δῖωξις=περὶ. — ὑπὲρ τιος

Ἐαὐροῦμαι (Ξ.)=περὶ τινος· 4. εἰς τόπον τινός· ἐγὼ ὑπὲρ σοῦ ἀποχρητοῦμαι (Πλ.)=ἀντί.

§. 38. Μετὰ αἰτιατικῆς δὲ συντασσομένη σημαίνει τὸ ἐπέκειντά τινος ὀρίου, καὶ τοῦτο μᾶλλον ἐπὶ κινήσεως· ὑπὲρ γῆς ὄρους ἀφαιρισθεὶς (Πλ.). Συνηθέστατα δὲ τίθεται ἢ ὑπὲρ μετὰ αἰτιατικῆς ἐπὶ ὑπερβάσεως μέτρου καὶ ἀριθμοῦ· ὑπὲρ τὰ ἰσαχυμένα.—ὑπὲρ ἀνθρώπων (Πλ.).—ὑπὲρ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους (Πλ.)=ὑπὲρ τὴν ἡμετέραν κατάληψιν.—τοὺς ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη γεγονότας (Πλ.).—ὑπὲρ τὸ ἡμῶν (Ξ).—ὁ δεῖνα εὐδαίμων ὑπὲρ τὴν πόλιν (Δημ. Συντάξ. 172).

§. 39. Ἐν συνθέσει ἢ πρόθεσις ὑπὲρ σημαίνει· 1. ὑπεροχὴν· ὑπερέχειν, ὑπερβαίνειν· 2. ὑπερβολὴν· ὑπεράγασθαι, ὑπερμυσεῖν, ὑπερεμπίπλυσθαι, ὑπέρπλουτος, ὑπέραισιχος, ὑπερβαλλόντως· 3. καταφρόνησιν· ὑπερορᾶν, ὑπεροψία· ἀπανταχοῦ δὲ ἀναφαίνεται ἢ ἔννοιαι τοῦ ἐπάνω.

Προθέσεις Τρίπτωτοι.

§. 40. Προθέσεις τρίπτωτοι, καὶ μετὰ τῶν τριῶν πλαγίων συντασσομένοι, εἶναι αἰ ἐπόμεναι ἐπτά, ἢ ἀμφί, ἢ περί, ἢ ἐπί, ἢ μετά, ἢ παρά, ἢ πρός, ἢ ὑπό.

1. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.

§. 41. Ἡ πρόθεσις ἀμφί, μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσομένη, σημαίνει σχεδὸν τὰ αὐτά· α'. τὸ περίξ· τοῖς ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι τῆς πόλεως (Ἡρ.)· β'. τὸ ἔνεκα· οἱ πολέμιοι προσήεσαν ἀμφὶ ὧν εἶχον διαφερόμενοι (Ξ.)· γ'. τὸ περί οὗ ὁ λόγος· πυθέσθαι δεόμενος τὰ τ' ἀμφὶ σοῦ, τὰ τ' ἀμφ' Ὀρέστου (Εὐρ. Ὀρ. 865).—ὅπως ἀκούσης τῆς δίκης τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός (Ξ. Κ. Π. Γ', α, δ).—ἀμφὶ παιδίμοις ὤμοις ἔχων (Ξ. Ἀποσπ.)—θανάτου ἀμφὶ φόβῳ (Εὐρ.).—ἀμφὶ νόστῳ τῷ βασιλείῳ (Δίσχυλ.).—ἀμφὶ τῷ θανάτῳ αὐτῆς διζὸς λέγεται λόγος (Ἡρ.). Ἡ μετὰ γενικῆς σύνταξις τῆς ἀμφὶ δὲν εἶναι πολλὴ συχνὴ παρ' Ἀττικοῖς· ἢ δὲ μετὰ δοτικῆς εἶναι ἀχρηστος παρὰ τοῖς πεζοῖς αὐτῶν.

§. 42. Μετὰ αἰτιατικῆς ἢ ἀμφὶ σημαίνει τὸ περίξ, τοπικῶς· ἀμφὶ Τροίαν (Σ.).—ἀμφὶ τὸν ποταμόν (Ξ.)· τὸ περίπου, ἐπὶ χρόνου· ἀμφὶ δόρπιστον, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας (Ξ)· ἐπὶ ἀριθμοῦ· ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους (Ξ.), κτλ. Μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι καὶ ἔχειν σημαίνει ἀσχ

λείσθαι περί τι' ἀμφὶ ταῦτα ἦσαν. — οἱ πολέμιοι εἶχον ἀμφὶ τὰ αὐτῶν (Ξ.).

§. 43. Τὸ οἱ ἀμφὶ τινα, ἐπὶ κυρίου ὀνόματος, ἐννοεῖται τριχῶς· α'. ἐννοεῖται δι' αὐτοῦ ὁ ὀνομαζόμενος, ἐπίσημόν τι πρόσωπον, μετὰ τῶν περὶ αὐτόν, ὑπ' αὐτόν, ὀπαδῶν, ὁμοίων, κτλ' οἱ ἀμφὶ Σωκράτη, οἱ ἀμφὶ Κῦρον, οἱ ἀμφὶ Ζήνωνα, οἱ ἀμφὶ Εὐθύφρονα, κτλ' β'. μόνον τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ ὀπαδῶν, κτλ. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον παρὰ γραμματικοῖς καὶ σχολιασταῖς, οἱ περὶ Ζῆθον καὶ Ἀμφίονα = ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ περὶ Ὀρέστην καὶ Πυλάδην, κτλ. Τὰ παρὰ τοῖς ἐνδόξοις τοιαῦτα χωρία δυνατὸν ἀπαραβιάστως νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν α'. κατηγορίαν· γ'. μόνον οἱ περὶ τὸ ὀνομαζόμενον πρόσωπον, ἄνευ τούτου, ὡς οἱ ἀμφὶ Ὀρφέα = οἱ Ὀρφικοί. Ἀλλὰ καὶ τούτων τὰ πλεῖστα χωρία δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν α'. κατηγορίαν. Συνηθεστέρα ἐν τούτοις εἶναι ἡ πρόθεσις περὶ.

§. 44. Ἐν συνθέσει σημαίνει ἡ πρόθεσις ἀμφὶ συνήθως τὸ ἐκατέρωθεν, ἀμφιφορέυς, ἀμφίβιος, ἀμφιδέξιος, ἀμφίστομος· οὕτω καὶ ἀμφίβολος καὶ ἀμφίλογος· ἐνίοτε δὲ καὶ τὸ ἀπικταχόθεν, ἀμφιάλος, ἀμφιέννυμι, κτλ' τὸ δὲ (Πλ. Τιμ. 86) πυρετοῦς ἀμνημερινούς = καθημερινούς.

2. Ἡ Πρόθεσις περὶ.

§. 45. Ἡ πρόθεσις περὶ ἔχει τὰ αὐτὰ σημαίνόμενα τῇ ἀμφί, τῆς ὁποίας ὅμως εἶναι συνηθεστέρα εἰς τὸν πεζὸν λόγον.

§. 46. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις αὕτη μόνον παρὰ ποιηταῖς ἀπαντᾶται ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημασίας τοῦ πέριξ· τελέχη περὶ Δαρδανίας (Εὐρ.)· παρὰ δὲ τοῖς πεζοῖς τίθεται εἰς δῆλωσιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος· περὶ τε τῶν ροσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγεινῶν λέγοντες (Ξ. Κ. Π. Α, ς', 13). — φοβεῖσθαι περὶ τιος. — τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον (Ἰσαῖος) = τὸ ἡμέτερον δίκαιον· ἐν τοῖς περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι, κτλ, ἡ περὶ = ὑπέρ (Σ. Π. Β', σ. 576).

§. 47. Μετὰ δοτικῆς συντασσομένη ἡ περὶ σημαίνει τὸ πέριξ· περὶ τῇ χειρὶ χρυσοῦν (ἔχειν) δακτύλιον (Πλ. Πολιτ. Β', 359)· εἶναι δὲ τοῦτο ὄχι τοσοῦτον συχόν. Συχνότερον τίθεται μετὰ τῶν φόβου καὶ θάρρους σημαντικῶν ῥημάτων· δεδιότες περὶ τῷ χωρίῳ (Θ. Α, 60). — θάρρει περὶ σεαυτῷ (Πλ. Θεαιτ. 148).

§. 48. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις περὶ σημαίνει, τὸ πέριξ, κυ-

ριολεκτικῶς· περι τὸν οὐρανόν, περι τὴν γῆν, περι τὴν θάλατταν (Πλ.)· τροπικῶς· περι θεοὺς καὶ περι ἀνθρώπους (Πλ. Γοργ. 765). — τὰς περι τὰ μαθήματα ἡδονάς (Πλ. Φιλ. 52) ὠσχύτως περι ἔτη πέντε καὶ ἐξήκοντα (Πλ.). — περι τοὺς τριακοσίους, οἱ περι τὸν Ἀρδιαῖον (Ξ).—οἱ περι Ἀρχίδαμον (Ξ).—οἱ ὄπαδοι τοῦ Ἀρχιδάμου, κτλ. Ἴδε τὰ περι τῆς ἀμφι ξηθέντα.

§. 49. Ἐν συνθέσει ἐπικρατεῖ· 1. ἡ ἔννοια τοῦ πέριξ· περιάγω, περιπέτω, περιβολος, περίοικος· περιδρομος=gallerie. Ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιδρομεῖσθαι, περιέπω=περιποιουμαι· 2. ἡ τῆς εἰς τὸ ἐναντίον τροπῆς· περιπέτεια· περιτρέπω=εἰς τὸναντίον τρέπω· 3. ἡ τοῦ λίαν· περιβλεπτος, περιληγεῖν· ἔκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ περιτιῶς, ματαίως καὶ ἀπεριωκέπτως· περιεργάζομαι· 4. ἡ τῆς καταφρονησεως· περιορᾶν· τὸ δὲ περιφροεῖν· ἀ.=λίαν σοφὸν εἶναι· οὐ περιφροουσαν ἡλικίαν ἔχει (Πλ. Ἀξιώχ. 365)· 6'.=καταφροεῖν· ἡδη περιφροῶ τοῦ ζῆν (Πλ. αὐτόθι 372).

3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.

§. 50. Ἡ πρόθεσις ἐπί, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἐπάνω, κυριολεκτικῶς τυγχάνει τὰ ἐπὶ γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὄντα (Πλ.).—ἐφ' ἔπων ὀχεῖσθαι.—ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλοτάτων (Ἡρ.).

§. 51. Ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς ταύτης σημασίας ἡ ἔννοια τοῦ ἐπάνω τρεπομένη λαμβάνει πολλὰς ποικιλίας· τὴν τοῦ ἐνώπιον· ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου· τὴν τοῦ χρόνου· ἐπὶ εἰρήνης.— ἐπὶ Θεσεως· τὴν τοῦ σημείου ἐφ' οὗ ἀναφαίνεται τι· ἐπὶ πολλῶν ἔστιν ἰδεῖν, κτλ' προσήκει ἐπὶ τῶν κινδύων τὴν ἀνδρίαν ἐνδείκνυσθαι (Δ. Συμμορ. 180). — ἐπὶ Λυδίας ὀχεσθαι (Ξ)=εἰς Λυδίαν.— ἐπ' οἴκου διεκρίθησαν (Θ.). Τὸ δὲ ἐπὶ τιος λέγειν = περὶ τιος· τὸ ἐπὶ τιος καλεῖσθαι =ἀπὸ τιος ἢ=κατὰ τι (Σ. Π. Β', σ. 582).

§. 52. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. τὸ ἐπάνω· ἀλωπεκίδας ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς φορεῖν (Ξ).· 6'. τὸ πλησίον· ἐπὶ τῇ θαλάσῃ (Ξ).· 3. τὸ κατόπι καὶ τὸ ὕστερον· ἐπὶ τούτῳ.— οἱ ἐπὶ πᾶσι = οἱ ὀπισθεν τῶν ἄλλων τεταγμένοι, ἡ οὐρὰ τοῦ στρατοῦ· 4. σκοπόν· ἐπὶ κακῷ ἀνθρώπου σίδηρος ἀνεύρηται (Ἡρ. Α', 68)· 5. συνθήκην· ἐπὶ τούτῳ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς (Ἡρ.)· τὸ δὲ ἐπὶ τι εἶναι=εἰς τὴν ἐξουσίαν τινὸς εἶναι.

§. 53. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ἐπὶ σημαίνει· 1. διεύθυνον·

ἀ. πρὸς τὰ ἄνω· ἀναβαίνειν ἐφ' ἔππορον· β'. διεύθυνσαι πρὸς τι ἐν γένει· ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὄρμηῶν (1σ.)· γ'. ἐχθρικήν κίνησιν· ἐλαύνειν, ἐπὶ Πέρσας (Ἡρ.). Σημαίνει· 2. ἔκτασιν τοπικήν· τὸ ὄμμα δύναται ἐπὶ πολλὰ στάδια ἐξικνεῖσθαι (Σ.). Σημαίνει· 3. διάρκειαν· ἐπὶ δέκα ἔτη (Θ.). Ἐκ τῆς σημασίας· τῆς πρὸς τι διευθύνσεως προκύπτει ἡ σημασία τῆς συμφωνίας· ἐπὶ στάθμην (Ὀμ.).

§. 54. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς πρόθεσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα· 1. ἡ σημασία τοῦ ἐπάνω καὶ τοῦ προσέτι· ἐποικοδομεῖν, ἐπιτιθέσθαι, ἐπιπίστως· ὑπῆρξε δὲ καὶ Ἑλλήνων (Ξ. Κ. Π. Α', α, 4)· ἐπιγίγνεσθαι=μετέπειτα γεννηῖσθαι ἐπιγινόμενοι=οἱ μεταγενέστεροι· 2. ἡ τοῦ ἐναντίου· ἐπιστρατεύειν, ἐπιγελάειν· 3. ἡ τοῦ ἐναντίας· ἐπιγαμία=γάμων ἐπαλλαγὴ· 4. ἡ τοῦ ὀπίσθεν· ἐπιτάττειν τῇ φάλαγγι (Ξ.), κτλ· τὸ δὲ ἐπιζητεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', β', 4) = ζητεῖσθαι ὥστε παρῆναι.

4. Ἡ Πρόθεσις μετὰ.

§. 55. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει τὸ ὁμοῦ· μετ' ἐκείνου περιπέλοιν (Πλ.). — μετὰ τιος εἶναι, μάχεσθαι. — μετὰ περίας, μετὰ κακῆς ἐλπίδος (Πλ.)· ἐν ταῖς μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν γινῶναι (Πλ.). — μετὰ τῆς ποιήσεως ἐπικρύπτεσθαι (Πλ.), κτλ, ἀναφίνεται ἡ ἔννοια τῆς διὰ=διὰ τῆς ποιήσεως.

§. 56. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις μετὰ σημαίνει· ἀ. τὸ ὅστερον· Δαρεῖος μετὰ Καμβύσην Περσῶν ἐβασίλευσεν (Θ. Α', 14)· β'. τὸ ἐν καιρῷ· μεθ' ἡμέραν=κατὰ τὴν ἡμέραν, τὸ ἐναντίον τοῦ ῥυκτωρ· (Ξ. Α', Δ', ζ', 12)· παρὰ ποιηταῖς σημαίνει καὶ τὴν πρὸς τινα διεύθυνσιν· βῆναι μετὰ Νέστορα (Ὀμ.), κτλ· ἐκ τούτου ἐν τῇ συνηθείᾳ μετὰ τὸν Νέστορα, μετ' ἐσέρα=μετὰ σοῦ.

§. 57. Μετὰ δοτικῆς μόνον παρὰ ποιητικῆς ἀπαντᾷται ἡ μετὰ, σημαίνουσα τὰ παρὰ τοῖς πεζοῖς· διὰ τῆς ἐν καὶ σὺν ἐξηγούμενα· μετὰ φρεσίν (Ὀμ.). — ταῖς ἰθαίαισι γυναιξὶ παρθένοισί τε μετὰ (Εὐρ.). Ὄψω καὶ μετὰ χερσίν (καὶ μετὰ χεῖρας) ἔχειν, ἐξ οὗ τὸ μεταχειρίζεσθαι (manier).

§. 58. Ἐν συνθέσει ἡ πρόθεσις μετὰ φυλάττει μάλιστα τὸ σημαίνον τῆς κοινωρίας καὶ συμμεθέξεως· μετέχειν, μεταδιδόναι. Τὸ συνέχειν δηλοῖ μᾶλλον συνάφειαν, τὸ μετέχειν μᾶλλον συνύπαρξιν, κατὰ Κρύγερον. Ὡσκότως καὶ τὸ τῆς μεταβολῆς· μετιστάται,

μεταροεῖν, μεταδοξάζειν, μέτοιχος· ἐν τοῖς μεταπέμπομαι, μετέρχομαι, μέτειμι, κτλ, ἐφύλαξε τὴν σημασίαν τοῦ πρὸς τινα· ἐν τοῖς μεταδιώκω, μεταθέω, κτλ, τὴν τοῦ κατόπι.

5. Ἡ Πρόθεσις παρά.

§. 59. Ἡ πρόθεσις παρά, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ἕκ τινος, προσώπου συνήθως, δέχεσθαι τι ἕτερος παρ' ἑτέρου δεχόμενος (Πλ.). οὕτω λαμβάνειν, ζητεῖν, ἀκούειν, μαρθάνειν, πυνθάνεσθαι παρά τινός τι, κτλ. Ὡσούτως ἤκειν, ἔρχεσθαι, πέμπεσθαι παρά τινος, κτλ. Σπανιώτερον δὲ ἐπὶ ἀψύχων, λαμβάνειν παρά τῆς γῆς (Πλ.).—παρὰ φύσεως λαμβάνειν (Πλ.). Τὸ δὲ ἀνήλωσα παρ' ἑμαυτοῦ (Ἰσαῖος) καὶ τὰ ὅμοια—ἐκ τοῦ ἐμοῦ βλαπτικού, ἐξ ἰδίων.

§. 60. Μετὰ δοτικῆς σημαίνει ἡ παρά· 1. τὸ πλησίον, συνήθως ἐπὶ προσώπων· παρ' ἡμῖν ἐγράφην (Ἀισχίν.).—παρὰ μητρὶ, παρὰ τῷ διδασκάλῳ σιτεῖσθαι (Ξ. Κ. II. Δ', Ε', 8)· 2. κτησίῳ τὸ παρ' ὑμῖν (νυκτικόν) καὶ τὸ ἡμέτερον (Θ. Α', 36)· 3. κρίσει· παρὰ Δαρείῳ κριτῆϊ (Ἡρ.).—θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται (Δ). Πρὸ Ὀμήρω δὲ ἡ πρόθεσις παρά ἀπαντᾷται καὶ μετὰ γενικῆς καὶ μετὰ δοτικῆς ἐπὶ ἀψύχων· ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικαῖς ποιηταῖς· μόνος παρὰ σκηναῖσιν (Σ. Αῦ. 985). Ὑποπτιον δὲ τὸ (Θ. Β', 89) παρὰ ταῖς ναυσί.

§. 61. Μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις παρά σημαίνει· 1. κίνησιν πρὸς ἑμψυχον· ἔρχει παρὰ τὸν Πρωταγόραν (Πλ.)=πρὸς. 2. τὸ π.λαγίως καὶ παραλλήλως πλησίον κινεῖσθαι καὶ κεῖσθαι· παρὰ τὴν Βαβυλῶνα παρῖεναι (Ξ.).—ἦσαν πολλαὶ κῶμαι παρὰ τὸν ποταμόν (Ξ.), κτλ.

§. 62. Ὡς δὲ τὸ ἰέναι παρὰ Τισσαφέρει (Ξ. Αῖ. Β', ε, 27)=ἰέναι παρὰ Τισσαφέρην καὶ μένειν παρὰ Τισσαφέρνει, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ στῆτε παρ' ἐμὲ πλησίον (Ἀρφ. Δ. 1122)=ἐλθόντες παρ' ἐμὲ στῆτε παρ' ἐμοῖ (Ἰδε §. 20). Ἐκ τούτων προέκυψαν τὰ εἶναι, μένειν, καθῆσθαι παρά τινα, κτλ. Ἐπὶ δὲ ἀψύχων μετὰ αἰτιατικῆς ἡ παρά σημαίνει καὶ, ἄνευ τῆς πρᾶσημασίας τοῦ παραλλήλως ἢ τῆς συμπτώξεως τῆς κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ἀπλῶς τὸ πλησίον· παρὰ τὴν πόλιν ἦν πυραμίς (Ξ).—παρὰ τὰς ναὺς ἀριστοποιεῖσθαι (Θ).—παρὰ τὸ τεῖχος.—Φρυγία ἡ παρὰ τὸν Ἑλλησποπόντον (Ξ.).

§. 63. Ἐκ τῆς τοπικῆς ἀνεπτύχθη ἡ χροσικὴ σημασία· παρὰ τὸν

πόλεμον (Ισ.)· ἐκ δὲ τῆς σημασίας τοῦ πλησίον ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τῆς παραθέσεως· ἡλίον ἐκλείψεις πυκνότεραι παρὰ τὰ ἐκ τοῦ πρὶν χρόνου μνημονεύμενα (Πλ.). Ἐκ ταύτης δὲ ἡ σημασία τῆς διαφορᾶς· παρὰ τέσσαρας ψήφους (Ἰσαῖος). Διαφόρως δὲ ἀνεπτύχθησεν ἡ σημασία τοῦ αἰτίου· παρὰ τὴν ἰδίαν ἀμέλειαν (Δ.), καὶ ἡ σημασία τῆς παραβάσεως· παρὰ τὸ δίκαιον (Πλ.).—παρὰ φύσιν.—παρὰ τὰ σημαίνοντα.—παρὰ οἰωνούς (Ξ.=in vitis auguriis).

§. 64. Ἐν ταῖς συνθέσεσι τῆς προθέσεως παρὰ ἐπικρατεῖ ἡ σημασία· 1. τῆς παρουσίας, τοῦ παρουσιάζεσθαι· παρεῖναι, παραγίγνεσθαι, παρέρχεσθαι· 2. ἡ τοῦ πλησίον· παρακαθησθαι, παρατιθέναι, παρακαλεῖν· 3. ἡ ἔννοια τοῦ ἕκ τιος, παραλαμβάνειν, παραιρεῖν τιός τι· ἡ τῆς παραβάσεως, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· παραμειδεσθαι, παραβαίνειν, παρασπονδεῖν, κτλ· καὶ συχνάκις σημαίνει στρεβλόν τι, παρορᾶν, παρακούειν, παρερμηνεύειν, κτλ.

6. Ἡ Πρόθεσις πρὸς.

§. 65. Μετὰ γενικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει· 1. τὴν ἕκ τιος διεύθυνσιν, τὸ ἐκ μέρους· πρὸς τῆς Βοιωτίας κέεται (Δ.)· 2. καταγωγὴν· πρὸς πατρός, πρὸς μητρός (Δ.)· 3. συμφωνίαν· χρηστοῦ πρὸς ἀνδρός (Μ.)· τὸ ποιητικὸν αἷτιον ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων· τὸ ποιούμενον πρὸς Λακεδαιμονίων. Ὡσαύτως δὲ καὶ πρὸς ἐμοῦ στυγούμενον (Σ.).—πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλυμαι (Σ.). Ἐκ τῆς πρώτης προκύπτει ἡ ἔννοια τοῦ πλησίον· πρὸς Θαλάσσης (Ἡρ. Γ', 154), καὶ ἡ τῆς πρὸς τι διευθύνσεως· οἰκέειν πρὸς τότου ἀνέμου (Ἡρ. Γ', 101)· οὕτω πρὸς θεῶν, πρὸς ἀνθρώπων.

§. 66. Μετὰ δοτικῆς ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει, κατὰ πρῶτον, τὸ πλησίον· πρὸς τῷ Εὐφράτη ποταμῷ.—πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ (Ξ.).—πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν (Ξ.)=πλησίον, μεθ' ἑαυτῶν. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ σημασία τοῦ προσέχειν τι· πρὸς τῷ λαβεῖν ὁ τοῦς ὦν (Γν.)· καὶ ἡ σημασία τοῦ ἀρμόζοντος· αἱ ἀσπίδες πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι (Ξ. Κ. Π. Ζ', α, 33). Ὡσαύτως καὶ ἡ σημασία τοῦ προσέτι· πρὸς τούτοις.—πρὸς τοῖς ἄλλοις πᾶσι καὶ παροῦργός ἐστιν.

§. 67. Μετὰ αἰτιατικῆς συντασσομένη ἡ πρόθεσις πρὸς σημαίνει διεύθυνσιν πρὸς τι· ἐπὶ τόπον· πρὸς βορρᾶν.—πλέειν πρὸς οἶκον (Σ.)· ἐπὶ προσώπων· Ἀτρείδας πρὸς φίλους (Σ.)· ἐπὶ ἔργον· χωρῶ πρὸς ἔργον.—ἀθύμως μετ' ἡλθον πρὸς τὰ ὄπλα, ἀθύμως δὲ ἐπὶ τὰς

φυλακάς (Ξ. Ἀν. Γ', α, 40)· ἐπὶ σκοποῦ μαρθάνομεν πρὸς τὸ εἰδέναι τὴν ἀλήθειαν (Πλ.)· ἐπὶ ἠθικῆς τάσεως· πρὸς τὰ χρηστὰ ὄρα (Σ.).

§. 68. Ἐκ ταύτης ἀνεπτύχθη ἡ χρονικὴ σημασία· πρὸς ἐσπέραν (Πλ.)· πρὸς ἡμέραν (Ξ. Ἀν. Δ', ε, 21), ὡς καὶ, ἐν τῇ συνηθείᾳ· πρὸς τὰ χαράγματα· ἢ τοῦ ἐναντίου· ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους.— κύων φέρεται πρὸς κάπρον (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 21)· ἢ τῆς παραθέσεως· λῆρος πάντα ἐδόκει εἶναι πρὸς τὸ ἀργύριον ἔχειν (Ξ. Ἀν. Ζ', θ', 41)· οὐδὲν πρὸς ἐμέ, ἢ τῆς συμφωνίας· πρὸς αὐτὸν ἄδειν.— πρὸς τὸν δεσπότην δεῖ ζῆν ἐμέ (Μ).—πρὸς ταῦτα=πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων =τούτων οὕτως ἐχόντων=ἴθην.—πρὸς ἡδονὴν λέγειν=ὥστε ἡδεσθαι τὸν ἀκούοντα.—πρὸς βίαν=βικίως.

§. 69. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ ἡ σημασία τῆς πρὸς τι κινήσεως ἢ διευθύνσεως· προσιέναι, προσέρχασθαι, προσκυλεῖν.— ἢ τῆς τοῦ π.λησιον· προσεχῆς.— ἢ τοῦ προσέτι· προστιθέναι, προσαποβάλλειν· προσδεῖν=πρὸς τοῖς οὔσι δεῖν.— ἢ τοῦ ἀρμύζοτος· προσῆκον· οὐ σοι προσήκει=δὲν ἀρμύζει εἰς σέ, δὲν εἶναι ἔργον σου.

7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.

§. 70. Ἡ πρόθεσις ὑπό, μετὰ γενικῆς συντασσομένη, σημαίνει τὸ ὑποκάτω· πηγὴ ὑπὸ τῆς πλατάνου (Πλ. Φαίδρ. 230).—τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια (Πλ. Φαίδρ. 249).— ὑπὸ μάλης (Πλ. Ν. Ζ', 789).— ὑπὸ χθονός (Σοφ.)· καὶ, τροπικῶς, ὑπὸ κήρυκος. Οὕτω καὶ κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον (Ξ. Κ. Π. Δ', ζ', 14)=ἔκρυψεν, ὑπεκρίνατο. Ἐπὶ τῶν παθητικῶν ῥημάτων σημαίνει τὸ ἐνεργοῦν αἷτιον· ὑπὸ πολλῶν τριερώσκεισθαι (Ξ.).— ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν συκοφαντεῖσθαι (Ξ.).— ὑπὸ τοῦ τόπου διδάσκεσθαι (Πλ.), κτλ (ἴδε περὶ τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων). Ὡσαύτως, κατ' ἀναλογίαν, μαθεῖν ὑπό τιος.— ὑπ' ἐπιπέδων διώλεσεν. Οὕτω καὶ ὑφ' ἡδονῆς, ὑπὸ τῆς χαρμονῆς, ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους.

§. 71. Μετὰ δοτικῆς ἢ πρόθεσις ὑπό σημαίνει ὡσαύτως τὸ ὑποκάτω· ὑπὸ τῆ ἀκροπόλει· ὑπὸ στέγῃ· ὑπὸ σκηναῖς· ἐκ τούτου καὶ ἡ προσεπισημασία τοῦ ὀργάνου, ὡς, Ζεῦ, ὑπὸ σφ' φθίσσον κεραυνῶ (Σ.)· τῆς ἐπικρύψεως· ὑπὸ τῶ ἱματίῳ, καὶ ἢ τῆς ὑποταγῆς· ὑπὸ νόμοις καὶ πατρὶ (Πλ. Πολιτ. Θ', 574).— τρέφεσθαι ὑπὸ τῆ μητρὶ, ὅπερ ἐμφαίνει τι φιλοφρονέστερον τοῦ τρέφεσθαι ὑπὸ τῆς μητρὸς.

§. 72. Καὶ μετὰ αἰτιατικῆς ἡ πρόθεσις ὑπὸ σημαίνει τὸ ὑποκάτω ἐπὶ κινήσεως φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλην (Σοφ.).—ἀτακχωρηκότες ὑπὸ τὸ τεῖχος (Ξ.).—ὑπὸ τὴν σκιάν ἐκαθέζετο (Ἀνδ.), ἔνθα καὶ τις ἔκτασις προσεπισημαίνεται· ἐπὶ ὑποταγῆς· ὑφ' ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι (Πλ. Πολιτ. Α', 348· ἄλλοι γράφουσιν ἑαυτοῖς). Ὡσαύτως οἱ ὑπ' αὐτὸν ἄρχοντες.—οἱ ὑπὸ βασιλέα βάρβαροι (Ξ.). Τίθεται προσέτι εἰς δῆλων χρόνου ὑπὸ τὴν νύκτα, ὑπὸ τὴν ἑω, ὑπὸ τὸν σεισμόν (Θ.).

§. 73. Ἐν ταῖς συνθέσει τῆς προθέσεως ταύτης ἐπικρατεῖ μάλιστα 1. ἡ σημασία τοῦ ὑποκάτω, κυριολεκτικῶς τε καὶ τροπικῶς· ὑπόγειος, ὑποζύγιον, ὑψυδρος, ὑφαλος, ὑποχείριος, ὑπόστονδος· 2. ἡ τοῦ σχολαίως, ἀρεπαισθῆτως καὶ κρυφίως· ὑποχωρῶ, ὑπάγω, ὑποδύομαι. Ἐκ τούτων προκύπτει καὶ ἡ τοῦ ὀλίγον· ὑπάργυρος, ὑπόχαλκος, ὑπόλευκος = οὐχὶ καθαρῶς λευκός, ὑπόφαιος, ὑπόπικρος.

§. 74. Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν προθέσεων, ἅτινα ὁμῶς καὶ ἄλλως ἐπ' ἄπειρον σχεδὸν ποικίλλουσιν. Ἐπειδὴ δηλ. πάντα τὰ προσεχῆ εὐκόλως ἐναλλάσσονται, καὶ ἐπειδὴ ὁ τόπος καὶ ὁ χρόνος κοινωνοῦσι τοσοῦτον πρὸς ἄλληλα, διότι δι' αὐτῶν καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνεργεῖ ὁ νοῦς, διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν προθέσεων, ὡς καὶ ἐπὶ ἄλλων, ἡ τοπικὴ σημασία εὐκολώτατα μεταπίπτει εἰς τὴν χρονικὴν· ὡς εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἀγυιὰν περιέρχεσθαι, ὡς πρὸς τὸ ἓν, οὕτως εἶναι τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο. Ἐπίσης εὐκόλως γίνεται ἡ ἐκ τῆς κυριολεκτικῆς εἰς τὴν τροπικὴν σημασίαν μετάπτωσις· ὁ ὑπερβαίνων τοὺς νόμους εἶναι ὡς ὁ ὑπερβαίνων τοὺς τεθειμένους ὄρους (Ἡρ. Γ', 108).

§. 75. Οὕτως ὁ ἀναιδείην ἐπιειμένος (ἰλ. Α, 149) εἶναι οἶον ὁ χιτῶνα ἐπιειμένος· ὁ τιμάς τιμι περιάπτων ἢ ἀρελευθερίαν (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε, 60. Η', δ', 32) εἶναι οἶον ὁ περιδέραιον ἢ ἄλλο τι περιάμμα ὑλικὸν περιτιθεῖς τι· προσποιοῦμαι τὴν νίκην = πρὸς ἑμαυτῶ ποιῶ τὴν νίκην, οἰκαιοποιοῦμαι· ὅθεν καὶ οὐδὲν πέπονθε δεινὸν ὁ λαιδορούμενος, ἐὰν μὴ προσποιῆται = ἐὰν μὴ οἰκαιοποιῆται, ἐὰν μὴ ὡς περὶ αὐτοῦ λεγομένην ἐκλαμβάνῃ τὴν λαιδορίαν (Ἰδε Κοραῖν εἰς Θεοφράστου Χαρακτήρας, ἐν τέλει)· προσποιοῦμαι βήττειν (Ξ. Κ. Π. Β', β', 5) = ποιῶ ἑμαυτὸν πρὸς τὸ βήττειν, ὑποκρίνομαι (καμόνομαι ἐν τῇ συνθεσίᾳ)· προσποιοῦμαι τῶν χρημάτων, τοῦ ὀνόματος (Ἰσαῖος) πρὸς ἑμαυτοῦ ποιοῦμαι, ἀντιποιοῦμαι· οὕτω παρορᾶν, ἀρέχειν ἐπὶ διαφόρων σημαινομένων, κτλ, ὑποβαστάζειν, ὑπέχειν χεῖρα, ὑποστῆ-

και κινδύνους· οὕτως ὑπόστεγος ὁ ὑπὸ τῆ στέγῃ και ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας ὑπουλος ὁ ὑπὸ τῆ οὐλῆ, εἶτα δὲ ὁ κρηψύνους, ὁ δόλιος, κτλ. Ἡ τοιαύτη σπουδὴ ἔσται ὠφέλιμος προπαρασκευὴ εἰς τὴν Ἑρμηνευτικὴν.

§. 76. Ἀλλὰ ἐκτὸς τούτου αἱ προθέσεις, ὑπὸ διαφόρους ἐπόψεις θεωρούμεναι, και ἐκ συγγενοῦς εἰς συγγενῆ σχέσιν τρεπόμεναι, παρίστανται ἐν τέλει ὑπὸ τοσοῦτον κεχωρισμένα και ἀπ' ἀλλήλων διάφορα σημαίνόμενα, ὥστε μόλις διακρίνεται ἡ ἀρχὴ και ἡ συγγένεια τούτων, και δυσκόλως προσδιορίζεται ἡ καθ' αὐτὸ δύναμις τῆς προθέσεως· ἀρεῖλε τὸν ἄνδρα και ἀρεῖλεν ἡ Πυθία· παραβαίρειν, ἐπὶ τῶν ὀμηρικῶν ὀχημάτων, παραβαίρειν συνθήκας, και παρὰβασις ἐν τῇ κωμῳδίᾳ· διαγράφειν πόλιν (Πλ.), διαγράφειν στρατόν, διαγράφειν δίκην, και, μέσως, διαγράψασθαι τὴν κατηγορίαν, διαγράψασθαι τὴν γραφήν· ἀπογράφεσθαι τὴν Ὀδύσειαν και ἀπογράφεσθαι εἰς τὸν κατάλογον· πρόσσδος· ἀ=προσέλευσις, προσευχή· ἑ=πάρσδος τοῦ ῥήτορος εἰς τὸ βῆμα· γ'=αἱ πρόσσδοι, τὰ εἰσοδήματα, ὡς και τὰ προσιόντα τῇ πόλει (Αὐσ. Ἀπολογ. Δωροδοκίας §. 13). Ἄλλοτε δὲ συμπίπτουσιν εἰς τὴν σημασίαν διαφορώταται προθέσεις· ἀνὰ κράτος, κατὰ κράτος, εἰς δύναμιν, κατὰ δύναμιν· ἐδίδου ἐκάστω πρὸς τὴν ἀξίαν (Ξ.)· και κτὰ τὴν ἀξίαν· ἀφ' οὗ και ἐξ οὗ, κτλ.

§. 77. Γεννᾶται λοιπὸν ἡ ἕλλογος ἐπιθυμία τοῦ γινώσκειν ἀν τὰ διάφορα ταῦτα τῶν προθέσεων σημαίνόμενα δυνατὸν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς ἓν πρῶτον και κύριον ἐξ οὗ τὰ λοιπὰ ἐπήγασαν, ποῖον τοῦτο, τίς και ποία ἡ κλίμαξ δι' ἧς, και ὁ τρόπος καθ' ὃν τόσας βαθμίδας κατῆλθον, τίνα τὰ ὅρια ἐκάστης, κτλ· πῶς ἐνεργοῦσιν αἱ πτώσεις εἰς τὰς προθέσεις και αἱ προθέσεις εἰς τὰς πτώσεις, παραινῶ τινα και παρακαλῶ τινα, πῶς ἡ ἔννοια εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ῥήματος, αὕτη δὲ εἰς τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, κτλ. Ὡσαύτως τίνι λόγῳ συμπίπτουσι τὰ σημαίνόμενα. Ἀλλὰ ἡ ἐξακριβῶσις τούτων ἤθελεν ἀπαιτήσῃ ὀλόκληρον, και ταύτην οὐχὶ μικράν, ἑρμηνευτικὴν πραγματείαν. Ἐν τούτοις και περὶ τούτων ὀλίγα τινά, και περὶ ἄλλων προθέσεων ἢ προθετικῶς ἐκλαμβανόμενων, και περὶ ἄλλων παρεπομένων τῶν προηγουμένων, κτλ, κτλ, ἴδε Εἰσαγ. Ἑλλην. Συντάξεως· και Σ. Π. Β'.

§. 78. Κατὰ τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν πειρατέον ἐξηγήσαι και ἄλλα πολλὰ τῶν προθέσεων, πολὺ ἀπέχοντα, κατὰ τὸ φαινόμενον,

τῆς πρώτης αὐτῶν σημασίας, ὡς διασύρειν πῶμα καὶ διασύρειν =
 κκχολογεῖν· διαβάλλειν = περᾶν ἀπὸ μέρους εἰς μέρος καὶ = διασύ-
 ρειν λόγοις ἤτοι συκοφαντεῖν· μὴ ἐντροπώμεθα = μὴ ἐπιστρεφώμεθα,
 καὶ μὴ ἐντροπώμεθα (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1541). — μὴ μέλλωμεν, ἀποτέ-
 λεσμα τοῦ ἐπιστρέφεσθαι ἢ τοῦ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Ζ, 496) ἐντροπα-
 λίζεσθαι· πρόσχημα = καλλώπισμα καὶ = πρόφασις, διότι ἀπανταχοῦ
 οἶον προπέτασμα παρίσταται, ὅθεν καὶ τὸ προσωπεῖον δυνατὸν νὰ
 ὀνομασθῇ οὕτως. Ὡσαύτως καὶ τὰ συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχοντα, ὡς
 ἐκμοχθεῖν εὐχλειαν = διὰ μόχθων κτᾶσθαι· ἀπορχήσασθαι τὸν γά-
 μον (Ἡρ. Γ', 159) = διὰ τῆς ἐρχήσεως ἀποβαλεῖν· καθιπποτροφεῖν
 τὴν οὐσίαν = δι' ἵπποτροφίας καταδαπανᾶν. — καρδίας δ' ἐξίσταμαι
 τὸ δρᾶν (Σοφ. Ἀντ. 1095) = μεθίσταμαι τῆς γνώμης = ἀλλάσσω γνώ-
 μην = πείθομαι τὸ δρᾶν. Ἀνάλογα δὲ τούτων καὶ τὰ κίνησιν μὲν ση-
 μαίνοντα, ἀλλ' ὡς στάσεως σημαντικὰ παριστάμενα καὶ τούτων τὴν
 σύνταξιν δεχόμενα, ὡς οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευγότες (Ξ. Ἐ.λ.λ.
 Δ', σ', 5) = οἱ εἰς τὸ Ἡραῖον καταπεφευγότες καὶ ἐν αὐτῷ διατρίβον-
 τες· ἐν τάφοις θέσθε (Σοφ. Οἰδ. Κ. 1410) = θέσθε εἰς τάφους καὶ
 ἔατε ἐν τοῖς τάφοις μένειν· καὶ ἀντιστρόφως τὰ στάσιν μὲν σημά-
 νοντα, ἀλλ' ὡς κινήσεως σημαντικὰ συντασσόμενα, οἶον εἰς δόμους
 μένειν = εἰσελθεῖν εἰς δόμους καὶ μένειν ἐν αὐτοῖς ἢ ἀπλῶς = βεβη-
 κέναι· οὕτω καὶ ἔστηκε πέτραν (Εὐρ. Ἰκ. 987)· ὄρ τινα κεῖται τό-
 που (Σοφ. Φ. 145)· οὕτω καὶ θέσιν κειμένα (Θουκ Α', 37) = διὰ
 τοῦ κεῖσθαι θέσιν ἔχουσα τοιαύτην.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυσήμων Μορίων.

§. 1. Οἱ σύνδεσμοι χρησιμεύουσιν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, εἰς
 τὴν πρὸς ἀλλήλους σύνδεσιν τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. Ἐπει-
 δὴ δὲ ἡ σύνδεσις εἶναι πολυειδής, διὰ τοῦτο πολυειδεῖς εἶναι καὶ οἱ
 σύνδεσμοι.

§. 2. Ὡς κύριοι δὲ σύνδεσμοι, τῶν ὁποίων ἡ δύναμις καὶ ἀναγ-
 καιότερον ἀπαιτεῖται καὶ καθαρώτερον ἀναφαίνεται ἐν τῇ συνδέσει
 καὶ συναφείᾳ τῶν ἐννοιῶν, δυνατὸν νὰ διακριθῶσιν οἱ ἐξῆς, ὀνομα-
 ζόμενοι ἐκ τοῦ κυριωτέρου αὐτῶν ἔργου.

1. *Οἱ συμπλεκτικοί, καταφατικῶς μὲν· καί, τε· ἀποφατικῶς δέ· οὔτε, μήτε, οὐδέ, μηδέ.*

2. *Οἱ διαζευκτικοί ἤ, ἤτοι, εἴτε.*

3. *Οἱ ἀντιθετικοί ἢ ἐναντιωματικοί· μὲν, δέ, ἀλλά, ἀτάρ, μὲν-τοι, καίτοι, καίτερ, ὅμως, αὐ.*

4. *Οἱ αἰτιολογικοί· ἐπεὶ, ὅτι, διότι, ὡς, ἄτε, ὅτε, ὅποτε γάρ.*

5. *Οἱ τελικοί· ἔνα, ὡς, ὅπως, ὅφρα.*

6. *Οἱ ὑποθετικοί· εἰ, ἐάν (ἐκ τοῦ εἰ ἄν), ἄν, ἤν.*

7. *Οἱ χρονικοί· ὅτε, ὅποτε, ἠρίκα, ἐπεὶ, ἐπειδή, ἕστε, ἕως, ἄχρι, μέχρι.*

8. *Οἱ συμπερασματικοί· ὡς, ὥστε, ἄρα, δὴ, οὖν, τοίνυν.*

9. *Οἱ ἀναφορικοί ἐν οἷς καὶ οἱ συγκριτικοί καὶ παραβολικοί· ὡς, ὥσπερ, καθώς, καθά, καθάπερ.*

10. *Οἱ εἰδικοί ἢ ἐκθετικοί· ὅτι, ὡς.*

§. 3. Ἐπειδὴ διὰ τούτων καὶ τῶν ἐκ τούτων γίνεται ἡ σύνδεσις τῶν λόγων καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν, διὰ τοῦτο ὁ περὶ τούτων λόγος γίνεται οἰκειότερον ἐν τῷ ἐπομένῳ *Περὶ Συνδέσεως Τμήματι*, νῦν δὲ ὀλίγα τινὰ περὶ *Πολύσημων Μόριων*.

§. 4. Μόρια ἐν τῇ γραμματικῇ, οἷον μικρὰ μέρη, ἀντιθέτως πρὸς τὰ μεγαλύτερα, εἶναι βέβαια καὶ τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα, καὶ αἱ ἀντωνυμῖαι καὶ τὰ ἄρθρα· συνήθως ὅμως καλοῦνται οὕτω τὰ ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου, τὰ ἐπιβρέηματα, αἱ προθέσεις καὶ οἱ σύνδεσμοι. Ποικίλλουσι μὲν καὶ ταῦτα βεβαίως ἐνίοτε κατὰ τὴν χρῆσιν· αἱ προθέσεις, π. χ. ἐκλαμβάνονται ἐπιβρέηματικῶς, καὶ ἀλλαχοῦ μὲν, ὡς σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρὸς (Εὐρ.)=προσέτι, καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ δὲ τμήσει, συχνότερον μὲν παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, σπανιώτερον δὲ παρ' Ἀττικοῖς, καὶ μάλιστα τοῖς πεζογράφοις, ὡς ξὺν κακῶς ποιεῖν (Θ.)· τὰ ἐπιβρέηματα καὶ οἱ σύνδεσμοι ἐκλαμβάνονται προθετικῶς, οἷον χωρὶς τούτου—τούτου ἔνεκα, κτλ· οὔτε ὅμως αἱ τριαῦται μετατροπαὶ συχναὶ οὔτε ἢ κατ' αὐτὰς σημασίαι δυσεῦρετος. Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντων, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μόρια, ὧν καὶ ἡ ἀρχὴ πολλάκις δυσεῦρετος καὶ ἡ χρῆσις πολὺ ποικιλωτέρα καὶ ἡ σημασία οὐκ εὐθέρως ταῦτα δυνατὸν καλέσει *πολύσημα μόρια*.

§. 5. Εἶναι δὲ καὶ ταῦτα, ὡς ἐν γένει τὰ μόρια, ἢ λείψανα πτώσεων ἀρχαίων, ὡς τοῖ=τῷ, κατὰ τὸ οἶκοι=οἶκῳ, νῦν, ὡς οὐδέτερον τοῦ νῦν, κατὰ τὸ ἠδὺν καὶ ἠδύ, ἢ θραύσματα ἄλλων μεγαλητέρων,

ὡς δὴ ἐκ τοῦ ἤδη, ἄρ καὶ ῥά ἐκ τοῦ ἄρα, ἐκ τοῦ ἄρα, θὲ ἐκ τοῦ θέν, ἐκ τοῦ θήρ, πέρ ἐκ τοῦ περι, γέ, ἐκ τινος ἀγνώστου (ἕως γὰρ, ἄγαν), ἢ συμπίλκσις πολλῶν ὀμοῦ, ὡς γὰρ ἐκ τοῦ γέ καὶ ἄρ, αὔτε ἐκ τοῦ αὔ καὶ τέ ἢ τέν, ἔθεν καὶ τὸ λατινικὸν *autem*, γοῶν ἐκ τοῦ γέ καὶ οὔν, τοίινυρ ἐκ τοῦ τοί καὶ ἴνυρ, κτλ. Αἱ διὰ τῶν πολυσήμων τούτων μορίων προσδιοριζόμεναι σχέσεις τῶν προτάσεων πρὸς ἀλλήλας εἶναι τοσοῦτον ποικίλαι καὶ τοσοῦτον λεπταὶ ὥστε διαφεύγουσι τῶν πλείστων τὴν προσοχὴν. Ἡ δὲ ἐκ τούτου δυσκολία προὔτρεψε πολλοὺς τῶν νεωτέρων ἐν ἰδιαιτέροις πονήμασι νὰ πραγματευθῶσι περὶ αὐτῶν, καὶ εἰς ταῦτα παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται· οὐδὲ ὁ ἡμέτερος δὲ μοριολόγος Ἀνανίας ἐστὶν εὐκαταφρόνητος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.

§. 1. **Ε**ΠΕΙΔΗ οὔτε ἡ ἀπλή οὔτε ἡ σύνθετος πρότασις ἐξαρκεῖ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς δμιλίας, διὰ τοῦτο ἀνάγκη νὰ ἐνωθῇ πρότασις μετὰ προτάσεως ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πλήρες, καὶ τοῦτο πάλιν μετ' ἄλλο, ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, καὶ οὕτω καθεξῆς, πρὸς ἐντελῆ ἐκπλήρωσιν τῶν διανοητικῶν χρειῶν τοῦ ἀνθρώπου. Τοῦτο καλεῖται *Σύνδεσις*.

§. 2. Συνδέεται δὲ εἴτε μέρος πρὸς μέρος ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον, ὡς ἐν ταῖς συνθέτοις προτάσεσιν· ἐπὶ ὑποκειμένων, ἐγὼ καὶ σὺ ἀκούομεν· ἐπὶ κατηγορουμένων, παλαιὸς κἀγαθός, φίλος τ' ἐμός· ὡσάυτως ἐπὶ ἀντικειμένων καὶ προσδιορισμῶν· καὶ κράτες, καὶ περιβραχιόρια καὶ ψέλια πλατέα (Ξ). — φίλους τε καὶ πολίτας. — ἄρτι τε καὶ ὕστερον. — νῦν τε, ἐπειδὴν τε· εἴτε ὅλον πρὸς ὅλον ἵνα ἀποτελέσωσιν ὅλον πληρέστερον· οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρατεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν (Αἰσχίν. Τιμ. 12)· εἴτε μέρος πρὸς ὅλον· ἐστιν ἀξία ἢ χώρα καὶ ὑπὸ πάντων ἐπαιεῖσθαι, οὐ μόνον ὑφ' ἡμῶν (Πλ.)· εἴτε καὶ ἀντιστρόφως ὅλον πρὸς μέρος· τὴν Ἐκτορός τε χ' αἰτέρων πολλῶν κάσιν (Εὐρ.). — κίνησις γὰρ αὕτη μεγίστη δὴ τοῖς Ἑλλησιν ἐγένετο καὶ ἐπὶ πλείστον ἀνθρώπων (Θουκ).

§. 3. Ἡ σύνδεσις γίνεται κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· ἀ. κατὰ συμπλοκὴν, καταφατικῶς ἢ ἀποφατικῶς ἢ συμμικτικῶς· β'. κατὰ διάζευξιν· γ'. κατ' ἀκτίθειν ἢ ἐναντίωσιν· δ'. κατ' αἰτιολογίαν· ε'. κατὰ τέλος· ς'. καθ' ὑπόθεσιν· ζ'. κατὰ χρόνον· ἢ κατὰ συμπεράσμα ἥτοι συνέπειαν· θ'. κατ' ἀναφοράν· ι'. κατ' εἰδίκευσιν ἥτοι ἐκθεσιν.

§. 4. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις γίνεται διὰ τῶν καταλλήλων μορίων ἥτοι συνδέσμων. Κατὰ τὸν τρόπον δὲ καὶ τὸ εἶδος τῆς συνδέσεως καλοῦνται καὶ οἱ λόγοι συμπλεκτικοί, διαζευκτικοί, ἀντιθετικοί, αἰτιολογικοί, τελικοί, ὑποθετικοί, χρονικοί, συμπερασματικοί ἥτοι λόγοι συνεπέλας, εἰδικοί ἥτοι ἐκθετικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.

§. 1. Οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται καταφατικῶς μὲν διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων, καί, τέ, καὶ τῶν συνδυασμῶν αὐτῶν, καί—καί· τέ—τέ· καί—τέ· τέ—καί· ἀποφατικῶς δὲ διὰ τῶν οὔτε—οὔτε, μήτε—μήτε, οὐδέ, μηδέ, καὶ συμμίκτως διὰ τῶν οὐ μόνον—ἀλλὰ καί.

§. 2. Ἡ διὰ τῶν συμπλεκτικῶν τούτων μορίων σύνδεσις ὅχι μόνον δὲν γίνεται ἀδιαφόρως καὶ ἀθαιρέτως, ἀλλὰ, τοῦναντίον, καὶ κατὰ τὴν φύσιν τῶν συνδεομένων καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἀπ' ἀλλήλων οἱ τρόποι αὐτῆς διαφέροντες, ὥστε ἀφ' ἐνὸς μὲν δεικνύουσα τὴν λεπτόνοιαν τῶν Ἑλλήνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ γίνονται δυσπερίληπτοι, πολλάκις δὲ καὶ δυσδιάγνωστοι. Λέγομεν δὲ περὶ τούτων, ὡς ἐν τύπῳ, τὰ ἐξῆς.

§. 3. Ἐκ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων ὁ καὶ ἐνόμει μετ' ἀλλήλων δύο ἢ πλείονα, ὅμοια ἢ ἀνόμοια, μέρη λόγων ἢ λόγους ὀλοκλήρους, ἐν ὅλον ἀποτελῶν δι' αὐτῶν, δυάδα, τριάδα, κλ. ὁ Λαρτίου παῖς καὶ σύ.—φύλον ὀρίθωρ ... καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθρη (Σ.).—δὶς καὶ τρίς. Συζέγει δὲ μάλιστα λόγους ὀλοκλήρους, ὡς ἡ δ' ἐμὴ νόσος αἶε τέθηλε καὶ μεῖζον ἔρχεται (Σ.).—ἐλεοῦσι μὲν καὶ πού τι καὶ βορᾶς μέρος προσέδοσαν (Σ.). Ἐνίοτε δὲ καὶ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται· καὶ περὶ παιδαγωγῶν, καὶ περὶ μουσείων, καὶ περὶ ἐρμῶν (Αἰσχ.).—καὶ οὕτως ἡμᾶς κατεφρόνησε, καὶ τοὺς πολεμικοὺς ἔδεισε, καὶ ἰππεύειν ἐπεθύμησε καὶ τῶν νόμων οὐκ ἐφρόντισεν (Λυσίας).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ κατ' ἐπιδοτικὴν σημασίαν· ἐνθα λαμβάνει οἷον ἐπιβόρηματικὴν ἔννοιαν = προσέτι· αὐτὰ γὰρ ταῦτα καὶ οἱ θεοὶ πεπόθασιν (Πλ. Εὐθύφρ. 366)=οὐ μόνον οἱ ἄνθρωποι ἀλλὰ καὶ οἱ θεοί.—καὶ σὺ Βροῦτε ; (Ἴδε κατωτέρω). Καί, τοῦναντίον, κατ' ἐλαττωτικὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ μεῖζονος εἰς τὸ ἔλαττον τίθεται ὁ καί· ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι (Ὀδ. Α, 58 =καὶ καπνὸν μόνον=καὶ ἄνευ ἄλλου.— καὶ τριχὸς ἄξιον (Ἄρφ. Βατρ. 604).—ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ τοῦτο (Πλ.). Ἐκ ταύτης προκύπτει ἡ ἐναρτιωματικὴ σημασία τοῦ μορίου τούτου, μάλιστα μετὰ μετοχῶν· καὶ μισοῦντες

αὐτοὺς ὁμοῦ ἀπειλοῦντο αὐτῶν (Ξ). τοῦτο δὲ συνηθέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ καίπερ· καίπερ χαλεπὸν (τὸ χωρίον ὄν), κτλ. (Θ).

§. 5. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ τὲ συμπλέκει μέρη λόγων καὶ λόγους ὀλοκλήρους, ἀλλὰ σχέσιν ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους· *Τεῦχος ἐγὼ τε* (Σοφ.). — *αἱ Μυκῆναι, ἢ Σπάρτη τε* (Σ.). — *ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη* (Σοφ.). — *δρᾶν λέγειν τε—τόλμησον, οἴκτειρόν τε μιν* (Σοφ.). — *ἐπιστρατεύει πατρίδα . . . κτείνει τ' ἀνακτα*. Ἡ χρῆσις τοῦ τὲ μόνου, συχνοτάτη μὲν οὔσα παρὰ τοῖς ἐπικοῖς, συνήθης δὲ καὶ παρὰ τοῖς τραγικοῖς, εἶναι σπανιωτέρα παρὰ τοῖς πεζοῖς· *Τισίαν δὲ Γοργίαν τε εἴσομεν εὐδειν* (Πλ. *Φαίδρ.* 267. Ἰδε καὶ *Θουκ.* Α', 14. 60. Β', 12).

§. 6. Περὶ διαφορᾶς τῶν διὰ τῶν συνδέσμων καὶ καὶ τὲ συμπλεκόμενων ὑπάρχει διαφωνία τῶν φιλολόγων, ἄλλων ἄλλα λεγόντων, οὔτε σύμφωνα οὔτε ἀείποτε σαφῆ. Φαίνεται δὲ ὅτι ὀρθότερα τὰ τοῦ Ἐρμάννου, σαφέστερόν τε καὶ ὀρθότερον ἐξηγηθέντος μετέπειτα (*Orusc.* III.) ἢ ἐν Βιγέρῳ. Ὁ μὲν καὶ, κατ' αὐτόν, ἐστὶ κυρίως συμπλεκτικός, ὁ δὲ τὲ προσθετικός· ὁ λέγων ἐγὼ καὶ σὺ πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι οἱ δύο βαδίζουσιν ὁμοῦ, οἷον ζεῦγος ἀποτελοῦντες, ὁ λέγων ἐγὼ σὺ τε πορευόμεθα δηλοῖ ὅτι τοῦ ἐνὸς βαδίζοντος ἔπεται ὁ ἕτερος, καὶ λείποντος δὲ τούτου ἤθελε βαδίζει ὁ πρῶτος· προσθέτει λοιπὸν εἰς τι προηγούμενον κυριώτερον ἄλλο τι οἷον δευτερεῦον. Εἰ δὲ τοῦτο ἀπανταχοῦ ἐπ' ἀκριβῆς δυνατὸν ἐφαρμοσθῆναι, ἄλλο ζήτημα.

§. 7. Ἐκ τῶν συνδυασμῶν τῶν προειρημένων τούτων συμπλεκτικῶν μορίων ὁ μὲν καὶ—καὶ συμπλέκει, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ καί, μέρη λόγων καὶ λόγους, σημαίνων τὸ τόσον τοῦτο, ὅσον καὶ ἐκεῖνο· *κομίσας καὶ χρήματα καὶ ἄνδρας* (Ἡρ.). — *ὀρῶσι καμὲ κασέ—καὶ τὸν ἐχθρὸν καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν* (Σοφ.). — *τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω κἂν μὴ τύχω* (Εὐρ.). — *καὶ νῦν καὶ αἰεὶ* (Πλ.).

§. 8. Ὁ τὲ—τὲ συμπλέκει, ὡσαύτως κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀπλοῦ τὲ, μέρη λόγων καὶ λόγους, μάλιστα ὁμοειδεῖς, ὡς ἐν τ' ὀδύναϊς ὁμοῦ, *λιμῶ τε οἰκτρὸς*. — τοῦ σώματος αὐτός τε οὐκ ἡμίλει, τοὺς τε ἀμελοῦντας οὐκ ἐπήνει (Ξ *Ἀπομν.* Α', 6', 4). — *οὔτοι τε βελτίονες ἐσόμεθα, οἳ τε καῖδες οὐκ ἂν βραδίως πορηροὶ γίγνοιτο* (Ξ).· καὶ οὗτος δὲ τριπλασιάζεται καὶ τετραπλασιάζεται καὶ πενταπλασιάζεται, ὡς ἐν ταῖς ἀπαριθμήσεσιν, *ὑπὲρ τ' ἔμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆς δὲ τε γῆς* (Σοφ.). — *τυφλὸς τὰ τ' ὄτα, τὸν τε τοῦν, τὰ τ'*

ὄμματα ἦν (Σοφ.)· πενταπλασιάζεται δ' ἐν Τραχινίαις (1084—1089).

§. 9. Ὁ καί—τέ προσθέτει λόγον λόγῳ = προσέτι δέ· καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν εἰκοότες (Ὀδ.).—καὶ τ' ἐσσυμένην κατέρυκε (Ἰλ.). Τίθεται δὲ παρ' Ἀττικοῖς συνήθως διχχωρίζομε·ος διὰ τινος μορίου (καὶ ἤδη τε, καὶ τῆν τε), καὶ ἄλλου λόγου ἐπομένου μετὰ τοῦ καί, ὡς καὶ ἤδη τε ἦν ἀμφὶ ἀγορὰν πλήθουσαν, καὶ π.λησίον ἦν ὁ σταθμός (Ξ. Ἀρ. Α, ἡ, 1). Μόνον δὲ τὸ καί—τέ, ἄντι ἄλλου ἐπομένου καί, φαίνεται ὅτι δὲν ἀπαντᾶται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς πεζογράφοις, ὅθεν τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α, 9) κρίνεται ὑποπτον. Ἄλλως δὲ παρὰ τοῖς ποιηταῖς αὐτῶν (Σοφ Τρ. 550, καὶ ἀλλοχόθι).

§. 10. Ὁ τέ—καὶ συμπλέκει μέρη λόγων, καὶ λόγους ἐξηγοῦντας μάλιστα ἐννοίας ὁμοειδεῖς· ὡς ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—τά τε λεγόμενα καὶ πραττόμενα (Ξ.).—ἢ Ἑλλὰς μεταρίστατό τε καὶ μετωκίζετο (Θ.). Ὡσαύτως ὀρθῶς τε λέγετε, καὶ ἐγὼ τῷ νόμῳ πείσομαι (Ξ.). Ὁ τέ προετοιμάζει καὶ προσσπαιτεῖ τὸν ἐπόμενον καί, ἢ δὲ σχέσις τῶν συνδεομένων εἶναι στενωτέρα ἐν τούτοις ἢ ἐν τῷ καί—καί.

§. 11. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ καταφατικῆς συμπλοκῆς· ἔστι δὲ, ὡς εἶπαμεν, καὶ ἀποφατικῆ. Ὡς δηλ. τὸ τέ—καὶ ἐνόησε εἰς ἕν ὅλα τὰ συνδεδεμένα, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.—πεῖσοί τε καὶ ἰππεῖς, οὕτω καὶ τὸ οὔτε οὔτε· ὡς οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες.—οὔτε πεῖσοί οὔτε ἰππεῖς. Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον καταφατικῶς, τὸ δὲ δεύτερον ἀποφατικῶς· τὸ πρῶτον λέγει περὶ ἀμφοτέρων καί, τὸ δεύτερον λέγει περὶ ἀμφοτέρων οὐκί. Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐξηγεῖ περὶ ἀμφοτέρων τῶν συνδεομένων κοινόν τι σημεῖον ἐπαφῆς, διὰ τοῦτο καὶ τὰ διὰ τοῦ οὔτε—οὔτε συνδεδεμένα κατατακτέα εἰς τοὺς συμπλεκτικοὺς λόγους. Ὡσαύτως τὰ διὰ τοῦ μήτε—μήτε.

§. 12. Ἐν τούτοις τηρεῖται ἡ δύναμις τῶν ἀποφατικῶν μορίων οὐ, μὴ, τοῦ συμπλεκτικοῦ τέ, καὶ τοῦ δέ, συμπλεκτικῶς ἐκλαμβανομένου. Τίθεται λοιπὸν τὸ οὔτε—οὔτε, κατὰ μὲν τὴν ἀπόφασιν, ἔνθα, δίχα συμπλοκῆς, ἀρμόζει τὸ οὐ, δυνάμει δὲ τοῦ τέ, ἔνθα τὸ τέ—καί, ἐπὶ λογικῶν ἀντιδικαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου· οὔτε θεός οὔτε ἄνθρωπος (Ἀρφ. Πλ. 42).—ἦς (παιδεύσεως τῆς ψυχῆς) οὔτε ἄνθρωποις οὔτε θεοῖς τῇ ἀληθείᾳ τιμιώτερον οὔτε ἔστιν οὔτε ποιεῖ ἔσται (Πλ. Φαίδρ. 241). Ὡσαύτως καὶ τὸ μήτε—μήτε, ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ

μη καὶ τὸ τέ' καὶ ὄπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίων στρατῷ, μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν (Θ. Δ', 16).—μη δῶμεν αὐτοῖς σχολῆν μήτε βουλευέσασθαι, μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν ἑαυτοῖς μηδέν (Ξ. Κ. Π. Δ', 6', 22).

§. 13. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ὁ σύνδεσμος δὲ ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε συμπλεκτικῶς (ἴδε κατωτέρω περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν), διὰ τοῦτο καὶ τὸ οὐδὲ καὶ τὸ μηδὲ τίθενται ἐπὶ ἀποφατικῆς συμπλοκῆς· οὐδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο οὐχί.—μηδὲ τοῦτο=καὶ τοῦτο μή' ἦν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος (Θουκ. Δ', 84)=πρὸς τοῖς ἄλλοις δὲν ἦτον καὶ ἀδύνατος.—μηδὲ τοῦτό τις πρεσβύτατον ἤκει κρίνας (Θ. Δ', 61). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐπιδοτικῆς καὶ ἐλαττωτικῆς ἐννοίας· οὐδ' ἐωρακότες (Ξ.Κ.Π.Α', 4, 3).—ἄνδρες γεωργοὶ καὶ οὐ θαλάσσιοι, καὶ προσέτι οὐδὲ μελετήσαι ἑασόμενοι (Θ. Α', 142).—μηδὲ βελόνης, ᾧ φίλιτα', ἐπιθύμησον ἄλλοτριᾶς ποτέ (Φιλ.). Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκδοχὴ καὶ οἱ συνδυασμοὶ πάντων τούτων πρὸς ἄλληλα ποικίλλουσι τὰ μέγιστα, πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ὁποίων οὔτε τόπος ἐνταῦθα, οὔτε καιρὸς, οὔτε σκοπός.

§. 14. Ἐκτός δὲ τούτων ὑπάρχει καὶ τρίτος ἄλλος τρόπος συμπλοκῆς σύμμικτος, καταφατικὸς τε καὶ ἀποφατικὸς συνάμα, διὰ τοῦ οὐ μόνον—ἀλλὰ καὶ συνήθως ἐκφερόμενος, καὶ οἷον κλιμακωτὸς ὢν, μείζονος ἢ ὡς μείζονός τινος προστιθεμένου διὰ τοῦ δευτέρου κώλου· οὐ σοὶ μόνον λειδοθήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί (Ξ. Κ. Π. Α', 8', 9).—οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἄρκει αὐτοῖς ἐσκεπάσθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρῖδας δασείας καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν (Ξ. Κ. Π. Η', 4, 17).

§. 15. Εἶναι δὲ περὶ τούτου σημειωτέα τὰ ἐξῆς· α'. ὅτι ἔνευ τοῦ καὶ ἔτι μᾶλλον ἐξαίρεται τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· καὶ ἰμάτιον ἠμφίεσαι (ὧ Σώκρατες) οὐ μόνον φανῶλον, ἀλλὰ τὸ αὐτό (Ξ. Ἀπομν. Α', 5', 2). β'. ὅτι πολλάκις τιθεμένου τοῦ οὐ μόνον ἐν τῷ πρώτῳ κώλῳ, ἐξυποννοῦνται τὰ λοιπὰ ἐκ τῶν ἡγουμένων· ἢ καὶ σχολῆ, ἔφη, ἔσται, ᾧ πάτερ, σωμασχεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε (σχολῆ ἔσται), ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 17). γ'. ὅτι, ἀντὶ τοῦ ἀλλὰ καὶ, τίθεται πολλάκις ὁ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ· ὅθεν οὐ μόνον ἀγαθὸς ἂν στρατιώτης εἴη, πόλιν δὲ καὶ ἄστυ θυνάμενος διοικεῖν (Πλ. Ν. Β', 666).

§. 16. Καὶ τὸ οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, καὶ οὐχ ὅπως—ἀλλὰ καὶ

τίθενται ἐπὶ τοιαύτης συμμίκτου συμπλοκῆς, ἀλλὰ μετὰ τινος διαφορᾶς. Τὸ μὲν οὐχ ὅτι—ἀλλὰ καὶ, ὅπερ κυρίως = οὐ λέγω τοῦτο ὅτι, κτλ, ἐκφέρει καταφατικὴν ἔννοιαν—οὐχὶ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἐστὶ καὶ τοῦτο καὶ ἐκεῖνο· οὐχ ὅτι ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες (Πλ. Συμπ. 179).—καὶ οὐχ ὅτι? μόνον ὁ Κρίτωρ ἐν ἡσυχίᾳ ἦν, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 8). ἔνθα ἴδε Κοραῖον. Ἀποφατικὴ ἔννοια δι' αὐτοῦ ἐξηγεῖται, προστιθεμένου ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ τοῦ οὐδέ· οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλ' οὐδέ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Θουκ. Β', 97).

§. 17. Τοῦναντίον δὲ τὸ οὐχ ὅπως, εἴτε ἐπομένου τοῦ οὐδέ, εἴτε τῆς ἀντιθέσεως μόνον ἐν ταῖς ἐννοίαις ἐνυπαρχούσης, ἐξηγεῖ ἔννοιαν ἀποφατικὴν—οὐ μόνον τοῦτο οὐχί, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνο, ὃ σὲν οὐδέ τοῦτο οὐδ' ἐκεῖνο· ἡμῖν δ' οὐχ ὅπως περὶ τοῦ τόκου λόγος ἐστίν, ἀλλ' οὐδέ τὰρχαῖα ἀπολαβεῖν δυνάμεθα (Δημ. Διορυσιοδ. 1492).—οὐχ ὅπως ἡμῖν τῶν αὐτοῦ τι ἐπέδωκεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμετέρων πολλὰ ὑφῆρηται (Λυσ. κατὰ Νικομάχου Γραμματ. §. 26).—οὐχ ὅπως κωλυταὶ γενήσεσθε, . . . ἀλλὰ καὶ περιούψεσθε, κτλ. (Θουκ. Α', 35). Σπικνωτέρον ἀπκντῶνται τὰ οὐχ οἶον καὶ οὐχ ὅσον (Πολύβ. Α', 18. Γ', 82. Θουκ. Δ', 62) ἐπὶ τῆς τοιαύτης σημασίας. Τὸ δὲ (Θουκ. Η', 89) οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ . . . = οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἔτι μείζον, διότι δὲν ἔπεται ἀντιθετικὴ ἔννοια.

§. 18. Ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας ἐκλαμβάνονται καὶ τὰ μὴ ὅτι καὶ μὴ ὅπως, τιθέμενα ἔνθα ἄλλως ἀρμόζει τὸ μὴ· οὐχ ἂν ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα, μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ' ἂν τὴν ἡμετέραν (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 21).—μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἠδύνασθε (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 10. Ἴδε καὶ Θ. Γ', 42). Μετὰ μείζονος δὲ ἐμφάσεως καὶ τὸ οὐχ ὅπως καὶ τὸ μὴ ὅτι ἐπιτάσσονται εἰς τὸν λόγον· οὐδ' ἐστάναι χαμαί, οὐχ ὅπως βαδιζέειν ἠδύνατο (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. ΚΖ').—οὐδέ πλεῖν, μὴ ὅτι ἀναιρεῖσθαι τοὺς ἄνδρας δυνατὸν ἦν (Ξ. Ἑλληνην. Β', γ', 35). Καὶ ἄλλα δὲ τινὰ περὶ τούτου εἰσὶ σημειωτέα, ἀλλ' ἢ ἐξακριβωσις αὐτῶν παραπέμπεται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ μορίων τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης πραγματευθέντας. Ἴδε ἐν τούτοις καὶ Εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῆς Συντάξεως, σ. 819—821.

§. 19. Κατὰ τὰ ἄνω πειρατέον ἐξηγηῆσαι καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς φαίνεται ἢ περιττεύων ἢ ἐλλείπων σύνδεσμος ἢ καὶ ἐπιβρῆματικῶς

ἐκλαμβάνομενος, καὶ τὴν σχέσιν δὲ προσέτι τῶν συμπλεκομένων, εἰ συμπλέκεται μέρος καὶ μέρος, ὅλον καὶ ὅλον, μέρος καὶ ὅλον ἢ συν-αμφότερα· εἰ δὲ διὰ τοῦ συνδέσμου προστίθεται νέα ἔννοια ἢ ἐπὶ μᾶλλον ἀναπτύσσεται ἢ προηγουμένη, καὶ εἶτι ἕτερον. Ἀλλὰ ἡ σχέσις αὕτη εἶναι πολλάκις τοσοῦτον ποικίλη καὶ λεπτή ὥστε ἀποβαίνει δυσεῦρετος. Καὶ περὶ τούτων δὲ καὶ περὶ τῆς μετ' ἄλλων μορίων συζεύξεως τῶν συμπλεκτικῶν, οἷον καίγε, καίτοι, καὶ γάρ, καὶ μήν, ὡς καὶ περὶ τῆς ὀρθῆς ἀκολουθίας τῶν οὐ, οὔτε, οὐδέ, μή, μήτε, μηδέ, κτλ., ἐπίσης παραπέμπονται οἱ ἀναγνώσται εἰς τοὺς ἐκ προθέσεως περὶ τούτων πραγματευθέντας μοριολόγους, οἵτινες ὁμῶς πολλάκις διαφωνοῦσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.

§. 1. Ὡς οἱ συμπλεκτικοὶ λόγοι ὑποθέτουσι συμφωνίαν τῶν συνδεομένων κώλων, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, οἱ διαζευκτικοὶ χωρισμόν. Ὡς τὸ ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ἐνόησε τὰ δύο κῶλα εἰς ἓν ὅλον, τὸ οὔτε ἄνδρες οὔτε γυναῖκες ὡσάυτως, τὰ ἐνόησε δηλ. καθ' ὅτι ἀποκλείει ἀμφότερα τῆς περὶ αὐτῶν γινομένης κρίσεως, οὕτω τὸ ἢ ἄνδρες ἢ γυναῖκες τὸ ἓν μὲν παραδέχεται, τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται καὶ ἀποκλείει· περὶ τοῦ ἐνὸς λέγει *καί*, περὶ τοῦ ἄλλου λέγει *οὐχί*.

§. 2. Φανερόν δὲ ὅτι, ἔταν τὰ διαζευγνόμενα ἦναι ἐκ διαμέτρου ἀντικείμενα, μηδὲν ἔχοντα τὸ μεσολαβοῦν, καθ' αὐτὸ ἀντιφάσκοντα, τοῦ ἐνὸς ἀληθεύοντος, τὸ ἕτερον εἶναι ψευδές· ἢ ζῶν ἢ θάνατος· οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλως ἐχόντων, ὡς ἢ μέλαν, ἢ λευκόν· διότι δυνατὸν μηδέτερον νὰ ἀληθεύῃ· οὕτως ἢ χρυσὸς ἢ ἄργυρος, κτλ. Ἰδε κατωτέρω §. 4. καὶ §. 5.

§. 3. Οἱ διαζευκτικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν διαζευκτικῶν μορίων ἢ — ἢ ἢ λέγε τι σιγῆς κρείττον ἢ σιγῆν ἔχε (Εὐρ.).— ἢ πολέμῳ κρατηθεῖς, ἢ καὶ ἄλλοις τινὰ τρόπον δουλωθεῖς (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 11). Τὸ διαζευκτικὸν ἢ, προσλαμβάνον τὸ τόι (= τῷ, ἐπὶ τῷ, ὄντως), γίνεται ἦτοι· καὶ ὁ σύνδεσμος οὗτος συνήθως προτίθεται ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν λόγων· ἦτοι τὸ πρότερον = τοπρότερον, ἐπιβρῆματικῶς· ἢ ἕστερον οὐκ ὀρθῶς λέγει (Πλ. Πρωτ. 339).— ἦτοι μαχομένους

ἢ πεισομένους (Ξ.). Σπανίως προτάσσεται τὸ ἢ τοῦ ἦτοι. Ἔστι δὲ τὸ διαζευκτικὸν τοῦτο ἦτοι οὐ διάφορον ἴσως τοῦ παρ' ἐπικαίς ἦτοι.

§. 4. Ὡσαύτως γίνεται ἡ διάζευξις διὰ τῶν εἴτε—εἴτε· καὶ δεῖ-
ξεις τάχα, εἴτ' εὐγενῆς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακῆ (Σ. Ἀγρ. 37—
38).—παρὰ τῆς Ἐκάτης ἔξεστι τοῦτο πειθέσθαι, εἴτε τὸ πλουτεῖν
εἴτε τὸ ποιῆν βέλτιον (Ἄρφ. Π.λ. 594—). Τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τοῦ
οὐν· εἴτ' οὐν ἀληθές, εἴτ' οὐν ψεῦδος (Πλ. Ἀπολ. 34). Τίθεται δὲ
μάλιστα τὸ εἴτε—εἴτε, πλείονων ὄντων κώλων ἅπερ, φυσικῶ τῷ λό-
γῳ, οὐκ ἀναιροῦσιν ἄλληλα, καὶ ἀδιάφορος τρόπον τινά, παρίσταται
ἢ παρδοχὴ τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἄλλου· εἴτ' ἐν γραφικῇ, εἴτ' ἐν μουσικῇ,
εἴτε δὴ ἐν πολιτικῇ (Πλ. Πολιτ. 5', 493). Ὡσαύτως διὰ τοῦ ἐάν
τε—ἐάν τε, ἦν τε—ἦν τε· ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ, σώφρων· ὦν καὶ δίκαιος,
εὐδαίμων ἐστὶ καὶ μακάριος, ἐάν τε μέγας καὶ ἰσχυρὸς, ἐάν τε
σμικρὸς καὶ ἀσθενὴς ἦ, καὶ ἐάν πλουτῇ καὶ μὴ (Πλ. Ν. Β', 660).
Ἐνίοτε δὲ καὶ διὰ τοῦ εἴτε ἢ· εἴτε Ἀυσίας ἢ τις ἄλλος πώποτε ἔ-
γραψεν (Πλ.).

§. 5. Ὡς δὲ ὁ καὶ καὶ τὲ καὶ τρὶς καὶ πολλάκις ἐπὶ συμπλοκῆς
τίθεται, οὕτως ὁ ἢ ἐπὶ διαζεύξεως· ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ Δίος Ὀ-
δυσσεύς.—ἢ κύρες καθήρισαν ἢ θῆρες ἢ πιτηρὸς ἀετός (Σ.).—ἢ τέ-
κνον ἢ λέχος ἢ χρέος ἢ θεός. Ἐπὶ τοιαύτης περιστάσεως ὁ ἢ σύνδε-
σμος καλεῖται παρὰ τῶν γραμματικῶν παραδιαζευκτικός. Καὶ πάλιν,
ὡς ἐπὶ τῶν συμπλεκτικῶν λόγων πολλάκις τίθεται εἷς μόνος σύνδε-
σμος, καὶ Σωκράτης εἶπε ταῦτα, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν διαζευκτικῶν
τίθεται μόνον τὸ ἐν μόριον, ἐξυπονοουμένου τοῦ ἄλλου· ζητῶν ὄλε-
θρον ἢ φυγὴν (Σοφ.).—τοῦτό ἐστι, ἦτοι τούτου τι εἶδος ἢ δικαιο-
σύνη (Πλ. Πολιτ. Δ', 433)=ἢ τοῦτό ἐστιν, ἢ βεβαίως τούτου εἶ-
δος.—ἔξ ἢ ἐπτά (Ξ. Ἐλλ. Γ', γ', 9).—ἐννέα ἢ δέκα (Ξ.).—δύο
ἢ καὶ πλείους ἡμέρας (Σοφ.). Ἐκ τούτων τὰ παρ' ἡμῖν πέντε ἔξ καὶ
πεντέξ· ἐπτά, ὀκτώ· ὡσαύτως ἀνωθεν ἢ κάτωθεν (Σοφ.).

§. 6. Ἐκ τούτου ὁ ἢ, μόνος τιθέμενος, λαμβάνει τὴν σημασίαν τοῦ
εἰ μὴ· μηδένα παρίεσαι ἢ τοὺς φίλους (Ξ. Κ. Π. Ζ', ε', 41). Ὡσαύ-
τως τὴν τοῦ εἰ δὲ μὴ· ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους
Τροίαν ἀλῶναι πᾶσαν· ἢ δίδωσ' ἐκὼν κτείνειν ἑαυτόν, ἦν τὰδε
ψευσθῆ λέγων (Σ. Φ. 1341.—Ἴδε καὶ Θουκ. Α', 78. 121. Ε', 64).
Ἐπὶ δὲ προτιμήσεως, ὅταν ἐξηγῆται ὅτι ἐκ δύο τιθεμένων τὸ ἐν λαμ-

Εάνεται τὸ δ' ἕτερον ἀπωθεῖται καλεῖται ὁ ἢ διασαφητικός, ὡς βούλομαι πλουτεῖν ἢ πέπευθαι. — βούλομι' ἐγὼ λαθρὸν σῶσον ἔμμενε ἢ ἀπολέσθαι (Ὅμ.).

§. 7. Διὰ τὴν συγγένειαν τῶν ἐννοιῶν τὸ ἢ τίθεται προσέτι καὶ ἐπὶ συγκριτικῆς ἐννοίας· μεῖζω ἢ κατὰ δύναμιν (Σ). — βούλομαι ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς (Σ). Ὡσαύτως ἐπὶ ἐννοίας διαφορικῆς μετὰ τῶν ἄλλος, οὐδεὶς ἄλλος καὶ τῶν ὁμοίων· οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθνήσκουσιν τε καὶ τεχθάναι (Πλ. Φαίδ. 64), ὅπερ πλησιάζει εἰς τὸν ἀντιθετικὸν λόγον = τὸ μὲν ἀποθνήσκουσιν ἐπιτηδεύουσιν, ἀλλ' οὐδὲν ἄλλο, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα. — εἰσηλθε δὲ καὶ ἐς τῶν Καθειρῶν τὸ ἱερόν, ἐς τὸ οὐ Φεμιτόν ἐστιν εἰσέειναι ἄλλον γε ἢ τὸν ἱερέα (Ἡρ. Γ', 37. Ἴδε Σ. Π. Β'. σ. 647). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως· τί ἄλλο οὗτοι ἢ ἐπεβούλευσαν; (Θ. Γ', 39).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀντιθετικῶν.

§. 1. Οἱ ἀντιθετικοὶ λόγοι δηλοῦσιν ἀντίθεσιν. Ἐπι δὲ ἀντίθεσις ἐκείνη τῶν κώλων ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐν κῶλον ἥτοι περιορίζει ὀπωσιῦν ἢ ἀναιρεῖ τὸ ἄλλο, ἢ διάφορόν τι ἐν γένει ἐκφέρει· ὡς τὸ σοφός τε καὶ χρηστός συμπλέκει δύο τινὰ προσόντα εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον ἢ κατηγορούμενον, κτλ, ἀναφερόμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἄγροικος μὲν, χρηστός δὲ ἐκφέρει περὶ τοῦ αὐτοῦ δύο διάφορα, περιοριζομένου τοῦ πρώτου διὰ τοῦ δευτέρου. Ὡς τὸ ἐγὼ καὶ σὺ παίζομεν ἐκφέρει κοινόν τι προσὸν εἰς δύο ὑποκείμενα, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὸ ἐγὼ μὲν σπουδάζω, σὺ δὲ παίζεις ἐκφέρει δύο διάφορα περὶ δύο διαφόρων. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ σπουδάζειν ἐστὶ κοινὸν ἀμφοτέροις, ἐν τῷ δευτέρῳ μόνον τῷ ἐνὶ ἀρμόζει· Ὡσαύτως τὸ μὲν ἔφεγε, τὸ δ' ἐπήγει (Πλ.), κτλ.

§. 2. Ἐκ τούτου δῆλον ὅτι ἡ ἀντίθεσις, εἴτε εἰς τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον εἴτε εἰς διάφορα ἀναφέρεται, δυνατὸν νὰ ἦναι ἀπλή διαφωνία τῶν προσόντων ἢ καὶ καθαρὰ ἀντίφασις, δι' ἧς τὸ ἐν ἀναιρεῖται ὑπὸ τοῦ ἄλλου, ὡς ἐν τῇ προεξηγηθείσῃ καθαρᾷ διαζεύξει (ἦτοι ἡμέρα ἢ νύξ) καὶ παραδιαζεύξει (ἢ Αἴας ἢ Ἰδομενεὺς ἢ δῖος Ὀδυσσεύς). Τὸ αὐτὸ δὲ ἐννοεῖται καὶ περὶ κατηγορουμένων καὶ περὶ

ἀντικειμένων καὶ περὶ προσδιορισμῶν. Καθάπερ δὲ τὰ διαζευγνύμενα διαζευγνύουσι μὲν τὰς ἐννοίας, συνδέουσι δὲ τὸν λόγον, οὕτω τὰ ἀντιτιθέμενα, χωρὶς λαμβάνοντα τὰς ἐννοίας, συνδέουσι διὰ τοῦτου τὸν λόγον.

§. 3. Τὰ μόρια δι' ὧν τὰ ἀντιθετικά κῶλα συντίθενται εἰσὶ τὰ μὲν—δὲ, μὲν—ἀλλά, μὲν—ὁμως, κτλ. τὰ μὲν ἄλλα ἐπιεικῆς, ἄφωτος δέ (Ἡρ.).—ἐκεῖνος μὲν ἀπιῶν ἔρχετο, ἐγὼ δ' ἐκάθευδο (Λυσ.).—τοῖς μὲν λόγοις ἠῶφρασε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὐ (Εὐρ. Ὀρ. 287).—μὴ καιρὰ μὲν, πιστὰ δέ (Θουκ.). Οὕτω καὶ ἀκάρπων μὲν, χρησίμων δέ (Ἀριστοτ.).—ἄκων μὲν, εἶπε δέ.—τὸ μὲν ὠφέλιμον καλόν, τὸ δὲ βλαβερόν αἰσχροτόν (Πλ.).—μορφῇ μὲν οὐκ εὐφυῆς, ἀνδρείος δὲ ἀνήρ (Εὐρ. Ὀρ. 916).—τήνδε μὲν μὴ κτείνετε, ἡμᾶς δ' ἄγορτες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως κεντεῖτε, μὴ φείδεσθε (Εὐρ. Ἔκ. 385).—φανερώς μὲν οὐ, κρύφα δέ (Θουκ.).

§. 4. Τίθεται δὲ καὶ ὁ μὲν καὶ ὁ δὲ μετὰ τὴν λέξιν, ἐφ' ἧς ἡ ἀντίθεσις πίπτει· ὁ μὲν—ὁ δὲ· τοῦτο μὲν—τοῦτο δὲ· ἐνταῦθα μὲν—ἐκεῖ δέ, κτλ. Πολλάκις τίθεται ὁ μὲν, ἄνευ ἐπομένου δὲ· ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα (Ξ.). Ἐνταῦθα παραλείπεται ὑπονοούμενον τὸ ἄλλο κῶλον τῆς ἀντιθέσεως, οἷον ἄλλοι δὲ ἴσως γιγνώσκουσιν.—ἐγὼ μὲν οὐ κέκλοφα (Ἄρφ.). Ὡσαύτως τίθεται ὁ δὲ ἄνευ προηγουμένου μὲν· οἱ αἰχμάλωτοι ἔρχοντο εἰς Δεκέλειαν, οἱ δ' εἰς Μέγαρα (Ξ.)=οἱ μὲν, οἱ δέ.—τέθνηκεν ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὑπο (Σοφ.). Ἄλλοτε δὲ τίθεται πολλάκις τῶν φιλῶν ὁ μὲν ἰμάτιον, ὁ δὲ προσκεφάλαιον, ὁ δὲ ὅτι ἔτυχεν ἔδωκεν εἰς τὴν ἐκείνου ταφήν (Λυσίας).

§. 5. Ἐπὶ ἐπικνησέως τῆς αὐτῆς ἢ συνωνύμου λέξεως ὁ δὲ φαίνεται λαμβάνων προσθετικὴν δύναμιν=προσέτι δέ· ἐγὼ σύνειμι μὲν θεοῖς, σύνειμι δ' ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς (Ξ. Ἀπομν. Β', α, 30). Ὡσαύτως μετὰ τοῦ καὶ τιθέμενος· Δαρεῖος Κῦρον σαυράπην ἐποίησε, καὶ στρατηγὸν δὲ ἀπέδειξεν (Ξ. Ἀν. Α', α, 1).—καὶ πάντες δ' οἱ τῶν βαρβάρων ἄρχοντες μέσον ἔχοντες τὸ αὐτῶν ἠγοῦντο (Ξ. Ἀν. Α', ἡ, 22). Ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἡ ἐνυπάρχουσα ἀντιθετικὴ δύναμις τείνει πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ κώλου μεθ' οὗ τίθεται. Ὡς δὲ τὸ οὔτε συμπλέκει ἀποφατικῶς, οὕτω καὶ τὸ οὐδέ· οὐδεμία τέχνη οὐδ' ἀρχὴ τὸ αὐτῆ ὠφέλιμον παρασκευάζει (Πλ. Πολιτ. Α', 346)=οὐ παρασκευάζει τέχνη, καὶ οὐ παρασκευάζει ἀρχή.

§. 6. Γίνεται δὲ, τελευταῖον, μεταβατικὸς ὁ δὲ, χρησιμεύων εἰς μετάβασιν τοῦ λόγου ἐκ προσώπου εἰς πρόσωπον ἢ ἐκ πράγματος εἰς πρᾶγμα, ἵνα μὴ μένη ὁ λόγος ἀσύνδετος καὶ κομματικὸς· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνοι ᾤχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 1).—εἶεν· τῶν δὲ δὴ χρόνων (Δ.), κτλ.

§. 7. Μείζων γίνεται ἡ ἀντίθεσις διὰ τοῦ ἀλλά, ὥστε, εἰ μὲν τὸ πρῶτον κῶλον εἶναι καταφατικόν, τὸ δεύτερον εἶναι ἀποφατικόν καὶ ἀντιστρόφως· φιλοσόφους, ἀλλ' οὐ φιλοδόξους κλητέον (Πλ. Πολιτ. Ε', 480).—οὐκ αὐτῶ, ἀλλὰ σοί.—οὐ μόνον βουλευματα, ἀλλ' ἔργα δρώμενα (Σοφ.).—οὐτ' ἄρα Τρωσίν, ἀλλὰ σὶ μαχοῦμεθα (Σοφ.).—οὐκ, ἀλλ' ἀληθεῖς (Σοφ. Φιλ. 993)—οὐ ψευδεῖς τοὺς θεοὺς τίημι, ἀλλ' ἀληθεῖς.—οὐ γὰρ σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξία (Σοφ. Τ. 410).—οὐκ, ἀλλὰ κάτωθεν (Πλ.).

§. 8. Καθαρὰ δὲ ἐναντίωσις καὶ ἀντίφασις δηλοῦται διὰ τῶν μέντοι ὅμως, ἀλλ' ὅμως, κτλ. προτασσομένων ἢ οὐχί, ἐν τῷ ἑτέρῳ κῶλῳ, τῶν μέν, καίτοι, καίπερ· λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι ἐκπλεῖν.—ἡ φύσις βούλεται μὲν, οὐ μέντοι δύναται (Ἀριστ.).—πάνυ μὲν οὐκ ἤθελεν, ὅμως δ' ἠγαγκάσθη ὁμολογήσαι (Πλ. Πρωτ. 328).—καὶ τοι φαμέν γέ που ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει (Πλ. Φαίδ. 68).—καίπερ αἰσθανόμενος ταῦτα, ὅμως ἐπέμενεν. (Ξ.). Τοῦτο παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐκφέρεται καὶ διὰ μόνου τοῦ πέρ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὦν (Σ. Φ. 1068)· παρὰ ποιηταῖς δὲ καὶ πεζοῖς καὶ διὰ τοῦ ἀπλοῦ καὶ (σελ. 152). Παραλείπονται δὲ ἐνίοτε καὶ τὰ ἐν τῇ ἀποδόσει μόρια· οἵπερ πρόσθεν προσεκύνουν καὶ τότε προσεκύνησαν, καίπερ εἰδότες ὅτι ἐπὶ θανάτῳ ἄγοιτο (Ξ. Ἄν. Α', ζ', 6).

§. 9. Ἀντιθετικὴν ἔννοιαν ἐκφέρει καὶ τὸ οὐ μὴν ἀλλά, ὅπερ κυρίως—οὐ μὴν τοῦτο γίγνεται ἢ γέγονεν, ἀλλὰ, κτλ. τοιοῦτόν τι τὸ ὅ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κἀκείνον ἐξετραχήλισεν· οὐ μὴν (ἐξετραχήλισεν), ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 8). Ἀλλὰ καὶ ἄλλως τίθεται τοῦτο.

§. 10. Ὁ ἀλλά τίθεται καὶ πρὸς μετάβασιν ἐννοίας· καὶ ὁ Ἄβραδάτας εἶπεν· Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ' ἡμᾶς ἔμοι γε δοκεῖ καλῶς ἔχειν, κτλ. (Ξ. Κ. Π. Ζ', α', 16)· ἔνθα παραλείπεται τὸ προηγούμενον, οὔτε ἀναιρούμενον οὔτε ὁμολογούμενον. Καὶ ὁ ἀλλά δὲ καὶ τὰ ἄλλα μό-
(ΣΥΝΤ. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α.)

ρια, τὰ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθέντα, δέχονται καὶ ἄλλους πυνδυασμούς, οἷον μέρ-ἀτάρ, μέρ-αὔθεις, μέρ-γε, μέρ-τοι, μέρ-εἶτα, δέ-γε, δέ-γάρ, ἀλλὰ-γάρ, κτλ. Περὶ τούτων παραπέμπεται ὁ ἀναγνώστης εἰς τὰ λεξικά καὶ εἰς τοὺς μορσιολόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.

§. 1. Οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, τοῦ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ· ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσι ἀγύσει (Ἰλ. Α, 281). — σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ τυφλὸς τὰ τ' ὦτα, τὸν τε ροῦν, τὰ τ' ὄμματ' εἶ (Σοφ. Τ. 371). — ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστον τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα, καὶ διότι, κτλ. (Θ. Γ', 83) = καὶ διὰ τοῦτο ὅτι.

§. 2. Τὰ μόρια δι' ὧν συνήθως ἐκφέρονται οἱ αἰτιολογικοὶ λόγοι εἶναι τὰ ἐπόμενα, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτι, διότι, προτασσόμενα καὶ ἐπιτασσόμενα· πρᾶσσει γὼν κακῶς, ἐπεὶ θανῶν Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος (Σ. Φ. 424). — λέγω δ', ἐπειδὴ καὶ τυφλὸν μ' ὠρείδισας (Σ. Τ. 412). — ἀλλὰ μοι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς λέγε. ὡς ἐγὼ οὐκ ἀποδέχομαι σου, ἐὰν ἕθλους τοιοῦτους λέγῃς (Πλ. Πολιτ. Α, 336). — ὅσοι οἴονται τῇ ἀληθείᾳ πολιτικοὶ εἶναι, ὅτι ἐπαιροῦνται ὑπὸ τῶν πολλῶν (Πλ. Πολιτ. Α', 426). — ἰδεῖν ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν καλὸν καὶ ἀγαθὸν εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α, γ', 1). — θηλέων βοῶν οὔτι γεύονται, διότι περ οὐδὲ Αἰγύπτιοι (Ἡρ.) = διὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον, δι' ὃν, κτλ. — ἐν μέρ οὖν τῷ πολέμῳ, διότι οὐκ ἦσαν δίκαι, οὐ δυνατοὶ ἤμερ παρ' αὐτῶν ἀ ὤφειλον πράξασθαι (Λυσ. περὶ Δημοσίων Ἀδικημάτων, §. 3)· ὡσαύτως καὶ διὰ τοῦ ἄτε, ἐπὶ μετοχῆς συνήθως· ἄτε ἀήθους τοῖς Λακεδαιμονίοις γεγενημένης τῆς συμφορᾶς, πολὺ πένθος ἦν (Ξ.).

§. 3. Πάντα τὰ προηγούμενα μόρια ἐκλαμβάνονται καὶ χρονικῶς. Καὶ τὸ ὅτε ὡσαύτως ἐκλαμβάνεται χρονικῶς τε καὶ αἰτιολογικῶς· ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν (Πλ. Φαίδ. 84). Ὡσαύτως καὶ τὸ ὅποτε, ὡς ὅποτε ἐνταυθὰ ἔσμεν τοῦ λόγου, τόδε ἀποκρινόμεθα (Πλ. Ν. Ι, 895), ὅπερ παρ' Ὀμήρῳ οὐχ εὔρηται αἰτιολογικῶς, ἐν ᾧ εὔρησκειται οὕτως ἐνίοτε τὸ ὅτι καὶ συχνάκις τὸ ἐπεὶ.

§. 4. Καὶ διὰ τοῦ γὰρ ἐκφέρεται αἰτιολογία, ἀλλ' ἐπιτασσομένου συνήθως· οὐκ ἐμοὶ χαλεπαεῖς, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους (Πλ. Φαίδ. 116). Ἐνίοτε δὲ καὶ παρεντιθεμένου· ὁ δὲ, κρίνουσι γὰρ βοῆ καὶ οὐ ψήφω, οὐκ ἔφη διαγιγνώσκειν (Θ. Α', 87). Πολλάκις δὲ, παρσιωπωμένου τοῦ αἰτιολογουμένου κώλου, τίθεται μόνον τὸ διὰ τοῦ γὰρ αἰτιολογοῦν, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ γὰρ ἐκπληροῖ δύο ἔργα, βεβαιώσεως καὶ αἰτιολογίας· *Λυσιστράτη' ἄχθομαι, ὅτιη παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσι γενομίσμεθα εἶναι παροῦργοι. Καλορίκη' καὶ γὰρ ἐσμεν νῆ Δία* (Ἄρφ. Α. 10—)=δικαίως· καὶ γὰρ ἐσμέν.—*Φιλοκτήτης. ἦδη, τέκνον, στέλλεσθε; Νεοπτόλεμος. καιρός γὰρ καλεῖ* (Σοφ. Φ. 466). Ἐκ τούτου πολλάκις ὁ γὰρ ἐκλαμβάνεται ἐξηγητικῶς· *ἐμὲ γὰρ τίς οὐ προσεῖπε; — οἶσθα γὰρ ὅν αὐδῶμαι* (Σ. Φ. 852)=δηλαδή.

§. 5. Ἡ αἰτιολογία ἐκφέρεται προσέτι καὶ κατ' ἄλλους τρόπους· διὰ τῶν πλαγιῶν πτώσεων· *ἔνεκα τούτου* (Ξ.).—*διὰ τοὺς ἐπαγορθοῦντας ἀεὶ τι τῶν μὴ καλῶς ἐχόντων αἱ ἐπιδόσεις γίγνονται ταῖς πόλεσιν* (Ις.).—*ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σέ* (Σ. Κ. 1129)· δι' ἀπαρεμφάτου ἐνάρθρου καὶ ἐμπροθέτου· *διὰ τὸ μὴ εἶναι* (Θ.), κτλ. Ὡσαύτως διὰ μετοχῆς· *ἀσεβήσας ἐκολάσθη*. Ἀλλὰ ἐν τούτοις δὲν διακρίνονται καθαρῶς δύο λόγοι συνδεδεμένοι, διότι τὰ κῶλα συγχωνεύονται εἰς ἓν.

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Τελικῶν.

§. 1. Τὸ αἷτιον, γενικώτερον λαμβανόμενον, περιλαμβάνει καὶ τὸ τέλος, ὅθεν καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι ἐν γένει μὲν περιλαμβάνονται εἰς αὐτούς, μερικώτερον δὲ λαμβανομένου τοῦ αἰτίου, οἱ τελικοὶ λόγοι διαστέλλονται μὲν τῶν αἰτιολογικῶν, συγγενέουσιν ὅμως αὐτοῖς, τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτιολογικῶν προηγείται τοῦ παραγομένου τὸ παράγον, ἐπὶ δὲ τῶν τελικῶν γίνεται ἡ πρᾶξις ἵνα προέλθῃ τὸ τέλος. Εἰς τὸ στεφανοῖ ὁ δῆμος *Δημοσθένη, ἀρετῆς ἔνεκα καὶ εὐνοίας* (Δ.) προηγείται τοῦ στεφάνου ἡ ἀρετὴ καὶ ἡ εὐνοία· εἰς τὸ δένδρα θεραπεύειν τοῦ καρποῦ *ἔνεκεν* (Ξ. Ἀπομν. Β', δ', 7) προηγείται ἡ θεραπεία τῶν δένδρων, ἵνα προκύψωσιν οἱ καρποί.

§. 2. Ἐν ᾧ λοιπὸν οἱ κυρίως αἰτιολογικοὶ ἐκφέρουσι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, οἱ τελικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν σχέσιν τοῦ μέσου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ τέλους· ὡς μινθάνω ἵνα σοφὸς γένωμαι, ἢ πρὸς ἀποφυγὴν κακοῦ· παραφυλάττουσι δ' ἀλλήλους, ὅπως μὴ ποτέ τις ἐπαρᾶσθῃ (Πλ. Ν. Δ', 715), ὅπερ καὶ αὐτὸ τέλος ἐστίν.

§. 3. Οἱ τελικοὶ λόγοι ἐκφέρονται συνήθως δι' ὑποτακτικῆς ἢ εὐκτικῆς καὶ τῶν τελικῶν μορίων, ἵνα, ὅπως, ὡς· δι' ὑποτακτικῆς μὲν, ὅταν ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ὑπάρχῃ ἐνεστώς ἢ μέλλων ὀριστικῆς, προστακτικῆς, ὑποτακτικῆς ἐν ἐρωτήσει, ἢ εὐκτικῆς, ὅπερ συμβαίνει ἐπὶ πραγμάτων εἰς τὸ μέλλον ἀναφερομένων· ἵν' ἐμπολᾷ βέλτιον, ἐπιθυμεῖ μαχῶν (Ἄρφ. Εἰρ. 447).—ἤξομεν πάλιν... ὅπως φέρωμεν (Σ. Ἡλ. 54).—σὺ με κατάσσησον, ἵν' ὀρμώμεθ' ἐς ναῦν (Σ. Φ. 880).—εἶπω τι δῆτα κάλλι, ἵν' ὀργίζῃ πλέον; (Σ. Τ. 364)—προσμόλυι μόρον, ἵν' ἐκδιδαχθῇ (Σ. Τ. 111). Δι' εὐκτικῆς δὲ, ὅταν προηγῆται χρόνος παρωχημένος, ὅπερ ἀναφέρεται εἰς τὸ παρελθόν· ἀφικόμην ὅπως... εὐ πράξαιμί τι (Σ. Τ. 1005).—κατεῖχ' Ἀχαιοὺς, ὡς πατήρ... ἐκθύσειε τὴν αὐτοῦ κόρην (Σ. Ἡλ. 470). Ὡσαύτως πρὸς ἐξοδὸν στείχουσα, Παλλιάδος ὅπως ἰκοίμην εὐγμάτων προσήγορος (Σ. Ἄντ. 1185)=ὅτε ἔστειχον.—τοῦ θαρόντος ἰμέρω, ὅπως ἴδοιμ' ἀθαπτον (Σ. Φ. 350)=ἰμείρων=ἐπεὶ ἴμειρον.

§. 4. Περὶ τούτων ἐλαλήσαμεν καὶ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν (σ. 86—87), ἔνθα ἐσημειώσαμεν καὶ τινὰς ἐξαιρέσεις· προσσημειωτέον δ' ἐνταῦθα· ἅ· ὅτι ἐνίοτε τίθεται εὐκτικῆς, ἐνεστώτος προηγουμένου, οὐ μόνον ὅταν ὁ ἐνεστώς οὗτος εἶναι ἱστορικὸς (ὡς ἐν Ἐκ. 10. χρυσὸν ἐκπέμπει, κλ.), ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ ἐνεστώς ἀναφέρηται εἰς σκοπὸν παρελθόντα τοῦ ἐνεργούντος καὶ ἀποτυχόντα, οἷον τὸ περίφημον (Ἄρφ. Βατρ. 24.) τοῦτον δ' ὄχῳ, ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο, μηδ' ἄχθος φέροι· διότι ὅτε ὁ Διόνυσος ἔθεσεν ἔποχον τὸν Ξανθίαν, οὗτος ἦν ὁ σκοπὸς αὐτοῦ· προσέτι δὲ καὶ εἰς ἐνδειξιν ἀμβολίας περὶ τῆς τοῦ σκοπομένου ἐπιτυχίας· ἴσως δὲ που ἢ ἀποσκάπτει τι ἢ ἀποτεριχίζει, ὡς ἄπορος εἶη ἢ ὀδός (Ἐ. Ἄν. Β', 6', 2)=ἵνα, εἰ δυνατὸν, ἄπορος ἢ ὀδός ἦ, ὅπερ ὁμως, πιθανῶς, οὐκ ἔσται. Τοῦτο δὲ ἰσχύει μάλιστα παρὰ Θουκυδίδη, ὅς, παρωχημένου χρόνου ἡγουμένου, θέτει ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν ἢ καὶ ἀμφοτέρως, κατὰ τὴν πιθανότητα, ἴσως, τῆς ἐπιτυχίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐν γένει τοῦτο ἐπιδέχεται ἀσυνέτην, διὰ τοῦτο καὶ τὰ ἀντίγραφα

πολλάκις διαφέρουσι καὶ οἱ φιλόλογοι διαφωνοῦσιν εἰς τὴν παραδο-
χὴν τῆς μιᾶς ἢ ἄλλης γραφῆς.

§. 5. Σημειωτέον ὅτι οἱ Ἀττικοὶ πολλάκις μετὰ τὸ ὅπως ἐπὶ
ὑποτακτικῆς προσθέτουσι τὸν ἄν' ἑνὲν δίδασχ', ὅπως ἄν' ἐκμάθω' σπα-
νιώτερον δὲ μετὰ τοῦ ἴνα. Εἰ τῷ ὄντι ὑπάρχει διαφορὰ εἰς τὸν μετὰ
ἢ ἄνευ ἄν' λόγον εἶναι ἀμφισβητήσιμον· γ'. ὅτι τὸ ὅπως μὴ πολλά-
κις δὲν ἐκφέρει τέλος, ἀλλὰ εἶναι συμβουλή καὶ προτροπή = φύλαξιαι
ὅπως μὴ δ'. τοιαύτη δὲ ἔλλειψις γίνεται καὶ ἐπὶ τέλους· Ζεὺς ἔσθ',
ἴρ' εἰδῆς (Σ. Φ. 989) = Ζεὺς ἔστι, καὶ λέγω σοι τοῦτο ἵνα εἰδῆς' ἐ.
ὅτι ἐνίοτε καίτοι εὐκτικῆς ἠγουμένης, ἔνθα ἔπρεπε, κατὰ τὰ προεξη-
γηθέντα (§. 3), νὰ τεθῆ ὑποτακτικὴ, ἀπαντᾶται εὐκτικὴ γενοίμαν
. . . , τὰς ἱεράς ὅπως προσείπομι Ἀθάνας (Σ. Αἴ. 1217).

§. 6. Ἐκφέρεται δὲ τὸ τέλος καὶ διὰ τῶν τελικῶν ἀπαρεμφάτων
λεγομένων (σ. 92. §. 6—7)· τοῖς Αἰγινήταις οἱ Λακεδαιμόιοι ἔ-
δοσαν Θυρέαν οἰκεῖν (Θουκ. Β'. 27). — παρέχειν ἐσθίειν (Ἄρφ.
Εἰρ. 23)· καὶ τὰ μετὰ τοῦ ὥστε χωρία, προτασσομένης αἰτίας ἰκα-
νῆς ἵνα παραγάγῃ τὸ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου ἐξηγούμενον, ὁμοιάζουσι
τούτοις, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντῃ πάντως τὰ αὐτά· διότι ἐν τούτοις δη-
λοῦται μᾶλλον συνέπεια τῶν προηγουμένων ἢ τέλος σκοπούμενον·
ἔχεις ἐγκλημ' Ἀτρεΐδαις, ὥστε θυμοῦσθαι (Σ. Φ. 323). — οἶμαι μὲν
ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σά . . . ἀλγήματα, ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στέ-
ρειν (Σοφ. Φ. 340) = vous avez assez de maux à déplorer, sans
prendre encore part à ceux de vos amis (Ἰδὲ ἀν. σ. 92 καὶ κα-
τωτέρω σ. 178). Ὡσαύτως καὶ διὰ μέλλοντος μετοχῆς, τῆς τελικῆς
λεγομένης, ἐπὶ τῶν κινήσεως σημαντικῶν ῥημάτων· ἦλθον ἐγὼ παύ-
σουσα τὸ σὸν μένος (Ἰλ. Α, 207). — προσευξόμενος ἦκω (Ἄρφ. Πλ.
84). — καὶ τοῦτ' ἀγαθήσων ἔρχομαι πρὸς τὸν θεόν (Ἄρφ. Πλ. 844),
ὡς ἐν τοῖς περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Μετοχῆς διαλάβομεν. Ἐνίοτε δὲ καὶ
κατ' ἐνεστώτα, ὡς γινομένου καὶ οὐχὶ ὡς γενησομένου θεωρουμένου
τοῦ πράγματος· διεγοοῦντο πρέσβεις πέμπειν κωλύοντας (Θουκ.
Σ', 88).

§. 7. Καὶ διὰ τῶν πλαγίων πτώσεων ἐπίσης ἐκφέρονται οἱ τε-
λικοὶ λόγοι τῆς Κορινθίων ἔνεκα ἠσυχίας (Θουκ. Ε', 53). — ἐπὶ τῷ
ἡμετέρῳ ἀγαθῷ (Ξ.). — ἵεσθαι ἐπὶ πῦρ, ἐφ' ὕδωρ, ἐπὶ ξύλα, κατὰ
θεῖον τοῦ χωρίου (Θ. Ε', 7), τοῦ ἐπαιεῖσθαι ἔνεκα, κτλ, ὡς ἐν τῷ

περὶ Προθέσεων διελάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀναφαίνονται δύο λόγοι συνδεδεμένοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.

§. 1. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, ἐξηγοῦντες καὶ οὗτοι τὴν σχέσιν τοῦ παράγοντος καὶ παραγομένου, συγγενέουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς. Ἀλλ' οἱ μὲν αἰτιολογικοὶ ἐξηγοῦσι τοῦτο πραγματικῶς, κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· διὰ τὸ δεῖνα προήλθεν ἢ προέρχεται, ἐκωλύθη ἢ κωλύεται τὸ δεῖνα· οἱ δὲ ὑποθετικοὶ ὑποθετικῶς κατὰ τοῦτον τὸν τύπον· τοῦ δεῖνος τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα, τοῦ δεῖνος μὴ τεθέντος, προκύπτει ἢ οὐ προκύπτει τὸ δεῖνα. Σύγκεινται δὲ ἐκ δύο μερῶν, ἐξ ὧν τὸ μὲν περιέχει τὴν παραλαμβανομένην ὑπόθεσιν, τὸ δὲ τὴν ἐκ ταύτης συνέπειαν· τὸ πρῶτον καλεῖται ἡγούμενον καὶ πρότασις, τὸ δεῦτερον καλεῖται ἐπόμενον καὶ ἀπόδοσις· εἰ μὲν εἰσι βωμοί, εἰσὶ καὶ θεοί.—ἦν θάνατος ἔλθῃ, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν (Εὐρ. Ἀλκ. 574). Δυνατὸν δὲ εἰς τὸν λόγον νὰ προταχθῇ καὶ ἡ ἀπόδοσις· οὐκ ἄρα ἔτι μαχεῖται, εἰ ἐν ταύταις οὐ μαχεῖται ταῖς ἡμέραις (Ξ. Ἀν. Α', ζ', 18).

§. 2. Οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι ἐκφέρονται διὰ τῶν ὑποθετικῶν μορίων, εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν, κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦς μάλιστα τρόπους.

Α'. Τίθεται ὀριστικὴ μὲν ἐν τῇ προτάσει, μετὰ τοῦ μορίου εἰ, κατὰ ἐνεστῶτα, μέλλοντα ἢ παρωχημένον χρόνον, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται ὡς δυνατὴ, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φύσει καὶ παρ' ἀνθρώποις ὄντων καὶ γινομένων, οὔτε ἀμφιβολίας περὶ μὴ ὑπάρξεως οὔτε νύξεως περὶ ὑπάρξεως τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐξηγουμένου ὑποδεικνυομένης, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει· 1. ὡσπύτως ὀριστικὴ, ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς ἀναγκαία καὶ ἀπαραίτητος· 2. εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἐνδοιαστὴ καὶ οἷον ἐκ περιστάσεων ἐξαρτωμένη· 3. εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· 4. προστακτικὴ, ἐπὶ προσταγῆς, παραιnéσεως ἢ τοιούτου τινός, καὶ πάντοτε κατὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον· οὕτω, π. χ.

1. εἴ τι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαινομαι (Σ. Τρ. 445).—εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖς ἐξ ἐμοῦ (Σ. Ἀντ. 93). Ὡσαύτως εἰ αὕτη ἡ πόλις

ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ πᾶσα Σικελία (Θουκ. 5, 91), ἔνθα πρὸς μείζονα βεβαιότητα τρέπεται εἰς ἐνεστῶς τὸ μέλλον τῆς συνεπείας· εἰ ταῦτα ἔδρα, θανεῖν χρῆν αὐτόν (Σ. Ἡλ. 577) — τοὺς τριηράρχους ἠγάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς νῆας, εἴ τις ἐπεπορήκει (Θουκ. Ζ, 38). — εἰ ἐβρόντησε καὶ ἤστραψεν. — εἰ δ' ἐργάσει μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς (Σ Φ. 66).

2. εἰ τὰδ' ἔχει κατὰ τοῦν, ταῦτ' ἄν ἀπαρκοῖ (Σ. Κ. 1768). — εἰ γὰρ κτεροῦμεν, σύ τοι πρόωγ θάνοισ ἄν (Σ. Ἡλ. 582). — πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτο ἔτι.λη, κλύοι τις ἄν (Σ. Γρ. 71).

3. σφῶ δ' εὐδοοίη Ζεὺς, τὰδ' εἰ τε.λεῖτέ μοι (Σ. Κ. 1435). — ὀλοίμαρ, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔγω (Σ. Τ. 663).

4. εἴ τε χρῆζεις, φράζε (Σ. Φ. 49). — εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον (Σ. Ἡλ. 385). — εἴ τις οἶδ', ἐμοὶ κατειπάτω (Ἀρφ. Εἰρ. 20).

§. 3. Β'. Τίθεται ὑποτακτικὴ μετὰ τῶν μορίων ἔαν, ἄν, ἦν, ἐν τῇ προτάσει, μετὰ νύξεως ἐνδεχομένης ἢ καὶ προσδοκωμένης ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται συνήθως ὀριστικὴ κατ' ἐνεστῶτα ἢ μέλλουσα, ὅταν ἡ συνέπεια θεωρῆται ὡς θετικὴ, εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη, καὶ προστακτικὴ, ὅταν παρίσταται ὡς προσταγὴ ἢ ὡς παραινεσις· ἔαν ἀληθεύσης, ἐπισχροῦμαι σοὶ δέκα τάλαντα (Ξ. Ἀρ. Α', ζ, 18). — ἔαν ἡμεῖς δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ ὑμεῖς εἰρήνην ἔσθε (Ξ. Κ. Π. 5', α, 18). — ἄν αὐτῷ διδῶς ἀργύριον, καὶ σὲ ποιήσει σφοδρὸν (Πλ. Πρωτ. 310). — ἦν φράσω, διό.λνμαι (Σ. Τ. 1159). — ἦν τις ἀνθιστῆται, πειρασόμεθα χειροῦσθαι (Ξ. Ἀρ. Ζ', γ', 11). — ἅπας λόγος, ἄν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν (Δ. Ὀλ. Β', ε). — τὰμ' ἔαν θέλης ἔπη κλύων δέχεσθαι, ἀλκὴν ἄν λάβοις κἀγακούφισιν κακῶν (Σ. Τ. 218). — ἦν γὰρ εὐρεθῆ λέγων σοὶ ταῦτ', ἔγωγ' ἄν ἐκπεφυγοίην πάθος (Σ. Τ. 839). — ἄν βούλησθε, χειροτονήσατε (Δημ. Φ. Γ', ιδ).

§. 4. Γ'. Τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ εἰ, ἄνευ τοῦ ἄν, ἐν τῇ προτάσει τῶν ὑποθετικῶν λόγων, ὅταν ἡ ὑπόθεσις, μόνον ἐκ τοῦ λογισμοῦ τοῦ λέγοντος λαμβανομένη, ᾖ ἢ ἀπλῶς ἰδεατὴ καὶ προβληματικῆς, ἄνευ νύξεως ἐπαληθεύσεως ἢ μὴ ἐπαληθεύσεως, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει τίθεται εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἐνδεχομένη, ὀριστικὴ δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν παρίσταται ὡς ἀναμφίβολος· εἴ τις τοὺς κρατοῦντας τοῦ πλήθους ἐπ' ἀρετήν προτρέψειεν,

ἀμφοτέρους ἄν ὡφελήσεται (Ἰσ. πρὸς Νικοκλ. Β').—εἰ πάλιν ἀναβλέψεται, ὡσπερ καὶ πρὸ τοῦ, φεύγοις ἄν τοὺς πονηροὺς; (Ἄρφ. Πλ. 95).—τὸ λέγειν εὖ δεινὸν ἐστίν, εἰ φέροι τιτὰ βλάβην (Εὐρ. Ἀρχελ. Ἀποσπ.).—τί δεῖ καλῆς γυναικός, εἰ μὴ τὰς φρένας χρηστὰς ἔχοι; (Εὐρ. Ἀντιόπ. Ἀποσπ.).

§. 5. Δ'. Τίθεται ὀριστικὴ κατὰ παρατατικὸν, ἀόριστον καὶ ὑπερσυντελικὸν μετὰ τοῦ εἰ ἐν τῇ προτάσει, ὅταν ἡ ὑπόθεσις παρίσταται προφανῶς μὴ ἐπαληθεύουσα, ἐν δὲ τῇ ἀποδόσει ὀριστικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἄφευκτος, ὀριστικὴ δὲ μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν θεωρῆται ὡς ἐνδεχομένη καὶ δεκτικὴ ἐπαληθεύσεως ἢ πόλις ἐκινδύνευσεν πᾶσα διαφθορῆναι, εἰ ἀνεμος ἐπεγέρετο (Θ. Γ', 74).—εἰ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ἐγίνωσκε, πολέμιος μὲν ἦν, οὐ μέντοι πονηρὸς γ' ἄν δικαίως ἐνομιζέτο (Ξ. Ἑλλ. Β', γ', 27).—εἰ δὲ τοῦτ' ἐποίουν ἕκαστος, ἐρίκων ἄν (Δ. Ὀλ. Γ', ζ').—εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας, πόλλ' ἄν παρήγουν (Σ. Τ. 151).—εἰ μὴ πατήρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν (Σ. Ἀργ. 755).

§. 6. Οἱ χρόνοι τῶν ὑποθετικῶν λόγων λαμβάνονται ἤτοι ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἢ ἐκ διαφόρου χρονικοῦ τμήματος, κατὰ τὴν σχέσιν τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν συνέπειαν ἢτοι δηλ. συμπεραίνεται: 1. ἐξ ἐνεστώτος περὶ ἐνεστώτος ἢ 2. ἐκ μέλλοντος περὶ μέλλοντος, ἢ 3. ἐκ παρωχημένου περὶ παρωχημένου. Ἐν πᾶσι τούτοις ἐξηγεῖται ὅτι, εἰ μὲν ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε τὸ ἐν τῇ ὑπόθεσι, ὑπάρχει, ὑπάρξει, ὑπῆρξε καὶ τὸ ἐν τῇ συνεπείᾳ. Προκύπτει λοιπὸν ὁ ἐξῆς τύπος: εἰ ταῦτα λέγει, ψεύδεται· εἰ ταῦτα λέξει, ψεύσεται· εἰ ταῦτα ἔλεξεν, ἐψεύσατο. Ὅταν δὲ ὑπάρχη εὐκτικὴ μετὰ τοῦ ἄν ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε ἡ ἔννοια εἶναι ὅτι, εἰ μὲν τοῦτὸ ἐστίν, δυνατὸν προκύψαι ἐκεῖνο· ὅταν εὐκτικὴ ἄνευ τοῦ ἄν, ἡ ἔννοια γίνεται, εἰ μὲν τοῦτὸ ἐστίν, εἴθε γένοιτο ἐκεῖνο· ἐπὶ δὲ προστακτικῆς, ἐκφέρεται προσταγὴ, παρίνεσις ἢ τοιοῦτόν τι· κατὰ τὸν τύπον, εἰ μὲν τοῦτὸ ἐστίν, γενέσθω ἐκεῖνο.

§. 7. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας. Ὅταν δηλ. ἡ ἀπόφασις ὑπάρχει ἐν τῇ ἀποδόσει, γίνεται ὁ ἐξῆς τύπος: εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, προκύπτει ἐκεῖνο, κτλ· εἰ μὴ λέγω τὰ ληθές, ἀξιώθαι εἶναι (Σ. Τ. 894).—ἡ χάρις, . . . εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλέως μερεῖ (Σ. Φ. 558).—σιγᾶν ἄν ἀρμόζει σε, . . . εἰ μὴ τι λέξει (Σ. Τ. 731)· οὕτω καὶ εἰ μὴ καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον (Σ. Ἡλ.

31). Ὅταν δὲ ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· *εἰ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει, κτλ, ἐκεῖνο· εἰ ἔπεται γέμεσις, οὐ λέγω* (Σ. Ἡλ. 1467).—*εἰ μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀρτείοιμι* (Σ. Ἡλ. 376)=οὐκ ἂν δυναίμην ἀντειπεῖν, οὐκ ἀντερῶ· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ εὐχῆς ἢ κατάρας· *μὴ γῆρ ὀνείμηρ, . . . εἰ σέ τι δέδρακα ὦν ἐπαιτιᾶ με δρᾶν* (Σ. Τ. 644) =καλὸν νὰ μὴν ἴδω, ἐάν, κτλ. Ὅταν δὲ, τελευταῖον, ἡ ἀπόφασις ὑπάρχη καὶ ἐν τῇ προτάσει καὶ ἐν τῇ ἀποδόσει, τότε γεννᾶται ὁ ἐξῆς τύπος· *εἰ μὴ ὑπάρχει, ὑπάρξει, κτλ, τοῦτο, οὐ προκύπτει, οὐ προκύψει ἐκεῖνο.*—*εἰ τὰ τόξα μὴ ληφθήσεται, οὐκ ἔστι πέρσαι σοι τὸ Δαρδάνου πέδον* (Σ. Φ. 68).—*εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πεισθήσεσθε ταῖς ὕψυχαῖς, οὐκ ἐθελήσετε ὑπὲρ τῶν πραγμάτων σπουδάξαι* (Δημ. Χερρόν. ιά).

§. 8. Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς περιστάσεως Α', ἐξ ἧς εὐκόλως ἐννοοῦνται καὶ τὰ περὶ τῶν περιστάσεων Β', Γ', Δ'. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως δηλ. Β' ὁ τύπος ἐστίν, ὡς ἐπὶ τῆς πρώτης, καθόσον εἰς τὸ μέλλον ἀναφέρεται, *ἐὰν ὑπάρχη, ὑπάρξει τοῦτο, ὑπάρχει ἢ ὑπάρξει ἐκεῖνο*, ἢ τὸ ἐναντίον, ἐπὶ ἀποφατικῆς ἐννοίας, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἐκφέρεται τι εἰς τὴν ἐφεξῆς πείραν ἀνατιθέμενον, εἰ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἢ οὐχί, κατὰ τὴν φύσιν τῆς ὑποτακτικῆς, ἐν ᾧ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει ἐν ταῖς δι' ὀριστικῆς ἐκφερομένοις. Εἰ δὲ τὸ *εἰ γενήσεται* διάφορον τοῦ *ἐὰν γένηται*, ἡ διαφορὰ ἐστὶ τοσοῦτον μικρὰ καὶ λεπτή, ὥστε καταντᾷ σχεδὸν ἀνεπαίσθητος. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Γ' ὁ τύπος ἐστὶν *ἐπὶ ὑποθέσει ὅτι ἤθελεν ὑπάρξει τοῦτο, ἤθελε προκύψει βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο*. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως Δ' ὁ τύπος ἐστὶν, *εἰ ἐγίνετο τοῦτο, προῦκνυπε βεβαίως ἢ πιθανῶς ἐκεῖνο*. Ἡ διαφορὰ ἐστὶν ὅτι διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς οὔτε πιθανὸν οὔτε προσδοκώμενον περιέχεται, δὲν ἀποκλείεται ὅμως τὸ δυνατόν, ὡς ἐν τῇ διὰ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς ὑποτιθεμένων· ἐν τῷ *εἰ ἀναβλέψειας*, π. χ. δὲν ἐξηγεῖται τὸ ἀδύνατον τῆς ἀναβλέψεως, ἐν δὲ τῷ *εἰ φρένας εἰχέτηρ* περιέχεται ἡ ἔννοια οὐκ ἔχετε φρένας· τοῦναντίον δὲ ἐν τῷ διὰ τῆς ἀποφάσεως· ἐν τῷ *εἰ μὴ πατήρ ἦθα*, π. χ., περιέχεται ἡ ἔννοια *εἰ πατήρ*, καὶ τοῦτο κωλύει με εἰπεῖν ὅτι οὐκ εὐ φροεῖς.

§. 9. Ὡς δὲ ἐκ τῆς διαφορῆς σχέσεως τῆς ὑποθέσεως πρὸς τὴν

συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ βέβαιον, ἀβέβαιον ἢ ἀδύνατον, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν ἐγκλίσεων, οὕτως ἐκ τῆς σχέσεως τῶν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν λαμβάνεται ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ συνέπεια, προκύπτει ἢ διαφορὰ τῶν χρόνων. Συμπεραίνεται δηλ. οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ τμήματος, ὡς ἀνωτέρω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἑνὸς περὶ τοῦ ἐτέρου· 1. ἐκ τοῦ ἐνεστώτος περὶ τοῦ μέλλοντος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· ἡ χάρις, ... εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφι- λῆς μερεῖ (Σ Φ. 558).—πεσοῦμεθι, εἰ χρή (Σ. Ήλ. 399).—εἰ μά- λα καρτερός ἐσσί, θεός που σοὶ τέρ' ἔδωκεν (Ήλ. Α, 177)· 2. ἐκ τοῦ μέλλοντος περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ περὶ τοῦ παρωχημένου· εἰ δ' ἂ συμ- φέροι χωρὶς κολακείας ἐθελήσετε ἀκούειν, ἔτοιμος λέγειν (Δημ. Φιλ. Γ', 6').—εἰ μὲν οὖν ἔτι λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, οὐκ ἐγὼ ἔκτανον (Σ. Τ. 843)· 3. ἐκ τοῦ παρωχημένου περὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ μέλλοντος· εἰ πέπανται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ (Σ. Αἴ. 263).—τάς πόλεις αὐ- τονόμους ἀφήσομεν, εἰ καὶ αὐτονόμους ἔχοντες ἐσπεισάμεθα (Θουκ. Α', 144).

§. 10. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξηγοῦνται καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν ὑπο- θετικῶν λόγων οἵτινες, διὰ τὴν ἀπὸ ἐγκλίσεως εἰς ἐγκλισιν, δυνάμει τῆς τῶν ἐννοιῶν συγγενείας, καὶ διὰ τὴν ἀπὸ χρόνου εἰς χρόνον με- τάβασιν, δυνάμει τῆς μεταξὺ ὑποθέσεως καὶ συνεπείας συναφείας, καὶ δι' ἄλλας προσέτι περιστάσεις, καταντῶσιν ἐκ τῶν δυσκολωτέρων τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως. Κατὰ τὸ παράδειγμα (§. 2. α) τοὺς τριηράρ- χους ἠγάγκαζε, κτλ, ἐξηγεῖται καὶ τὸ εἰ μὲν ἐπίλοιον οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουσιν (οἱ Συρακούσιοι, εἰ δ' ἀγαχωροῦσιν, ἐπέκειντο (Θουκ. Ζ', 79. Ἴδε καὶ Η, 69), ἔνθα διὰ μὲν τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ἂν ἐκφέ- ρεται τὸ κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ὁσάκις, διὰ δὲ τῶν παρωχημένων τῆς ὀριστικῆς τὸ ἱστορικὸν καὶ θετικόν· τὸ (Ἄρρ. Ἰππ. 776. ἄλλ. 725) χρήματα πλεῖστ' ἀπέδειξα, οὐ φροντίζων τῶν ἰδιωτῶν οὐδενός, εἴ σοι (τῷ δήμῳ) χαριόμην, ἔχει τὴν μὲν ἀπόδοσιν κατὰ μετοχὴν, οὐ φροντίζων, εἰς τὸ προηγούμενον ῥῆμα ἀπέδειξα ἀναφερομένην, τὴν δὲ πρότασιν ἀναφέρει εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος. Ἔστι δὲ τὸ ὅλον—εἰ ἔμελλον σοὶ χαριεῖσθαι, οὐκ ἐφρόντιζον περὶ ἄλλου.

§. 11. Οὕτως ἐν τῷ (Ξ. Κ. Π. Η, α, 10) ἤδει γὰρ ὅτι εἴ τι μά- χης δεήσοι, ἐκ τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον εἶη, ἀναφέρεται μὲν ὡσαύτως ἢ πρότασις εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ πα-

ρελθόντος, ἢ ἀπόδοσις δὲ τίθεται κατ' εὐκτικὴν ἄνευ τοῦ ἄν, ὡς εἰς τὸν πλάγιον ἤτοι διηγηματικὸν λόγον ἀναγομένη. Ἐν τῷ χαιροῖς ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνει τὰδε (Σ. *H.l.* 1457), ἴσα δύναται ἡ εὐκτικὴ τῇ προστακτικῇ, ὡς καὶ τὸ ἀπαρέμφατον ἐν τῷ (Σ. *T.* 462) *κὰν λάβης μ' ἐψευσμέρον, φάσκειν ἔμ' ἤδη μαρτικῇ μηδὲν φροεῖν*. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ (Πλ. *Φαίδ.* 78) *αὐθυπότακτον ἐπαρέλθωμεν, εἴ σοι ἠδομένῳ ἐστίν*, ἐλλείψει πρῶτου προσώπου ἐν τῇ προστακτικῇ.

§. 12. Εὐκολώτερα εἰσι τὰ χωρία ἐν οἷς ἡ πρότασις ἐκφέρεται διὰ μετοχῆς, ὡς *μαθὼν γὰρ οὐκ ἄν ἀρροίμην τὸ δρᾶν* (Σ. *Φ.* 118) = *ἐὰν μάθω*. — *οὐκ ἄν δύναιο μὴ καμῶν εὐδαιμοιεῖν* (Εὐρ. *Ἀποσπ.*) = *ἐὰν μὴ κάμης*; ἢ ἐν οἷς παραλείπεται, παραλαμβανομένη ἐκ τῶν ἠγουμένων, ὡς *οὔτε ἐσθίουσι πλείω ἢ δύναται φέρειν, διαρῥαγεῖεν γὰρ ἄν, οὔτ' ἀμφιέννυνται πλείω ἢ δύναται φέρειν, ἀποπριγεῖεν γὰρ ἄν* (Ξ. *K. Π. Η', Β', 21*), ἔνθα πρὸ μὲν τοῦ *διαρῥαγεῖεν* ἐξυπονοεῖται τὸ *εἰ ἡσθιον*, πρὸ δὲ τοῦ *ἀποπριγεῖεν* τὸ *εἰ ἠμφιέννυντο*. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν *βουλοίμην ἄν, ἐροίμην ἄν*, καὶ τῶν ὁμοίων, ἔνθα ὑπονοεῖται τὸ *εἰ ἐξῆν* ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. Οὕτω δὲ καὶ ὅταν πολλαὶ προτάσεις ἀναφέρονται εἰς μίαν ἀπόδοσιν, ἢ μία πρότασις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις; ἢ πολλαὶ προτάσεις εἰς πολλὰς ἀποδόσεις; ἢ μία ἀπόδοσις κῆται μεταξὺ δύο προτάσεων, ὧν περ καὶ ἡ ἔννοια οὐχὶ δύσκολος καὶ τὰ παραδείγματα προχειρότατα. Ὁμοίως δὲ καὶ ὅταν ἡ ἀπόδοσις παραλείπεται, εἴτε ἐκ τῶν ἠγουμένων παραλαμβανομένη, ὡς *εἰ κερτόμησις ἐστι τὰληθῆ λέγειν* (Σ. *Φ.* 1236), ἔνθα ὑπονοεῖται ἐν τῇ ἀποδόσει τὸ *λέγω*. — *εἴ μοι τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημέρον παρερῥύηκεν* (Σ. *Φ.* 653), ἔνθα ἐκ τῶν ἠγουμένων παραληπτέον τὸ *βούλομαι λαβεῖν*, ἢ ἐκ τῆς ἐννοίας ἀναπληρουμένη, ὡς ἐν τῷ *τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν*; (Σ. *Φ.* 1405) = *τί ἐσται, ἢ τί ποιήσεις*; καὶ ὅταν παραλείπεται ὁλόκληρος πρότασις, ὁ εἰς σύνδεσιν χρησιμεύων κρίκος τῶν ἐννοιῶν, ὡς *εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν ξυμμαχίαν ἐγραψας* (Αἰσχ. *Παραπρ.* λθ'). ἔνθα τὸ *πλῆρες εἰ τὴν εἰρήνην ψέγεις, γίγνωσκε ἢ ἐνθυμοῦ ὅτι*, κτλ.

§. 13. Ὡσαύτως δὲ καὶ ὅταν πάντη πάντως πρᾶσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, σπεύδοντος τοῦ συγγραφέως εἰς τὸ ἐπόμενον κυριώτερον κῶλον, διὰ τοῦ *εἰ δὲ μὴ ἀρχόμενον*, ὡς ἐν ταῖς ἀποσιωπήσεσιν, οἷον *ἄν μὲν ὁ Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ, ὑμεῖς γε τὴν ταχίστην πάρεστε*

(Ξ. Κ. Π. Δ', έ, 11. Ἴδε καὶ Ζ', έ, 54. Η', ζ', 24), ἐνθα ἀναπληρωτέον τὸ καλῶς, εὖ ἔχει, ἥ τι τοιοῦτον. Ἀκριβῶς δὲ διασταλτέα ἡ μέχρι τοῦδε ἐξηγηθεῖσα καθαρὰ ὑποθετικὴ τῶν ἄλλων τοῦ μορίου εἰσημειῶν, οἷα, π. χ. ἡ διαστακτικὴ ἢ ἐρευνητικὴ, ὡς εἰ πέπανται τῆς ἐδωδῆς σκέψομαι (Ἀρφ. Εἰρ. 29), ἢ ἡ καθ' αὐτὸ θετικὴ ὑπὸ ἐρμηνείαν ἥτοι ἐκφρασιν ὑποθετικὴν, ὡς *Φανμαστόν οὐδὲν πεποιήκαμεν, εἰ ἀρχὴν διδομένην ἐδεξάμεθα* (Θουκ. Α', 76. Ἴδε καὶ Γ', 65), ἐνθα ἡ ἀπόδοσις καὶ διὰ τοῦ *ὅτι* ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῆ, καὶ μάλιστα καταλληλότερον καὶ σαφέστερον· οὕτω καὶ οὐδὲν *Φανμαστόν*, εἴτε *πεπλεονέκτηκεν* (Φίλιππος) ἡμῶν (Δημ. Φ. Ἐπιστ. Ε'), ὅπερ, βέβαιον ὄν κατὰ τὸ πρᾶγμα, καλύπτει καὶ κρύπτει, τρόπον τινά, ἐρμηνεῖα οἷον ἀμφίβολος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.

§. 1. Οἱ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων γινόμενοι ἀναφορικοὶ λόγοι ἐξηγουσιν ἀναφορὰν. Ἔστι δὲ ἀναφορὰ ἐκεῖνη τῶν κώλων τοῦ λόγου ἢ σχέσις, καθ' ἣν τὸ ἐπόμενον ἀναμιμνήσκει πάντοτε ἡγούμενόν τι πρόσωπον ἀναμιμνήσκει ἄλλο σχετικὸν πρόσωπον, πρᾶγμα ἀναμιμνήσκει ἄλλο πρᾶγμα, καὶ περίστασις ἄλλην περίστασιν.

§. 2. Σύγκεινται λοιπὸν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι ἐκ δύο μερῶν, ἐκ τοῦ ἀναφερομένου ὅπερ ἐκφέρεται διὰ τῶν δεικτικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν δεικτικῶν μορίων, καὶ ἐκ τοῦ ἀναφορικοῦ, ἐξηγουμένου διὰ τῶν ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἀναφορικῶν μορίων, ἀναμιμνησκόντων πάντοτε τὰ δεικτικά, λεγόμενα ἢ νοούμενα, καὶ εἰς ταῦτα ἀναφερομένων. Τὸ δὲ ἀναμιμνήσκει τὸ οὗτος ἢ ἐκεῖνος ὁ ἀνήρ, τὸ ὅπερ ἀναμιμνήσκει τὸ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅπου ἀνακαλεῖ τὸ ἐκεῖ, τὸ ὅτε τὸ τότε, τὸ ὅπως τὸ οὕτως, κτλ.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν δυνατὸν νὰ θεωρηθῶσιν οἱ ἀναφορικοὶ λόγοι· α. ὡς ἰσοδυναμοῦντες τῇ δεικτικῇ ἀντωνυμίᾳ καὶ τῷ συμπλεκτικῷ συνδέσμῳ καὶ· δς=καὶ οὗτος ἢ οὗτος δέ· ε'. ὡς ἐξηγοῦντες χαρακτηριστικόν τι κατηγορημα (τοιοῦτος ἢ τοιοῦτος, κτλ) καὶ προσδιορισμὸν μέρους τῆς κυρίας προτάσεως· τοὺς πρώτους καλοῦ-

μεν, συντομίαις χάριν, προσθετικούς, τοὺς δευτέρους προσδιόριστικούς· διὰ τῶν πρώτων ἐνείρεται νέα ἔννοια εἰς τὴν προηγουμένην, διὰ τῶν δευτέρων χαρακτηρίζεται καὶ προσδιορίζεται ἡ προηγουμένη.

§. 4. Οἱ προσθετικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται συνήθως τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν, ἄνευ τοῦ ἄν τὰ πολλά, ἢ κατ' εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ἐπὶ δυνητικῆς ἔννοιας, ὡς ἤθελε τεθῆ καὶ ὁ διὰ τοῦ καὶ οὗτος ἰσοδύναμος λόγος· παρῆν ὁ Μηδοσάδης, ὅσπερ ἐπρέσβευεν αὐτῷ πάντοσε (Ξ. Ἀν. Ζ', 6', 23) = καὶ οὗτος ἐπρέσβευεν.—τὸ πάχος τοῦ τείχους, ὅπερ νῦν ἔτι δὴλόν ἐστι περὶ τὸν Πειραιᾶ (Θουκ. Α. 93) = τοῦτο δὲ καὶ νῦν ἔτι δὴλον. Ὡσκότως καὶ κατ' εὐκτικὴν, ἔάν ποτε συμβῆ τι πταῖσμα, ἃ πολλὰ γένοιτ' ἄν ἀνθρώποις, κτλ. (Δ. Χερρόν. 1) = καὶ ταῦτα πολλά γένοιτ' ἄν.—πᾶν ἐξαιρεῖ λόγος, ὃ καὶ σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν (Εὐρ. Φ. 520)· καὶ κατὰ προστακτικὴν· κρατῆρές εἰσιν, ὧν κρατ' ἔρρηγον (Σ. Κ. 472). Περὶ ὑποτακτικῆς ἴδε κατωτέρω §. 8.

§. 5. Καὶ οἱ προσδιοριστικοὶ ἀναφορικοὶ λόγοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἐξηγῶσι θετικὴν ἢ δυνητικὴν ἔννοιαν· ἰππέας ὄσους γε δὴ καὶ ὄλους ἐτύγχανεν ἔχων (Ξ).—οὐδεμίαν ἠγοῦμαι τοιαύτην εἶναι τέχνην, ἥτις τοῖς κακῶς πεφνυκόσι πρὸς ἀρετὴν σωφροσύνην ἄν καὶ δικαιοσύνην ἐμποιήσειεν (Ισ).—οὐ βράδιόν ἐστιν εὐρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι (Ξ. Ἀπομν. Β', 4, 5)· ἐπὶ δὲ παρελθόντος· ἠξίου τὴν αὐτὴν Πασίωρι ψευδομένῳ γίγνεσθαι ζημίαν, ἥς περ ἄν αὐτὸς ἐτύγχανεν, κτλ. (Ισ. Τραπεζίτ. ιά).

§. 6. Ἐν πᾶσι τούτοις ὁ λόγος οὔτε περὶ ἰππέων, οὔτε περὶ τέχνης, οὔτε περὶ ἔργου, οὔτε περὶ ζημίας ἀπλῶς, ἀλλὰ περὶ τοσούτων καὶ τοιούτων ἰππέων, περὶ τοιαύτης τέχνης, περὶ τοιούτου ἔργου, περὶ τοιαύτης ζημίας. Οὕτω λοιπὸν τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογ. §. 31. Φρ.) καὶ οὕτω σφόδρα ὁ ρομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαι ταῦτα ἠγήσατο εἶναι, ὥστε καὶ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττορος ἀξίαις τὴν αὐτὴν δίκην ἐπέθηκεν, εἰς ἀναφορικὸν λόγον ἀναλυόμενον, ἤθελεν εἶναι· αἰτινες ἐλάττορός (ἀξίας) εἰσιν· τοῦτο δὲ κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον ἐκλαμβανόμενον ἤθελε παρέχει διάκρισιν παλλακῶν = ἐπὶ ἐκεῖναις μόνον ταῖς παλλακαῖς αἰτινες, κτλ' ὅπερ ἄτοπον· κατὰ τὸν πρῶτον δὲ τρόπον, τὸν μόνον

ὀρθόν=ἐπὶ τῶν παλλακῶν, αἵτινες, κτλ.,=αὐται δὲ ἐν γένει ἐλάτ-
τονός· εἰσιν ἄξιαι τῶν γαμετῶν.

§. 7. Ὅταν δὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι ἐξηγῶσιν ὑποθετικὴν ἔννοιαν, τότε τίθενται καθ' ὑποτακτικὴν μὲν μετὰ τοῦ ἄν, ἀρκτικοῦ χρόνου ἡγουμένου, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἄνευ τοῦ ἄν, ιστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· οἱ ἄνθρωποι τούτοις μάλιστα ἐθέλουσι πείθεσθαι, οὗς ἄν ἡγῶνται βελτίστους εἶναι (Ξ. Ἀπομν. Γ', γ', 9).—οἱ Ἀθηναῖοι ἡξίουσιν οὗς μὴ μόροι νικῶεν οὐδ' ἄν μετὰ συμμάχων δύνασθαι (Λυσ. Ἐπιταφ. §. 24). ἰσοδυναμεῖ λοιπὸν τὸ μὲν οὗς ἄν ἡγῶνται τῷ εἰάν τινας ἡγῶνται, τὸ δὲ οὗς μὴ νικῶεν τῷ εἴ τινας μὴ νικῶεν· οὕτως οὗς ἄν τυγχάνη=εἰάν τις τυγχάνη, οὗς τυγχάνοι=εἴ τις τυγχάνοι.

§. 8. Διὰ τῶν ἀναφορικῶν λόγων τοῦ πρώτου εἶδους καθ' ὑποτακτικὴν ἔγκλισιν ἐκφέρεται καὶ τελικὴ ἔννοια· εἰς καλὸν ἡμῖν Ἀνυτος ὅδε παρεκαθέζετο, ᾧ μεταδῶμεν τῆς σκέψεως (Πλ. Μέν. 89) =ἵνα μεταδῶμεν· τοῦτο δὲ=καὶ μεταδῶμεν τούτῳ (σ. 80, §. 6). Συνηθέστερον δὲ τοῦτο ἐκφέρεται διὰ τοῦ μέλλοντος· τῆς ὀριστικῆς· ἀποχωρίσαι τάξεις, αἵτινες βοηθήσουσι (Λυσ. Μαντιθ. Ἀπολογία §. 16).—τεκμήριόν τί μοι ἐπιδείξατον, ᾧ εἶσομαι ὅτι ἀληθῆ λέγετον (Πλ. Εὐθυδ. 294)· ἐκφέρεται δὲ καὶ συνεπέα· τίς οὕτω μαινεται, ὅστις οὐ σοι βούλεται φίλος εἶναι; (Ξ. Ἀν. Β', ε', 12) ταῦτα δὲ καὶ εἰς τοὺς προσδιοριστικούς, δυνατὸν ἀναγαγεῖν. Ὡσαύτως καὶ αἴτιον θανααστὸν ποιεῖς οὗς οὐδὲν δίδως (Ξ. Ἀπομν. Β', ή, 13)=ὅτι. Τοιαῦτα καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Α', ε', 64) πῶς οὖν ἔροχος εἴη τῇ γραφῇ, οὗς, κτλ.=οὗτος γάρ.—ἄτοπα λέγεις, ᾧ Σώκρατες, καὶ οὐδαμῶς πρὸς σοῦ, οὗς γε κελεύεις ἐμὲ νεώτερον ὄντα καθηγεῖσθαι (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 15).

§. 9. Εἰς τοὺς ἀναφορικούς λόγους ἀνάγονται καὶ οἱ παραβολικοί, οἱ ἐκφέροντες παραβολὰς αἵτινες κοσμοῦσι τὴν ποίησιν καὶ μάλιστα τὴν ὁμηρικὴν· διότι καὶ ἐν τούτοις παρατηρεῖται σχέσις ἀμοιβαία, καὶ ὅχι μέρους πρὸς μέρος, ἀλλὰ κώλου πρὸς κῶλον ὡς πατὴρ οὗ πατὴρ οὐδύρεται ὅστέα καίων . . ., ὡς Ἀχιλλεύς ἐτάριο οὐδύρετο (ἰλ. Ψ, 222).—οἱ δὲ φέβορτο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι (ὀδ. X, 299), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΝΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Χρονικῶν.

§. 1. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξηγοῦσι τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν δύο κῶλων κατὰ τι χρονικὸν σημεῖον. Ἔστι δὲ ἡ σχέσις αὕτη, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, διττὴ ἤτοι δηλ. τὸ ἐν κῶλον προσθέτει νέαν ἔννοιαν εἰς τὸ προηγούμενον, ἢ προσδιορίζει τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Ἐν τῷ ταῦτα ἐγένετο χθὲς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὅτε καὶ ἠστράψε, τὸ ὅτε καὶ ἠστράψε ἤθελε σημαίνει ὅτι καθ' ἣν στιγμήν ἐγένοντο τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος συνέβη προσέτι καὶ ἡ ἀστραπή ἐν τῷ ὅτε οὐκ ἔτ' εἰμί, τηρικαυτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ (Σ. Κ. 393), τὸ διὰ τοῦ ὅτε κῶλον προσδιορίζει τὸ διὰ τοῦ ἡρίκα, ὀρίζει δηλ. τὸ χρονικὸν σημεῖον ἐν ᾧ τοῦτο ὑπάρχει ἢ γίνεται. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν δυνατὸν εἶπειν ὅτι οἱ χρονικοὶ λόγοι ὁμοιάζουσιν ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τοὺς προεξηγηθέντας ἀναφορικούς, διακρούμενοι καὶ οὗτοι εἰς προσθετικούς καὶ προσδιοριστικούς, οἵτινες τελευταῖοι ὑποδιαιροῦνται εἰς τοὺς θετικὴν καὶ εἰς τοὺς ὑποθετικὴν ἔννοιαν ἐξηγοῦντας. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων ὑπάρχουσι δύο κῶλα, τὸ ἀναφορικὸν καὶ τὸ ἀναφερόμενον, οὕτω καὶ ἐνταῦθα, ἐπὶ μὲν τῶν προσθετικῶν τὸ προστιθέμενον καὶ τὸ εἰς ὃ προστίθεται, ἐπὶ δὲ τῶν προσδιοριστικῶν τὸ προσδιορίζον καὶ τὸ προσδιοριζόμενον ἤτοι κύριον κῶλον.

§. 2. Οἱ προσθετικοὶ χρονικοὶ λόγοι διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐκφερόμενοι δέχονται τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολύτων λόγων, καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενοι, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ λόγου. Εἶναι δὲ σπάνιοι· ὀλίγον πρόσθεν, ὅτε ἐγὼ ἔφην πλουτεῖν, ἐρέλασας (Ξ. Οἰκ. Β', 9).— Φίλιππος φυλάξας τοὺς ἐτησίας ἐπιχειρεῖ, ἡρίκ' ἄρ ἡμεῖς μὴ (ἢ οὐ) δυναίμεθα ἀφικέσθαι (Δημ. Φ. Α', ιά).

§. 3. Οἱ προσδιοριστικοὶ χρονικοὶ λόγοι δέχονται τὴν ὀριστικὴν, ὅταν ἐξηγῶσι μερικὸν γενόμενον, εἰς ὠρισμένον χρόνον σημεῖον ἀναφερόμενον· νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα, . . . ὅθ' ὦδ' ἔχωρ πρὸς τῆςδ' ὑβρίζει μητρός (Σ. Ἡ.Ι. 788).— ὅτε πλούσιος ἦν, ἐφοβούμην (Ξ).— μέχρι μὲν (οἱ Ἀθηναῖοι) ἀπὸ τοῦ Ἰσου ἠγοῦντο, προθύμως εἰπόμεθα (Θ. Γ', 10).— Μεσσηνίους οὐ πρότερον ἐπαύσατο (Λακεδαιμόνιοι) πολιορκοῦντες, πρὶν ἐξέβαλον ἐκ τῆς χώρας (Ἰσ. Παρ. λέ). Οὕτω καὶ . . . ὁπότε οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐρέβαλον (Ξ. Ἰππαρ.

Ζ', ιδ').—έως ἀφίκοιτο (Θουκ.).—έως ξυνετριβή της κεφαλῆς (Ἄρφ. Εἰρ. 71).—έστε ἠγάγκασαν (Ξ.).—έως ἐστὶ καιρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων (Δημ.). Ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις παρίστανται οἷον σύγχρονα τὰ ὑπὸ τῶν δύο κώλων ἐκφερόμενα, ἐν τῷ ἐνεστῶτι καὶ παρωχημένῳ, τοῦ χρονικοῦ μορίου σημαίνοντος τὸ πότε καὶ ἕως οὔ. Ὄταν δὲ ὡσαύτως μὲν ἀναφέρηται τὸ πρᾶγμα εἰς ὠρισμένον χρόνου σημεῖον, ἀλλὰ ἢ μία ἐνέργεια γίνηται μετὰ τὴν ἄλλην, τότε τὸ προσδιοριστικὸν χρονικὸν κῶλον ἐκφέρεται διὰ τῶν χρονικῶν μορίων ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὡς, ὅτε, ὅποτε, ἠρίκα· ἐπεὶ δάκρυσσα κείτοιν, τὰ θ' ὅπλ' ἀπήτοιν (Σ. Φ. 36).—ταύτην, ἐπειδὴ θαλερὸς εἶχ' ἦβης χρόνος, μνηστῆρες ἦτοιν Ἑλλάδος πρῶτοι χθονός (Εὐρ. Ἡλ. 20).—ὡς τάχιστα ἕως ὑπέφαιεν, ἐθύοντο πάντες παρόντες οἱ στρατηγοί (Ξ. Ἄρ. Δ'. γ', 9)=εὐθύς ἀφ' οὔ.—τοιούτος ἦσθα τοῖς λόγοισι, χῶτε μου τὰ τόξ' ἐκλεπτες (Σ. Φ. 1271).—ὅποτε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον (Σ. Κ. 1220).—ἠρίκα' ἐβλεπον (Σ. Τ. 1470).—ἠρίκα ἔξω μέσου ἡμέρας ἐγένετο (Ξ. Κ. Π. Δ', δ', 1).

§. 4. Ὄταν δὲ ὁ λόγος ἀναφέρηται εἰς ἀόριστον χρόνου σημεῖον ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, μέλλοντος, ἢ παρωχημένου, τότε τὰ προσδιοριστικὰ χρονικὰ κῶλα, λαμβάνοντα τὸν χαρακτῆρα τῶν ὑποθετικῶν, δέχονται καὶ τὴν τούτων σύνταξιν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν, καθ' ὑποτακτικὴν ἢ εὐκτικὴν τιθέμενα· καθ' ὑποτακτικὴν μὲν, ἐνεστῶτος ἢ μέλλοντος, κατ' εὐκτικὴν δὲ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου, ὕπερ δηλοῦσι ὅτι τὰ μὲν πρῶτα ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐνεστῶς ἢ μέλλον, τὰ δὲ δευτέρα εἰς τὸ παρελθόν· ἐπὶ ἀμφοτέρων δὲ δηλοῦται ἥτοι ἅπαξ γινόμενον ἢ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενον. Καὶ ἢ μὲν ὑποτακτικὴ δέχεται συνήθως τὸν δυνητικὸν σύνδεσμον ἄν, εἴτε χωριστὸν, εἴτε μετὰ τῶν χρονικῶν μορίων εἰς μίαν λέξιν συγχωνεύμενον, ὡς ἐστ' ἄν, ἄχρι ἄν, μέχρι ἄν, ἕως ἄν, ἠρίκα' ἄν, καὶ ὅταν=ὅτε ἄν, ὅποταν=ὅποτε ἄν, ἐπάρ=ἐπεὶ ἄν, ἐπὴν=ἐπεὶ ἦν, ἐπειδᾶν=ἐπειδὴ ἄν· ἢ δὲ εὐκτικὴ τίθεται συνήθως ἄνευ τοῦ ἄν. Οὕτω, π. χ. δεῖ τοὺς γενομένους μέχρι ἄν ζῶσι ποιεῖν (Μέν.).—ἔστ' ἄν Λεύσσω (Σ. Ἡλ. 105).—ἐπειδᾶν ἀκούσητε, κρίνατε (Δημ.).—ὅταν ἀγασθῶ τιτι (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 9).—ὅποταν ὄροφερά ρυξ' ὑπολειφθῆ (Σ. Ἡλ. 91). Ὄσαύτως πορεύεσθαι ἐκέλευσεν ἠσύχως, ἕως ἀγγελος ἔλθοι (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 53)=ἕως οὔ ἔλθῃ.—καὶ διὰ παρτός τοῦ πολέμου, ὅποτε ξυμβαίη

αὐτοῖς, ἐχρῶντο τῷ νόμῳ (Θ. Β', 34) = δσάκις. — ὅτε ἐξω τοῦ δεινοῦ γένοιτο, πολλοὶ τὸν Κλέαρχον ἀπέλειπον (Ξ. Ἀν. Β', ς', 12). — ὅπῳτ' εὐ πράσσοι πόλις, ἔχαιρε, λυπρῶς δ' ἔφερεν, εἴτι δυστυχοῖ (Εὐρ. Ἰκ. 893). Ἐνίοτε παραλείπεται μὲν ὁ ἄν ἐπὶ τῆς ὑποτακτικῆς, ὡς ἔστ' ἐγὼ μόλω (Σοφ. Αἷ. 1183), τίθεται δὲ ἐπὶ τῆς εὐκτικῆς, ὡς ὁπόταν ἦκοι. — ὁπόταν σπουδάζοι (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 11).

§. 5. Οἱ χρονικοὶ λόγοι ἐξ ἰδίας αὐτῶν φύσεως ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, διότι ὡς τὰ τοπικὰ ἐπιβῆματα, οὕτω καὶ τὰ χρονικὰ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἀναφορικά εἰσιν. Ὡς τὸ ὅς πρὸς τὸ ἐκεῖνος, τὸ ὡς πρὸς τὸ οὕτως, τὸ ὅπου πρὸς τὸ ἐκεῖ, οὕτω καὶ τὸ ὅτε πρὸς τὸ τότε, κτλ. (σ. 172) διὰ τοῦτο δέχονται καὶ τὴν σύνταξιν αὐτῶν. Ὡς πρὸς τὸ ὠρισμένον χρονικὸν σημεῖον, τὸ προτερόχρονον καὶ ὑστερόχρονον, ὁμοιάζουσι τοῖς αἰτιολογικοῖς, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν χρονικῶν τὸ ἓν συμβαίνει κατὰ σύμπτωσιν μετὰ τὸ ἄλλο, ἐπὶ δὲ τῶν αἰτιολογικῶν τὸ ἓν προκύπτει διὰ τὸ ἄλλο, καὶ τοῦ πρώτου ἀφαιρεθέντος συναφαιρεῖται καὶ τὸ δεύτερον. Ἐπειδὴ δὲ πολλάκις συμπίπτει χρόνος καὶ αἴτιον, διὰ τοῦτο πολλά μῶρια ἐκ τῶν προηγουμένων εἰσὶ χρονικὰ ἐν ταύτῳ καὶ αἰτιολογικά, ἐπεὶ, ἐπειδὴ, ὅτε, ὅπῳτε, ὡς. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ διὰ τῶν χρονικῶν λόγων ἐξηγεῖται αἴτιον, ὡς καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν ὅτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούει τῶν βουλομένων συμβουλεύειν (Δημ. Ὀλυθ. Γ', α). Ἰπάρχουσι δὲ καὶ χωρία ἐν οἷς δυσκόλως ἀποφασίζεται εἰ μόνον τυχαία χρονικὴ περίστασις ἐξηγεῖται ἢ συνάμα καὶ αἴτιον. Καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς ὁμοιάζουσιν οἱ χρονικοὶ λόγοι ὡς πρὸς τὸ μέλλον διότι ἐπίσης ἀμφίβολον τὸ ἐπειδὴν ἐλθῆ. ὡς καὶ τὸ ἐὰν ἐλθῆ, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ἡ ἀμφιβολία πίπτει ἐπὶ τοῦ χρόνου μάλιστα, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἐλεύσεως.

§. 6. Τὰ χρονικὰ μῶρια ὅτε, ὅπῳτε, μετὰ τοῦ ἀναφορικοῦ ὡς, παραλαμβάνονται καὶ ἐπὶ τῶν παραβολῶν, προτιθέμενα ἢ ἐπιτιθέμενα. Συχνότατον δὲ τοῦτο ἐν ταῖς ὁμηρικαῖς παραβολαῖς (Ἰδε Ἰλ. Β, 147. 209. Γ, 33. Δ, 130. 462. Ν, 471. Ὀδ. Δ, 335. Ε, 125, κτλ). Αὐταὶ δὲ αἱ ὁμηρικαὶ παραβολαὶ καὶ διὰ τὸν συντακτικὸν τρόπον καὶ διὰ τὴν ποιητικὴν καλλονὴν ἔγιναν ἰδιαιτέρων πραγματειῶν θέμα, πολλῶν καὶ διαφόρων πονημάτων περὶ τούτων γραφθέντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειᾶς.

§. 1. Καλοῦμεν λόγους συμπερασματικοὺς ἢτοι λόγους συνεπειᾶς ἐκείνους τοὺς λόγους, ὧν τὸ δεύτερον κῶλον περιέχει συνέπειαν τοῦ πρώτου· *Λακεδαιμόνιοι τοσοῦτον ἀπο.λε.λειμμένοι τῆς κοινῆς παιδείας καὶ φιλοσοφίας εἰσὶν, ὥστ' οὐδὲ γράμματα μαθήσουσι* (Ἰσ. Παρ. πγ').—τὰ πολλὰ Πρωταγόρας ἐνδοξοῦ διατρίβει· ὥστε θάρσει, καταληφόμεθα αὐτόν, ὡς τὸ εἰκός, ἐνδοξοῦ (Πλ. Πρωτ. 311).— . . . ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω (Σ. Τρ. 705). — αἰδοῦς δ' ἐρεπίπλιτο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 4). Ὁμοίαν σχέσιν ἐξηγοῦσι βεβαίως καὶ οἱ αἰτιολογικοὶ καὶ οἱ τελικοὶ λόγοι, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχουσι τὴν συνέπειαν σκοπούμενην καὶ ἀναγκαίαν, οἱ δὲ συμπερασματικοὶ ὄχι σκοπούμενην, οὐδὲ πάντοτε ἀναγκαίαν.

§. 2. Οἱ συμπερασματικοὶ λόγοι ἐκφέρουσι τὸ δεύτερον κῶλον διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὥστε, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς θετικὸν γινόμενον, γενόμενον ἢ γενησόμενον· τὰ ἐν τῷ βίῳ οὕτως ἡμῖν δοκεῖ παρτὸς ἀξία εἶναι, ὥστε πάντες τὸ καταλιπεῖν αὐτὰ πάντων μάλιστα φεύγομεν (Ξ. Ἀπομν. Β', β', 3).— ὥστε ἔρωγε, ἐξ ὧν ἀκούω, οὐδένα κρίνω ὑπὸ πλειόνων περιλήσθαι οὔτε Ἑλλήνων οὔτε βαρβάρων (Ξ. Ἀρ. Α', θ', 28).— ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ὁ Κῦρος ἀρηνίλωκει, ὥστε ὁ Ἀστυάγης οὐκ εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 5).— ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων (Σ. Κ. 1342).— ἀλλ' ἔστιν εὐνοῦν, ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς (Σ. Πλ. 1204).

§. 3. Ἐκφέρεται κατ' ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε τὸ δεύτερον κῶλον τῶν συμπερασματικῶν λόγων, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς ἀποτελεσμα σύμφωνον καὶ σύμμετρον τῇ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἰδιότῃ· ὅταν δηλ. τὸ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει παρίσταται ὡς ἱκανὸν ἵνα πρᾶγμά τούτου ἢ ἐκεῖνο τὸ ἀποτέλεσμα· τοιοῦτοι ἦσαν, ὥστε τοὺς ἡμαρτηκότας ἀργύριον λαμβάνοντες ἀφιέναι (Λυσ. Δήμου Καταλ. Ἀπολ. §. 26), ἦσαν δηλ. ἱκανοὶ ποιεῖν τοῦτο, εἰ δὲ καὶ ἐποίουν οὐ δηλοῦται. — Κλέαρχος ἤλαυρεν ἐπὶ τοὺς Μέγωνος, ὥστε ἐκείνους ἐκπεπλήσθαι (Ξ. Ἀρ. Α', ε', 13).— κραυγὴν πολλὴν ἐποίουν, ὥστε καὶ τοὺς πολέμιους ἀκούειν (Ξ. Ἀρ. Β', β', 17).

§. 4. Τίθεται εὐκτική μετὰ τοῦ ἄν, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται δυνητικῶς· ἐπίστασθε, ὥστε κὰν ἄλλοις εἰκότως ἄν διδάσχοιτε (Ξ). — ὥστε βουλοίμην ἄν χαρίζεσθαι σοι (Πλ. Πρωτ. 335). Ὡσαύτως δέχονται τὸν ἄν σύνδεσμον οἱ ἱστορικοὶ χρόνοι, ὅταν ἡ συνέπεια ἐκφέρηται κατὰ τὸν αὐτὸν δυνητικὸν τρόπον· τὸ χωρίον πανταχόθεν κάτοπτρον ἐστίν, ὥστε τίς ἄν ἀπειτόλημην ἐπιχειρῆσαι τοιοῦτῳ πράγματι; (Α. Σηκοῦ Ἀπολ. §. 2^ο) Τίθεται δὲ προστακτικὴ καὶ ὑποτακτικὴ προστακτικῇ ἰσοδυναμοῦσα, ὅταν ἡ συνέπεια παρίσταται ὡς προσταγή, ὡς παραίνεσις, ὡς δέησις, κτλ' ὥστε μὴ λίαν στένε (Σ. Ἡλ. 1172). — ὥστε μηκέτι ἀπόρει (Ξ. Συμπ. Α', 16). — ὥστε μοι συγγνώμην ἔχε (Πλ). Οὕτω δὲ καὶ ὥστε μὴ ἀποκάμης σαυτὸν σώσαι (Πλ. Κρίτ. 45), διότι ἐπὶ ἀορίστου τίθεται ὑποτακτικῇ.

§. 5. Μετ' ἀπαρεμφάτου τίθεται πολλάκις τὸ δεύτερον κῶλον τῶν τοιούτων λόγων ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἐπὶ συμφωνίᾳ ζυγέθησαν ὥστε ζύμμαχοι εἶναι καὶ ὁμήρους δοῦναι (Θ. Ε', 61). — ἐξῆν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν Ἑλλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ (Α. Φ. Β', 6'). τὸ αὐτὸ δὲ ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἐφ' ᾧ τε καὶ τῆς ὀριστικῆς· ζυγέθησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐφ' ᾧ τε ἐξίασιν ἐκ Πελοποννήσου καὶ μηδέποτε ἐπιβήσονται αὐτῆς (Θ. Α', 103). Ὡσαύτως τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τοῦ ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς συνήθους, ἄνευ τοῦ ὥστε, αὐτοῦ χρήσεως· τοὺς Ἑλληνας ἢ πόλιν ἀπελύσατο δουλείας ὥστε ἐλευθέρους εἶναι (Πλ. Μενεξ. 245). — οὐ γὰρ ἐπειθε Ἰστιαῖος τοὺς Χίους ὥστε ἑαυτῷ δοῦναι γέρας (Ἡρ. Γ', 5). Ἐπὶ ταύτης δὲ τῆς περιστάσεως, εἰ μὲν δὲν ταυτίζονται ταῖς τελικοῖς ἀπαρεμφάτοις, προσεγγίζουσιν ὅμως τοσοῦτον ὥστε ὀλίγον διαφέρουσιν. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τίθεται καὶ τὸ ὡς, ἀλλὰ σπανιώτερον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΝΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἤτοι Ἐκθετικῶν.

§. 1. Λόγους εἰδικούς ἤτοι ἐκθετικούς καλοῦμεν τοὺς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, διὰ τῶν εἰδικῶν λεγομένων ἀπαρεμφάτων ἢ διὰ τῶν εἰδικῶν μετοχῶν ἐκφέροντας τὸ δεύτερον κῶλον ὅπερ, εἰδικεῦον τὸ διὰ τοῦ πρώτου γενικώτερον ἐξηγούμενον, ἐκθέτει καὶ ἐρμηνεύει τὸ ὅλον· εὐ γὰρ οἶδ' ὅτι νοσεῖτε πάντες (Σ. Τ. 60). — σφῶν δ' ἐννέπω γε

τοῖν παρεστώτων ὅτι νῦν καιρὸς ἔρδειν (Σ. Ἡ.λ. 1368).— ἔξοιδα δ' ὡς μέλει γε (Σ. Φ. 1037).— ταῦτόν γημι εἶναι τὸ βέλτιον καὶ τὸ κρεῖττον (Πλ. Γοργ. 489).— λυπηρὸς ἴσθ' ὦν (Ἄρφ. Ἀχ. 455). Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα μετὰ τῶν γνωστικῶν, λεκτικῶν, ἀγγελτικῶν, διηγηματικῶν, δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων ῥημάτων.

§. 2. Ἐπὶ τῶν εἰδικῶν ἤτοι ἐκθεικῶν λόγων πρόκεινται εἰς ἐξέτασιν τὰ ἐξῆς τέσσαρα· α'. ἡ χρῆσις τῶν ἐγκλίσεων β'. ἡ χρῆσις τῶν χρόνων γ'. ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρμύγματος καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους, καὶ δ'. ἡ πρὸς ἀλλήλους σχέσις τῶν δι' αὐτῶν τούτων, ὅτι καὶ ὡς, ἐκφερομένων λόγων.

α'. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγκλίσεων.

§. 3. Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῶν ἐγκλίσεων ἐν ταῖς ἔμπροσθεν ἤδη παρετηρήσαμεν ὅτι ὡς γενικὸς κανὼν ὀρίζεται ὁ ἐξῆς· Ἐρεστώτος ἢ μέλλοτος ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, ἔπεται ὀριστική. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἡγουμένου ἔπεται εὐκτική ἀνευ τοῦ ἄν' οἷσθ' ὅτι χαίρομεν (Πλ. Πολ. 1, 605).— λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' (Ἀγαμέμνονα) ἔκτεινας (Σ. Ἡ.λ. 560).— Περικλῆς προηγόρευε τοῖς Ἀθηναίοις ὅτι Ἀρχίδαμος μὲν οἱ ξένος εἶη (Θ Β', 13). Ἄλλ' ἐν ταύτῳ παρετηρήσαμεν ὅτι πολλάκις, πρᾶγματι μὲν τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως, τίθεται καὶ ὀριστική, καίτοι ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· ὅτι δ' ἀληθῆ ἔλεγεν, ὠδε ἐδίδασκεν (Ξ).— ἔλεγον οἱ ἐπιτήδειοί μου ὡς ἐλπίζουσιν, κτλ. (ισ). Ἴδε σ. 89, §. 24. σ. 90, §. 28. Προσημειωτέον δὲ ἐνταῦθα ὅτι ἡ μετὰ εὐκτικῆς σύνταξις τοῦ ὅτι, οὐκ ἀπικνωμένη πρὸ Ὁμήρω, εἶναι μεταγενέστερον ἐπιπόνημα τῶν Ἀττικῶν μόνοις αὐτοῖς ἰδιάζουσα, κατὰ Ἀπολλώνιον τὸν Δύσκολον (Βεακέρου Ἀνάκτ. Ἑλλ. σ. 501).

β'. Ἡ χρῆσις τῶν Χρόνων.

§. 4. Ὡσαύτως ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν ὅτι οἱ γραμματικοὶ χρόνοι ῥυθμίζονται κατὰ τὴν ὑποτιθεμένην σχέσιν τοῦ ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει καὶ τοῦ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ χρονικοῦ τμήματος· τὸ προηγόρευεν ὅτι εἴη ἐκφέρει ἀμφοτέρω τὰ κῶλα, κατ' ἐξάρτησιν, εἰς τὸ παρελθόν καὶ ὡς σύγχρονα· τὸ Κῦρος ἔλεγεν ὅτι ἡ ὁδὸς ἔσοιτο πρὸς Βασιλέα μέγαρ, εἰς Βαβυλῶνα (Ξ. Ἀν. Α', δ', 11) ἐκφέρει τὸ μὲν τῆς κυρίᾳ προτάσεως εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ τοῦ ἐξαρτωμένου κώλου εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ παρελθόντος· τὸ μετεμέλοτο οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι

οὐ ξυνέβησαν (Θ. Ε', 14) ἐκθέτει ἀμφοτέρω εἰς τὸ παρελθόν, σύγχρονα καὶ ὡς αὐθυπόστατα. (Ἴδε κατωτέρω)· εἰς τὸ ἐβόα ὁ βάσκαρος οὗτος ὅτι δεινὰ ποιῶ (Δ. Στεφ. μ.β'), τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ παριστᾷ ὡς ἐνεστώς· εἰς τὸ ἐλπίδα εἶχον ὡς ἀνευρήσεις, κτλ. (Πλ. Λάχ. 200) τὸ μὲν ἀναφέρει εἰς τὸ παρελθόν, τὸ δὲ μεταφέρει εἰς τὸ μέλλον.

γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.

§. 5. Δυσκολωτέρη εἶναι ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμφάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους, ἢ ὁμοιότης δηλ. καὶ ἡ διαφορὰ τῶν οὕτως ἢ ἐκείνως ἐξηγουμένων λόγων· διότι, καίτοι ἡ διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου πλοκὴ τοῦ λόγου ἐκλαμβάνεται ἰσοδύναμος ἐν γένει τῇ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι καὶ ὡς, καὶ ἀπαντῶνται παραδείγματα ἰκανὰ πρὸς ἀπόδειξιν τούτου, οἷον καὶ τις οἱ τῶν οἰκετέων ἐξαγγέλλει ὡς οἱ παῖς γέγονε.— ὅτε οἱ ἐξήγγειλε ὁ οἰκέτης παῖδα γεγονέναι (Ἡρ. Σ', 63. 65).— πολέμιους λέγεις ἰππεῖς ἐξακισμυρούς εἶναι.— λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῶ ἄγγελοι (Ξ. Κ. Π. Β', α, 6. Ε', γ', 26), ὑπάρχει ὅμως καὶ διαφορὰ εἰς τὴν χρῆσιν, εἰ καὶ οὐχὶ πάντοτε ἴσως τηρουμένη, ὡς καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς.

§. 6. Πρὸ πάντων σημειωτέον περὶ τούτων ἐν γένει ὅτι διὰ μὲν τοῦ ὅτι ἐκφέρεται ἡ ἔννοια ὡς πραγματικὸν γενόμενον, ἐσωτερικῶς ἀνεξάρτητον ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως (Ἴδε τὸν ἐπόμενον παράγραφον), οἷον ἀγγέλλουσιν ὅτι ἡ πόλις πολιορκεῖται (Ξ)· διὰ τοῦ ὡς ἐκφέρεται ὡς γενόμενον ἀμφίβολον καὶ ὑπὸ σκέψιν καθυποβαλλόμενον· λέγουσιν ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, κτλ. (Αἰσχ.)· διὰ τοῦ μετ' αἰτιατικῆς καὶ ἀπαρεμφάτου ὡς γνώμη πάντη πάντως ἐκ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως ἐξαρτωμένη· τὸν Κῦρον ἔφασαν λέγειν (Ξ)· διὰ δὲ τῆς μετοχῆς ὡς κατηγορούμενον ἐνυπάρχον εἰς τὸ ὑποκείμενον· ὅτε σὺ ἠγγέλιθης γεγενημένος (Ἡρ.)·— δειχθήσεται πεποιθώς, κτλ.

§. 7. Τούτων δὲ τὸ μὲν πρῶτον, τὸ διὰ τοῦ ὅτι, ἴσα δύνανται τῷ ἡ πόλις ὄντως πολιορκεῖται, καὶ τοῦτο ἀγγέλλουσι· τὸ δεύτερον, τὸ διὰ τοῦ ὡς, ἰσοδυναμεῖ τῷ ὅτι εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, φαίνεται μοι ἀβέβαιον καὶ λοιπὸν ἐξεταστέον.

Εἶναι λοιπὸν, κατὰ τὰ πολύκροτα καὶ περιλάλητα ὀνόματα τῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ μέρους τοῦ ἀντικειμένου ἦτοι πραγματικὸν καὶ βέβχιον, τὸ δὲ δεύτερον ἐκ μέρους τοῦ ὑποκειμένου ἦτοι προσωπικὸν, κλῖνον πρὸς τὸ ἀβέβχιον καὶ οἶον ἀρνήσιμον ὑπὸ τοῦ ἀναφέροντος αὐτό· ἐν τῷ τρίτῳ, τῷ διὰ τοῦ ἀπαρεμφάτου, τὸ πᾶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ῥήματος τῆς κυρίας προτάσεως, ἐπὶ τοῦ ἔγγραφον, οὔτε ὁμολογοῦντος οὔτε ἀναιροῦντος τοῦ συγγραφέως· ἐν τῷ τετάρτῳ, τῷ διὰ τῆς μετοχῆς, δηλοῦται βέβχιόν τι, ὡς ἐν τῷ πρῶτῳ, καὶ μάλιστα οἶον ἐγκείμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὡς κατηγόρημα· ἐν ταῖς σὺ ἠγγέλλῃς γεγενημένος (Ἦρ Γ', 69).— ἠγγέλλῃς μαρεῖς (Εὐρ. Ἰφ. Γ. 932).— ἠγγέλλεται ἀφιγμένος (Θουκ.), ἡ μετοχή ἐστὶν οἶον κατηγορούμενον (Ἰδε σ 100). ταῦτα δὲ, ὡς καὶ τὰ ἀγγελλθεῖσα γενναίως ἦτοι γενναία (Εὐρ. Ἐκ. 591), ἠγγέλλεται ὄβλος κρύφιος (Εὐρ. Ρ. 91), κτλ, πλησιάζουσι, κατὰ τὴν σύνταξιν, εἰς τὰ λέγεται ἀφιγμένος, ἐστὶν ἀφιγμένος, ἐστὶ μαρεῖς ἦτοι μαρικὸς, κτλ· οὕτω καὶ Πείσαυδρος ἠγγέλλετο τετελειυτηκῶς (Ξ. Ἐλλην. Δ', γ', 7), δειχθήσεται πεποιηκῶς = δειχθήσεται ποιητῆς τοῦ πράγματος, ὡς τὸ ἐστὶ ποιητῆς, κτλ.

§. 8. Ἐκ τούτου προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς συντάξεως ἥτις, καίτοι πολλάκις κρεμαμένη ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ λέγοντος ἢ γράφοντος, θέλοντος νὰ δώσῃ τοῦτον ἢ ἐκείνον τὴν χαρακτῆρα εἰς τὴν ἐξηγουμένην ἔννοιαν, δὲν εἶναι ὅμως πάντῃ ἀυθαίρετος, ἄλλως ἐπ' ἄλλων ἐπικρατούσης τῆς χρήσεως. Οὕτω λοιπὸν τὰ γνωστικά, τὰ δείξεως, δηλώσεως σημεντικά, καὶ ἐν γένει τὰ ῥήματα τὰ ἔχοντα τοιοῦτον πραγματικῆς ἢ ὡς πραγματικῆς ὑπάρξεως χαρακτῆρα, δέχονται συνήθως τὴν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς σύνταξιν· τοῦτο γινώσκου' ὅτι αἰσχρόν (Σοφ. Ἡ. 988).— ἐπιστάσθωσαν ὅτι οὔτε ἀποδεδράκασιν, κτλ. (Ξ. Ἀν. Α', δ', 8).— εἰ μὲν ἠπιστάμεθα ὅτι σαφῶς ἦξει πλοῖα (Ξ. Ἀν. Ε', α', 22).— ὅπως ἐπιστῶνται ὡς δεῖ ἀπιέναι (Ξ. Κ. Π. Β', γ', 10).— δείξωμεν τοῖς βαρβάροις ὅτι καὶ ἄνευ τοῦ ἐκείρους θανάμειν θανάμειθα τοὺς ἐχθροὺς τιμωρεῖσθαι (Ξ. Ἐλλ. Α', ζ', 1).— δηλοῖ πολλοῦ ὅτι οὕτως ἔχει.— δήλωσον ὅτι Φωκεῖς ματεύουσ' ἄνδρες Αἰγισθόν τινας (Σ. Ἡ. 1106).

§. 9. Ἐπειδὴ δέ, ὡς ἀνωτέρω παρετηρήσαμεν (§. 7), τὰ διὰ τῆς μετοχῆς ὁμοιάζουσιν, ὡς πρὸς τὸ βέβχιον, τοῖς καθ' ὀριστικὴν καὶ

τοῦ ὅτι ἐκφερομένοις, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὰ τὰ ἀνωτέρω εὐρίσκονται καὶ μετοχῇ συντασσόμενα· ὅθεν οὐχὶ μόνον γινώσκων ὅτι ἢ δ' ἐστὶν ἢ σώζουσα (Σ. Ἀρτ. 188), ἀλλὰ καὶ ἐν κακοῖς τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γινώσκετε (Σ. Ἡλ. 1329).— τοῦτο ἐπίστω ὅτι ἐγώ... (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 16).— ὡς ζῶντα ἐπίστω καὶ κρατοῦντα (Σ. Τρ. 182).— ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα (Σ. Φ. 320).— ἂ κρείττων ἦδει ὦν.— ἄπερ ἦδει ἑαυτὸν ἦττορα ὄντα (Ξ. Κ. Π. Α', 8', 4). οὕτω καὶ ἐγνώκα φωτὸς ἠπατημένῃ (Σ. Αἰ. 807). Ἴδε καὶ §. 7 ἐν τέλει.

§. 10. Τοῦναντίον δὲ τὰ δοξαστικά, οἷον οἶσθαι, ἠγεῖσθαι, ρομίζειν, ὑπολαμβάνειν, καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ἔχοντα χαρακτῆρα δοξασίας, ὑπάρξεως δηλ. ἐν τῷ νῶ, καὶ οὐχὶ ἐν αὐτοῖς ταῖς πράγμασιν, ὡς τὰ ἀνωτέρω, συντάσσονται συνήθως μετὰ ἀπαρεμφάτου, σπανίως ἐκφερόμενα καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς· οἶμαι γ' εἰδέσθαι (Πλ. Πρωτ. 312).— ἴσως ταῦτα ὀρθῶς ἠγεῖσθαι λέγεσθαι (Δ. Φ. Α', 1).— Ἀθηναίους πάντας ρομίζεις δυνηθεῖσθαι ποιῆσαι πείθεσθαι σοι; (Ξ. Ἀπομν. Γ', 5', 15) Ὡσαύτως καὶ τὸ δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν· ἐμοὶ δ' οὐδεὶς δοκεῖ εἶναι, πένης ὦν, ἄριστος, ἀλλ' αἰεὶ ροσεῖν (Σ. Ἀποσπ. Κρεοῦς).— εἰ σύ . . . μ' ἠλπίσας ἄξειν (Σ. Φ. 1175).

§. 11. Ὡς δὲ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σπανίως ἐκφέρονται καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς, καὶ ἔτι σπανιώτερον τὰ τελευταῖα, δοκεῖν καὶ ἐλπίζειν, οὕτως, ἀπ' ἐναντίας, τὰ ἀνωτέρω (§. 8. 9), μετὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἢ ὡς ἢ διὰ μετοχῆς ἔχοντα τὴν συνήθη σύνταξιν, σπανίως ἐκφέρονται δι' ἀπαρεμφάτου. Οὕτω δὲ καὶ τὰ λεκτικά, λέγειν καὶ εἰπεῖν, οὐχὶ εἰς ἀπλὴν γνώμην, ἀλλ' εἰς βεβαίωσιν ἀναφερόμενα· ἀληθῆ ἄρα ἐγὼ ἔλεγον λέγων ὅτι . . . (Πλ. Γοργ. 468).— λέξω δέ σοι ὡς οὐ δίκη γ' ἔκτεινας (Σ. Ἡλ. 560).— ἡμεῖς δὲ εἴπομεν ὅτι . . . (Πλ. Πολιτ. Ε', 466).— εἴπεις ἄρ ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήρησεν (Σ. Κ. 431). Ἄλλως δὲ τὸ φάναι, ὅπερ, ὡς δοξασίαν καὶ γνώμης ἀπόφανσιν σημαῖνον, εἰς τὰ δοξαστικά ἀναγόμενον, τούτων καὶ τὴν σύνταξιν δέχεται· γῆς ἢ καταρρεῖ μὴ δεδραχέσθαι τάδε; φημὶ δεῖσθαι (Σ. Ἀρτ. 442—443).

§. 12. Ὅτι πάντα τὰ ἀνωτέρω δὲ ἀπαντῶνται πάντῃ ἀνεξαίρετος καὶ οἷον μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, τοῦτο καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, ὡς εἰς πᾶσαν γλῶσσαν ἐν γένει, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἑλληνικὴν, μαχόμενον, καὶ ἀνωτέρω ἐσημειώθη διὰ τοῦ προστιθεμένου συνήθως δέχονται τὴν

τοιαύτην σύνταξιν, καὶ παραδείγματα οὐκ ὀλίγα δεικνύουσι· λέγει δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν; (Σ. Τρ. 408) — ταύτας δὲ ἐγὼ λέγω εἶναι (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 41, καὶ ἀλλαχοῦ). Δὲν ἀνάγεται ὁμοῦς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἄλλη ἐξαίρεσις πολλῶν ῥημάτων ἐκ τῶν προηγουμένων, ἅτινα δέχονται μὲν τὴν μετ' ἀπαρεμφάτου σύνταξιν, ἐπὶ ἄλλης ὁμοῦς ἐννοίας· διότι ἐπὶ μὲν τῆς καθ' ὀριστικὴν καὶ τοῦ ὅτι ἢ διὰ μετοχῆς συντάξεως δηλοῦται ὅτι γίνεται, γέγονεν ἢ γενήσεται τι, ἐπὶ δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος μετ' ἀπαρεμφάτου ὅτι ὑπάρχει προσταγὴ ἵνα γένη τι ἢ ἰκανότης καὶ ἐμπειρία περὶ τὸ ποιεῖν τι· τὰ πρῶτα εἶναι, κατὰ τὰς προσηγορίας τῶν γραμματικῶν, εἰδικαὶ μετοχαί, τὰ δεύτερα τελικὰ ἀπαρέμφατα.

§. 13. Οὕτω, π. χ. τὰ ἐγὼ κατενόησα ὅτι οἱ πρόγονοι χεῖροτες ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο (Ξ. Κ. Π. Α', ε', 8), καὶ λέγω Οἰδίπουρ ὀλωλότα (Σ. Κ. 1580).—οἶδα ὅτι ἐνίκα ἐν ὑμῖν τοιάδε τις δόξα (Πλ. Γοργ. 487).—οἶδα ὑμᾶς κοιωτοὺς γεγονότας (Πλ. ἐνθ. ἀν.), καὶ τὰ ὅμοια, δηλοῦσι τι γενόμενον, τὰ δὲ λέγω σ' ἐγὼ δόλω Φιλοκτήτην λαβεῖν (Σ. Φ. 101)=κελεύω ἵνα, κτλ., ὡς καὶ εἶπε κάπεσκηψεν εἶρξαι Αἴαντα (Σ. Αἴ. 752).—λύπηρ οἶδεν εὖρους ἰᾶσθαι φίλος (Μ.)=δύναται. — ἵνα εἰδῆτε ὅτι καὶ ἄρχεσθαι ἐπίσταμαι (Ξ. Ἄν. Α', γ', 15)=γνωρίζω, κατέχω τὴν τέχνην. Κατὰ τὰ πρῶτα εἶναι μετ' ἄλλων καὶ τὰ γινώσκονται ὅτι κερδαλέον ἐστὶ (Ξ.).—ἐγνώ αὐτὸν ἐπιθυμοῦντα (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7)=ἐνόησεν ὅτι ἐπεθύμει· κατὰ τὰ δεύτερα τὰ ἀνθρώπος ὡρ γίνωσκε τῆς ὀργῆς κρατεῖν (Μέν.).—ἵνα γρῶ τρέφειν τὴν γλώσσαν ἡσυχωτέραν (Σ. Ἀντ. 1087)=ἵνα μάθῃ, κτλ.

δ'. Σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.

§. 14. Ὅτι μὲν ἐν γένει ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους οἱ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερόμενοι λόγοι τοῦτο δεικνύεται οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν ἀνωτέρω καὶ πολλῶν ἄλλων παραδειγμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ὁμοίας αὐτῶν ἀρχῆς· διότι ἀμφότερὰ εἰσιν ἀναφορικά. Ὡς δηλ. τὸ ὅ εἶναι οὐδέτερον τοῦ ἀναφορικοῦ ὅς, οὕτω τὸ ὅτι τοῦ ὅτις (Ὁδ. Α, 47, καὶ ἀλλαχοῦ)=ὅστις. Καὶ καθὼς τὸ καλῶς ἐκ τοῦ καλός, οὕτω τὸ ὡς ἐκ τοῦ ὅς. Διὰ τοῦτο οἱ δι' αὐτῶν ἐκφερόμενοι λόγοι ὁμοιάζουσι τοῖς ἀναφορικοῖς, τιθέμενοι καθ' ὀριστικὴν ἢ εὐκτικὴν, ὡς ἤθελαν τεθῆ καὶ ἐκτὸς συνδέσεως, ἀπόλυτοι ὄντες (σ. 172). Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν καθ' αὐτὸ

ἀναφορικῶν τὰ ὅς καὶ ὁ ἀναφέρονται εἰς τὰ δεικτικὰ οὗτος καὶ τοῦτο κτλ, οὕτω καὶ τὰ διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς τῷ φθόγῳ τοῦτο μόνον ἀγαθὸν πρόσεστιν ὅτι μέγιστον κακὸν τοῖς ἔχουσιν ἔστιν (Ισ.).—ὄρας τὸδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαρ γέος ; (Σ. Ἀρτ. 735) Καὶ ἔθθα δὲ δὲν προηγείται δεικτικόν τι, ἐξυπονοούμενον διασχαφεῖ τὸ πρᾶγμα, ὅτι δηλ. τὸ διὰ τῶν μορίων τούτων ἐπόμενον κῶλον προσδιορίζει τὸ ἄλλο· τὸ δὲ μέγιστον ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχει (Πλ. Εὐθυδ. 303) = τὸ δὲ μέγιστον τοῦτό ἐστιν ὅτι, κτλ.

§. 15. Ἡ πλατυτέρα τοῦ πράγματος τούτου ἀνάπτυξις καὶ ἡ πρὸς τὰ ὁμηρικὰ (Ιλ. Θ, 362. Α. 439. Σ 197. Ὀδ. Γ, 166) παράθεσις, διεξοδικωτέρα γινομένη, ἤθελε μάχεται πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ πονήματος. Διὰ τοῦτο παρατρέχοντες ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἀμφότερα τὰ μόρια ταῦτα, ὡς καὶ τὰ καθ' αὐτὸ ἀναφορικὰ (σ. 173) μετέπεσαν καὶ εἰς τὴν αἰτιολογικὴν σημασίαν συμφωνία καλεῖται, ὅτι ταῦτα πάντα . . . ἀρμονία τιῶ πολεῖ ἅμα πάντα (Πλ. Κρατύλ. 405). —εἰπὼν ὁ χρήζεις λήξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν οὐδὲν ξυγίημι ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι (Σ. Τρ. 1120). Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ κλίμαξ τῆς τοιαύτης μεταβάσεως ἔγινε διὰ τῶν παθηματικῶν ῥημάτων, χαίρειν, λυπεῖσθαι, ὀργίζεσθαι, μεταμέλεισθαι, κτλ' τὸ ἐδῶ δ' ἀλγύνομαι τοῦτ' αὐθ', ὅτι ζῶ ξὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας (Σ. Φ. 1021) = τὸ αἴτιον δι' ὃ ἀλγύνομαί ἐστι τοῦτο, καὶ πάλιν = τοῦτο αὐτὸ ἐστὶν ἐφ' ᾧ ἀλγύνομαι. Ἀλλὰ τὰ πλεῖστα τούτων ἔλαβον τὴν μετὰ δοτικῆς ἐμπροθέτου ἢ ἀπροθέτου καὶ τὴν μετὰ μετοχῆς σύνταξιν.

§. 16. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ὅτι ἐπεκράτησεν ἡ ἀναφορικὴ μάλιστα ἔννοια, ἐπὶ δὲ τοῦ πολυσημοτάτου ὡς ἡ ἀνέκαθεν παραβολικὴ ἦτοι ὁμοιωματικὴ, διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς διαφέρουσι τὰ μόρια ταῦτα· τὸ μὲν ὅτι δηλ. ἐξηγεῖ θετικόν τι καὶ ἐξωτερικῶς ὑπάρχον, τὸ δὲ ὡς φαινόμενον, ὁμοιάζον μὲν τοῖς ἀληθέσιν, ἀλλὰ καὶ ἀπατηλόν. Καθὼς δηλ. τὸ ὡς μέλλων ἀποπλεῖν = οὕτως ὡς ὁ μέλλων ἀποπλεῖν, τὸ ὡς ἐτητύμως = οὕτως ὡς ἐστὶ τὸ ἐτητύμως, ὡς βέλτιστα, ὡς μάλιστα, κτλ, οὕτω καὶ ἐν τοῖς εἰδικοῖς λόγοις· οὕτω δεῖ ὑμᾶς γιγνώσκειν ὡς καλὰ διαπράττονται (Ξ).—λέγεις ὡς φιλίαν κτησάμενος οὐδὲν ἔτι δεήσεται (Ξ. Ἰέρ. ι) = τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἰδέα σου ὅτι, κτλ. Συχνότατα εἶναι τὰ τοῦτο ἐρεῖ ὡς—ἐκεῖνον τὸν λόγον ἐρεῖ ὡς, κτλ.—οἱ λεγόμενοι μῦθοι ὡς τὸν ἐνθάδε ἀδικήσαντα δεῖ ἐκεῖ δίδομαι δίκην (Πλ.

Πολ. Α', 330). Μετὰ τῶν δοξαστικῶν καὶ τῶν τοιούτων φημάτων τιθέμενον ἐκφέρει τὸ πρᾶγμα ὡς ἀβέβηκτον καὶ οὐκ ἀληθές· *ρομίζουσιν οἱ ἐκεῖνη ἄνθρωποι ὡς Ἡφαιστος χαλκεύει* (Θ. Γ', 88). — *οἱ σοφισταὶ πειρῶνται πείθειν τοὺς νεωτέρους ὡς, ἢν αὐτοῖς π.λησιάζωσιν, ἃ πρακτέον ἐστὶν εἴσοιται* (Ἰσ. Σοφιστ γ').

§. 17. Καὶ πανταχοῦ σχεδὸν τὸ ὡς ἐν τοῖς τοιούτοις τίθεται ἐπὶ λόγου ὡς μὴ ἀληθοῦς ἐκφερομένου, προφανεστάτης οὐσης πολλακίς τῆς τοῦ ὅτι πρὸς αὐτὸ διαφορᾶς· λέγει δ' ὡς ἡμεῖς ἤλθομεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆρ τούτου ὄστρακον ἔχοντες, καὶ ὡς ἠπέλλουν αὐτῷ ἐγὼ ἀποκτενεῖν καὶ ὡς τοῦτό ἐστιν ἡ πρόνοια· ἐγὼ δ' ἠγοῦμαι, ὦ βουλή, ῥᾷδιον εἶναι γρῶναι ὅτι ψεύδεται ... τῷ γὰρ ἄν δόξοις πιστὸν ὡς ἐγὼ προνοηθεὶς ἤλθον ἐπὶ τὴν Σίμωνος οἰκίαν μεθ' ἡμέραν; ... ἄλλως τε καὶ εἰδὼς ὅτι ... καὶ εἰ μὲν ἦν παρὰ τούτῳ τὸ μειράκιον, εἶχεν ἄν τινα λόγον τὸ ψεῦδος αὐτῷ, ὡς ἄρ' ἐγὼ διὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἠγαγκαζόμεν ... (Λυσ. πρὸς Σίμωνα §. 28. —). — λέγει κἀνταῦθα τάλιθῃ, ὅτι οὐκ οἶσθα (Ξ. Κ. Π. Β', δ', 31).

§. 18. Τίθεται δὲ τὸ ὡς μάλιστα μετὰ λόγους ἀποφατικούς· οὐ μὲν δὴ οὐδὲ τούτ' ἄν τις εἴποι ὡς τοὺς κακούργους καὶ ἀδίκους Κῦρος εἶα καταγελάειν (Ξ. Ἀν. Α', θ', 13)· ἢ ὅταν ἀποφάσκηται ὁ δι' αὐτοῦ ἐκφερόμενος λόγος· οὐ τοῦτο λέγω ὡς οὐ δεῖ ἵέναι ἐπὶ τοὺς πολεμίους (Ξ)· ὅτι δὲ καὶ πολλαχοῦ ἰσοδυναμοῦσι τὸ ὅτι καὶ ὡς καὶ οἴκοθεν ἐννοεῖται, καὶ πολλὰ τῶν προηγουμένων καὶ ἄλλων παρδειγμάτων δεικνύουσιν. Ἴδε περὶ τούτου Σ Π. Β'.

§. 19. Ἐνίοτε ἀρχίζων ὁ λόγος διὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς μετατρέπεται εἰς τὴν δι' ἀπαρεμφάτου πλοκήν· οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶπον ὅτι σφίσι μὲν δοκοῖεν ἀδικεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, βούλεισθαι δὲ καὶ τοὺς πάντας ξυμμάχους παρακάλεσαντες ψῆφον ἐπαγαγεῖν (Θ. Α', 87). Ἄλλοτε δὲ πάλιν, τούναντίον, τρέπεται ὁ λόγος ἐκ τῆς ἀπαρεμφατικῆς πλοκῆς εἰς τὴν καθ' ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι ἢ ὡς τὸν δ' αὖ Τισσαφέρην τὰς τε ναῦς οὐ κομίζεις (διεβόων), καὶ τροφὴν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῆ διδοὺς κακοῖ τὸ ναυτικόν (Θ. Η', 78).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ.

Περὶ Λόγων Ἑρωτηματικῶν.

§. 1. Μεταξὺ τῶν καταφατικῶν καὶ ἀποφατικῶν λόγων κεῖνται οἱ δι' ἐρωτήσεως γινόμενοι ἐρωτηματικοὶ λόγοι, ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἐρωτωμένου, ἵνα ἀποφασίσῃ διὰ τῆς ἀποκρίσεως τὸ καταφατικὸν ἢ ἀποφατικὸν αὐτῶν ἐγγήγηρας; ναί — εὐδαίς; οὐχί.

§. 2. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι, γνωστοῦ ὄντος τοῦ προσώπου ἢ πράγματος, ἀποβλέπει ἰδιότητα ἢ συμβεβηκὸς αὐτῶν, ἢ, γινωσκομένης τῆς ἰδιότητος, ἀποβλέπει τὰ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα, ἢ ἀποβλέπει ἀμφοτέρω ταῦτα, ἀγνωσόμενα. Κατὰ τὴν πρῶτον τρόπον λέγεται οὐκ εἶ κακὸς σύ; (Σ) — ποῖόν τι τοῦτο; — ἀπορεῖς δὲ σύ; (Σ.) — ποῦ ἴσιν οὗτος; (Τ.) — πότε ἔσει οἴκοι; (Ξ) — πῶς ποιήσεις; (Ξ.) — τοῦ ἐνεκα; — τί δ'; θεσ πάλαιδς κάγαθὸς φίλος τ' ἐμοί, Νέστωρ ὁ Πύλοις, ἔστιν; (Σ. Φ. 421) Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον λέγεται τίς οὗτος; — τίνοσ ποτ' ἔστιν ἡ ξίνη βροτῶν; τίς ἡ τεκοῦσα; τίς ὁ φιλύσας πατήρ; (Σ. Τ. 312) — τίς σ' ἀπέστειλε βροτῶν; (Σ.) Κατὰ τὸν τρίτον τρόπον λέγεται τίς ἄρα νέατος; (Σ. Αἴ. 1185) — τίς ὁ πόθος αὐτοῦσ ἴκετο; (Σ. Φ. 601) — οἴσθά τινασ ἀχαρίστωσ καλουμένουσ; (Ξ.)

§. 3. Ἡ ἐρώτησις ἤτοι διακρίνεται μόνον διὰ τῆς ἀναγνώσεωσ καὶ διὰ τοῦ ἐρωτηματικοῦ σημείου ἐπὶ γραφῆσ, ἢ διὰ τινωσ ἐρωτηματικῆσ, ἐπιθετικῆσ ἢ ἐπιβρῆματικῆσ λέξεωσ, ἢ διὰ τινωμ μορίων. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον εἶναι Ἑλληγεσ ὄντεσ βαρβάρουσ δουλεύσομεν; (Εὐρ Τη.λέφ. Ἀποσπ.) Κατὰ τὸν δεῦτερον τρόπον εἶναι τί τοῦτο; — πῶσ ἡμῖν ἔχεισ; καὶ πολλότατα τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ παραδειγμάτων.

§. 4. Μόρια ἐρωτηματικὰ προαγγελτικὰ καὶ οἶον εἰσάγοντα τὴν ἐρώτησιν εἶναι μάλιστα τὰ οὐ, οὐκουν, ἄρα, μή, μῶν, ἦ. Καὶ διὰ μὲν τοῦ οὐ καὶ οὐκουν περιμένεται καταφατικῆ, διὰ δὲ τῶν ἄρα, μή, μῶν, ἀποφατικῆ ἀπόκρισισ (σ. 120, §. 3. σ. 122, §. 6) ἀναποφάσιστος μένει διὰ τοῦ ἦ. Παραλειπτικῶσ δὲ τίθεται τὸ τί δῆτ' ἄν; τί δῆτ' ἄν, ἕτερον εἰ πειθοιο τοῦ Σωκράτωσ φρόντισμα; (Ἄρφ. Ν. 155) — τί δῆτ' ἄν εἴποισ; κτλ.

§. 5. Ἡ ἐρώτησισ εἶναι ἀπ.λῆ, ὅταν δι' αὐτῆσ γίνηται ἐν μόνον ἐρώτημα, καὶ εἶναι σύνθετοσ, ὅταν πλείονα ἐν ταῦτῳ. Ἀπλῆ ἐρώτησισ

εἶναι τὸ ἐγὼ γάρ εἰμι πτωχός; (Ἄρφ. Ἀχ. 569) καὶ πάντα τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις παραδείγμασι. Σύνθετος εἶναι μετὰ τῶν ὁμοίων τὰ τίς τε καὶ πόθεν πάρει; (Σ.)— ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα; πότερον εὐτυχῆ λέγω, ἢ δεινὰ μέρ, κέρδη δέ; (Σ. Ἡ.λ. 767) Καὶ ἡ ἀπ.λῆ δὲ καὶ ἡ σύνθετος ἐρωτήσις εἶναι ἀπόλυτος ἢ ἐξαρτωμένη.

§. 6. Ἡ ἐρώτησις εἶναι ἀπόλυτος, ὅταν τίθηται καθ' ἑαυτὴν εἰς τὸν λόγον, κατ' εὐθεΐαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτῶντος ἐκφωνουμένη, ἀπὸ παντὸς προηγουμένου ἀνεξάρτητος· τίς ἀνὴρ; (Σ.)=τίς ὁ ἀνὴρ;— τί δῆτα χρῆσεις; (Σ.)— ποῦ ποτ' ἐστί; (Σ.)— πῶς ἔχεις; (Πλ.) ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προηγουμένων παραδειγμάτων.

§. 7. Σύνθετος δὲ οὔσα ἢ ἀπόλυτος ἐρώτησις ἐκφέρεται παρὰ μὲν Ὀμήρῳ μάλιστα διὰ τοῦ ἢ—ἢέ (=ἢ—ἢ)· ἢ ῥ' οὔ γ' ὕβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, ἢέ φιλόξενοι; (Ὀδ. Ζ, 120) παρὰ δὲ Ἀττικοῖς σπανιώτερον μὲν τοῦτο, συνθέστερον δὲ τὸ πότερον—ἢ, πότερα—ἢ. Τὸ ἀνωτέρω ὀμηρικὸν ἤθελεν εἶναι παρ' Ἀττικοῖς πότερον οὗτοι ὕβρισταί εἰσιν ἢ φιλόξενοι; οὕτω καὶ πότερον φαῖναι τινα τὸν ταῦτα κωλύοντα ποιεῖν αὐτὸν ἐχρῆν ἢ μῆ; (Δημ. Στεφ. κβ')— καὶ τούτων πότερα τοὺς θεοὺς ἢ τὸ αὐτόματον χρῆ αἰτιᾶσθαι; (Δυσ. κατ' Ἀνδοκίδου Ἀσεβείας §. 25)— πότερα φῶμεν ἢ μῆ φῶμεν; (Πλ. Φιλ. 40) Καὶ παρ' Ὀμήρῳ δὲ παραλείπεται πολλάκις ἐν τῷ πρώτῳ κώλω τὸ ἢ καὶ παρ' Ἀττικοῖς τὸ πότερον, ὡς εἰλαπίνῃ ἢέ γάμος; (Ὀδ. Α. 223)— ἄρτι, ὦ Τερψίῳν, ἢ πάλαι ἐξ ἀγροῦ; (Πλ. Θεαιτ. ἀρχ.)— ἠδονὴ καὶ λύπη πέρας ἔχεις ἢ τῶν τὸ μᾶλλον τε καὶ ἥττον δεχομένων ἐστόν; (Πλ. Φιλ. 27) Ἐνίοτε τίθεται τὸ πότερα καὶ ἐπὶ πλειόνων κώλων, ὡς πότερα παρὰ δήμου ἢ ὀλιγαρχίης ἢ μονάρχου; (Ἡρ Γ', 82) Ἄλλοτε δὲ πάλιν τίθεται καὶ ἐπὶ ἐνὸς μόνου κώλου· πότερα δὲ κερτομέων λέγεις τάδε; (Σ. Φ. 1235) ὑπονοουμένου τοῦ ἄλλου κώλου=παίζων ἢ σπουδάζων; Τὰ δὲ περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐρωτηματικῶν μορίων ἰσχύουσι καὶ ἐπὶ τούτων, ὡς περὶ ἐπὶ τῶν ἀπ.λῶν ἐρωτήσεων.

§. 8. Αἱ ἐγκλίσεις ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐρωτήσεως, ἀπλῆς ἢ συνθέτου, ρυθμίζονται κατὰ τὰ ἀλλαγῶν ρηθέντα (σ. 88, §. 22—23). Ἐκφέρεται δηλ. ἐρωτηματικῶς ἢ ἔννοια κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκλίσιν καθ' ἣν ἤθελε τεθῆ καὶ μῆ ἐν ἐρωτήσει οὔσα· ἔστι ταῦτα; ὄρᾱς; μῶν οὐ κέκλοφας, ἀ.λ.λ' ἤρπακας; (Ἄρφ. Π.λ. 372)— μῆ τῶν τυράννων

ἔστιν; (Σ)—οὔκουρ ἐγὼ σοι ταῦτα προὔλεγον; (Σ)—ποῦ τις ἄν τράποιτο; (Ἄρφ.)—πότερ' ἄν δέξαιό σοι εἶναι ἀγαθὰ ἢ κακά; (Πλ)—πότερον φῶμεν εἰδότας αὐτοὺς ἐξαπατᾶν ἢ .λε.ληθέναι καὶ ἑαυτούς; (Σ) Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδεμίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ λόγος καὶ ἀφαιρεθείσης τῆς ἐρωτήσεως· ἔστι ταῦτα.—ὄρᾳς.—κέκλοφας.—οὐκ ἔστιν.

§. 9. Κατὰ τὰ ἔνω ρυθμίζεται συνήθως καὶ ἡ ἀπόκρισις, ἀλλ' ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι καθ' ὑπερβολὴν πλουσία εἰς τοὺς τρόπους τῆς καταρατικῆς ἢ ἀποφατικῆς ἀποκρίσεως. Ἐπὶ καταφάσεως μεταχειρίζεται τὰ ἐπιβρῆματα *ναί, πάνυ μὲν οὖν, παντάπασι μὲν οὖν, κομιδῆ μὲν οὖν, πάνυ γε, παντάπασί γε, μάλιστά γε, πῶς γὰρ οὐ;* κτλ. Ὡσαύτως τὰ ῥήματα *φημί, ἔστι, καὶ τὸ πρραχωρητικὸν ἔστω* ἐπὶ ἀποφάσεως τὰ *οὐκ, οὐ φημι, οὐκ ἔστι, κτλ.*

§. 10. Ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν τὸ πρόσωπον ἀποβλέπουσαν τίθενται αἱ κατάλληλοι ἀντωνυμίαι, *οὗτος, ἐκεῖνος, κτλ* ἢ τὰ κατάλληλα ὀνόματα· *Ἐ.λ.ληγές ἐσμεν.—αὐδῶμαι Νεοπτόλεμος* (Σ. Φ. 234. 240)· ἐπὶ ἀποκρίσεως εἰς ἐρώτησιν συμβεβηκὸς ἀποβλέπουσαν τίθενται τὰ προσήκοντα ἐπιβρῆματα, *ἐκεῖ, τότε, οὕτως, ἐκείνως, κτλ.*

§. 11. Ἐξαρτωμένη ἐρώτησις εἶναι καὶ λέγεται ὅταν, ἄλλου προηγουμένου λόγου προσάρτημα παρακολουθοῦσα, κρέμαται ἀπ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ἀντικείμενον ἐκ τοῦ μεταβατικῆς ῥήματος. Αὕτη δὲ καλεῖται καὶ *π.λαγία ἐρώτησις*.

§. 12. Προτάσσονται δ' ἐν τούτοις ἐπὶ τῆς κυρίας προτάσεως τὰ ῥήματα *ἐρωτᾶν, πυνθάνεσθαι, ζητεῖν, καὶ τὰ περιέχοντα ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐρωτήσεως, σκοπεῖν, σκέπτεσθαι, ὄρᾳν* (=προσέχειν, φροντίζειν), *ἀγροεῖν, οὐκ εἰδέειν, ἀπορεῖν, ἀμηχανεῖν, οὐκ ἔχειν, ἀδηλον εἶναι, κτλ.*

§. 13. Ἐπὶ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐνεστώτος χρόνου ἢ μέλλοντος ἡγουμένου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει, ἰσχύουσι τὰ ἀνωτέρω· τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον δηλ., ὡς αὐθυπόστατον θεωρούμενον, τίθεται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καθ' ὃν ἤθελε τεθῆ καὶ καθ' ἑαυτό· *εἴρειαι ὀππόθεν εἰμέν* (Ὁδ. Γ, 80).—*οὐκ ἔχομεν ὀππόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ταῦς* (Θ. Ζ', 14).—*ὄρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμῖν ἐγγενης ἔσθ' ὅστις ἄρ σου τοῦτο προσχρήζοι τυχεῖν* (Σ. Κ. 1167).—*βουλεύομαι γε ὅπως σε ἀποδρῶ* (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 13).

§. 14. Ἱστορικοῦ δὲ χρόνου ἐν τῇ κυρίᾳ προτάσει ἡγουμένου, τότε κανονικῶς τίθεται ὡς ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, εὐκτική· εἴρητο *Καμβύσης ὅτι τῇ πόλει οὐρομα εἶη* (Ἦρ. Γ', 64).—*εἰρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς τις εἶη καὶ ὀπόθεν πλέοι* (Ἦρ. Β', 115).—*ἀνηρώτα τί βούλοιντο* (Ξ. Ἀρ. Β', γ', 4).—*ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βούλοιο μένειν ἢ ἀπιέναι* (Ξ. Κ. Π. Α', γ', 15). Ἐπειδὴ δὲ ἡ ταιαύτη ἐρώτησις εἶναι οἷον ἄλλου λόγου προηγουμένου ἐξάρτημα, τὸ ἐρωτηματικὸν σημεῖον ἐν αὐτῷ εἶναι περιττόν.

§. 15. Ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται αἱ ἀντωνυμῖαι *ὅστις, ὁποῖος, ὀπότερος, ὀπόσος, καὶ τὰ μόρια ὀπότε, ὀπου, ὀπως*· ἡρόμην *ὀπότερος τούτοις τοῖς ἀνδροῖν ἀμείνων πεποίηται τῷ Ὀμήρῳ* (Πλ. Ἰπ. Ἐλάτ. 370).—*καὶ ἤρητο ὅτι καὶ εἶη τὸ σύνθημα* (Ξ. Ἀρ. Α', ἡ, 16).—*μετὰ δὲ ταῦτα ἡρόμην ὀπου ὁ σῖτος εἶη ὁ ἀπηλομημένος* (Δημ. Φαίριπ. 1040).

§. 16. Ὡς δὲ ἐπὶ τῶν διηγηματικῶν λόγων, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πολλάκις, διακοπτομένης τῆς σειρᾶς τῆς διηγήσεως, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρξέ τι προηγούμενον, τίθεται καθ' ὀριστικὴν τὸ ἐξαρτώμενον κῶλον, καὶ ἱστορικοῦ χρόνου ἡγουμένου· *εἰ ἔροιτό τις ὑμᾶς· εἰρήνην ἄγετε;* (Δ.)—*σὺ δὲ ἐπηρώτας ᾧδέ πως· ἀρά γε εἶπες καὶ οἰκονομίας τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ;* (Ξ. Κ. Π. Α', ζ', 12) ἢ καὶ μεταφερομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ παρελθόντος εἰς τὸ ἐνεστώς· *ἐπιθάνατο ποίοις οὐ χρῆθῆραίος πελίζειν* (Ξ. Κ. Π. Α', δ', 7).—*ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν* (Ξ)· ἔνθα ὡς ἐν μέσῳ παρίσταται τὸ παρεισαγόμενον πρόσωπον, οἷον ἀπ' εὐθείας προῖον τὴν ἐρώτησιν.

§. 17. Ἐκ τούτου λοιπὸν καὶ ἐπὶ ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως τίθενται πολλάκις αἱ ἀπλᾶ ἀντωνυμῖαι, *ὅς, πότερος, κτλ. καὶ τὰ μόρια ποῦ, πότε, κτλ.* καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγου· αἱ γυναῖκες *ἠρώτων αὐτοὺς τίνας εἶεν* (Ξ. Ἀρ. Δ', ε', 10)—*ἠρώτων τί χρῆ ποιεῖν* (Ξ). Εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν τοῖς ἐπὶ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως προτασσομένοις ῥήμασι (§. 12) ἀνάγεται καὶ τὸ *θανμάζω*· *εθαύμασεν ὀτι ποτὲ τροπῶ ἐγένετο* (Ξ. Λακεδ. Πολιτ. Α', 1).—*θανμάζω οὖν ὀπως ποτὲ ἐπέισθησαν Ἀθηναῖοι Σωκράτην περὶ τοὺς θεοὺς μὴ σωφρονεῖν* (Ξ. Ἀπομν. Α', α', 20). Ἀλλὰ καὶ πολλάκις *εθαύμασα τίσι ποτὲ λόγοις, ἔπεισαν . . . ὡς ἄξιός εἶη θανάτου* (Ξ. Ἀπομν. Α', α', 1).—*θανμαστοὺν τίποτε πειρῶνται* (Ξ. Ἀθ. Πολιτ. Α', 6).

§. 18. *Συνθέτου δὲ τῆς ἐξαρτωμένης ἐρωτήσεως οὐσης, διαστέλλονται τὰ κῶλα, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀπλῆς (§. 7). Ὡσχύτως διὰ τῶν εἴτε —εἴτε· ἐβουλεύοντο εἴτε κατακαύσωσι, ἐμπρήσαντες τὸ οἶκημα, εἴτε τι ἄλλο χρήσονται (Θ. Β΄, 4). Οὕτω καὶ διὰ τῶν εἰ—ῆ· ἵνα ἐπισκεψαίμεθα εἰ ὁ ἄριστος ἐνδαιμονέστατος καὶ ὁ κάκιστος ἀθλιώτατος ἢ ἄλλως ἔχοι (Πλ. Πολιτ. Η, 544).*

§. 19. *Ἐπὶ τῆς συνθέτου ἐρωτήσεως ἡ ἀπόκρισις ἀναφέρεται εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Ἡμίχ. τί θρῶμεν; ἀγγέλλωμεν ἐς πόλιν τάδε, ἢ σῖγ' ἔχωμεν; Ἡμίχ. ἀσφαλέστερον (Εὐρ. Ὀρ. 1539)=ἀσφαλέστερον σῖγα ἔχειν. Ὅταν δὲ πλείονες ἐρωτήσεις ἔπωνται ἀλλήλαις, ἡ ἀπόκρισις γίνεται κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν· ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει; λέγειν Ἀχιλλέως παῖς . . . πλείς δ' ὡς πρὸς οἶκον (Σ. Φ. 56).*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περί Σχημάτων.

§. 1. **ΣΧΗΜΑ** ἐν τῇ συντάξει καλεῖται πᾶσα πλοκὴ λόγου ἐκτροπομένη τοῦ κανονικωτέρου καὶ φυσικωτέρου τύπου κατὰ συγχωρητὴν παράβασιν. Ἡ κανονικωτέρα π. χ. καὶ τυπικωτέρα πλοκὴ εἶναι τὸ συμπλέκειν ἐνικὸν ῥῆμα μετὰ ἐνικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικὸν μετὰ πληθυντικοῦ, καὶ ὅμως ὅχι μόνον συγχωροῦνται τὰ ὁ δῆμος ἐψηφίσαντο, τὰ ζῶα τρέχει, κτλ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνεκτῶν κατήντησαν πολλαχοῦ τὰ ἐπικρατέστερα.

§. 2. Οὔτε εἰς τὰ ὀνόματα τῶν σχημάτων συμφωνοῦσιν οἱ γραμματικοί, ἄλλως ἄλλοι τὰ αὐτὰ καλοῦντες, οὔτε εἰς τὸν ἀριθμὸν, παρλαμβάνοντες εἰς τὰ σχήματα ἐνίοτε καὶ κοινοτάτας καὶ οὐδὲν ἰδιαιτέρον ἐχούσας πλοκάς λόγου.

§. 3. Καθ' ὃ παράβασιν διαφέρουσι τῆς κυρίως συντάξεως τὰ σχήματα, καθ' ὃ δὲ συγχωρητῆ παράβασιν, εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐνδόξων ποιητῶν καὶ συγγραφέων στηριζομένη, διαφέρουσι τοῦ σο.λοικισμοῦ ὅστις εἶναι παράβασιν καὶ κακίαν λόγου ἀσυγχώρητος. Τὰ συντακτικὰ σχήματα εἶναι πάντῃ διάφορα καὶ τῶν γραμματικῶν παθῶν λεγομένων καὶ τῶν ῥητορικῶν σχημάτων, καθ' ὃ ὁ λόγος λέγεται ἐσχηματισμένος καὶ ἀσχημάτιστος. Ἐκ τούτων λοιπὸν τῶν συντακτικῶν σχημάτων θέλομεν πραγματευθῆ ἐνταῦθα διὰ βραχέων τὰ κυριώτερα.

Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.

§. 4. Σχῆμα κατὰ σύνεσιν καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἐν ἣ ἡ σύνταξις βαίνει κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν. Γίνεται δὲ τοῦτο κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους· 1. κατὰ γένος διαφερόντων τοῦ οὐσιαστικοῦ τῶν ἐπιθετικῶν, εἴτε ὡς κατηγορουμένων εἴτε ὡς προσδιορισμῶν τιθεμένων· τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατεῖς εἰσιν (Ξ. Κ. Π. Ε', α, 14· ἀκρατῆ, πρὸ ἄλλοις, οὐκ ὀρθῶς).—ἐ.λθὼν ἐκάκωσε βίην Ἡρακλειεῖν (ἰλ. Δ, 689).—φί.λε τέκνον (ἰλ. X, 84).—βρέφος ἐσορῶ φέροντα

τόξον (Ἄν. Ὀδ. Γ').—ψυχὴ ἀπολιπών (Ξ. Κ. Π, Ζ', γ', 8).—φάλαγγες ἐλλόμενοι (Ἰλ. Π, 280). 2. Κατ' ἀριθμὸν ὄντις βεβρωτες (Σ. Ἀργ. 1022). 3. Κατ' ἀμφότερα ἐπὶ τὴν πόλιν ἔπλεον ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας (Θ. Γ', 79), κτλ. Ἴδε καὶ κατωτέρω §. 8.

§. 5. Ἀκριβῶς ἐξετάζοντες τὰ προηγούμενα χωρία εὕρισκομεν ὅτι ἐν πᾶσι τούτοις ὁ νοῦς, παρατρέχων τὴν νεκρὰν λέξιν, διορθᾷ τὴν ὑπὸ ταύτῃ ἐνουπολανθάνουσαν καὶ ζῶσαν ἔννοιαν, καὶ κατὰ ταύτην συντάσσει· τὸ μοχθηρὰ ἀνθρώπια=οἱ μοχθηροὶ καὶ εὐτελεῖς ἄνθρωποι· τὸ βίη Ἡρακλειαίη=Ἡρακλῆς· τὸ φίλε τέκνον=φίλε υἱέ· τὸ βρέφος φέροντα=παῖδα φέροντα· τὸ φάλαγγες ἐλλόμενοι=οἱ φαλαγγηδὸν τεταγμένοι ἐλλόμενοι· τὸ ἐπὶ τὴν πόλιν ὄντας=ἐπὶ τοὺς πολίτας ὄντας, κτλ. Διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ νοούμενον καὶ Σχῆμα κατὰ ἢ πρὸς τὸ σημαϊνόμενον, ἰδιαιτέρως δὲ καὶ Σχῆμα κατὰ τὸ Συγώνημον, ὅταν τὸ ἐπόμενον, ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν μάλιστα, ἐκφέρηται διὰ λέξεως ἑτερογενοῦς μὲν καὶ ἑτεραρίθμου πολλάκις τῆς προηγουμένης, ἀλλὰ συνωνύμου κατὰ τι ἄλλο· νεφέλη ἀμφιβέβηκε κυανέη, τὸ οὔποι' ἔραεῖ (Ὀδ. Μ, 75)=ὄ, νέφος.

§. 6. Οὕτω καὶ ὅταν, προηγηθέντος τοιοῦτου τινὸς οὐδετέρου, μειράκιον, π. χ. ἔπηται ἐν τῷ ἐπομένῳ κώλῳ αὐτὸν ἢ ἐκεῖνον· ἔν ὅπote ἐξέλθοι τὸ μειράκιον εἰσαρπάσαιεν αὐτόν (Ἄυσ. Ἀπολ. πρὸς Σίμωνα § 11)=τὸν νεανίσκον ἢ τὸν Θεόδοτον, ὡς ὠνομάσθη πρότερον τὸ μειράκιον.—ἐντυχῶν δ' ἐγὼ τούτων μὲν οὐχ ἠπτόμεν, τοῦ μειρακίου δ' ἐπελαμβάνομην· οὗτοι δ' ἐκεῖνόν τε ἤγον βία καὶ ἐμὲ ἔτυπτον (αὐτόθι §. 37).

§. 7. Ὑπὸ τὸ κατὰ σύνεσιν ἦτοι κατὰ τὸ νοούμενον σχῆμα δυνατὸν νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ τῶν περιληπτικῶν ὀνομάτων σύνταξις, ἅτινα, ὡς εἶναι γνωστὸν, καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ὄντα, συντάσσονται πληθυντικῶ ρήματι (σ. 10, §. 11—12)· τὸ πλῆθος ἐπεβοήθησαν (Ἡρ.).—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ.).—τὸ στρατόπεδον ἀνεχώρουν (Θ.)· διότι καὶ ἐν τούτοις ἐπικρατεῖ βεβαίως ἢ κατ' ἔννοιαν σύνταξις· τὸ πλῆθος οἴονται (Θ.)=οἱ πολλοὶ οἴονται.—ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον (Θ.)=οἱ ἄλλοι στρατιῶται ἀπέβαινον.

§. 8. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει περὶ τῶν στρατεύμα εὐθύροτας (Εὐρ. Ἐκ.

38), τοῦ στόλου πλεόντων (Δ. Μειδ. 569), καὶ ἄλλων τοιοῦτων, ὁμοίων ὄντων τοῖς ἀνωτέρω (§. 4). Ὄταν δὲ τὰ περιληπτικά ταῦτα ἐνόματα, κατ' ὀνομαστικὴν ὄντα καὶ μετοχικὸν ἔχοντα προσδιορισμὸν, φέρονται ὡς ὑποκείμενον πρὸς ῥῆμα, τότε δυνατὸν ἄ. ἢ μετοχὴ νὰ ᾖ αἰ ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ καὶ τὸ ῥῆμα ὡσαύτως πληθυντικοῦ. *Τροίην ἐλόντες στόλος θεοῖς λάγυρα ταῦτ' ἐπασσάλευσαν* (Αἰσχύλ. Ἀγ. 582)· δυνατὸν ἂ. τῆς μετοχῆς πληθυντικῆς οὔσης, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ αἰ ἐνικόν· *στρατὸς ἐκβάττα πᾶς ἠσπάζετ', ὀμνύετε βλέπειν, . . .* (Σ Φ. 356).—*ὄχλος ἠθροίσθη, θανμάζοντες καὶ ἰδεῖν βουλόμενοι* (Ξ. Ἐλλην. Α', δ', 13) δυνατὸν γ'. τῆς μετοχῆς ἐνικῆς οὔσης, κατὰ τὸ ὄνομα, τὸ ῥῆμα νὰ ᾖ αἰ πληθυντικόν· ὁ δῆμος ξυριστάμενος καὶ ἀγαθυροῦσας ἐπέθετο (Θ. Γ', 82)· δυνατὸν δ'. πολλῶν οὐσῶν τῶν μετοχῶν, ἢ μία νὰ ᾖ αἰ ἐνική, ἢ ἄλλη πληθυντική, καὶ τὸ ῥῆμα πληθυντικόν· ὁ δῆμος λαβὼν τὸ σαφές, καὶ δεινὸν ποιούμενοι . . ., τὸν μὲν μηνυτὴν ἔλυσαν, τοὺς δὲ καταϊταθέντας, κρίσεις ποιήσαντες, τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγρόντες ἐπαρεῖπον ἀργύριον τῷ ἀποκτείναντι (Θ. Σ', 50).

Β'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.

§. 9. Σχῆμα ἀττικὸν ἢ ἀττικὴ σύνταξις καλεῖται ἢ καὶ τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν οὐδέτερον πληθυντικὸν ὑποκείμενον συντάσσεται ἐνικῶ ῥήματι· κακοῦ γὰρ ἀνδρὸς δῶρ' ὄνησιν οὐκ ἔχει (Εὐρ Μηνδ. 618).—τὰ καλῶς εὑρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μινύεται (Σ Κ. 1188). Οὕτως ἔλεγε καὶ ὁ ὀλίγον γυναικάρεσκος ἀρχαῖος κωμικός· διὰ τὰς γυναῖκας πάντα τὰ κακὰ γίγνεται (Μ.).

§. 10. Παρ' Ὀμήρῳ καὶ παρ' Ἰώσιν ἀπαντᾶται μὲν τὸ τοιοῦτον· καὶ τότε ἔπειτα τομόνδ' ἐξέισυτο ἄρσενα μῆλα (Ὀδ. Ι, 438)· ἀλλὰ δὲν ἦτον σταθερὰ χρήσις· ἐνίοτε δὲ ἐν τῷ αὐτῷ κώλῳ ἀπαντῶνται ἀμφότεραι αἰ συντάξεις· *δοῦρα σέσηπε νεῶν καὶ σπάρτα λέλυνται* (Ἰλ. Β, 135). Παρ' Ἀττικοῖς, τοῦναντίον, ἔγινε σταθερὰ ἢ τοιαύτη χρήσις μετὰ ὀλίγων ἐξαιρέσεων.

§. 11. Αἱ συνηθέστεραι ἐξαιρέσεις εἶναι ὅταν τὸ ὑποκείμενον σημαίνῃ ἔμψυχον· τὰ τέλη τῶν *Λακεδαιμονίων* (=οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν) ὑπέσχοτο αὐτοῖς (Θ. Α', 58).—τὰ μειράκια διαλεγόμενοι ἐπιμέμνηνται Σωκράτους (Πλ. Α. 180).—*τοσάδε μὲν μετ' Ἀθηναίων*

ἔθνη ἐστράτευον (Θ. Ζ', 58), κτλ' καὶ δεύτερον ὅταν ἀναδεικνύηται ἡ ἔννοια τῶν καθέκαστα· τὰ μειράκια κατεφρόνησαν (Ἰσ. Παραθην. 4)· ἡ ἐξίχεται ἡ ἔννοια τῆς ἐκτάσεως πολυμερῶν καὶ ἡ τῆς πληθούς· βασιλεία ἦσαν (Ξ. Ἀν. Α', 6', 23).—καὶ ὑποχωρούντων φανερά ἦσαν καὶ ἵππων καὶ ἀνθρώπων ἔγνη πολυλά (Ξ Ἀν. Α', ζ', 17). Ἀλλὰ καὶ ταῦτα δὲν εἶναι γενικά· ἐν τῷ πρώτῳ μάλιστα παραδείγματι παρ' ἄλλοις φέρεται ὑπέσχετο.

§. 12. Ἐὰν δεχθῶμεν ὡς ἀληθινὴν τὴν γνώμην ὅτι οἱ Ἀττικοὶ μετεχειρίζοντο τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος σύνταξιν, θεωροῦντες τὸ ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημαίνουμένον ὡς σωρὸν πραγμάτων, τότε πρέπει νὰ εἰπώμεν ὅτι καὶ ἡ σύνταξις αὕτη ἀνάγεται εἰς τὸ κατὰ τὸ ροοῦμενον σχῆμα· διότι τὸ ἐξορύττειτο ἂν σκαπτόμενα τὰ φυτὰ (Ξ. Οἰκ. ΙΘ', 4) = ἐξορύττειτο ἂν ὁ σωρὸς τῶν φυτῶν· ἐξάιρετα δὲ ἀρμόζει τοῦτο εἰς τὰ δημηρικὰ ὅσα τε φύλλα καὶ ἀνθεα γίγνεται ὦρη (ἰλ. Β, 467)· διότι πικριστῶσιν ἄπειρον πλῆθος φύλλων καὶ ἀνθῶν, ἀλλ' ἄνευ ἀτομικῆς ὑπάρξεως.

Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἤτοι Βοιώτιον.

§. 13. Πινδαρικὸν ἤτοι βοιώτιον σχῆμα καλεῖται ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν, ἐναντίον τῆς κοινῆς συνηθείας, ὑποκείμενον πληθυντικόν, ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ γένους, συντάσσεται μετὰ ἐνικοῦ ῥήματος· μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαῖ ἰόγων τέλλεται (Πίνδ. Ὀλ. Ι, 5, Β.).—ἀχρεῖται τ' ὄμφαι μελέων σὺν ἀύλοισι, ἀχεῖται Σεμέλιαν ἐλικάμπυκα χοροί (Πίνδ. Διθυρ. Γ', Ἀποσπ.).

§. 14. Τὸ πινδαρικὸν ἤτοι βοιώτιον σχῆμα διαφέρει τῆς ἀττικῆς συντάξεως μόνον καθ' ὅτι ἐν ταύτῃ μὲν εἶναι οὐδέτερον, ἐν ἐκείνῳ δὲ ἀρσενικὸν ἢ θηλυκὸν τὸ ὑποκείμενον, ἀμφότερα δὲ εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐπὶ τῶν περιληπτικῶν συντάξεως, ἐν οἷς ἐνικὸν ὑποκείμενον φέρεται πρὸς πληθυντικὸν ῥῆμα· τὸ στράτευμα ἀπῆλθον.

§. 15. Τὸ πινδαρικὸν ἢ βοιώτιον σχῆμα φαίνεται ὅτι ἰδιάζεν ἐξαιρέτως εἰς τὴν βοιωτικὴν ἤτοι αἰολικὴν διάλεκτον· ἀπαντᾷται ὁμοῦ καὶ παρ' Ὀμήρῳ ἐνίοτε ἐν τοῖς ὕμνοις, ὡς ξανθαὶ δὲ κόμαι κατεγήροθεν ("Υμν. Αἴμ. 279), καὶ παρ' Ἡσιόδῳ καὶ παρ' Ἡροδότῳ. Παρὰ δὲ Ἀττικοῖς μάλιστα μετὰ τῶν ἔστι καὶ ἦν, προτασσομένων τοῦ λόγου· ἔστι γὰρ ἔμοι γε καὶ βωμοί (ἰλ. Εὐθυδ. 302).—ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι κλίμακες (Σοφ. Τρ. 520).

Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.

§. 16. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος, ὅπερ, συντομίας χάριν, καὶ ὁμοιοπίπτου ἐν μέρει δυνατὸν ὀνομάσει, καλεῖται πλοκὴ λόγου καθ' ἣν, τιθεμένου πρῶτον τοῦ ὅλου, ὁμοιοπτώτως ἔπειτα προστίθεται καὶ τὸ μέρος ἐφ' οὗ καθ' αὐτὸ ἡ ἐνέργεια πίπτει. Γίνεται δὲ τοῦτο· α'. κατ' ὀνομαστικὴν· β'. κατὰ γενικὴν· γ'. κατὰ δοτικὴν· δ'. κατὰ αἰτιατικὴν.

α'. Κατ' ὀνομαστικὴν.

§. 17. Κατ' ὀνομαστικὴν γίνεται τὸ σχῆμα τοῦτο ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἕκαστος, ἐκάτερος, πᾶς, ἄλλος, ἄλλος ἄλλοθεν, ἐν οἷς, τιθεμένου τοῦ ὅλου ὡς ὑποκειμένου τῆς προτάσεως, ἔπεται κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν τὸ μέρος, ἐξυπονοουμένου τοῦ ῥήματος κατ' ἀναλογίαν· οἱ δὲ κληρον ἐσημήναντο ἕκαστος (Ἰλ. Η, 175) = οὗτοι δὲ ἐσημήναντο κληρον, ἕκαστος δηλ. ἐσημήναντο τὸν ἑαυτοῦ κληρον. — οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἕκαστος περιερχόμεθα (Πλ. Δημ. Φ. Α', ις').

§. 18. Σημειωτέον δὲ ἐνταῦθα· α'. ὅτι, παραλειπομένου πολλάκις τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου, μένει ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὅλου τὸ ὑποκείμενον τοῦ μέρους, ἀλλὰ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν διεδίδρασκον ἤδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, βουλόμενος τὰ ὄντα ἐκποδῶν ποιεῖσθαι (Ξ. Κ. Π. Γ', α, 3) = οἱ Ἀρμένιοι διεδίδρασκον ἅπαντες, ἕκαστος δηλ. διεδίδρασκε, βουλόμενος, κτλ. — ἠρώτων ἄλλος ἄλλο (Πλ.). — ἠσπάζοντο ἄλλος ἄλλοθεν (Πλ. Χαρμ. 153) = ἠσπάζοντο πάντες, ὁ μὲν δηλ. ἠσπάζετο ἐξ ἑνός, ὁ δὲ ἐξ ἄλλου μέρους· β'. ὅτι πολλάκις τὸ ῥῆμα, καίτοι τοῦ γενικοῦ ὑποκειμένου πληθυντικοῦ ὄντος, πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ μερικοῦ ὑποκειμένου ἐλκόμενον, τίθεται ἐνικόν· οὗτοι μὲν . . . ἄλλος ἄλλο λέγει (Ξ. Ἀρ. Β', α, 15). — πάντες δὲ οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον ἔθνος ἐπορεύετο (αὐτόθι Α', ἡ, 9).

β'. Κατὰ γενικὴν.

§. 19. Κατὰ γενικὴν γίνεται τὸ καθ' ὅλον καὶ μέρος σχῆμα, ὅταν, τεθέντος τοῦ ὅλου κατὰ γενικὴν, ἔπεται καὶ τὸ μέρος κατὰ τὴν αὐτὴν πτώσιν· εἰ μὲν γὰρ τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ τοῦδε ἐστεῶτος ἐν τοῖσι προθύροισι βαλὼν τύχοιμι μέσης τῆς καρδίας (Ἡρ. Γ', 35) = τύχοιμι τοῦ παιδός, τῆς μέσης καρδίας δηλ. Ἡ πλοκὴ αὕτη διαφέρει τῆς διπλῆς γενικῆς, ἣν ἐνίοτε δέχονται, ἐνεργητικῶς τε καὶ παθητι-

κῶς, τὰ ὀνόματα· ὡς Ἰστυαῖος ὑπέδυνε τὴν τῶν Ἰώνων ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρείου πολέμου (Ἡρ. Γ', 2), καὶ τῆς ἄλλης πλοκῆς κατὰ τὴν περίστασιν ὅταν ἡ μία γενικὴ ἐξαρτᾶται τῆς ἄλλης, ὡς ὁ τῶν τοῦ βασιλέως ἰππέων στρατηγός· ὁμολογητέον ὅμως ὅτι δὲν εἶναι ἀδύνατον καὶ τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα νὰ ἐκληφθῆ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· τύχοιμι μέσης καρδίας τοῦ παιδός, ἢ καὶ, τοῦ παιδός ἐστοῦτος, τύχοιμι μέσης καρδίας αὐτοῦ.

γ'. Κατὰ δοτικὴν.

§. 20. Τὸ κατὰ δοτικὴν ὁμοιόπτωτον γίνεται μάλιστα ἐπὶ ἀνωθυμίας, ὅταν δηλ. πρὸς ταύτη τίθεται καὶ ὄνοματος δοτικὴ πρὸς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ γενικώτερον ἐκφρασθέντος· ἔν τ' ἄρα φῶ χειρὶ (ἰλ. Ζ, 253, καὶ ἀλλαχοῦ). — τὸν γὰρ οἱ ἔμβαλεν χερσίν (ἰλ. Ξ, 218). — ἄν (κόσμον) σφι Ζεὺς γένει ὤπασεν (Πίνδ. Ὀλ. Η, 83). — κελαινῶπιν δ' ἐπὶ οἱ γεφέλαρ ἀγκύλω κρατὶ κατέχευας (Πίνδ. Πυθ. Α', 7). Οὕτω καὶ παρ' Ἡροδότῳ (Β', 18) μαρτυρεῖται δέ μοι τῇ γνῶμῃ.

δ'. Κατ' αἰτιατικὴν.

§. 21. Κατ' αἰτιατικὴν γίνεται, ὅταν ὡσαύτως τὸ μέρος ἔπηται κατὰ τὴν πτώσιν ταύτην, καθ' ἣν προτάσσεται καὶ τὸ ὄλον. Ἐκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφιμελαίρας (ἰλ. Ρ, 83). Ἦτον βέβηχα δμαλώτερον καὶ εὐσυντακτότερον νὰ τεθῆ τὸ ὄλον κατὰ γενικὴν· ὁ νοῦς ὅμως εὐρίσκει εὐκολώτερον νὰ συνδέσῃ ὁμοιον πρὸς ὁμοιον κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μᾶλλον σχέσιν ἢ κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν συνάφειαν. Κατὰ τὴν πρῶτον τρόπον ἤθελεν εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασε τὰς φρένας τοῦ Ἐκτορος, κατὰ τὸν νῦν τρόπον εἶναι αἰνὸν ἄχος πύκασεν Ἐκτορα, τὰς φρένας δηλ. αὐτοῦ. Τοιαῦτα εἶναι τὰ βάλλειν τιὰ στήθος, μέτωπον, μετάφρενον. — τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα (ἰλ. Λ, 240), κτλ. Ἐνίοτε δὲ καὶ κατὰ δοτικὴν ἐκφέρεται τὸ ὄλον· δάκε δὲ φρένας Ἐκτορι μῦθος (ἰλ. Ε, 493. Ἴδε καὶ Ὀδ. Σ, 88).

§. 22. Ἡ τοιαύτη κατὰ δοτικὴν καὶ αἰτιατικὴν ὁμοιόπτωτος πλοκὴ τοῦ λόγου ἰδιαίξει μάλιστα τοῖς ἐπικοῖς, ἀπαντᾶται ὅμως ἐνίοτε καὶ παρὰ τοῖς δραματικοῖς τῶν Ἀττικῶν· πρόχειρον εἴ τι σοι, τέκνον, πάρα ξίφος χειροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα (Σ Φ. 747) = πάρεστί σοι, ταῖς χερσὶ δηλ. — μέθεες με, πρὸς Φεῶν, χεῖρα, φίλιτατον τέκνον (Σ. Φ. 1301). — καὶ γιν ἄρθρα ἐνζεύξας (Σ. Τ. 717). Τοι-

οὔτον δὲ φαίνεται καὶ τὸ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα κρύψον κατ' ἄλλοσ (Σ. Κ. 114), ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἀναλυθῆ κρύψον με κατ' ἄλλοσ, τὸν πόδα μου δηλ., ὀρθότερον ἀναλύεται ἄγουσα πόδα μου (ἢ πόδα ἐμὸν) ἐξ ὁδοῦ κρύψον με κατ' ἄλλοσ· ὡσαύτως καὶ τὸ (Εὐρ. Ἐκ. 807) ποῖ μ' ὑπεξάγεισ πόδα ; Σπανιώτερον δὲ τὸ σχῆμα τοῦτο παρὰ τοῖσ πεζογράφοισ· ὤκνονσ ἐπαγερέσθαι, μὴ σοι ἐμποδῶν εἶην τῆ ἐπιδείξει (Πλ. Ἰππ. Ἐλ. 364).

§. 23. Τὸ αὐτὸ δμοιοπτωτον συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιμερισμῶν, ἐπὶ τῶν λογικῶν δηλ. διαιρέσεων ἐνός τινος ὅλου, ὅταν, ἀντὶ νὰ τεθῆ τὸ ὅλον κατὰ γενικὴν, ὡς ἦτον ἡ φυσικωτέρα πλοκή, οἷον τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τὰ δὲ οὐκ ἐφ' ἡμῖν (Ἐπίκτ.), τίθηται δμοιοπτῶτως τοῖσ μέρεσι· τὰ δὲ δοῦρα ἄλλα μὲν πάγειν, . . . πολλὰ δὲ καὶ ἐν γαίῃ ἴστατο (Ἰλ. Α. 571). — οἰκίαι αὶ μὲν πολλαὶ πεπτῶκεσαν, ὀλίγαι δὲ περιῆσαν (Θ. Α', 89). Οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀνωτέρω (§. 8) ἐν τέλει. Περὶ ἄλλων τινῶν σχημάτων ἴδε ἐν τῷ ἐπομιένῳ κεφαλαίῳ.

○○○○○○○○○○

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Περὶ Ἰδιωμάτων.

§. 1. Εἴτε τὰ ἰδιώματα ἐκληρθῶσι συνώνυμα τοῖσ σχήμασι, ὡσ παρὰ πολλῶν γίνεται, εἴτε θεωρηθῶσι ὡσ γένη, ὑπαγομένων ὑπ' αὐτὰ τῶν ἀνωτέρω καὶ ἄλλων προμοίων σχημάτων, εἶναι καὶ ταῦτα πάντοτε οἷον συγχωρητῆ παράβασισ τῆσ κανονικωτέρας καὶ τυπικωτέρας πλοκῆσ. Ἰπὸ τὴν δευτέραν ταύτην ἔποψιν θέλομεν ἐξετάσει δια βραχέων τὰ ἐξῆσ τέσσαρα γενικώτερα ἰδιώματα τῆσ ἑλληνικῆσ γλώσσησ, τὴν Ἐλλείψιν, τὸν Πλεορασμόν, τὴν Ἐλίξιν ἢ Ἐφελίξιν καὶ τὸ Ἀνακόλουθοσ, συμπεριλαμβάνοντεσ καὶ τὰ ὑπὸ ταῦτα ὑπαγόμενα σχήματα.

Α'. Περὶ Ἐλλείψεωσ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 2. Τὸ ὄνομα δεικνύει τὴν φύσιν τούτου τοῦ ἰδιώματος. Πολλάκισ δηλ. δμιλοῦντεσ καὶ γράφοντεσ παραλείπομεν λέξιν ἢ λέξεισ αἵτινεσ δια τὴν πρᾶξιν ἔπρεπε νὰ τεθῶσι, ἀλλ' ὅμως, καίτοι παραλειπόμεναι, ἦτοι δια τὴν συνάφειαν εὐκόλῳσ ἐννοοῦνται, ἢ δια τὴν συχὴν χρῆσιν κατήντησαν γνωσταί, εἰσ τὴν δεῖνα ἢ δεῖνα περίστα-

σιν, ἐπὶ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς σημασίας, ἀκριβῶς τιθέμεναι, ὡς τόσοι τεχνικοί ὄροι. Τοῦτο καλεῖται *Ἑλλειψίς*.

§. 3. Οὕτω παρετηρήσαμεν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν ὅτι παραλείπεται τὸ *συνδετικόν* ἐκ τῶν μερῶν τῆς ἀπλῆς προτάσεως. Ἀλλὰ οὐδὲν ἦ- τὸν καὶ εἰς τὸ οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίῃ, καὶ εἰς τὸ ἄριστον μὲν ὕδωρ, κτλ, καὶ ἡ θέσις τῶν μερῶν εἶναι τοιαύτη, καὶ τοιαύτη ἡ σχέ- σις τῶν ἐννοιῶν πρὸς ἀλλήλας, ὥστε οὐδεμίαν δυσκολίαν ἀπαντᾶ ὁ νοῦς ἔνα ἐννοήσῃ ὅτι τὸ ἐν εἶναι κατηγορούμενον τοῦ ἄλλου, καὶ ὅτι τὰ ἀνωτέρω = οὐκ ἀγαθὸν ἐστὶν ἡ πολυκοιρανία, καὶ = τὸ ὕδωρ ἐστὶν ἄριστον, κτλ. (σ. 3, §. 11—).

§. 4. Ἐπίσης παρετηρήσαμεν ὅτι, ἐπὶ ὠρισμένων περιστάσεων, καὶ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ἀρτικείμενον δυνα- τὸν νὰ παραλειφθῇ. Οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ μετοχῆς· ἐπιπίπτων (Δημο- σθένης) τοῖς Ἀμβρακιώταις ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θ. Γ', 112), οὔσι δηλ.—οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοὺς πρῶτους γύλακας εὐθὺς διαφθείρουσιν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς (Θουκ. Δ', 32), ὄντας δηλ.—ὡς ἐμοῦ μόνῃς πέ- λας (Σ. Κ. 83), οὔσης δηλ.—ὦν ὑγηγητῶν (Σ. Τ. 966), ὄντων δηλ. ἠσαύτως καὶ ὀλόκληρος πρότασις· εἰς κόρακας (ἐξῆρε), πρὸς σε γο- γάτων ἔικετούω, κτλ. σ. 4, §. 14—16. σ. 5, §. 17—19). Οὕτως οὐχ ὅτι = οὐ λέγω ὅτι.—μὴ ὅτι = μὴ εἶπω ὅτι.—ὅπως ἀνὴρ ἔσει = ὅρα τίνι τρόπῳ ἔσει ἀνὴρ.—ὅπως ἔσεσθε ἀνδρες ἀξιοὶ τῆς ἐλευθερίας ἧς κέκτησθε (Ξ. Ἀρ. Α', 6', 3).—ὅπως μὴ ῥεῖς (Ἀρφ. Βατρ. 7) = πρό- σεχε μὴ τὸ εἶπης (Ἰδς σ. 165, §. 5).

§. 5. Ἐκ τῆς συχνῆς δὲ καὶ ὠρισμένης χρήσεως κατήντησαν ὄχι μόνον εὐληπτα πολλὰ ἐπίθετα ἀνευ οὐσιαστικῶν τιθέμενα, ἀλλὰ σχε- δὸν κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν. Οὕτω λέγομεν τῇ ὑστεραίᾳ, κατὰ γε τὴν ἐμὴν, δεξιὰ, διάμετρος, κτλ, μόλις ἔχοντες χρείαν νὰ ὑπεν- θυμίσωμεν ὅτι τὸ πλῆρες ἐν τούτοις εἶναι ἡμέρα, γυνώμην, χεῖρ, γραμ- μή, κτλ. Οὕτως ἐν μὲν Ἰλιάδος Σ, 22 λέγεται ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐλῶν . . , ἐν Ὀδυσσεΐας Ε, 428 ἀμφοτέρησι χερσὶν ἐπεσσύμενος, ἐν δὲ Ὀδυσσεΐας Σ, 28 κόπτων ἀμφοτέρησι. Τινὰ δὲ κατήντησαν οἷον ἐπιρρήματικὰ, ἐν μέρει μὲν πρόχειρον ἔχοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ἴσως ἀ- ναπληρούμενον οὐσιαστικόν, ὡς ἀπὸ τῆς ἴσης (Θ. Α', 15), μοίρας δηλ., διὰ πάσης (Θ. Α', 14) τῆς νηὸς (ἴσως), δυσκολώτερον δὲ ἄλλοτε ὡς ἐκ καιρῆς (Θ. Γ', 92), διὰ κερῆς (Θ. Δ', 120), κατὰ μόρας (Θ. Α', 32).

Ἀλλὰ καὶ τεθέντος ὅτι εὐρίσκεται οὐσιαστικὸν κατάλληλον πρὸς ἀναπλήρωσιν, ἤθελεν εἶναι βεβαίως σχολαστικώτερον τοῦ δέοντος τὸ εἰπεῖν καὶ γράψαι. διὰ κενῆς χειρός, κατὰ μόνας μερίδας, καὶ εἴτι τοιοῦτον.

§. 6. Ἐλλειψέως εἶδος εἶναι καὶ ἡ ἀποσιώπησις, ἐν ᾗ ὁ ἤρχισμένος λόγος, διὰ διαφόρους αἰτίας, καὶ πάντοτε ἐπὶ ῥητορικῶ σκοπῷ, διακόπτεται· εἰ μὲν δώσουσι γέρας Ἀχαιοὶ (Ἰλ. Α, 135) ἔνθα ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσῃ καλῶς ἔχει, παύσομαι, ἢ ἄλλο τι ὁμοίον, ἀλλ' ὁ νοῦς, σπεύδων εἰς τὸ ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ σπουδαιότερον, παραλείπει τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πρώτου. Ὡσαύτως παρὰ Ξενοφῶντι (Ἀν. Β', ζ', 15)· εἰ μὲν σύ τι ἔχεις, ὦ Μηδόσαθεε, λέγειν· εἰ δὲ μή, ἡμεῖς πρὸς σὲ ἔχομεν.—καὶ ἦν μὲν ξυμβῆ ἢ πείρα· εἰδὲ μή (Θ. Γ', 3). Ἀλλὰ καὶ ὅλως ἀποσιωπωμένου τοῦ δευτέρου κώλου· ἦν σ' ἔλω ποτέ (Σ. Κ. 810).

§. 7. Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ἀποσιωπᾶται ἡ ἀπόδοσις, διὰ τοῦτο ἡ πλοκὴ αὕτη καλεῖται Σχημα Ἀνανταπόδοτον, συνηθέστατον δὲν παρ' Ἀττικῶς (ἴδε Ξ. Κ. Π. Η, ζ', 22. Ἀπομν. Γ', α, 9. Γ', θ', 11. Πλ. Πρωτ. 325. Πολιτ. Θ', 575, κτλ)· ὅθεν παρὰ τοῖς γραμματικῶς λέγεται ἀττικὸν δὲ καὶ τὸ ἀνανταπόδοτον (Γρηγ. Κορίνθ.). Ἀμφισβητοῦσι δὲ περὶ ἄλλων τε καὶ περὶ τοῦ (Ξ. Ἀν. Ζ', α, 31) δοκεῖ εἰπεῖν ὅτι ἡμεῖς οὐδὲν βέλτιον ποιήσοιτες παρεληλύθαμεν εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἦν μὲν δυνώμεθα παρ' ὁμῶν ἀγαθόν τι εὐρίσκεισθαι· εἰ δὲ μή, κτλ· ἔνθα τὸ ἦν δυνώμεθα οἱ μὲν ὡς ἐν παρενθέσει δέχονται=ἵνα ἴδωμεν εἰ, κτλ, οἱ δὲ εἰς τὰ ἀνανταπόδοτα ἔλκουσιν· οὕτω καὶ τὸ θουκυδίδειον (Δ'. 13)· ἦν μὲν ἀρτεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσι εἰς τὴν εὐρυχωρίαν, ἔνθα ὡς ἀπόδοσιν δυνατόν ἐννοῆσαι τὸ ὡς ἐν ταύτῃ (τῇ εὐρυχωρίᾳ), ναυμαχήσοιτες ἢ ἵνα ναυμαχήσωσι.

§. 8. Τὸ ἀντίθετον τοῦ προηγουμένου εἶναι ὁ δυνατικὸς λόγος, ἀπόδοσις ὧν τοῦ ὑποθετικοῦ λόγου, κατὰ παράλειψιν τῆς εὐκόλως ἐννοουμένης προτάσεως· βουλοίμην ἄν=βουλοίμην ἄν, εἰ δυναίμην.—ἠδέως ἄν ἦκουσα=ἠδέως ἄν ἦκουσα, εἰ ἐζῆν, εἰ ἐλέγετο.—οὐδ' ἄν εἰς ἀντεῖποι (Δ).—ἠδέως ἄν ἔρωγ' ἐροίμην (Δ.—ἴδε σ. 171).

§. 9. Ὡς δὲ διαφέρει τῆς ἀποσιωπήσεως ἡ ἔλλειψις καθ' ὅτι ἡ μὲν πρώτη γίνεται διὰ ῥητορικόν, ἡ δὲ δευτέρα διὰ γραμματικόν σκοπόν, οὕτω διαφέρει κατ' ἄλλον λόγον καὶ τῆς βραχυλογίας.

§. 10. Βραχυλογία ἰδιαιτέρως παρὰ τῶν νεωτέρων φιλολόγων

ονομάζεται εἶδος ὠρισμένον ἐλλείψεως, ἐν ᾧ παρίσταται μὲν οἶον ἐλλειπόν τι, ὡς ἐν τῇ κυρίᾳ *ἐλλείψει*, ὅπερ ἔπρεπε κατ' ἀκριβολογίαν καὶ πρὸς ὀλοκληρίαν τοῦ λόγου νὰ τεθῆ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον, ἄλλως λανθάνον ἐν ταῖς ἡγουμένοις ἢ ἐπομένοις, ἥτοι αὐτὸ τοῦτο ἢ σύστοιχον τῇ ρίζῃ τῆς λέξεως, διάφορον μὲν κατὰ σχηματισμὸν, συγγενὲς δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν, ἐνίοτε δὲ καὶ ὅλως διάφορον ἢ καὶ τὸ ἀντίθετον, ἐπομένως αὐτόθεν κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.

§. 11. Κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον ἢ αὐτὴ λέξις ἅπαξ τεθεῖσα πρέπει νὰ ἐννοῆται δις· ἅπαν θεοῦ δῶμ' ἐστὶ μοι δῶμα. — φιλόσογον δὲ χρῆμα θηλειῶν ἔφην Εὐρ. Φ. 206) = τὸ χρῆμα τῶν θηλειῶν ἔφην φιλόσογον χρῆμα. Εἰς ταῦτα ἔλκει ὁ Ἑρμᾶννος καὶ τὸ (Σ. Φ. 81) *ἀλλ' ἠδὲ γὰρ κτήμα*, κτλ = ἠδὲ κτήμά ἐστὶ τὸ κτήμα τῆς νίκης λαβεῖν. Καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ ὑποκείμενον παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν δὲ τῷ ἐπομένῳ παραλαμβάνεται τὸ κατηγορούμενον ἐκ τοῦ ὑποκειμένου· ἴσθι γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμεενα ὑπὸ Μῆδων (Ἡρ. Η, 80) = ἴσθι ἐξ ἐμέο ποιούμεενα τὰ ποιούμεενα ὑπὸ Μῆδων.

§. 12. Ὡσαύτως τὸ αὐτὸ ῥῆμα εἰς τὸ ἕν κῶλον τιθέμενον ἐννοεῖται καὶ εἰς τὸ ἄλλο· ὁ μὲν πεπραγμένος ἦν τοῦ σίτου, ὁ δὲ ἔϊδος ἀποκείμενος (Δ. Φαίριπ. 1040) — κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναικα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα (Ἡρ. Θ', 5). Καὶ πρόθεσις παραλαμβάνεται ἐκ κώλου εἰς κῶλον· ἢ ἀλός ἢ ἐπὶ τῆς γῆς (Ὀδ. Μ, 27). — Χαρίτεσσί τε καὶ σὺν Ἀφροδίτῃ (Πίνδ.). Ὁμοίως σύνδεσμος· ζῶει ὄγε ἢ τέθειγκεν (Ὀδ.). — ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα (Σ. Φ. 771) = μῆθ' ἐκόντα μῆτ' ἄκοντα. — γῆ δ' οὐδ' ἀνήρ, οὐδ' οὐρανός ἦν (Ἄρφ. Ὀρφ. 694).

§. 13. Καὶ ὀλοκληρὸς λόγος ὁ προηγούμενος παραλαμβάνεται ἐκ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον κῶλον. Οὕτως, εἰπόντος τοῦ Σωκράτους οὐκοῦν κακῶ ὑπερβάλλον τὸ ἀδικεῖν κάκιοι ἂν εἴη τοῦ ἀδικεῖσθαι· ἀποκρίνεται ὁ Πῶλος δῆλον δὴ ὅτι (Πλ. Γοργ. 375) = δῆλον δὴ ὅτι κάκιοι ἂν εἴη. Οὕτως ἐπὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγων τὸ εἰ δὲ μὴ περιέχει ἐν ἑαυτῷ ὀλοκληρὸν προηγούμενον λόγον· εἴ μοι θέμις, θέλομι ἂν, εἰ δὲ μὴ, πάρες (Σ. Φ. 661) = εἰ δὲ μὴ θέμις μοι. Ἡ τοιαύτη πλοκὴ τοῦ λόγου καλεῖται Σχῆμα ἀπὸ κοινοῦ, διότι ἢ αὐτὴ λέξις ἢ ῥῆσις, ἅπαξ τεθεῖσα, ἐννοεῖται ἀπὸ κοινοῦ εἰς ἀμφοτέρα τὰ κῶλα.

§. 14. Κατὰ τὸν δεύτερον τρόπον γίνεται ἡ βραχυλογία, ὅταν ἐν-

νοῦται μὲν ἡ αὐτὴ λέξις ἀλλὰ κατ' ἄλλον σχηματισμὸν διάφορον εἰς ἀριθμὸν, εἰς πρόσωπον, εἰς χρόνον, εἰς ἔγκλισιν, κτλ, ἢ εἰς πολλὰ ὁμοῦ· *σύ τε Ἑλλήνην εἶ, καὶ ἡμεῖς τοσοῦτοι ὄντες* (Ξ. Ἀρ. Β', 16) = καὶ ἡμεῖς Ἕλληνές ἐσμεν.— οὐ γὰρ διὰ τὴν παράτομον ἐνοίκησιν αἱ ξυμφοραὶ γενέσθαι τῇ πόλει (Θ. Β', 17), ἔνθα παραληπτέον τὸ δοκοῦσιν ἐκ τοῦ προηγηθέντος δοκεῖ· τούναντίον δὲ παρὰ τῷ αὐτῷ Θουκυδίδῃ ὀλίγον τι κατωτέρω (Β', 20) λέγοντι τὸ πεδίον τεμεῖν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν χωρῆσεσθαι, παραληπτέον τὸ ἐδόκει ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐδόκουρ.— οἱ στρατηγοὶ ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν, ὅτι αὐτοῖς τοιούτῳ τε πρῶτον ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι, οὐκ ἐθελήσαντες ἔνσιρπετεύειν (Θ. Σ', 46) = καὶ οἱ Ῥηγῖνοι ἀντεκεκρούκεσαν.— ἡμεῖς δὲ ὁμοῖοι τότε καὶ νῦν ἐσμέν (Θ. Η', 36) = καὶ τότε ἦμεν καὶ νῦν ἐσμέν.

§. 15. Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ᾧ μῆτερ, ὡς πράσσεις κακῶς, ὅσον περ εὔποτε (Εὐρ. Ἐκ. 56), ἔνθα παραλαμβάνεται τὸ ἔπρασσεσ.— σὺ μὲν τιμῆς, ἡμεῖς δὲ ἡσυχίας ἐπιθυμοῦμεν.— καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοὶ τοὺς πέλας ἀδικῶσιν (Θ. Σ', 79) = ὅταν ὑπ' ἄλλων ἀδικῶνται.— οὐ (Ἀθηναῖσι) ἄρχειν τε τῶν ἄλλων ἀξιοῦσι καὶ ἐπιόντες τὴν τῶν πέλας δηοῦν ἢ μάλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὄραν (Θ. Β', 11) = ὄραν δηουμένην.— ἡμεῖς δὲ ἐν οὐδεμιᾷ πω τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντες οὐτ' αὐτοὶ οὐθ' ὑμᾶς ὄρωντες (Θ. Α', 78) = οὐθ' ὑμᾶς ὄρωντες ἐν τοιαύτῃ ἀμαρτίᾳ ὄντας.— οὐτε πάσχοντες κακὸν οὐδὲν οὐτε μέλλοντες (Ἰσ.) = μέλλοντες πάσχειν.

§. 16. Δυσκολώτερος εἶναι ὁ τρίτος τρόπος τῆς βραχυλογίας, καθ' ὃν οὐτ' αὐτὴ οὐτε σύστοιχος λέξις ἐπαναληπτέα ἐκ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸ ἄλλο κῶλον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν μόνον συγγενῆς, εἰς εὐρεσιν τῆς ὁποίας πολλάκις πρέπει νὰ μοχθήσῃ ὁ νοῦς· ὡς ἐκάστω ἔργον προτάσσω (Πρ. Α', 114) = ὡς ἐκάστω ἤρμοζεν.— ἀπέπλευσαν ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλει (Θ. Α', 89) = ὡς ἕκαστοι εἶχον πατρίδος, οὕτως ἀπέπλευσαν ἕκαστοι εἰς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας.

§. 17. Οὕτω βέβαια καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ (Α', 142) τὸ δὲ ναυτικὸν τέχνης ἐστίν, ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ οὐκ ἐνδέχεται, ὅταν τύχη, ἐκ παρέργου μελετᾶσθαι, ἀλλὰ μάλλον μηδὲν ἐκείνῳ πάρεργον γίγνεσθαι· ἔνθα πρὸ τοῦ γίγνεσθαι ἐννοητέον τὸ χρή, ἐκ τοῦ προηγηθέντος ἐνδέχεται κατ' ἀναλογίαν παραλαμβάνομενον.—

καὶ βασιλεὺ ἐξείναι ἀεὶ ἐπὶ τοὺς αὐτοῦ (=αὐτόθι, ἐν Ἀσίᾳ) Λυπηροὺς τοὺς ἐτέροους ἐπάγειν (Θ. Η', 46) = ἐξείναι ἔφη, ἐκ τοῦ προηγηθέντος παρήγει παραλαμβάνομενον. Ἐν δὲ τῷ (Θ. Δ, 85) καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἔξω πιστὴν ἀποδεικνύται ἀλλ' ἢ ἀδίκον τὴν ἐλευθερίαν ἐπιφέρειν ἢ ἀσθεῖς καὶ ἀδύνατος τιμωρῆσαι τὰ πρὸς Ἀθηναίους, ἢ ἐπίωσι, ἀγῆχθαι, ἐν τῷ δευτέρῳ κώλῳ ἀναπληρωτέον τὸ δόξω, ἐξ ὅλης τῆς προηγουμένης ῥήσεως παραλαμβάνομενον.

§. 18. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ ἀντιθέσεων, ἐν αἷς ἀναπληρωτέα ἢ ἀντίθετος ἔννοια· *νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν* (Ὀδ. Ο, 34) = *νυκτὶ καὶ ἡματι*. — *εὖ πρᾶσσε· τὰ φίλων δ' οὐδὲν ἦν τις δουτυλῆ* (Εὐρ. Φ. 406) = *εὖ πρᾶσσε καὶ τὰ φίλων ἔσται τι*, κτλ. (Ἴδε σ. 24, §. 2). ἄλλως δὲ ὁ Οὐχλκεναῖρος· οὕτως ἐπὶ τοῦ οὐχ ἥκιστα πολλάκις ἀντιθέτως ἔννοητέον τὸ μάλιστα.

§. 19. Κατὰ τὰ προηγούμενα (§. 14—15) μετὰ πλείστων ἄλλων εἶναι καὶ τὰ ἐπόμενα· *τοῖς δὲ βοηθοῦσιν ἢ πόλις ἢ πέμπουσα παρεχέτω μέχρι μὲν τριάκοντα ἡμερῶν σῖτος, ἐπὴν ἔλθῃ ἐς τὴν πόλιν τὴν ἐπαγγείλασαν βοηθεῖν* (Θ. Ε', 47), ἔνθα μετὰ τὸ ἔλθῃ ἐννοεῖται τὸ ἢ βοήθεια, ἐκ τοῦ προηγηθέντος βοηθοῦσιν. — οὐ γὰρ οἱ ἄρχοντες ἀλλῶν, ὡπερ καὶ Λακεδαιμόνιοι, οὗτοι δεινοὶ τοῖς νικηθεῖσιν, ἀλλ' ἦν οἱ ὑπήκοοί που τῶν ἀρχάντων αὐτοὶ ἐπιθέμενοι κρατήσωσιν (Θ. Ε', 91), ἔνθα μετὰ τὸ ἀλλὰ ἐννοητέον δεινόν, παραλαμβάνομενον ἐκ τοῦ προηγηθέντος δεινοί.

§. 20. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ ἐξῆς, ἐν οἷς ἐκ τοῦ προηγουμένου ἐξακτέον τὸ ἀντίθετον· *ἀμελήσας ὧν περ οἱ πολλοὶ* (Πλ. Ἀπολ. 36), ἐπιμελοῦνται δηλ. — ἀλλ' οὐ δίκαιον (τοὺς μὲν πολεμίους ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ξυγγενεῖς διαφθεῖραι), ἀμύνειν δέ (Θ. Σ', 74) = ἀμύνειν δὲ δίκαιον. — *ὄ τ' ἔχων ἀμφοτέρα* (τὸ γινῶναι τε καὶ σαφῶς διδάξαι), *τῇ δὲ πόλει δύστους, οὐκ ἂν ὁμοίως τι οἰκείας φράζοι προσόντος δὲ καὶ τοῦδε* (Θ. Β', 60) = καὶ τοῦδε τοῦ εἴνου τῇ πόλει, κτλ.

§. 21. Εἰς τὴν βραχυλογία, γενικώτερον ἐκλαμβάνομένην πρέπει νὰ ἀναχθῆ βέβαια καὶ πᾶσα ἄλλη πλοκὴ λόγου συντασσομένη. Οὕτω, π. χ. τὸ (Ξ. Ἀρ. Ε', γ', 12) *ἄλλος ἡμέρων δένδρων ἐφνεύθη ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὠραῖα* = *δένδρων ὅσα ἐστὶν οἷα τρωκτὰ ὠραῖα φέρειν*. — ὁ δὲ (Ξενοφῶν) *τοὺς ἡμετέρους πόνους ἔχει* (Ξ. Ἀρ. Ζ', ζ', 9) = τὸν μισθὸν τῶν ἡμετέρων πόνων· οὕτως ἐν τῇ συνθεσίᾳ τρώγει τοὺς κό-

πους μου.—εἰ μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφῆσεσθαι ἀνθρώποις (Ξ. Κ. Π. Γ', γ', 52)=ταῖς τῶν ἀνθρώπων ψυχαῖς.—ἐπιθυμῆσαντες δὲ κύριοι εἶναι πάντων, διὰ ταῦτα καὶ ὦν εἶχον ἀπέτυχον (Ξ. Κ. Π. Α', ς', 45)=ὦν τε ἐπεθύμησαν καὶ ἐκείνων δ' εἶχον ἀπέτυχον.—καὶ εἴκοσι μάλιστα ἐπέμειναν τῇ ἐξόδῳ ἐθελοῦται τρόπῳ τοιῷδε (Θ. Γ', 20)=τρόπῳ τοιῷδε παρασκευασθείση.

§. 22. Ἀκριβῶς δὲ εἶπεν καὶ πολλὰ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πονήματος τούτου εἰς τὴν παράλειψιν ἐν γένει ἀναφερθέντων (σ. 3—4, §. 11—13. σ. 4—5, §. 14—19) κυρίως εἰς τοῦτο τὸ εἶδος τῆς παραλείψεως ἀνάγονται, εἰς τὴν βραχυλογία. Τοιοῦτον καὶ τὸ τοῦτό μοι ἐν τοῖς θειότατον φαίνεται γίγνεσθαι (Ἡρ Ζ', 137)=ἐν τοῖς θεοῖς; θειότατον (σ. 48, §. 22), κατ' ἄλλους δὲ=ἐν τοῖς θειότατον (=θειοτάτως) γινομένοις.

§. 23. Οὕτω λοιπὸν καὶ τὸ ἀσύνδετον σχῆμα λεγόμενον εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται. Καλεῖται δὲ ἀσύνδετον σχῆμα ἡ ἄνευ συμπλεκτικῶν καὶ συνδετικῶν μορίων πλειόνων συμπλοκή· ἦν τε ἐν τῷ στρατεύματι πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμός, βοή, ρικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα ὅσα ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο φθέγγεσθαι (Θ. Ζ', 71)—συμβαλόντες τὰς ἀσπίδας ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέχτεινον, ἀπέθνησκον (Ξ. Ἑλλ. Δ', Γ', 12). Οὕτως ἀσυνδέτως ἐκφέρεται τὸ ἄνω κάτω ἐν τῷ ἀνάτρεψον ἔμπαλιν, ἄνω κάτω τὰ πάντα συγχέας ὁμοῦ (Εὐρ. Β. 348. Ἴδε καὶ Ἰφ. Τ. 282), ἄλλως λεγόμενον ἄνω τε καὶ κάτω (Εὐρ. Φ. 188), κλ' ἐκ τούτου δὲ τὸ παρ' ἡμῖν κατωρικόν=ἐπιπλα ἢ κινητὴ οὐσία ἄνω καὶ κατὰ κάτω μετακομιστή.

§. 24. Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ πλοκῆς ὀλοκλήρων λόγων· καὶ ἐκ τῶν παρόντων ἐλλιδα χρῆ ἔχειν· ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιούτων ἐσώθησαν (Θουκ. Ζ', 77), ἐνθα δικαιολογεῖται τὸ ἀσύνδετον, κατὰ τὸν Πόππον, διὰ τὸ πάθος τοῦ λαλοῦντος.—τοὺς τὰ τοιαῦτα παρὰ τῶν φεῶν πυρθανομένους ἀθέμιστα ποιεῖν ἠγεῖτο (Ξ. Ἀπομν. Α', α', 9), ὅπερ οἶον ἀνακεφαλαίωσις τῶν προηγουμένων.—οὐκ ἂν πολλὴ ἀμαθία εἴη καὶ κακοδαιμονία τοῖς ἐπ' ὠφελείᾳ πεποιημένοις ἐπιβλάβη χρῆσθαι; (Ξ. Ἀπομν. Β', γ', 19)—ἐνὶ δὲ μόνῳ προέχουσι οἱ ἰππεῖς ἡμῶς· φεύγειν αὐτοῖς ἀσφαλέστερόν ἐστιν ἢ ἡμῖν (Ξ. Ἀν. Γ', β', 19)· ἐνθα τὸ τελευταῖον εἶναι ἀνάπτυξις τοῦ προσεξαγγελθέν-

τος· οὕτω καὶ ἐπὶ συμπερασμάτων· μὴ καταφρόνει, ἔφη, ὦ Νικομα-
χίδη, τῶν οἰκονομικῶν ἀνδρῶν (Ξ. Ἀπομν. Γ', δ', 12). Καὶ ἐπὶ
ἄλλων προσέτι περιστάσεων γίνεται τὸ ἀσύνδετον, περὶ οὗ καὶ ἰδιαί-
τερα πονήματα ἐγράφησαν (Ἴδε καὶ Λογγίνον Κεφ. 10').

§. 25. Εἰς τὴν βραχυλογία ἀνάγεται καὶ τὸ συντακτικὸν σχή-
μα τὸ καλούμενον Ζεῦγμα. Καλεῖται δὲ ζεῦγμα ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ
πλοκὴ καθ' ἣν εἰς πλείονα κῶλα τίθεται ἓν κοινὸν ῥῆμα, οὔτινος ὁ-
μως ἢ ἐπὶ τοῦ ἑνὸς σημασία δὲν ἀρμόζει εἰς τὸ ἄλλο, ἀλλὰ πρέπει
ἢ τὸ αὐτὸ νὰ ἐκληφθῇ κατ' ἄλλην σημασίαν, ἢ ἐκ τῆς συγγενείας
τῶν ἔννοιῶν τοῦ ἑνὸς καὶ ἄλλου κώλου πρέπει νὰ ἐξαχθῇ ἄλλο ῥῆμα
κατάλληλον· ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν παρθένον τε σύννευον (Πινδ.
'Ολ. Α', 88), ἔνθα τὸ ἔλεν ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου κώλου σημαίνει τὸ
ἐνίκησεν ἢ ἐφόρευσεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τὸ ἔλαβεν.—ἡ μὲν (Θέτις)
εἰς ἄλλα ἄλιτο, Ζεὺς δ' ἐὸν πρὸς δῶμα (Ἰλ. Α, 532), ἔνθα παραλη-
πτέον ἔβη ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνάλογον· ὅθεν καὶ ἐξ ἀναλόγου ἐν-
ροεῖσθαι λέγεται περὶ τῶν τοιούτων· οὕτω καὶ ἡ προαῖσιν ἢ βαθυ-
σκαφεῖ κόρει κρύψον (Σ. Ἡ.λ. 435), ἔνθα ἡ ἄγνοια τοῦ τοιούτου
σχήματος ἐγέννησε τὰς ἀτόπους διορθώσεις ποαῖσιν καὶ ροαῖσιν· ἐν
ᾧ ἐν τῷ προαῖσιν, ἐκ τοῦ ἐν τῷ ἐπομένῳ κρύψον, παραληπτέον κατ'
ἀναλογίαν ῥίψον, δὸς, ἢ τοιοῦτόν τι· τοιοῦτον καὶ τὸ (Σ. Τ. 271)
θεοὺς εὐχομαι μῆτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι τιὰ καὶ τοῦτο δι-
ορθωθέν, καὶ τὸ (Πλ. Χαρμ. 16:) ὑποδήματα σκυτοτομεῖν, καὶ λή-
κυθον καὶ σιλεγγίδα, ἅλλα πάντα κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ πολ-
λότατα ἄλλα, περὶ ὧν ἐν τῇ ὅσον οὐπω ἐκδουθησμένη Β' Περιόδῳ.

§. 26. Εἰς τὸ ζεῦγμα ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου καθ' ἣν
τὸ ῥῆμα τοῦ προηγουμένου κώλου, συνεπτυγμένην ἔννοιαν ἔχον, συν-
άπτει δύο ἔννοιας εἰς μίαν· ἀρίστατο εἰς οἴκημά τι (Πλ. Φαίδ. 116)
=ἀρίστατο ἵνα πορευθῇ, κτλ.—βοᾷ πῦρ καὶ δικέλλας, ὡς κατα-
σκάψων τὴν πόλιν (Εὐρ. Φ. 1162)=βοῶν αἰτεῖ.—ἐβουλευότο ἐκ-
λιπεῖν τὴν πόλιν εἰς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας (Ἡρ. Γ', 100). Οὕτω
παρ' ἡμῖν λείπει εἰς τὴν ξενιτείαν. Ὡσαύτως οἱ Ἀθηναῖοι μετέ-
γνωσαν Κερκυραίοις ξυμμαχίαν μὴ ποιήσασθαι (Α', 44)=μετέ-
γνωσαν καὶ ἔγνωσαν.

§. 27. Ζεῦγματος εἶδος εἶναι καὶ ἐκείνη ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ'
ἣν δύο ἐνικὰ ὑποκείμενα ἔχουσι κοινὸν ῥῆμα, κατὰ πληθυντικὸν ἀρι-

θμὸν μεσολαβοῦν· Περιφλεγέθων τε ρέουσι Κωκυτός θ', κτλ. (Ὀδ. Κ, 514. Ἴδε καὶ ἰλ. Ε. 774. Υ, 138) ὠσαύτως καὶ ἡ κατὰ πτωτικὴν σύνταξιν μεσολάβησις πληθυντικῷ ἐπιθέτου εἰς δύο ἐνικὰ οὐσιαστικά ἀνήκοντος· τὸν μὲν Ἐχίορα, κελιάδορας ἦβα, τὸν δ' Ἐβρυτορ (Πίνδ. Πυθ. Δ', 179) τοῦτο καλεῖται ἰδιαιτέρως Ἀλκμαρικὸν Σχῆμα καὶ Προεπιζευκτικὸν ἢ Προεπιζευξίς.

Β. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.

§ 28. Ὁ πλεονασμὸς εἶναι τὸ ἀντίθετον τῆς ἐλλείψεως. Διὰ τῆς ἐλλείψεως παραλείπομέν τι ὅπερ ἔπρεπε μὲν νὰ τεθῆ, ἀλλὰ δὲν τίθεται ὡς εὐκόλως ὑπὸ τοῦ λόγῳ ἀναπληρούμενον, διὰ τοῦ πλεονασμοῦ προστίθεται τι ὅπερ φαίνεται περιττόν, ὡς δι' ἄλλης ἤδη συνωνύμου λέξεως ρηθέν· Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου (υἱός).—ὠνομασμένος κέκληται, κτλ.

§. 29. Ἄν καὶ ὁ πλεονασμὸς φαίνεται εὐκολώτερος τῆς προεξηγηθείσης ἐλλείψεως, ἔχει ὅμως καὶ οὗτος τὰς δυσκολίας του· διότι, εἰ μὲν ὁ πλεονασμὸς ἐμφαίνει τι περιττόν, πάνθ' ὅσα τιθέμενα εἰς τὸν λόγον δὲν προσθέτουσι μὲν νέαν ἔννοιαν, ἀλλ' ἐμποιοῦσι δύναμιν, χάριν, διάκρισιν, περιγραφὴν καὶ πληρεστέραν ἔκφρασιν, δὲν πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τοὺς πλεονασμούς, διότι δὲν εἶναι πάντῃ πάντως περιττά, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ φύσις τοῦ πλεονασμοῦ.

§. 30. Διὰ τοῦτο, ἀφαιρέσαντες ἐκ τῶν καθάρων πλεονασμῶν τοὺς φαινομένους πλεονασμούς, ὡς ἐκ τῶν κυρίων ἐλλείψεων τὰς καταχρηστικώτερον ἐλλείψεις λεγομένας, ἠλάττωσαν παραπολὺ τὸν ἀριθμὸν καὶ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν πλεονασμῶν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολούμενοι φιλόλογοι.

§. 31. Ἐπειδὴ τὸ ὑποκείμενον εἶναι ὠρισμένον, καὶ ἀπλούστατον τὸ καθαρὸν συνδετικόν, διὰ τοῦτο οἱ πλεονασμοὶ εὐκολώτερα πίπτουσιν ἐπὶ τῶν κατηγορουμένων καὶ ἐπὶ τῶν προσδιορισμῶν· γέγει γειγαία (Πλ. Σ. 231).—φεύγων φυγῆ (Πλ. Συμπ. 195).—φύσει πεφυκώς (Ξ.), κτλ. Ἐξαιρέτως δὲ ἐπὶ τῶν μορίων· καὶ πολλῶ μετέπειτα χρόνῳ ὕστερον (Ἡρ.).—πά.λιρ αὔθις.—οὕτως ὡσαύτως (Πλ.).—ὅποια κισσὸς δρυὸς ὅπως τῆςδ' ἔξομαι (Εὐρ. Ἐκ. 398).—ὄσον ἀπὸ βοῆς ἔνεκα (Θ. Η', 92), κτλ. Πλεοναστικά εἶναι καὶ τὰ παίδων ἄπαιδες (Εὐρ. Ἀνδρ. 613).—οἰκοφύ.λαξ δόμων, κτλ.

§. 32. Χωρίζουσι δὲ τῶν κυρίων πλεονασμῶν τὰς πολλῶν ἕνεκα γινομένας προσθήκας εἰς τὸν λόγον· ἁ. περισσο.λογίας χάριν πρὸς μείζονα τοῦ πράγματος ἀνάδειξιν· πολ.μειρίζειν ἢ δὲ μάχεσθαι, ἡγήτορες ἢ δὲ μέδορες, θάνατόν τε μόρον τε· Ἑ. ἐπεξηγήσεως χάριν· ἔπλους ἀθ.λοφόρους, οὐ ἀέθλια ποσσὶν ἄροισι (ἰλ. I, 124).—πο.λύτροπον (=πολύπληκτον), ὅς μά.λα πολ.λά π.λάγχθη (Ὀδυσ. ἀρχ.)· γ'. περιγραφῆς καὶ π.ληρεστέρας ἐκφράσεως χάριν· ὄδυρμάτων θρηνοί, θρηγῶν ὄδυρμοί, κοίτης .λέκτροι, .λέκτρων κοῖται, καὶ ἄλλα τοιαύτης φύσεως· συνήθη δὲ μάλιστα ἢ τοιαύτη λογοπλήθεια τοῖς τραγικοῖς ποιηταῖς πρὸς περιγραφὴν πάθους, εἰς ὑπερβολὴν πολλάκις καταντῶσα.

§. 33. Εἰς τούτους ἀνάγεται καὶ ἡ πλοκὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐκφέρεται καταφατικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς· κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν (ἰλ. Z, 333).—ἐκαστάτω, οὐδὲ μά.β' ἐγγύς (ἰλ. K. 113).—οὐ γάρ μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν, ἀ.λ.β' ὄριστος (Ὀδ. P, 145).—οὐχ ἥκιστα, ἀ.λ.β' μάλιστα (Ἡρ. Β', 43).—Σύνηθες δὲ τοῦτο τοῖς Ἰῶσι μάλιστα, καὶ φύσει λαλιστέροις οὔσι καὶ προσπαθοῦσι νὰ ἀφαιρέσωσι πᾶσαν ἀμφιβολίαν περὶ τοῦ πράγματος, πανταχόθεν θεωρουμένου. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἀπαντῶνται· γρωτὰ κ' οὐκ ἄγνωτα (Σ Φ. 58) —ἐκόντες, οὐκ ἄκοιτες (Εὐρ. Ἄνδρ. 357).—μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἔβ.λαΐφεν ὁ παιωνισμός (Θουκ. Ζ', 44).—βία λαμβάνειν, οὐ πείθοιτας (Ξ. Ἄρ. Ε', ε, 11).—λέξω πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι (Δημ. Χερσ. 108). Τοῦτο δὲ μετὰ τῶν ὁμοίων ὀνομάζεται Σχήμα ἐκ παρα.λ.λήλου, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ἀντιθετικὸς παρα.λ.ληλισμός.

§. 34. Εἰς τοὺς πλεονασμοὺς ἀνάγεται καὶ τὸ σχῆμα τὸ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς καλούμενον ἐν διὰ δυοῖν, εἶον χρυσὸν καὶ φιάλαις=χρυσᾶς φιάλας. Τοιαῦτα καὶ τὰ παρ' Ἡροδότῳ (Α', 111) ἐθάμβεον δ' ὄρεων χρυσῶν τε καὶ εἴμασι κεκοσμημένον=χρυσοῖς εἴμασι.—καὶ (Γ', 1) ἐν ἐσθῆτι τε καὶ χρυσῶν=ἐν ἐσθῆτι χρυσῆ· οὕτω καὶ (Πινδ. Πυθ. Α', 37) στεφάνοις ἵπποις τε=στεφάνοις ἵππικοῖς, ἐν ἵππικοῖς ἀγῶσι δηλ. διδομένοις.

§. 35. Καίτοι δὲ ἐπροσπάθησαν οἱ φιλόλογοι νὰ διαστείλωσιν ἀκριβῶς τὰ τῆς κυρίας ἐλλείψεως καὶ τὰ τῆς βραχυλογίας, τὰ τοῦ κυρίως καὶ καθαρῶ πλεονασμοῦ καὶ τοῦ καταχρηστικῶς λεγομένου

πλεονασμοῦ, μένουσιν ὁμῶς πολλὰ ἀμφιβαλλόμενα, πολλὰ περὶ ὧν διαφωνοῦσιν οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα δεινοὶ εἰ πρέπει νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο εἶδος ἑκατέρου τοῦ γένους.

§. 36. Εἰ μὲν ὀνομασθῶσι καθαροὶ πλεονασμοὶ τὰ ἐν τῷ παρόντι τῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', 4, 29).—διὰ παντός ἀεὶ τοῦ χρόνου (Ξ. Κ. Π. Η', 6', 1).—ἀνθ' οὗ . . . ἀπὸ τούτου (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 8), ἴσως καὶ τὸ αὐτόθεν ἐξ αὐτῆς (Ξ. Κ. Π. Ε', 6', 31). ὡσαύτως τὰ κρουγῆ βοᾶν (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 40).—δρόμῳ φεῖν (Ξ. Ἀν. Δ', 5', 25).—φεύγειν φουγῆ (Πλ. Συμπ. 195), κτλ. δυσκόλως ὁμῶς θέλουσιν ἐκληφθῆ ὡς τοιοῦτοι πολλὰ ἄλλαι φράσεις, ἐν αἷς τὸ προστιθέμενον χρησιμεύει εἰς ἀκριβέστερον προσδιορισμὸν τοῦ ἡγουμένου· εἰς Μήδους ἐνθάδε (Ξ. Κ. Π. Α', 7', 15).—οἴκοθεν ἐκ Περσῶν (Ξ. Κ. Π. Γ', 6', 29).—ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν (Ξ. Κ. Π. Ζ', 7', 4). Οὐδὲ τὰ ἐπόμενα δὲ εἶναι πάντῃ πάντως ἀργά· κατεθεᾶτο ἀποβλέπων (Ξ. Ἀν. Α', 14).—κατὰ μέρος μερισθέντες (Ξ. Ἀν. Ε', 4, 9).—ἀποσπάσας ἐστρατοπεδεύσατο χωρὶς (Ξ. Ἀν. Ζ', 6', 11).—ὄν τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες (Ξ. Κ. Π. Α', 5', 33), κτλ. Ἀλλὰ ὅταν ἡ τοιαύτη ἐξακριβωσις ἦναι ἀδύνατος, τότε ἀρκεῖτω, μέχοι δευτέρων φροντίδων, ἢ ἐπὶ τὸ γενικώτερον χαρακτηήρισις εἰ ἔστι πλέον ἢ ἕλαττον τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου.

Γ'. Περὶ Ἐλξεως ἢ Ἐφέλξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομένων Σχημάτων.

§. 37. Ἐλξίς, Ἐφέλξις ἢ Ἐφέλκυσις, κατὰ τὸν μακαρίτην Κούμαν, ἐν τῇ συντάξει καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἢ πλοκῆ, καθ' ἣν δύο κῶλα συνδεδεμένα οὕτως ἐπενεργοῦσι πρὸς ἄλληλα, ὥστε ἢ τὸ ἐπόμενον ἔλκει καὶ συμμορφώνει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἡγούμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει πρὸς ἑαυτὸ τὸ ἐπόμενον· τὸ οὗτος ἐστὶν ὁ ἀνήρ ὃν εἶδες γίνεται οὗτος ἐστὶν ὃν εἶδες ἄνδρα· ἐκ τοῦ χρῶμαι τοῖς ἀγαθοῖς ἃ ἔχω γίνεται χρῶμαι οἷς ἔχω ἀγαθοῖς. Ἐν τῷ πρώτῳ παραδείγματι τὸ ἀνήρ, εἰς τὸ ἡγούμενον κῶλον ἀνήκον, μετατρέπεται εἰς τὸ ἄνδρα, κατὰ τὴν πτώσιν τοῦ ἀναφορικοῦ ὄν, εἰς τὸ ἐπόμενον κῶλον ἀνήκοντος· ἐν τῷ δευτέρῳ παραδείγματι τὸ ἃ τοῦ δευτέρου κῶλου ἐγένεν, οἷς κατὰ τὸ ἀγαθοῖς τοῦ πρώτου.

§. 38. Δὲν ὑπάρχει ἴσως ἰδιώμα ἢ σχῆμα ἐν τῇ ἑλληνικῇ συν-

τάξει οὔτε γενικώτερον οὔτε ποικιλώτερον παρὰ τὴν ἔφε.λξιν ἦτις, τείνουσα νὰ ἐνώσῃ εἰς ἓν δύο κεχωρισμένας ἐννοίας, μεταβάλλει καὶ μεταμορφώνει τὰ κῶλα τοῦ λόγου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε πολλάκις καταντῶσι δυσδιάγνωστα.

§. 39. Παρατηρεῖται δὲ μάλιστα ἡ ἔφε.λξιν ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν λόγων, μετασχηματίζουσα, ὡς εἵπομεν, ἦτοι τὸ ἠγούμενον κατὰ τὸ ἐπόμενον ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἐπόμενον κατὰ τὸ ἠγούμενον, ἅπερ εἶναι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τούτου σχήματος ἢ ἰδιώματος.

§. 40. Ἐκ δύο μερῶν συνισταμένων τῶν ἀναφορικῶν λόγων (σ. 172, §. 2), ἡ φύσις αὐτῶν ἀπαιτεῖ ὥστε τὸ μὲν πρῶτον, τὸ ἀναφερόμενον, νὰ ἔχη τὴν βᾶσιν τῆς ἀναφορᾶς, τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ ἔχη τὸ ἀναφορικόν, ἀναφέρον καὶ ἀναπολοῦν τὸ ἐν τῷ πρώτῳ μέρει. Πτωτικὸν δὲ ὅν τὸ ἀναφορικόν πρέπει, κατὰ τὴν τακτικώτεραν πλοκὴν, νὰ συμφωνῇ κατὰ γένος καὶ κατ' ἀριθμὸν πρὸς τὸ προηγούμενον, τὸ ἀναφερόμενον, ἢ δὲ πτώσις νὰ τίθεται ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ῥῆμα ἐκατέρου τοῦ κώλου· ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς, δε τὰ πάνθ' ὄρα (Γν.).—Σωκράτης ἠγαγιώθη τοιαύτη ὀρμηὴ τοῦ δήμου, ἦν οὐκ ἄν οἶμαι ἄλλοι οὐδένα ἀνθρωποῦ ὑπομεῖναι (Ξ. Ἀπομν. Δ', δ', 2).

§. 41. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν φυσικώτεραν πλοκὴν, δυνάμει δὲ τῆς ἐφέ.λξως τοῦ πρώτου εἶδους, τὸ ἀναφερόμενον οὐσιαστικόν, ὅπερ ἔπρεπε νὰ προτάσσηται μεταβάλλον θέσιν, μεταβάλλει καὶ πτώσιν, τιθέμενον ἐν τῷ κώλῳ τοῦ ἀναφορικοῦ καὶ κατὰ τὴν πτώσιν αὐτοῦ· οὕτως, ὡς ἀνωτέρω εἶδομεν, ἐκ τοῦ οὗτός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὄν εἶδες, γίνεται οὗτός ἐστιν ὄν εἶδες ἄνδρα· ἐμφάσεως δὲ καὶ μείζωνος ἀναδειξέως χάριν καὶ προτάσσεται ὀλόκληρον τὸ ἀναφορικόν κῶλον, οὕτω μεταθεβλημένην ἔχον τὴν πτώσιν· ὄν εἶδες ἄνδρα οὗτός ἐστιν.—τὸν ἄνδρα τοῦτον ὄν πάλαι ζητεῖς οὗτός ἐστιν ἐνθάδε (Σ. Τ. 449).—τὴν οὐσίαν ἦν κατέλιπεν οὐ πλείονος ἀξία ἐστίν (Λυσ. Ἀριστοφ. Χρημ. §. 47).—Μελέαγρος τὰς τιμὰς ἀς ἔλαβε φανεραὶ (Ξ. Κυρηγ. Α', 10)=φανεραὶ αἱ τιμὰι ἀς Μελέαγρος ἔλαβεν.

§. 42. Ἐνταῦθα, νομίζω, ἐφελατέον καὶ τὸ τοῦ Λυσίου (Ἐρατ. Φόρου Ἀπολογία §. 32) ἔάν τις ἀνθρωποῦ ἐλεύθερον ἢ παῖδα αἰσχύνῃ βία, διπλὴν τὴν βλάβην ὀφείλει, ἔάν δὲ γυναικα ἐφ' αἰσπερ ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐρέχεσθαι. Ἄλλ' ἐν τούτῳ

ἀ. μὲν μετὰ τὸ γυναικα προσθετέον πειθοῖ αἰσχύνῃ· β'. τρεπτέον τὸ ἐφ' αἰσπερ εἰς τὸ ἐφ' οἰσπερ, ἵνα ἡ ἐφ' οἰσπερ ἀμαρτήμασιν ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέγεσθαι· καὶ ἄνευ τούτου ὅμως, δυνατὸν, θηλυκοῦ προηγουμένου, νὰ ἔπηται οὐδέτερον, καὶ τοῦτο τὸ ὀρθότερον· ἐφ' αἰσπερ (αἰτίαις) ἀποκτείνειν ἔξεστιν, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέγεσθαι, ὃ ἐστὶν ἀποκτεινέσθω (Ἴδε Ταύλωρον εἰς τοῦτο τὸ τοῦ Λυσίου χωρίον).

§. 43. Συνήθως δὲ ἐκφέρονται οὕτω τὰ οὐδεὶς ὅς τις οὐ—οὐδεὶς ἐστὶν ὅς τις οὐ· οὐδεὶς ὅτου οὐ πάντων ἂν ὑμῶν καθ' ἡλικίαν πατήρ εἴην (Πλ. Πρωτ. 317) = οὐδεὶς ἐστὶν ὅτινος οὐκ ἂν εἴην πατήρ. —Γοργίας οὐδενὶ ὄτω οὐκ ἀπεκρίνετο (Πλ. Μεν. 70) = οὐδεὶς ἦν ὄτω οὐκ ἀπεκρίνετο. — οὐδένα κίνδυνον ὄτινα οὐχ ὑπέμειναν οἱ πρόγονοι (Δ. Στεφ. νθ) = οὐδεὶς κίνδυνος ὄν = πάντα.—'Απολλόδωρος κλαίων καὶ ἀγαυακτῶν οὐδένα ὄτινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων, πλὴν γε Σωκράτους (Πλ. Φαίδ. 127) = οὐδεὶς ἦν ὄντινα. Τὸ ἀρχαιότερον παράδειγμα τῆς τοιαύτης συντάξεως ἀπαντᾶται παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Σ, 192)· ἄλλου δ' οὐτεν οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δῶω. Σπανιώτερον δ' ἐν τούτοις τὸ ὅς (Πλ. 'Αλκ. Α', 103).

§. 44. Τὸ δεύτερον εἶδος τῆς ἐφέλλεως καθ' ὃ τὸ ἐπόμενον, ὑπὸ τοῦ ἡγουμένου ἐφελλόμενον, συμμορφοῦται καὶ συσχηματίζεται κατ' αὐτό, γίνεται, ὅταν τὸ μὲν ῥῆμα τοῦ ἀναφορικοῦ κώλου ἀπαιτῆ αἰτιατικὴν, τὸ δὲ ἀναφερόμενον οὐσιαστικὸν ἦναι κατὰ γενικὴν ἢ δοτικὴν· ἀπὸ τῶν δώρων ὧν λαμβάνουσιν (Πλ) = ἀπὸ τῶν δώρων, ἃ λαμβάνουσι.—χειμῶνος ὄντος οἴου σὺ λέγεις (Ξ. 'Αρ. Ε, ἡ, 3) = οἴον σὺ λέγεις.—ἐξελεγχομένης τῆς αἰτίας, ἧς εἶχον (Ἰσ. Ἀρτίδ. ιζ').—τοῖς ἀγαθοῖς οἷς ἔχομεν ἐν τῇ ψυχῇ (Ἰσ. Συμμαχ. ιβ'). Εἰς ταῦτα ἔλκουσι καὶ τὸ δοηρικὸν (Ἰλ. Ε, 265) τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωῖ περ εὐρύβοπα Ζεὺς δῶχ' . . . Ἀλλὰ τοῦτο τότε ἀληθεύει, ὅταν ἐννοηθῆ ὅτι ὁ Ζεὺς ἔδωκε τῷ Τρωῖ ὀλόκληρον τὴν γενεάν τῶν ἵππων ἐκείνων, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἧς δοθῆ διαιρετικὴ ἔννοια—ἐξ ἧς ἔδωκε, κτλ. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐναλλασσομένης τῆς τάξεως· ἀπολαύω ὧν ἔχω ἀγαθῶν.—χρῶμαι οἷς ἔχω βιβλίους, κτλ· καὶ παραλειπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ· ἀμελῶ ὧν με δεῖ πράττειν (Ξ).—ὧν ἔλαβεν (ἡ πόλις ἡμῶν) ἄπασι μετέδωκεν (Ἰσ. Παρηγ. ζ').

§. 45. Ἡ αὐτὴ ἐλλείξις ἐπικρατεῖ ἐνίοτε, καὶ ὅτε τὸ ἀναφορικὸν

κῶλον ἔπρεπε κανονικῶς νὰ ἦναι κατ' ὀνομαστικὴν ἀνθρώπους αἰρούμεθα τοὺς μὲν ἀπόλιδας, τοὺς δ' αὐτομόλους, οἷς ὅποταν τις πλείονα μισθὸν διδῶ, μετ' ἐκείνων ἐφ' ἡμᾶς ἀκολουθήσουσιν (Ἰσ. Συμμ. ις')=οἱ, ὅποταν, κτλ.—πολλὰ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν Ὀλύμπιοι νῦν, ἂ τότε εἰ προείδοτο οὐκ ἂν ἀπόλωτο (Δημ. Φ. Γ', ιδ').

§. 46. Γίνεται δὲ τοῦτο μάλιστα ἐπὶ τοῦ οἷος μετὰ τοῦ ῥήματος εἶναι. Οὕτω, π. χ. ἠδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ (Ξ. Ἀπομν. Β', θ', 3). Τοῦτο κυρίως μὲν ἔπρεπε νὰ ἦναι ἀνδρὶ τοιούτῳ, οἷος σὸ εἶ διὰ δὲ τῆς ἐφέλξεως, παραλειπομένου τοῦ ῥήματος εἶναι, γίνεται ἀνδρὶ τοιούτῳ οἷῳ σοὶ, ὅπερ κατὰ μετάθεσιν γίνεται τοιούτῳ οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ, καὶ, τελευταῖον, κατὰ παράλειψιν τῆς δεικτικῆς ἀντωνυμίας, ἠδέως χαρίζονται οἷῳ σοὶ ἀνδρὶ. Παρλείπεται δὲ καὶ τὸ οὐσιαστικὸν, ὡς χαλεπὸν ἦρου καὶ οἷῳ γε ἐμοὶ παγιάπασιν ἄπορον (Πλ. Σοφ. 237). Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ τὴν γυναικα εὔρον ὄσην τ' ὄρεος κορυφὴν (Ὀδ. Κ, 113)=ὄση ἐστὶν ὄρεος κορυφή.—τὸ μὲν (ῥόπαλον) ἄμμες ἐτσκομεν εἰσορώοντες, ὄσον θ' ἰσὶν ῥηὸς εἰκοσύροιο (Ὀδ. Ι, 321)=τοῦτο ἡμεῖς ὀρώντες ἀπεικάζομεν εἶναι τόσον, ὅσος ἐστὶν ὁ ἴστος νηὸς εἰκοσῆρους.

§. 47. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ μεταβολῆς τῆς πτώσεως, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀναφορικῶν ἡ ἐφελίξις φέρει μεταβολὴν καὶ εἰς τὸ γένος καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν. Γίνεται δὲ τοῦτο, ὅταν τὸ ἀναφορικὸν μετὰ τῶν ῥημάτων εἶναι, καλεῖσθαι, ὀνομάζεσθαι καὶ τῶν ὁμοίων προσλαμβάνη ὁμοίωπτωτον ἕλλο ὄνομα ὁ γόβος ὁ τότε παρών, ἢν αἰδῶ εἴπομεν (Πλ. Ν. Γ', 699).—τὸν οὐρανόν, οὗ δὴ πόλους καλοῦσι (Πλ. Κρατ. 405).—λόγοι μὴν εἰσὶν ἐν ἐκάστοις ἡμῶν, ἃς ἐλπίδας ὀνομάζομεν (Πλ. Φιλ. 40). Τῆς αὐτῆς φύσεως εἶναι καὶ τὸ (Θ. Α', 68) ὦν τὸ μὲν (ἡ Ἰοτιδία) ἐπικαιρότατον χωρίον. Ὠσχύτως δὲ (Θ. Β', 18) καὶ αὐτῶ φρουρίῳ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχρῶντο, ὅποτε πόλεμος καταλάβοι=καὶ αὐτῇ (τῇ Οἰνῳ).

§. 48. Συνήθης δὲ ἡ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τοῦ θε καὶ ὅστις περιληπτικὴν ἰδέαν ἐχόντων ἀκρίτους στυγῶ τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς οὐκ ὠνόμασται, τῆς δὲ μητρὸς ἐν πόλει (Εὐρ. Ἡλ. 934).—γίγνονται πάνθ' ὅ τι βούλονται (Ἄρφ. Ν. 348) καὶ ἀντιστρόφως τοῦτ' ἦν ἂ νῦν σοὶ φανερὰ σημαίνω κακά (Εὐρ. Ἰων. 945). Τοιαῦτα εἶναι καὶ τὰ ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ βα-

σιλέως πρὸς αὐτόν, πάντας ἀπεπέμπετο . . . (Ξ. Ἀρ. Α', α', 5).—τῶν βαρβάρων τιεὲς ἰππέων διὰ τοῦ πεδίου ἐλαύγοντες φῶτιν ἐντυγχάνοιεν, πάντας ἔκτεινον (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 32).—ἐκέλευε δὲ καλεῖν ἅπαντα ὅτῳ ἐντυγχάνοιεν καυσίμῳ (Ξ. Ἀρ. Γ', α', 15).

§. 49. Εἶναι δὲ σημειωτέα καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν τὸ ἀναφορικόν, ὑπὸ τῆς μετοχῆς ἐλκόμενον, μόνον εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται καὶ οὐδαμῶς εἰς τὸ ῥῆμα εἰς ὃ καὶ ἡ μετοχὴ ἀποδίδεται. Ἐὰν π. χ. εἴπωμεν *τείχος ὃ ποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινὸν δικαστήριον εἶχον*, τὸ ἀναφορικόν δ' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ῥῆμα *εἶχον* καὶ εἰς τὴν μετοχὴν *τειχισάμενοι*, δι' ἧς, οἷον διὰ μέσου, εἰς τὸ ῥῆμα, ὡς πρὸς τέλος, φθάνομεν. Ἔστι δὲ τοῦτο=ὅ ἐτείχισαν καὶ ὃ εἶχον οἱ Ἀκαρῶνες· τοῦναντίον εἰς τὸ (Θ. Γ', 105) *τείχος ὃ ποτε Ἀκαρῶνες τειχισάμενοι κοινῶ δικαστηρίῳ ἐχρῶντο*, τὸ αὐτὸ ἀναφορικόν μόνον εἰς τὴν μετοχὴν ἀναφέρεται=οἱ Ἀκαρῶνες ἐτείχισαν τὸ τεῖχος, καὶ ἐχρῶντο αὐτῷ κοινῶ δικαστηρίῳ. Οὕτω καὶ (Θ. Β'. 39) *ὃ μὴ κρυφθὲν ἄν τις τῶν πολυμίῳ ἰδῶν ὠφελῆθει*=εἴ τις δὲ τῶν πολυμίων τοῦτο, μὴ κρυφθὲν, ἴδοι, ὠφελῆθει ἄν.

§. 50. Οὕτω καὶ ἐπὶ μορίων ἀναφορικῶν ἔμοι πειθόμενος ἀκολούθησον ἐνταῦθα, οἱ ἀφικόμενος εὐδαιμονήσεις (Πλ. Γοργ. 527).—*ἦν* (τιμωρίαν), *πρὶν ἐμπεσεῖν εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι* (Θ. Β', 53)· τοῦτο ἐν τῇ συνθηεῖα ἤθελεν εἶναι πρὸ τῆς ἐμπτώσεως τῆς ὁποίας τὸ αὐτὸ δὲ δεικτικῶς ἤθελεν εἶναι καὶ *πρὶν ταύτην ἐμπεσεῖν*.

§. 51. Ἐπι μείζων ἀνωμαλία γίνεται, ὅταν τὸ *ὅς ἢ ὅστις*, ἀντινὰ ἀναφέρηται εἰς πρόσωπον (οὗτος—ὅς), ἀναφέρηται εἰς πραγματικόν τι, καὶ οὕτως ἐναλλάσσεται ὁ πρῶν ἐρμὸς τοῦ λόγου· *συμφορὰ ὅς ἄν τύχη κακῆς γυναικός* (Γν.)=εἴ τις τύχη, τὸ τυχεῖν.—*σκαῖόν τι δὴ τὸ χρῆμα γίγνεσθαι φιλεῖ, θεῶν ἀνάγκας ὅστις ἰᾶσθαι θέλει* (Εὐρ. Δίκτ. Ἀποσπάσμ.)=εἴ τις θέλει, τὸ θέλειν.—*τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ' ἐστὶν ὅς ἄν πατρίδα ὡς πλεῖστα ὠφελῆσῃ* (Θ)=τὸ ὠφελῆσαι.

§. 52. Προσόμοια δὲ καὶ τὰ *σωφρόνων ἀνδρῶν*, οὔτινες τὰγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο (Θ. Δ', 18)=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ἢ ἴδιον εἴ τινας, κτλ, ἢ=σωφρόνων ἀνδρῶν ἔργον ποιοῦσιν οὔτινες, κτλ.—*παρτάλασι δὲ ἀπόρων ἐστὶ καὶ ἀμηχάνων καὶ ἀνάγκη ἐχομένων, καὶ τούτων πονηρῶν*, οὔτινες ἐθέλουσι δι' ἐπιπορκίας τε πρὸς

Θεοὺς καὶ ἀπιστίας πρὸς ἀνθρώπους πράττειν τι (Ξ. Ἄρ. Β΄, ε΄, 21).

Οὕτω καὶ πολλῆς εὐηθείας ὅστις οἴεται τῆς ἀνθρωπεῖαν φύσεως ὀρμωμένης προθύμως τι πρᾶξαι ἀποτροπὴν τινα ἔχειν (Θ. Γ΄, 45), ἔνθα ὁ Κρύγερος γενικὴν ἀπόλυτον δέχεται τὸ ὀρμωμένης.

§. 53. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν, τρεπομένου τοῦ λόγου ἐκ τοῦ πραγματικοῦ εἰς τὸ χρονικὸν εἶδος, γίνηται μεταβολὴ τοῦ εἰρημοῦ· οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὅταν κείνῳ δοκῆ (Αἰσχ. Προμ. 258), ὅπερ ὀμάλωτερον ἂν εἴη οὕτως ἐκφερόμενον· οὐδὲν ἄλλο πλὴν ὅταν ἐκείνῳ δοκεῖ—τὸ ἐκείνῳ δοκοῦν, ἢ—οὐδέποτε ἄλλοτε, πλὴν ὅταν ἐκείνῳ δοκῆ. Καὶ ἀντιστρόφως δὲ ἐκ χρονικοῦ εἰς πραγματικὸν εἶδος· καὶ ὅταν τις τὸν αὐτοῦ βίον τοῖς ἐχθροῖς καὶ τοῖς συκοφάνταις διαμήνῃ, τοῦτ' ἐστὶ τὸ τὸν βίον ἀβίωτον βιοῦν (Λυσ. κατ' Ἀρδ. §. 31).

§. 54. Ἡ ἔφεξις ἐπενεργεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τοπικῶν σχέσεων. Ἐν τούτοις δηλ. τὸ πλήρες τοῦ λόγου ἀπαρτίζεται ἐκ δύο, ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐκεῖ ἢ ἐκεῖσε καὶ ὅπου ἢ ὅπουσε, ἐκ τῆς τοῦ ἐντεῦθεν ἢ ἐκεῖθεν καὶ ὅθεν ἢ ὅπουθεν· οὗ ἂν τις ἑαυτὸν τάξῃ, ἐνταῦθα δεῖ μένοντα κινδυνεύειν (Πλ. Ἀπολ. Σωφρ. ις').—ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἢ ὀρμὴ ἔσται, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἐμὲ ἐπεδέξατο γυμνῆν (Ἡρ. Α΄, 11).—ἐνθεν μ' ὦδ' ἀνέστησεν μολεῖν (Σ. Κ. 1286), διότι τὸ ὦδε=ἐνταῦθα, οὐχί=οὕτως, ὡς ἀλλαχοῦ· ὅθεν=ἐκ τοῦ βωμοῦ τοῦ θεοῦ, κτλ.

§. 55. Τούτων δὲ παραλειπόμενον πολλάκις τὸ ἐν ὑπονοεῖται· μαχόμενοι δὲ οἱ πολέμιοι, καὶ ὅπη εἴη στερόν χωρίον παρακαταλαμβάνοντες, ἐκώλον τὰς παρόδους (Ξ. Ἄρ. Δ΄, β΄, 24).—ἔπεσθε (ἐκεῖσε), ὅπη ἂν τις ἠγῆται (Θ. Β΄, 11).—φοβοίμην μὴ ἡμᾶς ἀγάγοι, ὅθεν οὐχ οἶόν τε ἔσται ἐξελεῖν (Ξ. Ἄρ. Α΄, γ΄, 17)=ἐκεῖσε ὅθεν.

§. 56. Δυναμίει δὲ τῆς ἑλξεως τὸ ἠγούμενον κῶλον λαμβάνει τὸ εἶδος τοῦ ἐπομένου ἢ ἀντιστρόφως· βῆναι κείθεν ὅθεν περ ἤκει (Σ. Κ. 1227)=κεῖσε ὅθεν.—διεχομίζοντο (Ἀθηναίων τὸ κοινὸν) εὐθὺς, ὅθεν ὑπεξέθεντο παῖδας καὶ γυναῖκας καὶ τὴν περιούσαν κατασκευῆν (Θ. Α΄, 89)=ἐκεῖθεν ὅπη ἢ ὅπου—ἐκ γῆς, ὅθεν προὔκειτ', ἀναξέουσι θρομβώδεις ἀφροί (Σοφ. Τρ. 701)=ἐκ γῆς ἐν ᾗ ἢ ἔνθα προὔκειτο.—καὶ ἄλλοσε, ἅποι ἂν ἀφίκη ἀγαπήσουσί σε (Πλ. Κρίτ. δ΄)=καὶ ἀλλαχοῦ ὅποι ἢ καὶ ὅποι ἄλλοσε ἂν ἀφίκη.

§. 57. Ἐκ τούτων ἐγεννήθησαν τὰ συσπυγμένην ἐννοίαν ἔχοντα τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρο ἤξοντα (Δ. Ὀλ. Γ΄, ς΄)=τὸν ἐκεῖ πόλε-

μον ἐκεῖθεν δεῦρο ἤζοντα.—τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβῶν (Θ. Ζ', 26).—ὄπως εἴρωσι τοὺς ἐκεῖθεν ἐπιβοηθεῖν (Θ. Α', 62).—ἐπεχειρήσαν διαφορῆσαι τὰνδοθεν (Δ. Εὐβουλ. 1319).—τοῦτο δὴ τὸ κρεάδιον τῶν ἐνδοθέν τας εἰσενεγκάτω λαβῶν (Ἄρφ. Π.λ. 227)= τῶν ἐνδον ὄντων ἐνδοθεν ἐλθὼν καὶ λαβῶν εἰσενεγκάτω. Οὕτω καὶ διὰ τοῦ αὐτόθεν φιλονεικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν (Θ. Ζ', 71)=ὁ ἐκ τῆς γῆς πεζὸς στρατὸς=ὁ ἐν τῇ γῆ στρατὸς τῶν Συρακουσίων, αὐτόθεν ἐκ τῆς γῆς φιλονεικῶν. Οὕτως (Θ. Γ', 7) ὑπὸ τῶν αὐτόθεν ξυμβοηθησάντων (ἴδε καὶ Θ. Β', 25. Δ', 129. Ε', 52, κτλ.).

§. 58. Εἰ δὲ εἰς πάντα ἐν γένει καὶ ἀνεξαιρέτως τὰ εἰς θεοὺς ἐπιβήματα ἐπικρατεῖ ἢ τοιαύτη σημασία τῆς ἕκ τιμος ὀρμῆς, δι' ἣν γίνεται ἢ προσεγγιθεῖσα ἐφελξίς, ἢ πολλότατα κατάντησαν ἰσοδύναμα τοῖς ἰδίοις πρωτοτύποις, τὸ κάτωθεν=κάτω, τὸ ἄνωθεν=ἄνω, κτλ, περὶ τούτων φιλονεικοῦσιν οἱ φιλόλογοι. Ζητεῖται, π. χ. ἂν τὸ οἱ κάτωθεν θεοὶ (Σ. Ἀντ. 1070)=οἱ κάτω θεοὶ ἢ=οἱ κάτωθεν ἐνεργοῦντες· ἂν τὸ οἱ ἄνωθεν οἰωνοὶ (Σ. Ἡ.λ. 1058)=οἱ ἄνω οἰωνοὶ ἢ οἱ ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, πρὸς τὴν γῆν, πετόμενοι. Ἴνα ἐφαρμοσθῇ εἰς πολλὰ ἄλλα ἢ δευτέρα ἐκδοχῆ, πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ἢ ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ἢ ἀντιστρόφως κινήσεις τῶν ὀρμῶν. Οὕτως ἤθελεν εἶναι τὸ (Σ. Φ. 28) ἄνωθεν ἢ κάτωθεν.—τὰ τοῦ πλοίου κάτωθεν (Δ. Φ. Β', δ'), ὁ κάτωθεν νόμος (Δημ. Ἀριστοκρ. Α, 5'), ὅπερ ἤθελεν εἶναι ὡς τὸ τῆς συνηθείας ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, κάτωθεν δηλ. θεωρουμένου τοῦ γράμματος. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ χωρὶα ἄτινα καὶ πρωτότυπα σύστοιχα οὐκ ἔχουσι, καὶ τοιαύτην θεωρίαν δυσκόλως ἐπιδέχονται. Ἀλλὰ περὶ τούτων ἀλλαγῶν.

§. 59. Συνηθεστάτη δὲ ἢ τοιαύτη ἐφελξίς ἐπὶ τῶν προθέσεων ἀπὸ καὶ ἕκ διήρπαστο τὰ ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ξύλα (Ξ. Ἀρ. Β', 6, 16)= τὰ ἐν ταῖς οἰκίαις ξύλα διήρπαστο ἀπὸ τῶν οἰκιῶν.—ἐφρευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν (Ξ. Ἀρ. Ε', 6', 24).—ἄρας τι τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης (Θεόφ. Χαρ. Β')=il prend cusuite quelque morceau choisi de ce qui est servi sur la table (Κορ.).—μὴ τοὺς ἐκ τῆς γῆσου ἀναλάβωσιν.—τοὺς ἐκ τῆς γῆσου εἰς τὸ Ἡρατοῦ μετεκόμισαν (Θ. Γ', 79).—οἱ Π.λαταιῆς τὰ ἐκ τῆς χώρας κατὰ τάχος ἐσεκομίσαντο (Θ. Β', 5).—οἱ ἐκ τοῦ πλοίου οὐσκηνοὶ (Ξ. Ἀρ. Ε', ζ', 15).—ἀπολωλεκῶς ἅπαντα τὰκ τῆς οἰκίας (Ἄρφ. Π.λ. 857).—ξυνε-

πεύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος ὁ ἐκ τῆς γῆς (Θ. Σ', 32) = ὁ ἐν τῇ γῇ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἢ αὐτόθεν ζυνεπεύχοντο.

§. 60. Τοιοῦτον καὶ τὸ (Ξ. Ἀρ. Α', 6', 18) ἤτε Κίλισσα ἔφυγεν ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγορᾶς καταλιπόντες τὰ ὄρια ἔφυγον· ἔνθα τὸ μὲν δεύτερον προφανῶς = καὶ οἱ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔφυγον ἐκ τῆς ἀγορᾶς· δυσκόλως δὲ δυνατόν εἶπεν ὅτι καὶ ἡ Κίλισσα καταλιποῦσα τὴν ἀρμαμάξαν ἔφυγε· διότι εὐκολώτερον ἠδύνατο φεῦγειν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης ἐλαύνουσα· ὅθεν ἐκληπτέον = ἔφυγεν ἐκ τῆς θέσεως τῆς ἀρμαμάξης, ἐκ τοῦ τόπου ἔνθα ἕστατο ἡ ἀρμαμάξα. Ταῦτα ὁ Κρύγερος, ὀρθῶς βέβαια, οὐκ ἔστιν ὁμῶς πάντῃ ἀδύνατον ἴσως νοῆσαι ὅτι ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ὑπὸ βοῶν ἐλκομένης, ἔφυγεν ἐφ' ἵππου.

§. 61. Οὐδὲ ἡ παρὰ καὶ ἡ περὶ μένουσι τοιοῦτου πάντῃ ἐλεύθεραι· ὅστις δ' ἀφικνεῖτο τῶν παρὰ Βασιλείως πρὸς αὐτόν (Ξ. Ἀρ. Α', α', 5) = ὅστις τῶν παρὰ βασιλεῖ ὄντων παρὰ βασιλείως ἀφικνεῖτο. — ἐξήγηται γάρ τινες τῶν παρὰ Τισσαφέρουσι Ἑλλήνων (Ξ. Ἀρ. Β', δ', 24). — οἱ παρ' Ἀρταίου (Ξ. Ἀρ. Β', 6', 1). — τὰ παρ' Ἐγεσταίων (Θ', 5', 22).

§. 62. Οὕτω καὶ τὰ περὶ δίκης (Πλ. Φαίδ. 6'). — τὰ περὶ τοῦ φρουρίου (Ξ. Κ. Π. Ε', γ', 26). — τὰ περὶ Προξένου (Ξ. Ἀρ. Β', ε', 37). — τὰ περὶ τοῦ Ἐτεορίκου (Ξ. Ἑλλ. Ζ', θ', 1), κτλ. Ταῦτα, ἵνα ὁμοιάσωσι τοῖς προηγουμένοις, πρέπει νὰ ἐκληφθῶσιν = τὰ ἐν τῇ δίκῃ γενόμενα καὶ τὰ περὶ δίκης πυθέσθαι, τὰ τῷ Προξένῳ συμβάντια καὶ τὰ περὶ Προξένου. Ἄλλ' εὐκολώτερον ἐν τούτοις δυνατόν ἐνοῆσαι τὰ λεγόμενα· ὁ δὲ Εἰνδόρφιος εἰς τὴν τοιαύτην ἐφελξίν ἀνάγει καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος (Τιμ. ἀρχ.) καὶ τὸ ὑπὲρ τοῦ ἀπότιος ἀναπληροῦν μέρος;

§. 63. Τὸ παραβολικὸν ὡσπερ συντάσσεται ὁμολώτερον κατὰ τὸ ῥῆμα εἰς ὃ ἀναφέρεται· καὶ στρεπτόν δὲ ἐφθόρει καὶ ψέλλια καὶ τάλια, ὡσπερ (φοροῦσιν) οἱ ἄριστοι Περσῶν (Ξ. Ἀρ. Α', η', 29). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δυνάμει τῆς ἐλξέως ἀφομοιοῦται πρὸς τὸ ἄλλο κῶλον· πρὸς ἀνδρας οὐκ ἀπολέκτους ὡσπερ καὶ ἡμᾶς (Θ. Σ', 68). — οἶμαι τοὺς νεωτέρους πυρθάνεσθαι ὡσπερ καὶ ἐμέ (Ἀντιφ.). — καὶ νῦν τοὺς Ἀθηναίους οὐχ ἐκάς, ὡσπερ ἐκεῖνον, ἀλλ' ἐγγὺς ὄντας περιμοῖατε (Θ. Α', 69) = οὐχ ἐκάς ὄντας, ὡσπερ ἐκεῖνος ἦν.

§. 64. Ἄλλο εἶδος ἐφέλξεως, ἐκτὸς τούτου τοῦ ἐπὶ τῶν ἀναφορι-

κῶν, γίνεται ἐπὶ τῶν προεξηγηθέντων εἰδικῶν λόγων, ὅταν ᾖναι μὲν τὰ δύο κῶλα τοῦ λόγου κεχωρισμένα, καὶ ὄχι εἰς ἓν συγχωνευμένα, ὡς ἡ φύσις τῆς ἐφέ. λέξεως ἀπαιτεῖ, ἀλλὰ ἡ πτώσις, ἥτις ἐπρεπε νὰ ᾖναι ὑποκείμενον τοῦ διὰ τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ὅτι ἡ ὡς ἐκφερομένου κῶλου, μεταφέρηται εἰς τὸ πρῶτον κῶλον ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἐν αὐτῷ ῥήματος· ἔγνωρ δημοκρατίαν ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἐτέρων ἀρχεῖν (Θ. Γ', 37). — λέγουσι δ' ἡμᾶς ὡς ἀκίνδυρον βίον ζῶμεν κατ' οἴκους (Εὐρ. Μηδ. 248) = λέγουσιν ὡς ἡμεῖς ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν. — εἰ βού. λισθ' ἀκοῦσαι τήνδ' ὅπως ἀπώ. λετο (Ἄρφ. Εἰρ. 604). Ἐνταῦθα ἀνάγεται καὶ τὸ τὴν γῆν ὀπόση ἐστὶν εἰδέναι (Ξ. Ἀπ. Δ', ζ', 2).

§. 65. Ὡς δὲ τὸ τελευταῖον (§. 64) εἶναι διάφορον τῶν δύο προεκτεθέντων εἰδῶν τῆς ἐφέ. λέξεως, οὕτω πάλιν διάφορον τούτου εἶδος εἶναι ὅταν ἡ ἀπρόσωπος σύνταξις τῶν ἀπαρεμφάτων τρέπηται εἰς προσωπικήν· πρέπων ἔφυς, πρὸ τῶνδε φωνεῖν (Σ. Τ. 9) = πρέπει σε πρὸ τῶνδε φωνεῖν. — οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῦδε, ἀλλὰ Φωκέων γῆ (Εὐρ. Ὀρ. 869) = οὐ τούτοις προσήκει κολάζειν ἡμᾶς, ἀλλὰ τῇ Φωκέων γῆ.

§. 66. Ὡσαύτως ἐγὼ δίκαιός εἰμι τῶν δ' ἀπη. λλάχθαι κακῶν (Σ. Ἄρτ. 400) = δίκαιόν ἐστι ἐμέ. — καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἶ ἀντιχαρίζεσθαι (Ξ. Κ. Η. Δ', α, 20). Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄξιος, ἀναγκαῖος, δῆλος, ἄδῆλος καὶ τῶν τοιούτων· ἔστι δὲ ἐκεῖνο οὐκ ἄδῆλος ἐρῶν (Δ. Μειδ. 522) = οὐκ ἄδῆλόν ἐστιν ἐκεῖνο αὐτὸν ἐρεῖν· καὶ τοῦτο διὰ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀπρόσωπα (σ. 97, §. 30), καὶ διὰ τὴν κλίσιν ἴσως τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸ προτιμᾶν, ὅπου ἔνεσιν, ἔμψυχον ὑποκείμενον (σ. 72, §. 11). Κατὰ μίμησιν δὲ τὰ γέλως ἡδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν (Σ. Αἶ. 79) = ἡδιστόν ἐστιν εἰς ἐχθροὺς γελᾶν. — ἐρθυμουμένους ὅτι ἡμῖς βίος βιῶναι κρείττων ἀλύπως ἐστὶν ἢ διπλάσιος λυπουμένῳ, ὡσπερ οὔτος (Λυσ. κατ' Ἀνδοκ. §. 32).

§. 67. Ἐφέ. λέξις ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν ἐπὶ ταυτοπροσωπίας σύνταξιν τοῦ ἀπαρεμφάτου· Ἀλέξανδρος ἐφασκεν εἶναι Διὸς υἱός. Ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἐδέοντο αὐτοῦ εἶναι προθύμου. — ἐξεστί μοι γενέσθαι εὐδαίμοι. — Δημοσθένει σεμνύνεται τῷ γραφεῖς ἀποφυγεῖν, κτλ· διότι τὸ προτασσόμενον ὑποκείμενον ἢ ἀντικείμενον ἐφέλκει καὶ συσχηματίζει πρὸς ἐαυτὸ τὸ ἐπόμενον (ἴδε σ. 94, §. 14 καὶ ἀνωτέρω §. 37). Ὡσαύτως καὶ ἐπὶ μετοχῆς· θανὼν γουὶ ὧδε κά. λλιον θαιεῖ (Εὐρ. Ὀρ. 779) = κάλλιον τὸ θανεῖν σε ὧδε.

§. 68. Καὶ ἐπὶ τούτων μὲν φαίνονται δύο κῶλα τοῦ λόγου, εἴτε καθ' ὅλου (§. 41—45), εἴτε κατὰ μέρος (§. 64), ἐνούμενα διὰ τῆς ἐφέλξεως. Ἀλλ' ἡ δύναμις αὐτῆς ἐκτείνεται καὶ εἰς λόγον ἐξ ἑνὸς μόνου κώλου συγκείμενον. Γίνεται δὲ τοῦτο μετὰ τῶν ρημάτων εἶναι, γίγνεσθαι, καλεῖσθαι, ὅταν ἐφελκόμενα ὑπὸ τοῦ κατηγορουμένου τίθωνται μᾶλλον κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτοῦ ἢ κατὰ τὸν τοῦ ὑποκειμένου, ὡς ἡ κοινὴ χρῆσις ἀπαιτεῖ τὸ μῆκος τοῦ ὀρύγματος ἐπὶ τὰς ἀδικοῖ εἰσι (Ἡρ.). — αἱ Θῆβαι Ἀἴγυπτος ἐκαλέετο (Ἡρ. Β', 15). — Χάριτες δ' ὁμοίως κέκληται γῶος, (Αἰσχ. Χ. 818) = ὁ γῶος κέκληται Χάριτες.

§. 69. Καὶ ἐπὶ πολλῶν ἄλλων περιστάσεων παρατηρεῖται ἡ δύναμις τῆς ἐφέλξεως, αἵτινες ὅμως δυνατόν νὰ ἀναχθῶσιν εἰς τὴν γενικὴν ταύτην περίστασιν. "Ὅπου καὶ ὁσάκις ἡ δύναμις τοῦ ἡγουμένου ὑπερισχύουσα ἐφέλκει πρὸς ἑαυτὸ καὶ συσχηματίζει κατὰ τὸ ἐπόμενον, ἢ ἀντιστρόφως τὸ αὐτὸ ποιεῖ ἡ δύναμις τοῦ ἐπομένου πρὸς τὸ ἡγούμενον, καὶ οὕτω μεταβάλλεται ἡ φυσικώτερα τοῦ λόγου πλοκή, ὑπάρχει ἔλξις ἢ ἐφέλξις, τείνουσα εἰς τὸ καταστῆσαι τὸν λόγον μᾶλλον συντεταμένον καὶ ἀπηρτισμένον, δεικνύουσα καὶ διὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τὴν ἐν ταῖς ἐννοίαις ὑπάρχουσαν ἐνότητα.

§. 70. Τοῦ ἰδιώματος ἢ σχήματος τούτου παρὰ τοῖς Ἕλλησι γραμματικοῖς ὄνομα γενικὸν δὲν εὐρίσκεται, διαφῆρως ἀποκαλοῦσι τὰς κατὰ μέρος περιστάσεις αὐτοῦ, ἐμοὶ τοῦλάχιστον δὲν εἶναι γνωστόν. Ἰπάρχει ἡ λέξις ὑπαλλαγή, σχῆμα δηλοῦσα ἐν ᾧ τὸ ἐπίθετον, ἀντὶ νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὸ κύριον καὶ κατάλληλον οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ πρὸς ἄλλο ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτώμενον, οἶον κυνὸς λακαίρης ὡς τινος εὐρινος βάσις (Σ. Αἶ. 8), ἐν ᾧ κυρίως οὐχὶ ἡ βάσις ἦτοι πορεία, ἀλλὰ ἡ κύων ἐστὶν εὐρινος, ἦτοι εὐόσφρητος· οὕτω καὶ λευκοπύχης κτύπους χερσῶν (Εὐρ. Φ. 1360), ἐν ᾧ κυρίως αἱ χεῖρές εἰσι λευκοπύχης, κτλ' τοιοῦτον καὶ τὸ (Ἄρφ. Εἰρ. 155) χρυσοχάλινον πάταγον ψαλίαν = χρυσοχαλίνων ψαλίων πάταγον, καίτοι ἀντιλέγοντος τοῦ Βοθίου (Bothe). Ἀλλὰ, ὡς ἕκαστος βλέπει, τὸ ὄνομα τοῦτο ἤθελε περιλάβει μόνον μέρος τῆς εὐρυτέρας ἐφέλξεως. Οἱ Ῥωμαῖοι γραμματικοὶ καὶ οἱ νεώτεροι φιλόλογοι ὀνομάζουσι τὸ σχῆμα τοῦτο attractionem, ἔλξιν, ἐφέλξιν ἢ ἐφέλκυσιν, κατὰ τὸν μακκρίτην Κούμαν. Εἰσὶ δὲ τῶν νεωτέρων καὶ φιλόλογοι, ὡς ὁ Κρύγερς, οἵτινες, εἰς τὴν ἀφομοιωματικὴν δύναμιν τούτου ἀποβλέποντες, προτιμῶσι τὸ ὄνομα ἀφομοίωσις (as-

similatio) ἢ πρόληψις (anticipatio), πάντη ἀνοίκειον καὶ ἀνάρμοστον εὐρίσκοντες τὸ πρῶτον.

§. 71. Ἐστω δὲ τὸ ὄνομα ὁποιοῦνδήποτε, ὑπὸ τὸ ἰδίωμα τοῦτο πρέπει νὰ ἀναχθῆ καὶ ἡ μετάθεσις τῶν λέξεων, τὴν ὁποίαν ἰδιαιτέρον σχῆμα ὀρίζει ὁ Βουττμᾶνος. Ἐστὶ δὲ μετάθεσις ἢ ἐκ τῆς οἰκείας εἰς ἄλλην θέσιν μετατόπισίς τινος λέξεως, γινομένη διὰ πολλοὺς λόγους· παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση (Ὀδ. Ε, 155).— αἰσχύνων πόλιν τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— ἐν ἄλλοτε ἄλλῃ=ἄλλοτε ἐν ἄλλῃ.

§. 72. Εἰς τὴν μετάθεσιν ἀνάγεται καὶ τὸ Ὑπερβατὸν Σχῆμα λεγόμενον, verbi transgressio παρὰ Ῥωμαίοις, ὅπερ δύο λέξεις εἰς μίαν ἔννοιαν ἀνηκούσας διαχωρίζει διὰ μεσολαβήσεως ἄλλων λέξεων· ἀλλ' ἀπερύκοι καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων γάτιν (Σ. ΑἹ. 187), ἔνθα τὸ κακὰν χωρίζεται ἐκ τοῦ γάτιν εἰς ὃ ἀνήκει. — καὶ προσαρκαστίον τὴν τοῦ ἀγαθοῦ εἰκόνα ἦθους ἐμποιεῖν τοῖς ποιήμασιν (Πλ. Πολιτ. Γ', 401).— ἀξιῶ μηδεμίαν μοι διὰ τοῦτο παρ' ὑμῶν ὄργην γενέσθαι (Δ. Φ. Γ', 6').— σπείρουσι δ', ἢ τῷ ζῶσι, Δήμητρος στάχυρ; (Εὐρ. Κόκλ. 121) Παράδοξον δὲ ὑπερβατὸν προθέσεων εὐρίσκει ὁ Βουττμᾶνος ἐν τῷ (Σ. Φ. 668) ἐξεπέυξασθαι ἀντὶ ἐπεξεύσασθαι=ἐπὶ τινι εὐξασθαι, ὅπερ ἀνύπαρκτον.

§. 73. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἀνάγουσι καὶ τὰ ἐπόμενα· λέγοντι δ' ἐν καὶ θαλάσση (Πίνδ. Ὀ.λ. Β', 28)=καὶ ἐν θηλάσση.— ἠὲ δ' ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν (Πίνδ. Ὀ.λ. Ε', 16)=καὶ σοφοὶ ἔδοξαν εἶναι.— ἐξηγησάμενος πᾶσαν καὶ ἐπιδέξας τὴν Ἑλλάδα τοῖσι Πέρσησι (Ἡρ. Γ', 135). — ἦξιεν αὐτῷ σὲ πολὺ Ἀράσπου ἀνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνορα (Ξ. Κ. Π. Γ', δ', 8).— οἶμαι οὖν πολὺ ἂν τὴν κατασκευὴν μοι λαμπροτέραν φανῆναι Ξ. Συμπ. Α', 4).

§. 74. Ὡς δὲ τὰ ὅμοια ἢ καὶ τὰ ἀντίθετα ἀναδεικνύονται καλλιώτερον ἀλλήλοις παρκαίμενα· ποικίλη ποικίλους (Πλ.).— τὴν αὐτὸς αὐτοῦ.— παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούση, κτλ' οὕτω διὰ τοῦ ὑπερβατοῦ χωριζομένη ἢ λέξις ἐκ τῆς οἰκείας θέσεως ἐλκύει μᾶλλον τὴν προσοχὴν τοῦ ἀναγνώστου πρὸς τὴν δι' αὐτῆς παρισταμένην ἔννοιαν.

§. 75. Πολλάκις μὲν καὶ ἡ μετάθεσις καὶ τὸ ὑπερβατὸν φέρουσιν εὐφωνίαν, καὶ ἐξάιρουσιν, ὡς εἶπομεν, τὴν ἔννοιαν· ἀλλὰ καὶ δυσκολίαν φέρουσιν ἄλλοτε διὰ τὸν χωρισμὸν τῶν οἰκείων καὶ τὴν μετατόπισιν· ἔχεις πάλαι ὧν ἐπεθύμεις (Θεόκρ. Ι', 17)=ἔχεις ὧν ἐπεθύ-

μεις πάλαι. Πρὸς τοῦτο παραβάλλουσι τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (*Νεφ.* 1315) οἶμαι γὰρ αὐτὸν αὐτίχ' εὐρήσειν ὅπερ πάλαι ποτὲ ἐζήτει. —περὶ γὰρ τίτος ἂν μᾶλλον πολλαίικις τις τὸν τοῦν ἔχων χαίροι λέγων καὶ ἀκούων; (Πλ. *Πολ.* Β', 358) =πολλάκις λέγων ἢ ἀκούων.

§. 76. Ὅτι τὸ ὑπερβατὸν φέρει δυσκολίαν πρὸ πολλοῦ παρετήρησεν ὁ συγγραφεὺς τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον Ῥητορικῆς (Κεφ. λά) «σαφῶς μὲν δηλώσομεν... ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ δηλώμεν, ἀλλὰ τὰ πρῶτα πραχθέντα, ἢ πραττόμενα, ἢ πραχθησόμενα, πρῶτα λέγωμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφεξῆς τάττωμεν ἀπὸ δὲ τῶν ὀνομάτων, ἐὰν μὴ ὑπερβατῶς αὐτὰ τιθῶμεν, ἀλλ' αἰεὶ τὰ ἐχόμενα ἐξῆς τάττωμεν.» Ἐνίοτε δὲ δι' αὐτοῦ ἀναγκάζονται πολλάκις νὰ ἐξηγήσωσι χωρία, ἄτοπον ἄλλως ἢ δύσκολόν τι παριστῶντα. Εἰς τὸ ὑπερβατὸν ἠναγκάσθηδὲ Πλάτων νὰ προστρέξῃ ἵνα ὑπερασπίσῃ τὸ ὑπὲρ τοῦ Πρωταγόρου καταδικαζόμενον περιώνυμον χωρίον τοῦ Σιμωνίδου ἄνδρα ἀγαθὸν μὲν ἀλαθέως γενέσθαι χαλεπὸν (*Ἱστορ. Ἑλλ. Ποιητ.* κτλ):

§. 77. Διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ Χιαστὸν Σχημα λεγόμενον, καθ' ὃ δύο σχετικὰ κῶλα τοῦ ἐπομένου λόγου τίθενται κατὰ τάξιν ἐναντίαν τοῦ ἡγουμένου, ὥστε τὸ ἀντίθετον παράκειται εἰς τὸ ἀντίθετον· οὕτω, π. χ. εἰς τὸ τοῦ ποιητοῦ οἰμωγὴ τε καὶ εὐχολὴ πέλλειν ἀνδρῶν ὀλλύτων τε καὶ ὀλλυμένων (ἰλ. Δ, 450), οὔτε τὸ ὀλλύτων ἀναφέρεται εἰς τὸ προταχθὲν οἰμωγὴ, οὔτε τὸ ὀλλυμένων εἰς τὸ ἐπιταχθὲν εὐχολὴ διότι ἡ μὲν οἰμωγὴ εἶναι τῶν ὀλλυμένων ἢ δὲ εὐχολὴ τῶν ὀλλύτων ὅθεν ἡ κανονικωτέρα πλοκὴ ἦτον ὀλλυμένων τε καὶ ὀλλύτων.

§. 78. Λέγεται δὲ χιαστὸν, διότι ἡ ἀληθὴς θέσις τῶν κῶλων παρίσταται διὰ τοῦ γράμματος Χῖ, σταυροειδῶς ἀναγινωσκομένων

οἰμωγὴ X εὐχολὴ
ὀλλύτων X ὀλλυμένων

Τὸ αὐτὸ δὲ καλεῖται καὶ χιασμὸς. Διάφορα τούτου παραδείγματα ἴδε παρ' Ἰσοκράτει, σημειούμενα ὑπὸ Κοραῆ (*Ἰσ.* Β', 17. 43. 67. 293).

§. 79. Ὡσαύτως διὰ τῆς μεταθέσεως γίνεται καὶ τὸ λεγόμενον Πρωθύστερον Σχημα. Καλεῖται δὲ οὕτως ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ, καθ' ἣν προτάσσεται εἰς τὸν λόγον τὸ φύσει ὕστερον καὶ ἐπιτάσσεται τὸ φύσει πρότερον· ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι (ἰλ. 1, 97).—ὡς σὺ μὲν κλύης, ἐγὼ δὲ φράζω (Σ. Φ. 25).—οἰκτιρότατα θοιρά-

ματα καὶ σφάγια γενναίων τέκνων (Εὐρ. Ὀρ. 812). Οὕτως ἐκλαμ-
βάνουσι καὶ τὸ (Εὐρ. Φ. 21) ὁ δ' ἠδονῆ δούς εἰς τε βακχεῖον πε-
σών=κάτοινος ἔδωκεν (ἑαυτὸν) τῇ ἠδονῇ.

§. 80. Τοιαῦται καὶ τὰ (Ξ. Ἀπομν. Γ', ε', 10) τὴν Ἐρεχθέως γε-
τροφὴν καὶ γένεσιν, κατὰ μίμησιν τοῦ ὀμηρικοῦ Ἀθήνη θρέψε, τέ-
κε δὲ ζείδωρος Ἀρουρα (Ἰλ. Β 547, Ἰδε καὶ Ὀδ. Μ. 134). — ἐμ-
πιεῖν καὶ φαγεῖν (Ξ. Κ. Π. Ζ', α', 1). — πτόντα ἢ φαγόντα (Πλ.
Πρωτ. 314), καίτοι προηγηθέντος σιτία καὶ ποτὰ πριάμενον. Εἰς
τοῦτο τὸ σχῆμα ἀνάγει ὁ Κρύγερος καὶ τὸ (Θ. Η, 88) καὶ ὁ μὲν ἄ-
ρας εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καύτου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο·
διότι βέβαια ἡ Καῦνος προηγείται τῆς Φασήλιδος τῷ πρὸς ἀνατολὰς
βαίνοντι· τοῦναντίον δὲ ἐν τῷ (Θ. Η, 108) ἀπὸ τῆς Καύτου καὶ
Φασήλιδος εἰς τὴν Σάμον.

§. 81. Ἄλλ' ἐν τούτοις ἔστι σημειῶσαι ὅτι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀ-
ναγκάσῃ τὸν νοῦν νὰ προτάξῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο, νὰ θεωρήσῃ τὸ δέν-
δρον ἐκ τῆς ρίζης ἢ ἐκ τῆς κορυφῆς, τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γεννήσεως
ἢ ἐκ τῆς τελευτῆς. Διὰ τοῦτο οὐδὲ εἰς τὸ (Ξ. Κ. Π. Δ', ε', 22) τυ-
κτερεῦσαι καὶ δειπνήσαι καὶ βιοτεύειν εἶναι ἀνάγκη νὰ προταχθῇ
τὸ δειπνήσαι, ὡς πολλοῖς ἔδοξεν.

Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.

§. 28. Ἀνακόλουθον καλεῖται ἐκείνη τοῦ λόγου ἡ πλοκὴ ἥτις,
ἐκτρεπομένη τοῦ κατὰ φύσιν καὶ ἀκριβοῦς εἴρημῳ τῆς ἀρχισθείσης
σειραῖς, ἐκφέρει τὸ τέλος διάφορον παρὰ τὴν ἀρχήν. Ἀνακόλουθον
εἶναι παρ' ἡμῖν, μεταξὺ ἄλλων, τὸ ἐγὼ διὰ ταῦτα δέν με μέλει·
διότι ἀρχίσας ὁ λόγος διὰ τοῦ ἐγὼ, ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀκολουθήσῃ διὰ
καταλλήλου ῥήματος, δὲν φροντίζω ἢ τοιούτου τινός, μεταβάλλεται
ἀκολούθως, ὡς εἰ, ἀντὶ ἐγὼ, ὑπῆρχεν ἐμέ.

§. 83. Τὸ ἀνακόλουθον εἶναι τὸ ἀντίστροφον τῆς ἐφέξεως· διό-
τι, ἐν ᾧ αὕτη τείνει νὰ συγχωνεύσῃ τὰ δύο εἰς ἓν, τρέπουσα, π. χ.
τὸ ὄργας ἄφες, ἄς ἔχεις, εἰς τὸ ἄς ἔχεις ὄργας ἄφες, ἐκεῖνο χωρί-
ζει τὸ ἓν εἰς δύο. Οὕτως εἰς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἀποβλέψας πρὸς τοῦ-
τον τὸν στόλον ἔδοξέ μοι πάγκαλος εἶναι (Ν. Γ', 686), ἡ μία ἐν-
νοια τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ ἐκφέρῃ ὁ λόγος, κατὰ σειρὰν ὀμαλήν· ἀ-
ποβλέψαυτί μοι ἔδοξεν ἢ ἀποβλέψας ἠγησάμην, κτλ, χωρίζεται διὰ

τοῦ ἀνακόλουθου εἰς δύο· 1. ἀποβ.λέψας, κτλ· 2. ἔδοξέ μοι, κτλ.

§. 84. Ἐπίσης ἐκτεταμένη καὶ ποικίλη εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἀνακόλουθου ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει, ὡς ἡ τῆς ἐφ.λέξως, κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους γινομένων ἀμφοτέρων, ἰδιαιτέρων πονημάτων καὶ περὶ τούτου γραφέντων.

§. 85. Καὶ πρῶτον μὲν γίνεται τὸ ἀνακόλουθον ἐν τῇ ἑλληνικῇ συντάξει ὅταν, ἀρχίζων ὁ λόγος δι' ὀνομαστικῆς, ἀντὶ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ κατάλληλον ῥῆμα εἰς ὃ ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ, τρέπηται εἰς ἀλλοίαν σειρὰν, ὡς εἰ ὑπῆρχε δοτική, καθάπερ εἶναι τὸ ἀνωτέρω χωρίον τοῦ Πλάτωνος (§. 83), τὸ τοῦ Ξενοφώντος βουλόμενος (ὁ Κύριος) κατασκοπὴν τινα πέμψαι, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος εἶναι ὁ Ἀράστας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο (Ξ. Κ. Π. Γ', α', 31), καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

§. 86. Εἰς τὸ τοιοῦτον ἀνακόλουθον ἀνάγονται ἐν μέρει καὶ αἱ ἀπόλυτοι ὀνομαστικαί· διότι καὶ ἐν αὐταῖς ἀρχόμενος ὁ συγγραφεὺς τοῦ λόγου δι' ὀνομαστικῆς καὶ προβαίνων μέχρι τινὸς κατ' αὐτὸν τὸν εἰρμόν, παραιτῶν αὐτὸν μετέπειτα, λαμβάνει ἄλλον, δι' οὗ, γραμμικῆς ἀκαταλληλίας γινομένης, ἡ ὀνομαστικὴ μένει ἄνευ ῥήματος, ἐκκρεμῆς καὶ ὄντως ἀπόλυτος· μέλλων δὲ πέμπειν μ' Οιδίπου κλειρὸς γόνος, ἐν τῷδ' ἐπιστράτευσαν Ἀργεῖοι πόλιν (Εὐρ. Φ. 290).

§. 87. Δεύτερον δὲ γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, τρεπομένου τοῦ κώλου ἀντιθέτως, ἢ ἐν τῷ προηγουμένῳ, ἀρχίζοντος δηλ. τοῦ λόγου διὰ δοτικῆς καὶ τελευτῶντος εἰς ὀνομαστικὴν· καὶ τοῖς Συρακούσιος κατάπληξις οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, . . . ὄρωντες, κτλ, (Θ. Ζ', 42). Ὡς δὲ τὸ ἀνωτέρω εἶναι=βουλομένῳ τῷ Κύρῳ ἔδοξε, κτλ, οὕτω τοῦτο εἶναι=οἱ Συρακούσιοι κατεπλάγησαν ὄρωντες. Προῆλθε λοιπὸν ἐν τούτοις τὸ ἀνακόλουθον ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν λέξιν συντάξεως (ἴδε καὶ Θ. Γ', 36. Γ', 24. 61. Ζ', 42. 70).

§. 88. Διὰ τῆς κατ' ἔννοιαν ἤτοι διὰ τῆς κατὰ τὸ ροούμενον ἢ σημαίνόμενον συντάξεως γεννᾶται τὸ ἀνακόλουθον καὶ ἐν τῷ τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ κράτος ἐπο.λεμείτω· Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν γεοῖν ἐναντίαν ἀεὶ τὴν νῆσον παραπλέοντας τῆς ἡμέρας, Πελοποννήσιοι δ' ἐν τῇ ἠπειρῷ στρατοπεδευόμενοι καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει (Θ. Δ', 23), ὡς εἰ προῦπῆρχεν ἀμφοτέροι ἐπο.λέμουν· οἱ μὲν . . . οἱ δέ . . . κτλ. (ἴδε καὶ Θ. Ε', 70. Ἡρ. Η', 74).

§. 89. Ἀνακόλουθος εἶναι βέβαια καὶ ἡ πλοκὴ ἐπὶ τῶν παραβο-

λικῶν λόγων, ὅταν τὸ ῥῆμα, ἀντὶ νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸ κύριον κῶλον, διὰ τῆς ἑλξέως φέρηται πρὸς τὸ διὰ τοῦ ὡσπερ ἀρχόμενον ὅσοι ὡσπερ καὶ ἡμεῖς ὑπ' Ἀθηναίων ἐπιβουλεύομεθα (Θ. Α', 82).— ἦρ οἱ ἠγεμόνες, ὡσπερ νῦν ὑμεῖς διαγνώμας ποιήσησθε (Θ. Γ', 67). Ὡσχύτως καὶ ἐπὶ συγκρίσεων ἤπερ (τύχη) αἰεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα (Δ. Φ. Α', ἔ).

§. 90. Καὶ κατὰ πολλοὺς ἄλλους τρόπους γίνεται τὸ ἀνακόλουθον, εἴτε ῥήματος τιθεμένου ὅπου ἔπρεπε, κατὰ τὰ προηγούμενα, νὰ ἦναι μετοχή, εἴτε διὰ πολλῶν παρενθέσεων δεσποτομένου τοῦ λόγου καὶ οἷον λησμονουμένης τῆς πρώην σειρᾶς, κτλ' ὥστε, ὡς ὅπουδῆποτε τὸ ἐπόμενον ἐνεργοῦν εἰς τὸ ἡγούμενον συµμεταβάλλει αὐτὸ κατὰ τι ἢ, ἀντιστρόφως, τὸ ἡγούμενον εἰς τὸ ἐπόμενον, ἐπικρατεῖ ἔμφελξις, οὕτως ὑπάρχει ἀνακολουθία λόγου καὶ ἀνακόλουθον σχῆμα ἢ ἰδίωμα ὅπου τὸ τέλος δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου.

§. 91. Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτου, ὀλίγα βέβαια ἐκ τῶν πολλῶν καὶ παμπόλλων ἃ ἦν δυνατόν εἰπεῖν, ἱκανὰ δὲ εἰς νύξιν πρὸς περαιτέρω ἔρευναν. Ἄλλων πληρέστερα πονήματα θέλουσι πραγματευθῆ τὸ θέμα τοῦτο τελειότερον, ἐξακριβοῦντα τὴν γένεσιν, τὴν ἀνάγκην, τὴν χρῆσιν, τὴν διαίρεσιν τῶν σχημάτων καὶ ἰδιωμάτων, τὴν ἀναγωγὴν αὐτῶν εἰς γένη καὶ εἶδη, τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλῶν σχημάτων πολλάκις σύμπτωσιν, τὴν διάκρισιν τῶν ῥητορικῶν καὶ συντακτικῶν σχημάτων, τὸν σκοπὸν ἑκατέρων καὶ τὰ ὅμοια.

§. 92. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἐξέτασις καὶ ἐξήγησις τῶν συντακτικῶν σχημάτων βοηθεῖ μεγάλως εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, διὰ τοῦτο τοιοῦτον σύγγραμμα θέλει εἶναι ἀναντιρρήτως εὐπρόσδεκτον εἰς τοὺς περὶ τὴν ἑλληνικὴν σύνταξιν ἀσχολουμένους, τῆς ὁποίας μόνον τὰ στοιχεῖα πραγματεύεται τὸ παρὸν σχεδίασμα, καὶ τοῦτο ἄνευ ἀξιώσεων, ἀσμένως παραχωρουμένων εἰς τὴν φιλοτιμίαν τῆς νέας γενεᾶς, ἣν τις θέλει διαδεχθῆ τοὺς πρεσβυτέρους ἡμᾶς ἐν τῷ βίῳ τε καὶ ἐν τοῖς γράμμασιν. Καὶ τὰ μὲν τῆς παλαιότερας γενεᾶς ἔργα διὰ τῶν προόδων τῆς νεωτέρας θέλουσι συγκαλυφθῆ βέβαια ὑπὸ κρειττόνων ἄλλων, ὡς κρύπτονται οἱ ἀκατέργαστοι λίθοι ἐν τοῖς θεμελίοις τῶν οἰκοδομῶν, ἢ δὲ νεωτέρα, καὶ τὰς δυσχερείας καὶ τὰς ὀλίγας τότε ἐλπίδας τῆς ἀρχαιοτέρας ἀναλογισθεῖσα, θέλει κρίνει ὀρθότερον περὶ αὐτῆς, ἐὰν θέλῃ νὰ ἦναι δικαία.

Ἐὐν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστι φροεῖν (Σ. Αἴ. 1125).

ΠΙΝΑΞ ΚΕΦΑΛΑΙΩΔΗΣ.

oooooooooooo

Σελ.

Πρὸς τοὺς Ἀναγνώστας. γ΄.

ΠΡΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ.

Περὶ Συντάξεως καὶ Συντακτικοῦ, καὶ περὶ διαίρέσεως τοῦ παρόντος πονήματος ζ΄.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

ΚΕΦ. Α΄.	Περὶ Λόγου. Ἀπλῆ Πρότασις.	4
— —	Σύμπτυξις τοῦ Συνδετικοῦ μετὰ τοῦ Κατηγορουμένου.	2
— —	Παράλειψις τοῦ Συνδετικοῦ	3
— —	Παράλειψις τοῦ Ὑποκειμένου.	4
— —	Παράλειψις τοῦ Κατηγορουμένου.—Παράλειψις ὀλοκλήρου Προτάσεως.—Προσδιορισμοὶ τῆς Προτάσεως.	5
— —	Ἀντικείμενα τῆς Προτάσεως.	7
ΚΕΦ. Β΄.	Περὶ Ὀνομάτων. Τὰ ὀνόματα ὡς Ὑποκείμενα καὶ Κατηγορούμενα. —	—
— —	Συμφωνία τοῦ Ῥήματος πρὸς τὸ Ὑποκείμενον.	9
— —	Περὶ τῆς Συνθέτου ἢ Συνδέτου Προτάσεως.	10
ΚΕΦ. Γ΄.	Τὰ Ὀνόματα ὡς Προσδιορισμοί.	13
— —	Περὶ τῶν κατ' ἐπεξήγησιν Προσδιορισμῶν	14
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Παρενθετικῶν Προτάσεων.	16
— —	Περὶ τῶν Προσδιορισμῶν διὰ τῶν Πλαγίων Πτώσεων.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.—Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα Ὀυσιαστικά.	17
— —	Τὰ μετὰ γενικῆς συντασσόμενα ἐπίθετα.	19
— —	Τὰ μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα ὀνόματα.	20
— —	Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα ὀνόματα	22
— —	Τὰ ὀνόματα ὡς Ἀντικείμενα.—Περὶ Ἀριθμητικῶν Ὀνομάτων.	23
ΚΕΦ. Δ΄.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν.—Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.	24
— —	Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Αὐτόσ.	26
— —	Ἡ Σύνθετος Ἀντωνυμία	28
— —	Ἡ Ἀλληλοπαθὴς Ἀντωνυμία ἀλλήλων.—Αἱ Κτητικαὶ Ἀντωνυμίαι	31
— —	Αἱ Δεικτικαὶ Ἀντωνυμίαι.—Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ὄδε.	33
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία οὗτος.	34
— —	Ἡ Δεικτικὴ Ἀντωνυμία ἐκεῖνος.—Ἀναφορικαὶ Ἀντωνυμίαι.	35
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅς. Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅστις.	36
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία οἷος.	37
— —	Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ὅσος.—Ἡ Ἀναφορικὴ Ἀντωνυμία ἡλίχος.—Ἡ Ἀόριστος Ἀντωνυμία τίς.	38
— —	Ἐρωτηματικαὶ Ἀντωνυμίαι	39
ΚΕΦ. Ε΄.	Περὶ Ἄρθρου.—Ἀρθρικὴ χρῆσις τοῦ ἄρθρου παρ' Ἀττικοῖς.	41
— —	Συγκεφαλαιωτικὴ δύναμις τοῦ ἄρθρου	44
— —	Ὀυσιαστικοποιὸς δύναμις τοῦ ἄρθρου.	45

ΚΕΦ. Ε΄.	Τὸ ἄρθρον ἐπὶ κατηγορουμένου καὶ ἀντικειμένου.—Θέσις τοῦ ἄρθρου.	46
— —	Παραλείψεις ἐπὶ τοῦ ἄρθρου	47
ΚΕΦ. ΣΤ΄.	Περὶ τῶν Κοινῶν Προσδιορισμῶν.—Ι. Ὁ Τόπος.	48
— —	Α΄. Ὁ τόπος ἐν ᾧ στέκει τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.—Β΄. Ὁ τόπος πρὸς ὃν κατευθύνεται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα.—Γ΄. Ὁ τόπος ἐξ οὗ ὀρμάται τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα	49
— —	Δ΄. Ὁ τόπος δι' οὗ περᾶ τὸ πρόσωπον ἢ πρᾶγμα. II. Ὁ Χρόνος.	50
— —	III. Τὸ ποιόν. IV. Τὸ ποσόν.	51
— —	V. Τὸ κατὰ τι.—VI. Τὸ αἴτιον	52
— —	VII. Τὸ ἠθικόν αἴτιον.	54
ΚΕΦ. Ζ΄.	Περὶ Ῥημάτων.—Σύνταξις τοῦ εἶναι καὶ τινων ἄλλων οἶον ἰσοδυναμίων.—Τὸ εἶναι κατὰ συνδετικὴν ἔννοιαν.	55
— —	Τὸ εἶναι καθ' ὑπαρκτικὴν ἔννοιαν.	56
ΚΕΦ. Η΄.	Διαιρέσεις καὶ Σύνταξις τῶν ἄλλων ῤημάτων, ἐκτὸς τοῦ εἶναι.	58
— —	Σύνταξις τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.	59
ΚΕΦ. Θ΄.	Σύνταξις τῶν Ἐνεργητικῶν Ῥημάτων.—Σύνταξις τῶν Ἀμεταβάτων Ἐνεργητικῶν.	60
ΚΕΦ. Ι΄.	Σύνταξις τῶν Μεταβατικῶν Ἐνεργητικῶν.—Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ γενικῆς συντασσόμενα.	62
— —	Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ δοτικῆς συντασσόμενα.	63
— —	Μονόπτωτα μεταβατικά ἐνεργητικά μετὰ αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	64
ΚΕΦ. ΙΑ΄.	Σύνταξις τῶν Διπτῶτων Μεταβατικῶν.—α. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ γενικῆς συντασσόμενα.	66
— —	β. Τὰ μετὰ αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα.—γ. Τὰ μετὰ διπλῆς αἰτιατικῆς συντασσόμενα.	67
— —	δ. Τὰ μετὰ γενικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενα	68
ΚΕΦ. ΙΒ΄.	Σύνταξις τῶν Παθητικῶν Ῥημάτων.—Παθητικά Κύρια. 1. Κατὰ γενικὴν συνήθως ἐμπρόθετον	70
— —	2. Κατὰ δοτικὴν συνήθως ἀπρόθετον	71
— —	Παθητικά Ἀυτοπαθῆ.	72
ΚΕΦ. ΙΓ΄.	Σύνταξις τῶν Μέσων Ῥημάτων.—α. Μέσα Ἀντανακλώμενα	73
— —	β. Μέσα Ἀλληλοπαθῆ.	75
— —	γ. Μέσα Διάμεσα.	76
ΚΕΦ. ΙΔ΄.	Σύνταξις τῶν Ἀποθετικῶν Ῥημάτων.	77
ΚΕΦ. ΙΕ΄.	Περὶ Ἐγκλίσεων.—Αἱ Παρρηφατικαὶ Ἐγκλίσεις.—Α. Αἱ Παρρηφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.—1. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ	79
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	80
— —	3. Ἡ Εὐκτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	81
— —	Ἡ Προστακτικὴ ἐν ἀπολύτῳ λόγῳ.	82
ΚΕΦ. ΙΣΤ΄.	Αἱ Παρρηφατικαὶ Ἐγκλίσεις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως. Ἡ Ὀριστικὴ Ἐγκλίσις ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως.	83
— —	II Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου καὶ ἐξαρτήσεως. 1. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ὑποθέσεως.	84
— —	2. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἀναφορᾶς.	85
— —	3. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ χρόνου.	
— —	4. Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ τέλους.	86

ΚΕΦ. ΙΣΤ'. 5.	Ἡ Ὑποτακτικὴ καὶ ἡ Εὐκτικὴ ἐν συνδέσει λόγου, ἐπὶ ἐρωτήσεων	88
— —	Ἡ Εὐκτικὴ ἐπὶ τῶν ἐκθετικῶν καὶ διηγηματικῶν λόγων.	89
ΚΕΦ. ΙΖ'.	Περὶ Ἀπαρεμφάτου καὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.—Περὶ Ἀπαρεμφάτου.—Α'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ἐγκλίσις Ῥήματος. Κλάσεις τῶν Ῥημάτων μεθ' ὧν τὸ Ἀπαρέμφατον συντάσσεται.	91
— —	Τὸ Ὑποκείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	92
— —	Τὸ Κατηγορούμενον καὶ οἱ Προσδιορισμοὶ τοῦ Ἀπαρεμφάτου.	94
— —	Τὸ Ἀντικείμενον τοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Β'. Τὸ Ἀπαρέμφατον ὡς Ὄνομα.—Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ λόγου.—Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Ἀντικείμενον.	95
— —	Τὸ Ὄνοματικὸν Ἀπαρέμφατον ὡς Προσδιορισμὸς.—Τὸ Ὑποκείμενον καὶ Κατηγορούμενον τοῦ Ὄνοματικοῦ Ἀπαρεμφάτου.—Περὶ Ἀρθροῦ ἐν τῷ Ἀπαρεμφάτῳ.	96
— —	Περὶ Ἀπροσώπων Ῥημάτων.—Α'. Τὰ Ἀπόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὸν ἐξ αὐτῶν ἐξαρθρώμενον λόγον.	97
— —	Β'. Τὰ Ἀπόσωπα Ῥήματα ἔχοντα ὑποκείμενον τὴν ἀφηρημένην ἔννοιαν τῆς αὐτῶν σημασίας.	98
ΚΕΦ. ΙΗ'.	Περὶ Μετοχῆς καὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν. Περὶ Μετοχῆς. Α'. Ἡ Μετοχὴ ἐπιθετικῶς.	99
— —	Β'. Ἡ Μετοχὴ κατηγορηματικῶς.	400
— —	Γ'. Ἡ Μετοχὴ παρεθετικῶς.	401
— —	Περὶ Ἀπολύτων Μετοχῶν.—Ἡ Ἀπόλυτος Γενική.	402
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Δοτική.—Ἡ Ἀπόλυτος Αἰτιατική.	403
— —	Ἡ Ἀπόλυτος Ὄνομαστική.—Περὶ τῶν εἰς τὸς καὶ τέος Ῥηματικῶν.	404
ΚΕΦ. ΙΘ'.	Περὶ Χρόνων τοῦ Ῥήματος.—Χρόνοι τῆς Ὀριστικῆς Ἐγκλίσεως.—Ὁ Ἐνεστώς.	405
— —	Ὁ Παρατατικός.	406
— —	Ὁ Παρακείμενος.—Ὁ Ὑπερσυντελικός.	407
— —	Ὁ Ἀόριστος.	408
— —	Ὁ Μέλλων.—Ὁ Περιφραστικὸς Μέλλων.—Ὁ Μετ' ὄλιγον μέλλων.	411
— —	Οἱ Χρόνοι τῶν ἄλλων Ἐγκλίσεων.	412
ΚΕΦ. Κ'.	Περὶ Ἐπιβρῆμάτων καὶ Ἐπιφωνημάτων.—Περὶ Ἐπιβρῆμάτων.	413
— —	Α'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς κυρίως καὶ καθ' αὐτὸ ἐπιβρῆματα.	414
— —	Β'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς ἄλλων Ἐπιβρῆμάτων προσδιοριστικά.	414
— —	Γ'. Τὰ ἐπιβρῆματα ὡς τῶν ἐπιθέτων προσδιοριστικά. Δ'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς τῶν Οὐσιαστικῶν προσδιοριστικά.	415
— —	Ε'. Τὰ Ἐπιβρῆματα ὡς μετὰ πτώσεως συντασσόμενα.—Περὶ Ἐπιφωνημάτων. Α'. Τὸ κλητικὸν ὦ.	416
— —	Β'. Τὰ Παθηματικὰ Ἐπιφωνήματα	418
ΚΕΦ. ΚΑ'.	Περὶ τῶν Ἀποφατικῶν Μορίων.	420
ΚΕΦ. ΚΒ'.	Περὶ Προθέσεων.	428
— —	Προθέσεις Μονόπτωτοι. 1. Ἡ Πρόθεσις ἀντί.	429
— —	2. Ἡ Πρόθεσις ἀπό.	430
— —	3. Ἡ Πρόθεσις ἐξ ἢ ἔκ.	431
— —	4. Ἡ Πρόθεσις πρό. 5. Ἡ Πρόθεσις ἐν.	432

	Σελ.
ΚΕΦ. ΚΒ'. 6. Ἡ Πρόθεσις ξὺν ἢ σὺν.	133
— — 7. Ἡ Πρόθεσις εἴς ἢ ἔς.	134
— — Πρόθεσις Δίπτωτοι. 4. Ἡ Πρόθεσις ἀνά.	135
— — 2. Ἡ Πρόθεσις διὰ.	136
— — 3. Ἡ Πρόθεσις κατά.	137
— — 4. Ἡ Πρόθεσις ὑπέρ.	138
— — Πρόθεσις Τρίπτωτοι. 4. Ἡ Πρόθεσις ἀμφί.	139
— — 2. Ἡ Πρόθεσις περί.	140
— — 3. Ἡ Πρόθεσις ἐπί.	141
— — 4. Ἡ Πρόθεσις μετά.	142
— — 5. Ἡ Πρόθεσις παρά.	143
— — 6. Ἡ Πρόθεσις πρός.	144
— — 7. Ἡ Πρόθεσις ὑπό.	145
ΚΕΦ. ΚΓ'. Περὶ Συνδέσμων καὶ Πολυστήμων Μορίων.	148

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΡΩΝ ΑΥΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Συνδέσεως καὶ τῶν Διαφόρων αὐτῆς Τρόπων.	151
ΚΕΦ. Β'. Περὶ Λόγων Συμπλεκτικῶν.	152
ΚΕΦ. Γ'. Περὶ Λόγων Διαζευκτικῶν.	157
ΚΕΦ. Δ'. Περὶ Λόγων Αντιθετικῶν.	159
ΚΕΦ. Ε'. Περὶ Λόγων Αἰτιολογικῶν.	162
ΚΕΦ. ΣΤ'. Περὶ Λόγων Τελικῶν.	163
ΚΕΦ. Ζ'. Περὶ Λόγων Ὑποθετικῶν.	166
ΚΕΦ. Η'. Περὶ Λόγων Ἀναφορικῶν.	172
ΚΕΦ. Θ'. Περὶ Λόγων Χρονικῶν.	175
ΚΕΦ. Ι'. Περὶ Λόγων Συμπερασματικῶν ἢτοι Λόγων Συνεπειᾶς.	178
ΚΕΦ. ΙΑ'. Περὶ Λόγων Εἰδικῶν ἢτοι Ἐκθετικῶν.	179
— — α'. Ἡ χρῆσις τῶν Ἐγγλίσεων.—β'. Ἡ χρῆσις τῶν χρόνων.	180
— — γ'. Ἡ σχέσις τῶν διὰ τοῦ ὅτι καὶ ὡς πρὸς τοὺς δι' ἀπαρεμ- φάτου καὶ μετοχῆς ἐκφερομένους λόγους.	181
— — δ'. Σχέσις τῶν διὰ τὸ ὅτι καὶ ὡς ἐκφερομένων λόγων.	184
ΚΕΦ. ΙΒ'. Περὶ Λόγων ἑρωτηματικῶν.	187

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

ΠΕΡΙ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ.

ΚΕΦ. Α'. Περὶ Σχημάτων. Α'. Σχῆμα κατὰ Σύνεσιν.	192
— — Β'. Σχῆμα Ἀττικὸν ἢ Ἀττικὴ Σύνταξις.	194
— — Γ'. Σχῆμα Πινδαρικὸν ἢτοι Βοιωτῶν.	195
— — Δ'. Σχῆμα καθ' ὅλον καὶ μέρος.—α'. Κατ' ὀνομαστικὴν. β'. Κατὰ γενικὴν.	196
— — γ'. Κατὰ δοτικὴν.—δ'. Κατ' αἰτιατικὴν	197
ΚΕΦ. Β'. Περὶ Ἰδιωμάτων. Α'. Περὶ Ἐλλείψεως καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ὑπα- γομένων Σχημάτων.	198
— — Β'. Περὶ Πλεονασμοῦ καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν ὑπαγομένων Σχημάτων.	206
— — Γ'. Περὶ Ἐλέξεως ἢ Ἐφέξεως καὶ τῶν ὑπὸ ταύτην ὑπαγομέ- νων Σχημάτων.	208
— — Δ'. Περὶ Ἀνακολούθου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸ ἀναγομένων Σχημάτων.	220

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ.

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Α.			'Αντί, σημασία αὐτῆς.	129.	5
Αἰτιολογικά μόρια. . .	162	2	'Αντιθετικοὶ λόγοι τί		
» ἐκλαμβανόμενα καὶ χρονικῶς. . .	—	3	καλοῦνται; 159. διὰ τίνων	160.	3
Αἰτιολογικοὶ λόγοι τί			καλοῦνται; 159. διὰ τίνων	7.	28
καλοῦνται, καὶ διὰ τίνων			μορίων ἐκφέρονται; 160.	24.	1
μορίων ἐκφέρονται	—	1	'Αντικείμενα Ἡρωτάσζως	108.	9
Αἴτιον ποιητικὸν ἐπιτῶν			'Αντωνυμιῶν χρῆσις . .	112.	24
παθητικῶν ξημάτων. . .	52.	23	» ὑποτακτικῆς.	109.	14
Αἴτιον προαιρετικὸν. . .	53.	24	καὶ ὑπερσ. .	110.	17
» ὀργανικὸν . . .	—	25	'Αόριστ. μετὰ τοῦ τί οὐ;	—	15
» τελικὸν	—	27	'Αορίστου ἀνώμ. χρῆσις.		
» ἠθικὸν αἴτιον. . .	54.	28	» σύγκρισις πρὸς	108.	10
'Αλλά, ἀντιθετικὸς . .	161.	7	Παρατατικ. . .	—	11
» μεταβατικὸς	—	10	'Απαρέμφατον τελικόν.	92.	7
Ἀλληλοπαθῆς ἀντωνυμ.	31.	31	'Απαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον	91.	4
'Αμφί, τρίπτωτος πρὸθ.	139.	41	'Απαρέμφατον ὡς ἐγκλίσις	—	2
'Αν δυητικὸς μεθ' ὀρις.			θεωρούμενον.	96.	25
ὑποτακτ. εὐκτικῆς καὶ			'Απαρέμφατον ἔναρθρον.	95.	19
ἀπχρεμφάτου.	113.	26	'Απαρέμφατον ὡς ὄνομα.	96.	23
'Ανά, μετ' αἰτιατικῆς			'Απαρέμφατον ὡς προσδ.	96.	24
καὶ δοτικῆς.	135.	23	'Απαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον	96.	24
'Ανακόλουθον σχῆμα .	220.	82	'Απαρέμφατον ὡς ἀντικείμενον	92.	8
'Αναφορικὰ ἀντωνυμίαι	35.	51	'Απαρέμφατον ὑποκείμενον	93.	10
'Αναφ. ἀντων. θέσις. .	136.	56	'Απαρέμφατον ὑποκείμενον	95.	18
'Αναφορικοὶ λόγοι τί			'Απαρέμφατον ἀντικείμενον	94.	13
καλοῦνται καὶ διὰ τίνων			» κατηγορ.	1.	3
ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων			καὶ προσδιορισμοὶ . .	130.	7
ἐκφέρονται	172.	1	'Από, σημασία αὐτῆς.	102.	14
'Αναφορικοὶ λόγοι προσθετικοὶ	173.	4	'Απόλ. μετοχῆ, Γενικῆ.		
'Αναφορικοὶ λόγοι προσδιοριστικοὶ.	—	5			
'Ανεπτυγμένῃ πρότασις					
τί ἐστὶ	2.	8			

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
'Απόλ. μετοχή, Δοτική.	103.	19	<i>Ἐτε-εἶτε</i> , ἐπὶ διαζεύξ.	158.	4
» » Αἰτιατ.	—	21	<i>Ἐτ' οὐρ-εἴτ' οὐρ</i> . . .	—	—
» » Ὀνομας.	104.	24	<i>Εἰδικῶν λόγων</i> ἢ ἐκθετι-		
'Αποσιώπησις τί ἐστι .	200.	6	κοὶ τί καλοῦνται καὶ διὰ		
'Αποφατικὰ μόρια . . .	120.	1	τίνων μορίων ἐκφέροντ.	179.	1
'Απροσώπων σύνταξις.	97.	28	<i>Εἰδικῶν λόγων</i> χρῆσις		
'Αρθρον ἐπὶ ἀντικειμέ-		-34	ὡς πρὸς τὰς ἐγκλίσεις.	180.	3
νου καὶ κατηγορουμένου	46.	17	<i>Εἰδικῶν λόγων</i> χρῆσις		
'Αρθρον χρῆσις παρ' Ἀτ-			δι' Ἄπαρ. καὶ Μετ. εἰδ.	181.	5
τικοῖς	41.	4	<i>Εἰδικῶν λόγων</i> χρῆσις		
'Αρθρον ἀντων. χρῆσις	—	1	διὰ τοῦ ὡς ἢ ὅτι ἐκφερ.	184.	14
» συγχεφαλαιω-			<i>Εἶναι</i> συνδετ. σύνταξις.	55.	3
τική δύναμις	44.	12	» περιγραφικ. ἔκφ.	56.	6
'Αρθρον παράλειψις . .	47.	20	» ὑπαρκτικοῦ σύντ.	—	10
» οὐσ. δύναμις	45.	16	» προσδιορισμός .	57.	13
» θέσις	46.	18	» χαρακτηριστικά.	—	14
Αὐτός, σημασία καὶ συν-			» δοτικὴ προσωπ.	—	12
δουασμὸς μετὰ ὀνομά-			<i>Εἰς</i> ἢ ἐς σημασίαι. . .	134.	17
των, ἀντωνυμιῶν, κτλ.	26.	10	<i>Ἐκ</i> ἢ ἐξ σημασίαι. . .	131.	9
Αὐτός ἔφα, τὸ τοῦ Πυθαγ.	—	11	<i>Ἐκεῖνος</i> δεικτικὴ ἀντων.	35.	48
B.			<i>Ἐκεῖνος</i> — οὗτος ἐπὶ δύο		
<i>Βραχυλογία</i> τί ἐστι. . .	200.	10	προηγουμένων.	—	49
Γ.			<i>Ἐλλειψις</i> τί ἐστι. . . .	198.	2
<i>Γάρ</i> , αἰτιολογικός . . .	163.	4	<i>Ἐλλίς</i> ἢ ἔφελλίς τί ἐστὶ,		
Δ.			ἐπὶ τίνων λόγων καὶ		
<i>Δέ</i> , συμπλεκτ. μεταβατ.	160.	5	πῶς γίνεται, κτλ. . .	208.	37
<i>Δεικτικαὶ</i> ἀντωνυμίαι.	33.	42	<i>Ἐν</i> μετὰ δοτικῆς . . .	132.	13
<i>Διδά</i> , μετὰ Γεν. καὶ Αἰτ.	136.	26.	28	105.	2
<i>Διαζευκτικοὶ</i> λόγοι τί			<i>Ἐνεστώς</i> , Ὀριστικῆς . .		
καλοῦνται καὶ διὰ τίνων			» Ὑποτακτ. <i>Εὐκτ.</i>		
μορίων ἐκφέρονται. . .	157.	3	» Προς. Ἀπαρέμφ.		
<i>Δυνητικὸς</i> λόγος	90.	30	» καὶ Μετοχῆς . . .	112.	24
Ε.			<i>Ἐπί</i> , τρίπτωτος πρό-		
<i>Ἐγκλίσις</i> τί καλεῖται			θεσις	141.	50
παρεμφ. καὶ ἀπαρέμφ.	79.	1	<i>Ἐπιρρήματα</i> ὡς καθ'		
<i>Εἰ</i> δὲ μή.	122.	13	αὐτὸ ἐπιρρήματα. . .	114.	2
<i>Εἰ</i> μή	—	—	<i>Προσδιοριστικά</i> ἄλλων		
			ἐπιρρημάτων	114.	4
			<i>Ἐπιρρήματα</i> προδιορι-		
			στικά ἐπιθέτων, οὐσιασ.	115.	6
			<i>Ἐπιρρήματα</i> συντασσό-		
			μενα μετὰ πτώσεων .	116.	9

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
ἀ. Ἐπίθετα μετὰ Γενικῆς συντασσόμενα.	19.	24	Ἡ Συγκριτ. διασαφην.	159.	7
β. μετὰ Δοτικῆς . . .	20.	26	Ἡ—Ἡ, διαζευκτικῶς.	157.	2
Ἐπιφωνημάτων διαίρεσις	116.	10	Ἡθικὴ δοτικὴ τί ἐστι.	54.	28
Ἐπιφώνημα κλητικόν.	—	11	Ἡλίκος, ἀναφορ. ἀντ.	38.	64
Ἐπιφωνήματα παθηματικά	118.	17	Ἡτοι, θέσις αὐτοῦ . .	157.	3
Ἐρωτηματικά ἀντωνυμῖαι	39.	69	I.		
Ἐρωτηματικοὶ λόγοι τί καλοῦνται καὶ πῶς ἐκφέρονται	187.	1	Ἰδιώματα τί καλοῦνται.	198.	1
Ἐρώτησις ἀπλῆ . . .	—	5	Ἰνα τελικὸς μεθ' ὑποτ.	164.	3
» Σύνηθετος . . .	—	—	K.		
» Ἀπόλυτος καὶ εὐθεῖα.	—	6	Καί, συμπλεκτικὸς. . .	152.	3
» Ἐξαρτωμένη καὶ π.λαγία	189.	11	» ἐναντ. ἐπιδοτικὸς.	—	4
» Ἀπόλ. καὶ εὐθεῖα διὰ τίνων			Καί—καὶ χρῆσις . . .	153.	7
» ἀντων. καὶ ἐγκλίσεων ἐκφέρεται.	190.	15	Καί περ, ἐναντιωματ.	161.	8
Ἔστιν οἶ—ὄν—οἷς= τινές, τινῶν, τισί. . .	37.	57	Καί τι	154.	9
Εὐκτικὴ ἐν ἀπολ. λόγῳ	81.	10	Καί τοι ἐναντιωματικὸς.	161.	8
Εὐκτικὴ ἐν ἐξαρτήσει	84.	8	Κατὰ μετὰ γενικῆς καὶ αἰτιατικῆς	137.	30
» ἐπὶ ὑποθέσεως . . .	—	10	Κατά τι (τὸ) πῶς ἐκφέρο.	52.	22
» ἀναφορᾶς	85.	12	Κατηγοροῦμεν ὅτι ἐστι.	1.	4
» τέλους	86.	16	Κλιμακωτὸς λόγος τί ἐστι καὶ πῶς ἐκφέρεται.	155.	14
Εὐκτ. ἐπιέρωτ. ἐν ἐξαρτ.	88.	22	Κοινοὶ προσδιορισμοί.	48.	1
» ἐπὶ διηγηματικῶν			Κτητικαὶ ἀντωνυμῖαι.	31.	32
» λόγων.	89.	24	L.		
Z.			Λόγος τί ἐστι καὶ ποσαπλοῦς	1.	1.2
Ζεῦγμα τί ἐστι	205.	25	M.		
H.			Μέλλων, χρῆσις αὐτοῦ.	111.	19
Ἡ διαζευκτικὸς. . . .	157.	3	» περιφραστικὸς . . .	—	21
Ἡ ἐπὶ σημασίας τοῦ εἰδεμῆ	158.	6	Μὲν—ἀλλὰ, ἐναντιωματ.	160.	2
			Μὲν—δὲ, ἀντιθετικὸς . . .	—	3
			Μὲν—ὅμως	—	—
			Μέρτοι—ὅμως. . . .	161.	8
			Μετὰ,—γενικῆς αἰτιατικῆς καὶ δοτικῆς συντασσόμενῃ	142.	55
			Μετὰ θέσις τί ἐστι . . .	218.	71

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Μετοχή ἐπιθετικῶς . . .	99.	3	Ὅς, ἀναφορικὴ ἀντων.	36.	52
» κατηγορηματικῶς . . .	100.	7	Ὅς=οἶος	—	55
» παρενθετικῶς . . .	101.	11	Ὅς ἀν=ὄστις	—	54
Μετ' ὀλίγον μέλλων .	—	12	Ὅσος ἀναφορικὴ ἀντων.	38.	62
Μή, κυρία αὐτοῦ χρῆσις.	120.	1	Ὅστις » »	36.	53
Μὴ ἀπαγορευτικόν . . .	121.	8	Ὅτι εἰδικὸν τί διαφέρει		
» μεθ' ὀριστ. ἐπιέρωτ.	—	6	τοῦ ὡς	185.	16
Μὴ ἐν ἐξαρτήσει . . .	122.	12	Ὁῦ, κυρία αὐτοῦ χρῆσις.	120.	1
» μεθ' ὑποτακτικ. ἐπὶ			Ὁῦ, μεθ' ὀριστ. ἐν ἀ-		
ὑποθέσ. καὶ χρόνου	123.	14	πολύτῳ λόγῳ . . .	—	2
» μετ' ἀπαρεμφ. ἐνάρ-			» ἐν ἐξαρτήσει . . .	121.	9
θρως ἢ ἀνάρθρως . . .	124.	18	» μετὰ λόγ. χρορικῶν	123.	15
» μετὰ μετοχῆς . . .	126.	25	» ἐρωτημ. ἐξαρτωμ.	—	16
Μῆδπως, πῶθεν προῦκυψε	159.	18	» ἀναφορικῶν . . .	123.	14
Μὴ ὅτι, πῶθεν προῦκυψε	—	—	» μετ' ἀπαρεμφάτου	125.	23
Μηδὲ	155.	13	» μετὰ Μετοχῆς . . .	126.	26
Μήτε—μήτε	154.	12	Ὁῦ, ἀντὶ τοῦ μή . . .	123.	17
Μόρια τί καλοῦνται . . .	149.	4	Ὁυδέ	155.	13
			Ὁὐ μὴν ἀλλὰ, ἐναντ.	161.	9
			Ὁὐ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ		
			λόγου κλιμακωτοῦ . . .	155.	14
			Ὁὐχ ὅτως ἀλλὰ καὶ . . .	—	16
			Ὁὐχ ὅτι ἀλλὰ καὶ . . .	156.	17
			Ὁύτε οὔτε	154.	12
			Ὁὗτος, δεικτικὴ ἀντων.	34.	45
Ο.			Π.		
Ὅδε, δεικτ. ἀντωνυμία.	33.	43	Παρά, τρίπτωτος πρόθ.	143.	59
Ὄιος, ἀναφορικὴ	37.	58	Παραβολικοὶ λόγοι . . .	174.	9
Ὄιος, μετ' ἀπαρεμφάτου	—	60	Παραδιαζευκτικοὶ λόγ.	158.	5
Ὄιος=ἐπιτήδειος, καὶ			Παρακείμενος ὀριστικ.	107.	—
Ὄϊόςτε=εἰκνός, δυνατός	—	61	» ὑποτακτ.	112.	24
Ὅμως, ἐναντιωματικός.	161.	8	Παράλειψις ἐπὶ τοῦ ἄρθρ.	47.	20
Ὁνόματα (τὰ) ὡς ὑποκείμενα			Παράλειψις συνδετικοῦ	3.	11
καὶ κατηγοροῦμ.	7.	2	Παράλειψις ὑποκειμένου		
Ὁνόματα ὡς προσδιορ.	13.	1	κατηγοροῦμένου, καὶ ἰδ-		
» συντ. μετὰ Γενικῆς.	17.	18	λοκλήρου προτάσεως.	5.	17
» » μετὰ Δοτικῆς.	22.	26	Παρατακτικὸς χρόνος . . .	106.	4
» » μετὰ Αἰτιατ.	—	30	Πᾶς, ἐνάρθρως	44.	13
» » ὡς ἀντικείμεν.	23.	33	Περὶ, τρίπτωτος πρόθ.	140.	45
» » Ἀριθμητικά . . .	—	36	Πηλίκος	40.	74
Ὁπωςτε, λικὸν μεθ' ὑποτ.	164.	3			
» τροπικόν	87.	19			
Ὁπως ἀν μεθ' ὑποτακτ.	165.	5			
Ὁπως μὴ προτρεπτικόν.	—	—			
Ὁριστικὴ ἔγκλισις καθ'					
ἑαυτήν	79.	3			
» ἐν ἐξαρτήσει.	83.	2			

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Π.Προσασμός τί ἐστι .	206.	28	Ῥήματα μεταβάλλοντα		
Π.Προσασμοίκαθαροίκαὶ			σημ.ασ. καὶ σύντ.	65.	10
φαιρόμενοι	—	29	» Δίπτωτα μετὰ		
Ποιητικῶν αἰτίων τῶν			Αἰτιατ. καὶ Γερ.	66.	2
παθητικῶν ῥημάτων.	70.	2	» μετὰ Αἰτ. καὶ Δοτ.	67.	4
Ποικιλιαῖτων διπτ. ῥημ.	69.	8	» μετὰ διπ. λῆς Αἰτ.	—	5
Ποιῶν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	14	» μετὰ Γερ. καὶ Δοτ.	68.	7
Ποῖος ἐρωτηματικῆ .	40.	72	» Παθητικά . . .	70.	1
Ποιῶν (τὸ) πῶς ἐκφέρειτ.	51.	16	» Παθητικά κύρια	—	3
Πόσος ἐρωτηματικῆ .	40.	73	» Ἀντοπαθῆ . . .	72.	13
Πότερος	39.	71	» Μέσου Ἀρταρακλ.	73.	2
Πρό, μετὰ γενικῆς . .	132.	11	» Ἀλληλοπαθῆ . .	75.	9
Προθέσεις ἐκ τοπικῶν			» Διάμεσα	76.	12
ἐπιρρημάτων	128.	1	» Ἀποθετικά . . .	77.	1
Προσδιορισμοὶ Πρωτάς.	5.	20	» Ἀπαιτ. ἀπαρεμφ.	91.	3
Προσδιορισμοὶ τί διχφέ-			» Ἀπρόσωπα . . .	97.	28
ρουσι τῶν κατηγορουμ.	14.	2	Ῥηματ. εἰς τὸς καίτερος.	104.	25
Προσδιορισμοὶ ποῦ τίθ.	—	3			
» κατ' ἐπεξήγησιν	—	6			
» διὰ πρσενθետ.			Σ.		
προτάσεων	16.	14	Συμπερασματικοὶ λόγοι		
» διὰ πλαγίων . .	17.	17	τί καλοῦνται καὶ πῶς		
» ὀνομαστικοὶ καὶ			ἐκφέρονται	178.	1
ἐπιρρηματικοί . .	13.	1	Σύμπτυξις συνδετικοῦ		
Προσδ προσδιορισμοῦ.	14.	4	μετὰ τοῦ κατηγορουμ.	2.	6
Πρός, τρίπτωτος πρόθ.	144.	65	Συμφωνία τοῦ ῥήματος		
Προστακτ. καθ' ἑαυτὴν.	82.	14	καὶ τοῦ ὑποκειμένου.	9.	10
Προσωπικαὶ Ἀντωνυμίαι.	24.	2	Συμφωνία τοῦ κατηγορ.		
			καὶ ὑποκειμένου . . .	9.	8
			Σύν, σημασίαι αὐτῆς .	133.	15
			Σύνδ. ποσυχῶς γίνεται	151.	4
			Σύνδ χρῆσις καὶ διαίρ.	148.	1
			Συνδετικὸν τί σημαίνει.	1.	4
			Συνεπτυγμέναι προτ.	2.	8
			Σύνθετος Ἀρτωνυμία.	28.	19
			Σύνθετος ἢ Σύνδ. Πρότ.	10.	15
			Σύστοιχος σύνταξις .	65.	11
			Σφέτερος	31.	33
			Σχῆμα τί ἐστι	192.	1
			» κατὰ Σύνεσιν . .	—	4
			» Ἀττικόν	194.	9
			» Πινδαρικόν . .	195.	13
Ρ.					
Ῥήματα (τὰ) εἰς πόσας					
τάξεις διαίρουνται . .	55.	1			
Ῥημάτ. διαίρ καὶ σύν.	58.	—			
Ῥήματα Οὐδέτερα . .	59.	6			
» Ἑνεργητικά .	60.	1			
» Ἀμετάβατα .	—	2			
» Μεταβατικά .	62.	4			
» Μονόπτωτα μετὰ					
Γενικῆς	62.	4			
» μετὰ Δοτικῆς .	63.	6			
» μετ' Αἰτιατικῆς	64.	8			

	Σελ.	§.		Σελ.	§.
Σχῆμ. καθ' ὄλον καιμέρ.	196.	16	φορὰ ἐγκλίσεως ἐκ τῆς		
» Ἀναγκαπόδοτος.	200.	7	διαφ. σχέσ. τῆς ὑποθέσ.		
» Ἀσύνθετος . . .	204.	23	πρὸς τὴν συνέπειαν .	169.	9
» Ἐν διὰ δυοῖν .	207.	34	ὑποκείμενον τῆς Πρωτ.		
» Ὑπερβατόν . . .	218.	72	τί σημαίνει	1.	4
» Χιαστόν	219.	78	ὑποκείμενον τί τίθεται		
			εἰς τὸν λόγον	7.	1
Τ.			ὑποτακτικὴ καθ' ἑαυτὴν	80.	5
Τὲ σύνδεσμος, μόνος .	153.	5	» ἐν ἐξαρτήσει .	84.	8
Τὲ τί διαφέρει τοῦ καί.	—	6	» ἐπὶ ἀναφορᾶς .	85.	12
Τὲ—καί	154.	10	» ἐπὶ χρόνου . .	86.	14
Τὲ—τέ	153.	8	» ἐπὶ τέλους . .	—	16
Τελικοί λόγοι	163.	1	» ἐπὶ ἐρωτήσεων	88.	22
Τέος ῥηματικῶν σύντ.	104.	25	» ἱστορ. χρόνου		
Τίς, ἀρίστος, ἀντωνυμ.	38.	66	ἡγουμένου . .	87.	18
Τίς=μέγας, ὡς κατηγ.	39.	67			
Τίς, ὡς ὑποκείμενον .	—	68	Φ.		
Τίς, ἐρωτηματικὴ . .	—	70	Φόβου ἢ ὑποψίας ση-		
Τόπος (δ) ποσαχῶς θεω-			μαντικὰ ῥήματα . . .	88.	21
ρεῖται	49.	3			
Τὸς ῥηματικῶν σύνταξ.	104.	25	Χ.		
Τροπικοί λόγοι	87.	19	Χρονικοί λόγοι τί κα-		
Υ.			λοῦνται καὶ πῶς ἐκφ.	175.	1
Ὑπὲρ μετὰ Γενικῆς καὶ			Χρονικοί προσθ. λόγ.	—	2
Αἰτιατικῆς	138.	37	» προσδιοριστ.	—	3
Ὑπερσυντελικὸς ὄριστ.	107.	7	Χρόνοι τῶν ἄλλων ἐγκλ.	112.	23
Ὑπὸ, τρίπτωτος, πρόθ.	145.	70	Χρόνος (δ) πῶς ἐκφέρ.	50.	8
Ὑποθετικοὶ λόγοι τί			Χρόνων ῥήματος ἐξήγ.	105.	1
κκλοῦνται καὶ ποσα-					
χῶς θεωροῦνται . . .	166.	6	Ω.		
Ὑποθετικῶν λόγων οἱ			Ὡς εἰδικὸν τί διαφέρει		
χρόνοι πῶς ῥυθμίζονται	169.	8	τοῦ ὅτι	185.	16
Ὑποθετικῶν λόγων δια-			Ὡς τελικόν	164.	3
			Ὡστε τελικόν	165.	6

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000079724